

Úradný vestník

Európskej únie

L 225

Slovenské vydanie

Právne predpisy

Zväzok 52

27. augusta 2009

Obsah

II Akty prijaté podľa Zmluvy o ES/Zmluvy o Euratome, ktorých uverejnenie nie je povinné

ROZHODNUTIA

Komisia

2009/608/ES:

- ★ **Rozhodnutie Komisie z 24. apríla 2007 o opatrení pomoci implementovanom Belgickom v prospech InterFerryBoats [C 46/05 (ex NN 9/04 a ex N 55/05)] [oznámené pod číslom K(2007) 1180] ⁽¹⁾** 1

2009/609/ES:

- ★ **Rozhodnutie Komisie zo 4. júna 2008 o štátnej pomoci C 41/05 poskytnutej Maďarskom v rámci dlhodobých zmlúv o nákupe elektrickej energie [oznámené pod číslom K(2008) 2223] ⁽¹⁾** 53

2009/610/ES:

- ★ **Rozhodnutie Komisie z 2. júla 2008 o opatreniach C 16/04 (ex NN 29/04, CP 71/02 a CP 133/05), ktoré Grécko prijalo v prospech Helénskych lodeníc [oznámené pod číslom K(2008) 3118] ⁽¹⁾** 104

2009/611/ES:

- ★ **Rozhodnutie Komisie z 8. júla 2008 o opatreniach C 58/02 (ex N 118/02), ktoré Francúzsko zaviedlo v prospech Sociétés Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM) [oznámené pod číslom K(2008) 3182] ⁽¹⁾** 180

Cena: 38 EUR

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

SK

Akty, ktoré sú vytlačené obyčajným písmom, sa týkajú každodennej organizácie poľnohospodárskych záležitostí a sú spravidla platné len obmedzený čas.

Názvy všetkých ostatných aktov sú vytlačené tučným písmom a je pred nimi hviezdička.

II

(Akty prijaté podľa Zmluvy o ES/Zmluvy o Euratome, ktorých uverejnenie nie je povinné)

ROZHODNUTIA

KOMISIA

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 24. apríla 2007

o opatrení pomoci implementovanom Belgickom v prospech InterFerryBoats [C 46/05 (ex NN 9/04 a ex N 55/05)]

[oznámené pod číslom K(2007) 1180]

(Iba francúzske a holandské znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(2009/608/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedenými ustanoveniami,

keďže:

1. KONANIE

1.1. Prípád NN 9/04 a N 55/05

(1) Listom z 12. augusta 2003, ktorý Európska komisia zaevidovala 20. augusta 2003 [TREN/A(03)27718], belgické orgány notifikovali opatrenia pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu, ktoré zaviedla Société Nationale des Chemins de Fer Belges – Belgická národná železničná spoločnosť (SNCB) – v prospech svojej dcérskej spoločnosti Inter Ferry Boats (IFB) rámcovou zmluvou uzavretou 7. apríla 2003 na základe článku 88 ods. 3 zmluvy.

(2) Dňa 13. októbra 2003 [D(03)17546] Komisia vyzvala belgické orgány, aby jej poskytli doplňujúce informácie. Dvojstranné stretnutie v tejto veci s belgickými orgánmi sa uskutočnilo 12. decembra 2003. Na tomto stretnutí sa predložil Komisii plán reštrukturalizácie IFB.

(3) Belgické orgány odpovedali na list Komisie listom zo 7. januára 2004, ktorý Komisia zaevidovala 13. januára 2004 [TREN/A(04)10708]. Z tohto listu vyplýva, že notifikované opatrenia boli vykonané. Prípád sa preto zaevidoval pod číslom NN 9/2004. Druhé stretnutie sa konalo 30. apríla 2004. Belgické orgány zaslali dodatočné dokumenty, ktoré si Komisia vyžiadala na tomto stretnutí, listom z 15. júna 2004, ktorý Komisia zaevidovala 21. júna 2004 [TREN/A(04)23691].

(4) Listom z 26. januára 2005 [D(05)100339] Komisia vyzvala belgické orgány, aby jej poskytli doplňujúce informácie, ktoré jej boli zaslané listom z 25. marca 2005, ktorý zaevidovala 30. marca 2005 [TREN/A(05)7712].

(5) Listom z 28. januára 2005 [SG(2005)A1133] belgické orgány oznámili Komisii zámer SNCB uskutočniť dodatočné zvýšenie základného imania IFB, ktoré nebolo ustanovené v dohodách notifikovaných 12. augusta 2003. Komisia tento prípad zaevidovala ako notifikáciu pod číslom N 55/2005.

- (6) Listom z 29. marca 2005 [D(05)106199] Komisia vyzvala belgické orgány, aby jej poskytli doplňujúce informácie, ktoré jej boli zaslané listom z 28. apríla 2005, ktorý zaevidovala 3. mája 2005 [SG(2005)A(05)4155].
- (7) Listom z 31. mája 2005 [D(05)111096] Komisia vyzvala belgické orgány, aby jej poskytli ďalšie informácie, ktoré jej boli zaslané listom z 30. júna 2005, ktorý zaevidovala 1. júla 2005 [TREN/A(05)16598].
- (8) Dňa 16. septembra 2005 sa uskutočnilo pracovné stretnutie Komisie s belgickými orgánmi. Na tomto stretnutí Komisia požiadala belgické orgány o poskytnutie ďalších informácií, ktoré jej boli zaslané e-mailom z 21. októbra 2005, ktorý zaevidovala 24. októbra 2005 [TREN/A(05)27067].

1.2. Prípád C 46/05

- (9) Listom zo 7. decembra 2005 Komisia informovala Belgicko o svojom rozhodnutí začať konanie podľa článku 88 ods. 2 zmluvy voči daným opatreniam.
- (10) Rozhodnutie Komisie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* ⁽¹⁾. Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky k daným opatreniam. Komisia nedostala žiadne pripomienky od tretích zainteresovaných strán.
- (11) Belgicko odpovedalo na list o začatí konania listom zo 14. februára 2006, ktorý Komisia zaevidovala 15. februára 2006 pod číslom TREN/A/13934. Uvedeným listom zo 14. februára 2006 Belgicko stiahlo svoju notifikáciu z 28. januára 2005.
- (12) Pracovné stretnutia útvarov Komisie s belgickými orgánmi sa uskutočnili 1. júna 2006 a 25. júla 2006. Belgické orgány odovzdali Komisii doplňujúce informácie listom z 29. júna 2006, ktorý Komisia zaevidovala v ten istý deň pod číslom TREN/A/25806, listom z 20. septembra 2006, ktorý zaevidovala v ten istý deň pod číslom TREN/A/32665 a e-mailami zo 16. a 21. novembra 2006, ktoré zaevidovala pod číslami TREN/A/37638 a TREN/A/37981.
- (13) Listom z 30. novembra 2006, ktorý Komisia dostala a zaevidovala 5. decembra 2006 pod číslom TREN/A/39219, zaslali belgické orgány list Karella Vincka, ktorý sa týka tohto prípadu. Belgické orgány zaslali tento list na podporu svojho tvrdenia, že rozhodnutia SNCB boli v tomto prípade výlučne rozhodnutiami SNCB, a nie Belgicka.
- (14) Listom z 5. februára 2007 [D(07)302095] Komisia vyzvala belgické orgány, aby poskytli doplňujúce informácie. Belgicko zaslalo informácie listom zo 6. februára 2007, ktorý Komisia zaevidovala 7. februára 2007 [A(07)24246], listom z 8. februára 2007, ktorý Komisia zaevidovala 9. februára 2007 [A(07)23613], listom z 13. februára 2007, ktorý Komisia zaevidovala 15. februára 2007 [A(07)24201] a listom z 15. februára 2007, ktorý Komisia zaevidovala 16. februára 2007 [A(07)24362].
- (15) Listom z 15. marca 2007 [D(07)306248] a na pracovnom stretnutí, ktoré sa uskutočnilo 16. marca 2007, Komisia vyzvala belgické orgány, aby jej poskytli doplňujúce informácie. Belgicko zaslalo tieto informácie listom z 30. marca 2007, ktorý Komisia zaevidovala v ten istý deň [A(07)28411].

2. PODROBNÝ OPIS OPATRENÍ NA ZÁCHRANU A REŠTRUKTURALIZÁCIU

2.1. Účastníci rámcovej zmluvy o záchrane a reštrukturalizácii IFB

2.1.1. IFB

2.1.1.1. Opis spoločnosti

- (16) IFB je akciová spoločnosť podľa belgického práva. SNCB vlastní 89,03 % jej základného imania. Ďalšími akcionármi sú CNC Transports, dcérska spoločnosť v 93,8 % vlastníctve SNCF (7,41 %), ICF (2,08 %) a EWS (English Welsh and Scottish Railway – 1,22 %).
- (17) IFB bola vytvorená 1. apríla 1998 zlúčením týchto troch spoločností: Ferry Boats SA, Interferry SA a oddelenia železničnej prepravy spoločnosti Edmond Depaire Ltd. Belgicko preukázalo výpisom z obchodného registra, že toto zlúčenie bolo druhom fúzie formou pohltienia, v rámci ktorého Ferry Boats SA pohltila Interferry SA, pričom oddelenie železničnej prepravy spoločnosti Edmond Depaire SA bolo neskôr pričlenené k subjektu vzniknutému zlúčením. IFB je teda nástupcom právnickej osoby Ferry Boats, ktorá bola vytvorená v roku 1923.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 159, 8.7.2006, s. 2.

- (18) IFB sa zameriava najmä na dva druhy činností: logistiku pre železničnú dopravu a kombinovanú dopravu („IFB Logistics“) a prevádzkovanie pevninských terminálov pre kombinovanú dopravu („IFB Terminals“). Činnosti podniku boli podrobne opísané v liste o začatí konania vo veci formálneho zisťovania v bodoch 16 až 29.
- (19) K týmto činnostiam treba pripojiť majetkové účasti a dcérske spoločnosti, ktoré IFB vlastní alebo vlastnila v Belgicku a v cudzine, v spoločnostiach prevádzkujúcich námorné a pevninské terminály, ako aj v dopravných spoločnostiach. Tieto účasti a dcérske spoločnosti sú podrobne opísané v bode 30 a v nasledujúcich bodoch listu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania. Belgicko informovalo Komisiu, že niektoré faktografické informácie obsiahnuté v liste o začatí konania buď neboli úplne správne, alebo boli doplnené neskôr. Faktografické zmeny, ku ktorým došlo po zaslaní listu o začatí konania, sú opísané v nasledujúcich bodoch. V ostatných veciach sa odkazuje na rozhodnutie o začatí konania (body 30 až 49).
- (20) Účasti IFB v termináloch v Belgicku. IFB sa zriekla terminálu v Zeebrugge. V bode 39 listu o začatí konania sa píše, že svoje podiely predala záujmovému združeniu OCHZ. IFB v skutočnosti predala svoje podiely Hesse-Noord Natie, s ktorou tento terminál spoločne prevádzkovala.
- (21) V bode 41 listu o začatí konania sa uvádza, že IFB vlastní 16,76 % spoločnosti Dry Port Mouscron-Lille. Belgicko informovalo Komisiu, že po zvýšení základného imania spoločnosti 29. júna 2006, na ktorom sa IFB nezúčastnila, ako aj po vstupe súkromného investora DELCA-TRANS do kapitálu spoločnosti, sa jej účasť zmenšila na 11,07 %.
- (22) Účasť IFB v termináloch vo Francúzsku. IFB predala svoju 30 % účasť v spoločnosti Nord France Terminal International OU (ďalej len „NFTI-ou“) v jeseni 2006 CMA-CGM. Po tejto transakcii má IFB vo Francúzsku iba 2 % účasť v spoločnosti CNC transports, ktorá bola premenovaná na Naviland Cargo.
- 2.1.1.2. Dotknuté trhy a podiely na trhu IFB
- (23) Komisia vo svojom rozhodnutí o začatí konania (body 50 až 54) určila, že „činnosti IFB Logistique“ bolo treba rozlišovať podľa dvoch trhov rôznych výrobkov, t. j. ako distribučné a logistické činnosti. Tieto trhy boli definované ako vnútroštátne trhy a podiel na trhu IFB Logistics sa vypočítal ako podiel vo výške 2 % až 5 %.
- (24) Pokiaľ ide o „trh terminálov“, v rozhodnutí o začatí konania (body 55 až 59) sa rozlišuje medzi pevninskými terminálmi a námornými terminálmi. IFB medzičasom stiahlo všetky svoje účasti v námorných termináloch. Proti vymedzeniu pojmov uvedenému v rozhodnutí o začatí konania nenamietali ani zainteresované krajiny, ani Belgicko.
- (25) S uvedenými dvoma trhmi je prepojený trh železničnej nákladnej dopravy. Tento trh bol od roku 2003 sprístupnený medzinárodnej nákladnej doprave z Belgicka a do Belgicka, ako sa ustanovuje v smernici Rady 91/440/EHS z 29. júla 1991 o rozvoji železníc Spoločenstva⁽²⁾. Sprístupnenie trhu medzinárodnej nákladnej doprave bolo doplnené sprístupnením vnútroštátnej nákladnej doprave 1. januára 2007, ktoré je ustanovené smernicou 91/440/EHS, ktorá sa v Belgicku implementovala kráľovským dekrétom z 13. decembra 2005.
- 2.1.2. SNCB
- (26) SNCB bola zriadená belgickým zákonom z 23. júla 1926, ktorým sa zriaďuje Société Nationale des Chemins de Fer Belges (Belgická národná železničná spoločnosť)⁽³⁾. Od 14. októbra 1992⁽⁴⁾ je samostatným verejným podnikom a akciovou spoločnosťou podľa verejného práva⁽⁵⁾.
- (27) K 1. januáru 2005 zreformoval belgický štát štruktúru SNCB. Táto spoločnosť sa rozdelila na tri samostatné spoločnosti, t. j.:
- SNCB Holding – holdingová spoločnosť, ktorá má 100 % účasť v ďalších dvoch spoločnostiach, ktorými sú:
 - Infrabel – prevádzkovateľ železničnej infraštruktúry a
 - nová SNCB – železničný podnik zabezpečujúci dopravné služby.
- Belgický štát má 100 % majetkovú účasť v spoločnosti SNCB Holding.
- (28) Riadiacimi orgánmi SNCB sú správna rada, riadiaci výbor a ustanovený administrátor. Správna rada je zložená z 10 členov vrátane ustanoveného administrátora. Administrátorov vymenúva kráľ uznesením odhlasovaným v rade ministrov.

(2) Ú. v. ES L 237, 24.8.1991, s. 25.

(3) Moniteur Belge z 24. júla 1926.

(4) Dátum nadobudnutia účinnosti kráľovského dekrétu z 30. septembra 1992, ktorým sa schvaľuje prvá zmluva o riadení Société nationale des chemins de fer belges a stanovujú sa opatrenia týkajúce sa tejto spoločnosti, Moniteur Belge zo 14. októbra 1992.

(5) Tak, ako sú vymedzené v zákone z 21. marca 1991 o reforme niektorých verejných hospodárskych podnikov, Moniteur Belge z 27. marca 1991.

- (29) Belgickú vládu zastupuje v správnej rade vládny komisár. Vládny komisár môže dať belgickým orgánom podnet na zrušenie rozhodnutia správnej rady o veci, ktorá nesúvisí s plnením úloh verejnej služby, ak sa toto rozhodnutie „dotýka [...] vykonávania úloh verejnej služby“ (článok 23 ods. 2 zákona).

2.2. Finančné ťažkosti, ktoré postihli IFB v rokoch 2001 a 2002

- (30) Najprv treba analyzovať príčiny finančných ťažkostí a potom opísať reakciu vedenia IFB a SNCB.

2.2.1. Finančné ťažkosti

- (31) Hlavná príčina ťažkostí IFB spočíva vo finančných ťažkostiach, ktoré postihli jej účasti vo Francúzsku

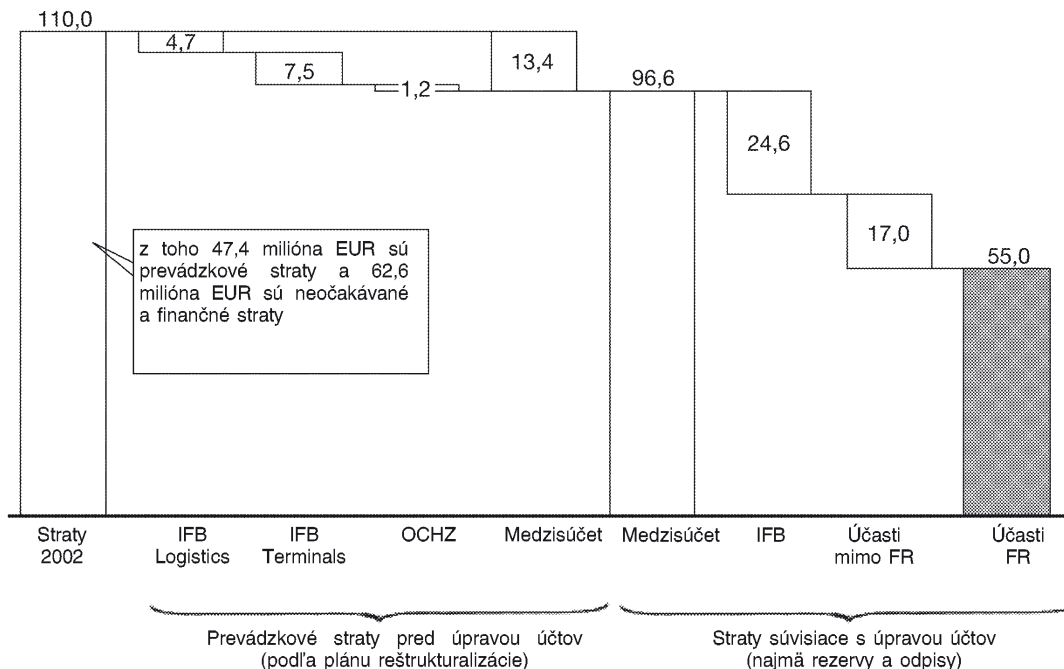
v rokoch 2001 a 2002, ktoré boli umiestnené v prístave Dunkerque. Finančné ťažkosti sa týkali aj činností „IFB Logistics“ a „IFB Terminals“, ktoré boli v roku 2002 stratové.

- (32) Ako sa uvádza v schéme č. 1, celkový objem strát IFB za hospodársky rok 2002 predstavoval sumu 110 miliónov EUR, pričom 12,2 milióna EUR sa vzťahovalo na prevádzkové straty pred úpravou účtov IFB Logistics (4,7 milióna EUR) a IFB Terminals (7,5 milióna EUR). K tomu treba pripočítať prevádzkovú stratu 1,2 milióna EUR v spojitosti s účasťou v OCHZ. Tieto straty v celkovej výške 13,4 milióna EUR predstavovali 12 % celkového objemu strát. Zvyšná časť strát v roku 2002, t. j. 96,6 milióna EUR, pochádzala z odpisov a rezerv v rámci úpravy účtov, ktoré boli nutné v dôsledku problémov, s ktorými sa spoločnosť stretla vo Francúzsku a v Belgicku. 75 % týchto odpisov a rezerv pochádza z účasti IFB. 76 % tejto časti sa týka účasti vo Francúzsku.

Schéma 1

Rozdelenie strát v roku 2002

(v miliónoch EUR)

Zdroj: Plán reštrukturalizácie IFB, 24. 3. 2003; IFB Controlling

2.2.2. Reakcia vedenia IFB a SNCB

- (33) Od konca roku 2000 IFB neuhrádzala faktúry, ktoré jej SNCB poslala za svoje vlakové služby. V roku 2001 a najmä v roku 2002 IFB naďalej uplatňovala tento postup, čo jej SNCB tolerovala. Tak sa stalo, že IFB neuhradila SNCB ku koncu januára 2003 faktúry v celkovej výške 63 miliónov EUR. Neuhradením týchto faktúr možno vysvetliť, prečo sa IFB podarilo prežiť i napriek vážnym finančným ťažkostiam.
- (34) Dňa 21. mája 2002 správna rada IFB zistila, že v dôsledku strát, ktoré IFB utrpela od konca roku 2000, kleslo jej vlastné imanie na sumu nižšiu ako polovica základného imania. V súlade s článkom 633 zákona o belgických spoločnostiach IFB zvolala mimoriadne valné zhromaždenie akcionárov IFB.
- (35) Na tomto zasadnutí SNCB prijala ako majoritný akcionár záväzok podporiť IFB v prípade prevádzkových výdavkov prostredníctvom pokladničnej zálohy vo výške 2,5 milióna EUR. Tento záväzok SNCB schválila správna rada SNCB. Na základe tohto záväzku sa akcionári rozhodli dočasne pokračovať v činnostiach IFB a správnu radu IFB požiadali, aby vypracovala plán kompletnej reštrukturalizácie zahrnujúci aj dcérske spoločnosti a riadenie terminálov.
- (36) Správna rada SNCB prerokovala na svojom zasadnutí 19. júla 2002 situáciu svojej dcérskej spoločnosti IFB. Ustanovený administrátor IFB informoval o situácii skupiny; správna rada potom prijala takéto rozhodnutie: *„Rada potvrdzuje svoj súhlas s peňažným vkladom 2,5 milióna EUR potrebným na vykrytie nedostatku hotovosti a na zaistenie plynulosti činnosti IFB do konca októbra 2002 (táto suma má byť zálohovou platbou na pravdepodobné zvýšenie základného imania).“*
- (37) V druhom polroku 2002 SNCB vyplatila spoločnosti IFB hotovostnú zálohu vo výške 2 500 000 EUR po tom, čo bola schválená správnu radou, v splátkach podľa tohto časového harmonogramu:
- 6.8.2002: úhrada sumy 1 000 000 EUR,
 - 17.9.2002: úhrada sumy 1 000 000 EUR,
 - 30.9.2002: úhrada sumy 500 000 EUR.
- (38) Táto záloha sa úročí úrokom 3,1 % a v plnej výške bola vrátená v júli 2003. Táto úhrada sa uskutočnila v dvoch etapách:
- 15. júla 2003 IFB vrátila z uvedenej sumy 1 500 000 EUR spolu s úrokmi vo výške 40 422,04 EUR,
 - 23. júla 2003 IFB vrátila SNCB zostatok 1 000 000 EUR spolu s úrokmi vo výške 26 883,35 EUR.
- (39) Dňa 19. septembra 2002 poveril ustanovený administrátor IFB dvoch revízorov vypracovaním osobitnej správy na účely posúdenia finančnej situácie podniku. Podľa tejto správy odovzdanej 4. decembra 2002 IFB a následne SNCB dala správna rada SNCB 20. decembra 2002 svoj zásadný súhlas so zvýšením základného imania IFB. Tento návrh odsúhlasilo 24. decembra 2002 aj mimoriadne valné zhromaždenie akcionárov IFB.
- (40) Vedenie IFB vypracovalo v spolupráci s poradcom McKinseym plán reštrukturalizácie IFB. Tento plán reštrukturalizácie, ktorý je podrobne opísaný v bodoch 73 až 86 tohto rozhodnutia, schválila správna rada IFB 23. marca 2003.
- (41) Riadiaci pracovníci oboch spoločností (IFB a SNCB) následne určili podrobnosti záchrany a reštrukturalizácie IFB v „rámcovej zmluve o reštrukturalizácii IFB“, ktorú spoločnosti medzi sebou uzavreli 7. apríla 2003. Na druhom mimoriadnom valnom zhromaždení akcionári IFB vyjadrili svoj súhlas s pokračovaním hospodárskej činnosti IFB na základe tejto rámcovej dohody.

2.3. Opatrenia na záchranu a reštrukturalizáciu z „rámcovej zmluvy o reštrukturalizácii IFB medzi SNCB a IFB“ zo 7. apríla 2003

- (42) V článku 2 rámcovej zmluvy sa ustanovuje, že vzájomne odsúhlasené opatrenia sa vykonajú v dvoch fázach, t. j. v období záchrany a v období reštrukturalizácie.

2.3.1. Podrobné pravidlá a podmienky povolenia opatrení na záchranu

- (43) V článku 3 rámcovej zmluvy sa ustanovujú tieto opatrenia na záchranu:

— poskytnutie vratnej zálohy vo výške 5 miliónov EUR,

- poskytnutie výhodného úveru najviac vo výške 15 miliónov a
- poskytnutie predbežnej predĺženej lehoty splatnosti dlhov IFB voči SNCB vo výške 63 miliónov EUR.
- (44) Trvanie týchto opatrení sa obmedzilo na 12 mesiacov, ale automaticky sa mohlo predĺžiť spoločnou dohodou zmluvných strán do dátumu zvýšenia základného imania.
- (45) Úroková miera z vratnej zálohy a súm čerpaných v rámci výhodného úveru sa rovná referenčnej úrokovej miere uplatnenej Komisiou v prípade štátnej pomoci. Úroky sa pripočítajú ku kapitálu a ich úhrada sa uskutoční v tom istom okamihu ako splatenie dlžných pohľadávok.
- (46) Na dlhy 63 miliónov EUR sa vzťahuje bežný úrok z omeškania 5,4 %. Úroky sa pripočítajú ku kapitálu a splatia sa pri splatení hlavnej pohľadávky.
- (47) Úroky, ktoré IFB dlhuje spoločnosti SNCB v spojitosti s dlhmi a výhodným úverom, predstavovali v roku 2002 sumu 2,2 milióna EUR, v roku 2003 sumu 3,9 milióna EUR, v roku 2004 sumu 4,7 milióna EUR, v roku 2005 sumu 5,2 milióna EUR a v roku 2006 budú pravdepodobne predstavovať sumu 4,4 milióna EUR.
- (48) V článku 7 zmluvy sa uvádza, že IFB sa voči SNCB zrieka premlčania svojich dlhov.
- (49) Všetky tieto opatrenia sa uskutočnili po podpise rámcovej zmluvy, t. j. 7. apríla 2003. IFB však vratnú zálohu nepoužila.
- 2.3.2. *Podrobné pravidlá a podmienky udelenia opatrení na reštrukturalizáciu*
- (50) Článok 4 rámcovej zmluvy „Podmienky udelenia časti pomoci ,opatrením na reštrukturalizáciu“ znie:
- „Zmluvné strany potvrdzujú svoj zámer uskutočniť nasledujúce opatrenia, pokiaľ budú v súlade s plánom reštrukturalizácie schváleným oboma ich správnymi radami, belgickým štátom a v prípade potreby Európskou komisiou (EK) a za predpokladu ich schválenia akcionármi IFB:
- premena vratnej zálohy 5 miliónov EUR na kapitál
- premena časti výhodného úveru, ktorý sa môže čerpať najviac do výšky 15 miliónov EUR [...], na kapitál
- premena dlhov [...] vo výške 63 miliónov EUR na kapitál
- prípadne za predpokladu, že s tým budú súhlasiť obidve zmluvné strany, dodatočné zvýšenie základného imania [...].“
- (51) Zvýšenie základného imania podlieha odkladnej podmienke ustanovenej v článku 5 rámcovej zmluvy, t. j. jeho schváleniu Komisiou v súlade s pravidlami týkajúcimi sa štátnej pomoci. Článok 5 znie:
- „Závazky dojednané SNCB [...] podliehajú nasledujúcej odkladnej podmienke. Zmluvné strany požiadajú belgický štát, aby túto rámcovú dohodu čo najskôr oznámil Európskej komisii (EK). Zmluvné strany zároveň požiadajú belgický štát, ak sa EK na základe tohto oznámenia oprávnene domnieva, že [rámcová dohoda] obsahuje poskytnutie štátnej pomoci (tak, ako sa uvádza v článku 87 Zmluvy o ES), aby [rámcovú zmluvu] notifikoval podľa článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES. S cieľom umožniť EK prijať stanovisko sa [rámcová zmluva] nebude žiadnym spôsobom vykonávať v lehote 15 pracovných dní od dátumu notifikácie EK. V prípade, že EK bude [rámcovú zmluvu] oprávnene považovať za globálnu štátnu pomoc, táto pomoc sa nebude vykonávať skôr, než EK výslovne alebo implicitne schváli danú štátnu pomoc a v prípade, že to bude potrebné, v rozsahu a za podmienok uvedených v schvaľovacom ustanovení
- V prípade, že EK bude [rámcovú zmluvu] sčasti alebo úplne považovať za štátnu pomoc a táto pomoc bude vyhlásená za nezlučiteľnú so spoločným trhom, zmluvné strany prerokujú v dobrej viere vykonateľnosť prípadných dodatočných opatrení požadovaných voči IFB, ale bez toho, aby boli povinné vykonať tieto dodatočné alebo upravené opatrenia v prípade, že sa okolnosti, za ktorých sa musí pomoc poskytnúť, budú považovať za úplne neoprávnené.“

„Zmluvné strany potvrdzujú svoj zámer uskutočniť nasledujúce opatrenia, pokiaľ budú v súlade s plánom reštrukturalizácie schváleným oboma ich správnymi radami, belgickým štátom

(52) Belgické občianske právo ustanovuje, že ak sa uplatní odkladná podmienka, zmluva má spätnú platnosť.

vkladom vo forme 47 % účasti SNCB v spoločnosti TRW ⁽⁶⁾.

(53) Vo svojej odpovedi na začatie konania belgické orgány informovali Komisiu, že zvýšenie základného imania, ak ho Komisia schváli, sa uskutoční presne tak, ako sa zmluvné strany dohodli v rámcovej zmluve. Základné imanie bude predstavovať sumu 95,3 milióna EUR, ktorá bude pozostávať z týchto položiek:

(56) Plán reštrukturalizácie stanovený v článku 4 bol Komisii oznámený na stretnutí s belgickými orgánmi 12. decembra 2003. Jeho implementácia prebiehala od roku 2003 do začiatku roku 2005.

(EUR)

Premena výhodného úveru na zvýšenie základného imania	15 miliónov
Premena pohľadávok IFB voči SNCB na zvýšenie základného imania	63 miliónov
Premena úrokov akumulovaných z výhodného úveru a pohľadávok za roky 2002 až 2006 (v prípade roku 2006 iba sčasti)	17,3 milióna
Spolu	95,3 milióna

(57) Plán reštrukturalizácie pozostáva z dvoch častí zodpovedajúcich dvom rôznym stratégiám, ktoré sa týkajú jednak francúzskych dcérskych spoločností a jednak činností IFB v Belgicku. Francúzsko si zvolilo stratégiu úplného stiahnutia kapitálu investovaného do účastí, kým Belgicko si zvolilo stratégiu reštrukturalizácie spoločnosti s cieľom pokračovať v jej prevádzkovaní.

(54) Belgické orgány informovali Komisiu, že zvýšenie základného imania sa nebude týkať celej sumy úrokov akumulovaných v roku 2006, aby sa zabezpečilo, že pomer dlhov k vlastnému imaniu IFB bude zodpovedať priemernému pomeru dlhov k vlastnému imaniu konkurentov a nebude vyšší. Nebude obsahovať ani vratnú zálohu, pretože IFB túto výhodu nevyužila.

2.3.2.1. Stiahnutie kapitálu investovaného do dcérskych spoločností, ktoré sú prevádzkovateľmi terminálov vo Francúzsku

(58) Ako sa uvádza v tomto rozhodnutí a podrobnejšie v bodoch 30 a nasl. listu o začatí konania, IFB sledovala stratégiu stiahnutia kapitálu investovaného do svojich dcérskych spoločností vo Francúzsku. Táto politika bola ukončená predajom účasti v NFTI-OU v novembri 2006.

(55) Vo svojej odpovedi na list o začatí konania belgické orgány zároveň informovali Komisiu, že sťahujú oznámenie z 28. januára 2005, ktorým Komisii oznámili zámer SNCB a IFB uskutočniť okrem toho, čo je ustanovené v článku 4 rámcovej zmluvy, dodatočné zvýšenie základného imania o 5 miliónov EUR nepeňažným

(59) Celkové náklady na stiahnutie kapitálu investovaného do dcérskych spoločností IFB vo Francúzsku sa zvýšili na 39,1 milióna EUR. V nasledujúcej tabuľke je uvedené rozdelenie týchto nákladov vo vzťahu k piatim dcérskym spoločnostiam. V nasledujúcich bodoch je podrobnejšie vysvetlený nedostatok vlastných zdrojov a číselné údaje týkajúce sa rôznych spoločností.

⁽⁶⁾ IFB už vlastní 0,9 % účasť v tejto spoločnosti, ktorá je prevádzkovateľom terminálov v Antverpách, Zeebrugge, Oostende, Charleroi, Liège, Bruseli, Etge, Genku a Muizene a 11 členským štátom poskytuje nákladné vlaky.

Stiahnutie kapitálu investovaného do francúzskych spoločností: suma vzniknutých nákladov

(v mil. EUR)

	ACIMAR	NFTI-ou	IFB FRANCE	DPD	PODIELY CELKOM
Zníženie hodnoty pohľadávok	3,9		0,8	2,8	7,5
Zníženie hodnoty podielov		16,7	0,1	5,1	22,0
Navýšenie kapitálu		1,7			1,7
Náklady celkom	3,9	19,5	0,8	7,9	31,1
Úroky k 30.6.2006					+ 7,7
Pohyb na bežnom účte september 2002 – december 2002					+ 0,5
Zvýšenie hodnoty pri predaji SSTD					- 0,2
Náklady na stiahnutie investícií vo francúzskych spoločnostiach celkom					39,1

a) Nedostatok vlastných zdrojov

(60) Tabuľka bola zostavená na základe účtovných výkazov z 27. septembra 2002. Sú v nej rozlíšené tieto sumy:

— suma 31,1 milióna EUR zodpovedajúca strate z pohľadávok, strate z podielov v spoločnostiach a zvýšeniu základného imania NFTI-ou do výšky 1,7 milióna EUR,

— suma 7,7 milióna EUR splatných úrokov zodpovedajúcich sume úrokov, ktoré narástli od konca roku 2002 do 30. júna 2006 v spojitosti s časťami vratnej zálohy s príslušnou lehotou splatnosti, ktoré slúžili na financovanie stiahnutia investovaného kapitálu,

— suma -0,2 milióna EUR zodpovedajúca strate z predaja SSTD,

— suma 0,5 milióna EUR zodpovedajúca na jednej strane rozdielu v účtovných výkazoch k 27. septembru 2002 a na druhej strane suma skutočnej účtovnej straty k 31. decembru 2002.

(61) Uvedená suma 0,5 milióna EUR zodpovedá kapitálovým tokom medzi francúzskymi podielmi IFB a IFB od 27. septembra 2002 do konca roku 2002 a v tabuľke ju bolo treba uviesť, aby sa dosiahol súlad skutočnej účtovnej straty na konci roku 2002 s celkovým nedostatkom vlastných zdrojov vypočítaným na základe situácie k 27. septembru 2002. Pokiaľ ide o nedostatok vlastných zdrojov IFB, na túto sumu netreba prihliadať; nedostatok vlastných zdrojov IFB v spojitosti so stiah-

nutím kapitálu investovaného do úcastí vo Francúzsku predstavuje teda 38,6 milióna EUR.

(62) Nedostatok vlastných zdrojov na stiahnutie kapitálu investovaného do úcastí IFB vo Francúzsku vykryla SNCB. IFB pritom použila 30,9 milióna EUR zo svojho manévrovacieho priestoru, ktorý získala vďaka predbežnému výhodnému úveru a prechodnému nesplácaniu existujúcich pohľadávok vo výške 63 miliónov EUR, na financovanie stiahnutia investovaného kapitálu. 7,7 milióna EUR predstavuje v rámci financovania dlžné úroky z tejto sumy v zmysle rámcovej zmluvy zo 7. apríla 2003, ktorá ustanovuje, že úroky sa splatia až pri platení hlavnej pohľadávky (alebo sa spolu s hlavnou pohľadávkou premenia na kapitál).

b) Acimar

(63) Spoločnosť Acimar realizovala celý svoj obrat v rámci zmluvy o preprave vykonávanej pre spoločnosť Arcelor. Platnosť tejto zmluvy sa skončila 31. decembra 2005. V čase auditu IFB v druhej polovici roku 2002 vznikla v súvislosti so zmluvou ročná strata [...] (*). Keďže snahy o opätovné prerokovanie zmluvy s Arcelomom sa skončili neúspechom, SNCB sa rozhodla vyhlásiť konkurz Acimaru a podať návrh na súdne vyrovnanie. IFB mala voči Acimaru pohľadávky vo výške 3,9 milióna EUR, pričom táto suma nebola vratná a predstavuje náklady na stiahnutie investovaného kapitálu.

c) NFTI-ou

(64) Pokiaľ ide o spoločnosť NFTI-ou, ktorá bola pod spoločnou kontrolou IFB a Port Autonome v Dunkerque – prevádzkovateľa terminálov v prístave Dunkerque, SNCB si na stiahnutie investícií zvolila alternatívu predaja svojej úcasti.

(*) Dôverné informácie.

(65) Účasťou IFB v NFTI-ou vznikla spoločnosti IFB povinnosť financovať na základe odporúčajúceho listu podiel na strate zodpovedajúci jej účasti v spoločnosti. IFB sa okrem toho stala ručiteľom za bankovú pôžičku spoločnosti od [...] vo výške 2,9 milióna EUR.

(66) S cieľom stiahnuť kapitál investovaný do svojej účasti v spoločnosti sa IFB dohodla s Port autonome v Dunkerque na zrušení svojich záväzkov vyplývajúcich z odporúčajúceho listu. Výmenou za to sa IFB zúčastnila na zvýšení základného imania NFTI-ou, ktoré bolo nutné na zabezpečenie pokračovania činnosti spoločnosti, o 1,7 milióna EUR a časť svojich spoločenských podielov v Port Autonome v Dunkerque previedla za symbolickú cenu jedno euro. Po tejto transakcii IFB vlastnila už len 30 % spoločenských podielov.

(67) IFB a Port Autonome v Dunkerque potom hľadali a našli nadobúdateľa podielov IFB. [...], ktorým sa stal CMA-CGM. So zreteľom na predajnú cenu predstavovali celkové náklady IFB na stiahnutie investovaného kapitálu 18,5 milióna EUR, z toho 1,7 milióna EUR na zvýšenie základného imania a 16,7 milióna EUR na stratu z účasti.

d) IFB France

(68) IFB France, neskôr premenovaná na AGEP, previedla na NFTI-ou [...], čo predstavuje stratu 0,1 milióna EUR. Keďže IFB zároveň stiahla svoj kapitál investovaný do NFTI-ou, výsledkom prevodu na NFTI-ou je stiahnutie investovaného kapitálu predajom IFB France. Pred predajom bola IFB nútená vzdať sa svojich pohľadávok u IFB France v hodnote 0,8 milióna EUR. Celkové náklady na stiahnutie investovaného kapitálu z IFB France teda predstavovali 0,9 milióna EUR.

e) Dry Port Dunkerque

(69) Účasť IFB v Dry Port Dunkerque sa vyznačovala rovnakou zvláštnosťou ako jej účasť v NFTI-ou: odporúčajúcim listom sa IFB zaviazala vyrovať prevádzkovú stratu spoločnosti.

(70) IFB stiahla investície z tohto podielu likvidáciu a zároveň predajom časti svojich aktív, t. j. 8,6 % podielu v NFTI-ou vo vlastníctve Dry Port Dunkerque. Na rozdiel

od situácie v NFTI-ou, v tomto prípade partneri IFB nemohli požadovať udržanie spoločnosti.

(71) IFB nemohla získať svoje pohľadávky v Dry Port Dunkerque (2,8 milióna EUR) a musela prijať stratu zo svojej účasti (5,1 milióna EUR). Celkové náklady na likvidáciu boli teda 7,9 milióna EUR.

f) SSTD

(72) Spoločnosť SSTD je rentabilná spoločnosť. Po strate svojho hlavného klienta a s cieľom strategického rozhodnutia odísť z francúzskeho trhu sa IFB rozhodla predat ju začiatkom roka 2005, čo malo za následok mierny zisk.

2.3.2.2. Plán reštrukturalizácie na udržanie činností v Belgicku

(73) IFB vypracovala s poradcom McKinseym plán reštrukturalizácie pre činnosti IFB v Belgicku. Tento plán reštrukturalizácie predpokladá dve časti:

— reštrukturalizáciu činnosti „IFB Logistics“,

— reštrukturalizáciu činnosti „IFB Terminals“.

Hlavnou myšlienkou tohto plánu je obmedziť činnosti IFB na jej *core business*, t. j. na činnosť logistiky a činnosť prevádzkovania terminálov v Belgicku a stiahnuť investície a predat činnosti, ktoré nie sú potrebné na hospodársku životaschopnosť *core business*. Plán musí opísať finančné výsledky reštrukturalizácie, ako aj rôzne opatrenia prijaté na dosiahnutie týchto výsledkov (všeobecné opatrenia, opatrenia vo vzťahu k činnosti logistiky, opatrenia vo vzťahu k činnosti prevádzkovania terminálov, investície).

a) Finančné výsledky reštrukturalizácie

(74) Plán reštrukturalizácie predpokladal po uskutočnení oprávok v spojitosti s amortizáciou, odpismi a rezervami na nepredvídateľné straty a náklady („prevádzkový peňažný tok“) nasledujúce finančné výsledky, ktoré boli do značnej miery potvrdené dosiahnutými výsledkami:

(milióna EUR)

	2004	2005	2006 (1. polrok)	Celková suma počas obdobia reštrukturalizácie
Rezerva prevádzkový peňažný tok	3,9	4,3	2,35	10,550
Výsledok prevádzkový peňažný tok	4,875	3,079	2,475	10,429

(75) Prognózy finančných výsledkov IFB boli založené najmä na nasledujúcich údajoch, ktoré boli IFB pri prijímaní plánu reštrukturalizácie známe:

- centralizovanie prepravy „Railbarge“ na terminál a výrazné zvýšenie objemov prepravy. Centralizovanie dopravy „Railbarge“ umožnilo optimalizovať prevádzkový model a dosiahnuť zvýšenie príjmov, pretože doprava, ktorú dovtedy uskutočňovali tretie osoby, sa mohla začleniť do skupiny. Okrem toho mohla IFB získať nového dôležitého zákazníka – CSAV, ktorý plánoval zadať objednávky na objem 50 000 TEU (dvadsaťstovová ekvivalentná jednotka) od roku 2004,
- podstatné zníženie počtu zamestnancov, ako aj nákladov na údržbu. Tieto opatrenia sú podrobnejšie opísané v bodoch 78 až 83 tohto rozhodnutia,
- nová dohoda týkajúca sa prevádzky železničného terminálu v Cirkeldycku, ktorá umožnila ustanoviť dôležité prepojenie so susedným terminálom MSC Home Terminal,
- nárast objemu terminálu v Muizene vďaka novej zmluve uzavretej s Unilogom,
- celkové veľmi pozitívne prognózy pre trh intermodálnej dopravy, ktorý od začiatku roku 2000 zaznamenal výrazný rast.

b) Opatrenia prijaté na reštrukturalizáciu

Všeobecné opatrenia

- (76) Uzavretie novej pracovnej kolektívnej zmluvy na úrovni podniku a zmena a doplnenie pracovného poriadku umožnili dosiahnuť vyššie miery činnosti (počet dní poskytovania služieb ročne sa od 1. januára 2004 zvýšil o 13 dní) a za nižšie náklady (odmena za prácu cez víkend a na zmeny sa od 1. októbra 2003 znížila).
- (77) Administratívne a komerčné služby sa sústredili v Bercheme, čo umožnilo zavrieť prevádzkareň v Gande a zmenšiť kapacitu prevádzkarne v Zeebrugge.
- (78) Tieto opatrenia pomohli znížiť počet zamestnancov potrebných na zníženie prevádzkových nákladov IFB celkovo asi o 2,55 milióna EUR ročne⁽⁷⁾. IFB totiž znížila počet zamestnancov v ekvivalentoch plného pracovného úväzku (EPPÚ) z 210⁽⁸⁾ v septembri 2002

⁽⁷⁾ Zvýšenie počtu dní poskytovania služieb v roku malo za následok zníženie nákladov o asi 0,6 milióna EUR ročne; sústredenie administratívnych a obchodných služieb v Bercheme prinieslo zníženie nákladov o asi 0,2 milióna EUR ročne a zníženie počtu pracovníkov v rozsahu 35 EPPÚ prinieslo zníženie nákladov o 1,75 milióna EUR ročne.

⁽⁸⁾ Ekvivalenty plného pracovného úväzku.

na 175 začiatkom roku 2006, čo predstavuje zníženie o 17 %. V súvislosti s týmto znížením možno uviesť tieto podrobné údaje:

- v prípade priamo prevádzkovaných terminálov (okrem dcérskych spoločností) sa od septembra 2002 do začiatku roka 2006 znížil počet zamestnancov zo 110 EPPÚ na 96 EPPÚ, čo predstavuje zníženie o 13 %,
- pokiaľ ide o logistickú činnosť IFB, počet zamestnancov sa od septembra 2002 do začiatku roka 2006 znížil zo 60 EPPÚ na 49 EPPÚ, teda o 19 %,
- počet zamestnancov pridelených na „marketing a predaj“ a na ďalšie ústredné podporné funkcie (financie, ľudské zdroje atď.) klesol od septembra 2002 do začiatku roka 2006 zo 40 EPPÚ na 31 EPPÚ, teda o 23 %.

Reštrukturalizácia činnosti logistiky

- (79) Plán reštrukturalizácie predpokladal týchto deväť opatrení, ktoré mali umožniť zlepšenie o 5,7 milióna EUR.

Opatrenia	Zisk
1. Vplyv zníženia mzdových nákladov	[...]
2. Poradenstvo, konzultácie a <i>outsourcing</i>	[...]
3. Odpisovanie a neplánované odpisy	[...]
4. Uzatvorenie nerentabilných prevádzkarní v North European Network	[...]
5. Strata na objeme konvenčnej dopravy	[...]
6. Nárast rezerv na údržbu vozňov	[...]
7. Nárast indermodálnej dopravy	[...]
8. Revízia zmluvy Railbarge (zvýšenie cien a produktový reinžiniering)	[...]
9. Zvýšenie provízií za zastupovanie (zástupcovia)	[...]
10. Zníženie prevádzkových nákladov	[...]

- (80) V súvislosti s realizáciou plánu reštrukturalizácie, ktorý sa skončil koncom roka 2004, boli prijaté dve doplnkové opatrenia:

- pre terminál v Cirkeldijcku sa cena upravila smerom nahor,

— doprava sa podrobila celkovej analýze a následne sa po dohode so zákazníkmi presmerovala.

Reštrukturalizácia činnosti „IFB terminal“

(81) Reštrukturalizácia činnosti „IFB Terminal“ ukončená v roku 2005 mala obsahovať 7 opatrení, ktoré sú podrobne opísané v bodoch 103 až 107 rozhodnutia o začatí konania.

(82) Okrem pôvodne plánovaných opatrení uskutočnila IFB Logistics hĺbkovú analýzu svojich dopravných produktov, ktorá odhalila existenciu nerentabilných produktov, ktorých výrobu IFB potom zastavila.

(83) V prípade ostatných produktov táto analýza dokázala nutnosť zlepšenia v technickej rovine. Tieto zlepšenia sa dosiahli najmä v sektore intermodálnej kontajnerovej dopravy.

Investície naplánované plánom reštrukturalizácie

(84) Reštrukturalizácia Mainhubu a reštrukturalizácia Zomerwegu vyžadujú ďalšie investície [...], predovšetkým reprodukčné investície [...] a rôzne iné investície, [...].

2.4. Opis dôvodov na začatie konania 7. decembra 2005

(85) Belgicko vo svojej notifikácii uviedlo, že predmetné opatrenia nie sú štátnou pomocou, pretože neboli rozhodnutím Belgicka a SNCB v každom prípade konala ako súkromný investor v trhovom hospodárstve.

(86) Komisia mala pochybnosti o tom, či poskytnutie predĺženej splatnosti existujúcich dlhov vo výške 63 miliónov EUR, premena týchto dlhov a úrokov vo výške 11 miliónov EUR, ktoré sú s nimi spojené, na kapitál, boli štátnou pomocou. Jej pochybnosti sa týkali skutočnosti, či belgický štát ovplyvnil konanie SNCB ako jej vlastníka a či SNCB konala tak, ako by konal súkromný investor v trhovom hospodárstve.

(87) Komisia mala zároveň pochybnosti o tom, či poskytnutie vratnej zálohy platby vo výške 5 miliónov EUR a poskytnutie výhodného úveru vo výške 15 miliónov

EUR, premena 15-miliónového výhodného úveru a úrokov 2,5 milióna EUR s ním spojených na kapitál, ako aj nepeňažný vklad spočívajúci v účasti SNCB v TRW vo výške 5 miliónov EUR nového základného imania, sú štátnou pomocou.

(88) Keďže v týchto prípadoch išlo o hotovostnú pomoc, Komisia mala pochybnosti, či ju v jednotlivých prípadoch možno vyhlásiť za zlučiteľnú so spoločným trhom ako pomoc na záchranu, pretože bola udelená na viac ako 12 mesiacov.

(89) Komisia mala pochybnosti o tom, či sa všetky prípady pomoci môžu vyhlásiť za zlučiteľné so spoločným trhom ako pomoc na reštrukturalizáciu.

(90) Jej pochybnosti sa týkali príslušnej uplatniteľnosti v čase usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach z roku 1999⁽⁹⁾ (ďalej len „usmernenia z roku 1999“) a usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach z roku 2004⁽¹⁰⁾ (ďalej len „usmernenia z roku 2004“), dostatočnosti prijatých opatrení na maximálne možné zmiernenie nepriaznivých dôsledkov pomoci pre konkurentov, ako aj obmedzenia pomoci na striktné minimum a dostatočnosti vlastného prínosu podniku IFB k pomoci na reštrukturalizáciu.

(91) Belgicko odovzdalo svoje pripomienky listom zo 14. februára 2006, ktorý bol doplnený listami z 29. júna, 20. septembra 2006, 16. novembra 2006 a 21. novembra 2006.

(92) Vo svojej odpovedi Belgicko opakuje svoje stanovisko, že predmetné opatrenia nie sú pomocou, pretože nie sú rozhodnutím belgického štátu a SNCB konala tak, ako by konal súkromný investor v trhovom hospodárstve.

(93) Belgicko sa ďalej nazdáva, že keby predmetné opatrenia boli štátnou pomocou, museli by sa analyzovať na základe usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu z roku 1999 a nie na základe usmernení z roku 2004. Belgicko sa okrem toho domnieva, že opatrenia sú zlučiteľné so spoločným trhom ako pomoc na záchranu a pomoc na reštrukturalizáciu.

⁽⁹⁾ Ú. v. ES C 288, 9.10.1999, s. 2.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 244, 1.10.2004, s. 2.

3. PRIPOMIENKY BELGICKA

- (94) Stanovisko Belgicka možno zhrnúť takto.

3.1. Prípomienky Belgicka ku konaniu

- (95) Belgické orgány vo svojej odpovedi prostredníctvom listu informujú Komisiu, že majú výhrady k dĺžke trvania zisťovania. Domnievajú sa, že oprávnené očakávajú zákonnosť dočasného zachovania opatrení na záchranu do konečného rozhodnutia Komisie o pláne reštrukturalizácie.

- (96) Oznámenie z 12. augusta 2003 (zaevidované Komisiou pod číslom NN 9/04) a z 28. januára 2005 (zaevidované Komisiou pod číslom N 55/05) malo podľa belgických orgánov za cieľ poskytnúť Komisii všetky náležitosti na overenie, či opatrenia zo strany SNCB v prospech IFB obsahovali alebo neobsahovali štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy. Podľa belgických orgánov by Komisia bola bývala (a musela by byť) vyzvaná, aby oznámenia považovala za notifikácie v zmysle článku 88 ods. 3 zmluvy, iba v prípade, že by sa dotknuté opatrenia kvalifikovali ako štátna pomoc.

- (97) Belgické orgány sa domnievajú, že oznámením z 12. augusta 2003 konkrétne nepripúšťajú, že opatrenia na záchranu a reštrukturalizáciu v prospech IFB predstavujú štátnu pomoc, a preto ani opatrenia na záchranu nemožno kvalifikovať ako nenotifikovanú štátnu pomoc. Belgické orgány vychádzajú z názoru, že tieto opatrenia nepodliehajú predchádzajúcej notifikačnej povinnosti a povinnosti neimplementácie v zmysle článku 88 ods. 3 zmluvy.

- (98) Belgické orgány vyslovujú zhodné konštatovanie v súvislosti s oznámením z 28. januára 2005, ktorým Belgicko informovalo Komisiu o dodatočnom zvýšení základného imania o 5 miliónov EUR.

3.2. Neexistencia „štátnej pomoci“ v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy

3.2.1. Neexistencia financovania zo štátnych zdrojov

- (99) Belgicko sa nazdáva, že ani opatrenia na záchranu, ani opatrenia na reštrukturalizáciu poskytnuté IFB neboli financované zo štátnych zdrojov. SNCB financovala tieto opatrenia výlučne z vlastných zdrojov bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom použila štátne zdroje.

- (100) Skutočnosť, že SNCB je verejný podnik v zmysle článku 2 smernice Komisie 80/723/EHS z 25. júna 1980

o transparentnosti finančných vzťahov medzi členskými štátmi a štátnymi podnikmi a o finančnej transparentnosti v určitých podnikoch⁽¹¹⁾, nestačí podľa Belgicka na určenie, že dotknuté opatrenia, ktoré financovala SNCB, boli financované zo štátnych zdrojov. Belgicko sa domnieva, že treba rozlišovať medzi vlastnými zdrojmi SNCB, ktoré pochádzajú z príjmov z činností a štátnymi dotáciami na činnosti verejnej služby SNCB. Keďže štátne dotácie nestačili na financovanie všetkých vzniknutých výdavkov spojených s uvedenými činnosťami, Belgicko vyslovilo názor, že je vylúčené, aby SNCB použila na financovanie opatrení v prospech IFB štátne zdroje.

- (101) Belgicko sa nazdáva, že belgické orgány nedisponujú majetkom SNCB, ktorý je určený na predmet činnosti SNCB. Belgicko sa teda domnieva, že majetkom „nedisponujú štátne orgány“, ako sa vyžaduje v rozsudku vo veci *Stardust Marine*⁽¹²⁾.

- (102) Belgicko nakoniec zastáva názor, že akékoľvek zníženie vlastného imania SNCB z dôvodu opatrení priznaných IFB by štátu neprivedilo žiadnu „stratu“⁽¹³⁾, pretože v žiadnom prípade nejde o zdroje, ktoré by sa inak vložili do štátneho rozpočtu.

3.2.2. Neovplyvnenie rozhodnutia belgickým štátom

- (103) Pokiaľ ide o poskytnutie hotovostnej zálohy vo výške 2,5 milióna EUR v druhom polroku 2002, belgické orgány sa domnievajú, že rozhodnutie SNCB o poskytnutí tejto zálohy nebolo ovplyvnené belgickým štátom.

- (104) Na podporu svojho tvrdenia, že rozhodnutie nebolo ovplyvnené, predkladá Belgicko tieto argumenty:

— Strategické rozhodnutie SNCB reštrukturalizovať spoločnosť IFB namiesto toho, aby vyhlásila jej úpadok, bolo samostatným rozhodnutím riadiaceho výboru SNCB. Budúcnosť spoločnosti IFB predovšetkým nie je predmetom štúdií, ktoré si koncom roka 2001 objednala belgická vláda pre spoločnosť ABX, ani rozhodnutí o ABX, ktoré v roku 2002 prijala belgická rada ministrov.

⁽¹¹⁾ Ú. v. ES L 195, 29.7.1980, s. 35.

⁽¹²⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia (C-482/99, Zb. 2002, s. I-4397), tzv. rozsudok „*Stardust Marine*“.

⁽¹³⁾ Rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. januára 1998 vo veci T-67/94, *Ladbroke Racing*, Zb. 1998, I-1, bod 109, potvrdený rozsudkom Súdneho dvora zo 16. mája 2000 vo veci C-83/98 P, *Ladbroke Racing*, Zb. 2000, I-3271, bod 48.

- O poskytnutí zálohy platby IFB rozhodol riadiaci výbor SNCB. Belgicko pripúšťa, že riadiaci výbor sa rozhodol predložiť toto opatrenie správnej rade SNCB, ale domnieva sa, že na poskytnutie hotovostnej zálohy nebol potrebný súhlas správnej rady SNCB, pretože riadiaci výbor bol na základe splnomocnenia správnou radou oprávnený zaviazat' SNCB na poskytnutie sumy do 2,5 milióna EUR.
- Táto záloha nebola predmetom plánu reštrukturalizácie, ani iného plánu alebo opatrenia predloženého belgickému štátu alebo v súvislosti s ktorým by sa belgickým štátom uskutočnila konzultácia.
- Záver, že poskytnutie tejto zálohy nemohlo byť ovplyvnené belgickým štátom, potvrdzujú aj iné faktory ako napríklad relatívne malá výška zálohovej platby a jej dočasnosť.
- (105) Pokiaľ ide o neuhrádzanie faktúr SNCB spoločnosťou IFB, belgické orgány sa domnievajú, že správna rada SNCB nebola informovaná o skutočnosti, že IFB už neuhrádza SNCB faktúry pred decembrom 2002, teda v čase, keď v zásade rozhodla o zvýšení základného imania IFB.
- (106) Belgické orgány sa ďalej domnievajú, že konanie alebo nekonanie správnej rady, riadiaceho výboru alebo ustanoveného administrátora nebolo ovplyvnené belgickým štátom ani pred, ani po uzavretí rámcovej zmluvy. Tvrdia, že belgický štát nijako nezasahoval (v zmysle judikátu vo veci *Stardust Marine*) do rozhodovania SNCB o poskytnutí opatrení spoločnosti IFB.
- (107) Podľa belgických orgánov sú totiž opatrenia, ktoré SNCB poskytla IFB, opatreniami týkajúcimi sa dcérskej spoločnosti SNCB, ktorá sama nevykonáva úlohy verejnej služby a ktorá už ani nie je zapojená do výkonu úloh verejnej služby SNCB. Činnosti IFB budú teda výlučne komerčnými aktivitami, ktoré nijako nesúvisia s úlohami verejnej služby. Podľa belgických orgánov teda nie sú kontrolované štátom, pretože nejde o činnosť verejnej služby a belgické orgány sú povinné rešpektovať autonómiu SNCB.
- (108) Pokiaľ ide o úlohu vládneho komisára, belgické orgány tvrdia, že im nikdy nebol postúpený prípad IFB a preto neboli príslušné intervenovať, keďže vládny komisár nikdy nepredložil pripomienky k opatreniam prijatým voči IFB a nepodal proti nim žiadny podnet. Okrem toho tvrdia, že nijako nie sú zapojené do rozhodovania SNCB o IFB ani počas obdobia predchádzajúceho uzavretiu rámcovej zmluvy, ani v priebehu ďalšieho obdobia.
- (109) Pokiaľ ide o tri indície, ktoré Komisia uviedla v liste o začatí konania (body 143 až 150), t. j. predloženie plánu reštrukturalizácie na schválenie belgickému štátu, novinové články dokazujúce výrazné ovplyvnenie SNCB belgickým štátom v roku 2003 a rozsah a podmienky rámcovej zmluvy, belgické orgány sa nazdávajú, že tieto indície nestačia na určenie ovplyvnenia rozhodnutia v zmysle judikátu vo veci *Stardust Marine*.
- (110) Pokiaľ ide o schválenie plánu reštrukturalizácie belgickým štátom, belgické orgány sa domnievajú, že účelom tohto ustanovenia rámcovej zmluvy v žiadnom prípade nebolo udeliť belgickým orgánom akúkoľvek právomoc na posúdenie obsahu plánu reštrukturalizácie a že toto ustanovenie vychádzalo zo skutočnosti, že SNCB má záujem na oznámení plánu reštrukturalizácie rovnako ako rámcovej zmluvy Komisii.
- (111) Pokiaľ ide o novinové články, belgická vláda sa domnieva, že novinové články neobsahujú žiadne indície o zásahu belgickej vlády do tohto prípadu z týchto dôvodov:
- v článku v *La Libre Belgique* z 19. mája 2003 tlačový útvar SNCB vysvetľuje, že od Komisie sa doposiaľ nežiadalo, aby dala zelenú prípadu IFB, pretože „*má k tomu čo povedať federálna moc*“. Podľa belgickej vlády sa tieto komentáre týkajú výlučne „oznámenia“ v prospech IFB, ktoré belgický štát zaslal Komisii,
- článok uverejnený v *La Libre Belgique* z 18. decembra 2002 (v znení uverejnenom na internetovej stránke www.cheminots.be) obsahuje vyhlásenie Karela Vincka: „*Požaduje dostatočný manévrovací priestor pre manažovanie spoločnosti*“. Podľa belgických orgánov ide v tomto prípade o vyhlásenie, ktoré sa týka výlučne vykonávania činností verejnej služby spoločnosťou SNCB, ktoré je vyjadrením myšlienky, že belgické orgány sú oprávnené dohodnúť sa so SNCB na cieľoch, ktoré treba realizovať na účely vykonávania činností verejnej služby prostredníctvom nástroja ustanoveného zákonom, akým je zmluva o riadení, ale že uskutočnenie týchto cieľov je vecou a v právomoci správnej rady SNCB.

- (112) Belgické orgány nakoniec zaslali Komisii písomné vyhlásenie Karel Vincka, ustanoveného administrátora SNCB v čase, keď nastali skutočnosti, v ktorom sa potvrdzuje neexistencia akéhokoľvek ovplyvňovania belgickými orgánmi, pokiaľ ide o poskytnutie SNCB opatrení na záchranu a na reštrukturalizáciu spoločnosti IFB, ktoré sú predmetom tohto prípadu. Takýto list podpísaný pánom Vinckom 17. novembra 2006 dostala Komisia 5. decembra 2006.
- (113) Pokiaľ ide o rozsah, obsah a podmienky rámcovej zmluvy, belgické orgány opakujú svoje stanovisko, že aj keď ide o opatrenia na reštrukturalizáciu, ktoré sú dôležité pre budúcnosť IFB, belgické orgány nemajú ani schvaľovaciu právomoc, ani právomoc kontroly podstaty veci, ani právo vystupovať ako poradcovia v tomto prípade.

3.2.3. Zásada súkromného investora v trhovom hospodárstve

- (114) Belgicko sa domnieva, že z úvah, ktoré Komisia rozvíja v rozhodnutí o ABX Logistics, ⁽¹⁴⁾ vyplýva, že Komisia

musí oddelene analyzovať jednak finančné prostriedky, ktoré SNCB udelila IFB na financovanie stiahnutia kapitálu investovaného do dcérskych spoločností vo Francúzsku a jednak finančné prostriedky, ktoré SNCB poskytla IFB na financovanie udržania jej činností v Belgicku.

3.2.3.1. Stiahnutie kapitálu investovaného do účastí vo Francúzsku

- (115) V rozhodnutí týkajúcom sa ABX Logistics Komisia údajne potvrdila, že keďže ABX France nebola schopná sama niesť náklady na oslobodenie sa od záväzkov, SNCB sa správala ako „oznámený súkromný investor v trhovom hospodárstve“ a tieto náklady vzala na seba.
- (116) Belgicko sa nazdáva, že rovnaký záver sa natíska v súvislosti s nákladmi na stiahnutie investícií spoločnosťou IFB z jej podielov vo Francúzsku. Belgicko sa usiluje preukázať, že pre každú z týchto spoločností si IFB zvolila menej nákladnú alternatívu.
- (117) Pokiaľ ide o Acimar, Belgicko poskytlo túto tabuľku:

Acimar – Súdne vyrovnanie s následnou likvidáciou

Finančná situácia v roku 2002

(v mil. EUR)

	2001	2002
Obrat		
EBT		
Celková bilancia (31.12.)		
Vlastné imanie (31.12.)		

Náklady na alternatívy

(v mil. EUR)

	Plnenie zmluvy	Súdne vyrovnanie
Cash drain 1.1.2003 – 31.12.2005		
Straty z pohľadávok 31.12.2002		
Spolu	- 14,7	- 3,9

Vysvetlivky

- Úsilie vyvinuté v priebehu roka 2002 na dosiahnutie revízie zmluvných podmienok sa skončilo neúspechom; platnosť zmluvy trvala do 31.12.2005.
- Plnenie zmluvy spôsobilo značnú ročnú prevádzkovú stratu.
- Za týchto okolností predstavoval návrh na súdne vyrovnanie najlacnejšiu alternatívu.
- Prevádzkové straty financoval počas vyrovnania zákazník.
- Činnosti Acimaru boli ukončené k 1.9.2003.

⁽¹⁴⁾ Rozhodnutie zo 7. decembra 2005, vec C(2005)4447 (Ú. v. EÚ L 383, 28.12.2006, s. 21).

(118) Pokiaľ ide o NFTI-ou, Belgicko poskytlo túto tabuľku:

NFTIou – Prevod

Finančná situácia v roku 2002

(v mil. EUR)

	2001 (*)	2002
Obrat		
EBT		
EBT		
Vlastné imanie (31.12.)		

(*) od 1.5.2001 do 31.12.2001

Náklady na alternatívy

(v mil. EUR)

	Udržanie	Čiastočný predaj
Zvýšenie základného imania + splatenie úveru od ING		
Plán oživenia		
Aktualizovaný cash drain (suma za rok – 3,7 mil. EUR) (100 % odporúčajúci list)		
Strata z účasti		
Strata z pohľadávok 31.12.2002		
Predajná cena (1 EUR) – 30 % účasť		
Spolu	– 36,2	– 18,5

Vysvetlivky

- Na základe odporúčajúceho listu bola IFB nútená uskutočniť vklady na bežný účet.
- IFB sa stala ručiteľom pri bankovej pôžičke NFTIou, o ktorej vrátenie požiadala ING.
- Za týchto okolností sa IFB dohodla s ďalším akcionárom Port Autonome de Dunkerque (PAD):
 - na zvýšení základného imania NFTIou, ktorého časť upísala IFB,
 - na oslobodení IFB od jej záväzkov vyplývajúcich z odporúčajúceho listu a záväzkov PAD hľadať nadobúdateľa, ktorý by odkúpil zostatok účasti IFB v NFTIou prostredníctvom prevodu za symbolickú cenu spoločnosti PAD časti účasti IFB v NFTIou tak, aby sa dosiahla úroveň 30 % (vrátane účasti vlastnenej prostredníctvom DPD).
- na oslobodení IFB od jej záväzkov vyplývajúcich z odporúčajúceho listu a záväzkov PAD hľadať nadobúdateľa, ktorý by odkúpil zostatok účasti IFB v NFTIou prostredníctvom prevodu za symbolickú cenu spoločnosti PAD časti účasti IFB v NFTIou tak, aby sa dosiahla úroveň 30 % (vrátane účasti vlastnenej prostredníctvom DPD).

(119) Belgicko informovalo Komisiu, že vyhlásenie konkurzu NFTI-ou sa nikdy neplánovalo, keďže udržanie činností NFTI-ou ponúkalo výhľady rentability. Podľa Belgicka predaj 30 % účasti IFB v CMA-CGM 2. novembra 2006 [...] a úplné splatenie pôžičiek poskytnutých formou zálohových platieb na bežný účet svedčia o životaschopnosti tejto spoločnosti.

(120) Pokiaľ ide o IFB France neskôr premenovanú na AGEP, Belgicko poskytlo túto tabuľku:

IFB France (AGEP) – Prevod na NFTI-ou

Finančná situácia v roku 2002

(v mil. EUR)

	2001	2002
Obrat		
EBT		
Celková bilancia (31.12.)		
Vlastné imanie (31.12.)		

Náklady na alternatívy

(v mil. EUR)

	Likvidácia	Prevod NFTIou
Vzdanie sa pohľadávok		
Strata z účasti		
Strata z realizácie prevodu akcií		
Pasíva spoločnosti (14 EPPÚ)		
Spolu	– 1,7	– 0,8

Vysvetlivky

- So zreteľom na riziko nútenej likvidácie alebo vyhlásenia konkurzu sa IFB dohodla s PAD na prevode akcií IFB France na NFTIou, ale prostredníctvom vzdania sa pohľadávky spoločnosťou IFB.
- Likvidácia spoločnosti by pravdepodobne spôsobila oveľa vyššie náklady (strata z účasti, riziko nutnosti vykrytia pasív zakladateľom a/alebo jediným de facto vedúcim subjektom z dôvodu jeho právneho postavenia).

(121) Pokiaľ ide o Dry Port Dunkerque, Belgicko poskytlo túto tabuľku:

Dry Port Dunkerque (DPD) – Likvidácia s čiastočným odpredajom

Finančná situácia v roku 2002

(v mil. EUR)

	2001	2002
Obrat		
EBT		
Celková bilancia (31.12.)		
Vlastné imanie (31.12.)		

Náklady na alternatívy

(v mil. EUR)

	Udržanie činnosti	Likvidácia s čiastočným odpredajom aktív
Aktualizovaná prevádzková strata (ročná strata 0,5 mil. EUR) (100 % odporúčajúci list)		
Strata z pohľadávok		
Strata z účasti		
Spolu	– 10,4	– 7,9

Vysvetlivky

- IFB sa odporúčajúcim listom zaviazala, že uskutoční vklady na bežný účet, aby vykryla prevádzkové straty DPD.
- Po stiahnutí kapitálu investovaného do NFTIou sa hľadal subjekt, ktorý by kúpil účasť v DPD, ale nepodarilo sa ho nájsť.
- IFB sa dohodla na dobrovoľnej likvidácii DPD prostredníctvom prevodu za symbolickú cenu 8,6 % účasti v NFTIou.

(122) Pokiaľ ide o SSTD, Belgicko poskytlo túto tabuľku:

SSTD: Prevod

Kontext:

- IFB vlastnila 50 % účasť
 - SSTD vykazovala rentabilnú činnosť, ktorá sa udržala do začiatku roku 2005
 - Koncom roka 2004 SSTD prišla o svojho hlavného zákazníka (ktorý predstavoval 40 % jej obratu)
 - Táto strata viedla k rozhodnutiu predať účasť v SSTD
 - Predaj účasti sa uskutočnil začiatkom roku 2005 so zanedbateľným ziskom (vplyv síce pozitívny, ale zanedbateľný, pokiaľ ide o potreby financovania)
- (123) Belgické orgány z toho vyvodili, že IFB si zvolila najlacnejšie riešenie, pokiaľ ide o dcérske spoločnosti vo Francúzsku.

3.2.3.2. Reštrukturalizácia a udržanie činností IFB v Belgicku

- (124) Pokiaľ ide o financovanie reštrukturalizácie a udržania činností IFB v Belgicku, Belgicko sa domnieva, že SNCB konala rovnako, ako by konal veriteľ/oznámený súkromný investor v trhovom hospodárstve, pretože finančný výsledok alternatívy – zastavenie činností v Belgicku – bol pre SNCB oveľa menej príťažlivý, pretože bol drahší.
- (125) Belgicko predložilo nasledujúce výpočty pre ilustráciu menších nákladov na likvidáciu činností IFB v Belgicku a menších nákladov na udržanie činností prostredníctvom zvýšenia imania.

a) Čisté náklady SNCB za predpokladu konkurzu IFB v roku 2003

- (126) Belgicko určilo čistú aktualizovanú hodnotu IFB na základe súvahy IFB k 31. decembru 2002. Podľa belgických orgánov hodnota investičného majetku IFB, ktorý sa vraj mohol speňažiť za predpokladu ohlásenia konkurzu spoločnosti IFB v januári 2003, zahrnovala na jednej strane hmotné aktíva a na druhej strane dlhodobé investície (podieľy).
- (127) Pokiaľ ide o hmotné aktíva, Belgicko uvádza sumu 6,9 milióna EUR. Na odôvodnenie tohto výpočtu Belgicko odkazuje na štúdiu „*Bankruptcy auctions: costs, debt recovery, and firm survival*“⁽¹⁵⁾, v ktorej sa uvádza, že miera návratnosti všetkých pohľadávok bude pri plánovanom konkurze v priemere 33 %. Pri výpočte miery návratnosti aktív použilo Belgicko túto percentuálnu sadzbu na hmotné aktíva, ktoré boli uvedené v súvahe IFB v celkovej sume 20,9 milióna EUR (okrem nedokončených investícií vo výške 1,9 milióna EUR, kde sa použila nulová miera návratnosti).
- (128) Pri dlhodobých investíciách (podieľy) Belgicko vychádzalo z hodnoty 1,9 milióna EUR, čo zodpovedá celej ich účtovnej hodnote v súvahe IFB k 31. decembru 2002.

⁽¹⁵⁾ Karin S. Thorburn, Tuck School of Business Administration of Dartmouth College, uverejnená v *Journal of Financial Economics* (#58, 2000) a uskutočnená na základe analýzy 263 podnikov vo Švédsku.

(129) Pri obežných aktívach Belgicko navrhuje takéto odhadované hodnoty:

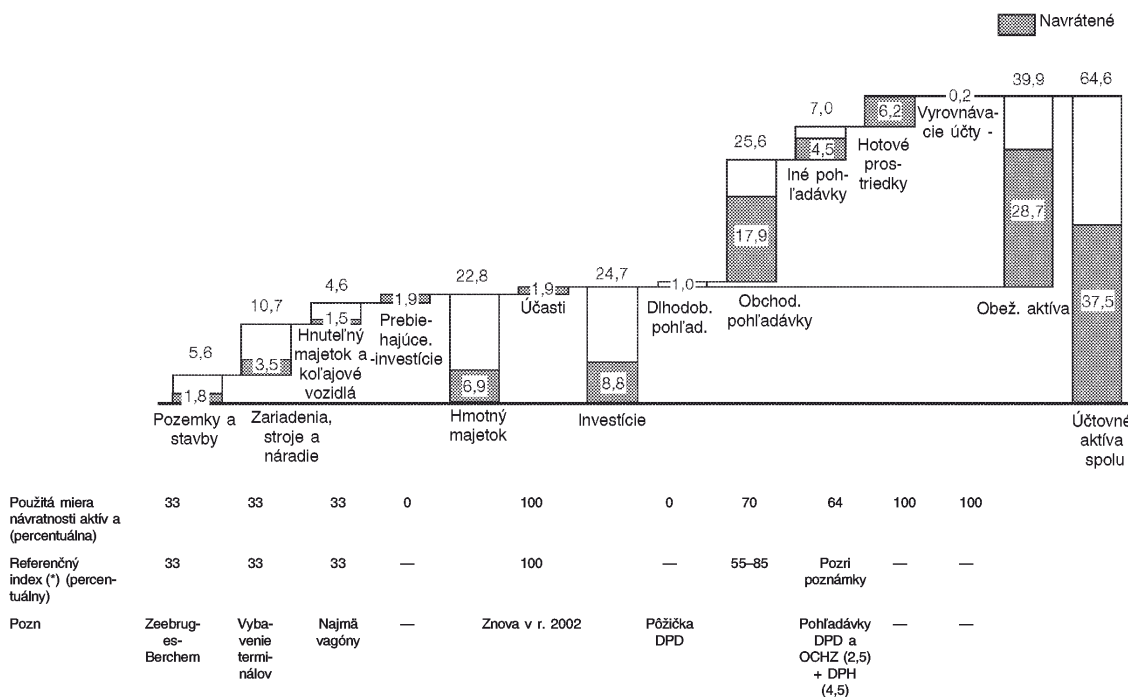
- obchodné pohľadávky IFB: išlo o celkovú sumu 25,6 milióna EUR, z toho u 18 miliónov je predpoklad návratnosti, čo zodpovedá miere návratnosti 70 % v prípade krátkodobých pohľadávok; táto miera vychádza z priemeru uvedeného v štúdii „Liquidation of Ormet Corporation“⁽¹⁶⁾,
- iné pohľadávky IFB: celkovo išlo o 7 miliónov EUR, z toho u 4,5 milióna EUR je predpoklad návratnosti. Suma 7 miliónov EUR sa môže ďalej rozdeliť na 2,5 milióna EUR u dcérskych spoločností DPD a OCHZ a 4,5 milióna EUR DPH. V prípade DPH sa predpokladá miera návratnosti 100 % a u ostatných dcérskych spoločností 0 %,
- disponibilné aktíva a vyrovnávacie účty: celkovo išlo o 6,4 milióna EUR, v prípade ktorých sa predpokladá miera návratnosti v plnom rozsahu.

(130) Na základe použitia týchto mier návratnosti sa vypočítala celková miera návratnosti 37,5 milióna EUR za predpokladu konkurzu/likvidácie IFB, ako sa uvádza v schéme 2.

Schéma 2

Návratnosť aktív

(v miliónoch EUR)

(*) Založený na miere návratnosti zaručených spojených s určitými typmi záruk a na článku K. S. Thorburna

Zdroj: Judikát Spojené štáty, K. S. Thorburn (2000), „Bankruptcy auctions: costs, debt recovery, and firm survival“, Journal of Financial Economics

⁽¹⁶⁾ (Ormet Corporation vyhlásil konkurz 30. januára 2004 a príslušným súdom predložil plán reorganizácie v septembri 2004). Belgické orgány upozorňujú, že táto miera je oveľa vyššia než miera 33 %, ktorú použil profesor Thorburn v uvedenej štúdii.

(131) Belgické orgány potom odpočítali od celkovej sumy, ktorej návratnosť možno očakávať, pasíva IFB. Tieto pasíva údajne predstavujú celkovo 76,9 milióna EUR, pričom sa nerátajú dlhy 63 miliónov EUR voči SNCB podľa neuhradených faktúr za obdobie 2000 – 2002. Nasleduje ich podrobný opis:

- a) pasíva spoločnosti: celková odhadovaná suma 2,9 milióna EUR za všetkých zamestnancov IFB po odpočítaní zamestnancov SNCB dočasne pridelených IFB;
- b) dane, mzdy a sociálne zabezpečenie: celkovo 1,4 milióna EUR – suma splatná, ale neuhradená (údaj zo súvahy k 1. januáru 2003);
- c) rezervy a odložené dane: 34,7 milióna EUR z celkovej sumy 40,8 milióna EUR uvedenej v položke pasív v súvahe k 31. decembru 2002. Tento rozdiel možno vysvetliť nasledujúcimi položkami, ktoré by sa v prípade likvidácie IFB nemohli uplatniť:
 - údržba terminálov: 3,3 milióna EUR,
 - údržba v rámci činnosti logistiky: 0,9 milióna EUR,
 - rezervy na reštrukturalizáciu personálu: 1,9 milióna EUR;
- d) finančný dlh IFB v celkovej výške 15 miliónov EUR. Finančný dlh 15 miliónov EUR na základe zmlúv s úverovými inštitúciami [...] bol zaručený obchodnými pohľadávkami IFB. Z tohto dôvodu a so zreteľom na zabezpečenie úveru SNCB na bankovom trhu je jasné, že tento dlh sa mal uhradiť úverovým inštitúciám pred prípadným splatením pohľadávok SNCB;
- e) obchodný dlh voči iným inštitúciám ako je SNCB v celkovej výške 22,9 milióna EUR.

Z uvedených výpočtov má vyplývať, že hodnota čistých aktív IFB pre SNCB by sa zvýšila, nehľadiac na dlhy voči SNCB, na – 39,4 milióna EUR, čo je hodnota aktív získaných späť (37,5 milióna EUR), od ktorých sa odpočítava celková suma dlhov, ktoré treba splatiť (76,9 milióna EUR), okrem dlhov voči SNCB.

(132) Belgické orgány sa domnievajú, že v prípade likvidácie, aby sa zabránilo výraznejšiemu poškodeniu dobrej obchodnej povesti SNCB, mala prevziať náklady na záporné čisté aktíva IFB. V tejto súvislosti zdôrazňujú, že podstatná časť veriteľov IFB sú zároveň zákazníkmi, dodávateľmi, veriteľmi, dlžníkmi alebo partnermi SNCB.

(133) Zastavenie činností IFB by podľa belgickej vlády navyše malo za následok vysoké pasíva SNCB, ktoré sa odhadujú na 530 EPPÚ (ekvivalenty plného pracovného úväzku)⁽¹⁷⁾. Týchto 530 EPPÚ sa delí takto:

- na jednej strane si 50 zamestnancov SNCB dočasne pridelených IFB, ktorí by sa v prípade konkurzu mali opätovne začleniť do SNCB,

⁽¹⁷⁾ Odhad pasív spoločnosti nezohľadňuje vplyv, ktorý by mal konkurz IFB na GIE OCHZ pre pasíva spoločnosti IFB. Konkurz člena skupiny GIE by mal totiž oprávnené za následok zrušenie uvedenej skupiny.

- na druhej strane asi 480 EPPÚ spoločnosti SNCB, ktorých činnosť závisela od udržania činnosti IFB. Tento odhad sa uskutočnil na základe nasledujúceho výpočtu. Podiel IFB na celkovom obrate divízie Marchandises SNCB predstavuje 8,1 %. Tento vzťah uplatnený na všetkých zamestnancov SNCB, priamo alebo nepriamo zamestnávaných divíziou Marchandises do 31.12.2002, naznačuje, že asi 609 EPPÚ záviselo od činnosti IFB. Predpokladalo sa, že z týchto 609 EPPÚ by 129 EPPÚ, čiže 21 %, mohlo udržať činnosť napriek konkurzu IFB, v nadväznosti na osobitné iniciatívy SNCB na získanie späť časti dopravy, ktorú predtým obstarávala IFB. Týchto 21 % zodpovedá časti pracovných miest v spoločnosti Sabena, ktoré sa mohli zachrániť jej prevzatím po konkurze spoločnosťou SN Brussels Airlines.
- (134) Belgická vláda sa domnieva, že kým SNCB dokončovala prípravu svojho podnikateľského plánu „MOVE 2007“, ktorý počítal so zrušením 10 000 pracovných miest, t. j. takmer jednej štvrtiny svojich pracovných miest, v roku 2003 a 2007, boli možnosti preradenia zamestnancov, ktorí sa stali nadbytočnými v dôsledku ukončenia činnosti IFB, takmer nulové, či už ide o detašovaných zamestnancov, ktorí sa vrátili do SNCB, alebo o zamestnancov spojených s činnosťou divízie Marchandises, ktorí zostali v SNCB.
- (135) Belgická vláda ďalej navrhuje pripočítať k priamym nákladom na záporné čisté aktíva IFB náklady na nadbytočný počet zamestnancov, ktorý sa v SNCB vytváral prinajmenšom počas obdobia piatich rokov, t. j. v rokoch 2003 – 2007. Pri celkových priemerných mzdových nákladoch 46 200 EUR na EPPÚ za rok [...], by celkové náklady na tieto pasíva spoločnosti predstavovali 122,4 milióna EUR.
- (136) Na zdôvodnenie tohto výpočtu Belgicko najprv vysvetľuje, že zamestnancov SNCB, ktorí by sa stali nadbytočnými následkom ukončenia činnosti IFB, by nebolo možné prepustiť, keďže majú postavenie „štatutárnych zamestnancov“⁽¹⁸⁾.
- (137) V nadväznosti na pracovné stretnutie z 1. júna 2006 belgické orgány zaslali Komisii menej pesimistický scenár pre výpočet čistých aktív a pasív spoločnosti, ktoré by musela niesť SNCB v prípade likvidácie IFB. Tento scenár navrhuje tieto dve zmeny:
- SNCB by nezaplatila všetky dlhy, ale iba dlhy veriteľov, ktorí sú zákazníkmi [...], dodávateľmi [...] alebo partnermi [...] SNCB; za tohto predpokladu by suma pasív IFB, ktorú by musela SNCB uhradiť, predstavovala 13 miliónov EUR [...],
- subjekt, ktorý by prevzal činnosť IFB, by naďalej z veľkej časti využíval služby SNCB; za tohto predpokladu by si pravdepodobne 79 % zo 609 EPPÚ zamestnávaných spoločnosťou SNCB a určených na nepriamu podporu činnosti IFB udržalo svoje pracovné miesto; za tohto predpokladu by sa dodatočné sociálne náklady SNCB obmedzili na 41,1 milióna EUR (táto posledná suma zodpovedá mzdovým nákladom na 50 EPPÚ dočasne pridelených SNCB spoločnosti IFB, ako aj 21 % z uvedených 609 EPPÚ).

⁽¹⁸⁾ Štatutárne pravidlá SNCB totiž neustanovujú možnosť prepustiť svojich štatutárnych zamestnancov, s výnimkou prepustenia počas skúšobnej doby alebo v rámci disciplinárneho konania.

- (138) Celkové náklady, ktoré by SNCB znášala v prípade likvidácie IFB pri oboch týchto alternatívach, ako ich hodnotia belgické orgány, sú uvedené v tabuľke:

	Čisté náklady – sumy uvedené v odpovedi	Rozdiel v „optimistických“ predpokladoch	Čisté náklady, upravené sumy
Celkové účtovné aktíva	64,6		64,6
Aktíva nezískané späť	- 27,1		- 27,1
Spoločenské náklady	- 2,9		- 2,9
Dane, odmeny a sociálne zabezpečenie	- 1,4		- 1,4
Rezervy a odložené dane	- 34,7		- 34,7
Hlavná pohľadávka a iný finančný dlh	- 15		- 15
Obchodný dlh mimo spoločnosti SNCB	- 22,9	9,9	- 13
Zostatková hodnota	- 39,4		- 29,5
Spoločenský dlh spoločnosti SNCB	- 122,4	81,3	- 41,1
Celkové čisté náklady SNCB na ohlásenie úpadku spoločnosťou IFB	- 161,8		- 70,6

b) Ocenenie IFB pre prípad alternatívy udržania činností

- (139) Belgicko navrhuje vypočítať, aká by bola hodnota IFB za predpokladu „pokračovania v činnosti“ metódou aktualizovaných voľných peňažných tokov („discounted cash flows“ alebo „DCF“). Táto analýza vychádza z týchto parametrov:
- (140) Analýza DCF za 10 rokov sa opiera o súvahu IFB k 31. decembru 2002, ako aj o plán reštrukturalizácie vypracovaný vo februári – marci 2003, pričom obsahuje prognózy do konca roku 2005. Pre rok 2006, kedy sa reštrukturalizáciou IFB zabezpečuje stabilizácia podniku, bol prevádzkový výsledok stanovený na 3,2 % obratu. Od roku 2006 sa orientačne predpokladá medziročný rast 3 % obratu, čo pri konštantnom rozpätí povedie k miere hospodárskeho výsledku pred zdanením 3 %. Voľné peňažné toky, ktoré z toho vyplývajú, sa aktualizujú pri priemerných vážených kapitálových nákladoch (WACC) 8 %. Hodnota terminálov sa vypočítala za predpokladu stáleho 3 % rastu.
- (141) Na základe týchto výpočtov sa podnik oceňuje na asi 29,1 milióna EUR (okrem účasí a rezerv), ako je znázornené v schéme 4.

Schéma 4

Hodnota IFB na základe aktualizovaných cash-flows predpoklady a výsledky

(v miliónoch EUR)

Predpoklady		Analýza peňaž. tokov					
		2003	2004	2005	2006	2012	
— Peňažný tok sa vypočíta na základe výsledkov – pred započítaním daní obsiahnutých v plánoch reštrukturalizácie z r. 2003, ktorých odhady sa stanovia do konca r. 2005		— Výsledok pred zdanením	(5 100)	200	1 000	1 800	2 149
— Výsledky sa zmenili takto:		— Dane	—	—	—	—	
— V r. 2006 predpokladané čisté rozpätie 3,2 % (*) (čo zodpovedá výsledku pred daňami 1 800 000 EUR)		— plus úhrady úrokov	527	527	527	527	
— Od r. 2006 predpokladaná miera rastu výsledku pred zdanením 3 % (*)		— Výsledky pred úrokmi a zdanením	(4 573)	727	1 527	2 327	
— Žiadne dane		— plus odpisy	6 286	6 286	6 286	6 286	
— Platby úrokov 527 000 EUR predpokladané v r. 2003, konštantné a pripojené k výsledku		— Hrubý prev. prebytok (**)	1 713	7 013	7 813	8 613	
— Predpokladaná konštantná amortizácia na základe údajov z r. 2002; pripojenie k výsledku		— Investície do:					
— Predpokladané kapitálové výdavky, konštantné, na základe odpisov; odpočítané na vyváženie odpisov		— kapitálových výdavkov	(6 286)	(6 286)	(6 286)	(6 286)	
— Vývoj prevádzkového kapitálu na základe miery rastu 3 % od r. 2004		— prevádzkového kapitálu	996	(281)	(290)	(357)	
— Peňažný tok – sa vypočíta na 10 rokov a aktualizuje sa podľa priemerných vážených kapitálových nákladov 8 % (*)		— Voľné peňažné toky	(3 577)	446	1 237	2 028	
		— ČAH (***) voľných peňažných tokov	6 962			2 320	
		— Aktualizovaná konečná hodnota	22 135				
		— Hodnota podniku	29 096				

(*) Prax v priemysle

(**) EBITDA

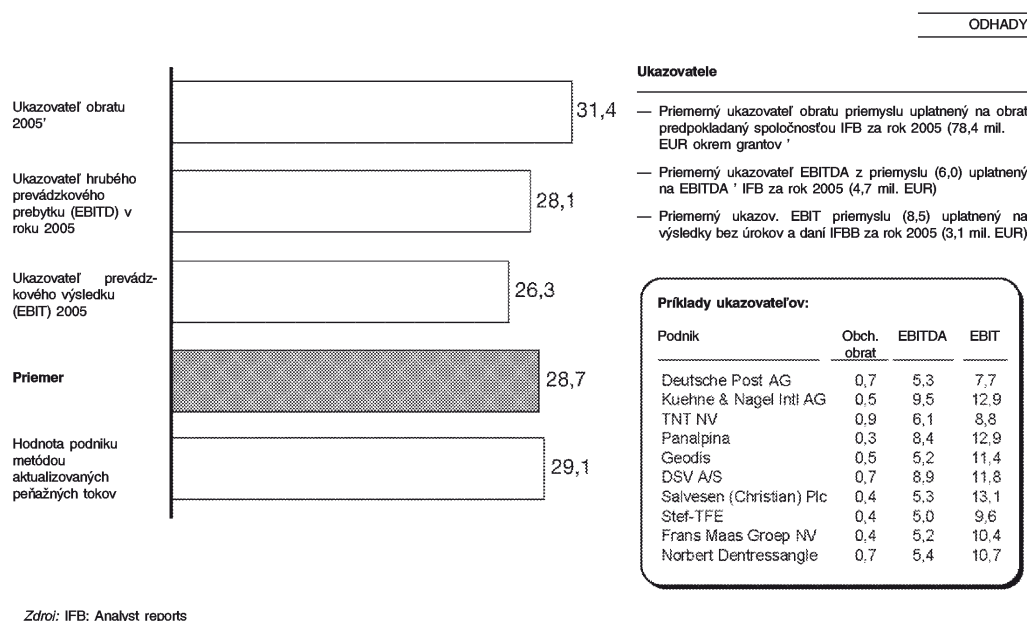
(***) Čistá aktualizovaná

- (142) Podľa belgickej vlády analýza založená na viacerých ukazovateľoch (podľa výsledkov získaných v roku 2005) potvrdzuje ocenenie získané použitím metódy DCF. Na základe hodnotenia podľa viacerých ukazovateľov (opatrnějších ukazovateľov než priemery zaznamenané v sektore) je totiž hodnota podniku asi 28,7 milióna EUR, ako je znázornené v schéme 5.

Schéma 5

Hodnota podniku IFB

(v miliónoch EUR)

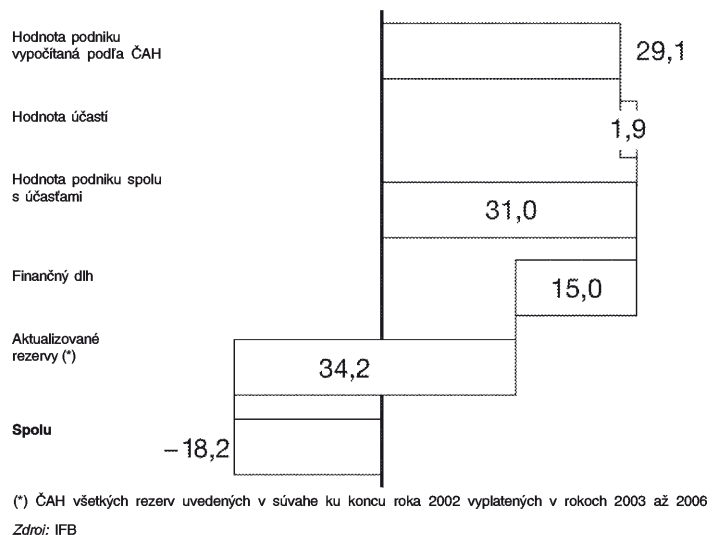
- (143) Belgická vláda sa domnieva, že reálne výsledky, ktoré IFB dosiahla v rokoch 2003, 2004 a 2005 potvrdzujú aj to, že ocenenie DCF a predpoklady, na ktorých ocenenie spočíva, boli realistické.
- (144) Belgická vláda sa nazdáva, že k vypočítanej hodnote IFB bez účasti a rezerv treba pripočítať účasť vlastnené spoločnosťou IFB, t. j. sumu 1,9 milióna EUR, ktorá je započítaná do aktív v súvahe IFB k 31. decembru 2002.
- (145) Celková hodnota podniku IFB vrátane účasti teda predstavuje 31 miliónov EUR k 31. decembru 2002.
- (146) Podľa belgickej vlády treba od tejto hodnoty podniku vždy odpočítať hodnotu rezerv, ktorá sa odhaduje na 34,2 milióna EUR⁽¹⁹⁾, ako aj finančný dlh, ktorý predstavuje 15 miliónov EUR.
- (147) Z toho vyplýva čistá hodnota – 18,2 milióna EUR za účasť SNCB v IFB v prípade alternatívy udržania činnosti. Tento výpočet je znázornený v schéme 6.
- (148) Rovnako ako pri predošlom odhade nákladov znášaných spoločnosťou SNCB v prípade likvidácie IFB výpočty neberú do úvahy dlhy 63 miliónov EUR na základe faktúr neuhradených za obdobie od roku 2000 do roku 2002.

⁽¹⁹⁾ Táto hodnota je výsledkom aktualizácie peňažných tokov spojených s rezervami 40,8 milióna EUR, vykázanými v súvahe k 31.12.2002.

Schéma 6

Hodnotenie alternatívy investícií, január 2003

(v miliónoch EUR)

c) *Vzájomné porovnanie oboch alternatív a záver*

(149) Podľa analýzy uskutočnenej belgickou vládou sú výsledky oboch alternatív takéto:

- čisté náklady SNCB na konkurz a likvidáciu IFB by predstavovali čistú stratu 161,8 milióna EUR (v revidovanom odhade sa uvádza suma 70,6 milióna EUR),
- rozhodnutie investovať 15 miliónov EUR s cieľom umožniť IFB udržať svoju činnosť by pre SNCB znamenalo veľké zmiernenie poklesu jej hodnoty, ktorý by nebol viac ako 18,2 milióna EUR, čo predstavuje zisk 143,6 milióna EUR oproti alternatíve konkurzu a likvidácie (52,4 milióna EUR v porovnaní s revidovaným odhadom).

(150) Belgická vláda sa ďalej domnieva, že SNCB tým, že poskytla predmetné opatrenia, konala tak, ako by konal súkromný investor v trhovom hospodárstve.

3.2.4. *Neexistencia narušenia hospodárskej súťaže.*

(151) Belgicko sa nakoniec nazdáva, že pokiaľ ide o časť opatrení, ktorá slúžia na financovanie stiahnutia kapitálu investovaného do dcérskych spoločností vo Francúzsku, pomoc, ktorej výška sa prísne obmedzuje na náklady skutočne vynaložené na ukončenie činnosti, nemožno považovať za spôsobujúcu narušenie hospodárskej súťaže. Aj preto táto časť financovania nepatrí do rozsahu pôsobnosti článku 87 ods. 1.

3.3. **Zlučiteľnosť opatrení na záchranu s usmerneniami**3.3.1. *IFB nie je novovzniknutý podnik*

(152) Belgicko zastáva názor, že keďže IFB bola založená v roku 1923 a zlúčením formou pohltenia nadobudla v roku 1998 spoločnosť, ako aj odvetvie činností (pozri opis v časti 2 tohto rozhodnutia), je nepopierateľné, že IFB má od 80. rokov právnu subjektivitu a teda ju nemožno považovať za „novovzniknutý podnik“.

3.3.2. Opatrenia na záchranu sú zlučiteľné s usmerneniami z roku 1999

- (153) Podľa belgickej vlády viac ako dvanásťmesačné trvanie opatrení na záchranu nemá mať za následok vylúčenie zlučiteľnosti týchto opatrení so spoločným trhom na základe usmernení z roku 1999. Belgicko sa domnieva, že SNCB udržiavala opatrenia na záchranu s jediným cieľom – pokryť obdobie, ktoré Komisia potrebuje na prijatie konečného rozhodnutia o tomto prípade.
- (154) Keďže bod 24 usmernení z roku 1999 ustanovuje, že povolenie opatrení na záchranu zostáva v platnosti až dovtedy, kým Komisia neprijme rozhodnutie o pláne reštrukturalizácie, belgické orgány žiadajú Komisiu, aby sa neodvolávala na dĺžku trvania svojho vlastného postupu rozhodovania o opatreniach na záchranu s cieľom napadnúť dobu zachovávaní týchto opatrení a aby opatrenia na záchranu schválila na základe bodu 24 usmernení z roku 1999.
- (155) Belgické orgány sa domnievajú, že pozastavenie zvýšenia základného imania na dobu zisťovania zo strany Komisie nevyhnutne predpokladalo dočasné a odvolateľné zachovanie platobnej lehoty, ktorá bola poskytnutá IFB v rámci opatrení na záchranu, pretože jedinou alternatívou bolo ohlásenie konkurzu. Podľa belgických orgánov Komisia nemala ani raz v priebehu zisťovania výhrady k dočasnému zachovaniu opatrení na záchranu.

3.3.3. Opatrenia na reštrukturalizáciu sú zlučiteľné s usmerneniami z roku 1999

3.3.3.1. Uplatniteľnosť usmernení z roku 1999

- (156) Belgicko sa domnieva, že záväzok SNCB uskutočniť zvýšenie základného imania IFB treba analyzovať so zreteľom na usmernenia z roku 1999, a nie z roku 2004.
- (157) Na podporu tohto stanoviska Belgicko dôvodí, že sú splnené obe podmienky uplatniteľnosti usmernení z roku 1999 stanovené Komisiou v bode 240 rozhodnutia o začatí konania. Pripomínáme, že v bode 240 rozhodnutia o začatí konania Komisia uviedla, že pokiaľ ide o výklad bodov 102 až 104 usmernení z roku 2004 v súvislosti s týmto prípadom, „ak SNCB prijme rozhodnutie neposkytnúť IFB novú výhodu a ak bol predložený dôkaz, že SNCB sa zaviazala premeniť svoje pohľadávky na kapitál pred uverejnením usmernení z roku 2004, Komisia by vo svojom konečnom rozhodnutí mala preskúmať pomoc, ktorú SNCB poskytla IFB na základe usmernení z roku 1999“.
- (158) Pokiaľ ide o prvú podmienku, Belgicko uvádza, že svojou odpoveďou na list o začatí konania stiahlo dodatočné zvýšenie základného imania notifikované 28. januára 2005, takže prvá podmienka bola splnená.
- (159) Čo sa týka druhej podmienky, Belgicko sa domnieva, že nemožno poprieť, že v súčasnosti navrhované zvýšenie základného imania sa uskutočnilo dohodou zmluvných strán pod podmienkou odkladu súhlasu Komisie, v rámcovej zmluve zo 7. apríla 2003.

- (160) V snahe podčiarknuť tento bod belgické orgány upozorňujú Komisiu na:
- bod 4 úvodnej časti rámcovej zmluvy zo 7. apríla 2003, ktorým sa potvrdzuje, že správna rada SNCB už potvrdila zvýšenie základného imania IFB,
 - článok 4 uvedenej zmluvy, v ktorej sa potvrdzuje obojstranný záujem strán uskutočniť zvýšenie základného imania IFB,
- (161) Pokiaľ ide o druhý bod, belgické orgány pripomínajú, že v belgickom práve (právo uplatniteľné v rámcovej zmluve) vzniká zmluva na základe samotnej vôle zmluvných strán a v tomto prípade vraj článok 4 rámcovej zmluvy výslovne a jednoznačne potvrdzuje jednotnú vôľu SNCB a IFB uskutočniť zvýšenie základného imania IFB prostredníctvom premeny pohľadávok SNCB u IFB na kapitál so spätnou platnosťou k 7. aprílu 2003.
- (162) Belgické orgány pripomínajú, že v belgickom práve záväzky podliehajúce odkladnej podmienke zostávajú plne záväzné a uskutočnenie odkladnej podmienky má spätný účinok na zmluvu, ktorá nadobúda účinnosť k dátumu podpisu zmluvy.
- 3.3.3.2. Opatrenia maximálne zmierňujúce narušenie hospodárskej súťaže
- (163) Belgické orgány všeobecne zdôrazňujú, že trhové podiely IFB sú podstatne pod úrovňou 10 % na trhoch, na ktoré sa vzťahuje tento prípad. Domnievajú sa teda, že vplyv danej štátnej pomoci na hospodársku súťaž nemožno považovať za veľký. Predovšetkým pripomínajú, že v zmysle bodu 36 usmernení z roku 1999 „ak je/sú [daný/dané] trhový podiel alebo trhové podiely podniku [príjemca pomoci] zanedbateľné, musí/musia sa považovať za nespôsobujúce neoprávnené narušenie hospodárskej súťaže“⁽²⁰⁾ a že v zmysle článku 81 ods. 1 zmluvy Komisia považuje vplyv dohôd uzavretých podnikmi s trhovými podielmi pod úrovňou 10 % na hospodársku súťaž za zanedbateľný⁽²¹⁾.
- (164) Pokiaľ ide osobitne o činnosti IFB Logistics a IFB Terminal, belgické orgány predkladajú tieto pripomienky:
- (165) *Zmierňujúce opatrenia na trh prekládky tovaru.* Belgická vláda poznamenáva, že podiel IFB na trhu terminálov v regióne Antverpy je menší ako 7 % a že trh terminálov v tomto regióne zaznamenal počas obdobia rokov 2002 – 2005 mieru rastu v priemere 10,7 % ročne, kým objemy prepravené spoločnosťou IFB sa v priemere zvýšili iba o 4,1 % ročne.
- (166) Belgická vláda upozorňuje, že implementáciou plánu reštrukturalizácie IFB značne znížila svoju kapacitu prekládky, ako sa opisuje v časti 2 listu o začatí konania (body 25 až 29). So zreteľom na okolnosť, že s výnimkou terminálu DPD sa všetky aktíva k dnešnému dňu stále využívajú, sa belgické orgány domnievajú, že prevody treba posudzovať ako reálne a podstatné kompenzačné opatrenia. Podľa belgickej vlády znamenajú všetky prevody zníženie kapacity IFB z 1,5 milióna TEU v roku 2002 na 1,1 milióna TEU koncom roka 2005, t. j. zníženie o 27 %.

⁽²⁰⁾ Pozri usmernenia z roku 1999, bod 36.

⁽²¹⁾ Pozri najmä usmernenia o uplatňovaní článku 81 ods. 3 zmluvy (Ú. v. EÚ C 101, 27.4.2004, s. 97), najmä bod 24.

- (167) Belgické orgány ďalej uvádzajú, že uplatňovanie plánu reštrukturalizácie spoločnosťou IFB nebolo sprevádzané cenovými opatreniami, ktorých účelom alebo následkom bolo zvýšenie trhového podielu IFB. Poznávajú, že IFB zvýšila svoje ceny v priemere o 4,2 % ⁽²²⁾, kým priemerná ročná miera inflácie bola 1,9 %.
- (168) *Zmierňujúce opatrenia na trhu logistiky.* V liste o začatí konania (odseky 258 – 260) sa uvádza, že „navrhované“ opatrenia sa netýkajú trhu logistiky a že IFB mohla zvýšiť svoj objem na tomto trhu. Belgické orgány predkladajú päť argumentov na dôkaz toho, že na trhu logistiky boli prijaté dostatočné zmierňujúce opatrenia.
- (169) Po prvé, IFB údajne prijala opatrenia, ktoré privodili zmenšenie jej kapacity na trhu logistiky. Celkový počet vozňov, ktoré vlastní IFB alebo ktoré sú predmetom dlhodobého prenájmu, sa zmenšil zo 744 jednotiek v roku 2002 ⁽²³⁾ na 377 jednotiek začiatkom roku 2006 ⁽²⁴⁾. Údajne to teda znamená zníženie o 49 %.
- (170) Zníženie logistickej kapacity IFB vraj vyplynulo aj zo skutočnosti, že podiel IFB v spoločnosti CNC (v súčasnosti Naviland Cargo) sa od roku 2002 zmenšil z 10 % na súčasné 2 %.
- (171) Po druhé, belgické orgány sa domnievajú, že trhový podiel IFB na trhu logistiky je výrazne pod úrovňou 5 %, ak sa zemepisný rozsah tohto trhu obmedzí na belgické územie. Preto si treba v zmysle bodu 36 usmernení položiť otázku, či sa vplyv na hospodársku súťaž v jednotlivých prípadoch štátnej pomoci môže považovať za značný. Podľa belgických orgánov nemožno IFB vôbec považovať za schopnú mať značný vplyv na hospodársku súťaž na trhu logistiky. Z rovnakého dôvodu možno podľa belgických orgánov len ťažko považovať narušenie hospodárskej súťaže spôsobené pomocou poskytnutou spoločnosťou IFB za značné, keďže na zmiernenie nepriaznivých dôsledkov pre konkurentov IFB sú potrebné len veľmi obmedzené opatrenia.
- (172) Po tretie, belgické orgány navrhujú preskúmať vývoj logistickej činnosti IFB s cieľom úplne vyvrátiť tvrdenie Komisie, že IFB „podstatne zvýšila svoj objem na tomto trhu“ počas predmetného obdobia. Podľa belgických orgánov bude totiž potrebné zohľadniť nasledujúce skutočnosti:
- pre segment kombinovanej dopravy (intermodálnej) zaznamenali objemy prepravené spoločnosťou IFB medziročný rast 9,9 % počas obdobia rokov 2002 – 2005, čo je menej ako priemerný medziročný rast 12 % zaznamenaný v regióne ARA za rovnaké obdobie,
 - v segmente konvenčnej dopravy je IFB úplne okrajovým hospodárskym subjektom, aj za predpokladu zúženia trhu na Belgicko. Podiel IFB na tomto trhu je totiž z hľadiska objemu i hodnoty menší ako 1 %.
- (173) Okrem toho, podľa belgickej vlády je vraj rast obratu IFB v rámci jej logistickej činnosti sčasti spôsobený rastom podsegmentu „bulk“ (preprava voľne uloženého tovaru). V roku 2003 predstavoval obrat IFB dosiahnutý v rámci prepravy voľne uloženého tovaru iba 3,3 milióna EUR. V roku 2004 IFB získala dve zmluvy o preprave voľne uloženého tovaru v značnom objeme. Po prvej zmluvu o preprave uhlia [...], na základe ktorej sa dosiahol obrat [...] v roku 2004 a obrat [...] v roku 2005. Po druhej, zmluvu o preprave voľne uložených granulátov, ktorá priniesla zvýšenie obratu [...] v roku 2004 a zvýšenie obratu [...] v roku 2005. IFB realizovala v rámci týchto dvoch zmlúv ziskové rozpätie, čo jasne potvrdzuje, že IFB neuplatnila postupy narúšajúce hospodársku súťaž.

⁽²²⁾ Údaj o priemernom zvýšení cien bol získaný na základe porovnania terminálov podľa ich obrátov.

⁽²³⁾ IFB bola vlastníkom 368 vozňov a uzavrela zmluvu o dlhodobom prenájme 376 ďalších vozňov.

⁽²⁴⁾ Začiatkom roka 2006 bola IFB vlastníkom 204 vozňov a uzavrela zmluvu o dlhodobom prenájme 173 ďalších vozňov.

- (174) Po štvrté, belgická vláda sa domnieva, že sprístupnenie terminálov spoločnosťou IFB jej konkurentom na trhu logistiky treba takisto považovať za významné zmiernujúce opatrenie.
- (175) Po piate, belgická vláda sa nazdáva, že obmedzené narušenie hospodárskej súťaže, ktoré vraj možno považovať za dôsledok pomoci na reštrukturalizáciu IFB, je ešte viac zmiernené týmito faktormi:
- liberalizácia železničnej nákladnej dopravy v Belgicku. Belgické orgány totiž sprístupnili tento trh konkurencii (od marca 2003 pre medzinárodnú dopravu s následnou úplnou liberalizáciou trhu 1. januára 2007) ⁽²⁵⁾ v súlade s uplatniteľnými európskymi predpismi. Toto sprístupnenie trhu čoskoro prejavilo svoje účinky, ako sa ukazuje na činnosti spoločností DLC a najnovšie Fret SNCF. Vo svojom rozhodnutí N 386/2004, Fret SNCF, Komisia považovala túto liberalizáciu za kompenzačné opatrenie v prospech konkurentov,
 - niekoľkí ďalší konkurenti SNCB/IFB (medzi nimi Rail4Chem, Railion Nederland, TrainSport, DFG, EWS, Connex a ACTS) s najvyššou pravdepodobnosťou už dostali alebo čoskoro dostanú prevádzkové povolenia,
 - SNCB (B-Cargo) poskytuje už teraz konkurentom IFB služby ťažných zariadení, či už ide o dodávateľov kombinovanej (*intermodálnej*) dopravy, ako sú HUPAC, CNC (Naviland Cargo), Conliner, Danzas / DHL Express Cargo a ICF alebo dodávateľov „forwarding“ služieb, ako sú Transfesa, K+N, Nauta, NTR, Panalpina, Rail&Sea, Railog, Chemfreight, Rhenania, TMF, Gondrand, RME Chem, RME fret a East Rail Expedition,
 - ako Komisia zdôrazňuje vo svojom rozhodnutí v prípade N 386/2004, Fret SNCF, podmienky pre železničnú a cestnú dopravu nie sú rovnaké a sú v neprospech železničnej dopravy.
- (176) Podľa belgickej vlády viedli liberalizačné opatrenia k podstatnému zvýšeniu kapacity na trhu logistiky, ako vraj potvrdzuje činnosť konkurentov IFB v priebehu rokov 2003 – 2005. Podľa belgickej vlády sa hospodárska súťaž koncentrovala v intermodálnom segmente, kde päť konkurentov IFB uviedlo do prevádzky 12 nových spojení.

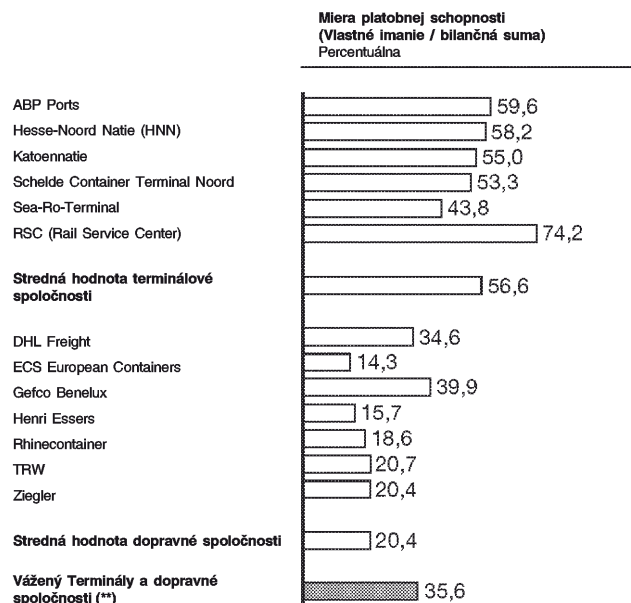
3.3.3.3. Obmedzenie zvýšenia základného imania na minimum.

- (177) Podľa belgickej vlády SNCB a IFB uskutočnili hĺbkovú analýzu nedostatku kapitálu spoločnosti IFB na základe výsledkov k 31. decembru 2005 a odhadov na rok 2006. Cieľom bolo umožniť spoločnosti IFB pokračovať v týchto činnostiach na trhu prekládky tovarov a na trhu logistiky a zároveň si zachovať mieru platobnej schopnosti porovnateľnú s mierou platobnej schopnosti konkurentov tejto spoločnosti na uvedených trhoch.
- (178) K informáciám poskytnutým pred prijatím rozhodnutia o začatí konania (pozri body 265 až 269) SNCB a IFB zozbierali dodatočné údaje o priemerných mierach platobnej schopnosti jednak za konkurentov IFB prevádzkujúcich terminály a jednak za dopravné spoločnosti, ktoré konkurujú IFB. Miery platobnej schopnosti (ktorými treba rozumieť vzťah medzi vlastným imaním a celkovým kapitálom vykázaným v súvahe) predmetných spoločností sú uvedené v schéme 16.

⁽²⁵⁾ Toto úplné sprístupnenie trhov, ktoré je ustanovené smernicou 91/440/ES, sa ustanovilo kráľovským dekrétom z 13. decembra 2005.

Schéma 16

Miera platobnej schopnosti – vzorka porovnateľných spoločností, 2004 (*)

(*) Údaje z roku 2003 boli použité pre ABP, HNN a terminál v Sea-Rocar, pretože ich ročné účtovné závierky za rok 2004 neboli ešte uverejnené.

(**) Vážená podľa použitia aktív IFB (42 % terminály, 58 % doprava).

Zdroj: Belfirst; Amadeus; IFB

- (179) Zo schémy 16 vyplýva, že stredná hodnota mier platobnej schopnosti prevádzkovateľov terminálov je 56,6 %, kým stredná hodnota mier platobnej schopnosti je 20,4 %. Od tej doby, čo je IFB aktívna v oboch sektoroch, je miera platobnej schopnosti IFB podľa uvedených kritérií najmenej 35,6 %. Táto percentuálna sadzba sa vypočíta týmto vážením prevádzkového investičného majetku IFB:

- 42 % prevádzkového investičného majetku IFB (posúdeného podľa jeho čistej účtovnej hodnoty, t. j. po uskutočnení amortizácie a odpisov) je dotknutých terminálovou činnosťou,
- 58 % prevádzkového investičného majetku IFB je dotknutých dopravnou činnosťou („logistics“).

- (180) Belgické orgány upozorňujú, že miera platobnej schopnosti IFB je na rovnakej úrovni ako skutočná miera platobnej schopnosti spoločností ako Gosselin (38,9 %) a Hupac (34,9 %), ktoré rovnako ako IFB kombinujú prevádzku terminálov s činnosťami logistiky.

- (181) Na základe miery cieľovej platobnej schopnosti IFB 35,6 % a celkového dlhu 128,1 milióna EUR (odhad k 30. júnu 2006) by teda zvýšenie základného imania IFB malo podľa výpočtov belgických orgánov obsahovať premenu dlhu na kapitál najmenej vo výške 95,3 milióna EUR.

3.3.3.4. Vlastný príspevok IFB

- (182) Podľa belgických orgánov predstavuje celkový príspevok SNCB na reštrukturalizáciu IFB 95,3 milióna EUR, čo je suma plánovaného zvýšenia základného imania. Od tejto sumy treba odpočítať sumy, ktoré boli určené francúzskej časti skupiny, t. j. 39,1 milióna EUR. Zostatok, t. j. 56,2 milióna EUR, vraj predstavuje príspevok SNCB na reštrukturalizáciu činností skupiny mimo Francúzska.

(183) Belgické orgány ďalej spresňujú, že nedostatok vlastných zdrojov na činnosti IFB mimo Francúzska na obdobie reštrukturalizácie (od 1. januára 2003 do 30. júna 2006) predstavoval 106,3 milióna EUR. SNCB vykryje z tejto sumy 56,2 milióna EUR a 50,1 milióna EUR sa vykryje z vlastných zdrojov IFB. Príspevok IFB na celkové náklady na reštrukturalizáciu činností v Belgicku bude predstavovať 47,1 %.

(184) V nasledujúcej tabuľke sú uvedené podrobné údaje o financovaní:

Nedostatok vlastných zdrojov a zdroje financovania

(za predpokladu pokrytia „nákladov“ na reštrukturalizáciu premenou pohľadávky 63 mil. EUR)

(v EUR)

	Reštrukturalizovaná časť	Stiahnutie investovaného kapitálu	Spolu
Obdobie: 1.1.2003 – 30.6.2006			
A Nedostatok vlastných zdrojov			
A.1 Náklady na reštrukturalizáciu			
A.1.1 Hrubá prevádzková strata („cash drain“) okrem ziskov z produktivity	- 27 916		- 27 916
A.1.2 Mimoriadne náklady	- 32		- 32
A.2. Nedostatok kapitálu počas reštrukturalizácie			
A.2.1 Zmena v potrebe prevádzkového kapitálu (zvýšenie)	- 7 685	- 8 000	- 16 559
A.2.2 Reprodukčné investície do nefinančného majetku	- 6 611		- 8 611
A.2.3 Investície do finančného majetku (účasti)	- 782	- 1 700	- 2 482
A.3 Splatenie dlhov a úrokov			
A.3.1 V prospech iných veriteľov (finančných) ako SNCB			
A.3.1.1 Splatenie úrokov	- 2 351		- 2 351
A.3.1.2 Splatenie finančného dlhu	- 16 559		- 16 559
A.3.2 V prospech SNCB			
A.3.2.1 Splatenie dlhu z obdobia pred roku 2003	- 33 200	- 29 900	- 53 000
A.3.2.2 Splatenie úrokov nahromadených k 30.6.2005 z dlhu pred roku 2003	- 5 800	- 5 200	- 11 000
A.3.2.3 Splatenie úrokov nahromadených k 30.6.2005 z výhodného úveru	- 2 200	- 300	- 2 500
A.3.2.4 Splatenie úrokov nahromadených v druhom polroku 2005 a prvom polroku 2006	- 3 100	- 2 100	- 6 200
A.4 Dane (vyrovnanie zdaňovacieho obdobia 1999)	- 77		- 77
Nedostatok zdrojov spolu (A.1 + A.2 + A.3 + A.4)	- 106 313	- 47 100	- 153 413

(v EUR)

	Reštrukturalizovaná časť	Stiahnutie investovaného kapitálu	Spolu
B FINANCOVANIE VLASTNÝMI PROSTRIEDKAMI IFB:			
B.1. Financovanie SNCB			
B.1.1 Výhodný úver (následne sa má premeniť na kapitál)	13 300	1 700	15 000
B.1.2 Zvýšenie základného imania (na základe premeny výhodného úveru)	42 920	37 380	90 300
Celkový príspevok SNCB (Medzisúččet B.1)	56 220	39 080	95 300
B.2 Financovanie vlastnými prostriedkami IFB:			
B.2.1 Zisky z produktivity:			
B.2.1.1 Čiastočné alebo úplné vyrovnanie hrubej prevádzkovej straty v položke A.1.1	26 167		26 167
B.2.1.2 Hrubý prevádzkový prebytok v r. 2004, 2005 a 2006	10 429		10 429
B.2.2 Finančné príjmy	1 368		1 368
B.2.3 Zmena v nedostatku prevádzkového kapitálu (zníženie)	2 687		2 687
B.2.4 Predaj nefinančného majetku (hlavne terminálu OCHZ v roku 2004)	4 771		4 771
B.2.5 Predaj finančného majetku (účasti)	1 267	8 020	9 287
B.2.6 Finančný dlh na základe zmluvy s úverovou inštitúciou	3 300		3 300
B.2.7 Mimoriadne príjmy	1 105		1 105
Celkový príspevok IFB (Medzisúččet B.2)	50 093	8 020	58 113
Zdroje spolu (B.1 + B.2)	106 313	47 100	153 413
Financovanie SNCB v % spolu	52,9 %		
Financovanie IFB v % spolu	47,1 %		

VLASTNÝ PRÍSPEVOK SÚKROMNÝ INVESTOR

(185) Belgicko uvádza k tejto tabuľke nasledujúce spresnenia.

(186) Nedostatok vlastných zdrojov sa týka týchto kategórií:

- Priame náklady na reštrukturalizáciu (oddiel A.1): tieto náklady zahŕňujú najmä kumulovanú hrubú prevádzkovú stratu („cash drain“) bez zohľadnenia ziskov z produktivity. Keby sa nevzali do úvahy zisky z produktivity, ktoré IFB dosiahla v priebehu realizácie svojho plánu reštrukturalizácie, hrubá prevádzková strata v roku 2003, 2004 a 2005 by bola rovnaká ako v roku 2002, čo predstavuje ročnú sumu na financovanie 8 miliónov EUR, ako sa uvádza v tabuľke nižšie. Nedostatok vlastných zdrojov na rok 2006 sa znížil na polovicu tejto sumy za predpokladu zvýšenia základného imania k 30. júnu 2006. Celková hrubá prevádzková strata za celé obdobie reštrukturalizácie, ktorú vraj utrpela IFB pri neexistencii ziskov z produktivity, je 27,9 milióna EUR.

(v tis. EUR)

	2002	2003	2004	2005 Odhad	2006 Rozpočet (do 30. júna)	Celé obdobie od r. 2003 do 30.6.2006
Prevádzkový výsledok	(47 357)	(2 960)	5 740	3 007	1 213	
+ Amortizácia a odpisy uplatnené na viazaný kapitál	6 286	5 139	2 585	1 605	802	
+ Odpisy obežných aktív	6 433	(258)	(1 851)	(554)	0	
+ Rezervy	26 662	(4 670)	(1 599)	(980)	460	
Hrubý prevádzkový výsledok	(7 976)	(2 749)	4 875	3 079	2 475	7 680
Hrubá prevádzková strata („cash drain“) pri nezapočítaní ziskov z produktivity		(7 976)	(7 976)	(7 976)	(3 988)	(27 916)

- Nedostatok vlastných zdrojov počas reštrukturalizácie (kolísanie nedostatku prevádzkového kapitálu a investícií počas reštrukturalizácie, oddiel A.2): tieto náklady spočívajú v investíciách nevyhnutných počas obdobia reštrukturalizácie. Nárast prevádzkového kapitálu bol potrebný na zafinancovanie prebiehajúcich prác, na odstránenie rozdielu medzi obchodnými pohľadávkami a dlhmi a na udržanie dostatočnej likvidity. Boli potrebné reprodukčné investície do dlhodobého hmotného majetku, aby sa počas realizácie plánu reštrukturalizácie mohlo pokračovať v činnostiach IFB. Ich účelom nebolo rozšírenie kapacity IFB, ale skôr investície na reprodukciu majetku s ukončenou životnosťou a odpísaného v plnom rozsahu, ako aj rôznych investícií, ako sú autá, počítače, malé opravy budov atď. Investícia vo výške 0,6 milióna EUR do dlhodobých investícií v roku 2004 bola spojená s reštrukturalizáciou dcérskej spoločnosti IFB Maritime Germany: IFB Maritime Germany bola pohltená spoločnosťou Haeger & Schmidt International a podiel v RKE, ktorého majiteľom bola spoločnosť Haeger & Schmidt International, sa previedol na IFB.
- Úhrada dlhov a úrokov (oddiel A.3): okrem úrokov a úhrad finančných dlhov voči úverovým inštitúciám predstavuje táto kategória úroky a úhrady dlhov voči SNCB. Dlh 33,2 milióna EUR je súčasťou dlhu 63 miliónov EUR, ktorý sa nevzťahuje na dcérske spoločnosti vo Francúzsku. Úroky vo výške 1,4 milióna EUR splatné v roku 2006 sú úrokmi, ktoré nebudú súčasťou zvýšenia základného imania (na obmedzenie zvýšenia základného imania na minimum). Ostatné úroky (v celkovej výške 9,7 milióna EUR) budú súčasťou zvýšenia základného imania. Všetky tieto úroky sú úrokmi z dlhov spojených s činnosťami IFB mimo územia Francúzska.
- Dane (oddiel A.4): dane zaplatené v roku 2004 sú vyrovnaním za zdaňovacie obdobie 1999.

(187) Podľa Belgicka je tento nedostatok vlastných zdrojov čiastočne krytý spoločnosťou IFB a čiastočne spoločnosťou SNCB. Pokiaľ ide o príspevok IFB (oddiel B.2), Belgicko poskytuje tieto doplňujúce informácie:

— počas obdobia reštrukturalizácie IFB dosiahla značné zisky z produktivity (pozri oddiel B.2.1). Tieto výsledky vylepšili hrubý prevádzkový výsledok tak, že strata z roku 2002 sa čiastočne vykryla v roku 2003 a úplne sa vykryla v rokoch 2004, 2005 a 2006. V roku 2004 a 2005 bol navyše vykázaný prebytok, ktorý by mal byť údajne vykázaný aj v roku 2006. Tieto výsledky potvrdzujú odhady uskutočnené na základe informácií, s ktorými sa spoločnosť IFB oboznámila počas vývoja plánu reštrukturalizácie (pozri bod 74 a 75 tohto rozhodnutia),

— rôzne finančné príjmy (oddiel B.2.2): predstavujú 1,4 milióna EUR. Tieto finančné príjmy pochádzajú z úrokov, ktoré sa IFB podarilo nahromadiť na svojich bankových účtoch. Tieto príjmy boli v čase plánu reštrukturalizácie predvídateľné, pretože zodpovedajú úrokom EURIBOR zo súm, ktoré mohla IFB rozumne očakávať na svojich účtoch v rámci odhadov pre svoj plán reštrukturalizácie,

— mimoriadne príjmy (oddiel B.2.8): predstavujú 1,1 milióna EUR. Tieto mimoriadne príjmy pochádzajú zo ziskov, ktoré sa IFB podarilo dosiahnuť predajom 263 vozňov EAOS [...]. V roku 2003, počas prípravy plánu reštrukturalizácie, boli tieto zisky predvídateľné, pretože na trhu bol značný dopyt po vozňoch EAOS pre zvýšený dopyt po tomto druhu vozňov vo východnej Európe,

— v rokoch 2004 a 2005 IFB uvoľnila asi 2,7 milióna EUR vďaka zmierneniu nedostatku svojho prevádzkového kapitálu (oddiel B.2.3),

— IFB financovala náklady na reštrukturalizáciu sčasti predajom aktív (oddiely B.2.4 a B.2.5). Okrem predaja rôznych aktív relatívne malej hodnoty je táto časť príspevku tvorená hlavne stiahnutím kapitálu (v roku 2004) investovaného do terminálu OCHZ. Spoluvlastnícke práva (50 %) k tomuto kapitálu investovanému do OCHZ boli postúpené [...] (pozri riadok B.2.4 rok 2004) a IFB získala späť dodatočnú sumu 0,9 milióna EUR v prevádzkovom kapitále OCHZ (pozri riadok B.2.5 rok 2004),

— v roku 2003 získala IFB bankovú pôžičku vo výške 2 milióny EUR od ING Bank (pozri riadok B.2.6). V roku 2006 IFB financovala nákup „reach stackers“ prostredníctvom externej pôžičky 1,3 milióna EUR.

(188) Belgicko sa domnieva, že na plán reštrukturalizácie prispelo vlastnými zdrojmi, ako sa to vyžaduje v usmerneniach z roku 1999.

4. HODNOTENIE

4.1. Hodnotenie charakteru pomoci opatrení na záchranu a reštrukturalizáciu

(189) Podľa článku 87 ods. 1 zmluvy „pomoc poskytovaná štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych zdrojov, ktorá narušuje súťaž alebo hrozí narušením súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru, je – pokiaľ to ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi – nezlučiteľná so spoločným trhom“.

4.1.1. Pomoc poskytovaná štátom alebo zo štátnych prostriedkov

(190) Najprv sa natiska otázka, či bola finančná podpora SNCB v prospech spoločnosti IFB „poskytnutá štátmi alebo zo štátnych zdrojov“. Podľa judikátu vo veci *Stardust Marine* Súdneho dvora Európskych spoločenstiev⁽²⁶⁾ je toto kritérium splnené, ak ide o štátne zdroje a ak bolo rozhodnutie o poskytnutí ovplyvnené štátom, t. j. Belgickom.

4.1.1.1. Štátne prostriedky

(191) Komisia konštatuje, že SNCB je štátny podnik v zmysle článku 2 smernice 80/723/EHS: belgický štát vlastní 100 % upísaného imania SNCB a správnu radu, ako aj ustanoveného administrátora, vymenúva kráľ dekrétom odsúhlaseným v rade ministrov. To znamená, že kritériá z článku 2 ods. 2 písm. a) a c) uvedenej smernice sú splnené.

(192) V tejto súvislosti „... treba pripomenúť, že už z judikátu Súdneho dvora vyplýva, že článok 87 ods. 1 Zmluvy o ES obsahuje všetky peňažné prostriedky, ktoré verejné orgány môžu účinne uplatniť na podporu podnikov [...]. Preto aj keď sumy zodpovedajúce predmetnému opatreniu nie sú stále vo vlastníctve štátnej pokladnice, skutočnosť, že sú nepretržite pod kontrolou štátu, a teda k dispozícii príslušným vnútroštátnym orgánom, stačí na to, aby sa kvalifikovali ako štátne zdroje“⁽²⁷⁾.

(193) Komisia v liste o začatí konania (bod 136 až 138) ďalej uviedla, že sumy poskytnuté spoločnosti sa mali kvalifikovať ako štátne zdroje.

⁽²⁶⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia, uvedený v poznámke pod čiarou č. 12, bod 37.

⁽²⁷⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia, uvedený v poznámke pod čiarou č. 12, bod 37.

(194) Belgicko popiera, že všetky zdroje, ktorými SNCB disponuje, sú štátnymi zdrojmi. Komisia odpovedá na tri argumenty Belgicka takto:

(195) Navrhované rozlíšenie medzi zdrojmi SNCB určenými na úlohy verejnej služby nie je z hľadiska rozsudku vo veci *Stardust Marine* relevantné. Tento rozsudok sa totiž týkal zdrojov verejnej banky, čo jasne dokazuje, že zdroje verejného podniku určené na obchodné činnosti môžu byť takisto štátnymi prostriedkami.

(196) S argumentom, že Belgicko nedisponuje majetkom SNCB, ktorý je určený na predmet podnikania SNCB, takisto nemožno súhlasiť. Skutočnosť, že Belgicko vlastní 100 % základného imania SNCB, že tento kapitál je neustále kontrolovaný štátom a že štát môže kedykoľvek prijať rozhodnutie o privatizácii SNCB, svedčí o tom, že belgický štát disponuje majetkom SNCB. Komisia okrem toho poznamenáva, že belgický štát vymenúva administrátorov dozornej rady, ako aj ustanoveného administrátora, čím nadobúda určitú kontrolu nad podnikom.

(197) Argument, že opatrenia SNCB v prospech IFB vraj neprivodili stratu na majetku belgického štátu je nepravdivý v týchto skutočnostiach: keďže je Belgicko vlastníkom SNCB, akákoľvek zlá investícia, ktorá znižuje hodnotu SNCB, znižuje aj hodnotu majetku belgického štátu.

(198) Komisia teda dospela k záveru, že skúmané opatrenia boli financované zo štátnych zdrojov.

4.1.1.2. Pripísateľnosť opatrení štátu

(199) Pokiaľ ide o nutnosť pripísať opatrenia dotknutému štátu, v rozsudku *Stardust Marine* sa spresňuje, že „...samotná skutočnosť, že štátny podnik je pod kontrolou štátu, nestačí na to, aby mohli byť opatrenia prijaté podnikom, akými sú opatrenia predmetnej finančnej podpory, pripísateľné štátu. Zároveň treba preskúmať, či verejné orgány treba považovať za zapojené nejakým spôsobom do prijatia týchto opatrení“⁽²⁸⁾.

(200) Z judikátu Súdneho dvora teda vyplýva, že Komisia musí preskúmať kritérium pripísateľnosti opatrení štátu v jednotlivých prípadoch. Súdny dvor všeobecne pripúšťa, že „... tretia strana bude v konkrétnom prípade len veľmi ťažko dokazovať, najmä kvôli výsadným vzťahom

medzi štátom a verejným podnikom, že opatrenia pomoci prijaté takýmto podnikom boli skutočne prijaté na pokyn verejných orgánov.“ Podľa uvedeného judikátu „... treba uznať, že pripísateľnosť štátu opatrenia pomoci realizovaného podnikom možno vyvodiť zo súboru indícií, ktoré vyplývajú z okolností prípadu a z kontextu, v ktorom bolo prijaté dané opatrenie“⁽²⁹⁾.

(201) Súdny dvor ďalej objasňuje, aké kritériá sa môžu použiť na preukázanie pripísateľnosti opatrení štátu:

„Pripísateľnosť štátu opatrenia pomoci realizovaného verejným podnikom sa môže vyvodiť zo súboru indícií ktoré vyplývajú z okolností prípadu a z kontextu, v ktorom bolo prijaté dané opatrenie. V tejto súvislosti Súdny dvor už zohľadnil skutočnosť, že dotknutá organizácia nemôže prijať sporné rozhodnutie bez toho, aby zohľadnila požiadavky verejných orgánov (pozri najmä uvedený rozsudok Van der Kooy a ostatní/Komisia, bod 37) alebo aby okrem základných prvkov spájajúcich so štátom verejné podniky, prostredníctvom ktorých sa pomoc poskytla, zohľadnila smernice výboru comitato interministeriale per la programmazione economica (CIPE) (vyššie uvedené rozsudky z 21. marca 1991, Taliansko/Komisia, C-303/88, body 11 a 12, ako aj Taliansko/Komisia, C-305/89, body 13 a 14).

V prípade potreby by na určenie pripísateľnosti štátu opatrenia pomoci prijatého verejným podnikom mohli byť relevantné ďalšie indície, akými sú najmä jeho začlenenie do štruktúr verejnej správy, charakter jeho činností a výkon týchto činností na trhu za obvyklých podmienok hospodárskej súťaže so súkromnými hospodárskymi subjektmi, právne postavenie podniku v tom zmysle, či je podnik predmetom verejného práva alebo všeobecného podnikového práva, intenzita dohľadu zo strany verejných orgánov nad riadením podniku alebo akákoľvek iná indícia dokazujúca v konkrétnom prípade zapojenie verejných orgánov do prijatia opatrenia alebo nepravdepodobnosť, že by verejné orgány neboli do prijatia opatrenia zapojené, aj so zreteľom na rozsah opatrenia, jeho obsah alebo podmienky, ktoré obsahuje“⁽³⁰⁾.

(202) V liste o začatí konania (body 140 až 150) Komisia rozlišuje v súvislosti s pripísateľnosťou opatrenia štátu medzi obdobím pred uzavretím rámcovej zmluvy 7. apríla 2003 a obdobím po uzavretí tejto zmluvy. Z hľadiska pripomienok Belgicka sa zdá vhodnejšie rozlíšenie medzi tromi rôznymi obdobiami:

⁽²⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia, uvedený v poznámke pod čiarou č. 12, body 52 a 55.

⁽²⁹⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia, uvedený v poznámke pod čiarou č. 12, body 53 a 54.

⁽³⁰⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia, uvedený v poznámke pod čiarou č. 12, body 55 a 57.

— obdobie do 19. júla 2002 (dátum rozhodnutia správnej rady SNCB schváliť poskytnutie hotovostnej zálohovej platby a súhlasiť so zvýšením základného imania pre IFB bol „pravdepodobný“);

— obdobie od 19. júla 2002 do 20. decembra 2002 (dátum rozhodnutia správnej rady SNCB, ktorým sa schvaľuje zásada zvýšenia základného imania IFB a povoľuje sa riadiacemu výboru prerokovať rámcovú zmluvu zo 7. apríla 2003),

— obdobie po 20. decembri 2002

Doba pred rozhodnutím správnej rady z 19. júla 2002

(203) Pokiaľ ide o dobu pred rozhodnutím správnej rady, natíska sa otázka, či tolerancia, o ktorej podáva dôkaz vedenie (riadiaci výbor) SNCB tým, že od IFB nepožaduje platbu za poskytovanie dopravných služieb od roku 2000, je ovplyvnená belgickým štátom. Komisia vo svojom liste o začatí konania (body 141 až 142) vyslovila pochybnosti, či rozhodnutie akceptovať systematické neuhrádzanie faktúr v období od konca roku 2000 do začiatku roku 2003 bolo prijaté bez zásahu belgických orgánov.

(204) Podľa odpovede belgickej vlády bola správna rada SNCB informovaná o tomto postupe až 19. júla 2002; vládny komisár bol o ňom informovaný v rovnakom čase. Komisia nedostala žiadnu pripomienku od tretích strán.

(205) Komisia našla v zápisniciach z rozpráv v komore a v senáte zo 6. marca 2002, z 24. januára 2002 a z 28. februára 2002 poznámky o IFB v kontexte širšej diskusie poslancov a senátorov o sprístupnení trhu železničnej dopravy a prípadu ABX. V nadväznosti na to požiadala belgickú vládu, aby jej odovzdala štúdie Boston Consulting Group a Team Consult spomenuté počas rozpráv, ako aj rozhodnutie belgickej vlády z 22. februára 2002, ktoré bolo takisto predmetom rozpráv.

(206) Analýzou týchto dokumentov sa nepodarilo odhaliť indície o tom, že by belgická vláda ovplyvňovala rozhodnutia SNCB týkajúce sa budúcnosti IFB.

(207) Následne sa natíska otázka, či tolerancia vedenia štátneho podniku tak, ako je opísaná v bode 203 tohto rozhodnutia, mohla byť ovplyvnená belgickým štátom, keďže nie je žiadna indícia o osobitnom zasahovaní do situácie zo strany administratívy.

(208) Podľa zákona z roku 1993, ktorým sa zriaďuje SNCB ako akciová spoločnosť podľa verejného práva, vedenie SNCB, t. j. ustanovený administrátor a členovia riadiaceho výboru, totiž riadia podnik samostatne bez zasahovania verejných orgánov. Keďže chýbajú konkrétne indície svedčiace o zasahovaní štátu do riadenia prípadu IFB, Komisia nutne dospela k záveru, že rozhodnutie vedenia SNCB tolerovať neuhrádzanie faktúr IFB počas obdobia od konca roku 2000 do júla 2002 nemožno pripísať belgickému štátu.

Obdobie medzi rozhodnutím správnej rady z 19. júla 2002 a rozhodnutím správnej rady z 20. decembra 2002

(209) Správna rada SNCB a v rámci nej vládny komisár, ktorý zastupuje záujmy Belgicka v správnej rade SNCB, vedeli už od 19. júla 2002, že IFB neuhrádza svoje faktúry od konca roku 2000 a schválili poskytnutie IFB zálohy 2,5 milióna EUR v priebehu druhého polroka 2002.

(210) Komisia preto musí preskúmať, či kritériá stanovené v judikáte *Stardust Marine* umožňujú pripísať Belgicku toto rozhodnutie správnej rady SNCB. Inými slovami, v tomto prípade treba preskúmať, či prítomnosť vládneho komisára v správnej rade umožňuje i napriek neexistencii konkrétneho zasahovania do daného opatrenia pripísať rozhodnutie belgickému štátu. Z prvkov, ktoré má Komisia k dispozícii, vyplýva, že ani prostredníctvom preskúmania spisu, ani na základe vysvetlení tretích strán, neboli objavené indície svedčiace o tom, že belgická vláda sa pokúsila ovplyvniť rozhodnutie správnej rady z 19. júla 2002. Keďže SNCB je samostatný verejný podnik, ktorý má právnu formu akciovej spoločnosti podľa verejného práva, vo vzťahu k belgickému štátu má správnu autonómiu. Pokiaľ ide o prítomnosť vládneho komisára v správnej rade SNCB, Komisia poznamenáva, že úloha komisára bola obmedzená (pozri aj správu Dvora audítorov na túto tému⁽³¹⁾): vládny komisár nemohol intervenovať vo veci rozhodnutia z 19. júla 2002, aby nebola dotknutá realizácia úloh verejnej služby SNCB. So zreteľom na výšku pomoci (2,5 milióna EUR) a formu pomoci (hotovostná záloha s úrokmí) treba uviesť, že rozhodnutie sa nemôže dotknúť realizácie úloh verejnej služby SNCB.

⁽³¹⁾ Dvor audítorov: správne využívanie verejných peňazí spoločnosťou SNCB; audit uskutočnený na základe uznesenia Senátu zástupcov z 11. mája 2000; Brusel, máj 2001.

(211) Komisia dospela k záveru, že vzhľadom na tieto skutočnosti poskytnutie zálohy 2,5 milióna EUR spoločnosťou SNCB spoločnosti IFB na udržanie obchodnej činnosti bez akejkoľvek spojitosti s verejnou službou nie je pripísateľné belgickému štátu.

(212) Komisia dospela k záveru, že tento prípad neobsahuje indície o začlenení do verejnej správy, charaktere činností a postavení, na základe ktorých by sa belgickému štátu mohlo pripísať ovplyvnenie rozhodnutia správnej rady z 19. júla 2002 poskytnúť IFB zálohu 2,5 milióna EUR.

Obdobie po rozhodnutí správnej rady z 20. decembra 2002

(213) Dňa 20. decembra 2002 sa správna rada rozhodla uzavrieť rámcovú zmluvu s IFB, ktorá mala obsahovať opatrenia na záchranu, ako aj opatrenia na reštrukturalizáciu a mala vyústiť do zvýšenia základného imania IFB.

(214) Analýza prípadu, ktorú Komisia uskutočnila v liste o začatí konania (body 143 až 150), preukázala tri konkrétne indície svedčiace o tom, že tieto opatrenia na záchranu a reštrukturalizáciu v prospech IFB sú pripísateľné belgickému štátu. Týmito indíciami boli:

— predloženie plánu reštrukturalizácie belgickému štátu na schválenie,

— novinové články svedčiace o silnom vplyve belgickej vlády na SNCB počas roka 2003,

— rozsah, obsah a podmienky rámcovej zmluvy zo 7. apríla 2003.

(215) Vo svojej odpovedi na list o začatí konania belgické orgány popierajú, že tieto tri indície stačia na určenie

toho, že opatrenia sú v zmysle judikátu *Stardust Marine* pripísateľné štátu. Komisia opakuje ďalej v texte obsah indícií a vysvetľuje, prečo nemožno prijať argumenty belgickej vlády.

a) *Schválenie verejnými orgánmi (bod 56 rozsudku Stardust Marine)*

(216) Súdny dvor vo svojich rozsudkoch *Van der Kooy*,⁽³²⁾ *Taliansko/Komisia*⁽³³⁾ a *Komisia/Francúzsko*⁽³⁴⁾ vyvodil pripísateľnosť pomoci štátu, pretože poskytnutie pomoci bolo predložené verejným orgánom na schválenie. V rozsudku *Van der Kooy* stačí tento prvok sám osebe na určenie pripísateľnosti pomoci štátu; v rozsudkoch *Taliansko/Komisia* a *Komisia/Francúzsko* sa schválenie kombinuje s ďalšími prvkami, ktoré poukazujú na vplyv verejných orgánov⁽³⁵⁾. Rozhodnutie *Space Park Development GmbH*, ktoré bolo prvým rozhodnutím Komisie, ktorým sa uplatňuje rozsudok *Stardust Marine*, vyvodilo pripísateľnosť pomoci štátu aj zo skutočnosti, že daná pôžička musela byť schválená orgánmi *Land* v Brémach⁽³⁶⁾. Ďalej aj predloženie opatrenia členskému štátu na schválenie je indíciou pripísateľnosti pomoci štátu.

(217) V tomto prípade článok 2 rámcovej zmluvy zaväzuje správnu radu SNCB a správnu radu IFB predložiť plán reštrukturalizácie na schválenie belgickému štátu⁽³⁷⁾. Táto skutočnosť je teda prvou indíciou pripísateľnosti rozhodnutia SNCB reštrukturalizovať IFB belgickému štátu.

(218) Belgická vláda zdôrazňuje, že na rozdiel od toho, čo bolo stanovené v rámcovej zmluve, SNCB a IFB nakoniec nepredložili plán reštrukturalizácie na schválenie belgickej vláde, pretože by sa tým narušila obchodná autonómia SNCB.

⁽³²⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 2. februára 1988, *Kwekerij Gebroeders van der Kooy BV a ostatní/Komisia* (C-67/85, C-68/85 a 70/85, Zb. 1988, s. 219).

⁽³³⁾ Rozsudky Súdneho dvora z 21. marca 1991, *Taliansko/Komisia* (C-303/88, Zb. 1991, s. I-1433, a C-305/89, Zb. 1991, s. I-1603).

⁽³⁴⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 30. januára 1985, *Komisia /Francúzsko* (290/83, Zb. 1985, s. 439).

⁽³⁵⁾ T. j. vymenovanie vedúcich predstaviteľov štátom v prípade rozsudkov *Komisia/Taliansko*; financovanie verejnou inštitúciou, podrobné pravidlá poskytovania, ktoré zodpovedajú pravidlám riadnej štátnej pomoci, predloženie pomoci vládou ako súčasť súboru štátnych opatrení v prípade rozsudku *Komisia /Francúzsko*.

⁽³⁶⁾ Rozhodnutie Komisie zo 17. septembra 2003 o štátnej pomoci, ktorú poskytlo Nemecko v prospech *Space Park Development GmbH*, Ú. v. EÚ L 61, 27.2.2004, s. 66, odôvodnenie 30.

⁽³⁷⁾ Pripomeňme si, že článok 4 znie takto: *Strany potvrdzujú svoj zámer začať implementovať nasledujúce opatrenia, pokiaľ budú v súlade s plánom reštrukturalizácie schváleným oboma správnyimi radami, belgickým štátom a ak to bude potrebné, EK, a pod podmienkou schválenia akcionármi IFB.*

- (219) Ako sa už uviedlo v liste o začatí konania (body 146 a 147), táto skutočnosť fakticky nemala za následok neúčinnosť indície o pripísateľnosti pomoci štátu: je vylúčené, aby obidve zmluvné strany – SNCB a IFB – boli zahrnuté do takejto doložky v zmluve, keby nedošlo k ovplyvneniu belgickou vládou v tomto zmysle.
- (220) Skutočnosť, že belgická vláda tvrdí, že formálne nebola konzultovaná vo veci reštrukturalizácie, nestačí na vylúčenie neformálneho ovplyvnenia belgickou vládou počas prípravy rámcovej zmluvy zo 7. apríla 2003, ani na vylúčenie schválenia belgickou vládou. Ako uviedol Súdny dvor v rozsudku Stardust Marine, „... tretia strana bude v konkrétnom prípade len veľmi ťažko dokazovať, najmä kvôli výsadným vzťahom medzi štátom a verejným podnikom, že opatrenia pomoci prijaté takýmto podnikom boli skutočne prijaté na pokyn verejných orgánov“. Na základe toho je samotná skutočnosť, že zmluva uzavretá medzi stranami predpokladá schválenie belgickým štátom, jasnou indíciou o zapojení belgickej vlády.
- (221) Vo svojej odpovedi na list o začatí konania belgická vláda vysvetľuje, že doložka obsiahnutá v článku 2 rámcovej zmluvy sa netýkala samotného plánu reštrukturalizácie, ale oznámenia, ktorým išlo Belgicko oznámiť rámcovú zmluvu Komisii.
- (222) Komisia sa domnieva, že tento argument nie je presvedčivý: keby strany zúčastnené na rámcovej zmluve mali na mysli iba jej notifikáciu Komisii zo strany Belgicka, výslovne by to uviedli v článku 2 zmluvy. Výklad poskytnutý belgickou vládou je v rozpore s literou zmluvy.
- (223) Komisia preto dospela k názoru, že článok 2 zmluvy znamená schválenie opatrení belgickými orgánmi a je indíciou pripísateľnosti daných opatrení belgickému štátu.
- b) *Novinové články*
- (224) Dodatočné indície, ktoré hovoria v prospech zasahovania belgickej vlády do tohto prípadu, sa nachádzajú aj v novinových článkoch⁽³⁸⁾. V článku uverejnenom v *La libre Belgique* z 19. mája 2003⁽³⁹⁾ sa vyjadruje tlačový útvar SNCB, ktorý vysvetľuje, že 19. mája 2003 Belgicko ešte neoznámilo Komisii opatrenia na záchranu, hoci rámcová zmluva bola podpísaná 7. apríla 2003, skutočnosťou, že „*má [mala] k tomu čo povedať federálna moc*“. V článku zverejnenom v marci 2003 na internetovej stránke www.cheminots.be je citovaný Karel Vinck, ktorý bol v tom čase ustanoveným administrátorom SNCB, v súvislosti s prípadmi ABX a IFB takto: „*Požaduje dostatočný manévrovací priestor pre manažment spoločnosti*“. Z toho sa dá vyvodiť, že vedenie SNCB sa pravdepodobne domnieva, že štát príliš zasahoval do týchto záležitostí.
- (225) Belgicko túto indíciu vyvracia. Pokiaľ ide o článok v *La libre Belgique*, podľa vzoru článku 2 rámcovej zmluvy tvrdí, že federálna moc mala čo povedať len k oznámeniu belgickej vlády Komisii, ktorým sa oznámila rámcová zmluva. Znenie novinového článku a tlačovej správy SNCB je teda jasné. Keby chcel tlačový útvar SNCB povedať, že belgická vláda mala iba schváliť text oznámenia Komisii, uviedla by, že problém, ktorý bolo treba vyriešiť, bol problém formy, a nie podstaty.
- (226) Pokiaľ ide o vyjadrenia Karela Vincka, belgické orgány sa domnievajú, že sa vzťahujú len na riadenie úloh verejnej služby. Nie je to veľmi vierohodné, pretože sa s ním niekoľkokrát robil rozhovor najmä na tému prípadov ABX a IFB, ktoré sa týkajú obchodných činností SNCB, a nie úloh verejnej služby, ako sám pripúšťa, rovnako ako belgická vláda.
- c) *Rozsah, obsah a podmienky rámcovej zmluvy*
- (227) Komisia všeobecne uvádza, že z uvedeného bodu 56 rozsudku *Stardust Marine*, v ktorom sa uvádza, že „*akákoľvek ďalšia indícia o zapojení v konkrétnom prípade verejných orgánov alebo nepravdepodobnosti nezapojenia do prijatia opatrenia, aj so zreteľom na rozsah opatrenia, jeho obsah a podmienky, ktoré obsahuje*“, sa musí zohľadniť na účely určenia pripísateľnosti opatrenia členskému štátu, vyplýva, že rozsah, obsah a podmienky rámcovej zmluvy sú dodatočnými indíciami pripísateľnosti opatrenia verejným orgánom.
- (228) Belgicko túto tretiu indíciu popiera, pričom uvádza, že SNCB je vraj úplne nezávislá v prijímaní akýchkoľvek rozhodnutí, okrem riadenia verejných služieb.

⁽³⁸⁾ Novinové články môžu byť indíciou pripísateľnosti pomoci štátu; pozri rozhodnutia *ABX Logistics*, Ú. v. EÚ C 9, 14.1.2004, s. 12; *Sniace SA*, Ú. v. EÚ L 108, 30.4.2003, s. 35.

⁽³⁹⁾ „*Inter Ferry Boats rozdelená na 2 časti*“, uverejnené 19. mája 2003 na internetovej stránke www.lalibre.be

- (229) Komisia zastáva názor, že zákon z roku 1993, ktorý upravuje postavenie SNCB ako akciovej spoločnosti podľa verejného práva, jednoznačne poskytuje SNCB autonómiu, pokiaľ ide o obchodné činnosti. Komisia však pripomína, že vládny komisár je prítomný na každom zasadnutí správnej rady a môže sa na belgické orgány obrátiť s podnetom na zrušenie rozhodnutia správnej rady vo veci nesúvisiacej s plnením úloh verejnej služby, ak sa toto rozhodnutie „[...] dotýka vykonávania úloh verejnej služby“.
- (230) Ako sa už uviedlo, Komisia sa domnieva, že rozhodnutie poskytnúť hotovostnú zálohu 2,5 milióna EUR nemôže byť predmetom podnetu vládneho komisára, pretože vzhľadom na svoju výšku a formu sa nemôže dotknúť vykonávania úloh verejnej služby.
- (231) Hodnotenie musí byť iné v prípade rozhodnutia o investovaní takmer 100 miliónov EUR do spoločnosti pred konkurzom. Toto muselo vládneho komisára primäť k intervencii, alebo aspoň k informovaniu belgických orgánov, aby formálne alebo neformálne zasiahli, ako to urobil napríklad v roku 2000 v prípade investícií do ABX, talianskej pobočky.
- (232) Komisia sa preto nazdáva, že rozsah, obsah a podmienky rámcovej zmluvy, posudzované spolu s prítomnosťou a právomocami vládneho komisára, sú takisto indíciou pripísateľnosti.
- d) *Záver*
- (233) Na základe uvedeného Komisia dospela k záveru, že dané opatrenia možno pripísať belgickému štátu, pokiaľ ide o obdobie po rozhodnutí správnej rady SNCB z 20. decembra 2002.
- (234) Preto treba analyzovať, či sa opatreniami prijatými SNCB v prospech IFB od 20. decembra 2002 príjemca zvýhodnil, alebo či SNCB naopak konala ako oznámený investor v trhovom hospodárstve.
- 4.1.2. *Zvýhodnenie príjemcu pomoci v súlade so zásadou oznámeného investora v trhovom hospodárstve*
- (235) Treba analyzovať, či sa rozhodnutím správnej rady SNCB z 20. decembra 2002 zvýšil základné imanie IFB premenou splatných pohľadávok a poskytnutím opatrenia na záchranu, ktoré SNCB priviedlo 7. apríla 2003 k podpísaniu rámcovej zmluvy s IFB, hospodársky zvýhodnila IFB alebo či sa toto rozhodnutie posudzuje ako rozhodnutie súkromného investora v trhovom hospodárstve.
- (236) Keďže rozhodnutie SNCB nepožadovať od IFB úhradu svojich faktúr od konca roku 2000 do decembra 2002, ako aj rozhodnutie SNCB poskytnúť zálohu vo výške 2,5 milióna EUR, nie sú pripísateľné Belgicku, netreba tieto rozhodnutia podrobne analyzovať.
- (237) Pripomeňme si, že opatrenia na záchranu spočívali v:
- poskytnutí predĺženej lehoty na splatenie dlhov vo výške 63 miliónov EUR,
 - poskytnutí výhodného úveru 15 miliónov EUR,
 - poskytnutí vratnej zálohy 5 miliónov EUR.
- (238) Opatrenia na reštrukturalizáciu obsahovali stiahnutie kapitálu investovaného do dcérskych spoločností vo Francúzsku a reštrukturalizáciu a udržanie činností v Belgicku. Financovanie týchto opatrení bolo zabezpečené najprv opatreniami na záchranu, pričom plán na reštrukturalizáciu predpokladal, že toto financovanie sa zaistí premenou nasledujúcich pohľadávok na základné imanie:
- premenou dlhov vo výške 63 miliónov EUR, pre ktoré bola poskytnutá predĺžená lehota na splatenie, na základné imanie,
 - premenou výhodného úveru vo výške 15 miliónov EUR na základné imanie,
 - premenou úrokov z platobnej lehoty a z výhodného úveru, pripočítaných ku kapitálu, na základné imanie.
- (239) Na účely určenia, či SNCB konala ako súkromný investor v trhovom hospodárstve, treba posúdiť, či by podobné okolnosti mohli primäť súkromného investora veľkosti porovnateľnej s veľkosťou SNCB, ktorý sa nachádza v situácii porovnateľnej so situáciou SNCB, aby postupoval rovnako⁽⁴⁰⁾.

⁽⁴⁰⁾ Rozsudok z 21. marca 1991, *Taliansko/Komisia*, C-305/89, body 19 a 20.

(240) Súdny dvor spresnil, že aj keď sa súkromný investor nemusí nevyhnutne správať ako bežný investor, ktorý investuje svoj kapitál s cieľom skôr či neskôr dosiahnuť jeho návratnosť, musí sa prinajmenšom správať ako súkromný holding alebo súkromná skupina podnikov sledujúca globálnu alebo sektorovú štrukturálnu politiku, ktoré sa riadi výhľadmi dlhodobejšej návratnosti⁽⁴¹⁾. Súd spresnil, že Komisia je povinná „urobiť kompletnú analýzu všetkých relevantných údajov spornej transakcie a jej súvislostí“, aby zistila, či štát konal tak, ako by to urobil oznámený investor v trhovom hospodárstve⁽⁴²⁾.

(241) Belgicko vo svojej odpovedi na list o začatí konania tvrdí, že rozhodnutie SNCB požiadať IFB, aby stiahla investície z dcérskych spoločností skupiny vo Francúzsku a takisto rozhodnutie SNCB požiadať IFB, aby reštrukturalizovala a udržala svoje činnosti v Belgicku, zodpovedajú rozhodnutiam, ktoré by pravdepodobne urobil súkromný investor v trhovom hospodárstve.

(242) Komisia sa však domnieva, že relevantnou otázkou nie je to, či sa IFB stiahnutím investícií zo svojich dcérskych spoločností vo Francúzsku a reštrukturalizáciou a udržaním svojich činností v Belgicku správala ako investor v trhovom hospodárstve, ale či rozhodnutie SNCB financovať tieto dve opatrenia je rozhodnutím, ktoré by pravdepodobne urobil súkromný investor.

(243) V roku 2002/2003 sa teda SNCB musela rozhodnúť, či celkovo vyjde lacnejšie financovanie reštrukturalizácie IFB (ktoré zahŕňovalo stiahnutie kapitálu investovaného do dcérskych spoločností vo Francúzsku a udržanie činností v Belgicku) alebo ohlásenie konkurzu IFB. Komisia uplatňuje konštantný postup, v súlade s ktorým považuje súkromného investora za investora, ktorý by si udržal činnosť dcérskej spoločnosti, ak by sa porovnaním nákladov na likvidáciu dcérskej spoločnosti s nákladmi na reštrukturalizáciu dcérskej spoločnosti potvrdilo, že náklady na likvidáciu sú vyššie ako náklady na reštrukturalizáciu⁽⁴³⁾.

(244) Treba teda najprv určiť náklady SNCB na obe tieto alternatívy – na reštrukturalizáciu a na likvidáciu IFB.

4.1.2.1. Náklady na reštrukturalizáciu IFB

(245) Pri prvej alternatíve SNCB vyčlení 95,3 milióna na financovanie reštrukturalizácie IFB, pričom sa vzdá ziskania

⁽⁴¹⁾ Rozsudok z 21. marca 1991, *Taliano/Komisia*, C-305/89, bod 19 a 20.

⁽⁴²⁾ Rozsudok zo 6. marca 2003, *WestLB Girozentrale/Komisia* (T-228/99 a T-233/99, Zb. 2003, s. II-435), bod 2251.

⁽⁴³⁾ Pozri rozhodnutie Komisie zo 7. decembra 2005, vec C 53/03, Belgicko, Reštrukturalizácia spoločnosti *ABX Logistics*, bod 196 a nasl.

späť pohľadávok, ktoré sa premenia na kapitál. Po skončení reštrukturalizácie bude vlastniť 100 % podniku, ktorého hodnota sa odhaduje na 31 miliónov EUR a ktorý má 34,2 milióna EUR rezerv a 15 miliónov finančných dlhov (okrem dlhov voči SNCB), takže čistá hodnota podniku predstavuje sumu -18 miliónov EUR. Komisia považuje tieto odhady založené na uznaných metódach za realistické.

(246) Komisia ďalej zisťuje, že za predpokladu predaja IFB získa SNCB pravdepodobne iba zápornú predajnú cenu.

4.1.2.2. Hypotetické náklady na likvidáciu IFB

(247) Pri druhej alternatíve sa SNCB takisto vzdá ziskania späť svojich pohľadávok vo výške 95 miliónov EUR. Belgicko sa okrem iného domnieva, že podľa údajov dostupných v čase uzavretia rámcovej zmluvy zo 7. apríla 2003 by likvidácia činností IFB v Belgicku donútila spoločnosť SNCB, aby znášala dodatočné náklady 70,6 až 161,8 milióna EUR. Táto suma pravdepodobne zodpovedá sumám, ktoré by sa za normálnych okolností mohli získať späť likvidáciou aktív (37,5 milióna EUR), od ktorých sa odpočítajú náklady vzniknuté následkom likvidácie pasív IFB (67 až 76,9 milióna EUR) a náklady na zamestnancov SNCB, ktorí sa stali nadbytočnými (41,1 až 122,4 milióna EUR) po zrušení činností IFB.

(248) Komisia nesúhlasí s výsledkami tejto analýzy. Predovšetkým popiera, že by SNCB musela zaplatiť celú sumu pasív IFB. Ďalej popiera sumu dodatočných spoločenských nákladov tak, ako ju vypočítalo Belgicko.

Zodpovednosť SNCB za pasíva IFB

(249) Na rozdiel od toho, čo tvrdí Belgicko, neznamená skutočnosť, že IFB mala záporné čisté aktíva (zostatková hodnota aktív znížená o hodnotu krátkodobých pasív), že v prípade konkurzu SNCB musí vykryť zodpovedajúce vyššie pasíva. Komisia totiž pripomína, že spoločnosť ako IFB v zásade ručí za svoje záväzky svojím vlastným základným imaním. Zodpovednosť akcionárov za záväzky spoločnosti obvykle neprekračuje rámec základného imania tejto spoločnosti, a teda sa nedotýka vlastného imania jednotlivých akcionárov. Iba vo výnimočných prípadoch a za veľmi prísnych podmienok ustanovujú niektoré vnútroštátne právne poriadky možnosť pre tretie osoby obrátiť sa na akcionárov⁽⁴⁴⁾.

⁽⁴⁴⁾ Pozri rozhodnutie rozšíriť konanie C 53/03, Belgicko, *ABX Logistics*, bod 61.

- (250) Za predpokladu konkurzu IFB by teda SNCB prišla o svoje základné imanie, ale nemusela by vyplatiť ostatných veriteľov IFB. Apriórne by teda náklady SNCB na konkurz IFB ako jej akcionára boli nulové a nie 29,5 až 39,4 milióna EUR, ako tvrdia belgické orgány.
- (251) Vo svojej rozhodovacej praxi však Komisia uznáva, že podnik nachádzajúci sa v situácii SNCB by mohol byť nútený uhradiť náklady nie ako akcionár, ale z iného právneho dôvodu⁽⁴⁵⁾. V tomto prípade sú to najmä tieto náklady:
- ako veriteľ príde SNCB o svoje pohľadávky u IFB, minimálne v rozsahu svojho podielu na pasívach IFB nekrytých aktívami; Komisia môže súhlasiť s tým, že so zreteľom na úlohu SNCB pri likvidácii IFB sa toto riziko môže oceniť do výšky celkovej sumy pohľadávok, ktoré má SNCB u IFB, t. j. na 95 miliónov EUR,
 - Komisia môže súhlasiť s tým, že SNCB by ako materská firma mohla byť na účely záchrany svojej povesti nútená prevziať časť dlhov nesplatených dodávateľom IFB, ktorí sú dodávateľmi aj SNCB.
- (252) Na základe uvedeného treba odhadnúť maximálnu sumu, ktorú by SNCB mohla byť nútená z tohto dôvodu uhradiť. V tejto súvislosti sa aj Belgicko nazdáva, že dodatočné náklady, ktoré by z tohto dôvodu musela uhradiť spoločnosť SNCB, by nemali presiahnuť 13 miliónov EUR. Skutočné dodatočné náklady by totiž mohli byť nižšie, pretože veritelia IFB by najprv získali späť časť svojich pohľadávok z likvidácie IFB a SNCB by ich vyplatila iba do výšky zostatku. Túto sumu 13 miliónov EUR preto treba posudzovať ako maximálny limit.
- Výška dodatočných spoločenských nákladov SNCB**
- (253) Komisia sa v zásade domnieva, že súkromný investor v trhovom hospodárstve, ktorý sa musí rozhodnúť medzi financovaním reštrukturalizácie svojej dcérskej spoločnosti a ohlásením konkurzu, môže byť nútený započítať náklady na zníženie počtu zamestnancov, ak je takéto zníženie priamym a nevyhnutným dôsledkom ohlásenia konkurzu dcérskej spoločnosti.
- (254) Belgicko dospelo k záveru, že ohlásenie konkurzu IFB by ponechalo SNCB s nadbytočným počtom 530 zamestnancov, z ktorých 50 bolo dočasne pridelených IFB a 480 bolo zamestnaných v SNCB, aby tam zabezpečo-
- vali činnosti, od ktorých udržania záviseli činnosti IFB. Zníženie počtu zamestnancov SNCB o 530 zamestnancov by privodilo náklady vo výške 122,4 milióna EUR, čiže 230 000 EUR na jedného zamestnanca. Podrobné údaje o tomto výpočte sú vysvetlené v časti 3 tohto rozhodnutia.
- (255) Komisia nepovažuje za realistický predpoklad, že by SNCB mohla získať späť iba 21 % z dopravy, ktorú predtým zabezpečovala IFB. V prvom rade, ako Belgicko priznáva vo svojej odpovedi na rozhodnutie o začatí konania, trhy, na ktorých je IFB aktívna, sú v plnom rozmachu (11 % rast v prípade prekládky tovaru, 12 % rast v prípade kombinovanej dopravy). Preto je pravdepodobné, že by konkurenti IFB kúpili aktíva IFB, aby si udržali svoje činnosti.
- (256) Za tohto predpokladu subjekt kupujúci IFB mohol potrebovať služby železničnej nákladnej dopravy. So zreteľom na pevné postavenie SNCB na trhu medzinárodnej nákladnej prepravy z Belgicka a jej monopol (do 1. januára 2007) na trhu vnútroštátnej nákladnej dopravy v Belgicku vychádza Komisia z toho, že nadobúdateľ IFB by si mohol vybrať SNCB ako železničného dopravcu prinajmenšom na pokrytie veľkej časti svojich potrieb. Z toho vyplýva, že aj v prípade konkurzu IFB by SNCB mohla získať späť veľkú časť svojej železničnej dopravy zabezpečovanej spoločnosťou IFB.
- (257) Komisia ďalej uvádza, že trhy železničnej dopravy zaznamenali rast. Preto je primeraný predpoklad, že by SNCB mohla rásť rovnako rýchlo ako trh, čo by jej umožnilo postupne opätovne začleniť 50 zamestnancov dočasne pridelených IFB.
- (258) Komisia nakoniec zastáva názor, že sa Belgicku nepodarilo presvedčivo preukázať, že v prípade konkurzu IFB by SNCB mala prebytočných 480 zamestnancov a že by sa jej nepodarilo opätovne začleniť 50 zamestnancov dočasne pridelených IFB.
- (259) Na základe informácií poskytnutých Belgickom sa Komisia domnieva, že v prípade druhej alternatívy sa SNCB takisto vzdáva (rovnako ako pri prvej alternatíve) získania späť svojich pohľadávok v maximálnej výške 95,3 milióna EUR a na druhej strane nesie náklady v maximálnej výške 13 miliónov EUR.

4.1.2.3. Z á v e r

- (260) Keďže SNCB sa pri oboch alternatívach vzdáva svojich pohľadávok u IFB vo výške 95,3 milióna EUR, Belgicko

⁽⁴⁵⁾ Pozri rozhodnutie Komisie zo 7. decembra 2005, vec C 53/03, Belgicko, Reštrukturalizácia spoločnosti ABX Logistics, bod 204 a nasl.

nepreukázalo, že voľbou prvej alternatívy (financovanie reštrukturalizácie), ktorá SNCB prináša vlastníctvo podniku, ktorého hodnota je záporná a odhaduje sa na – 18 miliónov EUR, SNCB urobila hospodársky oznámený výber vo vzťahu k druhej alternatíve spočívajúcej v likvidácii, pri ktorej sa dodatočné náklady preukázané v rámci tohto konania odhadujú na maximálne 13 miliónov EUR.

- (261) Komisia dospela k záveru, že Belgicko nedokázalo, že SNCB konala ako súkromný investor v trhovom hospodárstve, keď prijala rozhodnutie, pripísateľné belgickému štátu, financovať reštrukturalizáciu a udržať činnosti IFB v Belgicku a siahnuť kapitál investovaný do činností IFB vo Francúzsku.

4.1.3. Narušenie hospodárskej súťaže a ovplyvnenie obchodu medzi členskými štátmi

- (262) Komisia musí analyzovať situáciu na danom trhu a trhové podiely príjemcov na tomto trhu, ako aj vplyv, ktorý bude mať finančná podpora na situáciu v oblasti hospodárskej súťaže ⁽⁴⁶⁾.

- (263) V tomto prípade bola finančná podpora poskytnutá podniku aktívnemu na trhoch sprístupnených konkurencii, ktorý konkuruje ďalším hospodárskym subjektom z viacerých členských štátov, ako sa dokázalo v časti 2 tohto rozhodnutia. Finančná podpora preto narúša alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže a hrozí ovplyvnením alebo ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

- (264) Belgická vláda vo svojej odpovedi formou listu na začatie konania uvádza, že tieto dve kritériá z článku 87 ods. 1 sú splnené, pretože Komisia údajne nepredložila žiadny dôkaz o takomto narušení hospodárskej súťaže.

- (265) Komisia upozorňuje belgické orgány na skutočnosť, že článok 87 ods. 1 odkazuje na hrozbu narušením. Komisia preto nemusí predložiť dôkaz o narušení hospodárskej súťaže, ale musí presvedčivo vysvetliť riziko takéhoto narušenia, čo aj urobila vo svojom liste o začatí konania (body 212 a 213) a v tomto rozhodnutí.

4.1.4. Záver: existencia štátnej pomoci

- (266) Na záver je Komisia toho názoru, že financovanie reštrukturalizácie IFB (v Belgicku) a zrušenia jej činností vo Francúzsku spoločnosťou SNCB formou premeny dlhov vo výške 95,3 milióna EUR na kapitál, predstavuje štátnu pomoc.

4.2. Zlučiteľnosť pomoci

- (267) V článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy sa ustanovuje, že „za zlučiteľnú so spoločným trhom možno pokladať pomoc na rozvoj hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí, za predpokladu, že táto podpora nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom.“

- (268) Pomoc poskytnutá Belgickom prostredníctvom SNCB by mohla byť zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) tak, ako ho vykladá Komisia vo svojich usmerneniach z roku 1999 a z roku 2004.

4.2.1. Zlučiteľnosť pomoci na záchranu

- (269) Zlučiteľné so spoločným trhom môžu byť iba opatrenia spočívajúce v pomoci na podporu likvidity, ktoré predstavujú pomoc na záchranu. V tomto prípade sú pomocou na podporu likvidity poskytnutie predĺženej lehoty na splatenie, výhodného úveru a vratnej zálohy.

- (270) Najprv sa natíska otázka, ktorá verzia usmernení je uplatniteľná. Posledná verzia týchto usmernení nadobudla platnosť 10. októbra 2004. V jej bode 7 „Dátum uplatňovania a doba trvania“ sa uvádza:

„(102) Komisia uplatňuje tieto usmernenia s účinnosťou od 10. októbra 2004 do 9. októbra 2009.“

- (103) Oznámenia, ktoré Komisia zaregistrovala pred 10. októbrom 2004, sa budú skúmať v zmysle kritérií platných v čase podania oznámenia.

- (104) Komisia preskúma zlučiteľnosť so spoločným trhom každej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu poskytnutej bez schválenia Komisiou, teda v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy, na základe týchto usmernení, pokiaľ sa časť alebo celá pomoc poskytne po ich uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie. Vo všetkých ostatných prípadoch uskutoční preskúmanie na základe usmernení platných v čase poskytnutia pomoci.“

- (271) Pomoc na podporu likvidity bola poskytnutá 7. apríla 2003 na základe uzavretia rámcovej zmluvy medzi IFB a SNCB. K jej poskytnutiu došlo bez predchádzajúcej notifikácie Komisii a teda v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy. Hodnotenie jej zlučiteľnosti ako pomoci na záchranu sa teda uskutoční na základe usmernení z roku 1999.

⁽⁴⁶⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 13. marca 1985, *Holandské kráľovstvo a Leeuwarder Papierwarenfabriek/Komisia*, (spojené veci 296/82 a 318/82, Zb. 1985, s. 809), bod 24.

(272) V bode 23 usmernení z roku 1999 sa vymedzuje týchto päť podmienok, aby pomoc na záchranu mohla byť zlučiteľná so spoločným trhom:

„Pomoc na záchranu musí:

- a) pozostávať z podpory likvidity vo forme záruk na pôžičku alebo poskytnutia pôžičiek. V oboch prípadoch musí byť pôžička poskytnutá pri úrokovej sadzbe minimálne porovnateľnej so sadzbami uplatňovanými na pôžičky zdravým firmám, a najmä s porovnateľnými referenčnými sadzbami prijatými Komisiou;
 - b) byť spojená s pôžičkami, ktoré sa musia splácať v časovom horizonte neprekračujúcom obdobie 12 mesiacov po čerpaní poslednej splátky firme; splatenie pôžičky spojenej s pomocou na záchranu môže byť prípadne poistené pomocou na reštrukturalizáciu, ktorú musí neskôr odsúhlasiť Komisia;
 - c) byť odôvodnená závažnými sociálnymi dôvodmi a nesmie mať závažný vplyv negatívneho prenosu (spillover) na iné členské štáty;
 - d) byť pri svojej notifikácii doplnená záväzkom zo strany príslušného členského štátu, že Komisii bude najneskôr šesť mesiacov po tom, ako bola pomoc na záchranu schválená, oznámený plán reštrukturalizácie alebo plán likvidácie alebo dôkaz o tom, že pôžička bola splatená v plnej výške a/alebo že záruka bola ukončená;
 - e) byť obmedzená na sumu potrebnú na udržanie podniku v prevádzke na obdobie, na ktoré bola pomoc schválená (napr. pokrytie nákladov na platy a mzdy alebo pravidelné dodávky).“
- (273) Lehota splácania ustanovená v rámcovej zmluve je dvanásť mesiacov. Belgická vláda informovala Komisiu, že medzi zmluvnými stranami došlo k automatickému predĺženiu tejto doby do dátumu zvýšenia základného imania.
- (274) Komisia so zreteľom na túto informáciu usúdila vo svojom rozhodnutí o začatí konania (body 232 a 233), že kritérium z bodu 23 b) nie je splnené a že pomoc na podporu likvidity mohla byť schválená len ako pomoc na záchranu.
- (275) Belgicko popiera toto právne hodnotenie tromi argumentmi. Predovšetkým sa domnieva, že SNCB udržala opatrenia na záchranu s jediným cieľom, aby Komisii umožnila ukončiť skúmanie prípadu NN 9/2004. Vychádza z bodu 24 usmernení, ktorý ustanovuje, že opatrenia na záchranu sa schvália na dobu, kým Komisia nerozhodne o pláne reštrukturalizácie. Preto belgické orgány žiadajú Komisiu, aby sa pri spochybňovaní doby zachovania týchto opatrení neodvolávala na trvanie svojho vlastného postupu schvaľovania týchto opatrení na podporu a aby na základe bodu 24 usmernení z roku 1999 schválila opatrenia na záchranu dovtedy, kým Komisia nerozhodne o pláne reštrukturalizácie.
- (276) Podľa Komisie nie je tento argument relevantný. V bode 24 usmernení z roku 1999 sa totiž uvádza, že „pomoc na záchranu sa najprv schváli na dobu maximálne šiestich mesiacov alebo, v prípade, že príslušný členský štát predložil plán reštrukturalizácie v rámci tohto obdobia, dovtedy, kým Komisia nedospeje k rozhodnutiu o tomto pláne. Za náležité zdôvodnených výnimočných okolností a na žiadosť príslušného členského štátu Komisia môže pôvodnú šesťmesačnú dobu predĺžiť“.
- (277) Komisia poznamenáva, že Belgicko zaviedlo pomoc na reštrukturalizáciu 7. apríla 2003. Šesťmesačná lehota na predloženie plánu reštrukturalizácie teda uplynula 6. októbra 2003. Belgické orgány tým, že plán reštrukturalizácie predložili Komisii na stretnutí 12. decembra 2003, nedodržali lehotu ustanovenú v bode 24 usmernení.
- (278) Druhý argument belgických orgánov, že Komisii poskytli všetky informácie potrebné na prijatie rozhodnutia o pomoci na podporu prostredníctvom oznámenia z 12. augusta 2003, takisto nie je relevantný. Skutočnosť, že Komisia potom ešte niekoľkokrát požiadala o doplnujúce informácie svedčí o tom, že informácie poskytnuté Belgickom neboli kompletne.
- (279) Pokiaľ ide o argument belgických orgánov, že Komisia nikdy nemala výhrady k dočasnému zachovaniu opatrení na záchranu, stačí pripomenúť, že Komisia vo svojich listoch z 13. októbra 2003 a z 26. januára 2005 uviedla toto upozornenie: Komisia „upozorňuje belgické orgány na doložku o odklade implementácie článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES, ustanovenú v článku 3 nariadenia Rady (ES) 659/99, ktorou sa zakazuje nadobudnutie účinnosti akejkoľvek novej pomoci prv, ako Komisia prijme alebo sa má za to, že prijala, rozhodnutie, ktorým sa táto

pomoc schvaľuje. Okrem iného si dovoľujem pripomenúť belgickým orgánom, že v zmysle článku 14 uvedeného nariadenia možno vyžadovať vymáhanie každej pomoci, ktorá nadobudla účinnosť v rozpore s týmto ustanovením, od jej príjemcu.“

- (280) Komisia teda dospela k záveru, že v prípade pomoci na podporu likvidity, ktorú SNCB poskytla spoločnosti IFB, sa prekročila 12-mesačná lehota ustanovená v bode 23 písm. b) usmernení z roku 1999 a že belgické orgány nepredložili Komisii plán reštrukturalizácie v lehote šiestich mesiacov v súlade s bodom 24 usmernení z roku 1999. Pomoc poskytnutá spoločnosťou SNCB sa preto nemôže považovať za pomoc na záchranu. Ako pomoc na reštrukturalizáciu však môže byť zlučiteľná so spoločným trhom.

4.2.2. Zlučiteľnosť pomoci na reštrukturalizáciu

- (281) Znova sa natíska otázka, ktorá verzia usmernení je uplatniteľná. Vo svojom rozhodnutí o začatí konania (bod 240) Komisia uviedla, že ak sa SNCB rozhodne neposkytnúť IFB nové zvýhodnenie a preukáže sa, že SNCB sa zaviazala premeniť svoje pohľadávky na kapitál pred uverejnením usmernení z roku 2004, Komisia bude musieť vo svojom konečnom rozhodnutí preskúmať pomoc, ktorú SNCB poskytla spoločnosti IFB, na základe usmernení z roku 1999.
- (282) Belgické orgány informovali Komisiu vo svojej odpovedi na list o začatí konania, že SNCB sa vzdáva svojho nepeňažného vkladu – účasti v spoločnosti TRW – do spoločnosti IFB a berie späť svoju notifikáciu z 28. februára 2005. V nadväznosti na to Komisia zisťuje, že SNCB sa rozhodla neudeliť IFB nové zvýhodnenie, ale iba premeniť svoje pohľadávky na kapitál.
- (283) Treba určiť, či sa SNCB zaviazala premeniť svoje pohľadávky na kapitál pred uverejnením usmernení z roku 2004. Belgické orgány vo svojej odpovedi na list o začatí konania preukázali, že podľa belgického práva bol záväzok SNCB premeniť svoje pohľadávky na kapitál pevný od 7. apríla 2003, keď bola uzavretá rámcová zmluva a že skutočnosť, že tento záväzok podliehal odkladnej doložke, t. j. notifikácii Komisii a schváleniu Komisiou, nemala za následok, že záväzok nebol pevný a definitívny. Ako preukázali belgické orgány, ak je totiž táto odkladná podmienka splnená, bude to mať retroak-

tívny účinok. Záväzok SNCB premeniť svoje pohľadávky na kapitál je teda pevný od 7. apríla 2003.

- (284) Keďže sú splnené obidve podmienky, Komisia dospela k záveru, že na tento prípad sa musia uplatniť usmernenia z roku 1999. Tento záver je okrem iného v súlade s analýzou uvedenou v rozhodnutí o začatí konania (bod 240), v ktorom Komisia uvádza:

„[...] ak sa SNCB rozhodla neposkytnúť IFB nové zvýhodnenie a preukáže sa, že SNCB sa zaviazala premeniť svoje pohľadávky na kapitál pred uverejnením usmernení z roku 2004, Komisia musí vo svojom konečnom rozhodnutí preskúmať pomoc, ktorú SNCB poskytla spoločnosti IFB, na základe usmernení z roku 1999“⁽⁴⁷⁾.

- (285) Na to, aby podnik mohol získať pomoc na reštrukturalizáciu, musí byť v prvom rade oprávnený na uplatnenie usmernení. Aby podnik mohol byť oprávnený, musí byť podnikom v ťažkostiach. V usmerneniach z roku 1999 sa v tejto súvislosti (body 4 a 5) uvádza:

„(4) [...] Komisia považuje určitú firmu za firmu v ťažkostiach na účely týchto usmernení vtedy, keď táto firma nie je schopná, či už prostredníctvom svojich vlastných zdrojov, alebo prostredníctvom prostriedkov, ktoré je schopná získať od svojich majiteľov/akcionárov alebo veriteľov, zamedziť straty, ktoré by ju bez vonkajšej intervencie zo strany štátnych orgánov takmer s určitosťou odsúdili k stiahnutiu sa z podnikania v krátkom alebo v strednodobom časovom horizonte.

- (5) Firma sa v každom prípade a bez ohľadu na svoju veľkosť považuje za nachádzajúcu sa v ťažkostiach na účely týchto smerníc najmä v týchto prípadoch:

- a) v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným, kde sa viac ako polovica jej základného imania prekryla stratou a viac ako štvrtina tohto kapitálu bola prekrytá stratou v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov.“

⁽⁴⁷⁾ Rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania – štátna pomoc C 46/05, bod 240.

- (286) Ako sa už preukázalo v rozhodnutí o začatí konania (bod 225), v ročnej účtovnej závierke IFB z roku 2002 je vykázaný upísaný kapitál vo výške 48 miliónov EUR a bežné straty pred zdanením 50 miliónov EUR. Kapitál zanikol, keď sa SNCB v apríli 2003 rozhodla poskytnúť pomoc. Keďže k uvedenému dátumu zanikla viac ako polovica upísaného kapitálu, z toho viac ako štvrtina v priebehu posledných dvanástich mesiacov, IFB je firmou v ťažkostiach v zmysle bodov 4 a 5 usmernení.
- (287) Okrem toho, podnik nesmie byť novovzniknutou firmou. V usmerneniach z roku 1999 sa v tejto súvislosti uvádza (bod 7):
- „(7) Na účely týchto usmernení nie je novovytvorená firma oprávnená na pomoc na záchranu alebo na pomoc na reštrukturalizáciu, a to dokonca ani vtedy, keď jej východisková finančná pozícia je neistá. Takýto prípad nastáva napr. v situácii, keď nová firma vstúpe z likvidácie predchádzajúcej firmy alebo keď jednoducho iba prevezme aktíva takejto firmy.“
- (288) Ako sa opisuje v časti 2 tohto rozhodnutia, IFB bola vytvorená 1. apríla 1998 fúziou spoločnosti FerryBoats SA so spoločnosťou InterFerry SA a na základe prínosu oddelenia „rail“ spoločnosti Edmond Depaire SA do subjektu, ktorý vznikol fúziou. V liste o začatí konania (body 218 až 223) Komisia vyslovila pochybnosti, či nový podnik IFB prevzal právnu subjektivitu niektoej z týchto troch spoločností, alebo vznikol ako novovytvorená firma v roku 1998.
- (289) Vo svojej odpovedi na list o začatí konania belgické orgány stanovili, že IFB preberá právnu subjektivitu FerryBoats SA – spoločnosti, ktorá bola zaregistrovaná v roku 1923. Komisia preto dospela k záveru, že IFB nie je v zmysle bodu 7 usmernení z roku 1999 novovytvorenou firmou.
- (290) V bode 3.2.2 usmernení z roku 1999 sa uvádzajú nasledujúce podmienky na schválenie pomoci na reštrukturalizáciu:
- plán reštrukturalizácie musí umožniť obnovenie dlhodobej životaschopnosti podniku v primeranej lehote,
 - musia sa prijať opatrenia na maximálne možné zmiernenie nepriaznivého vplyvu pomoci na účastníkov hospodárskej súťaže,
 - pomoc sa musí obmedziť na striktné minimum nevyhnutné na reštrukturalizáciu,
- Komisia musí byť v takom postavení, aby mohla zabezpečiť riadnu implementáciu plánu reštrukturalizácie prostredníctvom pravidelných a podrobných správ,
- pomoc na reštrukturalizáciu sa udeľuje iba jedenkrát.
- 4.2.2.1. Plán reštrukturalizácie obnovujúcej hospodársku životaschopnosť podniku
- (291) Pokiaľ ide o plán reštrukturalizácie obnovujúcej hospodársku životaschopnosť podniku, v usmerneniach 1999 sa uvádza:
- „(31) Poskytnutie pomoci je podmienené implementáciou plánu reštrukturalizácie, ktorý musí schváliť Komisia v prípade každej individuálnej pomoci.“
- (32) Plán reštrukturalizácie, ktorého doba trvania musí byť čo najkratšia, musí obnoviť dlhodobú životaschopnosť firmy v primeranej lehote a na základe realistických predpokladov, pokiaľ ide o prevádzkové podmienky v budúcnosti. Pomoc na reštrukturalizáciu musí byť spojená s uskutočniteľným plánom reštrukturalizácie, ktorý sa príslušný členský štát zaviazal implementovať. Tento plán sa musí predložiť Komisii so všetkými potrebnými podrobnými údajmi a musí zahŕňať najmä prieskum trhu. Zlepšenie životaschopnosti firmy sa musí odvodzovať najmä od vnútorných opatrení obsiahnutých v pláne reštrukturalizácie a môže byť založené na vonkajších faktoroch ako sú zmeny cien a dopytu, na ktoré spoločnosť nemá žiadny veľký vplyv, ak sú vypracované všeobecne uznávané trhové predpoklady. Reštrukturalizácia musí v sebe zahŕňať skončenie činností, ktoré by zostali štrukturalne stratové dokonca aj po reštrukturalizácii.
- (33) V pláne reštrukturalizácie musia byť opísané okolnosti, ktoré viedli k ťažkostiam v podniku, na základe čoho bude možné posúdiť vhodnosť navrhovaných opatrení. Musí sa brať do úvahy najmä súčasný stav a očakávaný vývoj ponuky a dopytu na trhu po daných výrobkoch v rámci jednotlivých alternatív založených na optimistických, pesimistických a neutrálnych predpokladoch, ako aj na osobitne silné a slabé stránky podniku. Tento plán musí podniku umožniť prejsť na novú štruktúru, ktorá mu poskytne perspektívy dlhodobej životaschopnosti a umožní mu vykonávať činnosť na základe svojich vlastných zdrojov.

- (34) Plán reštrukturalizácie musí zabezpečiť obrat v situácii podniku, ktorý podniku umožní po ukončení reštrukturalizácie uhrádzať všetky jeho náklady vrátane odpisov a finančných poplatkov. Očakávaná návratnosť kapitálu musí byť dostatočujúca na to, aby umožnila reštrukturalizovanej spoločnosti čeliť konkurencii spoliehajúc sa iba na svoje vlastné sily.“
- (292) Komisia vo svojom rozhodnutí o začatí konania dospela k záveru (body 242 až 247), že Belgicko predložilo plán reštrukturalizácie, ktorý spĺňa kritériá vymenované v usmerneniach a preto v súvislosti s týmto kritériom nevyslovila žiadne pochybnosti. Po začatí konania Komisia nedostala vysvetlenia od zainteresovaných strán, ktoré namietali proti tomuto záveru.
- (293) Komisia poznamenáva, že spoločnosť IFB preukázala svoju hospodársku životaschopnosť vo svojom pláne reštrukturalizácie predložennom v roku 2003 a vo svojich výsledkoch, ktoré odvtedy dosiahla. Komisia preto dospela k záveru rovnako ako v rozhodnutí o začatí konania (body 271), že kritérium „plánu reštrukturalizácie, ktorým sa obnovuje hospodárska životaschopnosť podniku“, je splnené.
- (294) Ako však vyplýva z bodu 290 tohto rozhodnutia, plán reštrukturalizácie, ktorým sa ustanovuje hospodárska životaschopnosť podniku, nie je dostatočnou podmienkou; zároveň treba určiť, či pomoc nevedie k nežiaducemu narušeniu hospodárskej súťaže.
- 4.2.2.2. Predchádzanie nežiaducemu narušeniu hospodárskej súťaže
- (295) Pokiaľ ide o predchádzanie nežiaducemu narušeniu hospodárskej súťaže, v usmerneniach z roku 1999 sa uvádza (body 35 až 39):
- „(35) Musia sa prijať opatrenia na maximálne možné zmiernenie nepriaznivého vplyvu pomoci na účastníkov hospodárskej súťaže. V opačnom prípade treba pomoc považovať za pomoc ‚v rozpore so spoločným záujmom‘ a teda nezlučiteľnú so spoločným trhom.
- (36) Táto podmienka má obvykle podobu obmedzenia prítomnosti podniku na svojom trhu alebo trhoch po uplynutí obdobia reštrukturalizácie. Pokiaľ je veľkosť daného trhu (trhov) zanedbateľná z pohľadu Spoločenstva alebo EHP alebo je podiel firmy na danom trhu (trhoch) zanedbateľný, tak to treba chápať tak, že neexistuje žiadne nežiaduce narušenie hospodárskej súťaže. Túto podmienku preto treba príslušne k uvedenému považovať za takú, ktorá sa bežne neuplatňuje na malé a stredné podniky, pokiaľ nie je inak uvedené v pravidlách hospodárskej súťaže týkajúcich sa štátnej pomoci pre určitý sektor.
- (37) Vynútené obmedzenie alebo zníženie prítomnosti podniku na danom trhu (trhoch) je kompenzačným opatrením v prospech účastníkov hospodárskej súťaže. Toto kompenzačné opatrenie musí zodpovedať účinkom narušenia trhu a najmä relatívnej dôležitosti podniku na jeho trhu (trhoch). Komisia určí rozsah takéhoto obmedzenia alebo zníženia na základe prieskumu trhu pripojeného k plánu reštrukturalizácie a pokiaľ sa už začalo konanie, na základe informácií dodaných zainteresovanými stranami. Zníženie prítomnosti podniku na trhu sa musí realizovať prostredníctvom plánu reštrukturalizácie a podmienok, ktoré sú jeho súčasťou.
- (38) O zmiernení potreby kompenzačných opatrení možno uvažovať, ak je pravdepodobné, že takéto zníženie alebo obmedzenie spôsobí výrazné zhoršenie štruktúry trhu, napr. tým, že bude mať nepriamy účinok na vytvorenie monopolu alebo nezvratnej oligopolistickej situácie.
- (39) Kompenzačné opatrenia môžu mať rôznu podobu podľa toho, či firma obchoduje alebo neobchoduje na trhu, na ktorom existuje nadbytok kapacity [...]“
- (296) Pred prijatím rozhodnutia o začatí konania belgické orgány vysvetlili, že s cieľom čo najviac zmierniť nepriaznivé dôsledky pomoci pre účastníkov hospodárskej súťaže prijala IFB dve opatrenia:
- ukončenie svojej činnosti prekládky tovaru vo Francúzsku,
 - uzatvorenie terminálu v Bressoux v Belgicku a predaj podielov na termináloch v Bruseli a v Zeebrugge v Belgicku.
- (297) Komisia vo svojom rozhodnutí o začatí konania (body 252 až 265) vyslovila pochybnosti, či tieto opatrenia boli dostatočné na maximálne možné zmiernenie nežiaduceho vplyvu pomoci na konkurentov. Tieto pochybnosti sa týkali oboch sektorov, v ktorých IFB naďalej vykonávala svoju činnosť, t. j. činnosť na trhu prekládky tovaru v Belgicku a na trhu logistiky v Belgicku.
- a) **Trh prekládky tovaru v Belgicku**
- (298) Obidve opatrenia spomenuté v liste o začatí konania (bod 260) sa vzťahovali na prekládku tovaru v Belgicku. V liste o začatí konania (bod 262 až 264) Komisia vyjadrila pochybnosti, či sú tieto opatrenia dostatočné, najmä so zreteľom na skutočnosť, že spoločnosť TRW, u ktorej sa predpokladalo, že SNCB vloží účasť v nej do spoločnosti IFB, má značné podiely na termináloch v Bruseli a v Zeebrugge a že IFB vlastní menšinové podiely na značnom počte belgických terminálov.

- (299) Belgická vláda vo svojej odpovedi na list o začatí konania predkladá viacero argumentov proti pochybnostiam Komisie. Predovšetkým zdôrazňuje, že IFB zaznamenala menej výrazný rast než trh (4,1 % rast v prípade IFB, 10,7 % rast v prípade terminálov v prístave Antverpy, 12 % rast v prípade terminálov v regióne ARA). Komisia sa domnieva, že táto dodatočná informácia umožňuje dospieť k záveru, že dôležitosť IFB na trhu sa oslabila následkom implementácie plánu reštrukturalizácie.
- (300) Belgicko ďalej poukázalo na to, že IFB zmenšila svoju kapacitu na trhu prekládky tovaru z 1,5 milióna TEU v roku 2002 na 1,1 milióna TEU koncom roka 2005. Podľa Komisie je toto zníženie rozsiahlym zmierňujúcim opatrením.
- (301) Belgicko nakoniec informovalo Komisiu, že prínos TRW do IFB sa neuskutočnil. Podľa Komisie je táto posledná zmena dôležitá, pretože má za následok, že ukončenie činnosti v Bressoute a predaj podielov v Bruseli a Zeebrugge vedú k skutočnému zníženiu prítomnosti IFB na belgickom trhu prekládky tovaru.
- (302) So zreteľom na tieto argumenty a skutočnosť, že trhový podiel IFB sa zmenšil, predložilo Belgicko podľa názoru Komisie dôkaz o tom, že v sektore prekládky tovaru prijalo dostatočné opatrenia na maximálne možné zmiernenie nežiaduceho vplyvu pomoci na konkurentov.
- b) Trh logistiky v Belgicku**
- (303) Vo svojom liste o začatí konania (body 257 až 259) Komisia uviedla, že navrhované opatrenia sa netýkajú trhu logistiky. Komisia sa domnieva, že skutočnosť, že neboli navrhnuté žiadne opatrenia pre trh logistiky, že trh prechádza zásadnými zmenami a že IFB dokázala výrazne zvýšiť svoj objem prepravy, vyvoláva pochybnosti, či Belgicko maximálne obmedzilo nepriaznivé dôsledky pre hospodársku súťaž, pokiaľ ide o logistickú činnosť IFB.
- (304) Belgická vláda vo svojej odpovedi na list o začatí konania predložila päť argumentov, ktoré majú preukázať, že IFB na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia vo svojom rozhodnutí o začatí konania, prijala dostatočné opatrenia na zmiernenie narušenia hospodárskej súťaže (podrobnejšie informácie pozri v opise v časti 3 tohto rozhodnutia, body 177 až 187). Tieto argumenty môžeme zhrnúť takto:
- zníženie kapacity vozňov prevádzkovaných IFB o 49 %,
 - trhový podiel IFB pod úrovňou 5 %,
 - pomalší rast v porovnaní s rastom trhu (9,9 % rast IFB oproti v priemere 12 % rastu trhu),
 - rast najmä vďaka doprave tovaru vo veľkom množstve, podsegmentu trhu, na ktorom bola IFB pred rokom 2002 prítomná len vo veľmi obmedzenej miere,
 - liberalizácia trhu železničnej nákladnej dopravy od roku 2007 ešte zvýši konkurenčný tlak.
- (305) Komisia konštatuje, že všetkých päť argumentov belgickej vlády je presvedčivých. Pokiaľ ide o prvý argument, domnieva sa, že belgická vláda preukázala, že IFB znížila svoju logistickú kapacitu znížením počtu prevádzkovaných vozňov o 49 %, vďaka čomu sa zmiernilo narušenie hospodárskej súťaže spôsobené uvedenými opatreniami. Pokiaľ ide o druhý argument, Komisia súhlasí s belgickou vládou, že trhové podiely IFB sa obmedzujú na trh logistiky v zmysle bodu 36 usmernení z roku 1999. Pokiaľ ide o tretí argument, Komisia sa domnieva, že vysvetlenia poskytnuté Belgickom na objasnenie zvýšenia obratu IFB potvrdzujú, že IFB Logistics rástla oveľa rýchlejšie ako jej konkurenti a že najväčší rast bol zaznamenaný v podsektore, v ktorom bola IFB prítomná len okrajovo. Pokiaľ ide o štvrtý argument, Komisia sa nazdáva, že aj keď rozhodnutie sprístupniť svoje terminály konkurentom bolo pravdepodobne prijaté z hospodárskych dôvodov, aj tak malo za následok širšie sprístupnenie trhov, na ktorých je IFB aktívna, čím sa môže obmedziť negatívny vplyv pomoci. Pokiaľ ide o piaty argument, Komisia priznáva, že situácia IFB je podobná situácii SNCF fret, pretože IFB je rovnako ako SNCF fret aktívna v podsektoroch „železničná doprava“ a „kombinovaná doprava“, ktoré sú plne liberalizované od 1. januára 2007⁽⁴⁸⁾.
- (306) Komisia dospela k záveru, že Belgicko podalo dôkaz o tom, že v sektore logistiky boli prijaté dostatočné opatrenia na maximálne možné zmiernenie nežiaduceho vplyvu pomoci na konkurentov.

⁽⁴⁸⁾ Toto úplné otvorenie trhov, ktoré ustanovuje smernica 91/440/ES, bolo implementované kráľovským dekrétom z 13. decembra 2005.

c) **Záver**

- (307) Komisia dospela k záveru, že belgické orgány predložili dôkaz, že prijali dostatočné opatrenia na maximálne možné zmiernenie nežiaduceho vplyvu pomoci na konkurentov na oboch uvedených trhoch.

4.2.2.3. **Obmedzenie pomoci na minimum**

- (308) Pokiaľ ide o obmedzenie pomoci na minimum, usmerenia z roku 1999 uvádzajú (body 40 a 41):

„(40) Výška a intenzita pomoci sa musia obmedziť na striktné minimum nevyhnutných nákladov na reštrukturalizáciu, aby sa reštrukturalizácia mohla uskutočniť so zreteľom na existujúce finančné zdroje firmy, jej akcionárov alebo obchodnú skupinu, do ktorej patrí. Od príjemcov pomoci sa očakáva, že na plán na reštrukturalizáciu prispajú značnou čiastkou z vlastných finančných zdrojov vrátane predaja aktív, ktoré nie sú pre prežitie firmy podstatné, alebo z externého financovania v rámci trhových podmienok. Ak sa má obmedziť narušenie hospodárskej súťaže, výška pomoci alebo forma, v akej sa táto pomoc poskytuje, musí byť taká, aby sa zabránilo tomu, že spoločnosti sa poskytnú nadbytočná hotovosť, ktorá by sa mohla použiť na agresívne aktivity, ktoré by mohli vyvolať narušenie trhu, nesúvisiace s procesom reštrukturalizácie. Komisia preto preskúma úroveň pasív firmy po jej reštrukturalizácii, vrátane situácie po akomkoľvek odklade alebo znížení pohľadávok, najmä v rámci jej pokračovania v obchodnej činnosti po začatí konania o kolektívnej insolventnosti vedenom proti nej podľa vnútroštátneho právneho poriadku. Taktiež by sa žiadna pomoc nemala použiť na financovanie nových investícií, ktoré nie sú nevyhnutné na obnovu životaschopnosti firmy.

(41) V každom prípade treba Komisii preukázať, že pomoc sa použije iba na účely obnovenia životaschopnosti firmy a že neumožní príjemcovi počas realizácie plánu reštrukturalizácie rozširovať výrobnú kapacitu, pokiaľ takéto rozšírenie nebude potrebné na obnovenie životaschopnosti firmy a nenaruší hospodársku súťaž.“

- (309) Preto treba najprv preskúmať, či je pomoc obmedzená na minimum a potom treba preskúmať, či IFB prispela primeraným finančným príspevkom.

a) **Obmedzenie pomoci na minimum**

- (310) Na preukázanie skutočnosti, že pomoc sa obmedzuje na nevyhnutné minimum, belgická vláda vysvetľuje, že

zvýšenie základného imania sa obmedzuje na posilnenie základného imania IFB, ktoré sa stalo záporným v dôsledku strát zaznamenaných v rokoch 2001 a 2002, na úroveň, ktorá jej umožní dosiahnuť hospodársku životaschopnosť. Ako sa vysvetľuje v časti 2 tohto rozhodnutia, miera platobnej schopnosti, t. j. pomer vlastného imania k pasívam, bude u IFB po zvýšení základného imania 35,6 %.

- (311) Vo svojom rozhodnutí o začatí konania (bod 268) Komisia skonštatovala, že zvýšenie základného imania bolo o 20 miliónov EUR menšie, ako predpokladal poradca McKinsey v pláne reštrukturalizácie; Komisia okrem toho uviedla (bod 268), že plánovaná miera platobnej schopnosti IFB bola nižšia ako miera platobnej schopnosti spoločností prevádzkujúcich terminály a takisto bola nižšia, hoci len trochu, ako miera platobnej schopnosti spoločností so zmiešanými činnosťami.

- (312) Komisia však zistila, že táto miera bola vyššia než priemerná miera zaznamenaná u dopravných spoločností. So zreteľom na uvedenú skutočnosť dospela k záveru, že nemá dostatok informácií na to, aby mohla s konečnou platnosťou posúdiť, či sa pomoc obmedzila na nevyhnutné minimum.

- (313) Komisia sa domnieva, že na určenie skutočnosti, či sa pomoc obmedzuje na nevyhnutné minimum, treba najprv preskúmať, či miera platobnej schopnosti IFB, ktorá si v Belgicku udrží činnosti, nepresiahne priemer zaznamenaný u jej konkurentov a ďalej, či IFB stiahla svoj kapitál investovaný do účasť vo Francúzsku s čo možno najnižšími nákladmi.

i) *Miera platobnej schopnosti nepresahujúca priemernú mieru*

- (314) Belgicko vo svojej odpovedi na list o začatí konania poskytlo doplňujúce informácie. Najprv vypočítalo mieru platobnej schopnosti šiestich spoločností prevádzkujúcich terminály, ktoré sú najviac porovnateľné s IFB a mieru platobnej schopnosti šiestich logistických spoločností, ktoré sú najviac porovnateľné s IFB. Potom vypočíta priemer vážením priemerných mier spoločností prevádzkujúcich terminály a logistických spoločností podľa relatívneho významu týchto dvoch činností v rámci IFB. Z toho vyplýva priemerná miera platobnej schopnosti 35,6 %, čo zodpovedá miere platobnej schopnosti IFB po plánovanom zvýšení základného imania.

- (315) Belgicko okrem toho preukázalo, že obaja bezprostrední konkurenti IFB, t. j. spoločnosť Gosselin a spoločnosť Hupac, majú veľmi podobnú mieru platobnej schopnosti (Gosselin 38,9 % a Hupac 34,9 %).

(316) So zreteľom na dodatočné informácie Belgicka a na skutočnosť, že zvýšenie základného imania bolo znížené oproti pôvodnému odporúčaní zo 120 miliónov EUR v pláne McKinseyho z decembra 2003 na 95,3 milióna EUR sa Komisia domnieva, že zvýšenie základného imania je obmedzené na nevyhnutné minimum.

ii) *Stiahnutie kapitálu investovaného do účasí vo Francúzsku za*

(317) Pokiaľ ide o stiahnutie kapitálu investovaného do dcérskych spoločností IFB vo Francúzsku, Komisia si navyše overila, že IFB si pri oddlžení zvolila najlacnejšiu alternatívu s cieľom obmedziť na minimum náklady na oddlženie a teda aj pomoc.

a) **Acimar**

(318) Stiahnutie investovaného kapitálu z Acimaru súdnou cestou prostredníctvom súdneho vyrovnania stálo 3,9 milióna EUR (pozri časť 2 tohto rozhodnutia). Komisia konštatuje, že Belgicko preukázalo, že alternatíva, t.j. udržanie činností, vyžadovalo financovanie ročnej prevádzkovej straty do konca roku 2005 spoločnosťou IFB, ktorá vykázala celkovú stratu 10,8 milióna EUR bez akejkoľvek istoty, že bude môcť získať späť svoje pohľadávky vo výške 3,9 milióna EUR, ktorých bolo treba sa vzdať v súdnom vyrovnaní.

(319) Komisia preto dospela k záveru, že IFB si pre Acimar zvolila najlacnejšiu alternatívu.

b) **NFTI-ou**

(320) Pokiaľ ide o spoločnosť NFTI-ou, ktorú spoločne kontrolovali IFB a Port Autonome v Dunkerque – prevádzkovateľ terminálov v prístave Dunkerque, IFB preskúmala dve možnosti: ďalej vykonávať činnosť alebo stiahnuť investície predajom svojho podielu. Stiahnutie investícií by spôsobilo náklady 18,5 milióna EUR (pozri podrobný opis v časti 2 tohto rozhodnutia).

(321) Pokiaľ ide o alternatívu pokračovania v činnosti, Belgicko preukázalo vo svojej odpovedi, že by to spôsobilo stratu vo výške 36,2 milióna EUR (pozri podrobný opis v časti 3 tohto rozhodnutia).

(322) Pokiaľ ide o nákladnosť oboch alternatív, Komisia sa domnieva, že IFB si zvolila lacnejšiu alternatívu.

c) **IFB France**

(323) Postúpenie IFB France, neskôr premenovanej na AGEP, spoločnosti NFTI-ou, stálo 0,9 milióna EUR (pozri podrobný opis v časti 2 tohto rozhodnutia). Preto sa natiska otázka, či by vyhlásenie konkurzu IFB France nebolo bývalo pre IFB lacnejšie.

(324) Rovnako ako za predpokladu predaja by sa IFB musela vzdať svojich pohľadávok u IFB France v hodnote 0,8 milióna EUR. Belgicko však tvrdí, že vyhlásenie konkurzu by prinieslo dodatočné náklady: IFB by nemohla uplatniť predajnú cenu 0,1 milióna EUR, čo by pravdepodobne spôsobilo pokles hodnoty jej účasí a IFB by podľa francúzskeho sociálneho práva musela zaplatiť 14 zamestnancom, ktorí prišli následkom konkurzu o prácu, celkovo 0,8 milióna EUR.

(325) Komisia sa domnieva, že Belgicko nepredložilo dôkaz o tomto riziku vykrytia pasív. Komisia preto musí tento argument odmietnuť⁽⁴⁹⁾. Komisia teda dospela k záveru, že postúpenie IFB France stálo prinajmenšom toľko, koľko udržanie jej činnosti.

(326) Komisia teda dospela k záveru, že IFB si zvolila lacnejšiu alternatívu.

d) **Dry Port Dunkerque**

(327) Pokiaľ ide o Dry Port v Dunkerque, prijalo sa rozhodnutie o likvidácii spoločnosti s predchádzajúcim predajom časti aktív, t. j. 8,6 % podielu v NFTI-ou. Stálo to 7,9 milióna EUR (pozri podrobný opis v časti 2 tohto rozhodnutia).

(328) Pri druhej alternatíve, čiže pri pokračovaní v činnosti, by IFB financovala ročnú prevádzkovú stratu následkom strát spoločnosti, čo by prinieslo dodatočné náklady vo výške 2,6 milióna EUR.

(329) Likvidácia bola preto tou lacnejšou alternatívou.

e) **SSTD**

(330) Na účely strategického rozhodnutia odísť z francúzskeho trhu bolo rozhodnutie predáť SSTD za 0,2 milióna EUR (pozri podrobný opis v časti 2) v súlade s alternatívou, ktorá je pre IFB najvýhodnejšia.

⁽⁴⁹⁾ Pozri rozsudok Súdneho dvora zo 14. septembra 1994, Španielsko/Komisia, tzv. rozsudok „Hytasa“ (C-278/92, C-279/92 a C 208/92, Zb. 1999, s. I-4103), bod 22, a rozhodnutie Komisie z 22. júla 1998 vo veci SDBO.

f) **Záver**

- (331) Komisia dospela k záveru, že IFB stiahla svoje podiely vo Francúzsku s najnižšími možnými nákladmi, takže financovanie spoločnosťou SNCB tohto stiahnutia investovateľného kapitálu potrebného na zabezpečenie životaschopnosti zvyšnej časti IFB sa obmedzilo na možné minimum.

b) **Vlastný príspevok príjemcu**

- (332) V bode 40 usmernení z roku 1999 sa uvádza, že:

„Od príjemcov pomoci sa očakáva, že na plán na reštrukturalizáciu prispievajú značnou čiastkou z vlastných finančných zdrojov vrátane predaja aktív, ktoré nie sú pre prežitie firmy nevyhnutné, alebo z externého financovania zabezpečeného v rámci trhových podmienok.“

- (333) V liste o začatí konania (bod 270) Komisia uviedla, že z plánu reštrukturalizácie možno usúdiť, že IFB neprispela značnou čiastkou na svoju reštrukturalizáciu a Komisia mala preto pochybnosti, či IFB dostatočne prispela na svoju reštrukturalizáciu.
- (334) Belgicko vo svojej odpovedi na list o začatí konania podrobne vysvetlilo, čo považuje za vlastné príspevky IFB na jej reštrukturalizáciu (pozri podrobný opis v časti 3 tohto rozhodnutia, body 194 až 201).

- (335) Komisia hodnotí vysvetlenia Belgicka takto:

i) **Náklady na reštrukturalizáciu**

- (336) Komisia najprv stanovila celkové náklady na reštrukturalizáciu bez čistých ziskov z produktivity a zníženia nedostatku prevádzkového kapitálu.

Čisté náklady na reštrukturalizáciu	
Čistá prevádzková strata	2,749
Mimoriadne náklady	0,032
Zvýšenie nedostatku prevádzkového kapitálu	12,998
Reprodukčné investície do majetku iného ako finančný majetok	6,611
Investície finančného majetku	1,882
Splatenie úrokov iným podnikom ako je SNCB	2,351
Splatenie finančného dlhu	16,599
Čiastočné splatenie dlhu a úrokov u SNCB	81,7
Daňové dlhy	0,077
Spolu	125,56

- (337) Komisia sa v tejto súvislosti domnieva, že v súlade s jej rozhodovacím postupom⁽⁵⁰⁾ je opodstatnené uviesť skôr náklady uvedené v tabuľke než náklady vyčíslené Belgickom (pozri tabuľku v bode 184), najmä z týchto dôvodov:

— Prevádzková strata („cash drain“). Belgicko začlenilo 27,916 milióna EUR ako „hrubú prevádzkovú stratu“ do nákladov na reštrukturalizáciu. Komisia je toho názoru, že v súlade s jej rozhodovacím postupom⁽⁵¹⁾ netreba zahrnúť čistú prevádzkovú stratu do nákladov na reštrukturalizáciu. Tieto náklady sa môžu dosiahnuť odpočítaním od hrubej prevádzkovej straty v priebehu obdobia reštrukturalizácie (27,916 milióna EUR) zisky z produktivity v období reštrukturalizácie (25,167 milióna EUR). Čistá prevádzková strata je potom 2,749 milióna EUR.

— Zmeny v nedostatku prevádzkového kapitálu. Belgicko uvádza v časti „náklady“ a v časti „vlastný príspevok“ výkyvy v nedostatku prevádzkového kapitálu⁽⁵²⁾. V súlade s rozhodovacím postupom Komisie⁽⁵³⁾ treba do nákladov na reštrukturalizáciu započítať iba čisté zvýšenie nedostatku prevádzkového kapitálu, ktoré je 12,998 milióna EUR⁽⁵⁴⁾.

— Prevody v rámci skupiny. Belgicko zahrnilo do nákladov na reštrukturalizáciu do položky „investície do finančného majetku“ prevody v rámci skupiny spojené s centralizovaním podielov skupiny v Belgicku. Išlo o tieto prevody: akcie RKE (belgický podnik podrobne opísaný v časti 2 bod 47 listu o začatí konania), vo vlastníctve Haeger & Schmidt International (100 % dcérska spoločnosť IFB v Nemecku podrobne opísaná aj v časti 2 bod 47

⁽⁵⁰⁾ Pozri rozhodnutie Komisie z 5. decembra 2005, *ABX Logistics*, vec C 53/03, bod 247.

⁽⁵¹⁾ Pozri rozhodnutie Komisie z 5. decembra 2005, *ABX Logistics*, vec C 53/03, bod 247.

⁽⁵²⁾ Výkyvy smerom hore možno vysvetliť potrebou financovať prebiehajúce práce a vyrovnáť rozdiel medzi pohľadávkami a obchodnými dlhmi a udržať dostatočnú likviditu na začiatku obdobia reštrukturalizácie. Výkyvy smerom dole sa uskutočnili v strede a na konci obdobia reštrukturalizácie: v roku 2004 a 2005 IFB uvoľnila okolo 2,7 milióna EUR znížením nedostatku svojho prevádzkového kapitálu. Podarilo sa to vďaka získaniu späť sumy 0,9 milióna EUR v prevádzkovom kapitále OCHZ v čase predaja 50 % účasti v spoločnosti a vďaka skráteniu oproti roku 2003 platobnej lehoty poskytovanej zákazníkovi od roku 2004 a takisto nezmenenej dodávateľskej platobnej politike.

⁽⁵³⁾ Pozri rozhodnutie Komisie z 5. decembra 2005, *ABX Logistics*, vec C 53/03, bod 247.

⁽⁵⁴⁾ Tento výsledok sa dosiahol takto: 7,685 miliónov EUR (zvýšenie v Belgicku) + 8,000 (zvýšenie vo Francúzsku) – 2,687 milióna EUR (zníženie), pozri tabuľku v časti 3, bod 184.

listu o začatí konania) boli prevedené na IFB, ktorá ich v súčasnosti vlastní priamo, a nie nepriamo prostredníctvom Haeger & Schmidt International. Cena tejto transakcie predstavuje 1,6 milióna EUR a bola uhradená platbou v hotovosti 0,6 milióna EUR a znížením pohľadávok (bežný účet) IFB u Haeger & Schmidt International vo výške 1 milióna EUR.

Komisia sa domnieva, že táto transakcia, ktorá predstavuje prevod v rámci skupiny IFB, nemôže byť započítaná do nákladov na reštrukturalizáciu, pretože je finančne neutrálna na úrovni skupiny. Nákladom IFB vo výške 0,6 milióna EUR totiž zodpovedá výsledok vylepšený o 0,6 milióna EUR spoločnosti Haeger & Schmidt International, ktorý je vykázaný v konsolidovanej súvahe skupiny ako zvýšenie zisku.

ii) *Financovanie spoločnosťou SNCB a vlastná účasť IFB*

(338) SNCB financuje reštrukturalizáciu sumou 95,3 milióna EUR. Ako bolo preukázané v bodoch 199 až 237, toto financovanie je pripísateľné Belgicku. Uskutoční sa premenou na kapitál výhodného úveru a pohľadávok, v súvislosti s ktorými bola poskytnutá predĺžená lehota na splatenie, ako aj súvisiacich úrokov.

(339) Na rozdiel od toho, čo sa uvádza v bode 43 usmernení z roku 2004, usmernenia z roku 1999 nevyklúčujú, že vlastný príspevok podniku spočíva v budúcich ziskoch. Komisia sa domnieva, že v rámci usmernení z roku 1999 môžu budúce zisky predstavovať vlastný príspevok, ak tieto zisky boli predvídateľné v čase prípravy plánu reštrukturalizácie.

(340) IFB prispeje k svojej vlastnej reštrukturalizácii najprv svojimi ziskami naplánovanými na roky 2004, 2005 a 2006, ktoré mali celkovo predstavovať sumu 10,5 milióna EUR. Ako už bolo vysvetlené, odhad týchto ziskov sa zakladal na skutočnostiach, ktoré boli spoločnosti IFB známe už v čase utvárania plánu reštrukturalizácie, ako napríklad uzavretie dôležitých zmlúv, zníženie mzdových nákladov po zredukovaní pracovnej sily a súčinností ustanovených v pláne reštrukturalizácie. Komisia následne dospela k záveru, že tieto budúce zisky boli v čase prípravy plánu reštrukturalizácie predvídateľné.

(341) IFB potom prispeje svojimi finančnými príjmami, ktoré vyplývajú z úrokov akumulovaných na bankových účtoch IFB a ktoré celkovo predstavujú sumu 1,4 milióna EUR. Ako sa opisuje v bode 187, tieto budúce príjmy boli predvídateľné v čase prípravy plánu reštrukturalizácie.

(342) Predajom „nefinančného majetku“ súkromným podnikom IFB prispeje sumou 4,771 milióna EUR. Okrem relatívne obmedzeného predaja rôznych aktív, ktorým sa celkovo

získa 0,271 milióna EUR, bude táto časť príspevku tvorená hlavne stiahnutím investícií v roku 2004 z aktív použitých na terminály OCHZ. Spoluvlastnícke práva (50 %) na tieto aktíva používané spoločnosťou OCHZ sa predali za cenu 4,5 milióna EUR.

(343) Predajom „finančného“ majetku, t. j. predajom minoritných úcastí v súkromných podnikoch, nazhromaždí IFB celkovo 9,287 milióna EUR. Tieto príjmy sa získali prostredníctvom stiahnutia investícií z

— Autocare Europe a IFB France v roku 2003,

— GIE OCHZ, Brussels Port Invest SA a Brussels Terminal Intermodal SA v roku 2004 a

— CNC Ferry Boats Intermodal v roku 2005.

Ako sa opisuje v bode 187, tieto budúce príjmy boli v čase prípravy plánu reštrukturalizácie predvídateľné.

(344) Komisia sa domnieva, že Belgicko preukázalo, že IFB znížila predajom súkromným podnikom, ktoré boli práve opísané, svoje činnosti vo svojom *core business*.

(345) Pôžičkami dojednanými u súkromných úverových inštitúcií sa IFB podarilo nazhromaždiť 3,3 milióna EUR v roku 2003 a v roku 2006. Tieto pôžičky boli podrobne opísané v bodoch 75 až 79 rozhodnutia o začatí konania. Boli získané za trhových podmienok a bez záruky SNCB alebo belgického štátu voči bankovým inštitúciám.

(346) IFB nakoniec prispelo sumou 1,105 milióna EUR, ktoré pochádzajú z mimoriadnych príjmov. Tieto mimoriadne príjmy zodpovedajú ziskom z predaja nefinančného majetku (najmä EAOS-wagons a prevádzkových zariadení na termináloch).

(347) Komisia dospela k záveru, že vlastná účasť IFB na nákladoch na reštrukturalizáciu predstavuje 24,927 milióna EUR. V tabuľke sú uvedené všetky príspevky IFB:

Zisky 2004 až 2006	10,429
Finančné príjmy	1,368
Predaj nefinančného majetku	4,771
Predaj finančného majetku	9,287
Pôžičky zmluvne dojednané so súkromnými bankami	3,300
Mimoriadne príjmy	1,105
Spolu	30,26

Záver týkajúci sa vlastného príspevku

- (348) V súhrne je možné konštatovať, že celkové náklady na reštrukturalizáciu IFB, ktoré predstavujú sumu 125,56 milióna EUR, sú splatené vo výške 95,3 milióna EUR, t. j. 76 %, spoločnosťou SNCB. Toto financovanie je pripísateľné belgickému štátu. Náklady vo výške 30,26 milióna EUR, t. j. 24 %, hradí sama IFB.
- (349) V tomto prípade Komisia pripomína, že usmernenia z roku 1999 neustanovujú minimálnu úroveň vlastného príspevku, ale iba príspevok v značnej čiastke. Pokiaľ však nové usmernenia z roku 2004, ktoré sa v tomto prípade neuplatňujú, vyžadujú vlastný príspevok vyšší ako 50 %, Komisia považuje za prospešné pripomenúť osobitné ťažkosti spojené s reštrukturalizáciou (od ktorej priamo závisí 250 pracovných miest v Belgicku); veľkosť zníženia kapacít (zníženie o 49 % objemu železničných vozňov; predaj niekoľkých terminálov); a význam kombinovanej dopravy – trhu, na ktorom je IFB predovšetkým aktívna – v dopravnej politike Európskej únie.
- (350) Komisia dospela k záveru, že účasť 24 % predstavuje za týchto okolností veľkú účasť, aj so zreteľom na veľkosť podniku IFB a jej katastrofálnu finančnú situáciu pred reštrukturalizáciou.

4.2.2.4. Ročná správa a kritérium „jedenkrát a naposledy“

- (351) Usmernenia z roku 1999 uvádzajú v bodoch 45 a 48:
- „(45) Komisia musí byť v takom postavení, aby mohla zabezpečiť riadnu implementáciu plánu reštrukturalizácie prostredníctvom pravidelných a podrobných správ prekladaných príslušným členským štátom.
- (48) V snahe zabrániť podnikom získať neoprávnenú podporu, pomoc na reštrukturalizáciu sa môže poskytnúť iba raz. Keď sa plánovaná pomoc na reštrukturalizáciu oznamuje Komisii, členský štát musí konkretizovať, či príslušný podnik v minulosti už získal pomoc na reštrukturalizáciu vrátane pomoci poskytnutej predtým, ako tieto usmernenia nadobudli účinnosť a taktiež vrátane akejkoľvek neoznámenej pomoci. Ak je to tak a ak uplynulo menej ako 10 rokov odvtedy, ako sa skončilo obdobie reštrukturalizácie alebo sa implementácia plánu pozastavila, potom Komisia

bežne povoľuje ďalšiu pomoc na reštrukturalizáciu iba za výnimočných a nepredvídateľných okolností, za ktoré podnik nie je zodpovedný. Za nepredvídateľnú okolnosť sa považuje taká, ktorá sa v žiadnom prípade nedala predpokladať počas koncipovania plánu reštrukturalizácie.“

- (352) Ako sa už konštatovalo v rozhodnutí o začatí konania (bod 271), belgická vláda súhlasila s tým, že Komisii poskytne výročnú správu, aby Komisia mohla posúdiť, či sa plán reštrukturalizácie implementuje podľa záväzkov prijatých belgickými orgánmi.
- (353) Ako sa zároveň konštatuje v rozhodnutí o začatí konania (bod 271), kritérium „raz a naposledy“ bolo splnené.

5. ZÁVER

- (354) Komisia konštatuje, že Belgicko protiprávne implementovalo časť uvedených opatrení v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy. Preskúmaním opatrení sa preukázalo, že šťastí nie sú pomocou a ich zvyšná časť je zlučiteľná so spoločným trhom,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Financovanie reštrukturalizácie činností InterFerryBoats SA v Belgicku a financovanie stiahnutia kapitálu investovaného do činností InterFerryBoats SA vo Francúzsku vo výške 95,3 milióna EUR spoločnosťou Société nationale des chemins de fer belges, pripísateľné Belgicku a poskytnuté Belgickom, sú štátnou pomocou na reštrukturalizáciu, ktorá je zlučiteľná so spoločným trhom.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Belgickému kráľovstvu.

V Bruseli 24. apríla 2007

Za Komisiu
Jacques BARROT
podpredseda

ROZHODNUTIE KOMISIE

zo 4. júna 2008

o štátnej pomoci C 41/05 poskytnutej Maďarskom v rámci dlhodobých zmlúv o nákupe elektrickej energie

[oznámené pod číslom K(2008) 2223]

(Iba maďarské znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(2009/609/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedenými ustanoveniami ⁽¹⁾, a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

1. POSTUP

- (1) V liste zo dňa 31. marca 2004, zaevidovanom v ten istý deň, maďarské úrady informovali Komisiu o nariadení vlády č. 183/2002 zo dňa 23.8.2002 ⁽²⁾, v súlade s postupom (ďalej „dočasný mechanizmus“) uvedeným v ods. 3 podods. 1 písm. c) prílohy IV Zmluvy o prístupí Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky k Európskej únii. Oznamené nariadenie vlády stanovuje kompenzačný systém nákladov prevádzkovateľa siete štátneho podniku Magyar Villamos Művek Zrt. (ďalej „MVM“), ktorý má povolenie na veľkoobchodnú distribúciu. Toto oznámenie Komisia zaevidovala pod číslom prípadu štátna pomoc HU 1/2004.
- (2) Medzi maďarskými orgánmi a Komisiou došlo k opakovanej výmene oficiálnych listov týkajúcich sa týchto opatrení ⁽³⁾. Komisia dostala pripomienky aj od tretích strán ⁽⁴⁾. V priebehu dočasného mechanizmu Komisia zistila, že maďarský veľkoobchodný trh s elektrinou sa vlastne sústreďuje na dlhodobé zmluvy

o nákupe elektriny (ďalej „PPA“ (Power Purchase Agreements)) uzavreté medzi MVM a určitými výrobcami elektriny. Na základe vtedy dostupných informácií mala Komisia podozrenie, že PPA obsahujú protiprávne prvky štátnej pomoci.

- (3) Listom zo dňa 13. apríla 2005, zaevidovanom dňa 15. apríla 2005, maďarské úrady stiahli oznámenie týkajúce sa nariadenia vlády č. 183/2002. Dňa 4. mája 2005 v súlade s nariadením Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúcim podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (ďalej „Procesné nariadenie“) ⁽⁵⁾ zaevidovala Komisia z vlastnej iniciatívy spis vo veci štátnej pomoci (číslo prípadu: NN 49/05).
- (4) V liste zo dňa 24. mája 2005 (D/54013) Komisia žiadala od maďarských orgánov ďalšie informácie. Odpoveď maďarských orgánov zo dňa 20. júla 2005 Komisia zaevidovala dňa 25. júla 2005. Maďarské úrady poskytli ďalšie informácie v liste zo dňa 28. septembra 2005, zaevidovanom dňa 30. septembra 2005.
- (5) Komisia listom zo dňa 9. novembra 2005 oznámila Maďarsku svoje rozhodnutie, že vo veci PPA začne konanie v zmysle článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES (ďalej „rozhodnutie o začatí konania“). Toto rozhodnutie bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* ⁽⁶⁾.
- (6) Komisia v rozhodnutí o začatí konania vyslovila pochybnosti o zlučiteľnosti PPA so spoločným trhom. Komisia vyzvala dotknuté strany na predloženie pripomienok.
- (7) Po predložení žiadosti o predĺženie lehoty na predloženie pripomienok, ktorú Komisia prijala ⁽⁷⁾, Maďarsko dňa 31. januára 2006 predložilo pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania, ktoré Komisia zaevidovala dňa 1. februára 2006.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 324, 21.12.2005, s. 12.

⁽²⁾ Nariadenie vlády č. 183/2002 zo dňa 23.8.2002 o detailných pravidlách stanovenia a spravovania uviaznutých nákladov.

⁽³⁾ List maďarských orgánov zo dňa 4. júna 2004 zaevidovaný v ten istý deň a list zo dňa 20. októbra 2004 zaevidovaný dňa 21. októbra 2004.

⁽⁴⁾ List AES-Tisza Erőmű Kft. 2004. zo dňa 21. decembra.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 324, 21.12.2005, s. 12.

⁽⁷⁾ Žiadosť zo dňa 14. decembra 2005, ktorú Komisia prijala dňa 20. decembra 2005.

- (8) Po tom, ako Komisia prijala niekoľko žiadostí o predĺženie lehoty na predloženie pripomienok⁽⁸⁾, Komisia zaevidovala pripomienky od tretích strán v nasledujúcich dňoch: pripomienky predložené MVM dňa 11. januára 2006, pripomienky predložené tretím subjektom, ktorý chcel zostať v anonymite, dňa 20. januára 2006, pripomienky predložené Mátraí Erőmű Rt. dňa 20. januára 2006 a 6. marca, pripomienky predložené [...] dňa 10. februára 2006, pripomienky predložené AES-Tisza Erőmű Kft. dňa 13. a 14. februára 2006, pripomienky predložené [...] dňa 13. februára 2006, pripomienky predložené Electrabel S.A. a jej dcérskou spoločnosťou Dunamenti Erőmű Rt. dňa 14. februára 2006, pripomienky predložené Budapesti Erőmű Rt. dňa 21. februára 2006 a pripomienky predložené Csepeli Áramtermelő Kft. dňa 21. februára 2006.
- (9) Po tom, ako maďarské úrady potvrdili, že s informáciami poskytnutými tretími subjektmi v rámci tohto konania budú zaobchádzať ako s dôvernými⁽⁹⁾, Komisia listom zo dňa 25. apríla 2006 postúpila Maďarsku uvedené pripomienky.
- (10) Prvú časť poznámok k pripomienkam tretích subjektov maďarské úrady predložili v liste zo dňa 28. júna 2006, zaevidovanom 29. júna 2006, druhú časť predložili v liste zo dňa 24. júla 2006, zaevidovanom 25. júla 2006.
- (11) Pani komisárka Kroes s vedomím o plánovaných zmenách právnych predpisov v maďarskej energetike v liste zaslanom dňa 17. októbra 2006 adresovanom páňovi ministromi Kóka vyzvala maďarskú vládu, aby PPA a všetky potenciálne kompenzačné opatrenia riešila v rámci novej právnej úpravy v súlade s právnou úpravou Spoločenstva.
- (12) Spoločnosť AES-Tisza társaság dňa 19. decembra 2006 predložila ďalšie pripomienky s námietkami proti niekoľkým prvkom konania Komisie.
- (13) V liste zo dňa 21. novembra 2006, zaevidovanom 23. novembra 2006, ako aj v liste zo dňa 15. januára 2007, zaevidovanom v ten istý deň, ďalej na rokovaníach s Komisiou dňa 18. decembra 2006 a 8. marca 2007 – maďarské úrady potvrdili svoj zámer, že v súvislosti s liberalizáciou energetického sektoru zmenia právne predpisy a zároveň zmenia situáciu na veľkoobchodnom trhu s elektrinou.
- (14) Komisia dňa 23. apríla 2007 žiadala ďalšie informácie. Na túto požiadavku Maďarsko poslalo odpoveď dňa 5. júna 2007, túto doplnilo o ďalšie informácie dňa 6. augusta 2007.
- (15) Maďarské úrady dňa 4. mája 2007 informovali Komisiu o tom, že vytvoria pracovný výbor, ktorý bude viesť rokovania so všetkými zúčastnenými o zrušení PPA, respektíve o ich podstatnom obmedzení. V súlade s týmto vlada dňa 11. mája 2007 prijala rozhodnutie o dlhodobých zmluvách na nákup elektriny uzatvorených v energetickom priemysle 2080/2007 (V.11.)⁽¹⁰⁾, ktorým vlada vytvorila uvedený pracovný výbor vedený Úradom predsedu vlády s cieľom riešenia situácie PPA v súlade s predpismi EÚ o štátnej pomoci a zároveň nariaďuje začiatok oficiálnych rokovaní so zúčastnenými výrobcami elektrickej energie. V liste zo dňa 3. júla 2007 maďarské úrady informujú o výsledkoch prvých rokovaní uskutočnených v mesiaci jún 2007.
- (16) V súvislosti s procesom liberalizácie nový zákon o elektrickej energii⁽¹¹⁾ bol uverejnený 2. júla 2007, časť zákona nadobudla účinnosť 15. októbra 2007, druhá časť 1. januára 2008. V liste zo dňa 25. júla 2007 maďarské úrady informovali Komisiu o výsledkoch dosiahnutých ohľadne otvorenia maďarského trhu s elektrinou v dôsledku nového zákona. Nový zákon nezmenil PPA medzi MVM a výrobcami elektrickej energie uvedenými v rozhodnutí o začatí konania, takže tieto zostali naďalej nezmenené v platnosti.
- (17) V liste zo dňa 26. júla 2007 Komisia položila ďalšie otázky maďarským orgánom.
- (18) Dňa 7. septembra 2007 Komisia zaevidovala list maďarských orgánov, v ktorom žiada predĺženie lehoty na úspešné uzavretie rokovaní s výrobcami.
- (19) Dňa 24. septembra 2007 a 31. októbra 2007 Komisia zaevidovala odpovede Maďarska na otázky zo dňa 26. júla 2007.
- (20) Komisia dňa 14. decembra 2007 poslala maďarským orgánom výzvu v zmysle článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 659/1999. V tomto liste vymenovala tie otázky, ku ktorým maďarská strana stále neposkytla kompletne informácie. Maďarské úrady odpovedali listom zo dňa 16. januára 2008.
- (21) Maďarské úrady nemohli dať kompletnú odpoveď Komisii, nakoľko podľa ich tvrdenia Dunamenti Erőmű a AES-Tisza Erőmű neposkytli požadované údaje.

⁽⁸⁾ Žiadosť zaevidovaná dňa 9. januára 2006 (Budapesti Erőmű), 16. januára 2006 [AES-Tisza, [...]]^(*), 17. januára 2006 (Electrabel), 19. januára 2006 [...], respektíve 20. januára 2006. (Csepeli Erőmű), ktoré Komisia prijala v listoch zo dňa 13., 18., 20., 24. januára a 27. februára 2006.

^(*) Údaj považovaný za služobné tajomstvo sa ďalej bude označovať znakom [...].

⁽⁹⁾ List zaevidovali dňa 3. apríla 2006.

⁽¹⁰⁾ 2080/2007. (V.11.) Korm. Határozat a villamos energia iparban kötött hosszú távú szerződésnek rendezéséről.

⁽¹¹⁾ Zákon LXXXVI z roku 2007.

- (22) Na základe tejto skutočnosti Komisia dňa 15. februára 2008 prijala rozhodnutie o poskytnutí informácií a vyzvala Maďarsko, aby v lehote do 15 dní poskytlo údaje uvedené v rozhodnutí.
- (23) Dňa 27. februára spoločnosť Dunamenti Erőmű poslala Komisii kópiu odpovedí, ktoré poskytla maďarských úradom. V tomto liste Dunamenti Erőmű uvádza dôvody, pre ktoré nemôže poskytnúť odpovede na položené otázky. Maďarské úrady poslali odpoveď dňa 4. a 13. februára 2008. Na výslovnú žiadosť Dunamenti Erőmű maďarské úrady k svojej odpovedi pripojili aj listy Dunamenti Erőmű zo dňa 14. mája 2007, 21. augusta 2007, 13. septembra 2007, 7. decembra 2007, 14. januára 2008 a 20. februára 2008, ktoré adresovali ministerstvu financií, respektíve Maďarskému úradu pre energetiku (Magyar Energia Hivatal). Maďarské úrady predtým nepostúpili Komisii kópie týchto listov⁽¹²⁾, ale počas konania zahrnuli do odpovedí pre Komisiu tie informácie, ktoré považovali za relevantné.
- (24) Z odpovede maďarských úradov vyplýva, že AES-Tisza Erőmű neposkytli žiadnu odpoveď. AES-Tisza Erőmű dňa 10. marca 2008 poslali faxom list pani komisárke Kroes, v ktorom uvádzajú, že všetky údaje požadované Komisiou mali maďarské úrady k dispozícii.
- (25) Maďarské úrady v liste zo dňa 13. marca 2008 poskytli Komisii na základe informácií, ktoré mali k dispozícii, údaje k otázkam uvedeným v kapitole III. ods. 1, písm. a) až d) rozhodnutia o poskytnutí informácií. Neposkytli však doplňujúce informácie k otázkam uvedeným v kapitole III. ods. 1, písm. e) rozhodnutia o poskytnutí informácií týkajúcich sa investícií uvedených dvoch výrobcov elektrickej energie.
- (26) Od zaevidovania prípadu HU 1/2004 sa podstatná časť výmeny informácií týka výkladu a konkrétneho uplatnenia oznámenia Komisie ohľadne vyhodnotenia metódy štátnej pomoci spojenej s uviaznutými nákladmi (ďalej „metodika“)⁽¹³⁾. Z dokumentov podaných počas konania sa zdalo, že maďarské úrady chcú zaviesť systém štátnej pomoci na kompenzáciu uviaznutých nákladov a uvedené rozhodnutie mohlo obsahovať vyhodnotenie tohto systému. V súlade s uvedeným počas konania Komisia a maďarské úrady viedli rokovania o podrobnostiach kompenzačného systému, ktorý by Maďarsko prijalo v záujme súladu tohto systému s metodikou.
- (27) Napriek rokovaniu technického charakteru o možných kompenzačných mechanizmoch v budúcnosti maďarské úrady do dňa uvedeného rozhodnutia nepredložili Komisii komplexný kompenzačný mechanizmus potvrdený maďarskou vládou. V liste zo dňa 13. marca 2008 maďarské úrady výslovne potvrdili, že v súčasnosti nemajú v úmysle poskytnúť kompenzáciu uviaznutých nákladov pre výrobcov elektrickej energie. Výslovne si však ponechali právo, aby v neskoršom období poskytli kompenzáciu takéhoto typu určitým výrobcem elektrickej energie.
- (28) Komisia listom zo dňa 7. apríla 2008 žiadala od maďarských úradov potvrdenie určitých údajov. V liste zaevidovanom dňa 22. apríla 2008 maďarské úrady poslali požadované odpovede.
- (29) Listom zo dňa 20. mája 2008 maďarské úrady informovali Komisiu o tom, že PPA Paksi Atomerőmű strany zrušili dňa 31. marca 2008. Csepeli Áramtermelő Kft. a Pannonpower Holding Rt. síce v apríli 2008 podpísali dohodu o zrušení svojich PPA, ale nadobudnutie účinnosti týchto dohôd v deň tohto rozhodnutia závisí od schválenia akcionárov a bankových inštitúcií.

Ďalšie súvisiace nedoriešené postupy

- (30) Rozhodnutie o začatí konania napadla spoločnosť Budapesti Erőmű Rt. na Súde prvého stupňa podaním zo dňa 3. marca 2006, zaevidovanom pod číslom prípadu T-80/06. Dňa 6. júna 2006 spoločnosť Csepeli Áramtermelő Kft. požiadala, aby sa mohla zúčastniť na konaní ako podpora spoločnosti Budapesti Erőmű, toto súd svojim rozhodnutím zo dňa 11. marca 2008 povolil.
- (31) Okrem toho sa voči Maďarskej republike vedú dve medzinárodné rozhodcovské konania pred Medzinárodným strediskom pre riešenie investičných sporov, Washington (International Centre for Settlement of Investment Disputes, ICSID), podnet podala [...] S.A. a [...] spoločnosti na výrobu elektrickej energie – akcionári maďarských elektrární pôsobiacej v rámci PPA. Konania sa zakladajú na ustanoveniach o ochrane investícií uvedených v Zmluve o energetickej charte.

2. OPIS OPATRENIA

Historické pozadie PPA

- (32) V období od 31. decembra 1991 do 31. decembra 2002 sa maďarský trh s elektrickou energiou sústredil okolo jediného verejného veľkopredajcu Magyar Villamos Művek (MVM) („Single Buyer“ alebo model „jediného kupujúceho“). 99,9 % spoločnosti MVM je vo vlastníctve štátu, jeho činnosť zahŕňa výrobu elektrickej energie, veľkopredaj, prenos a predaj elektriny. V modeli „jediného kupujúceho“ výrobcovia elektrickej energie mohli

⁽¹²⁾ Okrem listov zo dňa 7. decembra 2007 a 14. januára 2008.

⁽¹³⁾ Komisia prijala dňa 26. júla 2001. Uvedené na webovej stránke Komisie: http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/specific_rules.html

energiu bezprostredne predať len MVM (s výnimkou, ak sa toho práva MVM vzdal v prospech regionálneho dodávateľa elektriny), MVM bol výlučným dodávateľom elektrickej energie pre regionálnych dodávateľov elektriny. V zmysle zákona č. XLVIII z roku 1994 (ďalej len: I. zákona o elektrickej energii – I. Villamos Energia Törvény) MVM bol povinný zabezpečiť bezpečné dodávky elektriny v Maďarsku pri zachovaní princípu najnižších nákladov.

PPA

- (33) Zákon č. CX z roku 2001 o elektrickej energii (nahradil I. Zákon o elektrickej energii, ďalej len „II. zákon o elektrickej energii“ (II. Villamos Energia Törvény)) vstúpil do platnosti dňa 1. januára 2003. Dvojitý model maďarského trhu s elektrinou zostal v platnosti do 1. januára 2008, t. j. do nadobudnutia platnosti Zákona o elektrickej energii č. LXXXVI z roku 2007 (ďalej len „III. zákon o elektrickej energii“ (III. Villamos Energia Törvény), nahradil II. zákon o elektrickej energii). Podľa tohto dvojitého modelu existovali verejný sektor a sektor voľnej súťaže a oprávnení spotrebiteľia (ich okruh sa postupne zväčšoval) boli oprávnení na vstup do sektoru voľnej súťaže. Vo verejnom sektore MVM bol naďalej jediným veľkopredajcom, v sektore voľného trhu sa objavili iní predajcovia. III. zákon o elektrickej energii zrušil verejný sektor, ale pre maloobdobnosť domácností a pre niektorých veľkoodberateľov – ako to umožnila smernica o elektrickej energii⁽¹⁴⁾ – si zachoval všeobecnú poskytovateľskú povinnosť.
- (34) Podľa I. zákona o elektrickej energii MVM mal povinnosť preveriť potrebu elektrickej energie celého štátu a každé dva roky vypracovať Celostátny energetický plán. Tento plán sa následne musel predložiť na schválenie maďarskej vláde a parlamentu.
- (35) Z I. zákona o elektrickej energii a z podaní maďarskej vlády⁽¹⁵⁾ vyplýva, že v polovici deväťdesiatych rokov najdôležitejšími cieľmi maďarského trhu elektriny boli: zabezpečiť bezpečné dodávky energie v Maďarsku pri najnižších nákladoch, zmodernizovať infraštruktúru pri dodržiavaní predpisov o ochrane životného prostredia, ako aj rekonštrukcia odvetvia dodávok energie. V záujme dosiahnutia týchto všeobecných cieľov ponúkli dlhodobé zmluvy o nákupe elektriny takým zahraničným investorom, ktorí sa zaviazali investovať do výstavby a modernizácie maďarských elektrární. PPA na jednej strane podpísali elektrárne, na druhej strane MVM.
- (36) PPA uzatvorené medzi MVM a niektorými elektrárnami⁽¹⁶⁾ vytvorili vyrovnané výrobné portfólio, ktoré pre MVM umožnilo splniť povinnosť zabezpečiť bezpečné dodávky elektriny. PPA umožňujú pre MVM zabezpečiť požiadavky stáleho zaťaženia (tepelnými a atómovými elektrárnami), ako aj špičkového zaťaženia (plynové elektrárne).
- (37) V zmysle PPA sú výrobcovia elektrickej energie povinní zabezpečiť potrebnú údržbu a prevádzku výrobných zariadení. PPA rezervujú pre MVM celkovú alebo prevažnú časť výrobných kapacít (MW) elektrární. Rezervovanie kapacity je nezávislé od skutočného vyťaženia elektrárne. Nad rezervovanú kapacitu je MVM povinný od každej elektrárne v rámci PPA odkúpiť určité stanovené minimálne množstvo elektrickej energie (MWh) (garantovaný odber).
- (38) Niektoré PPA obsahujú tzv. „podporné a systémové služby“⁽¹⁷⁾ v prípade takých elektrární, ktoré sú schopné ich po technickej stránke zabezpečiť. MVM ponúka podporné a systémové služby pre koordinátora systému MAVIR.
- (39) PPA uzatvorené v období rokov 1995 – 1996 (z kontrolovaných desať PPA u siedmych) boli podpísané v rámci prípravy privatizácie elektrární. Tieto PPA sa riadili vzorom zmluvy, ktorú na žiadosť maďarskej vlády vypracovala medzinárodná právnická kancelária. Podpis týchto PPA sa neuskutočnil v rámci postupu verejnej súťaže. Privatizácia elektrární sa uskutočnila v rámci postupu verejného súťaže. PPA podpísané pred privatizáciou boli súčasťou privatizačných zmlúv. Po privatizácii zmluvné strany čiastočne upravili určité časti týchto zmlúv (hlavne pri zmluvách s Mátraí Erőmű, Tiszai Erőmű a Dunamenti Erőmű).
- (40) PPA podpísaná s Csepeli Áramtermelő Kft. v roku 1997 sa trochu líšila od vzoru týchto zmlúv. Uzatvorenie tejto zmluvy sa taktiež nerealizovalo v rámci postupu verejnej súťaže a aj táto zmluva bola spojená s privatizáciou.
- (41) V prípade Újpesti Erőmű (jedna z elektrární Budapešti Erőmű) PPA podpísali v roku 1997 s Budapešti Erőmű, tiež bez postupu verejnej súťaže.
- (42) Len v prípade Kispesti Erőmű (druhá – zastaraná – elektrárň Budapešti Erőmű – ktorá v tomto čase vlastne stála pred rekonštrukciou) sa uzatvorenie PPA v r. 2001 uskutočnilo po procese postupu verejnej súťaže.

⁽¹⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou a o zrušení smernice 96/92/ES (Ú. v. EÚ L 176, 15.7.2003, s. 37).

⁽¹⁵⁾ Podanie zo dňa 20. júla 2005, zaevidované 25. júla 2005.

⁽¹⁶⁾ V niektorých prípadoch boli uzavreté špeciálne PPA medzi jednotlivými elektrárnami, ako napr. Mátraí Erőmű a rôznymi blokmi Dunamenti Erőmű.

⁽¹⁷⁾ Ako napr. vyrovnávacía energia, minútová zásoba, schopnosť black-start atď.

- (43) V období rokov 2000 – 2004 kapacita rezervovaná PPA tvorila približne 80 % celkovej potreby elektrickej energie v Maďarsku (MW). Od roku 2005 až do dňa tohto rozhodnutia to bolo okolo 60 – 70 %. V rokoch 2011 až 2024 sa predpokladalo postupné klesanie tohto podielu ⁽¹⁸⁾.
- (44) Z približne dvadsať PPA podpísaných v období rokov 1995 až 2001 bolo v čase pristúpenia Maďarska k EÚ (1. máj 2004) účinných ešte desať.
- (45) Toto rozhodnutie sa vzťahuje len na tie PPA, ktoré boli k 1. máju 2004 účinné. Toto rozhodnutie sa teda nevzťahuje na tie PPA, ktoré stratili účinnosť pred uvedeným

dňom. Niektoré PPA zmluvné strany v apríli 2008 zrušili (pozri bod 29), toto rozhodnutie sa vzťahuje aj na ne a preskúmava aj charakter ich štátnej pomoci, ako aj kompatibilitu so spoločným trhom v období od 1. mája 2004 až do ich zrušenia (apríl 2008).

Elektrárne pôsobiace v rámci PPA a doba platnosti PPA

- (46) Elektrárne pôsobiace v rámci PPA, ktoré spadajú do tohto rozhodnutia, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke. Doba platnosti PPA uvedená v tejto tabuľke je pôvodná doba platnosti – uvedená v samotných PPA.

Tabuľka č. 1

Prehľad výrobcov pôsobiacich v rámci PPA a doba platnosti PPA.

Názov výrobnjej spoločnosti	Väčšinový vlastník	Elektrárne pôsobiaca v rámci PPA	Doba platnosti PPA
Budapesti Erőmű Rt.	EDF	Kelenföldi Erőmű	1996 – 2011
		Újpesti Erőmű	1997 – 2021
		Kispesti Erőmű	2001 – 2024
Dunamenti Erőmű Rt.	Electrabel	Dunamenti F bloky	1995 – 2010 (podpísaná v r. 1995, do platnosti vstúpila v r. 1996)
		Dunamenti blok G2	1995 – 2015 (podpísaná v r. 1995, do platnosti vstúpila v r. 1996)
Mátraí Erőmű Rt.	RWE	Mátraí Erőmű	1995 – 2022 (pôvodná platnosť: do 2015, v r. 2005 predĺžená do 2022)
AES-Tisza Erőmű Kft.	AES	Tisza II Erőmű	1995 – 2016 (podpísaná v r. 1995, do platnosti vstúpila v r. 1996) [...]
Csepeli Áramtermelő Kft.	ATEL	Csepel II Erőmű	1997 – 2020 (podpísaná v r. 1997, do platnosti vstúpila v r. 2000)
Paksi Atomerőmű Rt.	MVM	Paksi Atomerőmű	1995 – 2017 (*) (podpísaná v r. 1995, do platnosti vstúpila v r. 1996)
Pannonpower Holding Rt.	Dalkia	Pécsi Erőmű	1995 – 2010 (podpísaná v r. 1995, do platnosti vstúpila v r. 1996)

(*) V marci 2008 zrušená na základe vzájomnej dohody.

⁽¹⁸⁾ Tieto údaje sú stanovené na základe viazanej výrobnjej kapacity (MW) a nie na základe objemu predaja elektrickej energie (MWh). Tieto údaje maďarské úrady predložili Komisii v liste zo dňa 4. júna 2004. Rovnaké čísla sú uvedené aj v správe o odvetvovej kontrole Maďarského úradu pre hospodársku súťaž (Magyar Gazdasági Versenyhivatal). (15. mája 2006).

Ceny

- (47) Rozhodnutím vlády č. 1074/1995 zo dňa 4. augusta 1995 o regulovaní cien elektrickej energie sa vláda zaviazala, že od 1. januára 1997 (tzv. cyklus prvej regulácie cien) „veľkoobchodné ceny a spotrebiteľské ceny musia nad rámec oprávnených výrobných nákladov obsahovať 8 % zisk v pomere ku kapitálu“. Vláda týmto garantovala 8 % návratnosť kapitálu pre elektrárne pôsobiace v rámci PPA.
- (48) Od 1. januára 2001 (od začiatku cyklu druhej regulácie cien) úradné ceny obsahujú 9,8 % návratnosť v pomere k hodnote aktív pre elektrárne. Percentuálny nárast neznamenal bezpodmienečne zmenu skutočnej sumy, nakoľko základ návratnosti sa líši (v prvom prípade je to vlastný kapitál, v druhom hodnota aktív). Ceny odzrkadľovali zmeny inflácie.
- (49) Úradné ceny pre elektrárne zostali v platnosti do 31. decembra 2003.
- (50) Počas regulácie cien Maďarský energetický úrad (Magyar Energia Hivatal) analyzoval štruktúru nákladov jednotlivých elektrární a tak stanovil nákupnú cenu elektrickej energie pre MVM, aby zabezpečil garantované rozpätie zisku.
- (51) Medzi náklady v rámci uvedeného mechanizmu stanovenia cien patria nasledujúce hlavné náklady⁽¹⁹⁾:
- pevné (fixné) náklady: odpisy, poistenie, náklady na stálu údržbu a prevádzku, úroky z úverov, náklady na rekultiváciu, dane, náklady osobného charakteru, náklady na ochranu životného prostredia, v prípade atómovej elektrárni poplatky do Centrálného nukleárneho fondu (Központi Nukleáris Alap) a mimoriadne výdavky,
 - variabilné náklady: náklady na palivo.
- (52) Úlohou Maďarského energetického úradu bolo kontrolovať, či kryté náklady boli skutočné a potrebné.
- (53) Úradné ceny upravili ceny stanovené v PPA.
- (54) Od 1. januára 2004 ceny boli určené na základe vzorca pre stanovenie cien v PPA. Presné znenie tohto vzorca bolo vyjasnené medzi MVM a výrobcami elektrickej energie v rámci ročných rokovaní o cene.
- (55) Vzorec pre stanovenie cien PPA je veľmi komplexný, ale pritom je konštruovaný na základe rovnakých princípov ako metodika používaná Maďarským energetickým úradom pred 1. januárom 2004. Podľa podania maďarských orgánov⁽²⁰⁾ prílohu PPA o tvorbe cien vypracovali na základe uvedeného rozhodnutia vlády o regulácii cien elektrickej energie č. 1074/1995 použitím vzorca na výpočet cien stanoveným v uvedenom rozhodnutí. (Podľa podania „zmluva prevzala vzorce a definície uvedené v rozhodnutí vlády“.) Na základe uvedeného sa princíp regulácie cien – podobne ako mechanizmus regulácie cien – zakladá na kategórii oprávnené náklady.
- (56) Každé PPA obsahuje dva prvky poplatkov: platené za rezervovanú kapacitu (MW) poplatok za kapacitu (alebo pohotovostný poplatok), ktorý pokrýva pevné (fixné) náklady a zisk (kapitálové náklady), a poplatok za energiu pokrývajúci variabilné náklady. Rôzne PPA stanovujú ďalšie rôzne poplatky. V závislosti od PPA ďalšie poplatky môžu byť bonus/malus poplatky, ktoré výrobcov elektrickej energie podnecujú na prevádzku s najnižšími nákladmi, a doplňujúce poplatky, na ktoré je výrobca oprávnený v prípade držania zásob, údržby na požiadanie MVM, na zvýšenie výkonu počas špičkovej prevádzky, respektíve v prípade minimalizácie záťaže v prevádzke minimálneho zataženia atď. Periodická zmena poplatku za kapacitu (ročná, štvrtročná, mesačná) závisí od mnohých faktorov: aktivovanie realizovaných retrofit investícií, rôzne úrokové kategórie, kurzy devíz, index inflácie atď. Poplatok za kapacitu, respektíve doplňujúce poplatky spravidla pokrývajú aj podporné a systémové služby (tam, kde je to zakotvené v PPA). Poplatky za energiu sa vlastne vzťahujú na náklady na palivo a mernú spotrebu paliva, a sú stanovené na princípe *premietnutia* variabilných nákladov (*pass-through*).
- (57) Treba uviesť, že definícia kategórie krytých nákladov v cenovej regulácii pred 1. januárom 2004 sa nezhoduje v každom prípade s uvedenými v PPA. Z podania Maďarska⁽²¹⁾ vyplýva, že napr. kapacita [...] a Dunamenti Erőmű boli podľa PPA vyššie ako podľa cenovej regulácie. V PPA brali do úvahy retrofit, čo viedlo k vyšším pevným nákladom. Tieto vyššie pevné náklady sa objavovali postupne (sledovali postupný retrofit) vo vyšších sadzbách za kapacitu podľa cenovej regulácie, v sadzbe za kapacitu podľa PPA. Na výsledkoch dvojstranných rokovaní medzi MVM a výrobcami sa dajú zistiť aj iné rozdiely v cenách podľa cenovej regulácie a podľa PPA.

⁽¹⁹⁾ Zoznam je vyhotovený na základe informácií od maďarských úradov zo dňa 20. októbra 2004, ako aj na základe výsledku kontroly Maďarského energetického úradu z januára 2001, cieľom ktorej bolo zistenie nákladov pre účely stanovenia ceny v zmysle smernice (Smernica maďarského energetického úradu z januára 2001 o vykonaní kontroly pre účely stanovenia cien).

⁽²⁰⁾ List zo dňa 20. júla 2005, zaevidovaný 25. júla 2005.

⁽²¹⁾ List zo dňa 28. júna 2006, zaevidovaný 29. júna 2006.

- (58) Napriek takýmto rozdielom v podaní Maďarska zo dňa 20. októbra 2004 a 20. júla 2005 jednotlivé elektrárne pôsobiace v rámci PPA potvrdili, že spôsob cenovej kalkulácie, respektíve nákladové kategórie používané po ukončení cenovej regulácie sa vo veľkej miere podobali tým, ktoré používal Maďarský energetický úrad pred stanoveným obdobím.
- (59) Podľa PPA – po 1. januári 2004 – sa aplikované ceny naďalej stanovovali na základe oprávnených (pevných a variabilných) nákladov a zisku.
- (60) Z uvedených skutočností vyplýva, že cenová regulácia sa síce 31. decembra 2003 ukončila, ale ku skutočnej liberalizácii cien nedošlo, nakoľko výrobná cena podľa PPA sa naďalej stanovila na základe princípu návratnosti investícií ⁽²²⁾.
- (61) Dňa 6. februára 2006 parlament prijal zákon č. XXXV z roku 2006 ⁽²³⁾, a týmto obnovil úradnú cenovú reguláciu v rámci PPA energií predávaných pre MVM. Nové nariadenie o cene nadobudlo platnosť dňa 9. decembra 2006. Od tohto obdobia vládna cenová regulácia približne na jeden rok (do 31. decembra 2007) opäť upravovala vzorec pre stanovenie cien PPA.
- (62) Od 1. januára 2008 v súvislosti s liberalizáciou trhu zrušil III. zákon o elektrickej energii regulované výrobné ceny, ako aj dvojitý model verejného sektora a sektora voľného trhu.
- (63) Preto od 1. januára 2008 cenu elektrickej energie predávanej výrobcami elektrickej energie MVM opäť stanovuje vzorec pre výpočet ceny PPA. Základné princípy, ktoré sú podkladom pre tieto vzorce, sa od ich poslednej aplikácie nezmenili: teda sa zakladá na rovnakých princípoch ako v období medzi 1. januárom 2004 a 8. decembrom 2006 (pozri odôvodnenia 54 – 59).
- (64) Na základe tejto skutočnosti stanovenie cien v rámci PPA sa naďalej určuje na princípe návratnosti investícií.

Rezervovaná kapacita

- (65) PPA rezervujú pre MVM celú kapacitu alebo jej podstatnú časť výrobných jednotiek pôsobiacich v rámci PPA.

Tabuľka č. 2

Tuzemská výrobná kapacita Maďarska ⁽²⁴⁾

Kapacita	2004	2005	2006	2007
Garantovaná kapacita ⁽¹⁾	8 777	8 595	8 691	8 986
Garantovaná stála kapacita ⁽²⁾	8 117	8 189	8 097	8 391
Využitelná kapacita ⁽³⁾	7 252	7 792	7 186	7 945
Špičkové zaťaženie maďarského systému elektrickej energie	6 356	6 409	6 432	6 605

(1) Garantovaná kapacita: garantovaná merná kapacita zariadení zabudovaných v maďarských elektrárnach v MW. Meniť sa môže iba v prípade rozširovania alebo demontáže.

(2) Garantovaná stála kapacita: výkon, ktorý elektrárne dokáže podávať pri zohľadnení povoleného preťaženia a stálych nedostatkov. Garantovaná stála kapacita môže klesať v dôsledku určitých príčin a je povolené jej zvyšovanie preťažením.

(3) Využitelná kapacita: hodnota garantovanej stálej kapacity znížená výpadkami v dôsledku plánovanej údržby.

⁽²²⁾ Pozri tiež správu Maďarského orgánu pre hospodársku súťaž o kontrole v sektore maďarského trhu s elektrinou (15. mája 2006).

⁽²³⁾ Zákon č. XXXV z roku 2006 na zmenu jednotlivých zákonov na cenovú reguláciu elektrickej energie.

⁽²⁴⁾ Údaje uvedené v tabuľke sa zakladajú na štatistikách uvedených v štatistickej ročenke o elektrickej energii. Pozri aj list maďarských orgánov zaevidovaný dňa 21. apríla 2008.

Tabuľka č. 3

Výrobná kapacita elektrární pôsobiacich v rámci PPA ⁽²⁵⁾

Elektrárň	Kapacita	(MW)			
		2004	2005	2006	2007
Kelenföld	Využitelná kapacita	90,1	97,6	97,2	78,0
	Hodnota zmluvnej skutočnej priemernej kapacity ⁽¹⁾	83,3	89,8	89,4	71,9
Újpest	Využitelná kapacita	106,3	106,1	106,2	106,0
	Hodnota zmluvnej skutočnej priemernej kapacity	99	98,8	98,9	98,7
Kispest	Využitelná kapacita	46,1	110,2	110,2	109,6
	Hodnota zmluvnej skutočnej priemernej kapacity	43	102,6	102,6	102,3
Dunamenti F	Využitelná kapacita	1 020	1 020	1 020	1 020
	Hodnota zmluvnej skutočnej priemernej kapacity	928,2	923,1	923,1	923,1
Dunamenti G2	Využitelná kapacita	187,6	223,1	223,1	223,7
	Hodnota zmluvnej skutočnej priemernej kapacity	178,4	212,4	212,4	213
AES-Tisza	Využitelná kapacita	638,0	824,7	824,7	824,7
	Hodnota zmluvnej skutočnej priemernej kapacity	[...] ^(a)	[...] ^(b)	[...] ^(b)	[...] ^(b)
Csepeli	Využitelná kapacita	348,9	331	355	349,5
	Hodnota zmluvnej skutočnej priemernej kapacity	323	307	329	324
Pannon	Využitelná kapacita	25,9	25,9	25,9	25,9
	Hodnota zmluvnej skutočnej priemernej kapacity	20,1	20,1	20,1	20,1
Mátra	Využitelná kapacita	593	552	552	552
	Hodnota zmluvnej skutočnej priemernej kapacity	496	460	460	460
Paks	Využitelná kapacita	1 597	1 596	1 596	1 596
	Hodnota zmluvnej skutočnej priemernej kapacity	1 486	1 486	1 485	1 485
Celková využitelná kapacita elektrární pôsobiacich v rámci PPA		4 652,0	4 886,6	4 910,3	4 885,4
Celková hodnota zmluvnej skutočnej priemernej kapacity		[...] ^(c)	[...] ^(d)	[...] ^(e)	[...] ^(f)

⁽¹⁾ Hodnota zmluvnej skutočnej priemernej kapacity.

^(a) Medzi 400 a 700 MW (vysvetlivky pod čiarou s malými písmenami nie sú v autentickom uverejnení oznámenia, do úradného oznámenia sme ich zahrnuli v záujme toho, aby sme naznačili rádoú hodnotu niektorých údajov spadajúcich pod povinnosť zachovania mlčanlivosti).

^(b) Medzi 600 a 900 MW.

^(c) Medzi 4 057 a 4 357 MW.

^(d) Medzi 4 725,9 a 5 025,9 MW.

^(e) Medzi 4 749,6 a 5 049,6 MW.

^(f) Medzi 4 724,7 a 5 024,7 MW.

- (66) Z uvedených údajov vyplýva, že v hodnotenom období MVM viazal 60 % využiteľnej kapacity v rámci PPA v Maďarsku. Pri zohľadnení skutočnej využiteľnej kapacity a vlastnej spotreby je podiel vyšší ako je uvedené.
- (67) Aj z uvedených tabuliek vyplýva, že PPA viažu celú využiteľnú kapacitu jednotlivých elektrární alebo jej podstatnú časť.

⁽²⁵⁾ Hodnoty uvedené v tabuľke sú v zmysle PPA, ktoré maďarské úrady predložili Komisii. Pozri aj list maďarských orgánov zaevidovaný dňa 21. apríla 2008.

- (68) MVM platí sadzbu za dispozíciu za rezervovanie kapacity (pozri odôvodnenie 56), bez ohľadu na celkové využitie elektrárne.
- (69) Kapacita Maďarska na import 1 000 – 1 300 MW. Z kapacity na import MVM viaže približne ďalších 600 MW v iných dlhodobých zmluvách.

Predané množstvá

- (70) Keď MVM skutočne využije rezervované množstvo a od elektrárne kúpi elektrickú energiu, potom za prevzatú energiu platí poplatok za energiu (pozri odôvodnenie 56).
- (71) V prípade každej elektrárne PPA garantujú určité minimálne množstvo prevzatej energie.
- (72) V Maďarsku sa ročná tuzemská výroba elektrickej energie pohybuje medzi 32 a 36 TWh (= 32 – 36 000 000 GWh).

Tabuľka č. 4

Elektrická energia vyrobená podľa PPA ⁽²⁶⁾

Elektrárň	Vyrobená elektrická energia	(GWh)			
		2004	2005	2006	2007
Budapesti (patrí sem elektrárne Kelenföldi, Újpesti a Kispesti)	Celková výroba elektrickej energie	1 228	1 510	1 643	1 742
	Vlastná spotreba elektrárne	87	89	91	84
	Garantovaný odber	Kelenföld: [...] Újpest: [...] Kispest: [...]	Kelenföld: [...] Újpest: [...] Kispest: [...]	Kelenföld: [...] Újpest: [...] Kispest: [...]	Kelenföld: [...] Újpest: [...] Kispest: [...]
	Skutočný odber	939	1 302	1 451	1 538
Dunamenti (*) (F + G2)	Celková výroba elektrickej energie	4 622	3 842	3 450	4 300
	Vlastná spotreba elektrárne	174	148	147	188
	Garantovaný odber	F: [...] G2: [...]	F: [...] G2: [...]	F: [...] G2: [...]	F: [...] G2: [...]
	Skutočný odber	4 232	2 888	2 495	3 296
AES-Tisza	Celková výroba elektrickej energie	1 621	1 504	1 913	2 100
	Vlastná spotreba elektrárne	96	97	117	116
	Garantovaný odber	[...]	[...]	[...]	[...]
	Skutočný odber	1 525	1 407	1 796	1 984
Csepeli	Celková výroba elektrickej energie	1 711	1 764	1 710	2 220
	Vlastná spotreba elektrárne	48	49	48	53
	Garantovaný odber	[...]	[...]	[...]	[...]
	Skutočný odber	1 662	1 715	1 661	2 166
Pannon (*)	Celková výroba elektrickej energie	673	266	237	232
	Vlastná spotreba elektrárne	116	52	34	29
	Garantovaný odber	[...]	[...]	[...]	[...]
	Skutočný odber	361	206	203	203

⁽²⁶⁾ Údaje v tabuľke sú uvedené na základe PPA poskytnutých maďarskými orgánmi a na základe štatistiky uvedenej na internetovej adrese Maďarského energetického úradu na webovej stránke www.eh.gov.hu a na základe listu maďarských orgánov zo dňa 21. apríla 2008. Garantovaný odber uvedený vo veľkoobchodných dohodách sa môže líšiť od množstiev predpísaných PPA. Údaje o skutočnom odbere zahŕňajú každý predaj elektrární pôsobiacej v rámci PPA pre MVM.

Elektrárne	Vyrobená elektrická energia	(GWh)			
		2004	2005	2006	2007
Mátraí (*)	Celková výroba elektrickej energie	5 688	5 698	5 621	6 170
	Vlastná spotreba elektrárne	675	670	667	710
	Garantovaný odber	[...]	[...]	[...]	[...]
	Skutočný odber	3 730	3 762	3 587	4 082
Paksi	Celková výroba elektrickej energie	11 915	13 833	13 460	14 677
	Vlastná spotreba elektrárne	750	821	800	848
	Garantovaný odber	[...]	[...]	[...]	[...]
	Skutočný odber	11 112	13 012	12 661	13 828

(*) Údaje o celkovej výrobe elektrickej energie a vlastnej spotrebe zahŕňajú aj tie bloky elektrární, ktoré nepôsobia v rámci PPA.

- (73) Garantované minimálne odberné množstvo je množstvo, ktoré je MVM povinné v každom roku odobrať, nezávisle od skutočnej potreby trhu. Pokiaľ MVM neprevezme dohodnuté minimálne množstvo, je povinný uhradiť všetky náklady na palivo (v prípade Dunamenti Erőmű, Kelenföld Erőmű, Pécs Erőmű a [...] Erőmű), všetky náklady spojené s prepravou paliva (v prípade Csepeli Áramtermelő Kft.), respektíve všetky potvrdené náklady (v prípade Kispesti Erőmű a Újpesti Erőmű).

3. ZDÔVODNENIE ZAČATIA KONANIA

3.1. PPA

- (74) V rozhodnutí o začatí konania Komisia prijala predbežný záver, že PPA pre výrobcov elektrickej energie, ktorí ich podpísali, zabezpečujú štátnu pomoc v zmysle čl. 87 ods. 1 Zmluvy o ES.
- (75) Komisia vyslovila názor, že PPA sú v zmysle prílohy IV ods. 3 podods. 1 písm. c) Aktu o prístupí (27) naďalej uplatniteľné aj po prístupí a neklasifikujú sa ako existujúca pomoc, nakoľko PPA nespĺňajú tie kategórie pomoci, podľa ktorých sa podľa Aktu o prístupí v zmysle čl. 87 ods. 1 Zmluvy o ES po prístupí pomoc považuje za existujúcu pomoc.
- (76) Po prvé, ani jedna z PPA nenadobudla platnosť pred 10. decembrom 1994. Po druhé, ani jedna z PPA nie je uvedená v zozname existujúcej pomoci pripojenom k prílohe IV Aktu o prístupí, po tretie PPA neohlásili Komisii v rámci tzv. „dočasného mechanizmu“.

Existencia štátnej pomoci

- (77) Komisia vyjadrila názor, že výrobcovia elektrickej energie pôsobiaci v rámci PPA sú vzhľadom na garantovaný návratnosť investícií a vysoké ceny zabezpečené PPA vo výhodnejšej ekonomickej pozícii ako tí výrobcovia, ktorí nepôsobia v rámci PPA, vrátane možných nových podnikateľských subjektov a spoločností pôsobiacich v podobných odvetviach, ktorým sa takého dlhodobé dohody ani neponúkli. Komisia preto predbežne konštatovala, že toto rozhodnutie znamená existenciu selektívnej výhody pre uvedených výrobcov elektrickej energie.
- (78) Komisia tiež konštatovala, že trhy s elektrickou energiou sa otvorili konkurencii a medzi členskými štátmi prebieha obchod s elektrickou energiou najmä od nadobudnutia účinnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 96/92/ES z 19. decembra 1996 (28) o spoločnej právnej úprave vnútorného trhu s elektrickou energiou. V dôsledku toho opatrenia v odvetví elektrickej energie jedného členského štátu zvyhodňujú niektoré spoločnosti a bránia spoločnostiam z iných členských štátov, aby do daného štátu exportovali elektrickú energiu, alebo podporujú export elektrickej energie z uvedeného členského štátu do iných členských štátov.
- (79) Komisia ďalej vyslovila názor, že táto výhoda pochádza zo štátnych zdrojov, nakoľko uzatvorenie PPA je výsledkom štátnej politiky uzatvorenej prostredníctvom verejného veľkopredajcu MVM, ktorý je vo vlastníctve štátu. Podľa judikatúry Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (ďalej „Súdny dvor“) v prípade, že spoločnosť vo vlastníctve štátu používa svoje prostriedky takým spôsobom, ktoré sa môžu pripísať štátu, potom sa tieto prostriedky v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES považujú za štátne zdroje (29).

(27) Akt o podmienkach prístupí Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky, a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 236, 23.9.2003).

(28) Ú. v. ES L 27, 30.1.1997, s. 20.

(29) Rozhodnutie Súdneho dvora č. C-482/99 vo veci Francúzska republika vs. Komisia Európskych spoločenstiev zo dňa 16. mája 2002 (Zb. súdnych rozhodnutí 2002., s. I-04397).

- (80) Komisia teda dospela k predbežnému názoru, že PPA sa v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES považujú za štátnu pomoc pre výrobcov elektrickej energie, tieto pomoci sú v zmysle článku 3 ods. 1 písm. c) Aktu o prístupí „uplatniteľné aj po dni prístupia“.

Zlučiteľnosť PPA so Zmluvou o ES

- (81) Komisia ďalej konštatovala, že ku kontrole štátnej pomoci poskytnutej výrobcom elektrickej energie je potrebná aplikácia metodiky. V čase rozhodnutia o začatí konania Komisia na základe dostupnej dokumentácie vyslovila pochybnosti v tom zmysle, či PPA zodpovedajú kritériám stanoveným v metodike.
- (82) Po prvé Komisia vyslovila pochybnosti, či sú základné princípy PPA, ktoré sú bariérou voľnej súťaže, zlučiteľné so základným cieľom metodiky, teda s tým, aby štátna pomoc napomáhala liberalizácii odvetvia vo forme rovnomernej kompenzácie hlavných spoločností vystavených podmienkam súťaže.
- (83) Na druhej strane Komisia vyslovila pochybnosti, či štátna pomoc zakotvená v PPA zodpovedá podrobným kritériám stanoveným v metodike na výpočet oprávnených uviaznutých nákladov a na určenie vhodnej kompenzácie.

3.2. Nariadenie vlády č. 183/2002 zo dňa 23.8.2002 o uviaznutých nákladoch

- (84) V záujme toho, aby MVM mohol splniť záväzky z PPA a zároveň, aby ceny pre ďalší predaj zostali približne na úrovni voľného trhu, nariadenie vlády č. 183/2002 zo dňa 23.8.2002 MVM za určitých okolností predpísalo platenie štátnej kompenzácie.
- (85) V pôvodnom oznámení (HU 1/2004, ktoré dňa 13. apríla 2005 odvolali) maďarské úrady uvedenú kompenzáciu považovali za štátnu pomoc poskytnutú pre MVM.
- (86) V rozhodnutí o začatí konania Komisia dospela k názoru, že kompenzácia sa nepovažuje za štátnu pomoc poskytnutú pre MVM, nakoľko v zmysle nariadenia vlády č. 183/2002 zo dňa 23. augusta 2002 vyplatená suma tvorí časť nákupnej ceny vyplatenej MVM elektrárňam pôsobiacim v rámci PPA a je časťou výhod, ktoré sú poskytované výrobcom v rámci PPA.
- (87) Rozhodnutím o začatí konania sa preto začína vyšetrovanie len vo vzťahu k PPA a nie vo vzťahu k nariadeniu vlády č. 183/2002 zo dňa 23. augusta 2002.

4. PRIPOMIENKY MAĎARSKA K ROZHODNUTIU O ZAČATÍ KONANIA

- (88) Maďarsko vyslovilo názor, že vzhľadom na rozdiely v konkrétnych podmienkach by bolo opodstatnené individuálne hodnotenie PPA.
- (89) Vo veci liberalizácie trhu s elektrickou energiou si Maďarsko myslí, že otvorenie trhu bolo úspešné z hľadiska počtu spotrebiteľov, ktorí si zvolili voľný trh (teda zodpovedá európskemu priemeru). Maďarsko dospelo k názoru, že PPA nebránia spotrebiteľom vo výbere voľného trhu. Prekážky takéhoto druhu sú skôr výsledkom obmedzenej cezhraničnej kapacity Maďarska, respektíve z toho vyplývajúcich vysokých cien.
- (90) Okrem toho Maďarsko zastáva názor, že dlhšia doba trvania PPA sama osebe neznamená konkurenčnú výhodu pre výrobcov, nakoľko dlhodobé zmluvy sú v odvetví elektrickej energie rozšírené v Európe a na iných kontinentoch.
- (91) Ohľadne referenčnej ceny uvedenej v rozhodnutí o začatí konania maďarské úrady objasňujú, že pri stanovení referenčnej ceny by Komisia mala zohľadniť regionálne zvláštnosti Maďarska, ako aj nedávne zvýšenie cien paliva.
- (92) Ohľadne nových subjektov na trhu elektrickej energie Maďarsko informovalo Komisiu, že od 1. mája 2004 (čo je dňom prístupia Maďarska do EÚ a liberalizácie trhu s energiou) na trh s elektrickou energiou nevstúpil nový subjekt. Maďarské úrady poukázali na časovú náročnosť takýchto investícií, ako aj na to, že v dôsledku tejto skutočnosti nie je pravdepodobná funkčnosť niektorej investície pred rokom 2011.
- (93) V konečnom dôsledku ako odpoveď na pochybnosti Komisie o zlučiteľnosti PPA s bodom 4.6. metodiky Maďarsko potvrdzuje, že neposkytuje štátnu pomoc na záchranu a štrukturálnu transformáciu spoločnostiam zvýhodneným PPA, ktoré sú predmetom hodnotenia.

5. PRIPOMIENKY ZAINTERESOVANÝCH STRÁN

- (94) Po uverejnení rozhodnutia o začatí konania (21. decembra 2005) a v rámci stanovenej lehoty (vo väčšine prípadov v nadväznosti na predĺženie lehoty požadovanej zainteresovanými stranami a jej schválenie Komisiou) Komisia dostala pripomienky od nasledujúcich zainteresovaných strán:

— od nasledujúcich výrobcov elektrickej energie: AES-Tisza Erőmű Kft., Budapesti Erőmű Rt., Csepeli Áramtermelő Kft., Dunamenti Erőmű Rt. a hlavný akcionár Electrabel S.A. a Mátrai Erőmű Rt.,

— od nasledujúcich bánk, ktoré zabezpečovali financovanie pre výrobcov elektrickej energie: [...] Bank, zástupca dvanástich bánk, ktoré poskytli pôžičku Csepeli Áramtermelő Kft., ako aj [...] Bank zástupca deviatich bánk, ktoré poskytli pôžičku AES-Tisza Erőmű Kft,

— MVM, ako aj

— jeden tretí subjekt, ktorý chcel zostať v anonymite.

(95) Veľká časť pripomienok subjektov poskytnutých Komisii sa zakladá na rovnakej argumentácii. Z tohto dôvodu namiesto vymenovania jednotlivých pripomienok zainteresovaných subjektov ich Komisia zaradila do všeobecných kategórií (pozri nasledujúce body 5.1. – 5.7.).

5.1. Pripomienky týkajúce sa individuálneho hodnotenia PPA

(96) Mátrai Erőmű a druhý zainteresovaný subjekt, ktorý chcel zostať v anonymite, vyslovili všeobecný názor, že v prípade jednotlivých PPA z dôvodu rozdielov konkrétnych obsahov by Komisia mala vykonať individuálne vyhodnotenie. Iní výrobcovia elektrickej energie implicitne požadovali individuálne hodnotenie svojich PPA tým, že poskytli detaily svojich PPA vzťahujúce sa na konkrétne podmienky.

5.2. Pripomienky k existencii štátnej pomoci

Vhodný čas hodnotenia

(97) AES-Tisza Erőmű, Budapesti Erőmű, Csepeli Áramtermelő Kft. a Dunamenti Erőmű argumentujú tým, že kritéria existencie štátnej pomoci by sa mali posudzovať v čase uzatvorenia PPA za podmienok na trhu v tom období. V časti pripomienok sa táto požiadavka výslovne uvádza, kým v iných pripomienkach sa to uvádza nepriamo tým, že počas vyšetrovania existencie štátnej pomoci poukazujú na podmienky uzatvorenia PPA. Vo vzťahu na túto skutočnosť zainteresované subjekty poukazujú na judikatúru Súdneho dvora⁽³⁰⁾.

Neexistencia hospodárskej výhody

i) *Zlá referenčná cena/Neexistencia výhodných cien*

(98) Každý výrobca elektrickej energie argumentuje, že PPA neznamenajú hospodárske výhody.

(99) Kriticky prijímajú predbežné zistenie Komisie, podľa ktorého sú ceny v PPA vyššie ako trhové ceny.

(100) Podľa ich argumentácie cena uvedená v iných rozhodnutiach a v rozhodnutí o začatí konania vo výške 36 EUR/MWh v tomto konaní nie je vhodnou referenčnou cenou, nakoľko pochádza z iného geografického a časového prostredia. Podľa nich by sa pri hodnotení ceny mali zohľadniť podmienky v období uzatvorenia PPA. Zdôrazňujú aj tú skutočnosť, že ceny vytvorené v rámci dlhodobých dohôd budú vždy nižšie ako okamžité (spotové) trhové ceny. Okrem toho tí výrobcovia, ktorí pre MVM zabezpečujú hlavne elektrickú energiu pre špičkové zaťaženie, argumentujú tým, že ich ceny sa nemôžu porovnávať s cenami pre základné zaťaženie. Väčšina z nich navrhuje, aby Komisia zohľadnila podstatné zvýšenie cien paliva v posledných rokoch.

(101) Z výrobcov mnohí tvrdia, že skutočná návratnosť nedosiahla percento uvedené v rozhodnutí o začatí konania.

(102) Zdôrazňujú aj to, že (v rozpore so skutočnosťami uvedenými v rozhodnutí o začatí konania) výrobcovia pôsobiaci v rámci PPA musia znášať značné riziká, hlavne riziko realizačné, regulačné, na ochranu životného prostredia, údržbu, respektíve daňové/finančné riziká. Cenovú reguláciu uvádzali ako dôležitú kategóriu regulačných rizík. Výrobcovia považovali za nevýhodu, že značnú časť ich výrobných kapacít viaže MVM, pretože to im bráni použiť kapacity na výrobu elektrickej energie pre iných potencionálnych odberateľov. Okrem toho PPA predpisujú jednoznačné záväzky pre výrobcov a pokiaľ ich výrobcovia nespĺnia, vedie to k nižším príjmom, dokonca k náhradám za škody.

(103) [...] uviedol, že pre Maďarsko jednoznačnou výhodou z PPA boli bezpečné rovnomerné dodávky, tieto však dokázali poskytnúť len [...] a Dunamenti Erőmű. Podľa argumentov tohto výrobcu by bez PPA nevstúpil na trh a neponúkol by tieto služby.

(104) Podľa Mátrai Erőmű má konkurencieschopné ceny len vďaka vlastným uhoľným baniam a z toho vyplývajúcim nízkym vlastným nákladom. Podľa vlastného tvrdenia sú jeho ceny MVM nižšie ako ceny pre ďalší predaj, oproti iným cenám podľa PPA.

ii) *Privatizačná cena*

(105) Dunamenti Erőmű tvrdí, že nemal žiadne výhody vyplývajúce z PPA, nakoľko pri privatizácii elektrárne zaplatil trhovou cenu a v predajnej cene zohľadnili práva a povinnosti vyplývajúce z PPA. Teda súčasťou privatizačnej ceny bola aj protihodnota PPA (a z nej vyplývajúce prípadné výhody).

⁽³⁰⁾ Odkaz na prípad č. T-366/00 Scott S.A.

iii) Princíp trhového investora

(106) Podľa Budapesti Erőmű, AES-Tisza Erőmű, Mátrai Erőmű a Csepeli Áramtermelő Kft. PPA v čase ich uzatvorenia odzrkadľujú podmienky na trhu vo vzťahu k MVM aj k výrobcovi. Podľa ich argumentácie v situácii MVM (teda jediného kupujúceho s právnou povinnosťou zabezpečenia bezpečných dodávok) by sa ktorýkoľvek súkromný prevádzkovateľ rozhodol uzavrieť PPA. Podľa názoru výrobcov „výhody“ vyplývajúce z PPA nie sú vyššie ako bežne dosiahnuté hospodárske výhody z ľubovoľnej obchodnej transakcie. V čase ich uzatvorenia PPA zodpovedali bežným trhovým podmienkam daného sektora. Okrem toho PPA predstavujú bežné obchodné spôsoby, ako aj bežnú formu rozdelenia rizík a ich riešenia.

(107) PPA boli jedinou možnosťou, aby sa zabezpečili potrebné investície, ktoré zodpovedali požiadavkám maďarského odvetvia elektrickej energie (hlavne modernizácia celého systému s ohľadom na ochranu životného prostredia a bezpečnosti dodávok). Aplikácia princípu súkromného investora by mala viesť k zohľadneniu týchto požiadaviek a tieto sa mohli splniť len prostredníctvom PPA. Zainteresované subjekty upozorňujú, že v súlade s touto skutočnosťou PPA predpisujú povinnosť investícií a dispozičnú povinnosť pre výrobcov elektrickej energie.

iv) Služby všeobecného hospodárskeho významu

(108) Podľa Budapesti Erőmű a Csepeli Áramtermelő Kft. výrobcovia pôsobiaci v rámci PPA vykonávajú služby všeobecného hospodárskeho významu. Podľa ich podania PPA slúžia ako nástroj pre MVM v tom, aby splnil svoje záväzky bezpečných dodávok. PPA by teda zabezpečili splnenie záväzku služieb vo verejnom záujme. Podľa argumentov Budapesti Erőmű sa dá záležitosť posúdiť aj tak, že vlastne Budapesti Erőmű musí splniť záväzky služieb vo verejnom záujme vyplývajúce z PPA. Obidva zainteresované subjekty sa odvolávajú na rozhodnutie Komisie zo dňa 16. decembra 2003 vo veci štátnej pomoci č. 475/03 (Írsko) ⁽³¹⁾, v ktorom Komisia uznala, že v záujme zabezpečenia bezpečných dodávok sa výstavba nových výrobných kapacít môže považovať za službu vo verejnom záujme.

(109) Zainteresované subjekty sú toho názoru, že podobne ako v írskom prípade aj pomoc v rámci PPA – pokiaľ existuje – spĺňa štyri kumulatívne kritériá z rozhodnutia Súdneho

dvora č. C-280/00 (ďalej „prípád Altmark“) ⁽³²⁾. Argumentujú nasledovne:

(110) Po prvé, z maďarských zákonov o elektrickej energii vyplýva, že MVM mal početné záväzky služieb vo verejnom záujme, napr. zabezpečenie bezpečných dodávok pri najnižších nákladoch, pri zohľadnení ochrany životného prostredia a efektívnosti. Služby MVM vo verejnom záujme teda zákon jednoznačne stanovuje a PPA túto povinnosť prenášajú na výrobcov elektrickej energie.

(111) Po druhé, nariadenia vlády o cenách a vzorce na tvorbu cien PPA dopredu stanovujú mieru kompenzácie. Výška kompenzácie sa teda môže vypočítať na základe objektívnych a prehľadných ukazovateľov.

(112) Po tretie, kompenzácie poskytované na základe PPA nie sú vyššie ako náklady služieb vo verejnom záujme. Základom PPA sú náklady, preto miera zisku neprekročí bežnú trhovú mieru zisku. Podľa tvrdenia Budapesti Erőmű toto zabezpečuje, že PPA sa uzatvorili v rámci verejného a prehľadného postupu obstarávania. Elektrárne sa predali účastníkom tendra, ktorí ponúkli najvyššiu cenu a predložili najlepší obchodný zámer. Z postupu obstarávania vyplýva, že kompenzácie v rámci PPA nemôžu prekročiť náklady vyplývajúce z povinnosti plnenia záväzkov služieb vo verejnom záujme a rozumnú mieru zisku.

(113) Po štvrté, podľa argumentov Budapesti Erőmű všetky ním uzavreté PPA sa uzatvorili po prehľadnom postupe obstarávania, ako povinná súčasť privatizačného balíčka alebo separátne. Podľa tvrdenia Csepeli Áramszolgáltató Kft. ich elektrárne síce nevybrali v procese verejného obstarania, napriek tomu ich kompenzácia je obmedzená na krytie nákladov a rozumnú mieru zisku. Mechanizmus tvorby cien zabezpečuje vylúčenie nadmernej kompenzácie.

(114) Na základe uvedených pripomienok zainteresované subjekty konštatujú, že PPA spĺňajú štyri kumulatívne kritériá uvedené v rozsudku v prípade Altmark, a preto nejde o štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

⁽³¹⁾ Ú. v. ES C 34, 7.2.2004, s. 8.

⁽³²⁾ Rozhodnutie Súdneho dvora č. C-280/00 v prípade Altmark trans GmbH, a Regierungspräsidium Magdeburg kontra Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH a Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht (Zb. súdnych rozhodnutí 2003, s. I-07747).

(115) Budapešti Erómú tiež uvádza, že ak aj Komisia rozhodne tak, že PPA nespĺňajú štyri kumulatívne kritériá z rozhodnutia v prípade Altmark, aj tak by sa v zmysle článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES mohli považovať za zlučiteľné s princípmi spoločného trhu. Podľa názoru zainteresovaného subjektu vplyv, ktorý vraj PPA majú na uzatvorenie maďarského trhu s elektrickou energiou, je zanedbateľný, nakoľko tieto pokrývajú len 3 % spotreby elektrickej energie v Maďarsku. Okrem toho v čase uzatvorenia PPA zvyšovanie importu elektrickej energie nebolo z technických dôvodov možné. Z uvedených dôvodov PPA nemôžu mať negatívny vplyv na obchod. Vo svojich pripomienkach zainteresovaný subjekt zdôrazňuje dôležitosť diaľkového kúrenia pomocou technológie kombinovanej výroby, ktorá vyhovuje zámerom EÚ s ohľadom na energiu a ochranu životného prostredia.

(116) Mátraí Erómú bol podľa vlastného názoru povinný rezervovať určitú minimálnu kapacitu pre MVM, aby použitím zásob uhlia zabezpečil dodávky energií na maďarskom trhu. Podľa vlastných argumentov v súlade s článkom 11 ods. 2 smernice o elektrickej energii⁽³³⁾ štátnu pomoc je potrebné považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom, pokiaľ v záujme bezpečných dodávok financuje takú výrobu elektrickej energie, ktorá sa zabezpečuje spotrebou tuzemských zdrojov uhlia.

v) Neexistencia výhod vyplývajúcich z dlhodobej platnosti

(117) Podľa Csepeli Áramtermelő Kft., Mátraí Erómú a Budapešti Erómú sa samotná dlhá platnosť nemôže považovať za výhodu. Podľa Csepeli Áramtermelő Kft. pri dlhodobých zmluvách obidve strany platia veľkú cenu za bezpečnosť, ktorú znamenajú dlhodobé ponuky. Výrobcom elektrickej energie súhlasia s tým, že ponúkajú za nižšie ceny ako trhové „spot“ ceny, ďalej aj to, že podľa dohody sú počas celého trvania povinní celú kapacitu rezervovať jednej spoločnosti bez ohľadu na to, aká bude trhová „spot“ cena. Na základe tohto argumentujú, že dlhodobé dohody pre obidve strany vyrovnávajú pomer hospodárskeho rizika a možností, a preto sa nemôžu jednoznačne považovať za výhodu.

(118) Na základe uvedených dôvodov všetci výrobcovia elektrickej energie dospeli k názoru, že PPA pre nich neposkytujú hospodárske výhody, a preto sa v zmysle článku 87, ods. 1 Zmluvy o ES nepovažujú za štátnu pomoc.

Selektívnosť

(119) Podľa názoru AES-Tisza Erómú DEZN neposkytujú PPA selektívnu výhodu. Zainteresovaný subjekt sa odvoláva na to, že v celom odvetví elektrickej energie existujú dlho-

dobé dohody, ktoré sa neuzatvárajú len medzi výrobcami elektriny a MVM, ale aj medzi MVM a distribútormi elektriny, dodávateľmi paliva a výrobcami elektrickej energie, ako aj v prípade importu elektrickej energie. Z pohľadu výrobcov sa v I. zákone o elektrickej energii (1994) a nariadení vlády č. 34/1995 od výrobcov výslovne žiada, aby s MVM uzatvorili dlhodobú dohodu, aby mohli dostať povolenie na výstavbu a prevádzku. Z uvedeného dôvodu každý výrobca uzatvoril dohodu s MVM, len elektrárne využívajúce energiu z obnoviteľných zdrojov a elektrárne využívajúce technológiu kombinovanej výroby uzatvárali dohody na kratšiu dobu, nakoľko títo výrobcovia majú iné právne garancie (napríklad povinný odber).

Poskytovanie štátnych zdrojov

(120) Podľa tvrdenia Mátraí Erómú sa v PPA ako štátna pomoc môže klasifikovať len cena. Platnosť PPA a garantované odberné množstvo sa nemôžu považovať za štátnu pomoc, nakoľko nevedú k poskytovaniu štátnych zdrojov ani v tom prípade, ak by zabezpečovali výhody. Tretí subjekt usudzuje, že pre veľmi konkurencieschopné ceny PPA Mátraí Erómú (pozri bod i.) neobsahuje žiadne prvky štátnej pomoci.

Úloha štátu

(121) Podľa argumentov AES-Tisza társaság ceny obsiahnuté v PPA neurčuje štát, ale partneri PPA. AES-Tisza társaság namieta proti vyhodnoteniu otázky týkajúcej sa úlohy štátu v rozhodnutí o začatí konania v tom zmysle, že rozhodnutie o úlohe štátu skúma len z pohľadu samotného uzatvorenia PPA a nie so zreteľom na stanovenie ceny, kým Komisia argumentuje tým, že výhodu v súťaži zabezpečujú výhodné ceny. Po období centrálného stanovenia ceny (teda po januári 2004, okrem roku 2007) sa ceny stanovujú na rokovaniach medzi MVM a výrobcami elektrickej energie a nemôžu sa pripísať štátu.

Narušenie hospodárskej súťaže a vplyv na obchodnú činnosť medzi členskými štátmi

(122) AES-Tisza Erómú, Budapešti Erómú a Csepeli Erómú popierajú vplyv PPA na narušenie súťaže a prípadný vplyv na obchodnú činnosť medzi členskými štátmi.

(123) Po prvé, uvedené subjekty tvrdia, že toto kritérium by sa malo posudzovať v čase uzatvorenia PPA. V tom čase Maďarsko nebolo členom EÚ a ešte nedošlo k liberalizácii trhu s elektrickou energiou. Z toho podľa ich tvrdenia vyplýva, že PPA nemohli narušiť súťaž na spoločnom trhu.

⁽³³⁾ Smernica 2003/54/ES.

(124) Po druhé, podľa ich názoru, na súťaž a obchodnú činnosť medzi členskými štátmi majú vplyv aj ďalšie činitele. Osobitne hlavným činiteľom by mala byť cezhraničná kapacita Maďarska, ktorá môže ovplyvniť obchodnú činnosť medzi Maďarskom a inými štátmi. Tieto cezhraničné kapacity sú maximálne využité. Obchod s elektrickou energiou zjavne obmedzuje obmedzená cezhraničná kapacita Maďarska a nie PPA. Podľa argumentov ďalším činiteľom je právne prostredie, ktoré ovplyvňuje obchodnú činnosť medzi členskými štátmi. Podľa maďarského práva maďarskí výrobcovia elektrickej energie nie sú oprávnení priamo predávať elektrickú energiu do zahraničia.

(125) Podľa tvrdenia Csepeli Erőműj jeho PPA nemôžu mať skutočný vplyv na obchodnú činnosť medzi členskými štátmi, nakoľko elektrickú energiu predáva len v Maďarsku.

(126) Podľa ďalšieho tvrdenia sa maďarský trh s elektrickou energiou postupne otvoril pre súťaž v súlade so záväzkami voči Európskej únii. Podstatná časť spotrebiteľov prešla do segmentu voľného trhu. Podľa pripomienok dôvodmi, ktoré novým subjektom bránia vo vstupe na maďarský trh s elektrickou energiou, respektíve v rozširovaní pôsobenia, nie sú PPA, ale neistota návratnosti prostriedkov. Podľa tvrdenia Csepeli Erőműj sa v posledných rokoch v Maďarsku stavali elektrárne len v tom prípade, ak štát zabezpečil stabilitu a istotu návratnosti formou dlhodobých zmlúv alebo formou povinného odberu, respektíve ak využiteľnosť nových kapacít garantoval dopyt podložený vertikálne integrovanou distribučnou činnosťou. Existujúce PPA jednoznačne nie sú činiteľmi, ktoré bránia novým subjektom pri vstupe na trh.

(127) Podľa ďalších argumentov na maďarskom trhu nie je dopyt po ďalších kapacitách. To by potvrdila aj tá skutočnosť, že na aukcii MVM sa veľká časť ponúkaných kapacít nepredala.

5.3. Uplatniteľnosť po pristúpení

(128) Tieto pripomienky predložil Budapesti Erőműj.

(129) Podľa argumentov Budapesti Erőműj sa PPA nemôžu považovať za „uplatniteľné aj po pristúpení“ v zmysle prílohy IV článku 3 ods. 1 písm. c) Aktu o pristúpení.

(130) Zainteresovaný subjekt argumentuje, že v súlade so všeobecným princípom zákazu retroaktivity by Komisia

nemala preskúmať opatrenia zavedené v súlade s právom platným pred pristúpením k EÚ. Nakoľko sa pravidlá Spoločenstva o štátnej pomoci môžu aplikovať len od dňa pristúpenia, za opatrenia pomoci zabezpečujúce výhody sa môžu považovať len tie, ktoré sa uzatvorili po tomto dni. Podľa ich argumentov PPA po prístupe neposkytujú žiadne výhody, nakoľko vzorec na stanovenie cien sa prijal pred týmto dňom a pred pristúpením boli v plnej miere známe finančné záväzky štátu.

5.4. Existujúca pomoc

(131) Tento argument predložili Budapesti Erőműj, Csepeli Erőműj, AES-Tisza Erőműj a Mátrai Erőműj, ako aj [...] Bank.

(132) Zainteresované subjekty argumentujú tým, že ak by aj akceptovali, že PPA sa v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES považovali za štátnu pomoc, v zmysle prílohy IV ods. 3 podods. 1 písm. c) Aktu o pristúpení by sa považovali za existujúcu pomoc. Zastávajú názor, že Komisia nenamietala proti rozhodnutiu v lehote 3 mesiacov uvedenej v Akte o pristúpení. Maďarské úrady oznámili opatrenie dňa 31. marca 2004. Po výmene informácií Komisia nereagovala v 3 mesačnej lehote na list Maďarska zo dňa 19. októbra 2004, čím vylúčila, aby sa opatrenie považovalo za „novú pomoc“.

(133) Budapesti Erőműj sa tiež domnieva, že pomoc udelená pred pristúpením a existujúca aj po pristúpení sa nemôže hodnotiť ako „nová pomoc“ alebo „existujúca pomoc“ len na základe kritérií uvedených v prílohe IV Aktu o pristúpení. Ak sa podľa Budapesti Erőműj pomoc v zmysle prílohy IV Aktu o pristúpení neklasifikuje ako existujúca pomoc, musí sa preskúmať v zmysle článku 1 písm. b) bodu ii až v nariadenia (ES) č. 659/1999.

(134) Budapesti Erőműj uvádza, že na PPA sa môže aplikovať článok 1 písm. b) písm. v nariadenia Rady (ES) č. 659/1999, a preto sa PPA považujú za „existujúcu pomoc“. Podľa ich názoru sa posledné tri vety článku 1 písm. b) písm. v nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 na PPA z troch dôvodov nemôžu aplikovať.

(135) Po prvé, v prípade rozsudku *Alzetta Mauro* ⁽³⁴⁾ Súdny dvor rozhodol, že pomoc poskytnutá na trhu uzavretom pred súťažou a pred liberalizáciou trhu sa po liberalizácii považuje za existujúcu pomoc. Podľa zainteresovaného subjektu sa tento rozsudok zakladá na výklade článku 88 ods. 1 Zmluvy o ES, a preto má prednosť pred nariadením (ES) č. 659/1999.

⁽³⁴⁾ Rozsudok Súdu prvého stupňa č. T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97–T-607/97, T-1/98, T-3/98–T-6/98 a T-23/98 v spojených prípadoch, zo dňa 15. júna 2000.

(136) Po druhé, vzhľadom na to, že nariadenie (ES) č. 659/1999 v čase liberalizácie trhu s elektrickou energiou, respektíve v čase podpísania PPA nenadobudlo účinnosť, liberalizácia sa realizovala na základe smernice 96/92/ES, nemá sa aplikovať nariadenie (ES) č. 659/1999, ale pravidlá stanovené v rozsudku v prípade *Alzetta Mauro*.

(137) Po tretie, z porovnania znenia rôznych kategórií uvedených v článku 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 659/1999 vyplýva, že článok 1 písm. b) bod v sa vzťahuje len na schémy štátnej pomoci, keďže individuálnu pomoc výslovne neuvádza.

(138) AES-Tisza Erőmű argumentuje, že ak by sa PPA klasifikovali ako nová pomoc, potom sa musia zakladať na článku 1 písm. b) bodu v) nariadenia (ES) č. 659/1999.

5.5. Komisia nemôže zrušiť platné súkromnoprávne dohody („pacta sunt servanda“) – Právna neistota

(139) Tieto argumenty predložili Budapešti Erőmű a AES-Tisza Erőmű a [...] Bank.

(140) Strany zdôrazňujú, že PPA podpísali v dobrej viere, na základe podmienok platných v čase ich uzavretia. Prijali dôležité investičné záväzky, ktoré podporujú úverové inštitúcie prostredníctvom dohôd o financovaní. Podľa ich názoru vyšetrovanie Komisie vedie k právnej neistote, čoho je vhodné sa vyvarovať. AES-Tisza Erőmű Kft. spochybňuje právo Komisie na zrušenie právoplatne uzavretých obchodných dohôd, odvolávajúc sa na pravidlá o štátnej pomoci a v širšom zmysle na predpisy o hospodárskej súťaži Zmluvy o ES ⁽³⁵⁾.

5.6. Proporcionalita

(141) AES-Tisza Erőmű Kft. vyslovuje pochybnosť o proporcionalite rozhodnutia Komisie o zrušení PPA a poukazuje na možnosť opätovného prerokovania dohôd.

5.7. Poznámky o zlučiteľnosti PPA so spoločným trhom

(142) Spoločnosti Csepel Erőmű a AES-Tisza Erőmű oznamujú svoje stanovisko, podľa ktorého sa PPA neuzatvárali ako kompenzačný systém a preto nie je vhodné ich porovnávať s metodikou. V čase ich uzatvorenia sa PPA nemohli uzavrieť s cieľom kompenzácie uviaznutých nákladov, nakoľko v tom čase ešte metodika neexistovala. Podľa názoru uvedených elektrární sa metodika môže aplikovať len tam, kde sa predtým PPA zrušili.

(143) Oproti tomu [...] Bank vo vzťahu k PPA Csepeli Erőmű argumentuje, že kompenzácia vyplatená v rámci PPA sa

v skutočne obmedzuje len na pokrytie nákladov oprávnených v zmysle metodiky (teda fixné náklady, variabilné náklady a primeraná miera zisku). Podľa tohto tvrdenia PPA Csepeli Erőmű neobsahuje kompenzácie presahujúce oprávnené uviaznuté náklady.

(144) Csepeli Erőmű ďalej tvrdí, že PPA zodpovedajú podmienkam v zmysle článku 87 ods. 3 Zmluvy o ES, nakoľko významnou mierou prispievajú k zabezpečeniu bezpečných dodávok elektrickej energie v Maďarsku, v širšom zmysle k rozvoju maďarského hospodárstva.

(145) AES-Tisza Erőmű (bez podrobnejšieho odôvodnenia) navrhuje, že by sa PPA v zmysle článku 87 ods. 3 písm. a) mali považovať za záruku investícií realizovaných v regióne.

(146) Okrem toho AES-Tisza Erőmű namieta, že v rozhodnutí o začatí konania nie sú jasne definované použité pojmy „benchmark“, trhovú cenu a „stratová investícia“, ako aj vo vzťahu k hospodárskym hypotézam a lehotám zohľadneným pri vyhodnotení Komisie otázky zlučiteľnosti so spoločným trhom.

6. ODPOVEĎ MAĎARSKA NA PRIPOMIENKY ZAINTERESOVANÝCH STRÁNOK

(147) V reakcii na pripomienky Csepeli Erőmű Maďarsko poznamenalo, že v rozpore s uvedeným aj PPA Csepeli Erőmű obsahuje minimálne množstvo spadajúce pod garantovaný odber.

(148) V súvislosti s argumentmi Dunamenti Erőmű maďarské úrady zdôrazňujú, že Dunamenti Erőmű nemôže odmietnuť výrobu energie na základe podmienok diktovaných MVM ani v tom prípade, ak by to bolo na úkor predaja na voľnom trhu. Maďarské úrady zdôrazňujú, že MVM v roku 2006 dal podnet na vyňatie blokov 4 F z PPA, tieto bloky by sa potom mohli priamo zúčastniť na voľnom trhu podporných a systémových služieb. Dunamenti Erőmű však túto možnosť odmietol.

(149) Ohľadne pripomienok AES-Tisza Erőmű, podľa ktorých výrobcovia bez uzavretých PPA investovali hlavne vtedy, ak spadali pod garantovaný odber, maďarské úrady oznámili, že dôležité elektrárne a bloky elektrární predávajú elektrickú energiu na voľnom trhu bez PPA a garantovaného odberu (napr. blok G1 Dunamenti Erőmű, Vértesi Erőmű, I. a II. blok Mátrai Erőmű).

(150) Maďarsko zdôraznilo, že v protiklade s tým, čo predložil AES-Tisza Erőmű aj rokovacia pozícia MVM je obmedzená rozhodnutiami uvedenými v PPA (vzorce na tvorbu ceny a garantované odberné množstvá).

⁽³⁵⁾ List zaevidovali dňa 19. decembra 2006.

7. HODNOTENIE KOMISIE

7.1. Protiprávna pomoc

- (151) Pomoc vyplývajúcu z PPA maďarské úrady nenahlásili Komisii v súlade s predpismi rokovacieho poriadku o štátnej pomoci, preto sa uvedená pomoc považuje za protiprávnu pomoc.

7.2. Všeobecné pripomienky týkajúce sa individuálneho hodnotenia PPA

- (152) Vo svojich pripomienkach niektoré zainteresované subjekty navrhovali individuálne hodnotenie PPA, vzhľadom na rozdiely v podmienkach konkrétnych zmlúv.

- (153) Toto rozhodnutie sa vzťahuje na každú PPA, ktorá bola uzatvorená medzi MVM a elektrárnami a v čase prístupu Maďarska k únii bola v platnosti [pozri odseky (44) a (45)]. Podľa názoru Komisie základné princípy PPA vykazujú také podobné črty, ktoré odôvodňujú ich spoločné hodnotenie v rámci konania o štátnej pomoci. Ako bude ďalej uvedené, Komisia sa domnieva, že najväčšia výhoda vyplývajúca z PPA je spoločným činiteľom všetkých PPA, rovnako aj rozhodnutie na ich uzatvorenie v období 1995 – 2001 sledovalo rovnaký odborný a politický cieľ a podobné možnosti riešenia. Konkrétne každá PPA predpisuje pre MVM nákupnú povinnosť podstatnej časti počas celej doby životnosti podstatnej časti prostriedkov vo vzťahu k rezervovaným kapacitám a garantovaným odberným množstvám, pritom používajú mechanizmus tvorby cien, ktorý výrobcom umožňuje pokrytie fixných a variabilných nákladov. Okrem toho aj ostatné podmienky štátnej pomoci vykazujú podobné črty, ktoré opodstatňujú ich spoločné hodnotenie. Selektívnosť je založená na rovnakom princípe; na zodpovedanie otázky, či PPA viedli k poskytnutiu štátnych zdrojov sa musí vykonať rovnaké hodnotenie, ďalej aj hodnotenie ich vplyvu na súťaž a obchod sa riadi tým istým hospodárskym hodnotením a zohľadňuje aj existenciu ostatných PPA na maďarskom trhu. Preto sa Komisia domnieva, že v záujme preverenia skutočnej situácie na maďarskom trhu, PPA sa musia vo vzťahu k rozhodnutiu o štátnej pomoci hodnotiť v jednom konaní, ktoré sa ukončí rozhodnutím.

- (154) Tento komplexný pohľad nezabráni Komisii v tom, aby zohľadnila skutočné rozdiely v uvedených PPA. Preto toto rozhodnutie stanoví rozdiely medzi PPA, pokiaľ sú tieto relevantné z hľadiska rozhodnutia o poskytnutí štátnej pomoci.

7.3. Existencia štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1) Zmluvy o ES

- (155) Komisia preskúma všetky štyri kumulatívne kritériá na existenciu štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES: využitie štátnych zdrojov, existencia hospo-

dárskej výhody, selektívny charakter výhody a jej vplyv na obchod.

Vhodný čas hodnotenia

- (156) Zainteresované strany vo svojich pripomienkach (na základe rôznych kritérií hodnotenia) argumentovali tak, že Komisia by mala brať do úvahy výlučne situáciu v období podpisania PPA. Zistenia tejto analýzy by mala rozšíriť na celé obdobie platnosti PPA. Budapešti Erőmű sa pritom odvoláva na oznámenie Komisie o určení pravidiel na vyhodnotenie protiprávnej štátnej pomoci⁽³⁶⁾.

- (157) Na stanovenie vhodného času hodnotenia Komisia musí najprv zohľadniť Akt o prístúpení Maďarska, Procesné nariadenie, ako aj judikatúru Súdneho dvora.

- (158) Príloha č. IV Aktu o prístúpení ustanovuje:

„PRÍLOHA č. IV

Zoznam uvedený v článku 22 Aktu o prístúpení

[...]

3. Politika hospodárskej súťaže

1. Nasledujúce systémy pomoci a individuálna pomoc, ktoré boli v novom členskom štáte zavedené pred dňom prístúpenia a sú uplatňované aj po tomto dni, sa ku dňu prístúpenia považujú za existujúcu pomoc v zmysle článku 88 ods. 1 Zmluvy o ES:

a) opatrenia pomoci zavedené pred 10. decembrom 1994;

b) opatrenia pomoci uvedené v dodatku k tejto prílohe;

c) opatrenia pomoci, ktoré boli pred dňom prístúpenia preskúmané orgánom pre kontrolu štátnej pomoci nového členského štátu a uznané za zlučiteľné s *acquis* a voči ktorým Komisia nevzniesla žiadnu námietku z dôvodu vážnych pochybností o súlade opatrenia so spoločným trhom podľa postupu ustanoveného v odseku 2.

Všetky opatrenia, ktoré sa budú uplatňovať po prístúpení a predstavujú štátnu pomoc a nespĺňajú uvedené podmienky, sa ku dňu prístúpenia na účely článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES považujú za novú pomoc.

⁽³⁶⁾ Ú. v. ES C 119, 22.5.2002, s. 22.

Uvedené ustanovenia sa nevzťahujú na pomoc pre odvetvie dopravy, ani pre činnosti súvisiace s výrobou, spracovaním a predajom výrobkov uvedených v prílohe I k Zmluve o ES s výnimkou výrobkov rybného hospodárstva a z nich odvodených výrobkov.

Uvedenými ustanoveniami nie sú dotknuté prechodné opatrenia týkajúce sa politiky hospodárskej súťaže ustanovené v tomto akte.“

(159) Súvisiaca časť článku 1 Procesného nariadenia ustanovuje nasledovné:

„b) „existujúca pomoc“:

i) – iv) [...]

v) pomoc, ktorá sa považuje za existujúcu pomoc, pretože možno stanoviť, že v čase, keď nadobudla účinnosť, nepredstavovala pomoc a následne sa stala pomocou v dôsledku vývoja spoločného trhu a bez toho, aby ju členský štát upravoval. Pokiaľ sa určité opatrenia stanú pomocou po liberalizácii činnosti podľa práva Spoločenstva, tieto opatrenia sa nebudú považovať za existujúcu pomoc po dátume stanovenom pre liberalizáciu;

c) „nová pomoc“: bude znamenať všetku pomoc, to znamená schémy pomoci a individuálnu pomoc, ktorá nie je existujúcou pomocou vrátane úprav existujúcej pomoci.“

(160) Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že také opatrenia, ktoré sa v čase ich predloženia nepovažovali za štátnu pomoc, sa za určitých podmienok stanovených v článku 87 Zmluvy o ES môžu stať štátnou pomocou. Z tohto hľadiska je nepodstatné, či opatrenie, ktoré sa stalo štátnou pomocou je zaradené medzi existujúcu alebo novú štátnu pomoc.

(161) Hoci je pravdou, že Komisia musí hodnotiť situáciu v čase nadobudnutia platnosti opatrenia, keď v danom prípade vyhodnocuje existenciu štátnej pomoci, neznamená to, že hodnotenie štyroch kritérií uvedených v definícii štátnej pomoci sa v každom prípade musí obmedziť výlučne na obdobie udelenia pomoci.

(162) Z článku 1 písm. b) bodu v) Procesného nariadenia jednoznačne vyplýva, že existujú také mimoriadne okolnosti, ako napr. rozvoj spoločného trhu alebo liberalizácia niektorého odvetvia, počas ktorého sa v jednom

alebo viacerých odvetviach realizujú závažné hospodárske a právne zmeny a za týchto okolností a následkom týchto zmien sa môžu dostať do oblasti kontroly štátnej pomoci aj také opatrenie, ktoré pôvodne nespadlo do pôsobnosti článku 87 Zmluvy o ES. Ak napríklad počas liberalizácie určitého odvetvia hospodárstva ponecháme všetky opatrenia, ktoré v čase ich schválenia – v dôsledku podstatne odlišných podmienok na trhu – nespĺňali podstatu štátnej pomoci, ale počnúc dňom liberalizácie spĺňajú všetky podmienky štátnej pomoci, týmto by sme de facto zachovali veľkú časť podmienok na trhu pred vytvorením konkurencie. Toto by bolo v rozpore so zámerom, aby sa na každom trhu skončila situácia bez konkurencie, čiže s rozhodnutím členských štátov o liberalizácii daného odvetvia. Cieľom špeciálnych ustanovení, na základe ktorých sa niektoré opatrenie môže stať štátnou pomocou, je, aby nezostalo v platnosti žiadne opatrenie, ktoré síce nepredstavovalo štátnu pomoc v predchádzajúcich hospodárskych a právnych podmienkach, avšak je v rozpore so záujmami účastníkov v nových podmienkach na trhu ⁽³⁷⁾.

(163) Otázkou, či je daná štátna pomoc existujúca alebo nová, musí Komisia vyhodnotiť po stanovení existencie štátnej pomoci.

(164) Maďarské hospodárstvo v deväťdesiatych rokoch prešlo drastickými zmenami. Krajina sa rozhodla pristúpiť k Európskej únii a 1. mája 2004 sa stala jej plnohodnotným členom. Maďarsko si presne uvedomovalo povinnosti, že existujúce opatrenia musí zosúladiť s podmienkami konkurencie vnútorného trhu, ku ktorému sa chce pripojiť, nakoľko Európska dohoda ⁽³⁸⁾, ktorú v roku 1991 podpísalo, túto povinnosť výslovne uvádza.

(165) Tým, že pristúpilo k Európskej únii, sa Maďarsko pridalo aj k liberalizovanému vnútornému trhu energie. Akt o pristúpení neobsahuje výnimku konkurenčných pravidiel pre maďarský trh energie. Na základe uvedenej argumentácie sa Komisia v rozpore s pripomienkami zainteresovaných strán domnieva, že PPA boli uzatvorené za celkom odlišných hospodárskych podmienok (čo uznávajú aj zainteresované strany) pred pristúpením k liberalizovanému vnútornému trhu a za nových hospodárskych a právnych podmienok sa môžu stať štátnou pomocou. V záujme posúdenia existencie tejto pomoci je potrebné vyhodnotiť štyri kritériá štátnej pomoci na základe nových hospodárskych a právnych podmienok.

⁽³⁷⁾ Rozhodnutie súdu prvého stupňa dňa 15. júna 2000 v prípade Alzetta Mauro, na ktoré sa odvoláva Budapesti Erómű, v skutočnosti potvrdzuje, že opatrenie treba prehodnotiť v podmienkach vzniknutých po liberalizácii, ak sa zistí, že opatrenie, ktoré pred liberalizáciou nebolo štátnou pomocou (existujúca alebo nová štátna pomoc) sa po liberalizácii stáva štátnou pomocou.

⁽³⁸⁾ Zmluvu o pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Maďarskou republikou na strane druhej – Európsku dohodu podpísali dňa 16. decembra 1991.

- (166) Otázku relevantného termínu hodnotenia treba ďalej skúmať vo vzťahu k Aktu o prístupí. Na rozdiel od všetkých doterajších prístupí členské štáty súhlasili, že Akt o prístupí sa doplní o osobitné ustanovenia, v zmysle ktorého všetky opatrenia uplatniteľné po prístupí a uzatvorené po 10. decembri 1994 sa musia pred prístupím oznámiť Komisii, ktorá ich prehodnotí na základe tzv. *acquis communautaire*.
- (167) Vo väčšine štátov, ktoré k EÚ pristúpili 1. mája 2004 bola z historických dôvodov silná štátna intervencia. Mohli sa vyskytnúť také opatrenia, ktoré pred prístupím v dôsledku rozdielnych podmienok na trhu nezodpovedali štyrom kritériám štátnej pomoci, ale po prístupí za nových právnych a ekonomických podmienok už spĺňajú všetky kritériá.
- (168) Cieľom príslušných článkov Aktu o prístupí je zabezpečenie súťaže na vnútornom trhu bez jej narušenia v období po nadobudnutí platnosti zmluvy. Príslušné články Aktu o prístupí sa teda orientujú na to, aby po prístupí nenarušili spoločnú súťaž na trhu nezlučiteľnými opatreniami štátnej pomoci. V tomto ohľade je nepodstatné, či v deväťdesiatych rokoch, v čase prijatia opatrenia, toto spĺňalo podmienky štátnej pomoci alebo nie. Z hľadiska hodnotenia kritéria existencie pomoci je teda podstatné obdobie prístupia Maďarska k EÚ a tým aj k vnútornému trhu energetiky.
- (169) Každý iný prístup by mal za následok takú situáciu, v ktorej by sa zachovali pôvodné hospodárske podmienky z obdobia pred prístupím a liberalizáciou (v prípade väčšiny nových členských štátov by to zodpovedalo prechodnému obdobiu po komunistickom režime) aj po prístupí k Európskej únii. Takto by opatrenia, ktoré sa pred prístupím nepovažovali za štátnu pomoc, členský štát mohol ponechať v platnosti. Dokonca by ich ľubovoľne predĺžil aj vtedy, ak by sa tieto opatrenia po prístupí za daných podmienok už považovali za štátnu pomoc so zreteľom na to, že tieto opatrenia by nespádali do kompetencie Komisie na kontrolu podmienok štátnej pomoci.
- (170) Pripomienky zainteresovaných strán sú zamerané práve na túto skutočnosť. Cieľom argumentov zainteresovaných strán týkajúcich sa vhodného obdobia hodnotenia je potvrdenie, že hodnotenie súčasných PPA sa má vykonať výlučne v období ich uzatvárania (teda medzi rokmi 1995 a 2001), pri vtedajších podmienkach a na základe týchto právnych a hospodárskych podmienok by výsledkom hodnotenia bolo, že PPA nie sú štátnou pomocou. Zainteresované strany tvrdia, že podnikateľský subjekt trhového hospodárstva treba testovať v hospodárskom kontexte deväťdesiatych rokov, taktiež aj jeho vplyv na narušenie súťaže a vplyv na hospodárstvo, že Komisia musí zohľadniť vtedajšie povinnosti MVM (zabezpečenie bezpečných dodávok), ako aj model odvetvia v tom období (model jediného kupujúceho atď.). Podľa ich názoru hodnotenie na základe týchto skutočností by zostalo smerodajným až do ukončenia platnosti PPA (v prípade zmluvy s najdlhšou platnosťou do roku 2024), nezávisle od takých zmien, akou je prístupie Maďarska k Európskej únii a následná liberalizácia trhu s energiami.
- (171) Komisia nesúhlasí s týmito argumentmi. Podľa názoru Komisie cieľom príslušných článkov Aktu o prístupí bolo práve zabrániť takýmto situáciám tým, že nariaďujú okamžitú aplikáciu pravidiel o štátnej pomoci na hospodárske subjekty. Akt o prístupí zabezpečuje výnimku pre určité hospodárske odvetvia (pozri opatrenia súvisiace s dopravou), ale účastníkov trhu s elektrickou energiou sa žiadna výnimka netýka. Preto sa tzv. *acquis communautaire*, vrátane smernice 96/92/ES, musí bezodkladne uplatňovať odo dňa prístupu na všetky zmluvné podmienky na maďarskom trhu s elektrickou energiou.
- (172) Pri hodnotení PPA Komisia vychádza z toho, že pri prístupí k liberalizovanému vnútornému trhu energie Maďarsko prijalo, že bude uplatňovať princípy tohto trhového hospodárstva na maďarskom trhu s energiou u každého subjektu, ako aj na všetky obchodné vzťahy.
- (173) Preto Komisia musí skúmať, či opatrenie zodpovedá kritériám existencie štátnej pomoci od prístupia Maďarska k Európskej únii.

Výhoda

- (174) Pri skúmaní existencie výhody je potrebné uviesť, že väčšina výrobcov elektrickej energie vo svojich pripomienkach priznala, že bez garancií poskytovaných PPA by do týchto elektrární nemohli investovať. [...] Erőmű Rt. vo svojich pripomienkach argumentuje tým, že „[a] PPA je pre banky dôležitým faktorom pri ochote financovania investície a v prípade plynulého prefinancovania prevádzkových nákladov. [...] ... “si [...] vyžiadala stanovisko konzorcía [teda bánk] k úprave PPA dňa [...], ale banky odmietli zníženie rezervovanej kapacity, ako aj garantovaného odberu”⁽³⁹⁾.

⁽³⁹⁾ Citát z bodu 3. pripomienok výrobcu.

(175) V tejto súvislosti [...] (zástupca dvanástich bánk, ktoré poskytli pôžičku Csepeli Aramtermelő Kft. vo výške približne [...] tvrdí, že „[a] podľa stanoviska bánk sú PPA súčasťou navzájom súvisiacich obchodných zmlúv, ktoré boli a sú garanciou pre úverové zmluvy na financovanie trhových projektov. Teda akákoľvek zmena PPA by sa automaticky týkala aj bánk, nakoľko tieto majú k dispozícii príslušné zmluvné mechanizmy a to by v konečnom dôsledku ohrozilo aj celý projekt Csepel II.“

(176) [...] zástupca deviatich bánk, ktoré poskytli pôžičku (AES-Tisza Erőmű Kft vo výške približne [...]) tvrdí, že „financovanie sa zakladá hlavne na PPA, respektíve na existencii ostatných príslušných projektových dokumentoch (napr. na nákupe paliva). [...] PPA zabezpečujú stabilitu (týka sa množstva predanej elektrickej energie a tvorby cien) proti riziku dopytu.“ „Stabilita dopytu je rozhodujúcim činiteľom [...], ktorý poskytuje potrebnú istotu bankám v prípade zabezpečenia dlhodobého financovania na nerozvinutom trhu.“

(177) Pri skúmaní existencie výhody Komisia najprv analyzovala, ktoré argumenty má počas skúmania sledovať. Na základe výsledku predbežnej analýzy uvedenej v odsekoch (180) až (190) Komisia usúdila, že v záujme zistenia existencie výhody je potrebné preskúmať, či by bežný podnikateľský subjekt za podmienok na trhu v čase pristúpenia Maďarska k Európskej únii výrobcom poskytol podobné záruky, ako sú v PPA, teda také, na základe ktorých je MVM v období 15 až 27 rokov (toto obdobie zodpovedá predpokladanej prevádzkovej alebo amortizačnej dobe) povinný odoberať kapacitu rezervovanú v PPA (čo zodpovedá celej kapacite elektrárne alebo jej podstatnej časti), respektíve kúpiť garantované minimálne množstvo vyrobenej elektrickej energie, ktoré pokrýva fixné a variabilné náklady elektrárne (vrátane nákladov na palivo)⁽⁴⁰⁾.

(178) V druhom kroku Komisia hľadala odpoveď na túto otázku s ohľadom na bežnú obchodnú prax na európskom trhu s energiou.

(179) Napokon Komisia krátko hodnotila vplyv PPA na trh v období po pristúpení Maďarska k Európskej únii. Hoci táto posledná analýza nie je potrebná na zistenie tej skutočnosti, či PPA poskytujú hospodársku výhodu, predsa je vhodné túto analýzu vykonať v záujme potrebného preskúmania jednotlivých pripomienok od zainteresovaných subjektov.

1. *Predbežná analýza: argumentácia s cieľom posúdenia existencie výhody*

(180) V pripomienkach predložených v priebehu konania tretie subjekty analyzovali existenciu výhody na základe podmienok platných v polovici deväťdesiatych rokov v čase podpísania PPA. V podstate dospeli k záveru, že v uvedenom období počas privatizácie spoločností vyrábajúcich elektrickú energiu by priemerný subjekt na trhu výrobcom poskytol záruky podobné tým v PPA, aby povzbudil investorov a zabezpečil bezpečných dodávok v Maďarsku.

(181) Komisia preskúmala opodstatnenosť tohto prístupu a dospela k názoru, že z dvoch príčin nie je vhodný. Po prvé, neberie do úvahy skutočne zvýhodnené subjekty skúmaného opatrenia. Po druhé, tento prístup berie do úvahy nevhodné obdobie z hľadiska skúmania výhody.

Zvýhodnené subjekty potenciálnej výhody

(182) Dunamenti Erőmű Rt. tvrdí, že nemal žiadne výhody vyplývajúce z PPA, nakoľko pri privatizácii elektrárne zaplatil trhovou cenu a v predajnej cene zohľadnil práva a povinnosti vyplývajúce z PPA. Ak by sa teda dostal k určitým výhodám v dôsledku PPA, jej kompenzáciu by vyplatil ako časť privatizačnej ceny.

(183) Komisia sa domnieva, že tieto argumenty v danom prípade neobstoja. Zvýhodnenými subjektmi pomoci, ktorá je predmetom skúmania, sú privatizované elektrárne (teda u ktorých sa privatizácia realizovala) a nie ich akcionári. Privatizácia elektrární sa realizovala formou získania vlastníckeho podielu.

(184) Súdny dvor už preskúmal otázku, akým spôsobom ovplyvňuje protiprávne poskytnutá pomoc existenciu spoločnosti a jej zvýhodnený subjekt zmena, ktorá nastala v dôsledku získania vlastníctva. Podľa Súdneho dvora takáto protiprávne pridelená pomoc nezávisle od zmeny vlastníckych vzťahov aj naďalej zostáva v platnosti v prospech pôvodne zvýhodnenej spoločnosti⁽⁴¹⁾. Prevod vlastníckych práv za trhovú cenu má za následok len to, že subjekt získajúci podiel nedostane štátnu pomoc. Táto skutočnosť je však nezávislá od toho, či sa zvýhodnená elektrárňou podieľa na hospodárskej výhode.

(185) Zvýhodnené subjekty pomoci skúmanej v tomto procese sú maďarské spoločnosti, ktoré prevádzkujú elektrárne a podpísali PPA a nie členovia (akcionári) týchto elektrární. Okrem toho ku zmenám vo vlastníckych

⁽⁴⁰⁾ Nezávisle od toho, že sa táto cena zakladá na cenovom mechanizme PPA alebo na nariadeniach o cene, vzhľadom na to, že obidve cenové regulácie sa zakladajú na rovnakých princípoch.

⁽⁴¹⁾ Rozsudok v spojených prípadoch č. C-328/99 a C-399/00 Taliansko a SIM 2 Multimedia kontra Komisia (EBHT 2003, s. I-4035, bod 83).

vzťahoch došlo ešte pred obdobím, ktoré skúmame z hľadiska existencie štátnej pomoci a z hľadiska existencie pomoci poskytnutej prevádzkovateľom elektrárni táto zmena nie je relevantná. Spoločnosti, ktoré PPA podpísali boli prostredníctvom PPA zvýhodnení bez ohľadu na vlastnícku štruktúru.

Obdobie, ktoré sa berie do úvahy pri hodnotení existencie výhody

- (186) Komisia si je vedomá, že v podmienkach maďarského trhu deväťdesiatych rokov hlavný princíp PPA, teda garancia návratnosti investícií bola podmienkou toho, aby sa potrebné investície mohli uskutočniť.
- (187) Tá skutočnosť, že charakteristiky odvetvia na výrobu elektrickej energie a politická a hospodárska situácia Maďarska v danom období si vyžadovali zásah štátu, že v danom období sa najlepším riešením zdalo poskytnutie PPA mnohým výrobcom, v žiadnom prípade neodporuje skutočnosti, že PPA zabezpečili výhodu výrobcom.
- (188) Väčšina výrobcov tvrdí, že PPA im nezabezpečujú výhody, nakoľko zodpovedajú riadenému trhovému správaniu MVM, resp. hociktorého iného podnikateľského subjektu. Argumentujú tým, že ktorýkoľvek súkromný subjekt v pozícii MVM (teda jediný kupujúci právne zviazaný na zabezpečenie bezpečných dodávok) by sa rozhodol uzavrieť PPA, ako aj tým, že hospodárske výhody vyplývajúce z týchto zmlúv neprekračujú úroveň, ktorú strany mohli bežne dosiahnuť v nerozvinutých podmienkach maďarského trhu v deväťdesiatych rokoch. Okrem toho v záujme získania povolenia na prevádzku boli výrobcovia právne zviazaní uzavrieť dohodu s MVM. Výrobcovia zdôrazňujú, že na základe princípu súkromného investora by Komisia mala brať do úvahy právne požiadavky a hospodársku realitu pri uzatváraní PPA.
- (189) K argumentom zainteresovaných strán ohľadom princípu súkromného investora sa Komisia odvoláva na odôvodnenia tohto rozhodnutia stanovujúce obdobie, ktoré sa zohľadňuje pri hodnotení existencie štátnej pomoci poskytnutej v rámci PPA. Komisia chce opätovne poukázať, že nepochybuje o tom, že za podmienok v čase uzatvorenia PPA bolo potrebné tieto zmluvy uzavrieť. Ale ako toto rozhodnutie objasňuje, táto skutočnosť v žiadnom prípade neznamená, že PPA nezabezpečovali výhody výrobcom. Zainteresované strany tvrdia len to, že tieto dohody zodpovedali podmienkam na trhu v období ich uzatvorenia. Ale ani jedna zo zainteresovaných strán netvrdila, že by zodpovedali aj podmienkam vnútorného trhu.

Záver predbežnej analýzy

- (190) Komisia usudzuje, že počas skúmania existencie pomoci poskytnutej PPA sa musí ubezpečiť o tom, či by za podmienok v čase pristúpenia Maďarska k Európskej únii priemerný podnikateľský subjekt poskytol garancie výrobcom podobné tým v PPA ako sú uvedené v odseku (177).
2. *Analýza existencie výhody poskytnutej výrobcom elektrickej energie v čase pristúpenia Maďarska k Európskej únii*
- (191) Aby Komisia mohla zodpovedať otázku položenú v predchádzajúcom odseku, určila základnú prax hospodárskych podnikateľských subjektov na európskom trhu s elektrickou energiou z hľadiska tejto analýzy, a analyzovala, či sú PPA v súlade s touto praxou alebo či poskytujú také garancie výrobcom, ktoré by kupujúci v rámci bežnej obchodnej praxe neakceptoval.
- (192) Je dôležité poznamenať, že trh s elektrickou energiou sa tradične delí na štyri čiastkové trhy: i) výroba/import a) veľkoobchodné služby, ii) prenos/distribúcia, iii) ďalší predaj (maloobchod), iv) vyrovnávacie služby. Nakoľko MVM nakupuje, importuje elektrickú energiu od tuzemských výrobcov a potom ju predáva regionálnym energetickým spoločnostiam a obchodným operátorom (pre ďalší predaj), je z hľadiska PPA dôležitý relevantný trh patriaci do prvej a štvrtej kategórie. MVM tiež dodáva rezervované kapacity pre prevádzkovateľa siete v záujme zabezpečenia rovnomernosti systému.
- (193) Maďarský trh ďalšieho predaja (maloobchodný) sa v skúmanom období delil na dva sektory: i) na verejný, kde regionálne energetické spoločnosti dodávajú elektrickú energiu za regulované ceny odberateľom bez oprávnenie a odberateľom, ktorí svoje oprávnenie nevyužívajú, ii. na voľný trh, kde obchodní operátori dodávajú oprávneným odberateľom energiu za ceny vytvorené na základe trhových mechanizmov. Systém zavedený III. zákonom o elektrickej energii verejný sektor ohraničuje na domácnosti, pre ktoré sa povinne poskytujú univerzálne služby a na obchodných spotrebiteľov.
- (194) V sledovanom období MVM dodával elektrickú energiu regionálnym energetickým spoločnostiam, ako aj obchodným operátorom voľného trhu. Zároveň však, ako sme to načrtli v odsekoch (221) až (231), predaj MVM operátorom voľného trhu sa obmedzil len na množstvo nad rámec potreby verejného sektora, pričom MVM túto energiu nakúpil v rámci PPA. Takýto predaj nebol samostatnou obchodnou činnosťou, ale skôr dôsledkom samotných PPA. Existenciu výhody pre MVM je preto potrebné vyhodnotiť spolu

s prvotným zámerom, ktorým je zabezpečenie potrebných dodávok elektrickej energie pre potreby verejného sektora. Je potrebné teda prešetriť, či bez PPA by ich účastníkom rovnaké garancie ponúkal podnikateľský subjekt, ktorý poverili dodávkami elektrickej energie regionálnym energetickým spoločnostiam. Toto vyhodnotenie sa musí vykonať z pohľadu veľkoobchodného trhu pôsobiaceho na základe pravidiel hospodárskej súťaže. Nasledujúce odseky najprv poskytujú prehľad o typickej obchodnej praxi dôležitej z hľadiska analýzy, potom porovnávajú PPA s touto praxou. Nakoniec Komisia v nadväznosti na uvedené porovnanie preskúmala tie následky PPA, s ktorými úrady mohli počítať v čase pristúpenia Maďarska k Európskej únii a či by v prípade zmlúv iného druhu mohli počítať s lepšou rovnováhou medzi priaznivými a nepriaznivými následkami.

2.a) Krátky popis obchodných praktík európskeho trhu s elektrickou energiou relevantných z hľadiska hodnotenia existencie výhod vyplývajúcich z PPA

- (195) Pri odvetvovej kontrole sektora elektrickej energie⁽⁴²⁾ Komisia podrobne preskúmala podmienky distribúcie elektrickej energie na európskych veľkoobchodných trhoch.
- (196) V závislosti od obdobia realizácie sa dá s elektrickou energiou obchodovať na okamžitých (spotových) trhoch alebo na základe termínovaných zmlúv (forward). Na spotových trhoch sa obchody s elektrickou energiou uzatvárajú deň pred skutočným výkonom a vzťahujú sa na nasledujúci deň. Spotový predaj elektrickej energie na burze sa uskutoční vždy na základe marginálnych cien, ktoré zabezpečujú pokrytie len krátkodobých marginálnych nákladov⁽⁴³⁾.
- (197) Na termínovaných trhoch sa elektrická energia predáva s neskoršími termínmi realizácie. Termínované produkty môžu byť týždenné, mesačné, štvrtročné, ako aj ročné. Obchodovanie so spotovými a termínovanými produktmi sa môže uskutočniť na energetických burzách,
- ako aj v zúčtovacích ústavoch vo forme mimoburzových obchodov (OTC). V dôsledku neustálej voľby medzi týmito produktmi sa ceny identických produktov na energetických burzách a trhoch OTC približujú. Preto energetické burzy stále viac určujú referenčné ceny všetkých spotových a termínovaných produktov, teda celého veľkoobchodného trhu.
- (198) Ceny termínovaných produktov okrem toho určujú aj očakávania podnikateľských subjektov týkajúce sa budúceho vývoja cien. Podnikateľské subjekty uzatvárajú termínované obchody, pretože dávajú prednosť istým cenám pred neznámymi budúcimi spotovými cenami, takto aj termínované nákupné ceny obsahujú prvky rizika. V praxi ceny termínovaných produktov obsahujú taký určujúci prvok, ktorý odzrkadľuje očakávania podnikateľských subjektov na vývoj spotových nákupných cien a v závislosti od toho, či podnikateľské subjekty pripisujú veľký význam bezpečnej cene, riziková prémie alebo zľavu, hoci v praxi sa to väčšinou objaví vo forme prémie. Z uvedeného vyplýva, že spotové nákupné ceny znamenajú vo vzťahu ku každej cene energie referenciu. Pokiaľ existuje spotový burzový predaj, potom jeho ceny znamenajú referenciu pre celý trh. Kupujúci na viacerých veľkoobchodných trhoch sa v záujme prehľadu vlastných nákladov prevažnú časť očakávaných potrieb spravidla pokúšajú pokryť termínovanými obchodmi. Potreby nepokryté termínovanými obchodmi pokrývajú spotovými obchodmi, hoci v praxi sa to väčšinou objaví vo forme prémie.
- (199) Odvetvová kontrola sektora elektrickej energie preukázala, že okrem štandardizovaných burzových obchodov a obchodov na trhoch OTC sa uzatvárajú aj „individuálne bilaterálne obchody“. Tieto obchody sa môžu veľmi odlišovať z hľadiska rôznych produktov alebo služieb, ceny vyskytujúce sa v týchto obchodoch sa spravidla v správach neobjavia. Okrem trhových podmienok obchodov realizovaných na energetických burzách a trhoch OTC aj mimoburzové obchody nevyhnutne ovplyvňujú tieto obchody, nakoľko by príslušný výrobca alebo importér neprijal uzatvorenie takého individuálneho dvojstranného obchodu, ktorý by jednoznačne ponúkal nepriaznivejšie podmienky ako štandardný spotový alebo termínovaný obchod. Teda štandardné spotové alebo termínované obchody realizované na európskych veľkoobchodných trhoch predstavujú dostatočný porovnávací základ k vyšetrovaniu tej skutočnosti, či PPA znamenajú výhodu pre výrobcov.
- (200) Na termínovaných trhoch je najdlhším obdobím realizácie jeden rok. Najdlhšie časové obdobia medzi uzatvorením zmluvy a dňom začatia skutočnej realizácie sú nasledovné: 4 roky – NordPool (škandinávské štáty), 3 roky – Powernext (Francúzsko), 5 rokov – UKPX (Veľká Británia) a 6 rokov – EEX (Nemecko). Na určitých burzách, ako napr. OMEL v Španielsku, sa termínované obchody vôbec neuzatvárajú. Štandardné termínované

⁽⁴²⁾ V júni 2005 Komisia začala kontrolu činnosti európskeho trhu plynu a elektrickej energie. Toto rozhodnutie ako zdroj informácií využíva záverečnú správu z kontroly sektora elektrickej energie vydanú 10. januára 2007 o obchodných trendoch a praktikách na európskych trhoch s elektrickou energiou, ktoré existovali už v dobe pristúpenia Maďarska k Európskej únii dňa 1. mája 2004. Táto správa je uvedená na internetovej adrese: http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/others/sector_inquiries/energy/

⁽⁴³⁾ Krátkodobé marginálne náklady sú náklady, ktoré výrobca dokáže eliminovať, ak sa rozhodne zastaviť výrobu elektrickej energie na krátke obdobie. Tieto náklady sa približne rovnajú variabilným nákladom, pretože v oboch prípadoch sú najdôležitejšie náklady na palivo.

obchody zaväzujú dodávateľa, aby maximálne jeden rok dodával určité množstvo elektrickej energie za vopred stanovené ceny v období do maximálne šesť rokov po uzatvorení zmluvy. Uvedené časové obdobia nedosahujú čas amortizácie a prevádzkovania ľubovoľnej elektrárne. Z toho vyplýva, že v rámci bežných podmienok na trhu výrobcovia v žiadnom prípade nedosahujú dohody cien a predajných množstiev v období amortizácie zariadenia elektrárne a doby prevádzky ani v tom prípade, ak najväčšiu časť vyrobenej energie predajú pomocou termínovaných obchodov. Okrem toho, keďže ceny sú vopred určené, výrobcovia musia počítať aj s rizikom, že náklady prevýšia dohodnutú cenu. Toto riziko nie je zanedbateľné hlavne pre výkyvy cien paliva, čo je u väčšiny technológií podstatným prvkom variabilných nákladov. Výrobcovia musia tiež počítať aj s tlakom hospodárskej súťaže, nakoľko počas obdobia prevádzky ich zariadení musia často obnoviť termínované zmluvy, a preto musia ponuku prispôsobiť vývinu podmienok súťaže.

(201) Na veľkoobchodnom trhu nájdeme aj obchody spojené s rezervovaním výrobných kapacít vo forme „právk čerpania“ (drawing rights), preto je vhodné ich porovnať s PPA. Získanie právk čerpania znamená, že sa obvykle na očakávané obdobie prevádzky zariadenia viaže časť výrobných kapacít a prevádzkovateľovi zariadenia sa platí „poplatok za kapacitu“ ekvivalentne ku kapitálu spájajúcemu sa s rezervovanou kapacitou. Prevádzkovateľ elektrárne znáša technické riziká. Subjekt oprávnený na práva čerpania môže určitý stupeň využitia rezervovaných kapacít a prevádzkovateľovi zariadenia platí cenu adekvátnu variabilným nákladom vzniknutým pri výrobe elektrickej energie za pomoci rezervovanej kapacity.

(202) Pre ďalšie skúmanie výhod zabezpečených v rámci PPA je dôležité zohľadniť aj situáciu obchodných alebo priemyselných konečných veľkoodberateľov, ktorí nie sú podnikateľskými subjektmi veľkoobchodného trhu, ale trhu ďalšieho predaja (na nasledujúcej úrovni dodávateľského reťazca). Keďže sa stáva, že výrobcovia dodávajú elektrickú energiu bezprostredne obchodným alebo priemyselným veľkospotrebiteľom, je správne porovnanie s PPA.

(203) Odvetvová kontrola sektora elektrickej energie preukázala, že dodávateľia elektrickej energie často uzatvárajú dohody s pevnými cenami s obchodnými alebo priemyselnými veľkospotrebiteľmi. Doba platnosti týchto dohôd sa obvyčajne obmedzuje na jeden alebo dva roky. Obvykle sa dohodné plán dodávok na základe predchádzajúcej spotreby. Ceny vychádzajú z veľkoobchodných cien termínovaných trhov, ďalej obsahujú aj také iné náklady ako sú očakávané náklady na vyrovnanie siete alebo miera zisku operátora. V prípade odchýlky od plánovaných dodávok vstupuje do platnosti klauzula „take or pay“ zaväzujúca kupujúceho na zaplatenie elektrickej energie, ktorá je pre neho zbytočná alebo na zaplatenie

príplatku. Z tohto hľadiska sa javí, že tieto dohody sa zakladajú na garantovanom minimálnom odbere a na rezervovaní kapacity⁽⁴⁴⁾.

(204) Pri skúmaní výhod zabezpečených PPA je potrebné brať do úvahy aj ďalší typ dohôd, a to dohody uzatvorené s prevádzkovateľmi prenosovej siete (ďalej „TSO“) s cieľom poskytovania služieb vyrovnávania siete. Nakoľko nie je možné hospodárne skladovanie elektrickej energie, je potrebné v každom okamihu zosúladiť dopyt a ponuku. Ak sa dopyt alebo ponuka odchyľujú od prognózy a je potrebná ďalšia výroba energie, potom úlohou prevádzkovateľa siete je požiadať určitých výrobcov na zvýšenie výroby za krátky čas. Na zabezpečenie toho, aby mal v krátkej dobe k dispozícii výrobné kapacity na riešenie uvedenej situácie, prevádzkovatelia siete viažu určitú časť kapacity tých výrobcov, ktorí sú schopní v krátkom čase zmeniť úroveň výroby. Nakoľko v Maďarsku nie sú vodné elektrárne so zásobárňou, najvhodnejšími technickými parametrami na zabezpečenie takýchto služieb disponujú elektrárne na spaľovanie zemného plynu.

(205) Odvetvová kontrola sektora elektrickej energie poskytla prehľad o praxi európskych prevádzkovateľov siete so zreteľom na zmluvy na zabezpečenie vyrovnávacích služieb rezervovaním kapacity. Z prehľadu vyplýva, že kapacity sa rezervujú prostredníctvom tendrov. Jeden rok sa považuje za obvyklé obdobie, ktoré TSO zabezpečuje potrebnú pružnosť prispôsobenia skutočných potrieb rezervovaným kapacitám. Tieto zmluvy spravidla stanovujú technické parametre požadovaných služieb, cenu rezervovanej kapacity alebo ďalej len dodávanej elektrickej energie, ako aj cenu energie a kapacity.

2.b) Porovnanie PPA s obvyklou obchodnou praxou

(206) Komisia porovnala predajné záväzky v PPA s najdôležitejšími charakteristikami termínovaných obchodov a spotových obchodov, obchodov s „právk čerpania“, dlhodobých obchodov uzatvorených s konečnými veľkoodberateľmi, ako aj zmluvami uzatvorenými medzi výrobcami a prevádzkovateľmi siete na zabezpečenie vyrovnávacích služieb.

Štandardné spotové a termínované obchody

(207) Zo situácie uvedenej v odsekoch (195) až (200) vyplýva, že spoločná aplikácia dlhodobého rezervovania kapacity elektrickej energie, garantovaného prevzatia minimálneho množstva a mechanizmu stanovenia cien pokrývajúceho variabilné, fixné a kapitálové náklady nezodpovedná obvyklým obchodom európskeho veľkoobchodu a výrobcom zabezpečuje väčšiu ochranu pred rizikom ako termínované a spotové obchody.

⁽⁴⁴⁾ Za rovnocenné s rezervovaním kapacity sa môže považovať tá skutočnosť, že operátor sa zaväzuje na dodávky množstva stanoveneho v zmluve.

(208) Spotový predaj elektrickej energie na burze je vždy na základe marginálnych cien, ktoré zabezpečujú pokrytie len krátkodobých marginálnych nákladov, a nie všetkých fixných a kapitálových nákladov. Okrem toho, výrobcovia elektrickej energie na spotových trhoch nemajú istotu na zabezpečenie stupňa využitia výrobných kapacít. Nemožnosť ekonomického skladovania elektrickej energie, čo je charakteristické pre toto odvetvie, v porovnaní s inými odvetviami priemyslu značne zvyšuje toto riziko. Pokiaľ v určitom okamihu ponúkajú dostatočné množstvo elektrickej energie na pokrytie dopytu za nižšie ceny ako daný výrobca, daná jednotka sa nespustí, čiže v tom časovom úseku dochádza k strate výrobných kapacít.

(209) Z uvedeného dôvodu spotový predaj je neustálym rizikom z hľadiska návratnosti fixných a kapitálových nákladov, ako aj stupňa využitia výrobných kapacít.

(210) Ani termínované trhy, ktorých ceny vyplývajú zo spotových nákupných cien, neposkytujú záruku výrobcovi na pokrytie všetkých fixných a kapitálových nákladov, nakoľko ceny sa dopredu stanovujú. Pokiaľ sa v realizačnom období ceny paliva zvýšia nad očakávanú úroveň, potom výrobné náklady na výrobu elektrickej energie prevýšia vopred dohodnutú cenu. Na termínovaných trhoch je neistota z hľadiska využitia výrobných kapacít vďaka dlhšej platnosti dohôd nižšia ako v prípade spotových trhov. Zároveň ale, aj keď je výrobca schopný najväčšiu časť výroby elektrickej energie predávať v rámci termínovaných obchodov, v porovnaní s dobou prevádzkovania má zabezpečený len určitý stupeň využitia výrobných kapacít.

(211) Zainteresované strany zdôrazňujú, že výrobcovia musia v rámci PPA znášať značné riziká, spojené v prvom rade s realizáciou, reguláciou, ochranou životného prostredia, údržbou, respektíve daňové/finančné riziká. Komisia uznáva, že PPA neodstráni všetky riziká spojené s prevádzkou elektrární. Riziká uvádzané v pripomienkach výrobcov pravdepodobne skutočne znášajú sami. Tieto ale zodpovedajú tým obvyklým rizikám, ktoré znáša každý podnikateľský subjekt na trhu s elektrickou energiou, vrátane predaja pri štandardných spotových alebo termínovaných obchodoch. Obchodné riziká spojené s výkyvmi výrobných nákladov elektrickej energie, hlavne nákladov na palivo, zmenami cien elektrickej energie platených konečnými spotrebiteľmi, ďalej nerovnomernosťou potreby elektrickej energie konečných spotrebiteľov, počas doby prevádzky zariadení pôsobiacich v rámci PPA vo veľkej časti (alebo celej) znáša MVM.

(212) Zainteresované strany vo svojich pripomienkach tvrdili, že rezervovanie kapacít v prospech MVM pre nich znamená, že okrem predaja MVM nevedia tieto kapacity využiť na iný účel. Systém garantovaného prevzatia minimálneho množstva však vo veľkej miere znižuje nevýhody spôsobené rezervovaním. Systém garantovaného prevzatia minimálneho množstva sa môže považovať

za záruku poskytovanú výrobcovi v súvislosti s tým, že pokiaľ MVM nevyužije ich rezervované kapacity, nebude toto obmedzovať využitie týchto kapacít na výrobu a predaj elektriny. Ako je zrejme z nasledujúcej tabuľky, garantované prevzatie minimálneho množstva skutočne znamená, že využitie rezervovanej kapacity bolo vyššie ako miera priemerného využitia celkovej kapacity, ktorá je v Maďarsku k dispozícii.

Tabuľka č. 5

Garantovaný odber minimálneho množstva a rezervované kapacity

	2004	2005	2006
Garantovaný odber (GWh)	23 234	23 528	23 516
Rezervované kapacity (MW)	4 242	4 460	4 481
Pomer garantovaného odberu a rezervovaných kapacít (ročný prevádzkový čas)	5 477	5 275	5 248
Pomer výroby elektrickej energie v Maďarsku a kapacita k dispozícii (ročný prevádzkový čas)	4 272	4 225	4 601

(213) Z uvedených skutočností vyplýva, že spotové a termínované obchody prinášajú oveľa väčšie riziká pre výrobcov ako PPA. PPA totiž poskytujú záruky na návratnosť fixných a kapitálových nákladov a zároveň aj na využitie výrobných kapacít.

Práva čerpania (Drawing rights)

(214) Najväčším rozdielom medzi právom čerpania a PPA je to, že k právu čerpania sa nezvykne rezervovať garantovaný odber minimálneho množstva. Subjekt oprávnený na právo čerpania znáša obchodné riziká súvisiace s predajom energie vyrobenej prostredníctvom rezervovaných kapacít. Má však tú zábezpeku, že bude schopný predávať časť tejto energie minimálne za cenu pokrývajúcu variabilné náklady, nakoľko sa môže rozhodnúť, že nebude vyrábať elektrickú energiu, ak ceny budú nižšie ako variabilné náklady. PPA takúto záruku MVM neposkytujú v dôsledku povinnosti prevzatia minimálneho množstva od elektrární.

Dlhodobé kúpne zmluvy uzatvorené konečnými veľkoobdobateľmi

(215) V prípade dlhodobých kúpnych zmlúv uzatvorených veľkoobdobateľmi je jednoznačné, či sú tieto oveľa výhodnejšie pre kupujúceho ako PPA pre MVM, nakoľko ceny stanovené na celú dobu platnosti zmluvy nie sú viazané na také ukazovatele (ako napr. ceny paliva), ktorých vývoj nie je možné predvídať na celú dobu platnosti zmluvy, ďalej sa nestanovili tak, aby pokrývali fixné a kapitálové náklady, nakoľko závisia od stanovených

cien veľkoobchodného trhu. Kupujúci má záujem na uzatvorení dlhodobých zmlúv len v tom prípade, ak tieto zmluvy pre neho znamenajú určitú ochranu pred výkyvmi cien na trhu s elektrickou energiou, hlavne pred zmenami spôsobenými výkyvmi cien palív. Vychádzajúc z uvedeného je kupujúci ekonomicky zainteresovaný na takých dlhodobých zmluvách, v ktorých predávajúci ponúkne prevzatie určitej časti rizika spojeného s výkyvmi cien paliva alebo v tom prípade, ak technológia výroby elektrickej energie zabezpečuje stabilné náklady na palivo. Príkladom toho sú vodné elektrárne a za určitých podmienok technológia atómových elektrární. Okrem toho sa tieto zmluvy spravidla uzatvárajú na kratšiu dobu platnosti ako PPA, a preto dávajú kupujúcemu možnosť zmeniť operátora, pokiaľ konkurencia ponúka výhodnejšie ceny. V záujme získania čo najnižšej ceny títo kupujúci často používajú postup verejnej súťaže.

Zmluvy na zabezpečenie vyrovnávacej energie

(216) Zmluvy na zabezpečenie vyrovnávacej energie sú relevantné z hľadiska analýzy existencie výhody, nakoľko MVM používa malú časť kapacity rezervovanej v rámci PPA na zabezpečenie vyrovnávacej energie. MVM v praxi ročne zabezpečuje kapacity v balíčku pre prevádzkovateľa siete a na to využíva časť kapacity rezervovanej v PPA⁽⁴⁵⁾. V praxi to znamená, že výrobcovia neznašajú riziko, ktoré sa viaže k rokovaniam v rámci postupu verejnej súťaže⁽⁴⁶⁾ a k množstvu dodávanej elektrickej energie. Z hľadiska výrobcov podmienky dodávok vyrovnávacej energie zodpovedajú podmienkam PPA. Ako sme však poukázali v odseku (204), podmienky PPA (hlavne dlhodobý a garantovaný odber) nie sú z obchodného hľadiska odôvodnené ani v prípade poskytovania vyrovnávacej energie. Komisia uznáva, že v Maďarsku v súlade s tvrdeniami zainteresovaných strán je len veľmi málo výrobcov elektrickej energie schopných zabezpečiť potrebnú vyrovnávaciu energiu pre správcu siete. Napriek tomu dospela Komisia k záveru, že podmienky zabezpečené PPA sú priaznivejšie ako tie, ktoré správcovia siete považujú z obchodného hľadiska za akceptovateľné.

Výsledok porovnania PPA a obvyklých obchodných praktík

(217) Toto porovnanie ukazuje, že PPA na základe ich štruktúry poskytujú väčšie garancie výrobcom ako obvyklé

obchodné zmluvy. Výrobcovia sú teda vo výhodnejšom postavení vďaka PPA, ako by boli v rovnakej situácii bez PPA na voľnom trhu. V záujme najkomplexnejšieho vyhodnotenia existencie výhody je potrebné preskúmať tie priaznivé a nepriaznivé vplyvy, s ktorými maďarské úrady mohli počítať v čase pristúpenia Maďarska k Európskej únii. Ďalej je potrebné preskúmať, či by v prípade iného prístupu na základe obvyklých obchodných praktík mohli počítať s výhodnejšou rovnováhou medzi priaznivými a nepriaznivými vplyvmi.

2.c) Predpokladané dôsledky PPA z hľadiska obvyklých obchodných praktík na európskych trhoch s elektrickou energiou

(218) Maďarské úrady mohli od PPA očakávať, že prostredníctvom nich MVM dokáže zabezpečiť dostatočné množstvo elektrickej energie pre zabezpečenie verejného sektora.

(219) Maďarské úrady však nemali záruku, aké ceny musí MVM v tomto časovom období platiť, nakoľko PPA neposkytujú ochranu pred cenovými výkyvmi, hlavne pred výkyvmi cien paliva.

(220) Okrem toho dlhodobé rezervovanie kapacity a s tým spojený garantovaný odber minimálneho množstva neumožňuje, aby maďarské úrady využili možnosti výhodnejších cien, ktoré ponúkajú ďalší výrobcovia alebo dovozcovia. Množstvo kupované v rámci kapacít PPA a garantovaných odberov minimálneho množstva, dlhodobých dovozných zmlúv uzavretých MVM a systému povinného prevzatia⁽⁴⁷⁾ postačili na pokrytie potrieb. Taktom MVM nevedel diverzifikovať svoje dodávateľské portfólio napriek tomu, že mal k dispozícii alternatívne výrobné kapacity. V roku 2004 viac elektrární nemalo uzavreté dlhodobé zmluvy na nákup elektrickej energie. Platnosť PPA dvoch elektrární vzťahujúcich sa na inštalovaný výkon 470 MW sa skončila koncom roka 2003, čo značne zvýšilo kapacity mimo PPA. Okrem toho približne 700 MW dovoznej kapacity nie je zahrnuté v dlhodobých dovozných zmluvách. Ak by systém rezervovanej kapacity a garantovaný minimálny odber nezaväzoval MVM, potom by mohol využiť túto energiu z dovozu.

⁽⁴⁵⁾ V roku 2005 15 % zmluvnej kapacity.

⁽⁴⁶⁾ V dôsledku ročného postupu verejnej súťaže sa množstvo kapacity a zaplatená cena, ktorá sa môže ponúknuť prevádzkovateľom prenosových sústav mení, respektíve môže klesnúť, pokiaľ potreby prevádzkovateľov prenosových sústav klesajú a/alebo ak iní operátori ponúknu nižšie ceny alebo väčšie množstvá.

⁽⁴⁷⁾ Maďarské právne predpisy predpisujú MVM a regionálnym distribútorom elektriny, aby elektrickú energiu vyrobenú kombinovanou technológiou a z odpadových zdrojov alebo recyklovaných zdrojov energie nakupovali za regulované ceny.

(221) Ako je to uvedené v nasledujúcich odsekoch, bolo v čase pristúpenia Maďarska k Európskej únii v rokoch 2003 a 2004 zrejme, že zabezpečenie celej spotreby elektrickej energie v Maďarsku prostredníctvom MVM v rámci systému jediného kupujúceho pri rezervovaní kapacity, ako aj garantovaného minimálneho odberu prináša riziko, že zmluvy predpisujú pre MVM nákup väčšieho množstva energie ako je potreba.

(222) V tomto ohľade dôležitým činiteľom je čiastočné otvorenie trhu s elektrickou energiou v roku 2003. Dňa 18. decembra 2001 maďarský parlament schválil II. zákon o elektrickej energii, ktorý umožnil veľkoodberateľom (teda tým, ktorých ročná spotreba bola vyššia ako 6,5 GW) stať sa „oprávneným spotrebiteľom“, čo ich oprávňovalo vybrať si vlastného dodávateľa elektrickej energie. Následkom tohto zákona, ktorý nadobudol platnosť 1. januára 2003 bolo, že okrem verejného sektora sa vytvoril voľný trh, kde sa ceny vyvíjali na základe podmienok ponuky a dopytu. Dopadom tohto opatrenia bolo predpokladané zníženie množstva, ktoré mal MVM dodávať regionálnym dodávateľom energie na krytie potrieb verejného sektora. V nasledujúcej tabuľke je uvedené, že množstvo predané na voľnom trhu sa v období rokov 2003 až 2006 skutočne plynule zvyšovalo a v súvislosti s tým sa množstvo predávané regionálnymi dodávateľmi energie pre verejný sektor znižovalo.

Tabuľka č. 6

Predaj na trhu ďalšieho predaja (regulovaný sektor a sektor voľného trhu)

	(GWh)			
	2003	2004	2005	2006
Celková spotreba	33 584	33 836	34 596	35 223
Predaj v sektore voľného predaja	3 883	7 212	11 685	13 057
Predaj vo verejnom sektore	29 701	26 624	22 911	22 166

Zdroj: Štatistické údaje maďarskej energetickej sústavy za rok 2006⁽¹⁾.
⁽¹⁾ Pozri ďalej na internetovej adrese <http://www.mvm.hu>

(223) V období rokov 2003 až 2006 o 25 % kleslo množstvo realizované vo verejnom sektore, ktoré korešpondovalo skutočným potrebám MVM. Zníženie potreby MVM najmä v dôsledku značného rozdielu medzi úradnými cenami verejného sektora (ceny platené spotrebiteľmi regionálnym dodávateľom energie) a cenami voľného trhu v období rokov 2003 a 2004 bolo vo veľkej miere zjavné v období pristúpenia Maďarska k Európskej únii.

Tabuľka č. 7

Rozdiel cien verejného sektora a sektora voľného trhu pri ďalšom predaji v rokoch 2003 a 2004

	(HUF/KWh)	
	2003	2004
Priemerná cena na voľnom trhu	11,1	12,7
Priemerná cena vo verejnom sektore ⁽¹⁾	19	21,1

Zdroj: Štatistické údaje maďarskej energetickej sústavy za rok 2006.
⁽¹⁾ Cena vytvorená z regulovaných cien v závislosti od spotreby.

(224) Ceny voľného trhu jednoznačne znamenajú podnet pre oprávnených spotrebiteľov, aby využili svoje oprávnenie. Okrem toho v roku 2003 a 2004 bolo taktiež známe, že v Maďarsku, ktorého pristúpenie k Európskej únii sa blížilo, onedlho vstúpi do platnosti Druhá smernica o elektrickej energii⁽⁴⁸⁾ a v dôsledku tohto sa od 1. júla 2007 každý spotrebiteľ stane oprávneným spotrebiteľom, čo povedie k ďalšiemu poklesu potrieb MVM v období podstatne kratšom ako je obdobie platnosti PPA.

(225) Z toho vyplýva, že v rokoch 2003 a 2004 bolo zrejme, že PPA vytvorené v rámci systému jedného kupca pre dodávky na krytie potrieb energie v Maďarsku prostredníctvom MVM bránia MVM nielen v diverzifikácii dodávateľského portfólia, aby pri súťaži medzi dodávateľmi získal priaznivejšie ceny, ale ich následkom pravdepodobne bude aj to, že MVM bude nútený kupovať také množstvo elektrickej energie, ktoré prevýši jeho potrebu.

(226) Maďarské úrady v skutočnosti s týmto rizikom aj počítali. V roku 2002 maďarská vláda vydala nariadenie⁽⁴⁹⁾, ktoré zaväzuje MVM na ďalšie rokovania so všetkými výrobcami za účelom úpravy množstva rezervovaných kapacít. Hoci uvedené nariadenie nepredpísalo zrušenie PPA, jasne naznačuje, že aj okrem súvislosti s postupnou liberalizáciou trhu sú kapacity rezervované v rámci PPA (a z toho vyplývajúce garantované minimálne odbery) príliš vysoké. V prípade, že rokovania s výrobcami budú neúspešné, uvedené nariadenie umožňuje MVM pomocou nasledujúcich „predajných mechanizmov“ predať tie kapacity, ktoré prevyšujú potreby verejného sektora: aukcie s elektrickou energiou, postup

⁽⁴⁸⁾ Smernica 2003/54/ES z 26. júna 2003.

⁽⁴⁹⁾ Nariadenie vlády č. 183/2002.

obstarávaní vo vzťahu ku kapacitám, ako aj na tzv. elektronickom „trhovisku“. Hoci formy týchto troch mechanizmov sú odlišné, podstatou každého z nich je, aby MVM ponúkol na voľnom trhu nadbytok energie nepotrebný pre krytie potrieb verejného sektora ako produkty s rôznymi lehotami realizácie, ale musí ich kúpiť za podmienok PPA.

- (227) V nasledujúcej tabuľke sú uvedené údaje týkajúce sa prvých troch aukcií realizovaných MVM. Z nej vyplýva, že tie ceny energií, za ktoré ich MVM prostredníctvom predajných mechanizmov realizovali, sú podstatne nižšie ako nákupné ceny za tú istú energiu zaplatené v rámci PPA.

Tabuľka č. 8

Tri prvé aukcie MVM

	Prvá aukcia jún 2003	Druhá aukcia december 2003	Tretia aukcia jún 2004
Produkty základného zaťaženia (baseload):			
Množstvo predanej elektrickej energie (GWh)	375	240	133
Predajná cena na aukcii (HUF/KWh)	8,02	9,5	8,4
Produkty mimo špičky (OFF PEAK):			
Množstvo predanej elektrickej energie (GWh)		259	421
Predajná cena na aukciách		5,6	3,5
Priemerné ročné ceny PPA			
	2003	2004	
	11,3	11,7	

- (228) Maďarské právne predpisy jednoznačne predpokladali s týmto vplyvom a stanovili, že maďarský štát musí zaplatiť kompenzácie za tie straty, ktoré MVM vzniknú v dôsledku rozdielu medzi predajnými cenami na aukciách s elektrickou energiou a trhovými predajnými cenami. Kompenzácia zaplatená MVM v roku 2003 bola vo výške 3,8 miliardy forintov⁽⁵⁰⁾. Podľa ročnej správy MVM za rok 2004 výška kompenzácie vzrástla o 2,4 miliardy forintov.

- (229) Z hľadiska orgánov je jasné, že tento systém sa nemôže odôvodňovať obchodnými podmienkami, tento prakticky zodpovedá podporu predaja výrobcov na voľnom trhu.

- (230) Ďalšia tabuľka na základe informácií Maďarska zo 14. septembra 2007 a 21. apríla 2008 uvádza prehľad celkovej energie predanej MVM prostredníctvom predajných mechanizmov v roku 2003 a 2004.

⁽⁵⁰⁾ Pozri list maďarských orgánov zo dňa 4. júna 2004.

Tabuľka č. 9

Množstvo predané spoločnosťou MVM prostredníctvom predajných mechanizmov

	(TWh)			
ROK	2003	2004	2005	2006
Predaj MVM prostredníctvom predajných mechanizmov ⁽¹⁾	0,6	1,9	6,5	6,5

⁽¹⁾ Aukcie kapacít, postup obstarávaní vo vzťahu ku kapacitám, ako aj „trhovisko“ MVM.

- (231) Je jednoznačné, že v rámci obvyklých podmienok na trhu kupujúci neuzatvárajú také zmluvy, ktoré so sebou nesú závažné riziko povinnosti nakúpiť väčšie množstvo elektrickej energie ako je potreba, a že im pri predaji ďalej vzniknú značné straty. Teoreticky aj pri termínovaných obchodoch a pri dlhodobých zmluvách medzi konečnými veľkoodberateľmi toto riziko existuje, ale v podstatne menšej miere.

- (232) Doba platnosti termínovaných obchodov je podstatne menšia ako u PPA. Pri takejto dobe platnosti má kupujúci oveľa lepší prehľad o vlastných potrebách ako pri časovom období 15 až 27 rokov. Okrem toho sa kupujúci snažia, aby len časť očakávanej potreby pokryli termínovanými obchodmi, ďalšiu časť potom zabezpečia prostredníctvom spotových obchodov.

- (233) V prípade dlhodobých zmlúv uzatvorených medzi konečnými veľkoodberateľmi sa riziko nadmerného nákupu objaví len v malej miere, nakoľko doba platnosti týchto zmlúv je obmedzená a potreba priemyselných a obchodných konečných veľkoodberateľov uzatvárajúcich takéto zmluvy je stabilná a predvídateľná, čo u MVM z uvedených dôvodov nie je možné.

- (234) Okrem toho je dôležité pripomenúť, že na základe termínovaných obchodov a dlhodobých zmlúv uzatvorených medzi konečnými odberateľmi kupujúci akceptujú nákup určitého množstva elektrickej energie niekoľko mesiacov alebo rokov pred skutočnou realizáciou, nakoľko kúpna zmluva im zabezpečí ochranu pred výkyvmi cien. PPA neobsahujú túto prednosť, pretože ceny pokrývajúce variabilné náklady môžu narastať v nepredvídateľnej miere v dôsledku zmien cien paliva.

Záver ohľadne existencie výhod

- (235) Komisia dospela k záveru, že tie výhody, ktoré pre úrady z PPA vyplývajú, neposkytujú takú stabilitu cien elektrickej energie, ktorú očakávajú priemerné podnikateľské subjekty od dlhodobých zmlúv, zároveň so sebou prinášajú vážne riziko nákupu väčšieho množstva energie ako je ich potreba a pri predaji nadbytočného množstva zaznamenávajú straty. V čase pristúpenia Maďarska k Európskej únii maďarské úrady dobre poznali tieto

riziká. Porovnanie PPA a obvyklých predajných praktík na európskom trhu s elektrickou energiou ukazuje, že kupujúci jednajú výlučne na základe obchodných podmienok by neprijal takéto nepriaznivé podmienky a v súlade s obchodnou praxou by vypracoval inú nákupnú stratégiu a uzatvoril iný druh dohody.

- (236) Na základe uvedeného Komisia dospela k názoru, že najdôležitejšie podmienky PPA znamenajú väčšie výhody pre výrobcov ako obvyklé obchodné dohody. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že najdôležitejšie prvky PPA (teda dlhodobé rezervovanie kapacity, garantovanie minimálneho odberu a cenový mechanizmus na základe krytia fixných, variabilných a kapitálových nákladov) sa nemôžu oddeliť, nie je možné ich skúmať oddelene. Výhoda existuje v dôsledku spoločnej aplikácie týchto prvkov. Dlhá doba platnosti PPA, ako to z uvedeného vyplýva, vo veľkej miere prispieva k existencii výhody.

3. Vplyv PPA na trh v období po pristúpení Maďarska k Európskej únii

- (237) Zainteresované strany vo svojich pripomienkach tvrdia, že ceny v rámci PPA neprevyšujú veľkoobchodné ceny. Mátraí Erőmű zvlášť zdôrazňuje, že má konkurencieschopné ceny len vďaka vlastným uhoľným baniam a z toho vyplývajúcim nízkym banským nákladom. Uvedené subjekty si myslia, že im nie sú poskytované výhody.

- (238) Komisia nesúhlasí s týmito argumentmi.

- (239) Po prvé, ako to už v tomto rozhodnutí podrobne uviedla, cena vyplatená v rámci PPA je len jedným z následkov a nie je najdôležitejším prvkom výhod, ktoré PPA zabezpečujú. Uvedené pripomienky bankových ústavov (pozri hlavne odsek (175) a (176)) taktiež potvrdzujú, že podstatu výhod PPA spoločne tvoria tie prvky, ktoré zaručujú návratnosť investícií a ochrania výrobcov od obchodného rizika spojeného s prevádzkou.

- (240) Po druhé, v porovnaní s trhovými cenami cenové rozdiely spojené s vývojom trhu závisia od veľkého množstva činiteľov, ktoré sú nezávislé od obsahu PPA a môžu sa vyhodnotiť až dodatočne. Uvedené ceny PPA sú v určitom období smerodajnými jednotkovými cenami, ktoré neberú do úvahy výhody vyplývajúce z ostatných prvkov PPA, ako napr. akú kapacitu a množstvá by výrobcovia predali, ak by ich predaj závisel od dopytu na trhu. Ako z uvedeného vyplýva, podľa názoru Komisie neoddeliteľnou súčasťou každej

skúmanej PPA je ekonomická výhoda zabezpečená pre výrobcov, nezávisle od toho, či v danom období viedla k cenám vyšším ako trhové ceny.

- (241) Komisia porovnala skutočné ceny aplikované v PPA s veľkoobchodnými cenami na trhu mimo PPA v záujme toho, aby vedela dať komplexné stanovisko k pripomienkam zainteresovaných strán a aby lepšie pochopila následky PPA.
- (242) Pri tomto porovnaní Komisia nezohľadňuje ceny z roku 2007, nakoľko v tomto roku (presnejšie od 9. decembra 2006 do 31. decembra 2007) úradné ceny upravili ceny PPA. V súlade s uvedeným aplikované ceny neodzrkadľujú presné ceny, ku ktorým by viedla aplikácia vzorca PPA na stanovenie cien.

- (243) V dôsledku toho Komisia porovnala ceny z PPA s cenami na voľnom trhu v rokoch 2004 – 2006.

Tabuľka č. 10

Priemerná cena predanej elektrickej energie MVM v rámci PPA ⁽⁵¹⁾

	HUF/kWh		
Elektrárňeň pôsobiaca v rámci PPA	2004	2005	2006
Dunamenti Erőmű F blokkjai	[...]	[...]	[...]
Dunamenti Erőmű G2 blokkja	[...]	[...]	[...]
Tisza II. Erőmű	[...]	[...]	[...]
Pécsi Erőmű	[...]	[...]	[...]
Csepel II. Erőmű	[...]	[...]	[...]
Kelenföldi Erőmű	[...]	[...]	[...]
Újpesti Erőmű	[...]	[...]	[...]
Kispesti Erőmű	[...]	[...]	[...]
Mátraí Erőmű	[...]	[...]	[...]
Paksi Atomerőmű	[...]	[...]	[...]

- (51) Číselné údaje v tabuľke sa uvádzajú na základe listov maďarských orgánov zaevidovaných dňa 24. septembra 2007 a 16. januára 2008. Medzi číselnými údajmi v týchto listoch sú určité minimálne odchýlky (menej ako 5 %) v porovnaní s cenami roku 2006. V týchto prípadoch sa rozhodnutie opiera o neskoršiu informáciu (list zo dňa 16. januára 2008).

Tabuľka č. 11

Množstvo a priemerná cena elektrickej energie predanej tuzemskými výrobcami na voľnom trhu mimo PPA ⁽⁵²⁾

Elektrárň	2004		2005		2006	
	Množstvo (MWh)	Ceny (HUF/kWh)	Množstvo (MWh)	Ceny (HUF/kWh)	Množstvo (MWh)	Ceny (HUF/kWh)
Blok [...] Mátrai Erőmű	989 097	8,15	972 813	8,33	1 082 699	9,26
Vértesi Erőmű	157 701	8,02	942 999	8,79	1 213 622	10,51
Blok [...] Dunamenti Erőmű	215 647	8,57	805 381	9,85	814 702	13,29
EMA	133 439	11,07	129 252	11,83	101 607	12,92
AES Borsodi Erőmű	[...]	[...]	18 301	11,25	n.a. (*)	
AES Tiszapalkonyai Erőmű	364 869	12,76	86 673	9,87	119 218	14,27

(*) Predané množstvo je nižšie ako 1 000 MWh. Komisia usudzuje, že pri takomto nepatrnom množstve ceny neposkytujú dostatočný základ na porovnanie s cenami PPA.

Tabuľka č. 12

Množstvo a priemerná cena dovážanej elektrickej energie nakúpenej MVM ⁽⁵³⁾

Dovoz	2004		2005		2006	
	Množstvo (MWh)	Ceny (HUF/kWh)	Množstvo (MWh)	Ceny (HUF/kWh)	Množstvo (MWh)	Ceny (HUF/kWh)
Z Ukrajiny cez Slovensko ([...]) (*)	1 715 200	[...] (**)	1 525 600	[...] (**)	1 311 400	[...] (**)
Zo Švajčiarska cez Slovensko ([...]) (*)	1 768 100	[...] (**)	1 761 700	[...] (**)	1 709 200	[...] (**)
Švajčiarsko ([...]) (*)	631 700	[...] (**)	629 500	[...] (**)	626 200	[...] (**)

(*) Názov dovoznej partnerskej firmy.

(**) Priemerná vážená cena dovozov uvedených v tabuľke v roku 2004 je 9,14 HUF/kWh, v roku 2005 0,41 HUF/kWh a v roku 2006 11,49 HUF/kWh.

(244) MVM od roku 2003 v súlade s II. zákonom o elektrickej energii ⁽⁵⁴⁾ uvoľňuje prebytočnú energiu (teda nad rámec potrieb verejného sektora), aby ju prostredníctvom predajných mechanizmov realizoval na trhu: i) verejné aukcie s elektrickou energiou, ii) verejná súťaž vo vzťahu ku kapacitám a iii) tzv. elektronické „trhovisko“. Ďalšia tabuľka uvádza priemerné ceny získané pri týchto predajoch:

⁽⁵²⁾ Informácie na základe listu maďarských orgánov zaevidovaného 24. septembra 2007. V rokoch 2005 a 2006 aj spoločnosť E.ON DKCE realizovala predaj elektrickej energie na voľnom trhu. Podľa informácií uvedených v liste maďarských orgánov zaevidovaného 22. apríla 2008 predané množstvo bolo nepatrné, z tohto dôvodu maďarské úrady nemajú k dispozícii údaje ohľadne týchto cien.

⁽⁵³⁾ Informácia na základe listov maďarských orgánov zaevidovaných dňa 24. septembra 2007 a 16. januára 2008. Medzi číselnými údajmi v týchto listoch sú určité minimálne odchýlky (menej ako 2 %). V tomto prípade sa rozhodnutie opiera o neskoršiu informáciu (list zo dňa 16. januára 2008). Dovoz MVM sa taktiež opiera o dlhodobé dohody. Tieto dohody nie sú predmetom tohto konania.

⁽⁵⁴⁾ Pozri odôvodnenie 32 tohto rozhodnutia.

Tabuľka č. 13

Priemerné ceny dosiahnuté MVM na aukciách s elektrickou energiou, vo verejnej súťaži a na elektronickom aukčnom trhu ⁽⁵⁵⁾

Rok dodávky produktu realizované na aukcii (*)	Vážená priemerná cena na aukciách s elektrickou energiou (HUF/kWh)	Rok predaja vo verejnej súťaži a na aukčnom trhu	Priemerná predajná cena vo verejnej súťaži a na aukčnom trhu (HUF/kWh)
Rok 2004	4,7	2004	6,5
Aukcia dňa 17. júna 2002	Mimo špičky: 3,48 Báza: 8,4		
Rok 2005	5,4	2005	8,1
Aukcia dňa 9. decembra 2004	Mimo špičky: 4,54 Báza: 8,32		
Aukcia dňa 10. júna 2005	Mimo špičky: 4,6 Báza: 8,5		
Aukcia dňa 21. júla 2005	Báza: 9,3 Špička: 10,42		
Rok 2006	9,9	2006	9,1
Aukcia dňa 9. novembra 2005	Mimo špičky: 6,02 Báza: 9,74 Špička: 11,76		
Aukcia dňa 31. mája 2006	Báza: 11,33		

(*) Predané množstvo je v závislosti od typu produktu (mimo špičky/báza/špička) medzi 25 000 a 2 000 000 MWh.

(245) Z vyššie uvedených čísel je zjavné, že v sektore voľnej súťaže priemerná veľkoobchodná predajná cena elektrickej energie v roku 2004 bola medzi 4,7 a 12,76 HUF/kWh. Z výrobcov pôsobiacich v rámci PPA Paksi Atomerómű a Mátraí Erőmű predávali MVM v tomto cenovom rozpätí. Blok [...] Dunamenti Erőmű v rámci PPA predával elektrickú energiu za [...] HUF/kWh, táto cena zodpovedala najvyššej trhovej cene ([...]). Všetci ostatní výrobcovia predávali MVM za priemerné ceny medzi 13,86 a 25,46 HUF/kWh. Toto znamená cenu vyššiu o 10 – 100 % oproti najvyššej cene na voľnom trhu.

(246) V roku 2005 sa ceny mimo PPA pohybovali medzi 5,4 a 12,91 HUF/kWh. Z výrobcov pôsobiacich v rámci PPA len Paksi Atomerómű a Mátraí Erőmű predávali MVM v tomto cenovom rozpätí. Všetci ostatní výrobcovia v rámci PPA predávali elektrickú energiu medzi 13,99 a 25,64 HUF/kWh. Toto znamená cenu vyššiu o 10 – 100 % oproti najvyššej cene na voľnom trhu.

(247) V roku 2006 sa ceny mimo PPA pohybovali medzi 9,1 a 14,27 HUF/kWh. Z výrobcov pôsobiacich v rámci PPA len Paksi Atomerómű a Mátraí Erőmű predávali MVM v tomto cenovom rozpätí (v prípade Paksi Atomerómű vlastne pod najnižšou trhovou cenou). Všetci ostatní výrobcovia v rámci PPA predávali elektrickú energiu medzi 16,67 a 33,49 HUF/kWh. Toto znamená cenu vyššiu o 15 až 135 % oproti najvyššej cene na voľnom trhu.

(248) Uvedené výpočty sa zakladajú na údajoch priemerných cien, teda nepočítajú zvlášť ceny mimo špičku, základného alebo špičkového zaťaženia. Tí výrobcovia, ktorí bez PPA predávajú hlavne produkty špičkového zaťaženia ⁽⁵⁶⁾ argumentujú tým, že ich ceny sa nemôžu porovnávať s cenami základného zaťaženia. Komisia uznáva, že ceny elektrickej energie špičkového zaťaženia sú spravidla skutočne vyššie, ako ceny základného zaťaženia. Tieto ceny pri predaji na voľnom trhu (napríklad aukcie elektrickej energie MVM) v porovnaní s priemernou cenou produktov špičkového zaťaženia sú spravidla o 10 – 30 % vyššie ako ceny produktov základného zaťaženia.

⁽⁵⁶⁾ Podľa maďarských orgánov bez PPA by výrobcovia, ktorí teraz pôsobia v rámci PPA, najväčší zisk mohli dosiahnuť týmto spôsobom: Paksi Erőmű a Pécsi Erőmű by 100 % svojej výroby realizovali ako produkty základného zaťaženia, Mátraí Erőmű, blok G2 Dunamenti Erőmű, Kelenföldi Erőmű, Újpesti Erőmű, ako aj Kiszéti Erőmű by približne 50 % celkovej výroby realizovali ako produkty základného zaťaženia a 50 % ako produkty špičkového zaťaženia, Csepeli Erőmű, blok F Dunamenti Erőmű, ako aj Tisza II. Erőmű by väčšiu časť výroby (približne 70 %) realizovali ako elektrickú energiu špičkového zaťaženia.

⁽⁵⁵⁾ Priemerné ceny znamenajú indikatívne vážené ceny.

- (249) Ak však porovnáme ceny špičkového zaťaženia Csepeli Erőmű, bloku F Dunamenti Erőmű, ako aj [...], s cenami elektrickej energie na aukciách, je zrejmé, že tie prvé sú vyššie ako najvyššia cena za obdobie troch rokov zaplataená na aukcii za ľubovoľný produkt špičkového zaťaženia. Okrem toho aj medzi výrobcami uvedenými v tabuľke č. 11 pôsobiacimi mimo PPA, sú takí (ako napr. EMA erőmű), ktorí predávajú taktiež hlavne produkty špičkového zaťaženia.
- (250) Z vyššie uvedených porovnaní vyplýva, že okrem Paksi Erőmű a Mátrai Erőmű ceny PPA výrobcov pôsobiacich v rámci PPA v rokoch 2004 – 2006 skutočne prevýšili najvyššie ceny voľného trhu.
- (251) V súlade s uvedeným Komisia nesúhlasí s argumentmi zainteresovaných subjektov, že ceny v rámci PPA neprevýšili ceny voľného trhu.
- (252) V súvislosti s Mátrai Erőmű a Paksi Erőmű vyššie uvedená tabuľka ukazuje, že ich ceny boli nižšie, ako najvyššie dosiahnuté ceny na voľnom trhu. Čo sa Mátrai Erőmű týka, jeho ceny zodpovedali najvyššej úrovni cien voľného trhu. Napriek tomu, že jeho ceny sú konkurencieschopnejšie ako väčšina cien PPA, Komisia nemôže tvrdiť, že menovaná elektrárňa by aj bez PPA bola schopná dosiahnuť aspoň tieto ceny. V súvislosti s týmto Komisia poznamenala, že predajné ceny blokov Mátrai Erőmű nepôsobiacich v rámci PPA výrazne zaostávali za cenami blokov v rámci PPA.
- (253) Komisia si uvedomuje, že ceny vytvorené v sektore voľného trhu (bez PPA) sa nemôžu považovať za identické s tými trhovými cenami, ktoré by výrobcovia pôsobiaci bez PPA dosiahli v tom prípade, ak by v skúmanom období neexistovali PPA. PPA pokrývajúce približne 60 % výrobného trhu bezpochyby ovplyvňujú ceny na zvyšnej časti trhu. Porovnanie odzrkadľuje aspoň mieru rozdielu medzi skutočne dosiahnutými cenami v rámci PPA a mimo nich.
- (256) Podľa predpisov Spoločenstva členské štáty majú určitú právomoc na posúdenie, ktoré služby sa považujú za služby vo všeobecnom hospodárskom záujme. Daný členský štát má prednostné právo na stanovenie okruhu služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme. Zvýhodnené subjekty opatrení štátnej pomoci nemôžu vlastné služby klasifikovať ako služby vo všeobecnom hospodárskom záujme.
- (257) Maďarské úrady pritom v priebehu tohto konania nikdy netvrdili, že niektorý z výrobcov by poskytoval služby vo všeobecnom hospodárskom záujme a ani nepodporovali tvrdenie výrobcov v tomto zmysle.
- (258) Komisia zastáva názor, že PPA nespĺňajú kritériá uvedené v rozsudku v prípade Altmark.
- (259) Po prvé, v zmysle rozsudku Altmark zvýhodnená firma je povinná poskytovať služby vo všeobecnom hospodárskom záujme a tieto povinnosti musí členský štát jednoznačne stanoviť.
- (260) V zmysle platnej právnej úpravy v sledovanom období povinnosťou MVM bolo zabezpečiť bezpečnosť dodávok. Toto je však všeobecná povinnosť, ktorá sa vzťahuje na to, že jediný kupujúci v tom období musel zabezpečiť dodávky na pokrytie celkových potrieb energií, ale ani jednému konkrétnemu výrobcovi nevyplýva povinnosť poskytovať služby vo všeobecnom hospodárskom záujme.
- (261) Stanovenie cieľa zabezpečiť bezpečné dodávky má veľmi všeobecný charakter. Do určitej miery je pravdivé tvrdenie, že tomuto cieľu napomáha každý výrobca energetického odvetvia. Zainteresované subjekty nepredložili úradný dokument od maďarských orgánov, ktorý by jednoznačne stanovil niektorú službu vo všeobecnom hospodárskom záujme a poveril by konkrétneho výrobcu (alebo výrobcov) vykonávaním presne stanovenej služby.

Služby vo všeobecnom hospodárskom záujme

- (254) Budapešti Erőmű a Csepeli Áramtermelő Kft. tvrdia, že PPA je potrebné považovať za služby vo všeobecnom hospodárskom záujme zabezpečujúce bezpečné dodávky elektrickej energie. Podľa ich názoru PPA spĺňajú všetky kritériá uvedené v rozsudku v prípade Altmark, na základe tejto skutočnosti sa teda nemôžu považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.
- (255) Komisia preskúmala tieto argumenty a nesúhlasí s nimi z nasledujúcich dôvodov.
- (262) V súvislosti s týmto sú PPA podobné: uvádzajú povinnosti subjektov, ale nestanovia konkrétne verejné služby. Samotná skutočnosť, že každá z desiatich elektrární pôsobiacich v rámci PPA bola povinná rezervovať kapacity pre MVM ešte neznamená, že ich výslovne určili na poskytovanie povinných verejných služieb. Tento výklad, ako sme to už uviedli, by znamenal, že celé odvetvie výroby energie by zodpovedalo kritériu služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme. Toto je zjavne v rozpore s týmto pojmom v zmysle práva Spoločenstva a právneho posúdenia.

- (263) V danom prípade údajná povinnosť verejných služieb nie je presne definovaná a ani jeden výrobca nie je povinný zabezpečiť konkrétne stanovené povinnosti vo verejnom záujme.
- (264) Zainteresované subjekty zdôrazňujú, že PPA sú také dokumenty, ktoré výrobcom predpisujú povinnosť zabezpečiť služby vo všeobecnom hospodárskom záujme. Pritom PPA neobsahujú žiadnu konkrétnu definíciu služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme a nepoukazujú na takéto povinnosti ani na právne akty, ktoré by boli právnym podkladom pre vykonávanie služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme, ktoré určitým organizáciám stanoví štát.
- (265) V doterajších rozhodnutiach⁽⁵⁷⁾ Komisia uznala, že bezpečnosť dodávok skutočne môže znamenať služby vo všeobecnom hospodárskom záujme, pri zohľadnení článku 8 ods. 4 smernice 96/92/ES (čo zodpovedá článku 11 ods. 4 smernice 2003/54/ES), ale len v tom prípade, ak príslušní výrobcovia na výrobu energie používajú tuzemské primárne zdroje energie a ak celkové množstvo energie použitej v príslušnom členskom štáte v ľubovoľnom kalendárnom roku neprekročí 15 % celkovej primárnej energie potrebnej na výrobu spotrebovanej elektrickej energie.
- (266) Mátraí Erőmű Rt. bol jediný, ktorý tvrdil, že spotrebuje tuzemské primárne zdroje energie. Ďalší výrobcovia nepredložili takéto tvrdenie. Pritom ani Mátraí Erőmű Rt. nepredložil žiadny úradný dokument, v zmysle ktorého by ho maďarská vláda poverila poskytovaním presne definovaných služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme.
- (267) Na základe uvedeného Komisia odmieta tvrdenie, že PPA v oblasti bezpečnosti dodávok energie zabezpečujú verejné služby.
- (268) Po druhé, ukazovatele používané ako základ pri výpočte kompenzácie mali byť stanovené vopred objektívnym a transparentným spôsobom a výška kompenzácie by nesmela prekročiť sumu potrebnú na pokrytie nákladov alebo časti nákladov vyplývajúcich z plnenia povinnosti verejných služieb pri zohľadnení príjmov a primeraného zisku plynúcich z plnenia povinnosti⁽⁵⁸⁾.
- (269) Pre nedostatok presnej definície služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme, hlavne presného vymedzenia rozdielu medzi uvedenými službami a každodennou hospodárskou činnosťou elektrárne, nie je možné stanoviť ukazovatele kompenzácie a/alebo prekontrolovať, či kompenzácia neprekračuje sumu potrebnú na pokrytie dodatočných nákladov spojených s vykonávaním služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme. Nedá sa presne stanoviť ani to, čomu konkrétne zodpovedá kompenzácia.
- (270) Stanovenie cien PPA podľa určitých ukazovateľov v žiadnom prípade nie je rovnocenné s presnými ukazovateľmi používanými pri výpočte kompenzácie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, nakoľko cena v žiadnom prípade nie je identická s kompenzáciou. Táto skutočnosť, že cena obsahuje výlučne výrobné náklady energie zvýšené o mieru zisku neznamena, že neobsahuje nadmernú kompenzáciu. Nakoľko veľa nákladov spojených s výrobou elektrickej energie sú náklady, ktoré musí znášať ľubovoľný výrobca elektrickej energie, oproti iným dodatočným nákladom spojeným s výkonom služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme.
- (271) Po tretie, ak sa spoločnosť vykonávajúca povinnosť verejných služieb nevybrala v rámci procesu verejného obstarávania, potom hodnota potrebnej kompenzácie sa musí stanoviť prostredníctvom analýzy nákladov. Analýza nákladov sa vzťahuje na tie prvky nákladov, ktoré by znášal ľubovoľný priemerný podnik s dobrým vedením, ktorý vlastní výrobné prostriedky potrebné na realizáciu verejných služieb, pri zohľadnení príjmov a primeraného zisku.
- (272) Z desiatich PPA deväť podpísali bez procesu verejného obstarávania. Aj keď v prípade Kispesti Erőmű proces verejného obstarávania prebehol, nestanovili sa žiadne osobitné ciele vzťahujúce sa na služby vo všeobecnom hospodárskom záujme. Toto sťažuje aj posúdenie, ktorá časť činnosti elektrárne by sa mohla charakterizovať ako služby vo všeobecnom hospodárskom záujme a aká by bola výška kompenzácie, ktorá by nepresahovala mieru potrebnú na krytie nákladov pochádzajúcich z plnenia povinnosti verejných služieb.
- (273) Okrem toho maďarské úrady ani zainteresované subjekty neposkytli analýzu nákladov zainteresovaných výrobcov na potvrdenie toho, že náklady skutočne zodpovedajú nákladom priemerného podniku.
- (274) Komisia nakoniec poznamenala, že okrem Kispesti Erőmű skúmané PPA podpísali bez procesu verejného obstarávania.
- (275) Preto PPA nezodpovedajú kritériám uvedeným v rozsudku v prípade Altmark.
- (276) Zainteresované subjekty argumentovali tým, že článok 86 ods. 2) Zmluvy o ES sa môže aplikovať na PPA aj v tom prípade, ak by nezodpovedali kritériám uvedeným v rozsudku v prípade Altmark. So zlučiteľnosťou rozhodnutia článku 86 ods. 2) Zmluvy o ES sa zaoberá bod 7.7. tohto rozhodnutia.

⁽⁵⁷⁾ Pozri rozhodnutia Komisie v prípadoch č. N 34/99 (Ú. v. ES C 5, 8.1.2002, s. 2), NN 49/99 (Ú. v. ES C 268, 22.9.2001, s. 7), N6A/2001 (Ú. v. ES C 77, 28.3.2002, s. 25) a C7/2005 (v úradnom vestníku ho ešte nezverejnili).

⁽⁵⁸⁾ Toto je vlastne druhé a tretie kritérium rozsudku v prípade Altmark.

Selektívnosť

- (277) PPA boli uzatvorené s niektorými podnikmi určitého hospodárskeho odvetvia. V tabuľke č. 1 sú uvedené tieto spoločnosti, s ktorými sa PPA uzatvorili.
- (278) Podľa argumentov AES-Tisza Erőmű Kft. nie sú PPA selektívne, nakoľko dlhodobé zmluvy existujú v celom energetickom odvetví: medzi MVM a výrobcami, medzi MVM a dodávateľskými spoločnosťami, ako aj vo vzťahu k dovozu. Tvrdia, že v zmysle vtedajšej maďarskej právnej úpravy všetci výrobcovia mali uzatvorenú zmluvu s MVM a len elektrárne využívajúce obnoviteľné zdroje a kombinovanú technológiu mali uzavreté dohody na kratšiu dobu.
- (279) Maďarské úrady vo svojom podaní k pripomienkam zainteresovaných strán uvádzajú, že významné elektrárne a bloky elektrární realizujú predaj elektrickej energie na voľnom trhu mimo PPA a bez povinného prevzatia (napríklad blok G1 Dunamenti Erőmű, Vértesi Erőmű, a blok I-II. Mátrai Erőmű).
- (280) Skutočne bez PPA zabezpečujú činnosť významné elektrárne (pozri príklady uvádzané maďarskými orgánmi). AES-Tisza Erőmű Kft. vlastní dve elektrárne, ktoré pôsobia mimo PPA.
- (281) Komisia uvádza, že určitá pomoc nebola adresovaná výlučne jednému alebo viacerým vopred určeným zvýhodneným subjektom, ale to, že zvýhodnené subjekty sa vybrali na základe určitého počtu objektívnych kritérií, neznamená existenciu selektívnej výhody pre zvýhodnené subjekty. Proces potrebný na zistenie identity zvýhodnených subjektov neovplyvňuje tá skutočnosť, že opatrenie je v zmysle svojho charakteru štátnou pomocou⁽⁵⁹⁾.
- (282) Okrem toho na základe judikatúry Súdneho dvora aj také opatrenia sa musia považovať za opatrenia zabezpečujúce selektívne výhody danému odvetviu, ktoré zabezpečia výhodnejšie postavenie celému odvetviu v porovnaní s odvetviami v podobnej hospodárskej situácii⁽⁶⁰⁾.
- (283) Na základe uvedenej úvahy Komisia dospela k názoru, že PPA sú selektívnymi opatreniami.

Štátne zdroje a účasť štátu

- (284) Komisia musí preskúmať, či sa s PPA spája aj poskytovanie štátnych zdrojov.
- (285) Základným princípom každej skúmanej PPA je povinnosť MVM, aby počas obdobia 15 – 27 rokov nakupoval

stanovenú výrobnú kapacitu a stanovené minimálne množstvo vyrobenej elektrickej energie za cenu, ktorá kryje fixné a variabilné náklady elektrárne. Z hospodárskeho hľadiska v dôsledku tejto nákupnej povinnosti MVM počas celého obdobia platnosti zmluvy je stále povinný elektrárňam platiť stanovenú cenu za určité množstvo kapacity (poplatok za kapacitu) a za určité množstvo energie (poplatok za energiu). Ako je uvedené v kapitole 2, určité PPA predpisujú MVM aj ďalšie finančné záväzky. Plynulé poskytovanie peňažných zdrojov výrobcom (teda platenie uvedených poplatkov) je súčasťou každej PPA a zahŕňa celé obdobie platnosti PPA. Samozrejme, čím je dlhšia doba platnosti PPA, tým je väčšia celková hodnota poskytnutých finančných zdrojov.

- (286) V záujme stanovenia, či sa zdroje poskytnuté MVM výrobcom môžu považovať za zdroje pochádzajúce zo štátnych zdrojov, Komisia hodnotila opatrenie hlavne na základe nasledujúcich hľadísk:

Existencia štátnych zdrojov – rozsudok PreussenElektra⁽⁶¹⁾

- (287) Súdny dvor v rozsudku v prípade PreussenElektra skúmal také mechanizmy, v ktorých štát zaviazal podniky v súkromnom vlastníctve na nákup elektrickej energie od určitých výrobcov za vyššie ceny ako ceny stanovené štátom. Súdny dvor rozhodol, že v tomto prípade nedochádza k použitiu verejných zdrojov, teda neexistuje štátna pomoc.
- (288) Komisia usúdila, že maďarský systém má značné odchýlky od uvedeného systému skúmaného Súdny dvorom, hlavne v dôsledku rozdielnej štruktúry vlastníctva podnikov s nákupnou povinnosťou.
- (289) V prípade PreussenElektra podnik, ktorému štát túto nákupnú povinnosť predpísal, bol v osobnom vlastníctve, kým MVM je v plnom rozsahu podnikom v štátnom vlastníctve. Z toho vyplýva, že použité zdroje sú zdrojmi podniku, ktorý je v plnom rozsahu majetkom štátu a je pod jeho kontrolou.

- (290) V prípade PreussenElektra sa pri sledovaní toku peňazí od zvýhodneného subjektu až k zdroju zistilo, že tieto sa nikdy nedostali pod nepriamu alebo priamu kontrolu štátu. Ale v tomto prípade sa peniaze dostali pod štátnu kontrolu, nakoľko pri sledovaní toku peňazí k zdroju sa môže konštatovať, že sa dostali pod kontrolu štátneho podniku.

⁽⁵⁹⁾ 40. a 52. bod rozhodnutia súdu prvého stupňa č. T-55/99T-55/99. CETM v. Komisia Európskych spoločenstiev zo dňa 29. septembra 2000.

⁽⁶⁰⁾ Bod 4 rozhodnutia Súdneho dvora č. 203/82 v prípade Komisia Európskych spoločenstiev v. Talianska republika zo dňa 14. júla 1983. Bod 18 rozhodnutia Súdneho dvora č. 173/73 v prípade Talianska republika v. Komisia Európskych spoločenstiev zo dňa 2. júla 1973.

⁽⁶¹⁾ Rozhodnutie Súdneho dvora v prípade č. C-379/98 zo dňa 13. marca 2001.

Účasť štátu: rozsudok Stardust ⁽⁶²⁾

- (291) Komisia ďalej usudzuje, že správanie PPA je výsledkom účasti štátu. Je potrebné dodať, že maďarské úrady v priebehu tohto konania nikdy netvrdili, že štát nemal účasť na PPA a nie sú spojené s poskytovaním štátnych zdrojov.
- (292) Základný princíp PPA, ktorý v záujme zabezpečenia prosperity príslušných elektrární predpisuje MVM nákupnú povinnosť, je výsledkom účasti maďarského štátu. Nakoľko tento základný princíp platný pre celé obdobie trvania PPA bol stanovený pri uzatvorení zmlúv, Komisia musí preskúmať podmienky uzatvorenia PPA (teda tie podmienky, pri ktorých došlo k stanoveniu tohto základného princípu), aby bolo možné stanoviť účasť alebo neúčasť maďarského štátu.
- (293) Komisia pri hodnotení účasti štátu okrem iného zohľadnila nasledujúce podmienky:
- (294) V čase uzatvorenia PPA v zmysle I. zákona o elektrickej energii MVM bol viazaný záväzkom, aby zabezpečil bezpečné dodávky elektrickej energie v Maďarsku pri najnižších možných nákladoch.
- (295) Ten istý I. zákon o elektrickej energii zaväzoval MVM na zistenie potrieb elektrickej energie a v nadväznosti na to na potrebné rozšírenie výrobných kapacít. MVM bol povinný vypracovať Celoštátny energetický plán, ktorý musel predložiť na schválenie vláde a parlamentu.
- (296) Maďarská vláda a zainteresované subjekty sa zhodli, že v čase ich uzatvorenia PPA boli prostriedkom stanoveným maďarskou vládou, ktorý sa upriamil na zabezpečenie bezpečných dodávok elektrickej energie a ostatných vládných cieľov, ako napríklad modernizácie energetického odvetvia s ohľadom na normy o ochrane životného prostredia a potrebnej reštrukturalizácie odvetvia elektrickej energie ⁽⁶³⁾. Csepeli Áramtermelő Kft. vo svojich pripomienkach uvádza: „PPA je potrebné posudzovať podľa toho, že sú organickou súčasťou úsilia maďarského štátu na vybudovanie diverzifikovaného výrobného portfólia prostredníctvom MVM v takom období, keď štát nevládnil finančné prostriedky na to, aby to zrealizoval sám“ ⁽⁶⁴⁾.
- (297) Maďarské úrady informovali Komisiu ⁽⁶⁵⁾, že príprava podpisov PPA sa uskutočnila v rámci procesu privatizácie elektrární v zmysle nariadenia vlády č. 1111/1994 zo dňa 7. decembra 1994. V rámci konania orientovaného na podpis PPA a privatizáciu úzko spolupracovali Maďarský energetický úrad (Magyar Energia Hivatal – regulačný orgán), Ministerstvo priemyslu a obchodu (Ipari és Kereskedelmi Minisztérium), Ministerstvo financií (Pénzügyminisztérium), Správa štátneho majetku (Állami Vagyongyökség Rt.), vládny útvar zodpovedný za privatizáciu, MVM a niekoľko medzinárodných poradcov.
- (298) V rámci tohto zo zástupcov časti týchto orgánov vytvorili pracovnú komisiu, ktorá okrem iného prijala usmernenia na vypracovanie PPA a mechanizmus stanovenia cien.
- (299) Na požiadavku maďarskej vlády medzinárodná právnická kancelária vypracovala jednotný vzor zmluvy PPA. Maďarské úrady potvrdili, že PPA spočívajú na tomto jednotnom vzore zmluvy. Ďalej potvrdili, že PPA sa stanovili na základe nariadenia vlády č. 1074/1995 zo 4. marca 1995 o mechanizme stanovenia cien a regulácie cien elektrickej energie. Toto nariadenie vlády obsahovalo podrobné pravidlá na výpočet úradných cien elektrickej energie. PPA prevzali vzorce a pravidlá z nariadenia vlády ⁽⁶⁶⁾.
- (300) Rozhodnutia o podpísaní PPA, ako aj rozhodnutia ohľadne privatizácie, prijímalo riaditeľstvo MVM. Členov riaditeľstva volí valné zhromaždenie. V zmysle informácie maďarských úradov ⁽⁶⁷⁾ „vzhľadom na to, že viac ako 99 % akcií MVM Rt. je vo vlastníctve štátu, menovanie, voľba, respektíve odvolanie členom riaditeľstva sa uskutoční výlučne v súlade s vôľou štátu“.
- (301) Podľa nariadenia vlády č. 34/1995 zo dňa 5. apríla 1995 o realizácii I. zákona o elektrickej energii je MVM povinný do deväťdesiatich dní od schválenia energetického plánu zabezpečiť predloženie ponúk.
- (302) PPA Kispesti Erőmű Rt. podpísali na základe uvedeného právneho postupu po verejnej súťaži:
- (303) Spoločné usmernenia o postupe na povolenie o vybudovaní elektrárne a o všeobecných pravidlách súťaže vydalo zodpovedné odborné ministerstvo a Maďarský energetický úrad v roku 1997.

⁽⁶²⁾ Rozhodnutie Súdneho dvora v prípade č. C-482/99 zo dňa 16. mája 2002.

⁽⁶³⁾ Pozri napr. list maďarských orgánov zaevidovaný dňa 25. júla 2005.

⁽⁶⁴⁾ 5. strana pripomienok je voľným prekladom anglického textu.

⁽⁶⁵⁾ List zaevidovaný dňa 25. júla 2005.

⁽⁶⁶⁾ „Zmluva prevzala vzorce a pravidlá z nariadenia vlády.“ List maďarských orgánov zaevidovaný 25. júla 2005.

⁽⁶⁷⁾ Úryvok z listu zo dňa 20. júla 2005, zaevidovaného 25. júla 2005.

- (304) Tieto spoločné usmernenia uvádzajú zmenu vlastnickej štruktúry, ako aj dôvody podporujúce potrebu založenia nových výrobných kapacít pre elektrickú energiu. Jednoznačne sa stanovujú nasledovné ciele: bezpečné dodávky pri najnižších možných nákladoch, modernizácia infraštruktúry v zmysle predpisov na ochranu životného prostredia, diverzifikácia prvotných zdrojov energie, vytvorenie pružnejšej siete elektrární s potrebnými rezervami, ktorá je schopná spolupracovať s energetickými sieťami západnej Európy. Zdôrazňuje sa aj to, aby činnosť budúcej siete elektrární „umožnila prevádzku so ziskom a údržbu tvorbou cien v súlade s právnymi predpismi“⁽⁶⁸⁾.
- (305) V 2. bode spoločných usmernení ministerstva a Maďarského energetického úradu je uvedené, že na splnenie týchto cieľov je potrebné zabezpečiť „modernú sieť elektrickej energie zodpovedajúcu požiadavkám na ochranu životného prostredia, ktorá zabezpečí európsku spoluprácu, návratnosť oprávnených investícií a nákladov znášaných efektívne fungujúcimi zvýhodnenými subjektmi, ako aj ceny zabezpečujúce zisk pre dlhodobú činnosť. Vyššie uvedené ciele sa musia splniť takým spôsobom, aby zabezpečili ...prvotnú bezpečnosť dodávok energie, umožnili pre potencionálnych investorov istotu a návratnosť investícií, ..., a zabezpečili splnenie deklarovaného úmyslu vlády.“
- (306) Spoločné usmernenia ďalej riadia proces verejnej súťaže, ktorý sa viaže k vytvoreniu výrobnéj kapacity.
- (307) Konečný návrh na víťaza tendra predložil hodnotiaci výbor. Členmi tohto výboru sú Ministerstvo hospodárstva (Gazdasági Minisztérium), Ministerstvo ochrany životného prostredia (Környezetvédelmi Minisztérium), Maďarský energetický výbor (Magyar Energia Hivatal), MVM a zástupcovia banky ERSTE Bank. Konečné rozhodnutie prijalo riaditeľstvo MVM. V zmysle spoločných usmernení oficiálny výsledok tendra sa môže uverejniť (výlučne) len v oficiálnom vestníku ministerstva.
- (308) II. zákon o elektrickej energii je postavený tak, že existenciu PPA považuje za skutočnosť. Tento zákon, ktorý v hodnotenom období vytvoril rámec právnych predpisov fungovania maďarského energetického trhu v mnohých prípadoch poukazuje na dlhodobé nákupné záväzky MVM.
- (309) V zmysle par. 5 ods. 2 nariadenia vlády č. 183/2002 zo dňa 23. augusta 2002 o uviaznutých nákladoch ustanovuje sa povinnosť MVM na opätovné rokovania v záujme zníženia kapacít rezervovaných PPA. Nariadenie vlády takýmto spôsobom zaväzuje MVM na predloženie návrhu na zmenu PPA.
- (310) AES-Tisza Erőmű Kft. vo svojich pripomienkach tvrdí, že po období regulácie cien (teda po 1. januári 2004 s výnimkou regulácie cien v roku 2007) ceny podľa PPA nie sú výsledkom účasti štátu, ale sa vytvorili ako výsledok rokovaní príslušnej elektrárne a MVM.
- (311) Komisia uznáva, že presné množstvo zdrojov prevedených na zvýhodnené subjekty nezávisí výlučne od doložiek uvedených v PPA, ktoré sú výsledkom účasti štátu, ale aj od termínovaných dvojstranných rokovaní vedených medzi MVM a výrobcami. PPA skutočne ponechávajú určitý priestor subjektom, aby sa mohli dohodnúť na skutočnom množstve elektrickej energie kúpenej MVM, ako aj (hlavne v prípade sadzby za kapacitu) o takých prvkoch cien, ktoré, ako je to uvedené v odseku (356), závisia od mnohých činiteľov a sú potrebné ich úpravy v určitých intervaloch. Zároveň rokovania o množstve kupovanej elektrickej energie nikdy nesmú viesť k menšiemu množstvu, ako je garantovaný odber minimálneho množstva stanovený v PPA. Rovnako aj cenové rokovania sa môžu uskutočniť výlučne v súlade s PPA a v rámci mechanizmu tvorby cien, ktorý je výsledkom účasti štátu. Cenové rokovania teda nemôžu spochybniť oprávnené náklady a nákupnú povinnosť za ceny zabezpečujúce pokrytie zisku potrebného na prevádzku elektrárne.
- (312) Okrem toho, nezávisle od rokovaní medzi MVM a výrobcami v určitých obdobiach sa s prepustením štátnych zdrojov oprávneným subjektom spája aj tá skutočnosť, že PPA predpisujú rezervovanie väčšej časti kapacity elektrární za kompenzáciu.
- (313) Vo svojich pripomienkach⁽⁶⁹⁾ každá zo zainteresovaných subjektov súhlasila s tým, že hlavné vzorce cien a stanovenia cien v PPA sledovali hlavné pravidlá regulácie cien po 1. januári 2004. [...] ⁽⁷⁰⁾ Erőmű Rt. v uvedených poznámkach, ako aj v pripomienkach k rozhodnutiu o začatí konania objasňuje, že cenové rokovania „vysvetlili“ používanie vzorcov na tvorbu cien a „vyjasnili“ ich obsah (*). Uznáva, že základom PPA sú náklady a kryjú oprávnené náklady, ďalej od začiatku vo veľkej miere zohľadňovali spôsob výpočtu cien používaný v nariadeniach o cene.
- (314) [...] Erőmű Rt. okrem toho vysvetľuje, že základom pre vzorec tvorby cien uvedený v upravenej PPA [...] je taktiež nariadenie vlády: „V úprave z roku [a] [...] vzorec na výpočet sadzby dispozičnej povinnosti ([...] zoznam

⁽⁶⁸⁾ Text spoločných usmernení Komisia predložili len v anglickom jazyku.

⁽⁶⁹⁾ List maďarských orgánov postúpený Komisii 20. októbra 2004, ďalej v prípade Dunamenti Erőmű Rt. list postúpený 25. júla 2005.

⁽⁷⁰⁾ Príloha č. 3 podania [...] Erőmű Rt.

(*) Názov energetického zdroja.

príloh [...] súhlasí s tým, ktorý v súvisiacom nariadení stanovuje poplatok za maximálnu disponibilnú povinnosť výrobcov a poplatok za energiu“ (v poznámke pod čiarou je odkaz na nariadenie č. 55/1996/IKIM a č. 46/2000/GM, ďalej na posledný právny akt pred 1. januárom 2004 nariadenie č. 60/2002/GKM).

- (315) Z uvedeného jasne vyplýva, že ani cenové rokovania ani úpravy PPA sa nedotkli základných princípov PPA, ktoré boli stanovené za uvedených podmienok pri uzatvorení uvedených dohôd. Aj dnes je základom PPA ten istý princíp, nákupná povinnosť za účelom zabezpečenia návratnosti investícií.
- (316) Na základe uvedeného je zrejmé, že maďarský štát mal podiel na určení nákupnej povinnosti spoločnosti MVM voči výrobcom elektrickej energie, ktorá sa zakladá na princípe krytia odôvodnených fixných a variabilných nákladov.
- (317) Okrem toho, na základe stálej judikatúry sa opatrenie nepovažuje za štátnu pomoc len vtedy, ak podniku poskytnú priamu a jednoznačnú pomoc zo štátnych zdrojov, ale aj vtedy, ak v prípade budúcej realizácie určitých podmienok úrady znášajú dodatočné finančné riziká, ktoré by bez poskytnutia výhody znášať nemuseli⁽⁷¹⁾. V roku 2004 bolo jednoznačné, že MVM musí takéto dodatočné náklady znášať v prípade, ak výrobcovia a dovozcovia elektrickej energie budú ponúkať nižšie ceny ako výrobcovia pôsobiaci v rámci PPA, nakoľko tieto ponuky by podnietili MVM na zmenu portfólia zabezpečenia elektrickej energie a v dôsledku toho by znížila množstvo nakupované od výrobcov v rámci PPA, resp. dosiahla by zníženie cien. Ale na základe povinností vyplývajúcich z PPA MVM takúto možnosť voľby nemá, pretože – ako je to už z vyššie uvedeného zrejmé – nemôže znížiť minimálnu úroveň (garantované odberné množstvo) množstva nakupovanej elektrickej energie od výrobcov pod PPA, ďalej nemôže viesť cenové rokovania na základe alternatívnych ponúk od konkurenčných výrobcov, pretože ho viažu mechanizmy tvorby cien na základe nákladov. Komisia na základe tejto skutočnosti a skutočností uvedených v odôvodneniach 315 a 316 dospela k názoru, že podmienky poskytovania štátnych zdrojov po 1. máji 2004 v PPA existujú a počas celej doby platnosti PPA aj existovať budú, nezávisle od skutočnej situácie na trhu, nakoľko PPA neumožňujú MVM možnosť voľby zníženia zdrojov na nákup potrebnej elektrickej energie.
- (318) Z vyššie uvedených vyplýva, že PPA vedú k poskytovaniu štátnych zdrojov.

⁽⁷¹⁾ Pozri najmä rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 13. júna 2000 vynesený v spojených prípadoch č. T-204/97 a č. T-290/97 EPAC – Empresa para a Agroalimentação e Cereais, SA kontra Komisia Európskych spoločenstiev [Zb. Súdnych rozhodnutí 2000, s. II-02267].

Narúšanie hospodárskej súťaže a vplyv na obchod medzi členskými štátmi

- (319) Na trhu s elektrickou energiou sa zaviedla voľná súťaž a medzi členskými štátmi sa obchoduje s elektrickou energiou, najmä od nadobudnutia účinnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/92/ES z 19. decembra 1996 o spoločnej právnej úprave vnútorného trhu s elektrickou energiou⁽⁷²⁾.
- (320) V dôsledku toho opatrenia v energetickom odvetví v niektorom z členských štátov zabezpečujúce niektorým podnikom výhody môžu tvoriť prekážku exportu elektrickej energie pre podniky iných členských štátov do tohto členského štátu alebo môžu stimulovať export elektrickej energie z tohto členského štátu do ostatných. Toto platí najmä v prípade Maďarskej republiky, keďže kvôli svojej centrálnej polohe v rámci Európy je napojená alebo sa vie ľahko napojiť na siete mnohých súčasných alebo budúcich členských štátov.
- (321) Toto platí najmä v prípade Maďarskej republiky, ktorá má v Európe centrálnu polohu, a zo siedmich susedných členských štátov sú štyri členskými štátmi Európskej únie. Z členských štátov EÚ je vzájomne prepojená so Slovenskom, Rakúskom a Rumunskom. V roku 2004 importovala takmer 14 000 GWh a exportovala 6 300 GWh energie. Od roku 2005 dovoz prevýšil 15 000 GWh, vývoz sa zvýšil na 8 000 až 10 000 GWh.
- (322) Výrobná kapacita Maďarska bola v rokoch po pristúpení Maďarska do EÚ približne 60 % pod úrovňou PPA. Platnosť PPA skončí medzi koncom roka 2010 a koncom roka 2024. Vyššie uvedené podmienky záväzku MVM k nákupu zostávajú do skončenia platnosti zmlúv nedotknuté.
- (323) Prvý krok otvorenia maďarského trhu sa uskutočnil 1. júla 2004, kedy každý spotrebiteľ, okrem domácností, získal oprávnenie na to, aby vstúpil na voľný trh. Od 1. januára 2008 sa zrušil verejný sektor a v súlade s tým sa každý spotrebiteľ stal „oprávneným“.
- (324) Najväčší podiel oprávnených spotrebiteľov si ani napriek otvoreniu trhu prebiehajúceho od roku 2004 nevybral sektor voľného trhu. Odvetvová kontrola realizovaná Úradom pre hospodársku súťaž na maďarskom trhu s elektrickou energiou jednoznačne vyvodila záver, že nedostatok konkurenčných kapacít kvôli významným kapacitám rezervovaným PPA tvorí značnú prekážku vstupu na konkurenčný trh⁽⁷³⁾. Prostredníctvom PPA sa približne 60 % maďarskej výrobnéj kapacity spája s verejným sektorom a jedine s MVM a v skutočnosti môže o nových spotrebiteľov súťažiť iba zvyšná kapacita.

⁽⁷²⁾ Ú. v. ES L 27, 30.1.1997, s. 20.

⁽⁷³⁾ Uverejnené 15. mája 2006.

- (325) Rezervované kapacity, t. j. množstvá garantované na takéto dlhé obdobie, tvoria prekážku aj v tom, aby na trh vstúpili noví spotrebiteľia, keďže 60 % celkovej kapacity je spojených s jediným podnikom (v štátnom vlastníctve), ktorý poskytuje záruku na kúpu.
- (326) Komisia aj v tejto súvislosti zohľadnila odvetvovú kontrolu Maďarského úradu pre hospodársku súťaž, ktorá výslovne konštatuje, že PPA vedú k uzatvoreniu trhu tým, že obmedzujú oprávnených spotrebiteľov v skutočnej zmene dodávateľa a zabraňujú potenciálnym veľkoobchodníkom vstúpiť na trh ⁽⁷⁴⁾.
- (327) Nedostatok disponibilných kapacít mimo PPA vedie okrem toho k zvýšeniu cien na konkurenčnom trhu. Významné množstvo kapacity a množstvo elektrickej energie rezervované v rámci PPA ovplyvňuje ceny aj na voľnom trhu.
- (328) Podľa kvantitatívnej kontroly ⁽⁷⁵⁾ Regionálneho centra pre výskum energetickej hospodárnosti (Regionális Energiagazdasági Kutatóközpont) vzťahujúcej sa na vplyv na maďarské veľkoobchodné ceny elektrickej energie, PPA vedú k vyšším veľkoobchodným cenám, ako by boli dosiahnuteľné bez týchto PPA. Všeobecnejšie štúdiá konštatuje aj to, že PPA sú jedným z tých hlavných činiteľov, v dôsledku ktorých vzniká taká štruktúra trhu, ktorá „je nezlučiteľná s princípmi fungovania konkurenčného trhu“ ⁽⁷⁶⁾. Táto štúdiá okrem toho navrhuje zrušenie PPA ako riešenie na zabezpečenie voľnej hospodárskej súťaže na maďarskom veľkoobchodnom trhu s elektrickou energiou.
- (329) Komisia sa vo svojej odvetvovej kontrole ⁽⁷⁷⁾ sektoru elektrickej energie taktiež dotkla vplyvu PPA na súťaž a obchod. Komisia v odsekoch 467 až 473 konštatuje, že „Dlhodobé dohody o nákupe elektrickej energie (PPA) sú tiež vhodné na ovplyvňovanie množstva elektrickej energie pravidelne distribuovanej na veľkoobchodnom trhu“. V súvislosti s poľskými PPA dokument konštatuje, že „môžu tvoriť významnú prekážku v ceste rozvoja poľského veľkoobchodného trhu“. Ďalej pokračuje, že „podobná je situácia v Maďarsku, kde Magyar Villamos Művek (MVM), t. j. verejný veľkoobchodník nakupuje elektrickú energiu prostredníctvom dlhodobých PPA, ktorú následne predáva miestnym obchodníkom. Maďarské PPA kryjúce najväčšiu časť potreby elektrickej energie členského štátu môžu v súvislosti s poľským veľkoobchodným trhom vplyvať na veľkoobchod v miere podobnej vyššie uvedenému alebo v miere ešte významnejšej.“
- (330) Všetky vyššie uvedené štúdie teda vyvodzujú záver, že PPA narušajú súťaž a môžu vplyvať na obchod medzi členskými štátmi.
- (331) Zainteresované strany argumentujú aj tým, že skutočnosťou nezodpovedá tvrdenie, že nedostatok disponibilných voľných kapacít by viedol k narušeniu hospodárskej súťaže, keďže aukcie kapacít MVM potvrdzujú, že podnik nebol schopný predat ani ponúknuté produkty elektrickej energie.
- (332) Porovnanie ponúknutého množstva a úspešne vydražených produktov ⁽⁷⁸⁾ zároveň poukazuje na to, že MVM takmer na každej aukcii predal všetky ponúknuté produkty. Dokonca vo väčšine prípadov predal aj tých ďalších 10 % produktov, ktorých ponúknutie umožnil právny predpis.
- (333) Zainteresované osoby vo svojich pripomienkach zdôrazňovali aj to, že na obchod a na vybudovanie voľnej súťaže na maďarskom veľkoobchodnom trhu s elektrickou energiou vplývalo mnoho iných činiteľov. Komisia samozrejme vyjadruje súhlas s tým, že PPA nie sú jediným činiteľom ovplyvňujúcim súťaž a obchod. Všetky vyššie uvedené štúdie uznávajú, že veľký počet iných činiteľov (právne predpisy, obmedzený prístup k cezhraničným kapacitám, významný vplyv cenového vývoja na medzinárodných energetických trhoch atď.) tiež vplyva na úspešnosť otvorenia trhu, ako aj na skutočnú cenovú úroveň. Zároveň všetky štúdie predložené Komisii počas tohto vyšetrovania alebo štúdie, ktoré sú Komisii inak k dispozícii, okrem štúdie objednanej a predloženej elektrárnou AES-Tisza Erőmű Kft. ⁽⁷⁹⁾, uznávajú, že PPA významne ovplyvňujú súťaž a obchod.
- (334) Kapacity rezervované PPA, garantovaný odber a cenový mechanizmus ochráni elektrárne počas celej doby platnosti dohôd od obchodných rizík súvisiacich s prevádzkovaním elektrární. Ako to bolo objasnené v odôvodnení 211, patrí sem kolísanie výrobných nákladov elektrickej energie, najmä palivových nákladov, zmeny cien elektrickej energie, ktoré majú platiť koneční spotrebiteľia, ďalej nerovnosť dopytu konečných spotrebiteľov po elektrickej energii. Vzhľadom na to, že toto sú také obvyklé riziká, ktoré musia byť prijaté výrobcami elektrickej energie fungujúcimi bez PPA, PPA zabraňujú vytvoreniu rovnakých konkurenčných podmienok medzi výrobcami a narušajú súťaž založenú na schopnostiach účastníkov.

⁽⁷⁴⁾ Bod 24 kapitoly Zhrnutie správy.

⁽⁷⁵⁾ Uverejnené v novembri 2006. Pôvodný názov je nasledovný: „Vplyv zrušenia dlhodobých zmlúv o nákupe energie na veľkoobchodnú cenu elektrickej energie“.

⁽⁷⁶⁾ Citát z bodu 2 štúdie: „je nezlučiteľná s princípmi fungovania konkurenčného trhu.“

⁽⁷⁷⁾ 10. január 2007 http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/others/sector_inquiries/energy/

⁽⁷⁸⁾ Informácie sú dostupné na webovej stránke Maďarského energetickeho úradu: www.eh.gov.hu
Maďarský text tohto rozhodnutia je voľným prekladom anglického textu.

⁽⁷⁹⁾ Štúdiá Dr. Theon van Dijka, marec 2006.

- (335) Komisia konštatuje aj to, že elektrárne fungujúce prostredníctvom PPA sú členmi takých veľkých medzinárodných podnikov, ktoré sa nachádzajú aj v mnohých iných členských štátoch. Opatrenie zabezpečujúce konkurenčnú výhodu otáznym podnikom nepochybne vplýva na obchod a je vhodné na to, aby narúšalo súťaž na spoločnom trhu.
- (336) Väčšina zainteresovaných strán vyšetruje kritériá vplyvu na obchod a narušanie súťaže, odvolávajú sa na trhové podmienky charakteristické v dobe uzatvorenia PPA alebo v každom prípade na podmienky predchádzajúce pristúpeniu Maďarska do EÚ. Komisia nemôže prijať takýto prístup a v tejto súvislosti odkazuje na uvedené odôvodnenia 156 až 172.
- (337) Jednotlivé zainteresované strany tvrdia, že v prípade samostatného vyšetovania ich vlastné PPA neovplyvňuje na obchod, keďže v porovnaní s celkovou kapacitou krajiny je výrobná kapacita ich elektrárne nepatrná. Keďže princípy všetkých PPA sú rovnaké (povinnosť nákupu určitého minimálneho množstva vyrobenej elektrickej energie, rezervovanie výrobných kapacít, použitie ceny pokrývajúcej odôvodnené fixné a variabilné náklady počas 15 až 27 ročného obdobia), každá z dohôd vplýva na trh. Zároveň koexistencia desiatich PPA na maďarskom trhu logicky znásobuje tento vplyv. Uvádzaný vplyv je o to významnejší, o čo viac kapacity je krytých prostredníctvom PPA.
- (338) V dôsledku toho Komisia konštatuje, že podmienky a lehoty uvedené v PPA vplývajú na obchod a sú schopné narušiť súťaž.
- (339) Komisia v bode 3.1. rozhodnutia o začatí konania vyslovila pochybnosti v spojitosti s tým, či PPA atómovej elektrárne Paksí Atomerőmű tvorí štátnu pomoc s ohľadom na prípadné podstatné rozdiely od ostatných PPA. V dôsledku svojho vyšetovania Komisia dospela k záveru, že vyššie uvedené hodnotenie kritérií štátnej pomoci sa rovnako vzťahuje aj na PPA elektrárne Paksí Atomerőmű, keďže relevantné ustanovenia tohto PPA sa zhodujú s princípmi ostatných PPA. Relevantné špecifické črty PPA elektrárne v Paksí toto rozhodnutie v rámci analýzy príslušného kritéria vyššie objasnilo.
- (340) Na základe uvedenej analýzy Komisia zastáva názor, že za štátnu pomoc podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES sa považujú najdôležitejšie podmienky záväzku na nákup uvedené v PPA: čiže vyhradenie rezervovania kapacity a garantovaného odberu prostredníctvom MVM s takými podmienkami, ktorých cieľom je zabezpečenie návratnosti investícií elektrární, oslobodiac ich od obchodných rizík vyplývajúcich z prevádzky. Táto štátna pomoc je výsledkom spoločného použitia rezervácie kapacity, garantovaného minimálneho odberu, cenového mechanizmu zameraného na krytie fixných, variabilných

a kapitálových nákladov založených na poplatku za kapacitu a energiu, ako aj dlhodobej platnosti presahujúcej obvyklú trhovú prax.

7.4. Použitie PPA po pristúpení k EÚ

- (341) Zainteresované osoby argumentujú tým, že opatrenia právoplatne prijaté pred pristúpením do Európskej únie Komisia nesmie po pristúpení preskúmať. To by bolo v súlade so všeobecným princípom zákazu retroaktivity.
- (342) Komisia nesúhlasí s touto argumentáciou. Od dátumu pristúpenia musí byť na všetky opatrenia aplikované *acquis* Spoločenstva, bez ohľadu na to, či boli pred pristúpením na základe vnútroštátnych právnych predpisov legálne alebo nie. Na podporné opatrenia sa aplikujú osobitné pravidlá vzťahujúce sa na opatrenia štátnej pomoci stanovené v prílohe IV. Aktu o pristúpení aj vtedy, ak boli pred pristúpením prijaté v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi.
- (343) Bod 1 kapitoly 3 prílohy IV Aktu o pristúpení považuje za existujúcu pomoc výlučne iba nasledovné tri kategórie pomoci: i) pomoc, ktorá vstúpila do platnosti pred 10. decembrom 1994; ii) pomoc, ktorú po preskúmaní Komisiou zahrnuli do dodatku prílohy IV Aktu o pristúpení, ako aj iii) pomoc, ktorú v rámci takzvaného „dočasného mechanizmu“ Komisia odsúhlasila. Každé opatrenie aplikovateľné aj po dátume prístupu, ktoré je považované za štátnu pomoc a nevyhovuje niektorej z týchto troch kategórií, sa od dátumu prístupu musí považovať za novú pomoc; Komisia má teda plnú právomoc zakázať takú pomoc, pokiaľ nie je zlučiteľná so spoločným trhom. Aplikácia štátnych pravidiel pomoci na budúce dopady opatrení použiteľných po pristúpení neznamená retroaktívnu aplikáciu pravidiel EK vzťahujúcich sa na štátnu pomoc, a v každom prípade budú aplikované na základe splnomocnenia Aktu o pristúpení.
- (344) Bod 2 kapitoly 3 prílohy IV Aktu o pristúpení definuje „dočasný mechanizmus“. Tento bod upravuje právny rámec vzťahujúci sa na kontrolu schém pomoci a individuálnej pomoci, ktoré v nových členských štátoch nadobudli platnosť pred dátumom pristúpenia a ktoré sú aplikovateľné aj po pristúpení.
- (345) Zainteresované strany argumentujú, že keďže pravidlá štátnej pomoci Spoločenstva sú aplikovateľné iba od dátumu pristúpenia, preto sa môžu určiť za opatrenia aplikovateľné aj po pristúpení iba opatrenia zabezpečujúce dodatočnú výhodu po pristúpení. Podľa ich argumentácie PPA po pristúpení nevytvorili dodatočnú výhodu, keďže ich vzorec ceny bol určený pred pristúpením, a z toho vyplýva, že finančný záväzok štátu bol pred pristúpením v plnej miere známy.

(346) Komisia predkladá nasledovné pripomienky. Platnosť PPA skončí v období rokov 2010 až 2024, teda po pristúpení. Komisia posúdila iba vo veľmi výnimočných prípadoch, že sa niektoré opatrenie pomoci platné aj po dátume pristúpenia nepovažuje v zmysle Aktu o pristúpení za opatrenie aplikovateľné aj po pristúpení. Avšak túto výnimočnú prax – podľa všeobecných princípov právneho výkladu výnimiek – je potrebné vykladať zúžene v záujme toho, aby sa spod kontroly Komisie nad opatreniami štátnej pomoci nevyľúčili také opatrenia, na ktoré sa podľa úmyslu signatárov Zmluvy o pristúpení musí vzťahovať táto kontrolná právomoc.

(347) V tomto ohľade Komisia vo svojej doterajšej praxi⁽⁸⁰⁾ usúdila, že v zmysle prílohy IV Aktu o pristúpení tie opatrenia pomoci, v prípade ktorých bola pred pristúpením presne známa presná miera hospodárskeho záväzku štátu, nie sú po pristúpení aplikovateľné.

„Presná miera hospodárskeho záväzku štátu“

(348) PPA neurčujú maximálnu hranicu finančného záväzku štátu a pred pristúpením nebolo možné presne vypočítať presnú mieru tohto finančného záväzku na celú dobu platnosti PPA.

(349) Naopak, miera finančného záväzku štátu podľa PPA závisí od takých ukazovateľov, ktorých budúci vývoj bol v deň pristúpenia neznámy. PPA ďalej garantujú výrobcom ochranu pred kolísaním takých nákladov, ktoré sú spojené nie s transakciami pred pristúpením, ale s budúcimi transakciami alebo udalosťami, a tak v deň pristúpenia boli neznáme.

(350) Obzvlášť nasledovné okolnosti potvrdzujú skutočnosť, že v deň pristúpenia bola miera záväzku štátu v rámci PPA neznáma a že PPA pre štát vytvárajú aj po pristúpení záväzky.

(351) Predovšetkým PPA nestanovujú presnú cenu, za ktorú výrobcovia predávajú svoju energiu MVM. Vypočítanie ceny je výsledkom výpočtov založených na takých vzorcoch, ktoré sú zložené z ukazovateľov, ktoré kolíšu v dôsledku mnohých nepredvídateľných spôsobov.

(352) Cenový vzorec PPA obsahuje pohotovostný poplatok (alebo poplatok za kapacitu), poplatok za energiu, ku ktorému sa pripájajú ďalšie rôzne doplnkové poplatky v závislosti od výrobcov.

(353) Vzorec stanovuje iba prijateľné náklady a poplatky podľa jednotlivých kategórií poplatkov, ďalej to, nakoľko je daná kategória poplatku významná v cene.

(354) Výrobcovia aj MVM vo svojich pripomienkach uznali, že presný obsah určitých kategórií poplatkov musí byť ďalej objasnený v rámci rokovaní vedených s MVM.

(355) Z kategórií nákladov uznaných v PPA sú mnohé variabilné a nemohli byť presne známe pred pristúpením. Napríklad:

(356) *Poplatok za kapacitu*

Táto kategória poplatkov zohľadňuje tak garantované kapacity, ako aj kapacity skutočne využité spoločnosťou MVM. Okrem iného závisí od ročného, mesačného a týždenného plánovania. Každé PPA sa odvoláva na pravidlá periodického plánovania a presná konečná cena v prípade každého PPA závisí od ročných, mesačných a týždenných plánov. Samozrejme nie je možné vopred stanoviť tieto kategórie nákladov. Strany napríklad vo svojich plánoch môžu v súvislosti s jedným daným obdobím počítať so zvýšenou kapacitou. Celková cena, ktorá má byť zaplatená spoločnosťou MVM, nevyhnutne závisí od iných činiteľov ovplyvňujúcich dopyt po elektrickej energii, napríklad od počasia.

Výmenný kurz maďarského forintu taktiež ovplyvňuje túto kategóriu nákladov.

(357) *Poplatok za energiu*

Túto kategóriu nákladov primárne určujú palivové náklady. Kolísanie týchto nákladov nasleduje také trhové pravidlá, ktoré strany nie sú schopné kontrolovať. PPA nestanovujú žiadnu konkrétnu hornú hranicu v súvislosti s nákladmi spojenými s budúcim vývojom ceny palív.

Presnú sumu poplatku za energiu, ktorá má byť zaplatená za dané obdobie, samozrejme ovplyvňuje aj presné množstvo energie predanej pre MVM. Posledné z uvedených môže byť vypočítané iba dodatočne.

(358) *Doplnkové poplatky (ak sa použijú)*

Jednotlivé PPA predpisujú doplnkový poplatok za rezervovanú, avšak napokon nevyužitú kapacitu. Samozrejme presná suma tohto poplatku nemôže byť vopred stanovená.

(359) Vo väčšine PPA je prítomný systém bonus/malus, na základe ktorého sú výrobcovia oprávnení započítať prirážku, pokiaľ napríklad v období špičky prevádzkujú vyššiu kapacitu alebo vyrábajú viac energie, ako je predpísané v PPA. V opačnom prípade, ak výrobca poskytuje menej kapacity, ako je predpísané v PPA a v ročnom/ mesačnom pláne, stanoví vopred zníženie ceny (malus).

(360) Tieto výpočty, podobne ako vyššie uvedené, sú založené na periodickom prevádzkovom pláne a závisia aj od správania výrobcu. Za žiadnych okolností ich nie je možné určiť vopred.

⁽⁸⁰⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie zo dňa 28. januára 2008 o štátnej pomoci č. CZ 14/2003 – Česká republika „Česká spořitelna, a. s.“.

- (361) Z uvedeného možno vidieť, že v prípade zmlúv s 15 – 27 ročnou platnosťou nemožno technicky presne stanoviť konečnú nákupnú cenu energie. Presná cena závisí od periodických výrobných plánov a je ovplyvnená mierou dopytu po energii, správaním zmluvných strán, cenami palív atď.
- (362) Hoci nie každý argument z uvedených sa vzťahuje na každú PPA (keďže kategórie prijateľných nákladov sa v závislosti od jednotlivých dohôd do určitej miery líšia), každá PPA obsahuje taký cenový prvok, ktorý nie je možné vopred presne stanoviť.
- (363) Na základe toho Komisia zastáva názor, že existencia vzorcov na určenie cien neohraničuje dostatočne hospodársky záväzok štátu. Skutočnosť, že vzorec pozostáva z mnohých premenlivých ukazovateľov, znemožňuje dostatočne presné určenie budúcej miery štátneho záväzku.
- (364) Popritom je potrebné poznamenať, že finančný záväzok MVM vyplývajúci z PPA vo veľkej miere závisí aj od okolností dopytu. Tento finančný záväzok sa totiž rovná rozdielu nákupnej ceny podľa PPA a príjmu z predaja energie spoločnosťou MVM. Avšak tú cenu, za ktorú bude MVM predávať energiu, nie je možné vopred určiť. Tento príjem totiž ovplyvňuje presná výška príjmu dosiahnutá spoločnosťou MVM z predaja realizovaného v rámci dohôd uzavretých s regionálnymi distribútormi, z výsledku konkurenčných rokovanií a aukcií a z predaja realizovaného na „trhovisku“. Tieto ceny ovplyvňuje aj periodická úradná úprava cien a kolísanie dopytu na trhu. Toto ďalej zvyšuje nevypočítateľnosť štátneho finančného záväzku existujúceho v dôsledku PPA. Okrem toho sa môže vyskytnúť, že garantované množstvá odberu stanovené v PPA čoraz viac presiahnu reálne potreby MVM, najmä po liberalizácii celého energetického trhu v januári 2008. Prebytok energie môže ďalej zvyšovať neznáme náklady, a tým môže presnú mieru štátneho záväzku v rámci PPA urobiť ešte viac nepredvídateľným.
- (365) Na základe uvedeného platby splnené spoločnosťou MVM výrobcom elektrickej energie po pristúpení neznamenajú iba platbu splátok presného podporného rámca stanoveného pred pristúpením k EÚ.
- (366) V dôsledku toho sú PPA skúmané v tomto rozhodnutí v zmysle kapitoly 3 prílohy IV Aktu o pristúpení.

7.5. PPA ako „nová pomoc“ oproti „existujúcej pomoci“

- (367) Podľa kapitoly 3 prílohy IV Aktu o pristúpení „ak do troch mesiacov od doručenia úplných informácií

o existujúcom opatrení pomoci alebo od doručenia vyjadrenia nového členského štátu, v ktorom informuje Komisiu o tom, že považuje poskytnuté informácie za úplné, pretože ďalšie požadované informácie nie sú dostupné alebo už boli poskytnuté, nevznesie Komisia proti nemu námietky na základe vážnych pochybností o jeho súlade so spoločným trhom, má sa za to, že Komisia nemá proti nemu námietky“.

- (368) Na základe tohto článku niektorá zo zainteresovaných strán argumentuje, že Komisia opomenula trojmesačnú lehotu po oznámení Maďarska 31. marca 2004, a tým implicitne schválila opatrenie v rámci dočasného mechanizmu.
- (369) V tomto ohľade Komisia upozorňuje na to, že predmetom oznámenia zo dňa 31. marca 2004 v rámci dočasného mechanizmu bolo nariadenie o kompenzácii poskytnutej spoločnosťou MVM, a nie PPA. Maďarsko stiahlo svoje oznámenie a Komisia neskôr v súvislosti s PPA, s registračným číslom „NN“ začala nové konanie (pozri kapitola 1 vyššie).
- (370) Nezávisle od tohto je potrebné poznamenať, že – ako to ilustruje nasledovná tabuľka – Komisia neopomenula trojmesačnú lehotu uvedenú zainteresovanými stranami.

Udalosť	Dátum	Lehota po prijatí informácií
Oznámenie Maďarska	31.3.2004	
Otázky Komisie	29.4.2004	29 dní
Odpovede Maďarska	4.6.2004	
Otázky Komisie	10.8.2004	2 mesiace a 6 dní
Odpovede Maďarska	21.10.2004	
Otázky Komisie	17.1.2005	2 mesiace a 27 dní
Odpovede Maďarska	7.4.2005	
Späťvzatie oznámenia Maďarskom	15.4.2005	8 dní

- (371) Okrem uvedeného písomného kontaktu došlo 15. júla 2004, 30. novembra 2004 a 12. januára 2005 aj k osobnému stretnutiu medzi Komisiou a maďarskými úradmi.

- (372) Čo sa týka konania tvoriaceho predmet tohto rozhodnutia, Komisia v ďalšom preskúma, či PPA obsahujú existujúcu alebo novú pomoc na základe nariadenia Aktu o prístupí a nariadenia o konaní.
- (373) Podľa kapitoly 3 prílohy IV Aktu o prístupí každé také opatrenie považované za štátnu pomoc, ktoré nadobudlo platnosť pred dňom prístupí a je uplatňované aj po tomto dni a ktoré nevyhovuje niektoej z vyššie uvedených kategórií existujúcej pomoci, sa odo dňa prístupí považuje za novú pomoc v zmysle článku 88 ods. 3 zmluvy o ES.
- (374) PPA uvádzané v tomto rozhodnutí nadobudli platnosť v rokoch 1995 až 2001, t. j. pred prístupím Maďarska do EÚ (1. mája 2004). Toto rozhodnutie sa vzťahuje iba na tie PPA, ktoré boli platné v deň prístupí. Nevzťahuje sa na žiadne PPA zrušené pred uvádzaným dátumom. Opatrenie sa z príčin uvedených v bode 7.4. považuje za opatrenie aplikovateľné po prístupí počas aplikácie Aktu o prístupí.
- (375) Tri kategórie existujúcej pomoci uvedené v Akte o prístupí zahŕňajú:
1. opatrenia pomoci zavedené pred 10. decembrom 1994.

Každé PPA bolo podpísané a nadobudlo platnosť po 10. decembri 1994.
 2. opatrenia pomoci uvedené v dodatku priloženom k Akte o prístupí.

PPA všeobecne, ani jednotlivé PPA samostatne nie sú uvedené v dodatku podľa písm. b) ods. 1 kapitoly 3 prílohy IV Aktu o prístupí, ktorý obsahuje zoznam existujúcich opatrení pomoci.
 3. opatrenia pomoci, ktoré boli pred dňom prístupí preskúmané orgánom pre kontrolu štátnej pomoci nového členského štátu a uznané za zlučiteľné s *acquis* a voči ktorým Komisia nevzniesla žiadnu námietku z dôvodu vážnych pochybností o súlade opatrenia so spoločným trhom podľa postupu ustanoveného v Akte o prístupí, počas tzv. dočasného mechanizmu (pozri bod 2 kapitoly 3 prílohy IV Aktu o prístupí).

Ani jedno PPA nebolo predložené Komisii v rámci takzvaného dočasného mechanizmu.
- (376) S ohľadom na to, že PPA nie sú zaradené ani do jednej kategórie existujúcej pomoci uvedenej v Akte
- o prístupí, považujú sa odo dňa prístupí za nové pomoci.
- (377) Komisia upozorňuje aj na to, že táto kategorizácia sa zhoduje s predpisom uvedeným v poslednej vete bodu v písm. b) článku 1 nariadení o konaní. Toto nariadenie stanovuje, že v prípade, ak sa dané opatrenia podľa práva Spoločenstva stanú štátnou pomocou po liberalizácii (t. j. v tomto prípade po nadobudnutí platnosti smernice 96/92/ES o liberalizácii trhu s elektrickou energiou, čo v Maďarsku nastalo v deň prístupí k Európskej únii), tieto opatrenia sa po dni liberalizácie nemôžu považovať za existujúcu pomoc, t. j. musí sa s nimi zaobchádzať ako s novou pomocou.
- (378) Podľa argumentácie elektrárne Budapesti Erőmű sa posledná veta bodu v písm. b) článku 1 nariadenia o konaní neuplatňuje. Odvoláva sa na rozsudok prijatý vo veci *Alzetta Mauro* ⁽⁸¹⁾ tvrdiac, že pomoc, ktorú pred liberalizáciou priznali na trhu uzatvorenom pred konkurenciou, sa považuje odo dňa liberalizácie za existujúcu pomoc.
- (379) Komisia nemôže prijať túto argumentáciu. Ako to bolo už objasnené, podľa stanoviska Komisie cieľom ustanovení Aktu o prístupí vzťahujúcich sa na štátnu pomoc bolo zabezpečenie práve toho, aby Komisia preskúmala všetky také opatrenia, ktoré by sa po dni prístupí mohli využiť na narušenie súťaže medzi členskými štátmi. V rozpore so zmluvami o prístupí prijatými pred 1. májom 2004, Akt o prístupí, ktorý nadobudol platnosť 1. mája 2004, sa snažil o to, aby sa okruh opatrení považovaných za existujúcu pomoc obmedzil na tri konkrétne prípady uvedené vyššie. Rozsudok prijatý vo veci *Alzetta Mauro* sa netýka opatrení zaradených do okruhu Aktu o prístupí, a preto nemôže byť v tejto súvislosti aplikovaný na PPA tvoriace predmet kontroly. Okrem toho sa rozsudok prijatý vo veci *Alzetta Mauro* vzťahuje na konkrétnu situáciu predchádzajúcu nadobudnutiu platnosti nariadenia (ES) č. 659/1999.
- (380) Budapesti Erőmű ďalej tvrdí, že bod v písm. b) článku 1 nemožno aplikovať na špecifické opatrenia pomoci, „keďže o špecifických opatreniach pomoci sa nezmieňuje“. Komisia zamietla tento argument. Neexistuje taká príčina, kvôli ktorej sa odkaz na „pomoc“ a „určité opatrenie“ nemohol odvolávať naraz na individuálnu pomoc, ako aj na schémy pomoci. Článok 4 nariadenia (ES) č. 659/1999 dôsledne odkazuje na oznámené „opatrenia“, avšak Komisia nepredpokladá, že by článok 4 podľa zainteresovanej osoby bol smerodajný iba na predbežné preskúmanie oznámených schém pomoci.
- (381) V dôsledku toho na základe Aktu o prístupí a nariadení o konaní Komisia usudzuje, že PPA sa považujú za novú pomoc.

⁽⁸¹⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 32.

7.6. Komisia nemôže zrušiť platne uzavreté súkromné dohody („pacta sunt servanda“) – Právna neistota – Proporcionalita

- (382) V tomto ohľade Komisia zamýšľa zaujať stanovisko v súvislosti s tými pripomienkami predloženými zainteresovanými stranami, podľa ktorých Komisia nemôže zrušiť súkromné zmluvy, keďže podľa zainteresovaných strán by to bolo v protiklade s pravidlami Zmluvy o ES vzťahujúcimi sa na štátnu pomoc, s princípom právnej istoty a požiadavkou proporcionality.
- (383) Komisia odmieta túto argumentáciu. Z pohľadu štátnej pomoci forma pomoci (v prípade PPA súkromná zmluva) nemá význam, keďže z hľadiska skúmania Komisie je podstatný výlučne vplyv daného opatrenia. Pokiaľ v dôsledku podmienok niektorej súkromnej zmluvy vznikne u jednej strany protiprávna a nezlučiteľná štátna pomoc, v tom prípade daný členský štát musí zrušiť platnosť takýchto podmienok. Komisia musí nariadiť zrušenie protiprávneho a nezlučiteľného štátneho opatrenia pomoci aj vtedy, ak štátna pomoc tvorí taký významný prvok dohody, že jej zrušenie sa dotýka aj platnosti samotnej dohody.
- (384) V súvislosti s právnou istotou Komisia predkladá nasledovné pripomienky. Európska dohoda zakladajúca pridruženie medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane, a Maďarskou republikou na strane druhej bola podpísaná 16. decembra 1991 a do platnosti vstúpila 1. februára 1994, čiže predtým, ako boli uzavreté PPA. Maďarsko oficiálne predložilo žiadosť o prístupenie 31. marca 1994. V období, kedy strany uzatvorili PPA (v rokoch 1995 až 2001), Maďarsko už bolo povinné v súlade s článkom 62 Európskej dohody zosúladiť svoje pravidlá hospodárskej súťaže so Zmluvou o ES. Jednoznačné bolo aj to, že PPA boli podpísané na takú dlhú dobu platnosti, ktorá neskončí pred vstupom Maďarska do Európskej únie.
- (385) Maďarská republika 16. apríla 2003 podpísala Zmluvu o prístupení⁽⁸²⁾. Zmluva o prístupení vstúpila do platnosti 1. mája 2004. Od dátumu prístúpenia sa ustanovenia pôvodných základných zmlúv, ako aj sekundárnych právnych predpisov stali v Maďarsku záväznými, v súlade s článkom 2 Aktu o prístupení. V dôsledku toho v nových členských štátoch musí byť na každý zmluvný vzťah aplikovaný tzv. *acquis communautaire* Spoločenstva a akákoľvek výnimka z tohto pravidla môže vyplývať výlučne z Aktu o prístupení. Akt o prístupení pripojený k Zmluve o prístupení, ako aj jeho prílohy neobsahujú takú výnimku od pravidiel štátnej pomoci, ktorá by vylúčila PPA alebo odvetvie energetiky všeo-

becne z priameho uplatňovania právnych predpisov EÚ týkajúcich sa so štátnej pomoci.

- (386) Komisia je preto ohľadne energetického odvetvia povinná aplikovať pravidlá hospodárskej súťaže EÚ v prípade Maďarska podobne ako v ostatných členských štátoch. Komisia na rozdiel od argumentácie zainteresovaných strán zastáva názor, že k právnej neistote na spoločnom energetickom trhu by viedlo skôr to, ak by na PPA neaplikovala pravidlá vzťahujúce sa na štátnu pomoc. Pristúpenie niektorej krajiny k EÚ môže skutočne vytvoriť situáciu, kedy opatrenie, ktoré pred prístupím nebolo v rozpore s vnútroštátnymi právnymi predpismi, sa po prístupí považuje za štátnu pomoc, a tým bude spadať pod kontrolnú právomoc Komisie v oblasti štátnej pomoci.
- (387) Komisia v pripomienkach zainteresovaných strán nenašla odôvodnený argument vzťahujúci sa na to, prečo by bolo toto konanie nezlučiteľné s princípom právnej istoty.

7.7. Kontrola zlučiteľnosti

- (388) V článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES sa stanovuje všeobecný princíp, v zmysle ktorého je v rámci Spoločenstva zakázané poskytovať štátnu pomoc.
- (389) V odsekoch 2 a 3 článku 87 Zmluvy o ES sa definujú výnimky od všeobecného pravidla uvedeného v odseku 1 článku 87 Zmluvy o ES, podľa ktorého sú takéto pomoci nezlučiteľné so spoločným trhom.
- (390) Oslobodenia uvedené v odseku 2 článku 87 Zmluvy o ES nie sú v tejto veci aplikovateľné, keďže toto opatrenie nemá sociálnu povahu, nebolo poskytnuté individuálnym spotrebiteľom, nie je určené na náhradu škody vzniknutej živelnou pohromou alebo inou mimoriadnou udalosťou a nie je pomocou poskytovanou hospodárstvu určitých oblastí Spolkovej republiky Nemecko v dôsledku rozdelenia Nemecka.
- (391) Ďalšie oslobodenia stanovujú v ods. 3 článku 87 Zmluvy o ES.
- (392) V článku 87 ods. 3 písm. a) sa stanovuje, že za zlučiteľnú so spoločným trhom možno považovať „pomoc na podporu hospodárskeho rozvoja oblastí s mimoriadne nízkou životnou úrovňou alebo s mimoriadne vysokou nezamestnanosťou“. V deň prístúpenia celé územie Maďarska mohlo byť považované za takúto oblasť, a väčšina regiónov krajiny môže aj naďalej čerpať výhody takejto pomoci⁽⁸³⁾.

⁽⁸²⁾ Ú. v. EÚ L 236, 23.9.2003.

⁽⁸³⁾ Regionálnu mapu pomoci Maďarska odsúhlasila Komisia dňa 13. septembra 2006 a zverejnila v Ú. v. EÚ C 256, 24.10.2006, s. 7.

- (393) Komisia na hodnotenie takejto pomoci prijala usmernenie. V deň prístúpenia Maďarska k EÚ bolo v platnosti usmernenie pre vnútroštátnu regionálnu pomoc⁽⁸⁴⁾ (ďalej „predchádzajúce usmernenie pre regionálnu pomoc“). Toto usmernenie upravovalo hodnotenie regionálnej pomoci aj z pohľadu písm. c) ods. 3 článku 87 Zmluvy o ES. Komisia prijala na obdobie po 1. januári 2007 nové usmernenie pre regionálnu pomoc⁽⁸⁵⁾ (ďalej „nové usmernenie pre regionálnu pomoc“).
- (394) Spravidla môže byť štátna pomoc povolená výlučne iba na krytie investičných nákladov podľa obidvoch usmernení pre regionálnu pomoc⁽⁸⁶⁾. Podľa znenia obidvoch usmernení:
- (395) „Regionálna pomoc zameraná na zníženie bežných výdavkov firmy (prevádzková pomoc) je spravidla zakázaná. Takáto pomoc však môže byť výnimočne poskytnutá v regiónoch oprávnených podľa odchýlky v článku 87 ods. 3 písm. a) za predpokladu, že i) je odôvodnená z hľadiska prínosu pre regionálny rozvoj a charakter regiónu a ii) jej úroveň je úmerná znevýhodneniam, ktoré sa usiluje zmierniť. Preukázať existenciu a dôležitosť akýchkoľvek znevýhodnení je úlohou členského štátu“⁽⁸⁷⁾.
- (396) Pomoc nemôže byť považovaná za investičnú pomoc. Investičnú pomoc je vymedzená prostredníctvom zoznamu potenciálnych oprávnených nákladov, ktoré sú uvedené v oboch usmerneniach pre regionálnu pomoc. Platby realizované na základe PPA zjavne kryjú aj iné náklady. Najočividnejším príkladom je záruka prijatá na krytie palivových nákladov potrebných na prevádzkovanie elektrární. PPA môžu kryť aj náklady spojené s pracovnou silou. Prirodzene tieto náklady nie sú oprávnené na poskytnutie investičnej pomoci. Naopak, zodpovedajú bežným výdavkom prevádzkovateľa, čiže je potrebné zaradiť ich do prevádzkových nákladov určených v obidvoch usmerneniach pre regionálnu pomoc.
- (397) Ohľadne prevádzkovej pomoci maďarské úrady, ani zainteresované strany nepotvrdili regionálne nevýhody spojené s konkrétnymi regiónmi, na ktorých zmiernenie by mohli PPA smerovať, a nepreukázali ani to, že miera pomoci by bola úmerná týmto nevýhodám.
- (398) Okrem toho obidve usmernenia pre regionálnu pomoc stanovujú, že prevádzková pomoc sa musí postupne znižovať a musí byť časovo ohraničená. Pomoc poskytnutá v rámci PPA sa neznižuje postupne a 15 – 27 ročná doba platnosti ďaleko presahuje mieru prípustnú na základe oboch usmernení. PPA nezodpovedajú žiadnej zvláštnej výnimke povolenej v rámci usmernení pre regionálnu pomoc, a toto nikdy nebolo konštatované maďarskými úradmi ani zainteresovanými stranami.
- (399) Na základe uvedeného Komisia konštatuje, že pomoc nemôže byť oslobodená v zmysle článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES.
- (400) V článku 87 ods. 3 písm. b) Zmluvy o ES stanovuje, že za zlučiteľnú so spoločným trhom možno považovať „pomoc na podporu vykonávania dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu alebo na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu“.
- (401) Komisia konštatuje, že predmetná pomoc nesmeruje na podporu vykonávania dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu.
- (402) Komisia nenašla dôkaz ani o tom, že pomoc slúži na nápravu vážnej poruchy fungovania v maďarskom hospodárstve. Komisia uznáva skutočnosť, že elektrická energia je dôležitým produktom pre hospodárstvo každého členského štátu a že v 90-tych rokoch bola v Maďarsku potrebná modernizácia tohto odvetvia.
- (403) Zároveň podľa posúdenia Komisie „vážna porucha fungovania v hospodárstve členského štátu“ odkazuje na podstatne vážnejšie prípady a nemôže byť aplikovaná na dohody o bežnom zásobovaní energiou. Okrem toho Komisia poukazuje na to, že uvedená definícia predpokladá určitý stupeň naliehavosti, čo je však nezlučiteľné s PPA.
- (404) Maďarské úrady a ani zainteresované osoby netvrdili, že PPA sú zlučiteľné s článkom 87 ods. 3 písm. b) Zmluvy o ES.
- (405) Na základe uvedeného Komisia konštatuje, že pomoc nevyhovuje oslobodeniu uvedenému v článku 87 ods. 3 písm. b) Zmluvy o ES.
- (406) V článku 87 ods. 3 písm. d) Zmluvy o ES sa stanovuje, že za zlučiteľné so spoločným trhom možno považovať pomoc na podporu kultúry a zachovania kultúrneho dedičstva, ak takáto pomoc neovplyvňuje podmienky obchodovania a hospodárskej súťaže v Spoločenstve v rozsahu, ktorý odporuje spoločným záujmom. Tento bod zjavne nemôže byť aplikovaný na PPA.
- (407) V článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES sa umožňuje povolenie pomoci na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí za predpokladu, že táto pomoc nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom. Komisia vypracovala množstvo usmernení a štúdií, v ktorých objasňuje spôsob aplikácie oslobodení stanovených v uvedenom článku.

(84) Ú. v. EÚ C 74., 10.3.1998, s. 9.

(85) Ú. v. EÚ C 54., 4.3.2006, s. 13.

(86) Bod 4.15. predchádzajúceho usmernenia pre regionálnu pomoc a bod 5 nových usmernení pre regionálnu pomoc.

(87) Citované z 5. bodu nových usmernení pre národnú regionálnu pomoc.

- (408) V odôvodneniach 393 až 398 sa preukázalo, že PPA sú nezlučiteľné tak s predchádzajúcimi, ako aj s novými usmerneniami pre regionálnu pomoc.
- (409) Ohľadne usmernenia o ochrane životného prostredia⁽⁸⁸⁾ uplatniteľného v deň pristúpenia Maďarska k Európskej únii Komisia upozorňuje na to, že podobne ako v prípade usmernení pre regionálnu pomoc povolí predovšetkým investičnú pomoc. Prevádzková pomoc sa obmedzuje na podporu špecifických cieľov. Z toho sa prvá pomoc týka odpadového hospodárstva a úspory energie (bod E.3.1.), ktorá môže byť poskytovaná najviac 5 rokov. Druhá sa týka zníženia daní alebo oslobodenia od dane (bod E. 3.2.). Tretia sa týka obnoviteľných zdrojov energie (bod E.3.3.). Prirodzene ani v tomto prípade ani jedno z týchto nariadení nemôže byť aplikované.
- (410) Štvrtá a zároveň posledná prípustná forma prevádzkovej pomoci je prevádzková pomoc poskytnutá na združenú výrobu tepla a elektrickej energie (bod E.3.4., ďalej „združená výroba energie“). Niektorí z dotknutých výrobcov vyrábajú teplo a energiu. Avšak PPA nevyhovujú podmienkam stanoveným v bode 66 environmentálneho usmernenia a v súlade s tým ani jednej možnosti výberu podľa bodov 58 až 65. Jedna z podmienok stanovených v bode 66 sa vzťahuje na to, že opatrenie pomoci je z environmentálneho hľadiska priaznivé, lebo stupeň účinnosti konverzie je mimoriadne veľký, pretože opatrenie umožňuje zníženie spotreby energie alebo výrobný proces menej poškodzuje okolie. Ani jedna z informácií, ktoré sú Komisii k dispozícii, nenasvedčuje, že tieto podmienky sú splnené.
- (411) Okrem toho členské štáty na poskytnutie pomoci k združenej výrobe energie môžu použiť nasledovné možnosti výberu:
- 1. možnosť: pomoc vo výške rozdielu medzi výrobnými nákladmi elektrárne združenej výroby energie a trhovou cenou vyrobenej energie;
 - 2. možnosť: zavedenie takých trhových mechanizmov, ako sú zelené certifikáty alebo verejné súťaže;
 - 3. možnosť: pomoc ako náhrada ušetrených vonkajších nákladov, čo sú environmentálne náklady, ktoré by spoločnosť musela znášať, ak by tú istú energiu nevyrábala združenou výrobou;
- 4. možnosť: pomoc poskytovaná najviac na 5 rokov, ktorej miera postupne klesá alebo nepresahuje 50 % oprávnených nákladov.
- (412) Je zjavné, že PPA nevyhovujú podmienkam 2. a 3. možnosti. Nebudú splnené ani podmienky 1. možnosti, keďže pri výpočte sumy pomoci sa nepoužila trhová cena vyrobenej energie. Suma pomoci poskytnutej v rámci jedného PPA nezávisí od ceny ponúkanej ostatnými výrobcami elektrickej energie, ale výlučne od investičných a prevádzkových nákladov daného výrobcu.
- (413) Okrem toho v skutočnosti Maďarsko, ani dotknutí výrobcovia neargumentovali pri zlučiteľnosti založenej na týchto článkoch, respektíve nikdy nepreukázali, že by elektrárne vyhovovali kritériám environmentálneho usmernenia vzťahujúcim sa na prevádzkovú pomoc poskytnutú na združenú výrobu energie.
- (414) Dňa 23. januára 2008 Komisia prijala nové usmernenie o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia⁽⁸⁹⁾. Toto nové usmernenie povoľuje prevádzkovú pomoc tiež iba v prípade úspory energie, použitia obnoviteľných zdrojov energie a zníženia daní a oslobodenia od dane. Ako už bolo uvedené, nič z toho sa nemôže aplikovať na PPA.
- (415) Čo sa týka združenej výroby tepla a energie, členské štáty môžu poskytnúť takúto pomoc na základe nasledovných možností výberu:
- 1. možnosť: pomoc vo výške rozdielu medzi výrobnými nákladmi elektrárne združenej výroby energie a trhovou cenou vyrobeného druhu energie;
 - 2. možnosť: zavedením takých trhových mechanizmov, ako sú zelené certifikáty a verejné súťaže;
 - 3. možnosť: pomoc poskytovaná najviac na 5 rokov, ktorej miera postupne klesá alebo nepresahuje 50 % oprávnených nákladov.
- PPA nespĺňajú podmienky ani jednej možnosti. Maďarské úrady, ani výrobcovia elektrickej energie nepredložili žiadny dôkaz, aby boli splnené uvedené kritériá nového environmentálneho usmernenia.
- (416) V tejto veci môže byť použitá iba metodika reštrukturalizačných nákladov (pozri odsek 26) z tých usmernení a správ, ktoré Komisia vypracovala v záujme výkladu presného spôsobu aplikácie oslobodenia uvedeného v článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES.

⁽⁸⁸⁾ Pravidlá Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia Ú. v. ES C 37, 3.2.2001, s. 3.

⁽⁸⁹⁾ Ú. v. EÚ C 82, 1.4.2008, s. 1.

- (417) Táto metodika sa vzťahuje na pomoc poskytnutú podnikom, ktoré investovali do elektrárne pred liberalizáciou a na liberalizovanom trhu im môže byť sťažené zabezpečenie návratnosti investícií. Metodika sa preto má považovať za vhodný základ kontroly zlučiteľnosti PPA, lebo základnou charakteristikou uvedených skutočností je, že pre jednotlivé podniky, ktoré investovali do zariadení na výrobu elektrickej energie pred liberalizáciou energetického trhu, umožňujú, aby sa aj naďalej dostávali k takému garantovanému príjmu, ktorý im zabezpečí návratnosť investície.
- (418) Komisia poznamenáva, že maďarské úrady ani dotknutí výrobcovia netvrdili vo svojich pripomienkach, že samotné PPA by boli zlučiteľné s kritériami metodiky. Väčšina výrobcov v skutočnosti považuje PPA za obchodné dohody, ktoré vznikli oveľa skôr pred vznikom metodiky, a kritériá kompenzačného mechanizmu jednoducho nie sú vhodné na hodnotenie predmetných dohôd.
- (419) Najdôležitejším cieľom metodiky je, aby pomohla prechodu energetického sektoru k liberalizovanému trhu tým, že existujúcim podnikom v priemysle elektrickej energie poskytne možnosť na to, aby sa prispôbili zavedeniu hospodárskej súťaže⁽⁹⁰⁾.
- (420) Počas analýzy opatrení pomoci smerujúcich na kompenzáciu záväzkov a záruk nespĺniteľných kvôli liberalizácii energetického trhu metodika načrtne princípy používané Komisiou. Na tieto záväzky alebo záruky sa odvoláva ako na „uviaznuté náklady“, ktoré sa môžu objaviť v mnohých formách, najmä vo forme investícií realizovaných na základe explicitnej alebo implicitnej odbytovej záruky.
- (421) Keďže aj samotné PPA sa považujú za odbytovú záruku danú pred dňom liberalizácie, má sa za to, že elektrárne fungujúce v rámci PPA patria do rozsahu pôsobnosti metodiky.
- (422) Komisia však konštatuje, že viaceré prvky z najdôležitejších princípov PPA nevyhovujú podmienkam uvedeným v odseku 4 metodiky. Predovšetkým nespĺňajú podmienku uvedenú v odseku 4.2. metodiky, ktorá stanovuje, že v ustanoveniach týkajúcich sa vyplatenia pomoci je potrebné zohľadniť budúci vývoj hospodárskej súťaže. Mechanizmy určovania cien PPA boli vytvorené tak, aby pri určovaní cien boli zohľadnené iba špecifické ukazovatele danej elektrárne. Nie je potrebné zohľadniť ceny ponúkané konkurenčnými výrobcami a ich výrobné kapacity.
- (423) V zmysle bodu 4.9. metodiky Komisia vyslovuje najväčšiu pochybnosť v súvislosti s tou pomocou, ktorej suma nezohľadňuje rozdiel medzi ekonomickými a trhovými predpokladmi zohľadnenými pri pôvodnom odhade uviaznutých nákladov a skutočných zmien, ktoré v nich časom nastanú. PPA sa považujú za takúto pomoc, keďže k vytvoreniu pomoci sa nepoužili trhové predpoklady. Okrem toho skutočnosť, že napriek postupnému otvoreniu energetického trhu zostali kľúčové zásady PPA nezmenené a v porovnaní s potrebami sa nariaďuje nákup väčšieho množstva energie pre spoločnosť MVM, ktorá v dôsledku toho tento nadbytok predáva na voľnom trhu, jednoznačne potvrdzuje, že PPA nezohľadňujú reálny trhový vývoj.
- (424) Ako bolo uvedené v kapitole 3, najdôležitejšou výhodou PPA pre výrobcov elektrickej energie je, že MVM je povinná nakúpiť určenú kapacitu a garantované množstvo za cenu kryjúcu fixné, variabilné a kapitálové náklady, počas doby zväčša rovnajúcej sa prevádzkovej alebo amortizačnej dobe dotknutých aktív. V dôsledku toho majú PPA taký vplyv, že časť zainteresovaných strán je zaviazaná nakúpiť elektrickú energiu od ostatných strán bez ohľadu na skutočný vývoj ponuky konkurencie.
- (425) Viacero členských štátov vytvorilo kompenzačné mechanizmy, pomocou ktorých na základe analýzy budúceho konkurenčného trhu a najmä budúcich trhových cien vyplývajúcich z vývoja ponuky a dopytu vopred stanovia hornú hranicu sumy pomoci. Ak sa ukáže, že skutočný príjem dotknutých výrobcov bude vyšší od predpovedaného, sumu pomoci prepočítajú a určujú ju v hodnote nižšej ako je maximálna hodnota. Vplyv kompenzácie na trh sa teda zníži na minimum, najmä preto, lebo nezabezpečí minimálnu výrobnú a predajnú úroveň pre zvýhodnených.
- (426) PPA v tejto súvislosti namiesto toho, aby podporili prechod ku konkurenčnému trhu, tvoria skôr prekážku vytvorenia skutočnej konkurencie na významnej časti trhu výrobcov elektrickej energie. Ustanovenia týkajúce sa vyplatenia pomoci neumožňujú zohľadnenie budúceho vývoja trhu a suma pomoci nezávisí od vývoja skutočnej hospodárskej súťaže.
- (427) V dôsledku toho uvedené ustanovenia protirečia aj princípom uvedeným v odseku 5 metodiky, podľa ktorých spôsoby financovania nemôžu byť v protiklade so záujmami Spoločenstva a najmä s hospodárskou súťažou. Podľa odseku 5 spôsoby financovania nemôžu odradiť externé podniky alebo nových účinkujúcich od toho, aby vstúpili na národné alebo regionálne trhy. Ako to však, okrem iného, skutočností uvedených v odseku (220) zdôrazňujú, systém rezervovania kapacity a poplatkov za kapacitu je schopný odradiť MVM, t. j. najväčšieho kupujúceho veľkoobchodného trhu od toho, aby namiesto podnikov fungujúcich v rámci PPA

⁽⁹⁰⁾ Pozri úvodné ustanovenia metodiky.

uzavrel zmluvu s inými výrobcami. Okrem toho otvorenie trhu a podmienky stanovené v PPA zaväzujú MVM, aby nakúpil väčšie množstvo energie než potrebuje a vedú ho k tomu, aby takto nakúpenú elektrickú energiu predával ďalej na voľnom trhu pomocou emisných mechanizmov. Samo osebe to zabráňuje vstupu nových účinkujúcich na veľkoobchodný trh. Komisia napokon usudzuje, že PPA narúšajú súťaž na maďarskom veľkoobchodnom trhu s elektrickou energiou oveľa dlhšiu dobu, ako je rozumne potrebná na prechod ku konkurenčnému trhu.

- (428) Pravidlá vytvárajúce PPA nevyhovujú kritériám uvedeným v bode 4.5. metodiky, keďže výrobcom vopred nestanovujú hornú hranicu sumy pomoci vyplateľnej medzi 1. májom 2004 a skončením platnosti PPA.
- (429) Okrem toho podľa bodu 4.8. metodiky Komisia vyslovuje najväčšie pochybnosti o tej pomoci, ktorej cieľom je udržanie časti alebo celkového príjmu vzniknutého pred nadobudnutím platnosti⁽⁹¹⁾ smernice 96/92/ES bez toho, aby prísne zohľadnila oprávnené uviaznuté náklady vzniknuté v dôsledku otvorenia trhu.
- (430) Udržanie PPA po pristúpení Maďarska k Európskej únii má za následok presne to, že zabezpečia väčšiu časť príjmov dosiahnutých dotknutými výrobcami elektrickej energie pred nadobudnutím platnosti smernice 96/92/ES. Okrem toho elektrárne, ktoré pôsobia v rámci PPA, tvoria významnú časť trhu majú dobu platnosti v podstatnej miere presahujúcu obdobie primerane potrebné na prispôbenie sa trhovým podmienkam.
- (431) Komisia v rámci hlavných ustanovení tvoriacich PPA nevie oddeliť také prvky, ktoré by mohli byť na základe metodiky považované za zlučiteľné so spoločným trhom. Obzvlášť skrátenie doby platnosti PPA by nebolo postačujúce na zabezpečenie ich zlučiteľnosti, keďže finančný mechanizmus založený na rezervovaných kapacitách a množstvách prevzatia by aj naďalej prekážal vytvoreniu skutočnej súťaže. Mechanizmus tvorby cien by aj naďalej odporoval tomu cieľu, aby podporil vytvorenie takého skutočne konkurenčného trhu, na ktorom ceny určuje vzťah ponuky a dopytu.
- (432) Na základe uvedených úvah Komisia konštatuje, že PPA sú nezlučiteľné s kritériami uvedenými v metodike.
- (433) Časť zainteresovaných strán argumentovala aj tým, že článok 86 ods. 2 Zmluvy o ES môže byť aplikovaný

⁽⁹¹⁾ V skutočnosti od dátumu liberalizácie energetického trhu, v prípade Maďarska 1. máj 2004.

na PPA aj v tom prípade, ak nezodpovedajú kritériám určeným v rozsudku prijatom vo veci Altmark.

- (434) Komisia zastáva názor, že pripomienky uvedené v odôvodneniach 255 až 275 spojené s kritériami rozsudku Altmark vedú zároveň aj k záveru, že článok 86 ods. 2 nemožno uplatňovať na PPA.
- (435) Článok 86 ods. 1 môže byť aplikovaný výlučne iba vtedy, ak je zvýhodnená firma zaviazaná k výslovne určenej službe vo všeobecnom hospodárskom záujme, avšak táto podmienka, ako na to poukazujú skutočnosti uvedené v odôvodneniach 256 až 267, v tomto prípade nie je splnená. Ďalej kompenzácia za službu vo všeobecnom hospodárskom záujme musí byť úmerná vzniknutým zvýšeným výdavkom, a to znamená, že uvádzaný okruh služieb musí byť presne určitelný v záujme toho, aby bolo možné určiť náklady spojené s touto službou. Ako na to poukazujú odôvodnenia 268 až 270, v tomto prípade toto nie je splnené.
- (436) Pomoc tvoriaca predmet tohto posúdenia sa teda považuje za nezlučiteľnú štátnu pomoc.

7.8. Vymáhanie pomoci

- (437) Na základe Zmluvy o ES a ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora, Komisia má právomoc rozhodnúť, či daný štát musí pomoc zrušiť alebo zmeniť, pokiaľ sa preukázalo, že daná pomoc nie je zlučiteľná so spoločným trhom⁽⁹²⁾. Taktiež na základe ustálenej judikatúry Súdneho dvora, v prípade pomoci, ktorú Komisia určila za nezlučiteľnú so spoločným trhom, je cieľom uložených povinností zrušiť pomoc a vrátiť sa do pôvodného stavu⁽⁹³⁾. Súdny tvor v tejto súvislosti konštatoval, že cieľ bude splnený vtedy, ak príjemcovia vrátia sumy poskytnuté na základe protiprávnej pomoci, stratiac tým výhodu, ktorú mali voči konkurencii na trhu, a je obnovený stav pred poskytnutím pomoci⁽⁹⁴⁾.
- (438) V nadväznosti na uvedenú judikatúru sa v článku 14 nariadenia (ES) č. 659/99 uvádza, že „pokiaľ sa prijímajú záporné rozhodnutia v prípadoch protiprávnej pomoci, Komisia rozhodne, že daný členský štát podnikne všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od príjemcu. Komisia nebude vyžadovať vymáhanie pomoci, ak by to bolo v rozpore so všeobecnou zásadou práva Spoločenstva“.

⁽⁹²⁾ Rozsudok vynesený vo veci Komisia v. Nemecko č. C-70/72 (1973, Zb. súdnych rozhodnutí, s. 00813, bod 13).

⁽⁹³⁾ Rozsudok vynesený v spojenej veci Španielske kráľovstvo v. Komisia Európskych spoločenstiev č. C-278/92., C-279/92 a C-280/92 (1994, Zb. súdnych rozhodnutí I-4103, bod 75).

⁽⁹⁴⁾ Rozsudok vynesený vo veci Belgické kráľovstvo v. Komisia Európskych spoločenstiev č. C-75/97 (1999, Zb. súdnych rozhodnutí I-03671, body 64–65).

- (439) Určité zainteresované strany vo svojej žiadosti argumentovali, že zrušenie súkromných zmlúv prostredníctvom rozhodnutia Komisie by bolo v rozpore s princípom právnej istoty, lebo PPA majú charakter takých súkromných zmlúv, ktoré výrobcovia uzatvorili v dobrej viere, v trhových podmienkach zodpovedajúcich dobe ich uzavretia. Konštatujú aj to, že takéto rozhodnutie by bolo v rozpore s princípom proporcionality. Komisia na základe príčin objasnených v odsekoch (382) – (387) odmieta túto argumentáciu.
- (440) Súdny tvor v súvislosti s proporcionalitou konštatoval, že odobratie protiprávne poskytnutej štátnej pomoci s cieľom navrátenia do pôvodného stavu sa nemôže považovať za neprimerané v porovnaní s cieľmi ustanovení Zmluvy týkajúcich sa štátnej pomoci⁽⁹⁵⁾.
- (441) Komisia zastáva názor, že existuje dostatok dôvodov na to, aby bola v záujme obnovy hospodárskej súťaže vrátená pomoc poskytnutá v rámci PPA.

Výpočet vymáhanej sumy

- (442) V odôvodneniach 176 až 236 bolo uvedené, že výhoda plynuca z PPA ďaleko presahuje prípadný pozitívny rozdiel medzi cenami PPA a cenami, ktoré by bolo možné na trhu dosiahnuť v prípade ich neexistencie.
- (443) Komisia však zastáva názor, že nie je možné presne vypočítať celkovú hodnotu všetkých podmienok spojených s dlhodobým záväzkom MVM k nákupu, uvedených v odôvodneniach 174 až 236, na obdobie od 1. mája 2004 do skončenia platnosti PPA. V dôsledku toho Komisia pri žiadosti o vrátenie protiprávných súm pomoci obmedzí vymáhanie na ten rozdiel, ktorý môže byť medzi príjmami elektrární fungujúcich v rámci PPA a príjmom, ktorý mohli elektrárne dosiahnuť na trhu v prípade neexistencie PPA.
- (444) Ohľadne vymáhanej sumy si Komisia uvedomuje, že je veľmi komplikované presne vypočítať sumu štátnej pomoci poskytnutej príjemcom, keďže tento výpočet závisí od toho, aké množstvo energie by sa vyrobilo a predalo a za akú cenu v období medzi 1. májom 2004 a skončením platnosti PPA na maďarskom veľkoobchodnom trhu, ak by v uvedenom období nebola platná ani jedna PPA. Keďže PPA pokrývajú väčšinu

maďarských výrobných kapacít, trh by sa v prípade realizácie „alternatívneho scenára“ (counterfactual scenario)⁽⁹⁶⁾ vyvíjal nadmieru odlišne v porovnaní so skutočným vývojom.

- (445) Osobitou charakteristikou elektrickej energie je, že po jej vyrobeneí sa nemôže hospodárne skladovať. V záujme zabezpečenia stability siete je potrebné, aby boli dopyt a ponuka vždy vyrovnané. V dôsledku toho nezávisí výrobcomi a importérmi predané množstvo a cena energie na veľkoobchodnom trhu v uvedenom období od celkového množstva energie požadovanej kupujúcimi v danom období, ale od množstva elektrickej energie požadovanej v každom okamihu⁽⁹⁷⁾. Dopyt po elektrickej energii je okrem toho vo významnej miere kolísavý aj počas dňa a sezónne, v dôsledku čoho je rozdielna aj výrobná a importná kapacita potrebná na uspokojenie dopytu v každom okamihu a jednotlivé prvky vyrábajúce elektrickú energiu poskytujú energiu iba v takých obdobiach, kedy je veľký dopyt⁽⁹⁸⁾. V dôsledku toho na základe údajov o ročnej spotrebe a cene, ktoré má Komisia k dispozícii, nie je možné s úplnou presnosťou hodnotiť fungovanie trhu.

- (446) Avšak v zmysle judikatúry Súdneho dvora neexistuje také ustanovenie práva Spoločenstva, ktoré by nariaďovalo, že pri nariadení vrátiť pomoc vyhlásenú za nezlučiteľnú so spoločným trhom musí Komisia stanoviť presnú sumu pomoci, ktorá má byť vrátená. Je postačujúce, že rozhodnutie Komisie obsahuje tie informácie, pomocou ktorých samotný adresát bez väčších ťažkostí vypočíta túto sumu⁽⁹⁹⁾.

- (447) Komisia preto vydáva usmernenie o spôsobe výpočtu vymáhanej sumy. Ako to bolo skôr uvedené, PPA pokrývajú takú významnú časť maďarského výrobného trhu, že v prípade ich neexistencie by sa ceny celkom určite vyvíjali odlišne od cien skutočne pozorovaných na časti trhu mimo pôsobnosti PPA. Teda cena, ktorú by mohli výrobcovia dosiahnuť v prípade neexistencie PPA, môže byť vypočítaná použitím takého výsledku trhovej simulácie, ktorý pozostáva z analýzy fungovania veľkoobchodného trhu s elektrickou energiou na základe „alternatívneho scenára“. Cieľom takejto simulácie je odhad toho, aký

⁽⁹⁵⁾ Rozsudok vnesený vo veci Belgické kráľovstvo v. Komisia Európskych spoločenstiev č. C-75/97 (1999, Zb. súdnych rozhodnutí I-030671, bod 68), Rozsudok vnesený vo veci Belgické kráľovstvo v. Komisia Európskych spoločenstiev č. C-142/87 (1990, Zb. súdnych rozhodnutí I-00959, bod 66), rozsudok vnesený v spojenej veci Španielske kráľovstvo v. Komisia Európskych spoločenstiev č. C-278/92 – C-280/92 (1994, Zb. súdnych rozhodnutí I-04103, bod 75).

⁽⁹⁶⁾ T.j. v takej domnejšej situácii, kedy medzi 1. májom 2004 a zrušením PPA nie je v platnosti ani jedno PPA, a všetky ďalšie činitele sa vyvíjajú porovnateľne. „Skutočný scenár“ zodpovedá tomu, čo sa v skutočnosti kvôli existencii PPA udialo.

⁽⁹⁷⁾ Táto charakteristika sa vyjadruje v MW a obvykle ho nazývajú „zaťaženie systému“.

⁽⁹⁸⁾ Obvykle nazývajú „špičkovým zaťažením“ tie obdobia, kedy je veľký dopyt, oproti obdobiam „nízkeho zaťaženia“.

⁽⁹⁹⁾ Pozri najmä rozsudok vnesený vo veci Španielske kráľovstvo proti Komisii Európskych spoločenstiev č. C-480/98 (2000, s. I-8717, bod 25), ako aj rozsudok vnesený vo veci Komisia Európskych spoločenstiev proti Helénskej republike č. C-415/03 (2005, s. I-3875, bod 39).

predaj a aké ceny by boli vznikli v prípade alternatívneho scenára. Na základe toho možno spoľahlivo odhadnúť sumu, ktorú by mal MVM zaplatiť dotknutým výrobcom za energiu nakúpenú podľa alternatívneho scenára. Simulácia musí byť v súlade s podmienkami uvedenými v nasledujúcich odsekoch.

- (448) Predovšetkým s ohľadom na veľmi nízku cenovú pružnosť dopytu po energii, musí byť simulácia realizovaná na základe predpokladu, že zaťaženie systému podľa alternatívneho scenára sa v každom okamihu rovná skutočne meranému v danom okamihu.
- (449) Po druhé, ako to odôvodnenie 196 uvádza, elektrická energia je predávaná v rámci spotových alebo termínovaných transakcií. Odvetvová kontrola sektoru elektrickej energie poukázala na to, že termínované ceny určujú individuálne očakávania vzťahujúce sa na ceny spotového trhu. Na rozdiel od spotových trhov, na ktorých sa podľa ekonomickej teórie cena v prípade dokonalej konkurencie vždy rovná najvyššiemu⁽¹⁰⁰⁾ z krátkodobých marginálnych nákladov všetkých výrobných jednotiek potrebných na uspokojenie dopytu, na termínovaných trhoch neexistuje taká jednoznačná cenová úroveň, ktorá by bola podľa ekonomickej teórie odhadnuteľná. Okrem toho vplyv stratégií používaných pri výbere predávajúcich a kupujúcich medzi spotovými a termínovanými transakciami nemožno simulovať. Mnohé rozdielne situácie pozorovateľné na veľkoobchodných trhoch v celej Európe dobre ilustrujú túto skutočnosť. Odvetvová kontrola sektoru elektrickej energie poukázala na to, že pomer množstva predávaného v rámci spotových transakcií a vnútroštátnej spotreby elektrickej energie je v každom členskom štáte výrazne rozdielny⁽¹⁰¹⁾.
- (450) Ako sa uvádza v odôvodnení 198, spotové ceny – a najmä tie, ktoré možno pozorovať na spotových energetických burzách – slúžia ako referencia pre celý veľkoobchodný trh, vrátane termínovaných transakcií. Preto podľa stanoviska Komisie simulácia veľkoobchodného trhu musí v záujme stanovenia vymáhanej sumy vychádzať z predpokladu, že okrem výnimočných situácií uvedených v odôvodneniach 453 – 456, sú všetky predajné transakcie elektrickej energie realizované v rámci spotových transakcií.
- (451) Simuláciu je potrebné vykonať na základe krátkodobých marginálnych nákladov dotknutých výrobných jednotiek. V súlade s tým musí simulácia zohľadniť všetky rele-

vantné údaje spojené s každým výrobcem elektrickej energie⁽¹⁰²⁾ fungujúcim v Maďarsku v období od 1. mája 2004 do skutočného ukončenia platnosti PPA, najmä s ohľadom na vybudovanú kapacitu, tepelnú účinnosť, palivové náklady, ako aj ostatné dôležité prvky variabilných nákladov a obdobia plánovaného a núteného prerušenia prevádzky. Okrem toho simulácia musí byť vykonaná pri zohľadnení základného predpokladu, že v každom období existuje na simulovanom spotovom trhu iba jediná cena vznikajúca ako výsledok mechanizmu dopytu a ponuky. Táto jediná cena sa periodicky mení v dôsledku zmeny dopytu a variabilných nákladov.

- (452) Ďalej počas simulácie je potrebné brať ohľad aj na to, že podľa alternatívneho scenára by MVM nemusela nakupovať energiu v množstve presahujúcom množstvo potrebné na uspokojenie potrieb verejného segmentu⁽¹⁰³⁾. V dôsledku toho sa v alternatívnom scenári nenachádzajú predajné mechanizmy uvedené v odôvodnení 226 a potreby MVM sa obmedzujú na množstvo potrebné na uspokojenie dopytu vo verejnom sektore.
- (453) Simulácia musí tiež zohľadniť aj také špecifické, dostatočne odôvodnené situácie, ktoré vedú k odchýlke od princípu marginálnych nákladov tvoriaceho základ celej simulácie. Jednotky združenej výroby energie môžu byť konfrontované s takými špecifickými situáciami. V závislosti od svojich povinností distribúcie tepla stanovených v zmluve a právnych predpisoch sa môže stať, že tieto jednotky môžu predávať elektrickú energiu za cenu nižšiu ako sú ich krátkodobé marginálne náklady.
- (454) Tieto prípady sa môžu týkať tiež výrobných jednotiek, ktoré využívajú schému štátnej pomoci, a síce z dôvodu, že sú založené na environmentálnych technológiách. Tak je tomu v Maďarsku, kde právne predpisy stanovujú pre MVM a regionálnych dodávateľov povinnosť, aby elektrickú energiu vyrobenú výrobcami združenej energie alebo pochádzajúcu z odpadu, či z obnoviteľných zdrojov energie prevzali za ceny úradne upravené, zvyčajne vyššie od cien konkurenčného segmentu veľkoobchodného trhu. Počas simulácie sa má za to, že tento povinný systém odberu by bol prítomný aj podľa alternatívneho scenára. Preto sa predpokladá, že množstvo energie nakúpenej spoločnosťou MVM v rámci povinného systému odberu a za túto energiu zaplatená cena sa rovná cene, ktorá bola zaznamenaná počas „skutočného scenára“⁽¹⁰⁴⁾.

⁽¹⁰⁰⁾ V podmienkach dokonalej konkurencie je dopyt uspokojený tými výrobnými jednotkami, ktoré majú najnižšie krátkodobé marginálne náklady, a sú schopné zásobiť sieť elektrickou energiou potrebnou na uspokojenie dopytu. Elektrárne môžu byť hierarchizované na základe krátkodobých marginálnych nákladov. Ich vstup na trh závisí v každom období od toho, akú pozíciu zastávajú v tejto hierarchii „podľa zásluh“, aké je zaťaženie systému a koľko elektrickej energie dodávajú výrobné jednotky stojace v hierarchii podľa zásluh pred nimi.

⁽¹⁰¹⁾ Tento pomer je napríklad vo Francúzsku 5 %, v Spojenom kráľovstve 11 %, v Taliansku 44 %, v Španielsku 84 %.

⁽¹⁰²⁾ Či už fungoval v rámci PPA, alebo nie.

⁽¹⁰³⁾ Adekvátnym zohľadnením strát vznikajúcich v prenosovom a distribučnom systéme.

⁽¹⁰⁴⁾ Skutočný scenár sa zhoduje s tým, ako trh od 1. mája 2004 popri existencii PPA skutočne fungoval.

- (455) Počas simulácie je potrebné zohľadniť aj to, že určité množstvo fyzicky disponibilnej výrobnéj kapacity nemôže byť poskytnuté na zásobovanie veľkoobchodného trhu elektrickou energiou, keďže bolo rezervované na pokrytie vyrovnávajúcich služieb prevádzkovateľa systému. Podľa skutočného scenára tak výrobcovia fungujúci v rámci PPA, ako aj ostatní výrobcovia poskytnú vyrovnávajúce služby. Simulácia musí byť vykonaná na základe predpokladu, že kapacita rezervovaná podľa alternatívneho scenára na vyrovnávacie služby prevádzkovateľa systému prenosu, elektrická energia poskytnutá na základe tejto kapacity a za to prijatá cena sa musí vyvíjať spôsobom zhodným so skutočným scenárom.
- (456) Na základe alternatívneho scenára by sa mohlo množstvo a cena importovanej a exportovanej elektrickej energie vyvíjať odlišne od vývoja podľa skutočného scenára. Zároveň nemožno presne odhadnúť tento vplyv bez toho, aby bol rozsah simulácie rozšírený aj na exportujúce a importujúce krajiny, pretože rozhodnutia trhových subjektov vzťahujúce sa na vývoz z jednej danej krajiny alebo na dovoz do druhej krajiny určujú trhové okolnosti prítomné v týchto krajinách. S ohľadom na to, že v porovnaní s domácou výrobou a spotrebou je množstvo energie dovezené do Maďarska a vyvezené z krajiny obmedzené a so zohľadnením toho, že tretinu importu upravujú dlhodobé zmluvy⁽¹⁰⁵⁾, Komisia usudzuje, že takéto rozšírenie simulácie by si vyžadovalo neprimerané úsilie. Maďarsko teda môže predpokladať, že dovozné a vývozné množstvá v rámci alternatívneho scenára a zodpovedajúce ceny by sa rovnali množstvám a cenám podľa skutočného scenára.
- (457) Komisia si je vedomá toho, že určití výrobcovia, ktorí neuzavreli PPA s MVM, uzatvorili dlhodobé alebo strednodobé dodávateľské zmluvy s inými spotrebiteľmi. Komisia však zastáva stanovisko, že tieto zmluvy nemusia byť v simulácii zohľadnené, lebo ak by sa PPA v súlade so základným predpokladom alternatívneho scenára zrušili 1. mája 2004 alebo pred týmto dňom, tak by musel každý výrobca s ohľadom na veľký podiel vybudovanej kapacity rezervovanej v rámci PPA zmeniť svoju obchodnú stratégiu. Ako to bolo objasnené v odôvodnení 449, nemožno odhadnúť pomer elektrickej energie predávanej v rámci spotových a termínovaných transakcií. Preto možno odôvodnene predpokladať, že pokiaľ pre ne neplatí niektorá situácia uvedená v odôvodneniach 453 – 456, každý výrobca by predával ním vyrobenú elektrickú energiu prostredníctvom spotovej transakcie.
- (458) Najpresnejšie by mohla byť simulácia veľkoobchodného trhu realizovaná na hodinovom základe pri zohľadnení všetkých ukazovateľov špecifických pre jednotlivé
- hodiny. Avšak Komisia prijme aj to, ak sa simulácia obmedzí na vzorce pozostávajúce z reprezentatívnych časových vzoriek, a výsledky dosiahnuté počas simulácie vykonanej v takýchto časových vzorkách premietne na celé kontrolované obdobie.
- (459) Simulácia musí poskytnúť spoľahlivý odhad toho, koľko elektrickej energie a za akú cenu by predali jednotlivé výrobné jednotky podľa alternatívneho scenára. Na základe predošlých údajov spojených s celkovou spotrebou konečných spotrebiteľov verejného sektora a každého konečného spotrebiteľa musí byť vyhotovený odhad toho, aký je pomer množstva elektrickej energie⁽¹⁰⁶⁾ požadovanej MVM v záujme uspokojenia potrieb verejného sektora a množstva celkovej elektrickej energie dodanej v jednotlivých obdobiach na veľkoobchodnom trhu podľa skutočného scenára.
- (460) Použitím uvedeného odhadu musí byť odhadnuté, koľko elektrickej energie by jednotliví výrobcovia predali MVM v každom okamihu podľa alternatívneho scenára. Na základe týchto odhadov sa musí odhadnúť, aká by bola suma počas celého skúmaného obdobia, ktorú by MVM zaplatil jednotlivým výrobcom podľa alternatívneho scenára za energiu nakúpenú v záujme uspokojenia potrieb verejného sektora⁽¹⁰⁷⁾.
- (461) Posledný krok výpočtu vymáhanej sumy musí zohľadniť, že v skutočnom scenári nie každý výrobca predával MVM celú elektrickú energiu vyrobenú blokmi elektrárne fungujúcej na základe PPA, ale nerezervovanú kapacitu využili na predaj iným kupujúcim. V prípade každého dotknutého bloku elektrárne sa musí vypočítať suma pomoci, ktorá má byť vrátená, na jednotlivé roky na základe toho, aký je rozdiel medzi príjmom⁽¹⁰⁸⁾ z energie predanej pre MVM v rámci PPA podľa skutočného scenára a sumou, ktorú mal MVM zaplatiť podľa alternatívneho scenára podľa výpočtov zodpovedajúcich vyššie objasneným princípom.
- (462) Avšak Komisia uznáva, že v prípade alternatívneho scenára je možné, že dotknutí výrobcovia by predávali energiu pre iných spotrebiteľov ako MVM za cenu vyššiu ako pri skutočnom scenári. V prvom rade to možno pripísať tomu, že v alternatívnom scenári nie sú uvedené kapacity rezervované pre MVM, čo otvára ďalšie príležitosti pre výrobcov k tomu, aby nimi vyrobenú elektrickú

⁽¹⁰⁵⁾ Ktoré by aj v prípade scenára, ktorý je v protiklade s faktami, zostali v platnosti.

⁽¹⁰⁶⁾ Toto množstvo sa rovná sume množstva elektrickej energie skutočne spotrebovanej spotrebiteľmi verejného sektora a množstva požadovaného kvôli stratám vznikajúcim v prenosovom a distribučnom systéme.

⁽¹⁰⁷⁾ Medzi 1. májom 2004 a skutočným ukončením platnosti PPA.

⁽¹⁰⁸⁾ Tieto príjmy je potrebné vypočítať na základe skutočne zaplatených cien spoločnosťou MVM. Počas týchto výpočtov musí byť zohľadnená úradná cena za obdobie, kedy úrady prepísali cenové vzorce uvedené v PPA (v období medzi 9. decembrom 2006 a 31. decembrom 2007).

energiu predávali iným spotrebiteľom, ako je MVM. Maďarsko v súlade s tým môže zo súm vypočítaných v súlade s odôvodnením 461 odpočítať rozdiel medzi príjmami dosiahnutými z predaja iným spotrebiteľom než je MVM podľa alternatívneho scenára a príjmami skutočne dosiahnutými z takéhoto predaja na základe skutočného scenára, pokiaľ je tento rozdiel pozitívny.

(463) Podľa článku 14 ods. 2 nariadenia (ES) č. 659/1999 musí byť úrok spojený s vymáhaním vypočítaný na ročnom základe.

(464) V záujme toho, aby vedela Komisia preskúmať presnosť a spoľahlivosť simulácie, maďarské úrady musia poskytnúť detailný opis metód použitých pri výpočtoch a o údajoch použitých v simulácii.

(465) Komisia pozná také adekvátne nástroje, ktoré sú vhodné na realizáciu simulácie. Komisia použila takýto nástroj v rámci odvetvovej kontroly sektoru elektrickej energie s cieľom zistenia štruktúry a výkonnosti šiestich európskych veľkoobchodných trhov⁽¹⁰⁹⁾. Mnoho výrobcov a distribútorov elektrickej energie používa takéto nástroje na dlhodobú predikciu ceny energie, na skúmanie plánovania pracovnej sily, ako aj na optimalizáciu výrobného využitia. Okrem toho, ako je uvedené, Komisia je pripravená prijať zjednodušenia, najmä použitie reprezentatívnych časových vzorkou namiesto simulácie s hodinovým základom. Maďarsko je teda v súlade s princípom lojálnej spolupráce stanovenej v článku 10 Zmluvy o ES v rámci primeranej lehoty a v súlade s uvedenými princípmi povinné vykonať simuláciu a na základe uvedenej simulácie vypočítať sumu vymáhanej pomoci.

Výkon rozhodnutia

(466) V súlade so stanoviskom Európskeho súdneho dvora, pokiaľ je niektorý členský štát konfrontovaný s nepredvídateľnými alebo nepredvídanými ťažkosťami, alebo následkami, ktoré Komisia nezohľadnila, môže sa s týmito problémami obrátiť na Komisiu a navrhnúť vhodné zmeny. V tomto prípade Komisia a členský štát v dobrej viere spolupracujú v záujme vyriešenia ťažkostí v plnom súlade s ustanoveniami⁽¹¹⁰⁾ Zmluvy o ES.

(467) Komisia preto vyzýva Maďarsko, aby predložilo Komisii na zváženie každý problém, s ktorým sa stretne počas výkonu tohto rozhodnutia.

⁽¹⁰⁹⁾ Dotknuté členské štáty: Belgicko, Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Holandsko, Španielsko a Spojené kráľovstvo. Veľkoobchodné trhy týchto krajín patria medzi najväčšie v Európe.

⁽¹¹⁰⁾ Pozri rozsudok vnesený vo veci Komisia Európskych spoločenstiev v. Nemecká spolková republika č. C-94/87 (1989, Zb. súdnych rozhodnutí 175, bod 9), ako aj rozsudok vnesený vo veci Komisia Európskych spoločenstiev v. Talianska republika č. C-348/93 (1995, Zb. súdnych rozhodnutí 673, bod 17).

8. ZÁVER

(468) Komisia konštatuje, že PPA podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES poskytujú výrobcem elektrickej energie protiprávnu štátnu pomoc, ktorá je nezlučiteľná so spoločným trhom.

(469) Ako to bolo objasnené v bode 7.3, prvok štátnej pomoci PPA tvorí záväzok MVM k nákupu, v zmysle ktorého je MVM povinná nakúpiť určitú kapacitu a určité garantované minimálne množstvo elektrickej energie za cenu kryjúcu fixné, variabilné a kapitálové náklady počas významnej doby životnosti výrobných jednotiek a zaručiť tak návratnosť investícií.

(470) Keďže táto štátna pomoc nie je zlučiteľná so Zmluvou o ES, musí sa ukončiť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Záväzok k nákupu určený v dlhodobých zmluvách o nákupe elektrickej energie uzavretých medzi Magyar Villamos Művek Rt. na jednej strane, a Budapesti Erőmű Rt., Dunamenti Erőmű Rt., Mátrai Erőmű Rt., AES-Tisza Erőmű Kft, Csepeli Áramtermelő Kft., Paksi Atomerőmű Rt. a Pécsi Erőmű Rt. (signatár pôvodných PPA a právny predchodca Pannon Hőerőmű Rt.)⁽¹¹¹⁾ obsahuje podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES štátnu pomoc pre výrobcov elektrickej energie.

2. Štátna pomoc uvedená v článku 1 ods. 1 je nezlučiteľná so spoločným trhom.

3. Maďarsko do šiestich mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia zruší poskytovanie štátnej pomoci uvedenej v odseku 1.

Článok 2

1. Maďarsko zabezpečí od príjemcov vrátenie pomoci uvedenej v článku 1.

2. Sumy pomoci, ktoré majú byť vrátené, budú obsahovať úroky odo dňa poskytnutia pomoci príjemcovi do dňa skutočného vrátenia.

⁽¹¹¹⁾ Uvedené formy spoločností odzrkadľujú názvy používané v čase podpisu PPA.

3. Úroky sa vypočítajú so zloženou úrokovou sadzbou v súlade s kapitolou V nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 ⁽¹¹²⁾ zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 271/2008 ⁽¹¹³⁾.

Článok 3

1. Do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia Maďarská republika informuje Komisiu o vykonaných a plánovaných opatreniach v záujme dosiahnutia súladu s týmto rozhodnutím, a najmä v záujme stanovenia sumy, ktorá sa má vrátiť, o krokoch realizovaných v záujme vykonania vhodnej simulácie veľkoobchodného trhu, o podrobnostiach metodiky, ktoré zamýšľa použiť a o podrobnom opise údajov, ktoré zamýšľa použiť na dosiahnutie uvedeného cieľa.

2. Maďarská republika priebežne informuje Komisiu o vnútroštátnych opatreniach prijatých v záujme vykonania tohto rozhodnutia, pokiaľ sa neukončilo vrátenie pomoci uvedenej v článku 1. Na žiadosť Komisie okamžite predloží Komisii informácie o plánovaných a prijatých opatreniach, ktoré sú potrebné na to, aby bol dosiahnutý súlad s týmto rozhodnutím. Maďarská republika poskytne podrobné informácie o sumách pomoci a súvisiacich úrokoch spojených s vrátením súm už zaplatených príjemcami.

Článok 4

1. Maďarsko vypočíta presnú sumu pomoci, ktorá má byť vrátená, pomocou vhodnej simulácie veľkoobchodného trhu

s elektrickou energiou, ktorý by vznikol vtedy, ak by ani jedna dlhodobá zmluva o nákupe elektrickej energie uvedená v odseku 1 článku 1 nebola v platnosti od 1. mája 2004.

2. Maďarsko do šiestich mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia vypočíta na základe spôsobu uvedeného v odseku 1 sumy, ktoré sa majú vrátiť, a predloží Komisii všetky relevantné informácie so zreteľom na simuláciu, najmä jej výsledky, podrobný opis použitých metód a údaje použité na realizáciu simulácie.

Článok 5

Maďarsko zabezpečí, aby sa pomoc uvedená v článku 1 vrátila do desiatich mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia.

Článok 6

Toto rozhodnutie je určené Maďarskej republike.

V Bruseli 4. júna 2008

Za Komisiu

Neelie KROES
členka Komisie

⁽¹¹²⁾ Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1.

⁽¹¹³⁾ Ú. v. EÚ L 82, 25.3.2008, s. 1.

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 2. júla 2008

o opatreniach C 16/04 (ex NN 29/04, CP 71/02 a CP 133/05), ktoré Grécko prijalo v prospech Helénskych lodeníc

[oznámené pod číslom K(2008) 3118]

(Iba grécke znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(2009/610/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedenými ustanoveniami⁽¹⁾ a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

1. POSTUP

- (1) Listom z 9. septembra 2003 grécke orgány predložili Komisii žiadosť Helénskych lodeníc S.A. (ďalej len „HSY“) o zmeny a doplnenia investičného plánu na ich reštrukturalizáciu, v prospech ktorého bola pomoc povolená rozhodnutím Komisie z 15. júla 1997 vo veci N 401/97⁽²⁾ (ďalej len „rozhodnutie N 401/97“). V súlade so zmeneným a doplneným plánom z novembra 2002 podala spoločnosť HSY žiadosť o dokončenie realizácie investičného plánu do 30. júna 2004, ktorú grécke orgány schválili. Podľa zmeneného a doplneného plánu navyše pomoc schválená Komisiou v roku 1997 nebola ešte spoločnosti HSY vyplatená.
- (2) Listom z 31. októbra 2003 grécke orgány vysvetlili, že zmenený a doplnený plán bol oznámený Komisii „na jej informáciu“ a nebol myslený ako notifikácia.
- (3) Listom z 18. novembra 2003 Komisia požiadala grécke orgány, aby vysvetlili, či zamýšľajú poskytnúť alebo vyplatiť spoločnosti HSY pomoc v rámci zmeneného a doplneného investičného plánu. V tom istom liste Komisia pripomenula gréckym orgánom, že v tom prípade a v súlade s nariadením Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúcim podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES⁽³⁾ [ďalej len „nariadenie (ES) č. 659/1999“] by sa táto pomoc mala notifikovať Komisii a nemala by sa implementovať skôr, než Komisia prijme v tejto veci konečné rozhodnutie.

(4) Listom zo 16. januára 2004 grécke orgány uviedli, že pomoc, ktorú chceli poskytnúť, bola „existujúcou pomocou“, na ktorú sa vzťahujú podmienky rozhodnutia Komisie o schválení pomoci z roku 1997, a že grécke orgány boli oprávnené schváliť zmeny a doplnenia plánu reštrukturalizácie vrátane predĺženia harmonogramu implementácie plánu.

(5) Listom z 20. februára 2004 Komisia oznámila gréckym orgánom pochybnosti o platnosti uvedených vyjadrení.

(6) Listom z 27. februára 2004 grécke orgány uviedli, že do daného dátumu nebola spoločnosti HSY poskytnutá žiadna pomoc.

(7) Rozhodnutím K(2004) 1359 z 20. apríla 2004⁽⁴⁾ (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“) Komisia začala konanie podľa článku 88 ods. 2 zmluvy v súvislosti so zmenami a doplneniami investičného plánu, ktorý je sčasti financovaný investičnou pomocou povolenou rozhodnutím N 401/97. V rozhodnutí o začatí konania sa tiež uvádza, že štátom vlastnená Helénska banka priemyselného rozvoja (ďalej len „ETVA“) poskytla HSY viaceré úvery a záruky a že grécke orgány neposkytnú výročné správy tak, ako to mali vykonať.

(8) Po tom, ako Grécko podalo žiadosť o predĺženie lehoty na predloženie pripomienok, ktorej bolo vyhovené, predložilo listom z 20. októbra 2004 pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania.

(9) Rozhodnutie Komisie o začatí konania bolo uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie⁽⁵⁾. Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili pripomienky k opatreniam.

(10) Po tom, ako spoločnosť HSY podala žiadosť o predĺženie lehoty na predloženie pripomienok, ktorej bolo vyhovené, zaslala listom z 18. októbra 2004 pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania. Tieto pripomienky sú rovnaké ako pripomienky, ktoré Grécko predložilo 20. októbra 2004. Spoločnosť Elefsis, ktorá v Grécku konkuruje spoločnosti HSY, predložila pripomienky listom z 10. septembra 2004. Tieto pripomienky boli zaslané Grécku listami zo 16. decembra 2004 a 23. decembra 2004, Grécko odpovedalo

listami z 20. januára 2005 a 26. januára 2005. Listom z 29. marca 2005 zaslala Komisia Grécku dodatočné pripomienky spoločnosti Elefsis, Grécko odpovedalo listom z 23. mája 2005.

- (11) Od roku 2002 začala Komisia dostávať od Elefsis písomné sťažnosti, v ktorých táto spoločnosť tvrdila, že HSY získala prospech z viacerých neoprávnených a nezlučiteľných opatrení pomoci a zneužila pomoc schválenú Komisiou. Tieto listy boli z 23. mája 2002, 28. mája 2002, 14. augusta 2002, 24. apríla 2003, 3. februára 2004, 4. marca 2004, 30. júna 2004, 8. apríla 2005, 27. apríla 2005, 24. mája 2005, 10. júna 2005, 15. júla 2005, 28. júla 2005, 13. septembra 2005, 16. septembra 2005, 21. októbra 2005, 12. decembra 2005, 23. decembra 2005, 6. januára 2006, 10. januára 2006, 12. januára 2006, 18. januára 2006, 23. januára 2006, 3. februára 2006, 9. februára 2006, 23. marca 2006, 28. marca 2006, 6. apríla 2006, 20. apríla 2006, 24. mája 2006 a 2. júna 2006. Komisia zaslala listy navrhovateľovi 27. júna 2002, 22. júla 2004 a 12. augusta 2005.
- (12) Tieto sťažnosti boli zaevidované pod číslami CP 71/02 a CP 133/05.
- (13) Komisia požiadala Grécko o informácie listami z 30. januára 2003, 30. júla 2004, 2. mája 2005, 24. mája 2005, 24. marca 2006, 24. mája 2006 a 29. mája 2006. Grécko odpovedalo listami z 31. marca 2003, 21. októbra 2004, 17. decembra 2004, 20. júna 2005, 25. apríla 2006, 30. mája 2006 a 1. júna 2006.
- (14) Komisia sa stretla s gréckymi orgánmi 22. marca 2006 (grécke orgány pri tejto príležitosti sprevádzali zástupcovia spoločnosti HSY, ako aj Piraeus Bank-y, a poskytli Komisii niektoré ďalšie dokumenty), s navrhovateľom 10. januára 2003, 14. januára 2005, 10. marca 2005, 20. mája 2005, 19. októbra 2005, 8. novembra 2005 a 23. marca 2006, a s Thyssen Krupp Marine Systems AG (ďalej len „TKMS“) 21. marca 2006.
- (15) Rozhodnutím K(2006) 2983 zo 4. júla 2006⁽⁶⁾ (ďalej len „rozhodnutie o rozšírení konania“) Komisia rozšírila konanie podľa článku 88 ods. 2 zmluvy s cieľom zahrnúť viaceré ďalšie opatrenia v prospech HSY. V tomto rozhodnutí o rozšírení konania sa tiež dospelo k záveru, že viaceré nenotifikované opatrenia buď patria do pôsobnosti článku 296 zmluvy, alebo nepredstavujú pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy.
- (16) Toto rozšírenie konania vo veci C 16/04 sa uskutočnilo bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek existujúce alebo

pripravované konanie vo veci štátnej pomoci týkajúce sa HSY, najmä konanie C 40/02.

- (17) Po tom, ako Grécko podalo žiadosť o predĺženie lehoty na odpoveď, ktorej bolo vyhovené, odpovedalo na rozhodnutie o rozšírení konania listom z 5. októbra 2006.
- (18) Rozhodnutie Komisie rozšíriť konanie bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* (?). Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili pripomienky k opatreniam.
- (19) Komisia dostala pripomienky od nasledujúcich zainteresovaných strán. HSY predložila pripomienky listom z 30. októbra 2006. Greek Naval Shipyard Holding (ďalej len „GNSH“) a TKMS spoločne predložili pripomienky listom z 30. októbra 2006. Piraeus Bank predložila pripomienky listom z 27. októbra 2006 a po stretnutí s Komisiou dňa 15. novembra 2007 listom z 27. decembra 2006. Po tom, ako spoločnosť Elefsis podala žiadosť o predĺženie lehoty na odpoveď, ktorej bolo vyhovené, predložila pripomienky listom zo 17. novembra 2006.
- (20) Komisia listom z 22. februára 2007 zaslala tieto pripomienky Grécku, ktoré k nim zaslalo pripomienky listami zo 7. marca 2007 a 19. marca 2007. Listom z 27. apríla 2007 Komisia zaslala Grécku prílohy k pripomienkam tretích strán, ktoré zabudla zaslať listom z 22. februára. Listom z 27. apríla 2007 Komisia tiež položila viaceré otázky Grécku, ktoré odpovedalo listom z 29. júna 2007. Listom z 23. augusta 2007 Komisia položila otázky spoločnosti HSY, ktorá odpovedala listom z 9. októbra 2007. Listom z 13. novembra 2007 Komisia požiadala Grécko o ďalšie informácie a postúpila mu odpovede spoločnosti HSY z 9. októbra 2007. Grécko odpovedalo listami zo 4. decembra 2007 a 14. decembra 2007. Komisia sa stretla s gréckymi orgánmi 16. októbra 2007 a 21. januára 2008. Komisia zaslala ďalšie otázky Grécku 12. februára 2008, Grécko odpovedalo listom z 3. marca 2008.
- (21) Dňa 8. mája 2007 sa uskutočnilo stretnutie medzi Komisiou, TKMS/GNSH a právnikom spoločnosti HSY. TKMS/GNSH predložili ďalšie pripomienky listom z 21. júna 2007. Komisia 11. septembra 2007 postúpila tento list Grécku, ktoré predložilo pripomienky listom z 11. októbra 2007. Po druhom stretnutí, ktoré sa konalo 9. januára 2008 medzi Komisiou a tými istými osobami, TKMS/GNSH predložili ďalšie pripomienky listom z 18. januára 2008, ktoré boli postúpené gréckym orgánom listom z 12. februára 2008.

- (22) Komisia sa stretla so spoločnosťou Elefsis 15. marca 2007 a 7. augusta 2007. Po tomto druhom stretnutí zaslala Elefsis listom z 8. novembra 2007 ďalšie pripomienky, ktoré boli predložené Grécku listom z 17. januára 2008. Grécko sa k nim vyjadrilo listom z 15. februára 2008.
- (23) Piraeus Bank predložila dodatočné pripomienky listom z 22. októbra 2007, ktoré boli zaslané Grécku listom z 13. novembra 2007. Piraeus Bank požiadala 12. februára 2008 o opätovné stretnutie s Komisiou. Toto stretnutie sa konalo 5. marca 2008.
- (24) V článku 6 nariadenia (ES) č. 659/1999 sa uvádza, že členský štát a ostatné zainteresované strany majú mesačnú lehotu na predloženie pripomienok a že „v riadne odôvodnených prípadoch Komisia môže predĺžiť predpísané obdobie“. V tomto prípade po uplynutí tohto obdobia strany naďalej predkladali pripomienky (a žiadali o stretnutie s Komisiou). Komisia zo začiatku zasielala tieto pripomienky Grécku na vyjadrenie, čím Grécku signalizovala, že akceptovala tieto pripomienky zaslané po uplynutí mesačnej lehoty. Komisia zo začiatku prijíma žiadosti zainteresovaných strán o stretnutie a počas týchto stretnutí prijímala žiadosti zainteresovaných strán o povolenie predkladať pripomienky s cieľom poskytnúť ďalšie informácie o otázkach prerokovaných počas stretnutia. Komisia však nikdy nenaznačila zainteresovaným stranám, že ich pripomienky predložené po uplynutí mesačnej lehoty budú prijaté. Komisia najmä nikdy nenaznačila zainteresovaným stranám, že môžu časovo neobmedzene predkladať pripomienky, alebo že ich bude Komisia informovať, keď ich prestane prijímať.
- (25) Komisia zastáva názor, že predĺženie stanovenej lehoty nad rámec jedného mesiaca bolo v tomto prípade odôvodnené, keďže rozhodnutie o rozšírení konania zahŕňa veľké množstvo opatrení. Posudzovanie viacerých týchto opatrení si vyžaduje okrem toho zložitú právnu analýzu a objasnenie skutočností až za uplynulých desať rokov.
- (26) Niektoré zainteresované strany však viac ako rok po uverejnení rozhodnutia o rozšírení konania naďalej predkladali Komisii pripomienky. Ak by sa Komisia nerozhodla ignorovať pripomienky predložené po určitom dátume, toto pokračujúce predkladanie pripomienok by zabránilo Komisii dospieť v primeranej lehote ku konečnému rozhodnutiu⁽⁸⁾. V niektorých pripomienkach sa niektoré strany okrem toho znovu vyjadrovali k otázkam, ku ktorým sa vyjadrili už v predchádzajúcich pripomienkach, bez prínosu nových

faktických prvkov. To nemôže byť účelom predĺženia lehoty na predkladanie pripomienok.

- (27) Komisia sa preto rozhodla, že všetky pripomienky doručené po 5. marci 2008 (t. j. po dátume, ku ktorému bol Komisii doručený štvorstranový list z 3. marca 2008, ktorým Grécko odpovedalo na list Komisie z 12. februára 2008), sa budú považovať za predložené po uplynutí lehoty na predkladanie pripomienok. Týka sa to pripomienok spoločnosti Elefsis predložených 7. marca 2008, 24. apríla 2008 a 2. júna 2008⁽⁹⁾ a pripomienok GNSH/TKMS predložených 2. apríla 2008. To znamená, že tieto pripomienky neboli zaslané Grécku na vyjadrenie a neboli zohľadnené v tomto rozhodnutí.

2. PREDCHÁDZAJÚCE ROZHODNUTIA KOMISIE A RADY

- (28) Zariadenia spoločnosti HSY patria medzi najväčšie vo východnom Stredozemí. Lodenice sa nachádzajú v oblasti Skaramanga, na západ od Atén, v regióne Attica. V roku 1939 spoločnosť HSY založilo grécke námorníctvo a v roku 1957 ju kúpila skupina Niarchos. Dlhá kríza v odvetví lodnej dopravy, ktorá nasledovala po prvej ropnej kríze, mala negatívny vplyv na úroveň činnosti HSY. V apríli 1985 bola situácia taká kritická, že spoločnosť skončila činnosť a začal sa proces likvidácie. V septembri 1985 kúpila spoločnosť štátom vlastnená banka ETVA. Po tomto predaji sa činnosť obnovila. Činnosť podniku však nebola dostatočná vzhľadom na veľkosť zariadení a veľký počet pracovníkov⁽¹⁰⁾.
- (29) V roku 1990 Rada venovala Grécku osobitné ustanovenie v smernici Rady 90/684/EHS z 21. decembra 1990 o pomoci pre stavbu lodí (ďalej len „smernica 90/684/EHS“)⁽¹¹⁾, ktorým sa povoľuje prevádzková pomoc na reštrukturalizáciu v rámci privatizácie viacerých lodeníc.
- (30) V roku 1992 bola spoločnosti HSY nariadená likvidácia z dôvodu finančných záväzkov a nahromadených strát. V novembri 1993, po dvoch neúspešných pokusoch predaj HSY, bol proces likvidácie zrušený. Na základe záväzkov poskytnutých gréckou vládou, že sa jej štátne lodenice budú privatizovať do 31. marca 1993, Komisia 23. decembra 1992⁽¹²⁾ schválila pre HSY odpis dlhu. Keď grécka vláda nedodržala konečný termín marec 1993, Komisia začala 10. marca 1994 konanie (C 10/94) vo veci zneužitia schválenej pomoci⁽¹³⁾. Dňa 26. júla 1995 sa Komisia rozhodla⁽¹⁴⁾ ukončiť konanie zamietavým rozhodnutím, pokiaľ ide o pomoc pre HSY. Na žiadosť gréckej vlády, ktorá tvrdila, že predaj sa už pripravuje, sa však Komisia rozhodla pozastaviť oznámenie tohto rozhodnutia. Grécke orgány napokon informovali Komisiu, že 49 % akcií HSY bolo predaných jej zamestnancom a Grécko využilo možnosť ponechať si majoritné vlastníctvo v jednej z jeho lodeníc, na čo je v súlade s ustanoveniami článku 10 ods. 3 smernice

90/684/EHS oprávnené z dôvodov národnej obrany. Komisia 31. októbra 1995 zrušila konečné zamietavé rozhodnutie pre HSY⁽¹⁵⁾. Výška dlhu medzitým rástla a reštrukturalizácia sa nerealizovala. Komisia preto 8. januára 1997 rozšírila konanie začaté vo veci C 10/94⁽¹⁶⁾. Potom bolo prijaté nariadenie Rady (ES) č. 1013/97 z 2. júna 1997 o pomoci poskytovanej určitým reštrukturalizovaným lodeniciam⁽¹⁷⁾ vrátane HSY [ďalej len „nariadenie Rady (ES) č. 1013/97“].

- (31) Dňa 15. júla 1997 Komisia schválila pomoc pre HSY v dvoch osobitných rozhodnutiach:

— v prvom rozhodnutí⁽¹⁸⁾ (ďalej len „rozhodnutie C 10/94“) Komisia ukončila konanie C 10/94 začaté v roku 1994 schválením odpisu dlhu vo výške 54,5 miliardy GRD (160 miliónov EUR) podľa nariadenia Rady (ES) č. 1013/97,

— v rozhodnutí N 401/97 Komisia schválila v nadväznosti na notifikáciu gréckych orgánov z 20. júna 1997 dotáciu vo výške 7,8 miliardy GRD (22,9 milióna EUR) na investičný program vo výške 15,6 miliardy GRD (45,9 milióna EUR) zameraný na reštrukturalizáciu lodeníc.

- (32) V roku 2001 sa vláda rozhodla úplne sprivatizovať HSY. Grécky štát vyhlásil otvorenú verejnú súťaž, pre ktorú sa vypracovala dokumentácia verejnej súťaže. ETVA a zamestnanci HSY predali 31. mája 2002 svoje akcie v HSY konzorciu zloženému z HDW a Ferrostaal⁽¹⁹⁾ (ďalej len „HDW/Ferrostaal“). Toto konzorcium zriadilo GNSH s cieľom zastrešiť majetkovú účasť v HSY. HDW a Ferrostaal mali v GNSH rovnaké podiely. Spoločnosť ThyssenKrupp prevzala v januári 2005 HDW⁽²⁰⁾ a v novembri 2005 získala akcie GNSH, ktoré boli vo vlastníctve spoločnosti Ferrostaal⁽²¹⁾. Od konca roka 2005 je preto ThyssenKrupp stopercentným vlastníkom spoločnosti HSY a má nad ňou stopercentnú kontrolu. GNSH a HSY patria do TKMS, divízie ThyssenKrupp, ktorá sa špecializuje na systémy námorných plavidiel a špecializovaných obchodných lodí.

- (33) V auguste 2001, počas procesu predkladania ponúk na predaj HSY, grécky štát prijal zákon č. 2941/2001, ktorý obsahuje viaceré opatrenia zamerané na uľahčenie predaja HSY. Po prvé, tento zákon poskytuje pracovníkom stimuly na dobrovoľný odchod zo spoločnosti. Po druhé, grécky štát prevezme niektoré jednorazové dôchodkové náklady HSY. Po tretie, zákon umožňuje HSY využiť viaceré rezervy oslobodené od daní, ak predstavujú kompenzáciu strát z predchádzajúcich rokov. Po štvrté, zákon obsahuje ustanovenie o kompenzácií pracovníkov, ktorí boli akcionármi HSY pred privatizáciou. Konkrétne, grécky štát preplatí pracovníkom sumy, ktoré investovali do HSY v rámci navýšenia kapitálu, ktoré sa uskutočnili v predchádzajúcich rokoch. Komisia prijala

5. júna 2002 dvojité rozhodnutie (ďalej len „rozhodnutie N 513/01“) (22) týkajúce sa viacerých opatrení zahrnutých v zákone č. 2941/2001, ktoré Grécko notifikovalo v roku 2001 (notifikácia zaevidovaná pod číslom N 513/01). Komisia sa rozhodla schváliť pomoc na ukončenie činnosti vo výške 29,5 milióna EUR v prospech HSY a začať konanie vo veci formálneho zisťovania (vec C 40/02) podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES, pokiaľ ide o: 1) zaplatenie niektorých jednorazových nákladov na odchod zamestnancov HSY do dôchodku štátom; 2) prevod viacerých bilančných rezerv súvahy bez zaplatenia povinnej 10 % dane. V konečnom rozhodnutí prijatom 20. októbra 2004⁽²³⁾ (ďalej len „rozhodnutie C 40/02“) sa dospelo k záveru, že tieto dve opatrenia predstavujú nezlučiteľnú štátnu pomoc, ktorú je potrebné vrátiť.

3. POSÚDENIE HORIZONTÁLNYCH OTÁZOK

- (34) Toto rozhodnutie sa týka šiestnástich opatrení. Pred tým, ako ich Komisia posúdi jedno po druhom, musí vysvetliť niektoré základné otázky, ktoré sú dôležité pre posudzovanie viacerých týchto opatrení.

3.1. Horizontálna otázka 1: Úverová schopnosť a prístup k finančnému trhu v období od roku 1997 do roku 2002

- (35) Pri posudzovaní väčšiny opatrení, ktoré sú predmetom tohto rozhodnutia, je potrebné určiť, aká bola hospodárska a finančná situácia HSY počas obdobia rokov 1997 – 2002 a či bolo možné odôvodnene očakávať, že podnik znovu nadobudne rentabilitu z dlhodobého hľadiska. Okrem toho je potrebné určiť, či za týchto okolností by investor v trhovom hospodárstve súhlasil poskytnúť pre HSY úvery a záruky podobné tým, ktoré poskytol štát a štátom vlastnená banka ETVA. Tieto dva subjekty boli jediné inštitúcie, ktoré počas toho obdobia poskytli HSY finančné prostriedky.

- (36) Komisia začne analýzou situácie v roku 1997 a bude pokračovať analýzou vývoja do roku 2002.

3.1.1. Situácia v roku 1997

- (37) Na začiatku tejto analýzy je potrebné overiť, či sa Komisia už vyjadrila k tejto otázke v predchádzajúcich rozhodnutiach. Po prvé, Komisia pripomína, že v rozhodnutiach N 401/97 a C 10/94, ktoré prijala 15. júla 1997, nespochybnila opodstatnenosť obchodného plánu predloženého Gréckom. Komisia preto implicitne uznala, že realizáciou tohto plánu je možné obnoviť rentabilitu HSY. Po druhé, v opisnej časti rozhodnutia N 401/97 sa uvádza, že lodenice budú financovať časť plánu reštrukturalizácie bankovými úvermi vo výške 4,67 miliardy GRD, ktoré získajú za trhových podmienok bez štátnych záruk. Komisia

nespochybnila realizovateľnosť tohto financovania a tým uznala, že podnik by mal byť schopný získať prístup k úverovému trhu, aspoň pokiaľ ide o príslušnú sumu. Ak by Komisia zastávala názor, že lodenice nie sú schopné získať úvery vo výške aspoň 4,67 miliardy GRD, mala uviesť, že plán reštrukturalizácie je nerealizovateľný, a mala zakázať veľké sumy pomoci na reštrukturalizáciu (vrátane investičnej pomoci). Komisia preto nemôže v tomto rozhodnutí poprieť tieto dve predchádzajúce posúdenia.

- (38) Napriek tomu, že Komisia nepopiera uvedené posúdenia, pripomína, aká zlá bola situácia lodeníc v období rokov 1996 – 1997.
- (39) Po prvé, pokiaľ ide o fyzickú infraštruktúru, v rozhodnutí N 401/97 sa uvádza, že vybavenie používané v lodeniach je staré a nemoderné a že investičný plán je prvý investičný plán od vybudovania lodeníc (24). V rozhodnutí C 10/94 sa tiež uvádza, že táto modernizácia infraštruktúry je potrebná na obnovenie konkurencieschopnosti a ziskovosti. Preto možno dospieť k záveru, že návrat k ziskovosti bol podmienený realizáciou investičného plánu.
- (40) Po druhé, pokiaľ ide o obchodné činnosti HSY a objem jej zákaziek, grécke orgány samy uznali, že „v čase predloženia investičného plánu podnik neuzavrel žiadne zmluvy na stavbu lodí a činnosť lodeníc bola charakterizovaná veľkou neistotou budúcnosti, absenciou jasnej

obchodnej stratégie a nedostatkom investícií. Jedinou významnou činnosťou bolo dokončenie fregát typu MEKO pre grécke námorníctvo“ (25). Keďže neexistovali žiadne zmluvy na stavbu lodí a lodenice potrebovali dostatočnú úroveň činností v oblasti lodného staviteľstva, aby boli schopné prežiť v budúcich rokoch, Komisia zastáva názor, že návrat k ziskovosti závisel od rýchleho podpísania (t. j. uzatvorenia) výnosných zmlúv na stavbu civilných alebo vojenských lodí.

- (41) Po tretie, pokiaľ ide o finančnú situáciu HSY, v tabuľke 1 sa uvádzajú hlavné účtovné údaje. Pokiaľ ide o platobnú spôsobilosť podniku v roku 1997, konštatuje sa, že podnik mal veľký objem vlastného imania (26). Táto pozitívna situácia však bola v plnej miere dôsledkom značných odpisov dlhov štátom v roku 1996. Štát odpísal dlhy vo výške 54,52 miliardy GRD (160 miliónov EUR), týkajúce sa civilných činností (tento odpis dlhov bol schválený rozhodnutím C 10/94) a dlhy vo výške 46,35 miliardy GRD (136 miliónov EUR), týkajúce sa vojenských činností. Zdanlivo zdravá súvaha zaznamenaná k 31. decembru 1996 bola dosť „umelá“, a najmä vôbec nepredstavovala dôkaz, že lodenice obnovili svoju konkurencieschopnosť a že sa analyzovali príčiny závažných problémov, s ktorými sa spoločnosť stretávala za posledných dvadsať rokov. Bez úplnej realizácie plánu reštrukturalizácie by lodenice s najväčšou pravdepodobnosťou zaznamenali straty, ktoré by rýchlo vyčerpali tieto vlastné zdroje (t. j. čisté vlastné imanie). Je potrebné brať do úvahy, že spoločnosti HSY bola v predchádzajúcich dvanástich rokoch dvakrát nariadená likvidácia. Toto pozitívne vlastné imanie by preto nestačilo, aby presvedčilo banku poskytnúť spoločnosti HSY úver za bežnú úrokovú sadzbu, t. j. za akú by úver poskytla zdravým podnikom.

Tabuľka 1

Údaje o tržbách, zisku a čistom vlastnom imaní HSY od roku 1997 do roku 2005

	(v mil. EUR)								
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 (1)	2004	2005
Akciový kapitál	86	91	92	95	65	106	106	121	121
Čisté vlastné imanie	82	88	54	17	- 4	- 78	- 83	- 111	- 182
Tržby	74	83	30	59	55	89	112	130	198
Zisk	7	1	- 36	- 42	- 21	- 115	- 1	- 45	- 71

(1) Účtovný rok 2003 trval od 1.1.2003 do 30.9.2003

(42) Komisia preto zastáva názor, že v roku 1997 boli lodenice stále v ťažkostiach a neboli konkurencieschopné, ale že návrat k ziskovosti sa mohol očakávať, ak by sa v plnej miere a včas realizoval investičný plán a ak by lodenice dokázali rýchlo uzatvoriť výnosné zmluvy na stavbu lodí. Keďže návrat k ziskovosti bol podmienený týmito dvoma neistými faktormi, poskytnutie úverov pre HSY v roku 1997 a v nasledujúcich rokoch predstavovalo „osobitné riziko“. Súkromná banka by súhlasila s poskytnutím úverov alebo záruk pre HSY, ale za cenu, ktorá by odrážala osobitné riziko. V oznámení Komisie o metóde určenia referenčných a diskontných sadziieb⁽²⁷⁾ sa uvádza, že v situácii predstavujúcej „osobitné riziko“ je primeraným východiskovým bodom na určenie existencie a výšky štátnej pomoci referenčná sadzba pre Grécko (t. j. ATHIBOR plus 300 základných bodov do 31. decembra 2000 a od 1. januára 2001 sadzba päťročného swapu v eurách plus 75 základných bodov), zvýšená o rizikovú prímiiu aspoň 400 základných bodov (t. j. ATHIBOR plus aspoň 700 základných bodov do 31. decembra 2000 a od 1. januára 2001 sadzba päťročného swapu v eurách plus aspoň 475 základných bodov). Pokiaľ ide o záruky na úvery, Komisia posúdi existenciu pomoci na základe tej istej metódy, t. j. porovnaním celkových nákladov na zaručený úver (t. j. úroková sadzba zaplatená zo strany HSY banke plus poplatok za záruku zaplatený zo strany HSY ručiteľovi) s nákladmi, ktoré by spoločnosť HSY znášala, ak by uzatvorila tento úver na trhu (t. j. referenčná sadzba pre Grécko plus aspoň 400 základných bodov).

3.1.2. Vývoj od roku 1997

(43) Ako sa objasní ďalej v texte, Komisia nemôže vylúčiť, že do 30. júna 1999 bola spoločnosť HSY ešte schopná získať úver na trhu za úrokovú sadzbu stanovenú v predchádzajúcom oddiele⁽²⁸⁾.

(44) Spoločnosť HSY zaznamenala v rokoch 1997 a 1998 mierny čistý zisk⁽²⁹⁾. Počas týchto dvoch rokov sa jej však nepodarilo uzatvoriť žiadne zmluvy na stavbu lodí⁽³⁰⁾, vojenských ani civilných; čo by bolo potrebné na zabezpečenie dostatočnej úrovne činnosti v nasledujúcich rokoch a na zabránenie vzniku strát. Prvá zmluva na stavbu lodí, ktorá sa podarila lodeniciam uzatvoriť, sa týkala stavby dvoch trajektov pre spoločnosť Strintzis. Zmluva bola podpísaná až na začiatku roku 1999⁽³¹⁾. Okrem toho sa od začiatku vedelo, že predajná cena je príliš nízka na pokrytie nákladov a že táto zmluva preto spôsobí stratu⁽³²⁾. Grécke námorníctvo

zadalo v júli 1999 spoločnostiam HSY a HDW zákazky na stavbu troch ponoriek. Tri ponorky mali byť podľa plánu postavené v priebehu takmer desiatich rokov a celková výška zmluvy predstavovala približne 350 miliárd GRD (1 miliardu EUR), z čoho približne tri štvrtiny mali ísť v prospech spoločnosti HDW, ktorá mala dodať strojové zariadenia, tlakové komponenty a citlivé elektronické systémy. Okrem toho prvá ponorka mala byť postavená v lodeniciach HDW v Kieli⁽³³⁾. Tento projekt by preto počas prvých rokov neprinesol HSY dostatok činnosti a príjmov⁽³⁴⁾.

(45) Keďže sa v rokoch 1997, 1998 a v prvých mesiacoch roku 1999 nepodarilo získať veľké a ziskové zákazky, manažment a každý investor, ktorý analyzoval situáciu lodeníc, si musel uvedomiť najneskôr v prvých mesiacoch roku 1999, že lodenice nebudú mať v rokoch 1999 a 2000 dostatočnú úroveň činnosti na pokrytie nákladov a že v týchto rokoch lodenice zaznamenajú veľké straty, ktoré znížia ich vlastné čisté imanie na nízku hodnotu⁽³⁵⁾. Za tejto situácie už nebolo možné očakávať návrat k ziskovosti⁽³⁶⁾. Ako doplňujúcu skutočnosť Komisia poznamenáva, že z prvej správy o realizácii investičného plánu vypracovanej gréckymi orgánmi vyplynulo, že do 30. júna 1999 sa dokončila len malá časť plánu. Preto okrem obchodných neúspechov bola aj modernizácia zariadení pomalá⁽³⁷⁾. Napokon Komisia poznamenáva, že rysujúce sa finančné ťažkosti spôsobili spor medzi nezávislým manažmentom lodeníc (t. j. Brown & Root, ktorý bol vymenovaný v septembri 1996) a zamestnancami/akcionármi. Konkrétne, manažment trval na nutnosti ďalej znížiť stav pracovných síl v dôsledku nízkej úrovne činnosti. Predáci odborov sa postavili proti takejto reforme a podarilo sa im odstrániť manažment⁽³⁸⁾. Táto udalosť, ktorá prerušila kontinuitu manažmentu a ukázala na ťažkosti v realizácii dostatočných reforiem v lodeniciach, predstavovala ďalšiu skutočnosť, ktorá by odradila investora v trhovom hospodárstve od poskytnutia úveru v prospech HSY.

(46) Na základe uvedených skutočností Komisia dospela k záveru, že od 30. júna 1999 nebolo primerané očakávať návrat k ziskovosti. Komisia sa preto domnieva, že od tohto dátumu by žiadna banka nesúhlasila s poskytnutím úveru lodeniciam, ani za vysokú úrokovú sadzbu, a žiadna banka by nesúhlasila s poskytnutím záruky, ani za vysoké poplatky za záruku. Keďže spoločnosť HSY by na trhu nedostala úver ani záruku, každý úver alebo záruka poskytnuté po 30. júni 1999 automaticky predstavujú pomoc. Ak sa zistí, že záruka alebo

úver sú nezlučiteľné a ich platnosť ešte neskončila, záruka sa musí okamžite ukončiť a každý úver sa musí okamžite splatiť. Splatenie – podľa štandardného splátkového kalendára stanoveného v úverovej zmluve a podľa tohto rozhodnutia – každého úveru poskytnutého po 30. júni 1999 však nestačí na obnovenie pôvodnej situácie, keďže až do dátumu splatenia mala HSY k dispozícii finančné prostriedky, ktoré by za normálnych okolností nebola získala na trhu. Na obnovenie pôvodnej situácie je preto potrebné tiež vrátiť túto výhodu, ktorej veľkosť možno len aproximovať použitím úrokovej sadzby vysoko rizikového úveru. Za obdobie od vyplatenia úveru v prospech HSY do jeho splatenia zo strany HSY musí preto Komisia nariadiť vrátenie rozdielu medzi úrokovou sadzbou, ktorú HSY skutočne zaplatila, a úrokovou sadzbou, ktorá teoreticky zodpovedá úveru predstavujúcemu veľmi vysoké riziko. S cieľom určiť túto úrokovú sadzbu Komisia poznamenáva, že v oznámení Komisie o metóde určenia referenčnej a diskontnej sadzby sa uvádza, že riziková prémie môže byť vyššia o viac než 400 bázických bodov ako referenčná sadzba, „ak by žiadna súkromná banka nepristúpila k poskytnutiu príslušného úveru“, čo je v tomto prípade splnené. Komisia dospela vo viacerých rozhodnutiach k záveru, že poplatok 600 bázických bodov nad referenčnú sadzbu predstavuje primerané minimum, ktoré odráža situáciu vysokého rizika⁽³⁹⁾. Komisia zastáva názor, že v tejto situácii to predstavuje minimum pre úvery. Pokiaľ ide o štátne záruky poskytnuté po 30. júni 1999, Komisia uplatní rovnaký prístup: za obdobie od vyplatenia zaručeného úveru do skončenia záruky – či podľa regulárneho časového plánu stanoveného v záručnej zmluve, alebo podľa tohto rozhodnutia – Komisia nariadi vrátenie rozdielu medzi nákladmi na zaručený úver (úroková sadzba zaplatená banke plus zaplatený poplatok za záruku) a referenčnou sadzbou pre Grécko zvýšenou o 600 bázických bodov.

a grécky štát (prostredníctvom ETVA) boli akcionármi HSY, grécke orgány tvrdia, že úvery a záruky by sa mohli považovať za vnútrogrupinové transakcie. V súvislosti s tým Grécko vyslovuje tieto dve tvrdenia:

- Po prvé, pre materskú spoločnosť je obvyklé požičať svojej dcérskej spoločnosti za výhodných podmienok. Výhoda poskytnutá dcérskej spoločnosti zvyšuje hodnotu akcií vlastnených materskou spoločnosťou. Preto aj keby Komisia zastávala názor, že ETVA a štát poskytl úvery a záruky za nižšiu cenu ako trhová cena, bolo by to akceptovateľné pre investora v trhovom hospodárstve v podobnej situácii. Tieto úvery a záruky nebudú preto predstavovať pomoc.
- Po druhé, pre materskú spoločnosť je obvyklé požičať svojej dcérskej spoločnosti v ťažkostiach. Cieľom takéhoto požičavania je vlastne zachovať hodnotu akcií vlastnených materskou spoločnosťou. Preto aj keby Komisia zastávala názor, že žiadna súkromná banka by nepožičala HSY počas určitého obdobia z dôvodu, že situácia lodeníc bola zlá, úvery a záruky poskytnuté zo strany ETVA a štátu sa majú aj tak považovať za prijateľné pre súkromného investora za podobných okolností. Tieto úvery a záruky nebudú preto predstavovať pomoc.

(47) Spoločnosť HSY predložila prvú správu spoločnosti Deloitte⁽⁴⁰⁾, aby podporila svoje tvrdenie, že úvery a záruky poskytnuté štátom a bankou ETVA mohla poskytnúť za rovnakých podmienok aj súkromná banka. V oddiele 5 tejto správy Deloitte analyzuje úverovú schopnosť HSY v roku 1999 a v nasledujúcich rokoch. Dospela k záveru, že „spoločnosť si počas skúmaného obdobia mohla alternatívne vypožičať prostriedky alebo dostať záruku od inej neprepojenej finančnej inštitúcie (t. j. bez žiadneho iného vzťahu ako bežnej obchodnej spolupráce)“⁽⁴¹⁾. Komisia poznamenáva, že v správe sa nevysvetľuje, ako možno tento záver zladíť so skutočnosťou, že pokusy HSY získať finančné prostriedky od iných finančných inštitúcií zlyhali⁽⁴²⁾. Komisia okrem toho poznamenáva, že analýza obsahuje viaceré chyby⁽⁴³⁾, ktoré výrazne skresľujú tento záver.

3.1.3. Vnútrogrupinová analýza

(48) Všetky úvery a záruky, ktoré sú predmetom tohto konania, poskytla banka ETVA alebo štát. Keďže ETVA

(49) Komisia sa domnieva, že závery Grécka nie sú správne.

(50) Po prvé, Komisia upozorňuje na tieto dve skutočnosti. V prvom rade, žiadny investor v trhovom hospodárstve by sám seba nedostal do situácie banky ETVA. Je potrebné napríklad pripomenúť, že keď ETVA kúpila HSY v roku 1985, bola rozvojovou bankou konajúcou na príkaz vlády s cieľom zabrániť zatvoreniu spoločnosti veľmi dôležitej pre grécke hospodárstvo⁽⁴⁴⁾. V záujme zachovania HSY poskytla ETVA v roku 1986 kapitálovú dotáciu, o ktorej Komisia rozhodla, že predstavuje pomoc⁽⁴⁵⁾. V roku 1995 si ETVA ponechala „51 % väčšinovú účasť“ v HSY, keďže Grécko tvrdilo, že bola „odôvodnená záujmami národnej obrany“ v súlade s článkom 10 smernice 90/684/EHS. Po druhé Komisia poznamenáva, že keď sa zohľadnia všetky opatrenia v prospech HSY, ktoré prijal štát (vrátane opatrení, ktoré prijala ETVA, keďže, ako sa preukáže neskôr v tomto rozhodnutí, tieto možno pripísať štátu) – a najmä opakované veľké štátne pomoci poskytnuté HSY v období do roku 2002 – zdá sa zjavné, že počas obdobia do roku 2002 štát nekonal ako investor v trhovom hospodárstve. Neustále poskytoval veľkú finančnú podporu potrebnú na zachovanie

HSY, čo bolo veľmi nákladné. Keďže štát (prostredníctvom ETVA) sa ocitol v situácii akcionára HSY len preto, lebo konal ako verejný orgán, ktorý chcel zachovať činnosti HSY za každú cenu a keďže nikdy nekonal ako investor v trhovom hospodárstve, ktorý chce zarobiť peniaze prostredníctvom majetkovej účasti v HSY, nemožno veriť tvrdeniu, že ETVA a štát konali spôsobom prijateľným pre investora v trhovom hospodárstve, pretože nedostatočné úrokové sadzby (alebo poplatky za záruku) účtované za finančné zdroje (úvery a záruky), ktoré poskytli v prospech HSY, boli kompenzované zvýšením hodnoty majetkovej účasti v HSY. Keďže štát (vrátane ETVA) nikdy nekonal ako investor, ktorý sa pokúša dosiahnuť zisk, ale naopak, pristúpil k zachovaniu HSY za takú vysokú cenu, Grécko a HSY by mali aspoň podporiť svoje tvrdenie podrobnou analýzou, ktorou preukážu, že štát a ETVA ako akcionári HSY mohli skutočne očakávať kapitálový zisk (t. j. zvýšenie hodnoty akcií) vyšší ako „zmarené výnosy“ (t. j. nedostatočná úroková sadzba alebo nedostatočný poplatok za záruku). Keďže takáto analýza nebola poskytnutá a HSY a Grécko vyslovili svoje sporné a hypotetické tvrdenie bez podporných dôkazov, Komisia zamietla bez ďalšej analýzy ich tvrdenie, že štát (vrátane ETVA) konal ako investor v trhovom hospodárstve, keďže finančné zdroje poskytnuté za výhodných podmienok spôsobili zvýšenie hodnoty akcií v HSY, ktoré bolo dostatočne významné na kompenzáciu „zmarených výnosov“.

(51) Po druhé, aj keby sa uvedené dôvody odmietli a mali by sa analyzovať vnútroskupinové aspekty (t. j. potenciálne zvýšenie hodnoty akcií HSY), existuje mnoho dôkazov, že transakcie, ktoré vykonala ETVA, by neboli prijateľné pre investora v trhovom hospodárstve, ktorý by vlastnil 51 % majetkovú účasť v HSY.

(52) Na konci roku 1995 bolo 49 % vlastníctva HSY prevedené na zamestnancov HSY. O cene, ktorú zamestnanci zaplatia za získanie tohto 49 % podielu, bolo rozhodnuté v tom čase. V nasledujúcich rokoch, keď ETVA a štát poskytovali HSY finančné zdroje za nižšiu cenu ako cena, ktorú by účtovala (neprepojená) súkromná banka, 49 % zo zvýšenia hodnoty HSY vyplývajúcej z tejto úspory (t. j. HSY platila nižšie úrokové sadzby) prinášalo výhody ostatným akcionárom HSY. Len 51 % výhody (zníženie účtovaných úrokových

sadzieb a účtovaných poplatkov za záruky), ktorú ETVA a štát poskytli HSY, sa im vracalo vo forme zvýšenia hodnoty HSY. Žiadny investor v trhovom hospodárstve by nepristúpil k poskytnutiu takéhoto daru ostatným akcionárom HSY. S cieľom zabrániť strate peňazí v prospech týchto ostatných akcionárov by investor v trhovom hospodárstve účtoval úrokovú sadzbu, ktorá je podobná sadzbe účtovanej (neprepojenými) súkromnými bankami. Prvé tvrdenie gréckych orgánov preto nie je podložené.

(53) Pokiaľ ide o obdobie po 30. júni 1999, v čase, keď by žiadna súkromná banka neposkytla HSY finančné zdroje z dôvodu, že riziko konkurzu bolo príliš vysoké, platí rovnaká logika. Konkrétne, racionálny investor, ktorý vlastní len 51 % podniku, by aspoň požadoval od ostatných akcionárov, aby zabezpečili financovanie, ktoré by zodpovedalo ich podielu akcií v HSY. Ak by títo ostatní akcionári nemohli zabezpečiť toto financovanie, racionálny investor by aspoň vyjednal, že poskytne financovanie v prospech HSY za navýšenie svojho podielu akcií v HSY. Poskytnutie značného financovania v prospech HSY bez spolufinancovania alebo bez ústupkov zo strany ostatných akcionárov sa podobalo vystaveniu vlastných peňazí vysokému riziku s cieľom zachrániť hodnotu akcií vlastnených niekým iným. Žiadny investor v trhovom hospodárstve by za podobných okolností nepristúpil k poskytnutiu takéhoto daru ostatným akcionárom⁽⁴⁶⁾. Druhé tvrdenie gréckych orgánov sa preto musí zamietnuť.

3.2. Horizontálna otázka 2: Pripísateľnosť správania ETVA štátu

(54) Viaceré zo šestnástich opatrení analyzovaných v tomto rozhodnutí neposkytol priamo štát. Poskytla ich štátom vlastnená banka ETVA. Keďže Grécko, HSY a TKMS/GNSH popierajú pripísateľnosť týchto opatrení štátu, kým Elefsis a Piraeus Bank ju potvrdzujú, tento sporný bod sa musí analyzovať.

(55) ETVA poskytla tieto opatrenia v období od roku 1996 do roku 2002. Podľa judikatúry možno takéto opatrenia kvalifikovať ako štátnu pomoc podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, len ak bol štát schopný kontrolovať ETVA a ak orgány verejnej moci „boli určitým spôsobom zapojené do prijímania týchto opatrení“⁽⁴⁷⁾.

- (56) ETVA, ktorej plný názov znamená Priemyselná rozvojová banka Grécka, bola zriadená v roku 1964 po zlúčení troch organizácií (Organizácia priemyselného rozvoja, Organizácia financovania hospodárskeho rozvoja a Organizácia pre úverovanie turistického ruchu). Zákonom č. 1369/1973 sa zmenila na akciovú spoločnosť. Od roku 1973 preto pôsobila ako banka vo vlastníctve štátu. Podľa Grécka⁽⁴⁸⁾ „hlavným cieľom stanoveným v štatúte ETVA ako rozvojovej banky bola podpora rozvoja krajiny financovaním výrobných činností v gréckom hospodárstve (turizmus, priemyselná výroba atď.)“. ETVA bola jediná rozvojová banka v Grécku, a preto sa snažila hrať rozhodujúcu úlohu v hospodárskom a regionálnom rozvoji krajiny financovaním podnikov, rozvojom regionálnej infraštruktúry krajiny, poskytovaním rizikového kapitálu a účasťou v podnikoch strategického významu pre grécke hospodárstvo. V roku 1995, po finančných ťažkostiach vyplývajúcich z týchto činností, sa rekapitalizácia, reštrukturalizácia a modernizácia banky stala hlavnou prioritou gréckej vlády. To sa uskutočnilo na základe päťročného programu v rámci zákona č. 2359/95. Cieľom reštrukturalizácie bolo, okrem poskytnutia kapitálu vo výške 427 miliárd GRD vládou, zaviesť novú strategickú orientáciu, zmeniť organizačnú štruktúru a vypracovať moderné obchodné postupy, ktoré zodpovedajú dnešným podmienkam hospodárskej súťaže. Preto „ETVA okrem svojich rozvojových aktivít rozvíjala komerčné bankové služby, najmä od roku 1997“⁽⁴⁹⁾.
- (57) V roku 1999 sa štát, ktorý vlastnil 100 % akcií ETVA, rozhodol prikrčiť ku kótovaniu ETVA na Aténskej burze cenných papierov a ponúkol 24 % jej akciového kapitálu verejnosti. Štát sa rozhodol ešte viac postúpiť s privatizáciou banky a znížiť účasť štátu na menej ako 50 %. Uskutočnila sa verejná súťaž a vybraná bola Piraeus Bank. Dňa 20. marca 2002 boli na Piraeus Bank prevedené akcie reprezentujúce 57,7 % kapitálu ETVA⁽⁵⁰⁾.
- (58) Pokiaľ ide o možnosť štátu kontrolovať ETVA, Komisia poznamenáva, že do konca roku 1999 bola ETVA v úplnom vlastníctve gréckeho štátu. Štát mal väčšinovú majetkovú účasť až do prevodu väčšiny akcií na Piraeus Bank 20. marca 2002. Štát bol preto schopný kontrolovať ETVA aspoň do 20. marca 2002. To tiež dokazuje, že v opatreniach, ktoré prijala ETVA, došlo k použitiu štátnych zdrojov.
- (59) Pokiaľ ide o účasť štátu pri prijímaní rôznych opatrení, Komisia uvádza tieto skutočnosti:
- Po prvé, Komisia poznamenáva, že tri najdôležitejšie rozhodnutia týkajúce sa majetkovej účasti ETVA v HSY neboli prijaté samostatne manažmentom ETVA: tieto rozhodnutia prijala vláda a realizovala ich ETVA. Keď ETVA kúpila v roku 1985 spoločnosť HSY v úpadku, bolo to vlastne rozhodnutie vlády⁽⁵¹⁾. ETVA jednoducho realizovala toto rozhodnutie štátu a rýchlo uskutočnila rozsiahlu kapitálovú dotáciu do HSY, ktorú Komisia považovala za štátnu pomoc⁽⁵²⁾. To dokazuje, že vzťah medzi ETVA a HSY bol od začiatku vzťahom štátnej podpory v prospech spoločnosti, ktorá bola dôležitá pre grécku vládu z hľadiska zamestnanosti a činností. Druhým významným rozhodnutím, ktoré bolo prijaté zákonom č. 2367/1995, bol predaj 49 % kapitálu spoločnosti HSY zamestnancom uskutočnený zo strany ETVA⁽⁵³⁾. Okrem toho tento zákon ukladá spoločnosti HSY prijať významné reštrukturalizačné opatrenia⁽⁵⁴⁾ (a poskytuje lodeniciam veľmi rozsiahle sumy pomoci). Tretou významnou udalosťou bola privatizácia HSY v rokoch 2001 – 2002 (t. j. ETVA musela predať 51 % majetkovej účasti v HSY). Táto privatizácia bola prijatá rozhodnutím č. 14/3-1-2001 príslušného medzirezortného privatizačného výboru a uskutočnila sa v rámci gréckeho zákona o privatizácii č. 2000/91. To bolo viackrát zdôraznené v dokumentácii verejnej súťaže, ktorú predložila zainteresovaný investor/uchádzačom Alpha Finance, banka organizujúca predaj HSY v mene štátu a predávajúcich (banky ETVA a zamestnancov). V dokumentácii verejnej súťaže z 2. apríla 2001 sa tiež uvádza, že štát bude vyberať uprednostneného uchádzača spolu s predávajúcimi. Tri rozhodujúce rozhodnutia týkajúce sa majetkovej účasti ETVA v HSY preto prijímal štát.
 - Štát okrem priamej účasti v týchto troch udalostiach poskytol v období rokov 1995 až 2002 veľmi rozsiahle sumy pomoci. Odpísal dlhy vo výške 54,52 miliárd GRD (160 miliónov EUR) týkajúce sa civilných činností – tento odpis dlhov bol schválený rozhodnutím C 10/94 – a dlhy týkajúce sa vojenských činností vo výške 46,35 miliardy GRD (136 miliónov EUR). Ako sa uvádza v rozhodnutí N 401/97, štát mal tiež v úmysle poskytnúť investičnú pomoc vo výške 7,8 miliardy GRD (22,9 milióna EUR). Počas procesu predkladania ponúk v roku 2001 prijal grécky štát zákon č. 2941/01, ktorý obsahoval veľký objem finančnej podpory zameranej na uľahčenie privatizácie HSY (pozri

odôvodnenie 33 tohto rozhodnutia). Ako Komisia uviedla v rozhodnutí N 513/01, štát sa napríklad zaviazal zaplatiť 118 miliónov EUR ako stimul motivujúci zamestnancov dobrovoľne odísť zo spoločnosti. Vláda poskytnutím veľkých a opakovaných opatrení pomoci jasne signalizovala, že prežitie HSY považuje za politicky veľmi dôležité⁽⁵⁵⁾.

— Na záver Komisia poznamenáva, že štát zadal spoločnosti HSY počas týchto rokov strategické zmluvy v oblasti národnej obrany, napríklad na stavbu ponoriek. Štát mal preto priamy záujem na monitorovaní činnosti HSY a na zabezpečení ich kontinuity.

(60) Grécka vláda stanovením veľkosti majetkovej účasti ETVA v HSY, poskytovaním stálej a výraznej finančnej podpory pre HSY a zadaním vojenských zmlúv značného významu pre bezpečnosť Grécka veľmi jasne signalizovala, že prikladá veľkú dôležitosť činnostiam HSY, a pozorne monitorovala situáciu lodeníc. Komisia v tomto všeobecnom kontexte zastáva názor, že až do privatizácie ETVA v marci 2002 nemožno spochybniť pripísateľnosť správania ETVA štátu. Za týchto okolností nebolo teda pre manažment ETVA možné budovať voči HSY úverovú politiku, ktorá by nebola v súlade s politikou stálej podpory, ktorú prijala vláda. Konkrétne, pre ETVA by nebolo možné prijať rozhodnutie, ktoré by spôsobilo HSY finančné problémy. ETVA nemohla napríklad účtovať vysokú úrokovú sadzbu (t. j. vysoké „rozpätie“ nad úrovňou medzibankovej sadzby) pre úvery poskytnuté v prospech HSY, keďže by to zhoršilo finančnú situáciu HSY, čo by bolo politicky neprijateľné pre vládu. ETVA podobne nemohla odmietnuť poskytnúť úver požadovaný spoločnosťou HSY na financovanie jej činnosti⁽⁵⁶⁾. Inými slovami, ETVA nemala inú voľbu ako zostať v línii s politikou poskytovania výraznej a trvalej podpory voči HSY, ktorú prijal štát. Komisia preto dospela k záveru, že všetky opatrenia, ktoré prijala ETVA voči HSY (úvery, záruky, kapitálové dotácie atď.), boli automaticky pripísateľné štátu, a že nie je potrebné predkladať ďalšie dôkazy zapojenia štátu v čase, keď ETVA prijala každé z týchto opatrení. Komisia preto zastáva názor, že rôzne opatrenia vykonané zo strany ETVA sú pripísateľné štátu.

(61) Ako doplnujúce dôvody poukazuje Komisia aj na tieto skutočnosti, ktoré potvrdzujú pripísateľnosť správania ETVA štátu.

(62) Po prvé, v roku 1995 ETVA predala zamestnancom len 49 % (teda nie 100 %) akcií HSY. „Grécko sa pri odôvodnení zostávajúcich 51 % lodeníc odvoláva na svoje vojenské potreby v lodnom staviteľstve, ako to povoľuje článok 10 smernice“. V článku 10 ods. 3 smernice Rady 90/684/EHS sa skutočne ustanovuje, že „bez ohľadu na povinnosť vzdať sa lodeníc predajom uvedenú v odseku 2 si grécka vláda môže ponechať 51 % väčšinové vlastníctvo v jednej z lodeníc, ak je to odôvodnené záujmami v oblasti obrany“⁽⁵⁷⁾. To dokazuje, že cieľom 51 % podielu ETVA v HSY bolo umožniť štátu kontrolovať HSY s cieľom chrániť obranné záujmy Grécka. Je zrejmé, že v tejto situácii nemohol manažment ETVA rozvíjať s HSY vzťah založený na obchodných podmienkach. Žiadne rozhodnutie týkajúce sa poskytnutia financovania HSY ani podmienky tohto financovania nemohli smerovať proti obranným záujmom Grécka. Konkrétne, Komisia nerozumie, ako by manažment ETVA mohol odmietnuť poskytnúť financovanie HSY alebo mohol účtovať vysokú úrokovú sadzbu za toto financovanie. Okrem toho, ak bolo cieľom Grécka chrániť obranné záujmy, možno predpokladať, že vláda v skutočnosti uplatňovala priamy dohľad nad každým významným rozhodnutím manažmentu HSY a nad každým rozhodnutím ETVA o poskytnutí financovania v prospech HSY.

(63) Po druhé, keďže mandát ETVA ako „rozvojovej banky“ bol určený štátom, možno dospieť k záveru, že všetky činnosti ETVA realizované v rámci tohto mandátu boli pripísateľné štátu. Podobne z judikatúry vyplýva, že pri posudzovaní pripísateľnosti opatrení prijatých podnikom môže byť dôležitý „charakter jeho činností a ich vykonávanie na trhu za bežných podmienok hospodárskej súťaže so súkromnými hospodárskymi subjektmi“⁽⁵⁸⁾. V tejto súvislosti grécke orgány uznali, že „ETVA od svojho zriadenia nepôsobila ako zvyčajná komerčná banka, ale ako špeciálna rozvojová úverová inštitúcia aktívna najmä v oblasti dlhodobých úverov, ktorá hrá rozhodujúcu úlohu v hospodárskom a regionálnom rozvoji krajiny“⁽⁵⁹⁾. V tomto kontexte Komisia pripomína, že banka ETVA kúpila spoločnosť HSY v roku 1985. Angažovanosť ETVA v HSY sa preto rozvíjala v rámci tohto mandátu „rozvojovej banky“, nie v rámci jej komerčných činností, ktoré začali až v roku 1997. Keďže ETVA musela dovtedy podporovať HSY v rámci svojho mandátu „rozvojovej banky“, ETVA nemohla od roku 1997 zrazu skončiť poskytovanie úverov a záruk, o ktoré žiadala HSY, a nechať lodenice zbankrotovať. V tejto súvislosti Komisia pripomína, že v druhej polovici deväťdesiatych rokov bola ETVA oprávnená rozvíjať obchodné činnosti navyše k svojim rozvojovým činnostiam, a nie namiesto svojich rozvojových činností, ktoré mali pokračovať.

- (64) Po tretie, podľa judikatúry môže byť pre preukázanie pripísateľnosti dôležité „právne postavenie podniku (v zmysle, či je upravený verejným právom, alebo bežným právom obchodných spoločností)“⁽⁶⁰⁾. Keďže v tejto súvislosti bolo hlavným cieľom ETVA ako rozvojovej banky vo vlastníctve štátu podporovať rozvoj krajiny financovaním gréckeho hospodárstva, nevzťahovali sa na ňu bankové smernice⁽⁶¹⁾. Až keď jej akcie boli 12. januára 2000 zaregistrované na Aténskej burze cenných papierov, bola ETVA podriadená bežne platným normám dohľadu pre komerčné banky.
- (65) Po štvrté, Komisia poznamenáva, že počas obdobia rokov 1996 – 2002 štát venoval činnosti ETVA mimoriadnu pozornosť. Štát prijal zákon č. 2359/95 s cieľom reštrukturalizovať ETVA a v rámci toho jej poskytol dotáciu vo výške stoviek miliárd drachiem. V roku 1999 sa rozhodol zaregistrovať časť kapitálu na Aténskej burze cenných papierov. O rok neskôr sa rozhodol sprivatizovať väčšinu kapitálu ETVA. Táto privatizácia bola dokončená v roku 2002. To dokazuje, že počas obdobia rokov 1996 – 2002 bol štát hlboko zainteresovaný na činnosti ETVA. Úvery a záruky poskytnuté pre HSY boli také rozsiahle⁽⁶²⁾, že rozhodnutia o poskytnutí nemohol prijímať manažment ETVA bez schválenia alebo priameho príkazu jediného akcionára ETVA.
- (66) V predchádzajúcich odôvodneniach Komisia preukázala, že v období pred predajom ETVA v prospech Bank Piraeus v marci 2002 došlo vo všetkých opatreniach, ktoré prijala ETVA, k použitiu štátnych zdrojov, a všetky opatrenia, ktoré prijala ETVA voči HSY, boli pripísateľné štátu. Komisia preto v individuálnom posúdení každého opatrenia prijatého zo strany ETVA už nebude dokazovať tieto dva body.
- (67) Komisia bude tieto dva body znovu preberať až pri posúdení opatrenia E18c, keďže niektoré strany tvrdia, že toto opatrenie poskytla ETVA v máji 2002, t. j. po kúpe ETVA zo strany Piraeus Bank.
- (69) Komisia musí preto posúdiť, či by niektoré opatrenia mohli čiastočne alebo úplne patriť do pôsobnosti článku 296 zmluvy.
- (70) Žiadny z účastníkov tohto konania nepopiera, že HSY rozvíja civilné a vojenské činnosti. Počas posledných pätnástich rokov bola hlavnou civilnou činnosťou oprava obchodných lodí. Spoločnosť HSY vyrábala aj materiály pre koľajové vozidlá a trupy obchodných lodí. Vojenské činnosti HSY pozostávali zo stavby a opravy vojenských lodí a ponoriek pre grécke námorníctvo.
- (71) Komisia pripomína, že v rozhodnutí o rozšírení konania už boli určené opatrenia, ktorými sa podporujú výhradne vojenské činnosti lodeníc. V rozhodnutí o rozšírení konania sa dospelo k záveru, že tieto opatrenia v plnej miere patria do pôsobnosti článku 296 zmluvy a nevzťahujú sa na ne pravidlá štátnej pomoci. Rozhodnutie o rozšírení konania nebolo napadnuté na súde.
- (72) Niektoré štátne podpory, ktoré sú predmetom tohto rozhodnutia, neboli priradené na konkrétne činnosti, t. j. neboli vyčlenené na financovanie daného projektu. Komisia musí preto určiť, v akej miere tieto štátne podpory zvýhodňovali vojenské činnosti a v akej miere civilné činnosti. Tento výpočet komplikuje skutočnosť, že HSY nevedla osobitné účtovníctvo pre civilné činnosti a pre vojenské činnosti. Komisia za týchto okolností založí svoju analýzu na relatívnej veľkosti týchto dvoch činností. Musí preto vyhodnotiť relatívnu váhu každej činnosti. Komisia poznamenáva, že každá štátna podpora (napr. financovanie, kapitálová dotácia) poskytnutá pre HSY (a nepriradená na financovanie konkrétnej činnosti) pokrývala straty z minulosti (t. j. straty vytvorené minulými zmluvami) a súčasne umožnila lodeniciam financovať budúce činnosti. V záujme určenia, v akej miere daná štátna podpora prinášala prospech pre civilné a pre vojenské činnosti, Komisia preto zastáva názor, že analýza sa nesmie obmedziť na rozdelenie na civilné a vojenské činnosti (t. j. relatívnu váhu každej činnosti) v roku, v ktorom bola podpora poskytnutá, ale je potrebné vypočítať priemerné rozdelenie medzi týmito dvoma činnosťami počas dostatočne dlhého obdobia. Skutočnosť, že relatívna váha týchto dvoch činností sa v jednotlivých rokoch výrazne mení, tiež dokazuje odôvodnenosť používania priemeru za viac rokov. Daný rok skutočne nemusí reprezentatívne vyjadrovať priemerné rozdelenie medzi týmito dvoma činnosťami v strednodobom a dlhodobom horizonte.

3.3. Horizontálna otázka 3: Opatrenia pomoci čiastočne financujúce vojenské činnosti HSY

- (68) Grécko v odpovedi na rozhodnutie o rozšírení konania tvrdí, že viaceré opatrenia prešetrované Komisiou podporovali vojenské činnosti lodeníc. Grécko preto tvrdí, že sa na ne vzťahuje článok 296 zmluvy a nemožno ich posudzovať – a tým menej vymáhať ich vrátenie – podľa pravidiel štátnej pomoci.

(73) V rámci konania vo veci vrátenia pomoci, ktorá bola rozhodnutím C 40/02 uznaná za neoprávnenú a nezlučiteľnú, Grécko tvrdilo, že civilné činnosti tvorili 25 % a vojenské činnosti 75 % činností HSY. Grécko na podporu tohto tvrdenia poskytlo údaje týkajúce sa pracovných hodín a tržieb (t. j. predajnej hodnoty) týchto dvoch činností za roky 1997 až 2005⁽⁶³⁾. V súvislosti s týmto konaním Grécko nepoprelo tieto údaje. Okrem toho Komisia akceptovala rozdelenie 25 % (civilné činnosti) ku 75 % (vojenské činnosti) už v rozhodnutí N 513/01, ktoré nebolo napadnuté na súde. Na základe uvedeného bude Komisia zastávať názor, že civilné činnosti tvorili 25 % a vojenské 75 % činností HSY.

(74) Pokiaľ ide o vojenské činnosti HSY, Komisia v predchádzajúcich rozhodnutiach jednotne akceptovala, že podpora poskytnutá na ne nepatrí do pôsobnosti pravidiel štátnej pomoci⁽⁶⁴⁾. Komisia zopakovala toto posúdenie v bodoch 86 až 90 rozhodnutia o rozšírení konania. Keďže opatrenia, ktoré sú predmetom tohto rozhodnutia, boli poskytnuté HSY (t. j. HSY ako celku) počas tohto istého obdobia, ako je obdobie analyzované v týchto predchádzajúcich rozhodnutiach, musí sa dospieť k záveru, že časť týchto opatrení, ktorými sa podporovali vojenské činnosti HSY, patrí aj do pôsobnosti článku 296 zmluvy a je oslobodená od pôsobnosti pravidiel štátnej pomoci.

(75) Komisia pri individuálnom posudzovaní každého opatrenia určí, či sa ním podporovali výhradne civilné činnosti HSY, alebo či bolo poskytnuté HSY bez vylúčenia na konkrétne použitie⁽⁶⁵⁾:

— Ak boli podporované len civilné činnosti, Komisia zastáva názor, že článok 296 zmluvy sa neuplatňuje a celé opatrenie možno posudzovať podľa článku 87 zmluvy.

— Ak bola spoločnosť HSY podporovaná ako celok, Komisia zastáva názor, že keďže 75 % činností lodeníc sa týka vojenskej výroby, 75 % štátnej podpory zvýhodňovalo vojenské činnosti a patrí do pôsobnosti článku 296 zmluvy. Zvyšných 25 % štátnej podpory možno posudzovať podľa pravidiel štátnej pomoci.

4. OPATRENIA: OPIS, DÔVODY NA ZAČATIE KONANIA, PRIJATÉ PRIPOMIENKY, POSÚDENIE A ZÁVER

(76) Pokiaľ ide o pripomienky Grécka a tretích strán, Komisia poznamenáva, že zahŕňajú širokú škálu argumentov. Tak

napríklad navrhovateľ, spoločnosť Elefsis, vo svojich pripomienkach predložených Komisii tvrdil, že existuje mnoho dôvodov, na základe ktorých by sa opatrenia mali považovať za nezlučiteľnú pomoc. Podobne Grécko, HSY a TKMS/GNSH vo svojich pripomienkach postupne predkladaných Komisii tvrdili, že existuje mnoho dôvodov, na základe ktorých by sa opatrenia mali považovať za zlučiteľné so spoločným trhom.

(77) Podľa článku 253 zmluvy musí Komisia vo svojom rozhodnutí uviesť dôvody, z ktorých vychádza. Komisia však nie je povinná odpovedať na každý z argumentov predložených stranami. Toto rozhodnutie sa preto bude zaoberať len hlavnými bodmi predloženými stranami. Rozhodnutie sa nebude zaoberať najmä niektorými dôvodmi predloženými stranami, ktoré sú jednoznačne nezlučiteľné s faktami a ktoré sú v rozpore s tvrdeniami predloženými tou istou stranou v iných pripomienkach alebo ktoré možno jednoznačne zamietnuť na základe faktov a posúdenia uvedeného v tomto rozhodnutí.

(78) Keďže predmetom tohto prešetrovania je značný počet opatrení, je dôležité očíslovať ich s cieľom uľahčiť čítanie a zabrániť nedorozumeniam. Štyri opatrenia, ktoré sú predmetom rozhodnutia o začatí konania, budú mať preto číslovanie P1 až P4. Dvanásť opatrení, ktorými sa zaoberá rozhodnutie o rozšírení konania, budú mať číslo, ktoré je každému z nich pridelené v danom rozhodnutí, ale s písmenom E pred nimi.

4.1. Zneužitie investičnej pomoci schválenej v roku 1997 (opatrenie P1)

4.1.1. Opis opatrenia

(79) Komisia rozhodnutím N 401/97 povolila investičnú pomoc vo výške 7,8 miliardy GRD (22,9 milióna EUR), ktorú Grécko notifikovalo 20. júna 1997. V uvedenom rozhodnutí sa táto pomoc posudzovala na základe článku 6 „Investičná pomoc“ kapitoly III „Pomoc na reštrukturalizáciu“ smernice Rady 90/684/EHS, v ktorom sa uvádza, že „Investičná pomoc [...] sa nesmie poskytnúť [...], ak nie je spojená s plánom reštrukturalizácie, ktorý sa netýka zvýšenia stavebnej kapacity lodeníc [...]. Takáto pomoc sa nesmie poskytnúť opravovniam lodí, ak nie je spojená s plánom reštrukturalizácie, ktorý vedie k zníženiu celkovej kapacity opravovní“. V rozhodnutí N 401/97 sa uvádza, že bol vypracovaný

obchodný plán, ktorého cieľom je obnova konkurencieschopnosti lodeníc zvýšením produktivity a modernizáciou. Prvým pilierom tohto plánu je rozsiahla reorganizácia a zníženie počtu pracovných síl. Konkrétne, počet pracovníkov sa do konca roku 1997 zníži na 2 000 a zavedú sa pružnejšie metódy práce. V rozhodnutí N 401/97 sa uvádza, že najväčšia časť zníženia počtu pracovných síl sa realizovala už v čase daného rozhodnutia, čo prispeje k zvýšeniu produktivity. Druhým pilierom plánu reštrukturalizácie je investičný program, ktorého cieľom bola náhrada starých a nemoderných zariadení novou modernou technológiou. V rozhodnutí sa uvádza, že lodenice sa podľa plánu vrátia k ziskovosti do konca obchodného plánu, t. j. do roku 2000. Celkové náklady na investičný program boli odhadnuté na 15,62 miliardy GRD (45,9 milióna EUR). V opisnej časti rozhodnutia sa uvádza, že tento program bude financovaný takto: 7,81 miliardy GRD (22,9 milióna EUR) zo štátnej pomoci, 3,13 miliardy GRD (9,2 milióna EUR) navýšením akciového kapitálu a 4,67 miliardy GRD (13,7 milióna EUR) bankovými úvermi. Navýšenie kapitálu sa uskutoční v rovnakom pomere ako rozdelenie kapitálu, t. j. 51 % cez ETVA a 49 % cez zamestnancov HSY. V rozhodnutí sa ďalej uvádza, že bankové úvery sa získajú za bežných trhových podmienok bez štátnych záruk. Komisia vo svojom posúdení pomoci poznamenáva, že podľa plánu reštrukturalizácie nenastane zvýšenie kapacity stavby lodí a dôjde k zníženiu kapacity opravy lodí. Komisia tiež uvádza, že intenzita pomoci (50 %) zostáva v hraniciach intenzity regionálnej pomoci povolenej pre Grécko. Táto intenzita je odôvodnená aj rozsahom s tým spojenou reštrukturalizácie.

4.1.2. Dôvody na začatie konania

- (80) Výmena listov medzi Gréckom a Komisiou, ktorá predchádzala začatiu konania, bola opísaná v kapitole 1 „Postup“ tohto rozhodnutia.
- (81) V rozhodnutí o začatí konania Komisia vyjadrila pochybnosti, že investičná pomoc schválená rozhodnutím N 401/97 mohla byť zneužitá. Po prvé, Komisia poznamenala, že investičný plán bol vykonaný len čiastočne a so značnými omeškami. Grécke orgány poskytli po 31. decembri 1999 viaceré predĺženia lehoty na vykonanie investičného plánu bez konzultácie s Komisiou. Po druhé, kým v rozhodnutí N 401/97 sa uvádza, že investičný program bude financovaný bankovými úvermi získanými za bežných trhových podmienok bez štátnej záruky, spoločnosť pravdepodobne získala úvery od štátom vlastnenej banky za úrokové sadzby, ktoré nezodpovedajú trhovým sadzbám, a jeden z úverov bol pravdepodobne krytý štátnou zárukou. Po tretie, grécke

orgány nezaslali výročné správy o vykonávaní plánu, ako sa vyžaduje v rozhodnutí N 401/97. V dôsledku týchto troch porušení rozhodnutia N 401/97 sa zdá, že investičná pomoc bola zneužitá.

4.1.3. Pripomienky zainteresovaných strán

- (82) Spoločnosť Elefsis zdôrazňuje, že zemetrasenie, ktorým sa zdôvodnilo meškanie, bolo v septembri 1999. To znamená štyri mesiace pred skončením lehoty na vykonanie investičného plánu, ktorou bol 31. december 1999. Spoločnosť HSY zrealizovala do konca roku 1999 len malú časť investičného plánu. Z toho vyplýva, že HSY vykazovala už pred zemetrasením rad výrazných omeškaní v plnení plánu a že nemohla dokončiť načas investičný program, aj keby zemetrasenie nenastalo. Podobne privatizácia HSY, ktorou sa zdôvodnilo jedno omeškanie, sa uskutočnila až neskôr po roku 1999, preto nemohla byť dôvodom pre nedodržanie rozhodnutia N 401/97 zo strany HSY. Elefsis napokon tvrdí, že HSY porušila podmienky stanovené v rozhodnutí N 401/97, keďže dostala úver zaručený štátom a úvery za iných podmienok, ako medzi nezávislými a rovnocennými partnermi. Táto dodatočná pomoc, ako aj investičná pomoc, by sa mali preto vrátiť.
- (83) Spoločnosť HSY predložila tie isté pripomienky ako Grécko; zhrnuté sú v nasledujúcom oddiele.

4.1.4. Pripomienky Grécka

- (84) Grécke orgány listom z 20. októbra 2004 potvrdzujú, že na dokončenie investičného plánu pôvodne stanovili dátum 31. december 1999. V decembri 1999 vykonali prvé kontroly realizácie plánu, ktoré sa týkali výdavkov vynaložených spoločnosťou HSY do 30. júna 1999. Zistilo sa, že výdavky dosiahli 2,7 miliardy GRD (8,1 milióna EUR), čo predstavuje 17,7 % celkových výdavkov investičného programu. Grécke orgány povolili 27. júna 2001 jedno predĺženie do 31. decembra 2001 na dokončenie investície, keďže zemetrasenie zo 7. septembra 1999 spôsobilo škody na zariadeniach lodeníc a oddialilo realizáciu investičného plánu. Rozhodnutím z 28. decembra 2001 povolili grécke orgány druhé predĺženie do 30. júna 2002, lebo proces privatizácie, ktorý začal v januári 2001 (a definitívne bol dokončený 31. mája 2002), si vyžiadala zmrazenie investičného plánu. Keď grécke orgány vykonali druhú kontrolu v máji 2002, zistili, že výdavky vynaložené spoločnosťou HSY do 31. decembra 2001, dosiahli 9,8 miliardy GRD (28,9 milióna EUR), respektíve 63 % celkových investičných nákladov. Rozhodnutím zo 14. júna 2002 sa poskytlo nové predĺženie do 30. júna 2004. Rozhodnutím z 23. júla 2003 povolili grécke orgány úpravu investičného plánu. Pri tejto príležitosti spoločnosť

požiadala, aby sa vylúčili niektoré investičné výdavky potvrdené pri príležitosti druhej kontroly. Tieto výdavky sa týkali zálohových platieb na investície, ktoré sa spoločnosť rozhodla vylúčiť z investičného plánu. Celková suma potvrdená po druhej kontrole sa preto znížila na 23,3 milióna EUR, respektíve 50,75 % celkovej sumy. Listom z 30. júna 2004 požiadali lodenice o nové predĺženie do 31. decembra 2004. K dnešnému dátumu nebola investičná pomoc lodeniciam ešte vyplatená.

- (85) Grécke orgány tvrdia, že pri poskytovaní predĺžení sa v dobrej viere domnievali, že konajú v rámci obmedzení stanovených v rozhodnutí Komisie o schválení pomoci a že sa predĺženia týkali existujúcej pomoci, pre ktorú nebola potrebná nová notifikácia. Domnievali sa, že nie je realistické neposkytnúť možnosť predĺženia investičného plánu takej veľkosti a s takým rámcom pôsobnosti, o to viac pre lodenice, ktoré nemali skúsenosti s realizáciou takéhoto plánu, ako uznala samotná Komisia v svojom rozhodnutí o schválení pomoci. Tvrdia tiež, že informovali Komisiu o predĺžení v novembri 2002. Úprava investičného plánu, ktorú povolili v roku 2003, nezmenila povahu, podstatu ani účel schválenej pomoci. Bola zameraná len na prispôbenie obsahu plánu novým okolnostiam: privatizácii lodeníc, novým zmluvám nepredvídanej povahy (ponorky), zemetraseniu z roku 1999 a technologickému pokroku. Grécke orgány tiež nerozumejú, ako by mohli tieto predĺženia vplývať na povahu pomoci, a tým na jej zlučiteľnosť. Napokon tvrdia, že Komisia by mala posudzovať zlučiteľnosť predĺženia investičného plánu na základe bodu 52 usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach⁽⁶⁶⁾ (ďalej len „usmernenia na záchranu a reštrukturalizáciu z roku 1999“). V tomto prípade by sa pomoc mala považovať za zlučiteľnú, keďže revidovaný plán stanovuje návrat k ziskovosti v primeranej lehote, a to do 30. júna 2004. Grécke orgány predovšetkým tvrdia, že omeškanie nie je spôsobené podnikom, ale vyššou mocou (zemetrasením z roku 1999 a privatizáciou podniku). Na záver dodávajú, že zásada jednorazovej pomoci sa neporuší, keďže pomoc sa bude uplatňovať v rámci úpravy existujúceho plánu reštrukturalizácie.

- (86) Pokiaľ ide o nepredloženie výročných správ o vykonávaní investičného plánu, Grécko zastáva názor,

že táto skutočnosť nie je dostatočne dôležitá, aby bránila úprave plánu.

4.1.5. Posúdenie

4.1.5.1. Článok 296 zmluvy

- (87) Pred vykonaním posúdenia zlučiteľnosti podľa článku 87 a 88 zmluvy je potrebné preskúmať uplatniteľnosť článku 296 zmluvy. V tejto súvislosti pripomína Komisia tieto skutočnosti. Po prvé, investičnú pomoc notifikovalo Grécko v roku 1997 v súlade s postupom podľa článku 88 ods. 3 zmluvy. Notifikovaním pomoci Grécko uznalo, že investičný plán sa týkal najmä civilných činností HSY (t. j. oprava a stavba lodí), pretože v prípade, ak by sa plán týkal vojenských činností a bol by dôležitý pre národnú bezpečnosť, Grécko mohlo v tom čase uplatniť článok 296 Zmluvy o ES a nemuselo by túto investičnú pomoc notifikovať⁽⁶⁷⁾. Grécko navyše nenapadlo rozhodnutie o schválení pomoci, v ktorom Komisia posudzovala notifikovanú pomoc podľa pravidiel štátnej pomoci. Napokon Grécko neuplatnilo článok 296 v reakcii na rozhodnutie o začatí konania. Predchádzajúce skutočnosti sú dostatočné, aby bolo možné dospieť k záveru, že investičný plán nemal vplyv na bezpečnostné záujmy Grécka a každú pomoc na financovanie investičného plánu možno posudzovať podľa pravidiel štátnej pomoci stanovených v článkoch 87 a 88 zmluvy.

4.1.5.2. Existencia zneužitia pomoci

- (88) Postupne budú analyzované tri pochybnosti uvedené v rozhodnutí o začatí konania.
- (89) Pokiaľ ide o porušenie podmienky, že úvery musia byť získané na základe trhových sadziieb a bez štátnej záruky, Komisia zastáva názor, že toto porušenie má vplyv na zlučiteľnosť uvedených opatrení, a nie na zlučiteľnosť investičnej pomoci. Účelom tejto podmienky je zabrániť poskytnutiu dodatočnej pomoci v prospech investičného programu (t. j. zabrániť akumulácii pomoci nad úroveň intenzity stanovenú v rozhodnutí N 401/97). V každom prípade, ako je zdôvodnené ďalej v tomto rozhodnutí,

Komisia rozhodla na základe iných právnych dôvodov, že štátna záruka poskytnutá pre HSY predstavuje nezlučiteľnú pomoc, ktorú je potrebné vrátiť. Pokiaľ ide o úvery, Komisia tiež rozhodla, že prvok pomoci sa musí vrátiť. Keďže sa prvky pomoci vrátia, obnoví sa začiatková situácia a náklady HSY na financovanie nebudú nižšie ako trhová sadzba. Inými slovami, prostredníctvom týchto vrátení sa splní cieľ podmienky stanovenej v rozhodnutí N 401/97, t. j. zamedzí sa poskytnutiu dodatočnej pomoci prostredníctvom financovania HSY za nižšiu ako trhovú sadzbu. Komisia preto odmieta uvedené tvrdenie spoločnosti Elefsis, že sa musí vrátiť prvok pomoci v úveroch a v záruke, ako aj investičná pomoc schválená rozhodnutím N 401/97.

(90) Pokiaľ ide o chýbajúce podávanie výročných správ, ktoré bolo uvedené v rozhodnutí o začatí konania, Komisia zastáva názor, že nepredloženie výročných správ ako také nepredstavuje zneužitie pomoci. V skutočnosti nemení vlastnosti pomoci, jej vplyv, ani vlastnosti investičného programu. Keďže však Grécko neposkytlo tieto informácie v stanovenej lehote, a tým neinformovalo Komisiu o meškaniach v čase, keď nastali, zabránilo Komisii prijať rozhodnutie o týchto problémoch vo vhodnom čase. Toto chýbajúce podávanie správ preto znamená, že dôkazné bremeno pripadá na Grécko – Grécko musí dokázať, že Komisia by súhlasila s postupnými predĺženiami lehoty na realizáciu investičného programu.

(91) Pokiaľ ide o meškanie pri realizácii investičného plánu, ktoré predstavovalo hlavnú pochybnosť uvedenú v rozhodnutí o začatí konania, Komisia dospela k tomuto záveru. Rozhodnutím N 401/97 povolila Komisia pomoc na podporu investícií, ktoré boli „spojené s plánom reštrukturalizácie“, ako sa to vyžaduje v kapitole III „Pomoc na reštrukturalizáciu“ smernice 90/684/EHS. Ako sa uvádza v opise obchodného plánu v rozhodnutí N 401/97, investičný plán nebol v skutočnosti jednoducho spojený s reštrukturalizáciou; bol jedným z dvoch pilierov reštrukturalizácie, keďže lodenice nevykonali v predchádzajúcich rokoch žiadne investície a potrebovali nahradiť „staré zastarané zariadenia novou technológiou“, aby obnovili svoju konkurencieschopnosť. Grécke orgány v oddiele 2.1. svojho listu z 20. októbra 2004 potvrdzujú, že cieľom investičného programu bolo obnoviť konkurencieschopnosť lodeníc HSY zvýšením produktivity a modernizáciou, aby sa stali konkurencieschopným podnikom na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni. Grécko tiež potvrdzuje, že účelom bolo nahradiť zastarané a nepoužívané zariadenia novými zariadeniami s modernou technológiou. Zo samotného rozhodnutia N 401/97, ako aj z listov Grécka sa preto zdá, že investičný program mal rozhodujúcu

úlohu v pláne reštrukturalizácie a v obnovení ziskovosti⁽⁶⁸⁾. Keďže bol „spojený s plánom reštrukturalizácie“ a bol rozhodujúci pre návrat k ziskovosti, je zjavné, že realizácia investičného programu nemohla mať výrazné meškanie. Jeho realizácia bola v skutočnosti naliehavá, aby sa mohla obnoviť ziskovosť. Komisia preto povolila pomoc na podporu investičného programu, ktorý sa mal realizovať v presne stanovenom období; nepovolila pomoc na podporu akéhokoľvek investičného projektu realizovaného v budúcnosti.

(92) Pokiaľ ide o presný čas realizácie tohto investičného programu, rozhodnutie N 401/97 neobsahovalo stanovený harmonogram. V rozhodnutí N 401/97 sa len uvádza, že „ziskovosť lodeníc bude obnovená na konci obchodného plánu, v roku 2000“. Grécke orgány v liste z 20. októbra 2004 uvádzajú, že podľa ministerského rozhodnutia z decembra 2007, ktorým sa poskytuje dotácia, musí byť investičný program dokončený do 31. decembra 1999⁽⁶⁹⁾. Tento dátum sa však nenachádza v rozhodnutí N 401/97. Komisia dospela k záveru, že na základe rozhodnutia N 401/97 mal byť investičný program dokončený najneskôr na konci roku 2000.

(93) Na základe uvedeného dospela Komisia k záveru, že dodržanie termínu 31. december 2000 bolo dôležité na zabezpečenie úspešného splnenia plánu reštrukturalizácie. Okrem toho žiadna investícia realizovaná výrazne neskôr po roku 2000 by sa nemohla považovať za spojenú s plánom reštrukturalizácie, ktorý je uvedený v rozhodnutí N 401/97, ako sa to vyžaduje v smernici 90/684/EHS.

(94) Komisia musí po tejto analýze rozhodnutia N 401/97 určiť, či by poskytla predĺženie lehoty na vykonanie investícií, ak by Grécko o ňu požiadalo a korektne informovalo Komisiu o meškaniach. Zemetrasenie v septembri 1999 čiastočne poškodilo tieto zariadenia lodeníc: steny, strechy, okná, konštrukciu troch budov, potrubia, elektrické siete, nábrežia a koľajnice žeriavových dráh. Grécko tvrdí, že zemetrasenie prinútilo lodenice zastaviť investičný plán a sústrediť sa na opravu týchto škôd.

(95) Lodnice požiadali s odôvodnením, že zemetrasenie spôsobilo omeškanie, v novembri 2000 o prvé posunutie dátumu dokončenia investičného programu do 31. decembra 2001. Otázkou je, či by Komisia schválila

túto žiadosť, ak by ju bola dostala. Komisia poznamenáva, že v prípade, ak by uplatnila odsek 52 usmernení na záchranu a reštrukturalizáciu z roku 1999, neschválila by prvé predĺženie, keďže plán reštrukturalizácie schválený v roku 1997 sa zjavne stal nedostatočný na obnovenie ziskovosti z hľadiska situácie existujúcej v novembri 2000 a žiadny ďalší plán reštrukturalizácie umožňujúci návrat k ziskovosti nebol v tom čase k dispozícii. Komisia však pochybuje, že by uplatnila odsek 52 usmernení na záchranu a reštrukturalizáciu z roku 1999, keďže pomoc nebola schválená na základe týchto usmernení, neexistovala „zmena a doplnenie“ obsahu plánu, ale len posun dátumu dokončenia investícií, a v rozhodnutí N 401/97 a v smernici 90/684/EHS neexistovali jasné ustanovenia týkajúce sa zmeny dátumu dokončenia investícií. Okrem toho, keďže silné zemetrasenie je udalosť presahujúca rámec zodpovednosti lodeníc a gréckych orgánov, ktorá je výnimočná a nesúvisí s hospodárstvom a podnikaním, Komisia by pravdepodobne dospela k záveru, že opodstatňuje posun o niekoľko mesiacov. Realizácia investičného plánu je navyše náročnou záležitosťou, ktorá môže vyžadovať niekoľko mesiacov navyše. Preto aj keď jeden rok je dlhé oneskorenie, je primerané domnievať sa, že Komisia by mohla súhlasiť s týmto predĺžením.

- (96) Pokiaľ ide o druhé predĺženie poskytnuté gréckymi orgánmi, Grécko a HSY ho odôvodnili privatizáciou lodeníc, počas ktorej bol investičný plán zmrazený⁽⁷⁰⁾. Inými slovami, posun realizácie investičného programu vyplýval z vedomého rozhodnutia pozastaviť realizáciu. Komisia určite nemôže schváliť predĺženie lehoty na realizáciu investičného programu, keď sa vedome prijalo rozhodnutie zastaviť realizáciu na niekoľko kvartálov roka. V súlade s už prijatým záverom dodržanie časového plánu stanoveného na realizáciu plánu reštrukturalizácie bolo rozhodujúce. Komisia povolila pomoc na podporu konkrétneho plánu reštrukturalizácie realizovaného v danej lehote. Ako doplnujúci argument Komisia poznamenáva, že v prípade, ak by sa predĺženia po 31. decembri 2001 schválili, obdobie reštrukturalizácie by bolo také dlhé, že investície vykonané po tomto dátume by sa nemohli považovať za „spojené“ – v zmysle smernice 90/684/EHS – s reštrukturalizáciou, ktorá začala už v roku 1996. Plán reštrukturalizácie schválený v roku 1997 nebol dostatočný na riešenie ťažkej finančnej situácie lodeníc v období po roku 2001. V rokoch 2001 – 2002 sa navyše prijali významné

reštrukturalizačné opatrenia, ktoré boli nové a neboli zahrnuté do plánu reštrukturalizácie uvedeného v rozhodnutí N 401/97 (napríklad dodatočné zníženie stavu pracovníkov). Z hľadiska uvedených dôvodov Komisia zastáva názor, že by neschválila predĺženie investičného obdobia po 31. decembri 2001.

- (97) Na záver Komisia zastáva názor, že žiadna pomoc na podporu investičných výdavkov vynaložených po 31. decembri 2001 nepatrí do pôsobnosti rozhodnutia N 401/97.
- (98) Grécko tvrdí, že aj keby sa Komisia domnievala, že pomoc pre niektoré investičné výdavky nepatrí do pôsobnosti rozhodnutia N 401/97, táto pomoc by sa mala napriek tomu považovať za zlučiteľnú ako pomoc na reštrukturalizáciu na základe usmernení na záchranu a reštrukturalizáciu z roku 1999. Komisia musí preto analyzovať, či by sa pomoc na podporu investičných výdavkov, ktoré HSY vynaložila po 31. decembri 2001, mohla považovať za zlučiteľnú. Komisia poznamenáva, že niet pochybností, že HSY bola po 31. decembri 2001 podnikom v ťažkostiach. Napríklad straty naakumulované počas predchádzajúcich rokov boli také veľké, že čisté vlastné imanie bolo záporné. Preto každá pomoc poskytnutá podniku, a najmä pomoc na podporu modernizácie zastaraného zariadenia, by sa mala považovať za pomoc na reštrukturalizáciu. Komisia však zastáva názor, že podnik nesplnil podmienky na získanie pomoci podľa usmernení na záchranu a reštrukturalizáciu z roku 1999. Zásada jednorazovej pomoci stanovená v odseku 48 týchto usmernení bola napríklad porušená, keďže Grécko už poskytlo pomoc na reštrukturalizáciu HSY ministerskou vyhláškou z decembra 1997. Investičná pomoc schválená rozhodnutím N 401/97 bola vlastne pomocou na reštrukturalizáciu podľa smernice 90/684/EHS a podľa samotného rozhodnutia N 401/97. V odseku 48 usmernení na záchranu a reštrukturalizáciu z roku 1999 sa povoľuje výnimka zo „zásady jednorazovej pomoci“ pri „výnimočných a nepredvídateľných okolnostiach“. Komisia nedokáže určiť, aké výnimočné a nepredvídateľné okolnosti by mohli odôvodniť poskytnutie pomoci na reštrukturalizáciu v prospech investičných výdavkov vynaložených po 31. decembri 2001. Najmä zemetrasenie zo septembra 1999 môže, ako sa už usúdilo, oprávniť obmedzený posun realizácie investičného plánu. Nepredstavuje však dôvod na posun realizácie investičného plánu po 31. decembri 2001. Pokiaľ

ide o zmrazenie plánu počas procesu privatizácie, nespĺňa definíciu „výnimočných a nepredvídateľných okolností“. Grécko tvrdí, že zásada jednorazovej pomoci by sa neporušila, keďže pomoc by sa poskytla ako súčasť úpravy existujúceho plánu reštrukturalizácie. Ako sa už dôkladne vysvetlilo, Komisia zastáva názor, že investície realizované po 31. decembri 2001 nie sú súčasťou investičného programu uvedeného v rozhodnutí N 401/97. Okrem toho sa v odseku 52 usmernení na záchranu a reštrukturalizáciu z roku 1999 uvádza, že „z revidovaného plánu musí stále vyplývať návrat k ziskovosti v primeranom časovom horizonte“. Podľa pôvodného plánu by sa ziskovosť lodení mala obnoviť do roku 2000. Komisia preto zastáva názor, že plánované obnovenie ziskovosti v júni 2004 predstavovalo príliš dlhé oneskorenie v porovnaní s pôvodným plánom a už nebolo v primeranom časovom horizonte. Na záver Komisia poznamenáva, že schválenie takého dlhého predĺženia obdobia reštrukturalizácie by bolo podobné obídeniu zásady jednorazovej pomoci.

- (99) Komisia preto zastáva názor, že pomoc v prospech investičných výdavkov vynaložených do 31. decembra 2001 a súvisiacich s investičným programom uvedeným v rozhodnutí N 401/97 možno považovať za patriacu do pôsobnosti rozhodnutia N 401/97. Žiadna ďalšia pomoc nepatrí do pôsobnosti rozhodnutia N 401/97. Okrem toho je každá ďalšia pomoc v prospech ostatných investičných výdavkov, ktoré vynaložila spoločnosť HSY, nezlučiteľná so spoločným trhom. Keďže Grécko uviedlo, že investičná pomoc ešte nebola vyplatená v prospech HSY, HSY nemusí vracať žiadnu pomoc.

4.2. Úver vo výške 4,67 miliardy GRD (13,72 milióna EUR) poskytnutý v roku 1999 a krytý štátnou zárukou (opatrenie P2)

4.2.1. Opis opatrenia

- (100) Grécko uvádza, že tento osemročný úver vo výške 4,67 miliardy GRD (13,72 milióna EUR) poskytla ETVA na financovanie investičného programu⁽⁷¹⁾. Rozhodnutím z 8. decembra 1999 poskytla vláda záruku a účtovala ročné poplatky za záruku vo výške 100 bázičných bodov. Úver bol uzatvorený 29. decembra 1999 a bol vyplatený v prospech HSY v postupných tranžiach od daného dátumu do 26. októbra 2000 v celkovej výške 12,76 milióna EUR⁽⁷²⁾. Úroková sadzba bola ATHIBOR (od 1. januára 2001 EURIBOR) plus 25 bázičných bodov. Dňa 31. mája 2002 boli štátna záruka a úver predĺžené do 30. júna 2009 a úroková sadzba sa zvýšila o 100 bázičných bodov. Splácanie kapitálu začalo prvou platbou v decembri 2003.

4.2.2. Dôvody na začatie konania

- (101) V rozhodnutí o začatí konania sa uvádza, že štátna záruka by mohla predstavovať štátnu pomoc, ktorej

zlučiteľnosť je sporná. Okrem toho, aj keby sa nebrala do úvahy oprávnenosť pomoci, v rozhodnutí N 401/97 sa uvádza, že na účel financovania investičného programu sa bankové úvery budú získavať za bežných trhových podmienok bez štátnej záruky. Zdá sa preto, že štátne záruky ako také boli zakázané rozhodnutím N 401/97.

4.2.3. Pripomienky zainteresovaných strán

- (102) Spoločnosť Elefsis zaslala tieto pripomienky týkajúce sa opatrení P2, P3 a P4. Pripomína, že rozhodnutie N 401/97 vyžadovalo, aby bankové úvery na financovanie HSY boli získané za bežných trhových podmienok bez štátnej záruky. Možno dokázať, že tieto tri úvery neboli poskytnuté v rámci vzťahov medzi samostatnými a rovnocennými partnermi. Po prvé, tieto úvery boli poskytované po roku 1999, keď finančná situácia HSY bola katastrofická a hrozilo riziko, že spoločnosti bude odobraté povolenie na prevádzku. Po druhé, úvery boli poskytnuté v čase, keď bolo jasné, že HSY neuskutočnila svoj plán reštrukturalizácie/investičný plán a nedodrжала podmienky rozhodnutia N 401/97. Po tretie, vzhľadom na katastrofickú finančnú situáciu HSY a chýbajúcu možnosť zabezpečenia založeného na vzťahu medzi samostatnými a rovnocennými partnermi by HSY nebola schopná získať tieto úvery od súkromného bankového sektora.

4.2.4. Pripomienky Grécka

- (103) Grécke orgány (ako aj HSY) tvrdia, že štátna záruka nepredstavuje štátnu pomoc a bola poskytnutá za bežných trhových podmienok. Svoju analýzu zakladajú na týchto skutočnostiach:

— Lodenice mohli uzatvoriť podobný úver s ktoroukoľvek inou bankou poskytnutím iných druhov zabezpečenia ako štátnej záruky. Konkrétne, spoločnosť mohla poskytnúť ako zabezpečenie niektoré pohľadávky týkajúce sa veľkých kontraktov alebo niektoré záložné práva na svoje aktíva.

— Ročný poplatok za záruku vo výške 1 % predstavuje trhovú sadzbu. Navyše nie je selektívny, keďže grécky štát poskytol viaceré záruky počas daného obdobia a v niektorých prípadoch bol poplatok účtovaný štátom oveľa menší.

— Aj keby sa Komisia domnievala, že poplatky za záruku sú nižšie ako trhovú sadzbu, štát aj tak konal ako investor v trhovom hospodárstve, keďže bol akcionárom HSY (prostredníctvom ETVA) a mal by prospech z návratu k ziskovosti vyplývajúceho z realizácie investičného plánu.

— Skutočnosť, že cieľom úveru bolo financovanie investičného plánu, ktorý bol schválený Komisiou, mala predstavovať dostatočne spoľahlivý základ pre veriteľskú banku a ručiteľa z hľadiska očakávania, že HSY bude schopná splatiť úver.

— Úver a poplatky za záruku sa pravidelne splácajú.

4.2.5. Posúdenie

4.2.5.1. Článok 296 zmluvy

(104) Pred vykonaním posúdenia zlučiteľnosti podľa článku 87 zmluvy je potrebné preskúmať uplatniteľnosť článku 296 zmluvy. Komisia poznamenáva, že na základe rozhodnutia o poskytnutí pomoci bola HSY povinná použiť na financovanie investičného programu zaručený úver, ako aj dva ďalšie úvery, ktoré boli predmetom rozhodnutia o začatí konania (t. j. opatrenia P3 a P4) ⁽⁷³⁾. Podľa záveru, ku ktorému sa dospelo v posúdení opatrenia P1, investičný program nepatrí do pôsobnosti článku 296 zmluvy. Komisia preto zastáva názor, že na tieto tri úvery vyčlenené na financovanie investičného programu sa vzťahujú pravidlá štátnej pomoci a nevzťahuje sa na ne článok 296 zmluvy.

4.2.5.2. Existencia pomoci

(105) Najprv je potrebné overiť, či štátna záruka spĺňa podmienky, podľa ktorých predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy.

(106) Na posúdenie existencie pomoci v rôznych zárukách prešetrovaných v tomto rozhodnutí použije Komisia oznámenie Komisie o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o štátnej pomoci vo forme záruk ⁽⁷⁴⁾ (ďalej len „oznámenie o zárukách“), ktoré bolo uverejnené v marci 2000. Ako sa však uvádza v jeho oddiele 1.4., nepredstavuje zmenu politiky, ale skôr podrobnejšie vysvetľuje metódu, ktorú Komisia dovtedy používala na posudzovanie záruk. Zásady uvedené v oznámení o zárukách možno preto použiť aj na posudzovanie záruk poskytnutých pred marcom 2000. V súlade s týmto záverom v rozhodnutí o začatí konania použila Komisia oznámenie o zárukách na posúdenie opatrenia P2. Grécko nenamietalo proti tomuto uplatneniu. Naopak, Grécko ho tiež uplatnilo na posúdenie opatrenia P2 ⁽⁷⁵⁾.

(107) Po prvé, na to, aby opatrenie patrilo do pôsobnosti článku 87 ods. 1, musí sa týkať štátnych zdrojov. To je splnené v prípade opatrenia P2, keďže poskytnutím tejto záruky štát vystavil riziku štátne zdroje.

(108) Po druhé, je potrebné zistiť, či opatrenie je selektívne. Grécko tvrdí, že štát poskytol viaceré záruky iným podnikom a tiež účtoval poplatky za záruku vo výške 1 %. Grécko predložilo zoznam týchto podnikov. Komisia zastáva názor, že táto skutočnosť nedokazuje, že toto opatrenie bolo všeobecným opatrením. Na to, aby opatrenie bolo všeobecným opatrením, musí byť prístupné pre všetky hospodárske subjekty pôsobiace v členskom štáte. Musí byť účinne prístupné pre všetky podniky na základe rovného prístupu a jeho rozsah pôsobnosti nesmie byť *de facto* znížený, napríklad prostredníctvom právomoci štátu poskytnúť ho podľa vlastného uváženia, alebo prostredníctvom iných faktorov, ktoré obmedzujú jeho praktický vplyv. Toto opatrenie nemožno preto považovať za všeobecné opatrenie. Najmä skutočnosť, že niektoré podniky dostali štátnu záruku, neznamená, že všetky podniky ju mohli dostať. Grécko nepreukázalo, že poskytnutie štátnej záruky je prístupné pre všetky hospodárske subjekty na základe rovného prístupu. Okrem toho všetky podniky, ktoré sa nachádzajú na zozname predloženom Gréckom, sú podniky vo vlastníctve štátu alebo podniky vykonávajúce niektoré vojenské činnosti. Zdá sa preto, že súkromné podniky nemohli dostať takúto záruku na financovanie svojej bežnej činnosti. Grécko v skutočnosti neuvádza právny základ, na základe ktorého minister financií rozhodol 8. decembra 1999 o poskytnutí záruky. Je pravdepodobné, že je ním zákon č. 2322/1995, ktorý predstavuje selektívne opatrenie, ako bude vysvetlené v posúdení opatrenia E12b.

(109) Po tretie, musí byť dokázaná existencia výhody. V súlade s bodom 2.2.2. oznámenia o zárukách, keďže záruka bola poskytnutá pred poskytnutím úveru, a nie dodatočne, nemožno predpokladať, že ide o pomoc v prospech veriteľa. Prešetriť je preto potrebné pomoc dlžníkovi v zmysle bodu 2.1.1. oznámenia o zárukách. Grécko tvrdí, že neexistuje žiadna výhoda, keďže spoločnosť HSY mohla získať podobný úver, ak by poskytla banke namiesto štátnej záruky iné zabezpečenie. Komisia zastáva názor, že nie je potrebné prešetriť, či by HSY mohli získať tento úver poskytnutím iného zabezpečenia. Komisia musí v skutočnosti posúdiť, či príslušná transakcia realizovaná štátom, a to poskytnutie záruky na úver bez krytia akýmkoľvek zabezpečením, by bola prijateľná pre investora v trhovom hospodárstve. Záruka na

úver zabezpečená záložným právom na niektoré aktíva alebo postúpením pohľadávok predstavuje inú transakciu. Ako sa uvádza v oddiele 2.1.1. oznámenia o záruke, jednou z potenciálnych výhod štátnej záruky je možnosť dlžníka „poskytnúť menšie zabezpečenie“. Okrem toho, aj keby sa musela posudzovať možnosť získať financovanie poskytnutím väčšieho zabezpečenia, Komisia už dospela k záveru v oddiele 3.1. tohto rozhodnutia, že po 30. júni 1999 by HSY nedostala úvery ani záruky od súkromných bánk, ani keby poskytla banke zabezpečenie. Komisia dospela k záveru, že keďže štátna záruka bola poskytnutá v decembri 1999, zvýhodnila spoločnosť HSY tým, že jej zaobstarala financovanie, ktoré by HSY na trhu nezískala.

- (110) Grécko tiež tvrdí, že poplatky za záruku vo výške 1 % predstavovali trhovú cenu, a preto neexistuje žiadna výhoda. Komisia poznamenáva, že Grécko neposkytlo žiadne trhové údaje, z ktorých by vyplývalo, že banky boli ochotné poskytnúť záruku za túto cenu. Grécko predložilo len zoznam záruk poskytnutých štátom počas toho istého obdobia za tú istú cenu. Komisia nerozumie, ako by tento zoznam štátnych záruk mohol dokazovať, že poplatky za záruku požadované od HSY sú v súlade s trhom a nepredstavujú pomoc. Tento zoznam hlavne nemožno považovať za „štátnu záručnú schému, [ktorá] nepredstavuje štátnu pomoc podľa článku 87 ods. 1“, keďže, ako dokazuje záruka v prospech HSY, nespĺňa viaceré z podmienok stanovených v oddiele 4.3. oznámenia o zárukách. Okrem toho, aj keby poplatky za záruku vo výške 1 % zodpovedali trhovým podmienkam pre iné (zdravé) spoločnosti, neznamenalo by to automaticky, že to platí pre podnik v ťažkostiach, akým je HSY.
- (111) Pokiaľ ide o tvrdenie, že poplatky za záruku, ktoré sú nižšie ako trhová cena, by mohli byť prijateľné pre súkromného investora za podobných okolností z dôvodu, že Grécko bolo akcionárom HSY, Komisia ho zamietla už v oddiele 3.1. tohto rozhodnutia.
- (112) Z oddielu 3.1. tiež vyplýva, že 30. júna 1999 boli k dispozícii dostatočné informácie pre prijatie záveru, že HSY sa nepodarilo uzatvoriť dostatok zmlúv na stavbu lodí, aby obnovili svoju ziskovosť, a že v rokoch 1999 a 2000 utrpia ťažké straty. Preto fakt, že investičný plán schválený v roku 1997 Komisiou bol financovaný úverom, by uspokojil potenciálneho veriteľa v rokoch 1997 a 1998, nie však banku v decembri 1999, keďže bolo jasné, že obchodný plán zlyhal. Príslušné tvrdenie Grécka sa preto musí zamietnuť.
- (113) Na záver, pokiaľ ide o fakt uplatnený Gréckom, že úver sa spláca v súlade s podmienkami zmluvy, Komisia nerozumie, ako by to mohlo dokázať, že súkromná banka by

poskytla predmetný úver. Na čom skutočne záleží, je situácia podniku a informácie dostupné v čase, keď bola záruka poskytnutá⁽⁷⁶⁾. Komisia uvádza ako doplňujúcu skutočnosť, že v súlade s informáciami dostupnými v čase poskytnutia záruky a na základe ktorých sa mohlo očakávať, že lodenice zaznamenajú veľké straty v nasledujúcich rokoch, lodenice skutočne zaznamenali v nasledujúcich rokoch veľké straty a ich čisté vlastníctvo naozaj vykazovalo vysoko zápornú hodnotu. Okrem toho spoločnosť HSY prežila (a preto je schopná splácať úver) len z dôvodu pokračujúcej podpory vo forme štátnej pomoci.

- (114) Na základe uvedeného Komisia zastáva názor, že toto opatrenie poskytuje pre HSY výhodu.
- (115) Táto selektívna výhoda naruša hospodársku súťaž, keďže poskytuje financovanie v čase, keď by HSY nebola získala financovanie na trhu a bola podnikom v ťažkostiach. Opatrenie preto prispelo k zachovaniu HSY a k financovaniu jej činností. Keďže niektorí konkurenti HSY pôsobia v iných členských štátoch⁽⁷⁷⁾, toto narušenie hospodárskej súťaže má vplyv na obchod medzi členskými štátmi⁽⁷⁸⁾.
- (116) Keďže táto záruka spĺňa všetky podmienky stanovené v článku 87 ods. 1 zmluvy, predstavuje štátnu pomoc. Keďže v rozpore s požiadavkou stanovenou v článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES bola poskytnutá bez predchádzajúcej notifikácie, predstavuje neoprávnenú pomoc.
- (117) Keďže Komisia práve dokázala, že selektívna výhoda poskytnutá pre HSY naruša hospodársku súťaž a obchod, Komisia nebude vo svojom posúdení zostávajúcich opatrení opakovať analýzu existencie narušenia hospodárskej súťaže a obchodu.

4.2.5.3. Zlučiteľnosť pomoci

- (118) Pokiaľ ide o zlučiteľnosť pomoci podľa článku 87 ods. 2 a 3 zmluvy, Komisia poznamenáva, že sa neuplatňuje žiadne z ustanovení článku 87 ods. 2 a článku 87 ods. 3 písm. b) a d). Pokiaľ ide o zlučiteľnosť pomoci podľa článku 87 ods. 3 písm. a), c) a e), pomoc lodnému staviteľstvu bola od 1. januára 1999 upravená nariadením Rady (ES) č. 1540/98 z 29. júna 1998, ktorým sa stanovujú nové pravidlá pomoci pre stavbu lodí⁽⁷⁹⁾ [ďalej len „nariadenie (ES) č. 1540/98“]. Keďže cieľom zaručeného úveru bolo financovanie investičného plánu, ktorý bol súčasťou plánu reštrukturalizácie, a keďže HSY sa okrem toho nachádzala v ťažkostiach, štátna záruka by sa mala posudzovať na základe článku 5 nariadenia (ES) č. 1540/98. Je jasné, že opatrenie nespĺňa podmienky stanovené v tomto článku. Konkrétne, v článku 5 sa uvádza, že pomoc na reštrukturalizáciu „sa môže výnimočne považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom za

predpokladu, že dosahuje súlad s usmerneniami Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach“. Usmerneniami uplatniteľnými v čase poskytnutia pomoci boli usmernenia na záchranu a reštrukturalizáciu z roku 1999, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev 9. októbra 1999⁽⁸⁰⁾ a nadobudli účinnosť v ten istý deň. Viaceré z podmienok schválenia pomoci stanovené v oddiele 3.2.2. týchto usmernení nie sú splnené. Pokiaľ ide napríklad o podmienku b) „Obnovenie ziskovosti“, Komisia poznamenáva, že štátnou zárukou sa financoval investičný plán, ktorý bol súčasťou plánu reštrukturalizácie a ktorý už bol v decembri 1999 absolútne nepostačujúci na obnovenie dlhodobej ziskovosti HSY. Pokiaľ ide o podmienku d) „Pomoc obmedzená na minimum“, Komisia už v rozhodnutí N 401/97 rozhodla, že štátna pomoc môže dosiahnuť maximálne 50 % investičných nákladov a zostávajúcich 50 % sa bude financovať z prostriedkov získaných od akcionárov a z bankových úverov získaných za trhových podmienok. Preto sa nemohla poskytnúť žiadna dodatočná pomoc v prospech investičného plánu, inak by sa porušila maximálna intenzita pomoci vo výške 50 %. Štátnou zárukou sa porušila aj zásada jednorazovej pomoci stanovená v oddiele 3.2.3. usmernení na záchranu a reštrukturalizáciu z roku 1999, keďže rozhodnutím N 401/97 Komisia schválila investičnú pomoc, ktorá podľa smernice 90/684/EHS predstavovala druh pomoci na reštrukturalizáciu. Táto pomoc bola spoločnosti HSY poskytnutá ministerskou vyhláškou z decembra 1997 (ale, ako sa uvádza v odôvodnení 84 tohto rozhodnutia, Grécko tvrdí, že ešte nebola lodeniciam vyplatená).

(119) Na základe uvedeného Komisia zastáva názor, že štátna záruka predstavuje neoprávnenú a nezlučiteľnú pomoc, ktorá sa musí vrátiť. Ak doba platnosti štátnej záruky ešte neskončila v čase tohto rozhodnutia, musí sa okamžite ukončiť. To však nestačí na obnovenie situácie, ktorá by existovala bez poskytnutia pomoci, keďže HSY počas viacerých rokov profitovala z úveru, ktorý by nebola získala bez zásahu štátu. S cieľom vykompenzovať túto výhodu Komisia v súlade so záverom, ktorý sa dosiahol v oddiele 3.1. tohto rozhodnutia, zastáva názor, že rozdiel medzi celkovými nákladmi zaručeného úveru (úroková sadzba a poplatok za záruku) a referenčnou sadzbou pre Grécko zvýšenou o 600 bázických bodov sa musí vrátiť za roky, počas ktorých bola záruka platná.

(120) Komisia sa domnieva, že to obnoví situáciu, ktorá by existovala bez štátnej záruky. Tým sa anuluje porušenie zákazu štátnych záruk a financovania za sadzbu nižšiu

ako trhovú sadzbu, ktorý je stanovený v rozhodnutí N 401/97.

4.3. Úver poskytnutý v roku 1999 vo výške 1,56 miliardy GRD (4,58 milióna EUR) (opatrenie P3)

4.3.1. Opis opatrenia

(121) V roku 1999 získala HSY úver vo výške 1,56 miliardy GRD (4,58 milióna EUR) od ETVA, ktorá dostala ako zabezpečenie právo na platbu prvej tranže investičnej pomoci povolenej rozhodnutím N 401/97. Tento úver bol uzatvorený 28. júla 1999 a v plnej výške bol vyplatený spoločnosti HSY nasledujúci deň. Pôvodná dĺžka trvania úveru bola do 31. marca 2001. Po následných predĺženiach bol úver splatený 2. augusta 2004. Úroková sadzba bola ATHIBOR (od 1. januára 2001 EURIBOR) plus 100 bázických bodov⁽⁸¹⁾.

4.3.2. Dôvody na začatie konania

(122) V rozhodnutí o začatí konania Komisia uvádza, že úver mohol predstavovať pomoc, ktorej zlučiteľnosť je sporná. Ak by sa navyše zistilo, že tento úver bol krytý štátnou zárukou, predstavovalo by to porušenie rozhodnutia N 401/97, v ktorom je uvedené, že na financovanie investičného programu sa bankové úvery budú získavať za bežných trhových podmienok bez štátnych záruk.

4.3.3. Prípomienky zainteresovaných strán

(123) Spoločnosť Elefsis okrem pripomienok uvedených v súvislosti s opatrením P2 tvrdí, že keďže opatrenia P3 a P4 boli poskytnuté v čase, keď bolo jasné, že HSY sa nepodarilo vykonať jej plán reštrukturalizácie/investičný plán a nedodržala podmienky rozhodnutia N 401/97, existovalo značné riziko, že záruky poskytnuté na tieto úvery, t. j. platba schválenej investičnej pomoci, boli neoprávnené, a tým neplatné a nevyvratiteľné.

4.3.4. Prípomienky Grécka

(124) Grécke orgány (a HSY) tvrdia, že tento úver bol poskytnutý za trhových podmienok. Konkrétne, úroková sadzba je podobná sadzbe niektorých úverov, ktoré počas tohto obdobia poskytla ETVA iným podnikom. HSY mohla získať úver od inej banky, ale logicky uprednostnili ETVA, ktorá bola jej akcionárom. Okrem toho zabezpečenie vo forme postúpenia pohľadávok na prvú tranžu investičnej pomoci predstavovalo kolaterál prijateľný pre každú banku. Na záver Grécko poznamenáva, že úver bol v plnej miere splatený banke.

4.3.5. Posúdenie

4.3.5.1. Článok 296 zmluvy

- (125) Komisia už v posúdení opatrenia P2 dospela k záveru, že opatrenie P3 nepatrí do pôsobnosti článku 296 zmluvy. Musí sa preto posudzovať podľa pravidiel štátnej pomoci.

4.3.5.2. Existencia pomoci

- (126) Po prvé, Komisia poznamenáva, že úver poskytla banka ETVA a nebol krytý štátnou zárukou.

- (127) Pokiaľ ide o selektivnosť opatrenia, Grécko poznamenáva, že iné podniky dostali od ETVA úvery za podobné úrokové sadzby. Ako sa už však vysvetlilo v posúdení opatrenia P2, opatrenie je všeobecným opatrením, len ak spĺňa prísne podmienky, ktoré v tomto prípade evidentne nie sú splnené. Opatrenie napríklad nie je prístupné pre všetky podniky na základe rovného prístupu, keďže úrokové sadzby sú u jednotlivých dlžníkov rôzne a závisia od rozhodnutia ETVA, či poskytne úver a za akých podmienok. Opatrenie je preto selektívne.

- (128) Pokiaľ ide o existenciu výhody, Komisia poznamenáva, že tento úver bol poskytnutý po 30. júni 1999 v čase, keď spoločnosť už nemala prístup k úverovému trhu, ako sa vysvetľuje v oddiele 3.1. tohto rozhodnutia. Skutočnosť, že ETVA účtovala počas daného obdobia za niektoré úvery iným podnikom podobnú úrokovú sadzbu, nedokazuje, že táto úroková sadzba by bola prijateľná pre súkromnú banku za podobných okolností. Po prvé, úroková sadzba, ktorú požaduje súkromná banka za konkrétny úver, závisí od úverovej schopnosti dlžníka. Grécko nepreukázalo, že riziko úpadku ostatných dlžníkov v zozname bolo podobné riziku úpadku HSY. Komisia pripomína, že situácia HSY bola v tom čase veľmi zlá. Je preto pravdepodobné, že investor v trhovom hospodárstve by žiadal za úvery pre HSY vyššiu úrokovú sadzbu ako za úvery pre zdravé podniky. Po druhé, aj keby bolo riziko úpadku ostatných dlžníkov také vysoké ako v prípade HSY, zoznam predložený

Gréckom by aj tak nepostačoval na vyvodenie záveru, že táto úroková sadzba predstavovala trhovú cenu. Zoznam predložený Gréckom obsahuje len úvery poskytnuté zo strany ETVA, ktorá bola bankou vo vlastníctve štátu (a navyše rozvojovou bankou), a je preto možné, že ostatné úvery tiež obsahujú prvok pomoci. Preto zoznam neposkytuje dôkaz, že by boli prijateľné pre súkromnú banku.

- (129) Grécke orgány tiež tvrdia, že zabezpečenie vo forme postúpenia pohľadávok na prvú tranžu investičnej pomoci predstavovalo kolaterál, pre ktorý by bol úver prijateľný pre každú súkromnú banku. Komisia poznamenáva, že podľa rozhodnutia vlády, ktorým bola schválená investičná pomoc, sa platba prvej tranže pomoci uskutoční, keď príslušný kontrolný orgán zaregistruje, že investičné výdavky dosiahli 2,73 miliardy GRD. Okrem toho sa platba mala uskutočniť do 31. decembra 1999. Ako sa zistilo kontrolami vykonanými gréckymi orgánmi v decembri 1999 (pozri pripomienky Grécka k opatreniu P1), suma 2,73 miliardy GRD sa dosiahla presne 30. júna 1999. Keďže úver bol poskytnutý v júli 1999 a keďže v tom čase sa už pravdepodobne mohlo odhadnúť, že hranica 2,73 miliardy GRD sa dosiahla alebo sa čoskoro dosiahne, pravdepodobnosť prijatia prvej tranže pomoci sa preto mohla na prvý pohľad považovať za veľmi vysokú. Stále však mohli nastať rôzne problémy brániace vyplateniu pomoci. Po prvé, v prípade, ak by sa HSY dostala do úpadku, nebolo isté, či by grécke orgány súhlasili s vyplatením investičnej pomoci podniku, ktorý zbankrotoval⁽⁸²⁾. Banka by potom musela začať nákladné a zdĺhavé právne kroky na vymáhanie vrátenia peňazí. Po druhé, nie je isté, či by príslušné kontrolné orgány schválili vynaložené investičné výdavky s tým, že minimálna hranica by sa nedosiahla v stanovenej lehote. Po tretie, mohli by sa vyskytnúť ďalšie administratívne problémy. Presne to sa aj stalo⁽⁸³⁾, keď grécke orgány niekoľko rokov neplatili prvú tranžu pomoci. Ako sa uvádza v kapitole 1 „Konanie“ tohto rozhodnutia, keď sa Komisia neskôr dozvedela o posune realizácie investičného plánu, požiadala o pozastavenie platby pomoci, ktorá ešte nebola vyplatená v prospech HSY. Komisia dospela k záveru, že platba prvej tranže investičnej pomoci štátom bola pravdepodobná, ale nie istá. Z hľadiska ťažkej situácie HSY by súkromná banka bola žiadala zabezpečenia, ktoré by sa mohli uplatniť rýchlo a s istotou, a nebola by spokojná so zabezpečením, ktorého hodnota by za určitých okolností mohla byť nulová. Komisia preto dospela k záveru, že súkromná banka by nepristúpila k poskytnutiu tohto úveru. Ako sa už uviedlo, toto potvrdzujú neúspešné pokusy HSY získať finančné prostriedky od investorov v trhovom hospodárstve.

(130) Grécko tiež tvrdí, že keďže ETVA bola akcionárom spoločnosti HSY, poskytnutie tohto úveru spoločnosti HSY slúžilo jej záujmom. Komisia toto tvrdenie už zamietla v oddiele 3.1.3. tohto rozhodnutia.

(131) Napokon, pokiaľ ide o skutočnosť, že úver bol splatený, Komisia už v posúdení opatrenia P2 vysvetlila, prečo táto skutočnosť nedokazuje, že súkromná banka by bola prístupila v danom čase k poskytnutiu tohto financovania pre HSY.

(132) Z uvedených dôvodov dospela Komisia k záveru, že úver poskytuje spoločnosti HSY výhodu, keďže by tento úver nebola získala na trhu.

(133) Komisia dospela k záveru, že opatrenie P3 predstavuje pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy. Keďže v rozpore s požiadavkou stanovenou v článku 88 ods. 3 zmluvy bolo opatrenie poskytnuté bez predchádzajúcej notifikácie, predstavuje neoprávnenú pomoc.

4.3.5.3. Zlučiteľnosť pomoci

(134) Tak ako v prípade opatrenia P2, zlučiteľnosť tohto opatrenia sa musí posudzovať podľa nariadenia (ES) č. 1540/98. Keďže tak, ako v prípade opatrenia P2, bolo cieľom tohto úveru financovanie investičného plánu, ktorý bol súčasťou plánu reštrukturalizácie, a keďže bol poskytnutý podniku v ťažkostiach, mal by sa tiež považovať za pomoc na reštrukturalizáciu, na ktorú sa vzťahuje článok 5 nariadenia (ES) č. 1540/98. Je jasné, že toto opatrenie nespĺňa podmienky stanovené v tomto článku. Konkrétne, v článku 5 sa uvádza, že pomoc na reštrukturalizáciu „sa môže výnimočne považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom za predpokladu, že dosahuje súlad s usmerneniami Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizácia firiem v ťažkostiach“. Usmerneniami uplatniteľnými v čase poskytnutia pomoci boli usmernenia, ktoré boli uverejnené v *Uradnom vestníku Európskych spoločenstiev* 23. decembra 1994⁽⁸⁴⁾ a nadobudli účinnosť v ten istý deň (ďalej len „usmernenia na záchranu a reštrukturalizáciu z roku 1994“). Viaceré podmienky povolenia pomoci stanovené v oddiele 3.2.2. týchto usmernení nie sú splnené. Napríklad pokiaľ ide o podmienku i) „Obnovenie ziskovosti“, Komisia pozna-

menáva, že štátnou zárukou sa financoval investičný plán, ktorý bol súčasťou plánu reštrukturalizácie a ktorý už v júli 1999 nestačil na obnovenie dlhodobej ziskovosti HSY. Pokiaľ ide o podmienku iii) „Pomoc úmerná nákladom na reštrukturalizáciu a získaným výhodám“, Komisia už v rozhodnutí N 401/97 stanovila, že štátna pomoc môže dosiahnuť maximálne 50 % investičných nákladov a zostávajúcich 50 % sa bude financovať finančnými prostriedkami získanými od akcionárov a bankovými úvermi získanými za trhových podmienok. Žiadna ďalšia pomoc v prospech investičného plánu preto nemohla byť poskytnutá, inak by bola porušená uvedená hranica 50 % a Komisia by nemohla dospieť k záveru, že pomoc je úmerná „nákladom na reštrukturalizáciu a získaným výhodám“.

(135) Na základe uvedeného Komisia zastáva názor, že úver predstavuje neoprávnenú a nezlučiteľnú pomoc, ktorá sa musí vrátiť. Keďže po 30. júni 1999 nemohla HSY získať žiadny úver na trhu, musí sa úver splatiť v celej výške. To však nepostačuje na obnovenie situácie, ktorá by existovala bez poskytnutia pomoci, keďže spoločnosť HSY počas viacerých rokov profitovala z úveru, ktorý by nebola získala bez zásahu štátu. S cieľom vykompenzovať túto výhodu Komisia zastáva názor, v súlade so záverom, ku ktorému sa dospelo v oddiele 3.1. tohto rozhodnutia, že za každý rok od vyplatenia úveru HSY do jeho splatenia sa musí vrátiť rozdiel⁽⁸⁵⁾ medzi úrokovou sadzbou úveru a referenčnou sadzbou Grécka zvýšenou o 600 bázických bodov.

(136) Komisia poznamenáva, že v marci 2002 štát predal väčšinu akcií ETVA v prospech Piraeus Bank. ETVA preto už nebola vlastnená štátom počas posledných dvoch rokov úveru, ktorý bol splatený v roku 2004. Mohla by sa preto nastoliť otázka (pre tento úver a pre ostatné úvery a záruky poskytnuté bankou ETVA pred marcom 2002, ktorých trvanie presahuje marec 2002), či by sa časť pomoci týkajúca sa obdobia po marci 2002 nemala splatiť banke ETVA namiesto štátu. S cieľom zodpovedať túto otázku Komisia pripomína, že keď štát poskytne úver s úrokovou sadzbou nižšou, ako je trhová sadzba, pomoc je poskytnutá v čase uzatvorenia úveru, aj keby sa výhoda naplnila vždy až v dobe platby úrokov, keď dlžník platí nižšiu úrokovú sadzbu⁽⁸⁶⁾. Tým istým spôsobom sa trhová hodnota úveru s úrokovou sadzbou, ktorá primerane neodráža ťažkosti dlžníka, znižuje okamžite⁽⁸⁷⁾ po podpise úverovej zmluvy (t. j. nie od budúcich dátumov, keď dlžník platí úrokovú sadzbu nižšiu, ako je trhová úroková sadzba). Hodnota banky zasa závisí od hodnoty jej aktív, a najmä od jej portfólia existujúcich úverov. Poskytnutie úverov za podmienok, ktoré nie sú v súlade s trhom, preto znížilo hodnotu ETVA a znížilo cenu, ktorú štát neskôr dostal, keď predal akcie ETVA⁽⁸⁸⁾. To dokazuje, že náklady na tieto opatrenia pomoci znáša štát, a to aj po marci 2002.

4.4. Úver vo výške 13,75 milióna EUR poskytnutý v roku 2002 (opatrenie P4)

4.4.1. Opis opatrenia

- (137) Úverová zmluva medzi ETVA a HSY bola uzatvorená 31. mája 2002. Výška úveru bola 13,75 milióna EUR, dĺžka trvania dva roky a úročenie EURIBOR plus 125 bazických bodov. Úver mal byť použitý ako preddavok druhej a tretej tranže investičnej pomoci. Bol zabezpečený postúpením platby druhej a tretej tranže investičnej pomoci⁽⁸⁹⁾.

4.4.2. Dôvody na začatie konania

- (138) Komisia v rozhodnutí o začatí konania uvádza, že úver mohol predstavovať pomoc, ktorej zlučiteľnosť je sporná. Ak by sa ďalej ukázalo, že tento úver je krytý štátnou zárukou, došlo by pravdepodobne k porušeniu rozhodnutia N 401/97, v ktorom sa uvádza, že na financovanie investičného programu sa bankové úvery budú získavať za bežných trhových podmienok bez štátnej záruky.

4.4.3. Pripomienky zainteresovaných strán

- (139) Pripomienky spoločnosti Elefsis k tomuto opatreniu sú podobné pripomienkam k opatreniu P3.

4.4.4. Pripomienky Grécka

- (140) Grécke orgány tvrdia, že tento úver bol poskytnutý za trhových podmienok. Konkrétne, úroková sadzba je podobná úrokovej sadzbe niektorých úverov, ktoré ETVA poskytla iným podnikom počas tohto obdobia. Spoločnosť HSY si mohla požičať od ktorejkoľvek inej banky, ale logicky uprednostnila ETVA, ktorá bola jej akcionárom. Okrem toho zabezpečenie vo forme postúpenia pohľadávok na druhú a tretiu tranžu investičnej pomoci predstavovalo kolaterál prijateľný pre ktorúkoľvek banku. Napokon úver nikdy nebol vyplatený v prospech HSY, preto nemohol predstavovať pomoc pre HSY. Okrem toho skutočnosť, že ETVA odmietla vyplatiť úver, keď zistila, že platba investičnej pomoci bola „zmrazená“ z formálnych dôvodov a že platba pomoci bola neistá, dokazuje, že ETVA konala tak, ako by konala akákoľvek iná banka.

4.4.5. Posúdenie

4.4.5.1. Článok 296 zmluvy

- (141) Komisia už pri posúdení opatrenia P2 dospela k záveru, že opatrenie P4 nepatrí do pôsobnosti článku 296

zmluvy. Musí sa preto posudzovať podľa pravidiel štátnej pomoci.

4.4.5.2. Existencia pomoci

- (142) Po prvé, Komisia poznamenáva, že úver poskytla ETVA a nebol krytý štátnou zárukou.
- (143) Komisia poznamenáva, že keďže ETVA odmietla vyplatiť úver v prospech HSY, HSY nikdy nedostala žiadne peniaze na základe úverovej zmluvy. Preto neexistuje žiadna výhoda pre HSY a Komisia môže okamžite dospieť k záveru, že opatrenie nepredstavuje pomoc.
- (144) Nasledujúce dve skutočnosti týkajúce sa opatrenia P4, aj keby boli irelevantné pre jeho posudzovanie, môžu vrhať pochybnosti na platnosť posudzovania ostatných opatrení. Komisia ich bude preto analyzovať.
- (145) Po prvé, Grécko tvrdí, že skutočnosť, že sa ETVA z dôvodu rizika nezaplata investičnej pomoci rozhodla nevyplatiť úver v prospech HSY, dokazuje, že ETVA konala ako bežný súkromný veriteľ a neposkytla HSY výhodné zaobchádzanie. Komisia poznamenáva, že v tvrdení Grécka nie je zohľadnená skutočnosť, že keď ETVA odmietla vyplatiť úver, nebola už viac pod kontrolou štátu, ale pod kontrolou Piraeus Bank. Odmietnutie zaplatiť úver preto nemožno brať ako názorný príklad správania ETVA v čase, keď bola pod štátnou kontrolou. To naopak potvrdzuje, že súkromná banka by sa vyhla poskytnutiu úveru v prospech HSY.
- (146) Po druhé, Komisia poznamenáva, že opatrenie P4 má ten istý druh kolaterálu ako opatrenie P3. Opatrenie P4 bolo podpísané, keď Piraeus Bank už prevzala kontrolu nad ETVA. To však nedokazuje, že opatrenie P3 bolo v skutočnosti prijateľné pre súkromnú banku. Tieto dve situácie nie sú porovnateľné z viacerých dôvodov. Komisia napríklad poznamenáva, že keď bola úverová zmluva podpísaná 31. mája 2002, bolo už známe (bezpochyby aj banke ETVA, ktorá bola akcionárom HSY do toho dátumu) že platba investičnej pomoci bola „zmrazená“ z administratívnych dôvodov⁽⁹⁰⁾. Keď ETVA podpisovala zmluvu 31. mája 2002, bola preto už v stave odmietnuť vyplatiť úver⁽⁹¹⁾. Vedela, že má možnosť odmietnuť vyplatiť úver. To je rozdiel oproti situácii, keď ETVA podpisovala úverovú zmluvu v júli 1999. Ďalším rozdielom v porovnaní s opatrením P3 je, že keď bola úverová zmluva podpísaná 31. mája 2002, dve medzinárodné spoločnosti zavřili kúpu HSY a chceli do nej investovať. Touto kúpou sa zvýšili šance podniku na prežitie. Takúto kúpu nebolo možné predpokladať v júli 1999.

4.5. Zneužitie pomoci vo výške 54 miliárd GRD (160 miliónov EUR) schválenej v roku 1997 (opatrenie E7)

4.5.1. Opis opatrenia

- (147) Komisia prijala 15. júla 1997 okrem rozhodnutia N 401/97 o schválení investičnej pomoci aj rozhodnutie C 10/94. Týmto rozhodnutím sa ukončilo konanie podľa článku 88 ods. 2 schválením odpisu dlhov na základe nariadenia (ES) č. 1013/97 vo výške 54 miliárd GRD (160 miliónov EUR), ktoré sa týkali civilného sektora lodeníc. Súbežný odpis dlhov týkajúcich sa vojenského sektora lodeníc nebol posudzovaný podľa pravidiel štátnej pomoci.

4.5.2. Dôvody na začatie konania

- (148) V rozhodnutí o rozšírení konania Komisia vyjadrila pochybnosti o plnení dvoch podmienok stanovených v rozhodnutí C 10/94. Po prvé, povolenie odpisu dlhov bolo podmienené realizáciou plánu reštrukturalizácie, ktorého jedným z dvoch pilierov bol investičný plán. Ako Komisia vysvetlila v rozhodnutí o začatí konania (pozri opis opatrenia P1), má pochybnosti, že tento investičný plán bol vykonávaný správne. Po druhé, rozhodnutie C 10/94 zakazuje poskytnúť dodatočnú prevádzkovú pomoc na účely reštrukturalizácie. Komisia poznamenáva, že rôzne opatrenia obsiahnuté v rozhodnutí o rozšírení konania pravdepodobne predstavujú dodatočnú pomoc na reštrukturalizáciu. Zdá sa preto, že táto podmienka bola porušená.

4.5.3. Pripomienky zainteresovaných strán

- (149) Spoločnosť Elefsis tvrdí, že porušenie dvoch podmienok uvedených v rozhodnutí o začatí konania predstavuje právoplatný základ na vyvodenie záveru, že pomoc bola zneužitá. Elefsis ďalej tvrdí, že privatizácia z roku 1995 nikdy nepredstavovala skutočnú privatizáciu. Konkrétne, zamestnanci nikdy neznašali žiadne finančné riziko ako akcionári, keďže zaplatili len malú časť toho, čo mali zaplatiť, a keďže sumy, ktoré skutočne zaplatili, im štát v plnej výške preplatil v čase privatizácie v období rokov 2001 – 2002. Komisia by mala zohľadniť absenciu skutočnej privatizácie, ktorá bola podmienkou odpisu dlhov, ako ďalšie porušenie rozhodnutia C 10/94.

4.5.4. Pripomienky Grécka

- (150) Grécko a HSY vo svojich pripomienkach k rozhodnutiu o rozšírení konania ⁽⁹²⁾ tvrdia, že zákaz dodatočnej

pomoci na reštrukturalizáciu vedie len k tomu, že každá nová pomoc sa stáva neoprávnenou. Porušenie tohto zákazu nevedie k tomu, že pomoc povolená rozhodnutím C 10/94 sa stáva zlučiteľnou. Grécko ďalej zdôrazňuje, že rozhodnutím sa zakazuje dodatočná „prevádzková pomoc“ (vymedzená v článku 5 smernice Rady 90/684/EHS) na reštrukturalizáciu. Preto odmieta tvrdenie, že po roku 1997 nesmeli poskytnúť spoločnosti HSY pomoc na reštrukturalizáciu.

- (151) Pokiaľ ide o investičný plán, Grécko a HSY tvrdia, že rozhodnutie C 10/94 neobsahovalo podmienku týkajúcu sa realizácie investičného plánu. Okrem toho nemohlo obsahovať takúto podmienku, keďže smernica 90/684/EHS a nariadenie (ES) č. 1013/97, ktoré predstavovali právny základ tohto rozhodnutia, neobsahovali takúto podmienku. Jedinou podmienkou bola čiastočná privatizácia HSY a predloženie (teda nie realizácia) investičného plánu.

4.5.5. Posúdenie

4.5.5.1. Článok 296 zmluvy

- (152) Článok 296 sa nevzťahuje na toto opatrenie, keďže sa týka odpisu dlhov spojených s výhradne civilnými činnosťami lodeníc. Okrem toho rozhodnutie C 10/94 sa zakladalo na pravidlách štátnej pomoci, a nie na článku 296 zmluvy.

4.5.5.2. Realizácia investičného plánu

- (153) Pokiaľ ide o realizáciu investičného plánu, Komisia zastáva názor, že predstavovala podmienku stanovenú v rozhodnutí C 10/94. V treťom odseku od konca sa uvádza: „Investičný plán ešte nezačal [...]. Keď sa vykoná, prebiehajúca reštrukturalizácia by sa mala dokončiť a lodenice by sa mali vrátiť k ziskovosti“. V predposlednom odseku Komisia pripomína zákaz ďalšej pomoci na reštrukturalizáciu. A napokon v poslednom odseku sa uvádza: „Z hľadiska uvedeného sa Komisia rozhodla ukončiť konanie podľa článku 93 ods. 2 povolením pomoci pri dodržaní podmienok uvedených v tomto liste. Ak by Komisia dospela k záveru, že ktorákolvek z týchto podmienok nebola splnená, môže požiadať o zastavenie a/alebo vrátenie pomoci“. Skutočnosť, že Komisia použila slovo „podmienky“ v množnom čísle, znamená, že okrem

zákaz dodatočnej pomoci na reštrukturalizáciu existovala aspoň druhá podmienka. Na základe štruktúry a obsahu rozhodnutia možno dospieť k záveru, že realizácia investičného plánu bola jednou podmienkou. Komisia podrobne posúdila realizáciu investičnej pomoci už pri analýze opatrenia P1. Komisia dospela k záveru, že HSY uskutočnila investičný plán v primeranej lehote. Do 31. decembra 2001 – po jednom predĺžení lehoty na dokončenie investičného plánu – HSY zrealizovala len 63 % plánu. Komisia preto dospela k záveru, že táto podmienka nebola splnená.

- (154) Grécko tvrdí, že realizácia investičného plánu nie je podmienkou stanovenou v nariadení (ES) č. 1013/97, ktoré je právnym základom rozhodnutia C 10/94. Komisia pripomína, že pomoc bola povolená rozhodnutím C 10/94. Podmienky stanovené v danom rozhodnutí sa preto musia dodržiavať. Ak Grécko zastávalo názor, že podmienky stanovené v rozhodnutí C 10/94 nie sú v súlade s podmienkami stanovenými v nariadení (ES) č. 1013/97, malo napadnúť rozhodnutie C 10/94. Nenapadlo ho však v lehote stanovenej v článku 230 zmluvy. Ako doplňujúcu skutočnosť Komisia pripomína, že nariadenie (ES) č. 1013/97 je jednoducho zmenou a doplnením smernice Rady 90/684/EHS a jeho cieľom je zvýšiť výšku pomoci, ktorá môže byť poskytnutá trom skupinám lodeníc. Pokiaľ ide o HSY, v nariadení (ES) č. 1013/97 sa uvádza, že „na tieto lodenice sa vzťahujú všetky ostatné ustanovenia smernice 90/684/EHS“. Komisia pripomína, že v smernici 90/684/EHS sa povoľuje pomoc gréckym lodeniciam, ak „je poskytnutá na finančnú reštrukturalizáciu lodeníc v súvislosti so systematickým a špecifickým programom reštrukturalizácie spojeným s odpredajom lodeníc.“ To znamená, že Rada nemohla byť spokojná len so samotným predložením plánu reštrukturalizácie, ale skutočne potrebovala, aby sa vykonala realizácia plánu. Ako by fakticky mohla byť pomoc poskytnutá „v súvislosti so systematickým a špecifickým programom reštrukturalizácie“, ak by sa tento program nerealizoval?

- (155) Keďže táto podmienka nebola splnená, pomoc bola zneužitá a v súlade s posledným odsekom rozhodnutia C 10/94 sa musí vrátiť.

4.5.5.3. Zákaz „ďalšej prevádzkovej pomoci na účely reštrukturalizácie“

- (156) V predposlednom odseku rozhodnutia C 10/94 sa uvádza, že „Komisia poznamenáva, že Rada prijala naria-

denie (ES) č. 1013/97 s podmienkou, že žiadna ďalšia prevádzková pomoc na účel reštrukturalizácie sa nesprístupní lodeniciam, ktoré patria do pôsobnosti tohto nariadenia. Týmto lodeniciam sa preto v budúcnosti nemôže poskytnúť žiadna takáto pomoc na reštrukturalizáciu.“ Účastníci tohto konania nesúhlasia s výkladom tejto podmienky. Podľa Grécka a HSY to znamená, že každá prevádzková pomoc na účely reštrukturalizácie poskytnutá po prijatí tohto rozhodnutia bude automaticky nezlučiteľná a mala by sa vrátiť. Podľa Elefsis táto podmienka znamená, že poskytnutie prevádzkovej pomoci na účely reštrukturalizácie po prijatí rozhodnutia bude predstavovať zneužitie pomoci povolenej rozhodnutím C 10/94, a malo by preto okrem vrátenia dodatočnej prevádzkovej pomoci na účely reštrukturalizácie viesť k vráteniu pomoci schválenej rozhodnutím C 10/94.

- (157) Komisia uvádza, že cieľom zákazu ďalšej prevádzkovej pomoci na reštrukturalizáciu je zabrániť akumulácii pomoci nad úroveň stanovenú v rozhodnutí. Komisia zastáva názor, že tento cieľ je dosiahnutý, ak sa vráti každá dodatočná prevádzková pomoc poskytnutá po prijatí rozhodnutia C 10/94. Vrátením dodatočnej pomoci sa obnoví pôvodná situácia a zabráni sa akumulácii pomoci nad úroveň stanovenú v rozhodnutí C 10/94. Komisia preto dospela k záveru, že poskytnutie dodatočnej prevádzkovej pomoci na účely reštrukturalizácie po prijatí rozhodnutia C 10/94 neaktivuje povinnosť vrátiť pomoc schválenú rozhodnutím C 10/94, pokiaľ sa skutočne vráti dodatočná pomoc.

- (158) Komisia uvádza, že na určenie povinnosti vrátenia pomoci povolenej rozhodnutím C 10/94, nie je nutné stanoviť, ktoré z opatrení pomoci neoprávnene realizovaných po prijatí rozhodnutia C 10/94 predstavuje „prevádzkovú pomoc na účely reštrukturalizácie“. Komisia v tomto rozhodnutí v skutočnosti dospeje k záveru, že by sa mali vrátiť všetky opatrenia pomoci neoprávnene realizované po prijatí rozhodnutia C 10/94. Preto sa bude musieť vrátiť každé opatrenie, ktoré by sa potenciálne mohlo považovať za ďalšiu prevádzkovú pomoc na účely reštrukturalizácie. Vrátením sa obnoví pôvodná situácia, a tým sa zabráni každej potenciálnej akumulácii pomoci na reštrukturalizáciu. Preto bude splnený cieľ podmienky stanovenej v rozhodnutí C 10/94.

4.5.5.4. Nezaplatenie kúpnej ceny

(159) V priebehu hĺbkovej analýzy, ktorá sa uskutočnila počas tohto konania vo veci formálneho zisťovania, Komisia zistila ďalšie porušenie rozhodnutia C 10/94: v celom období, počas ktorého sa zamestnanci – ako vlastníci 49 % podielu v HSY – podieľali na riadení HSY, nikdy nezaplatili kúpnu cenu, ktorú mali uhradiť podľa zmluvy o čiastočnej privatizácii zo septembra 1995.

(160) Pre pochopenie tohto porušenia rozhodnutia C 10/94 je potrebné najprv analyzovať text tohto rozhodnutia a právnych aktov, z ktorých vychádza.

(161) V preambule smernice 90/684/EHS sa uvádza: „Keďže krátkodobá finančná reštrukturalizácia lodného staviteľstva v Grécku je potrebná, aby jeho štátni vlastníci mohli obnoviť jeho konkurencieschopnosť predajom novým vlastníkom“. Na tomto základe sa v článku 10 smernice uvádza: „2. Počas roku 1991 možno prevádzkovú pomoc na stavbu, prestavbu a opravu lodí, ktorá nesúvisí s novými zmluvami, považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom, ak je poskytnutá na finančnú reštrukturalizáciu lodeníc v spojitosti so systematickým a špecifickým programom reštrukturalizácie spojeným s odpredajom lodeníc. 3. Bez ohľadu na povinnosť odpredať lodenice uvedené v odseku 2 si grécka vláda smie zachovať 51 % väčšinové vlastníctvo akcií v jednej z lodeníc, ak je to odôvodnené obrannými záujmami.“ Komisia poznamenáva, že v smernici sa používajú slová „predaj [...] novým vlastníkom“ a nie „odovzdanie“ novým vlastníkom. Predpokladalo sa teda, že noví vlastníci zaplatia za vlastníctvo lodeníc určitú cenu. Vlastníctvo nemožno poskytnúť bezplatne. Veta „na obnovenie ich konkurencieschopnosti odpredajom novým vlastníkom“ vysvetľuje účel tejto podmienky. Keď sa lodenice nachádzali vo vlastníctve štátu, neprijali potrebné opatrenia na obnovenie svojej konkurencieschopnosti. Preto neustále potrebovali štátnu pomoc. Na nápravu tejto situácie, ktorá bola neprijateľná na základe článku 87 zmluvy, Rada poslednýkrát povolila pomoc (t. j. pomoc mohla byť poskytnutá v roku 1991), ale nariadila predaj lodeníc novým vlastníkom. Logika je preto taká, že noví vlastníci prijímú opatrenia potrebné na obnovenie konkurencieschopnosti, aby lodenice už nepotrebovali prevádzkovú pomoc na reštrukturalizáciu⁽⁹³⁾.

(162) Ako sa uvádza v oddiele 2 „Predchádzajúce rozhodnutia Komisie a Rady“ tohto rozhodnutia, Komisia prijala v júli 1995 zamietavé rozhodnutie vo veci C 10/94, keďže

spoločnosť HSY sa nepredala, ako sa to vyžaduje v smernici 90/684/EHS. Grécko požiadalo o pozastavenie účinnosti tohto rozhodnutia na základe tvrdenia, že predaj má bezprostredne nastať. Grécko potom samo prezentovalo zmluvu zo septembra 1995 ako predaj lodeníc. Na základe toho Komisia zrušila svoje zamietavé rozhodnutie.

(163) V preambule nariadenia (ES) č. 1013/97 sa uvádza: „Keďže napriek úsiliu, ktoré vynaložila grécka vláda na privatizáciu všetkých svojich štátnych lodeníc do marca 1993, boli Helénske lodenice predané až v septembri 1995 združeniu ich pracovníkov, v ktorom si štát ponechal väčšinové vlastníctvo vo výške 51 % na obranné záujmy; keďže finančná ziskovosť a reštrukturalizácia Helénskych lodeníc vyžaduje poskytnutie pomoci, ktorá umožní spoločnosti odpísať dlh nahromadený pred jej oneskorenou privatizáciou.“ V článku 1 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1013/97 sa uvádza: „Pomoc v drachmách vo forme odpisu dlhov ‚Helénskych lodeníc‘ do výšky 54 525 miliónov GRD, zodpovedajúcich dlhom týkajúcim sa civilnej zložky lodeníc existujúcim k 31. decembru 1991, spolu s narastenými úrokovými poplatkami a pokutami za obdobie do 31. januára 1996, sa môže považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom. Všetky ostatné ustanovenia smernice 90/684/EHS sa vzťahujú na tieto lodenice.“ Nariadenie (ES) č. 1013/97 sa teda prijalo preto, lebo spoločnosť HSY potrebovala na dosiahnutie ziskovosti väčšiu pomoc, ako bola povolená podľa článku 10 smernice 90/684/EHS. Presnejšie, v predchádzajúcom nariadení bol povolený odpis úrokov a pokút spojených s dlhmi existujúcimi k 31. decembru 1991, ktoré dotedy narástli. Nariadenie (ES) č. 1013/97 bolo uplatniteľné do 31. decembra 1998. Komisia poznamenáva, že Rada opäť použila v súvislosti s HSY slová „predané“ a „privatizácia“. Rada schválila pomoc, lebo sa domnievala, že platná predajná zmluva bola uzatvorená v septembri 1995 v súlade s podmienkou stanovenou v smernici 90/684/EHS. Inými slovami, nebolo potrebné klásť predaj lodeníc ako podmienku, keďže už existovala platná predajná zmluva.

(164) Rozhodnutie C 10/94 začína pripomenutím, že v článku 10 smernice 90/684/EHS sa vyžadoval predaj lodeníc. V rozhodnutí C 10/94 sa potom uvádza, že táto podmienka bola splnená, keďže „49 % akcií lodeníc bolo predaných 18. septembra 1995 združeniu pracovníkov lodeníc.“ Keďže je však objem pomoci vyšší ako objem povolený v smernici 90/684/EHS, „Komisia nemohla dať súhlas na základe ustanovení siedmej smernice“, ktoré boli preto zmenené a doplnené nariadením

(ES) č. 1013/97 s cieľom zväčšiť objem pomoci, ktorá môže byť poskytnutá pre HSY. Keďže podmienky stanovené v nariadení č. 1013/97 a podmienky stanovené v smernici 90/684/EHS boli splnené, rozhodnutím C 10/94 bola pomoc povolená. Komisia poznamenáva, že v rozhodnutí C 10/94 sa opäť použilo slovo „predané“ a domnievala sa, že zmluva medzi ETVA a zamestnancami týkajúca sa predaja 49 % akcií HSY predstavuje právoplatný predaj. Komisia zdôrazňuje, že dostala vyhotovenie predajnej zmluvy pred prijatím rozhodnutia C 10/94, a bola preto informovaná o jej obsahu. Komisia dospela k záveru, že pri prijímaní rozhodnutia C 10/94 nemala dôvod žiadať predaj HSY (t. j. klásť predaj ako explicitnú podmienku, ktorú je potrebné dodržať v budúcnosti), keďže právoplatná predajná zmluva už bola podpísaná v septembri 1995.

- (165) Komisia však pripomína, že zmluva zo septembra 1995 obsahovala nezvyčajné ustanovenia týkajúce sa platby kúpnej ceny: kúpnu cenu vo výške 8,1 miliardy GRD (24 miliónov EUR) nezaplatia zamestnanci okamžite, ale zaplatia ju v trinástich ročných splátkach po toľčanom období dvoch rokov, teda od roku 1998 do roku 2010. Vlastníctvo akcií sa však prevedie na zamestnancov okamžite. Kým zamestnanci zaplatia kúpnu cenu, ETVA bude mať záložné právo na akcie. Na financovanie platby ročných splátok pre ETVA si HSY ponechá časť mesačného a mimoriadneho platu zamestnancov. V mesiacoch po septembri 1995 bola podpísaná zmluva medzi ETVA, HSY, združením zamestnancov a každým jednotlivým zamestnancom HSY (zmluva zo septembra 1995 bola uzatvorená medzi ETVA a združením zamestnancov). Touto zmluvou sa každý zamestnanec zaviazal kúpiť daný počet akcií v súlade s podmienkami zmluvy zo septembra 1995. V týchto zmluvách sa opakuje, že HSY si ponechá časť mesačných miezd a veľkonočného a vianočného platu na financovanie ročných splátok. Komisia teraz zistila, že zamestnanci nikdy nezaplatili ročné splátky.
- (166) To znamená, že nezaplatili žiadne splátky, pritom sa však podieľali na riadení lodeníc ako vlastníci 49 % akcií. Prvé tri splátky určené v zmluve zo septembra 1995 – splátky, ktoré mali byť zaplatené v rokoch 1998, 1999 a 2000, – neboli zaplatené. V roku 2001, v rámci privatizácie HSY, zamestnanci a ETVA uzatvorili zmluvu, ktorou sa zamestnanci vzdávajú svojho nároku na 49 % príjmov z predaja akcií HSY v prospech HDW/Ferrostaal. Výmenou za to sa ETVA vzdala svojho nároku voči zamestnancom v súvislosti s platbou kúpnej ceny 49 % akcií HSY, ktorú mali zamestnanci zaplatiť podľa zmluvy zo septembra 1995. To znamená, že zamestnanci ako vlastníci neboli nikdy finančne vystavení vplyvu úspechu alebo neúspechu reštrukturalizácie.
- (167) Komisia naznačila Grécku a HSY, že nezaplatenie kúpnej ceny zamestnancami pravdepodobne predstavuje zneužitie rozhodnutia C 10/94, keďže znamená, že čiastočná privatizácia, ktorej cieľom bolo obnoviť konkurencieschopnosť lodeníc, sa nikdy neuskutočnila.
- (168) Grécko a HSY namietajú proti týmto záverom. Na odstránenie pochybností Komisie predkladajú okrem iného tieto tri dôvody.
- (169) Ako prvý dôvod Grécko uvádza, že privatizácia je „skutočná“ a „nepredstieraná“. Konkrétne, grécka vláda zdôrazňuje, že: „Zamestnanci nadobudli postavenie akcionárov v súlade s ustanoveniami gréckeho práva. Boli zaregistrovaní v knihe akcionárov spoločnosti a nadobudli všetky príslušné práva ako akcionári vrátane práva zúčastniť sa a hlasovať na valných zhromaždeniach, a tým uplatňovať svoju kontrolu a vplyv pri každodennej správe lodeníc. Okrem toho nadobudnutie akcií znamenalo riziko, že akcie môžu stratiť hodnotu“. „Zamestnanci uplatňovali svoje predkupné práva ustanovené v príslušných zákonoch a podieľali sa na zvyšovaní akciového kapitálu vo výške zodpovedajúcej svojmu podielu na akciovom kapitáli, čím teda došlo k investovaniu súkromného kapitálu do lodeníc⁽⁹⁴⁾.“
- (170) Ako druhý dôvod Grécko tvrdí, že platba kúpnej ceny nebola podmienkou stanovenou v rozhodnutí C 10/94, a aj keby bola, Komisia ju už považovala za splnenú. Konkrétne, Grécko pripomína, že „Komisia uviedla vo svojom rozhodnutí z 31. októbra 1995, že v rámci konania, ktoré začala, bude neustále skúmať všetky kroky gréckej vlády týkajúce sa uplatňovania dohody o prevode 49 % akcií na združenie zamestnancov, ako aj jej obsahu, kým neprijme konečné rozhodnutie o povolení odpisu dlhov. Konajúc v súlade s tým dospela v roku 1997 ku konečnému kladnému rozhodnutiu, ktorým schválila odpis dlhov bez uloženia privatizácie ako podmienky. Inými slovami, Komisia už v roku 1997 preskúmala obsah dohody a dospela k záveru, že išlo o privatizáciu už pred povolením odpisu dlhov⁽⁹⁵⁾.“

(171) Ako tretí dôvod Grécko poukazuje na to, že ETVA správne uplatňovala predajnú zmluvu. Zamestnanci, v skutočnosti, keď sa už museli podieľať na troch navýšeniach kapitálu zameraných na financovanie investičného plánu⁽⁹⁶⁾, „zistili, že je ťažké splniť svoj záväzok zaplatiť cenu akcií. ETVA nepožiadala o súdne nariadenie na vymáhanie sumy vlastnenej každým z 2 000 zamestnancov, lebo neexistovala reálna šanca priviesť takéto opatrenie k úspešnému koncu [...]. Namiesto zapojenia sa do zložitého, zdĺhavého, nákladného a v konečnom dôsledku márneho súdneho konania na uspokojenie svojich nárokov [...] uplatnila ETVA záložné právo na nesplatené akcie a vymohla svoju pohľadávku z príjmov z predaja akcií patriacich zamestnancom, keďže uvedené príjmy pokryli príslušný dlh⁽⁹⁷⁾.“ Inými slovami, Grécko tvrdí, že keďže ETVA dostala v rámci privatizácie HSY v rokoch 2001 – 2002 od HDW/Ferrostaal 100 % predajnej ceny – namiesto len 51 % – „možno to chápať tak, že cena bola vyinkasovaná. Je evidentné, že splatením ceny za akcie pracovníkov prostredníctvom predaja sa uspokojila požiadavka ETVA na inkaso ceny [...]. [...] otázka nezaplatenia ceny akcií zamestnancami tu preto nevzniká⁽⁹⁸⁾.“ Okrem toho nemožno spochybniť, že predaj v prospech HDW/Ferrostaal predstavuje skutočnú privatizáciu.

(172) Komisia dospela k týmto záverom. Ako sa už uviedlo, v rozhodnutí C 10/94 a v nariadení (ES) č. 1013/97 sa dospelo k záveru, že keďže akcie HSY boli predané zamestnancom zmluvou zo septembra 1995, podmienka

predaja lodeníc stanovená v článku 10 smernice 90/684/EHS bola splnená. Ako sa už uviedlo, účelom tejto podmienky bolo previesť vlastníctvo na vlastníkov, ktorí, keďže ich cieľom bude maximalizovať hodnotu svojej investície, prijmú opatrenia potrebné na obnovenie konkurencieschopnosti lodeníc. V tejto súvislosti Komisia akceptovala zmluvu zo septembra 1995 ako právoplatný predaj, keďže zamestnancov zmluvne zaviazala zaplatiť 24 miliónov EUR výmenou za 49 % podiel v spoločnosti HSY. Táto cena, ktorá sa mala zaplatiť, znamenala, že účasťou na riadení lodeníc sa zamestnanci budú starať, aby zachovali a zvýšili hodnotu svojej investície⁽⁹⁹⁾. Teraz sa zdá, že ETVA, ktorá bola kontrolovaná štátom, sa nikdy seriózne nepokúšala o inkaso tej časti kúpnej ceny, ktorá mala byť podľa zmluvy zo septembra 1995 zaplatená zamestnancami v rokoch 1998, 1999 a 2000. ETVA mala viaceré spôsoby, ako získať inkaso kúpnej ceny. ETVA kontrolovala HSY, ktorá mala právoplatný nárok vybrať tieto sumy z mesačných a mimoriadnych plátov zamestnancov⁽¹⁰⁰⁾. Okrem toho spoločnosť HSY a združenie zamestnancov boli aj zmluvne zaviazané voči ETVA individuálnymi zmluvami podpísanými s každým zamestnancom v mesiacoch nasledujúcich po septembri 1995. ETVA mohla preto podať žalobu na HSY a združenie zamestnancov a nemusela tak žalovať jednotlivých zamestnancov, ako tvrdili grécke orgány. Komisia preto dospela k záveru, že grécke orgány úmyselne nepožadovali platbu ročných splátok od zamestnancov. Týmto správaním Grécko preukázalo, že nemá v úmysle získať od zamestnancov úhradu kúpnej ceny. Tým sa významne zmenila situácia, v ktorej sa zamestnanci nachádzali. Zamestnanci namiesto povinnosti zaplatiť kúpnu cenu nemuseli vystaviť riziku tento objem svojich peňazí. To znamená, že pri účasti na riadení lodeníc prikladali menšiu dôležitosť zachovaniu a zvýšeniu hodnoty akcií a obnoveniu finančnej ziskovosti (a vyššiu zachovaniu zamestnanosti a pracovných podmienok). Keďže neuhrádzali kúpnu cenu, mohlo sa navyše očakávať, že v strednodobom alebo dlhodobom horizonte bude ETVA uplatňovať svoje záložné právo na akcie, a preto zamestnanci už jednoducho nebudú mať žiadnu majetkovú účasť v lodeniach. V tejto súvislosti Komisia nechápe, ako mohli byť zamestnanci zainteresovaní na zachovaní a zvýšení hodnoty HSY a na prijímaní potrebných opatrení na obnovenie jej konkurencieschopnosti. Komisia preto zastáva názor, že skutočnosť, že štát sa nesnažil získať úhradu kúpnej ceny od zamestnancov za podmienok zmluvy zo septembra 1995, výrazne zmenila situáciu zamestnancov pri ich účasti na riadení lodeníc. Keďže ETVA sa nesnažila získať úhradu kúpnej ceny od zamestnancov, zmena vlastníctva, ktorá sa uskutočnila v septembri 1995, preto nepredstavovala skutočný „predaj“, ktorého cieľom bolo obnovenie konkurencieschopnosti lodeníc, ako sa to vyžaduje v smernici 90/684/EHS. Grécko preto nepožadovaním úhrady kúpnej ceny od zamestnancov zneužilo rozhodnutie C 10/94. Toto rozhodnutie prijala Komisia na základe oprávneného predpokladu, že zmluva zo septembra 1995 bude realizovaná štátom vlastnenou bankou ETVA, a najmä že ETVA vyinkasuje platbu kúpnej ceny od zamestnancov HSY v súlade s presnými ustanoveniami stanovenými v zmluve, čím zabezpečí, aby títo noví vlastníci mali finančný záujem na podpore opatrení potrebných na obnovenie konkurencieschopnosti a ziskovosti lodeníc. Komisia nemohla očakávať, že

Grécko po tom, čo prezentovalo zmluvu zo septembra 1995 ako predaj HSY, sa bude zámerne vyhýbať vyinkasovaniu predajnej ceny od kupujúceho napriek existencii viacerých zmluvných a zákonných ustanovení umožňujúcich vyinkasovanie ceny. Komisia zastáva názor, že takéto správanie je podobné predloženiu nesprávnych informácií Komisii a zneužitiu pomoci. Spoločnosť HSY by preto mala vrátiť pomoc povolenú rozhodnutím C 10/94.

- (173) Komisia dospela k záveru, že tri dôvody predložené Gréckom a HSY, ktoré boli zhrnuté v predchádzajúcom texte, by sa mali zamietnuť.

- (174) Pokiaľ ide o prvý dôvod (t. j. že privatizácia bola skutočná a nepredstieraná, lebo zamestnanci získali vlastníctvo akcií a zodpovedajúcu kontrolu nad HSY), Komisia poznamenáva, že prevod vlastníctva bol nutnou, ale nie dostačujúcou podmienkou. Rozhodnutie C 10/94 a nariadenie (ES) č. 1013/97 vychádzajú z faktu, že akcie boli „predané“ zamestnancom v septembri 1995. Inými slovami, vychádzajú z hypotézy, že zamestnanci platia kúpnu cenu v súlade s podmienkami stanovenými v zmluve zo septembra 1995. Nevychádzajú z faktu, že akcie boli „prevedené“ alebo „odovzdané“ zamestnancom. Ako sa už zdôvodnilo, je logické, že Komisia a Rada by mali považovať úhradu kúpnej ceny za rozhodujúcu, keďže nútila zamestnancov prikladať dôležitosť hodnote akcií a zodpovedajúco riadiť lodenice. Ako sa už uviedlo, keďže zamestnanci nemuseli uhradiť túto cenu, boli v odlišnej situácii ako vlastníci v trhovom hospodárstve. Pokiaľ ide o tvrdenie Grécka, že „nadobudnutie akcií znamenalo riziko, že akcie by mohli stratiť hodnotu“, Komisia poznamenáva, že hoci sa nespochybňuje, že zamestnanci sa formálne stali majiteľmi akcií, boli

oveľa menej zainteresovaní na vývoji hodnoty akcií, keďže nemuseli zaplatiť vysokú cenu (t. j. žiadne zníženie mesačných a mimoriadnych plátov počas dvanástich rokov) za ich získanie. Keďže zamestnanci nezaplatili kúpnu cenu, museli ďalej očakávať, že ETVA bude uplatňovať svoje záložné právo na akcie, takže zamestnanci nezostanú vlastníckmi týchto akcií. Na záver, pokiaľ ide o tvrdenia Grécka, že „zamestnanci [...] sa podieľali na navýšení akciového kapitálu vo výške zodpovedajúcej svojmu podielu na akciovom kapitáli, čím teda došlo k investovaniu súkromného kapitálu do lodeníc“, Komisia nespochybňuje, že sa zamestnanci podieľali na navýšení kapitálu (to bolo uvedené v opise a posúdení zlučiteľnosti opatrenia E10). Komisia však pripomína, že podľa zmluvy zo septembra 1995 účasť na navýšení kapitálu neoprávňovala zamestnancov na nové akcie HSY. Komisia preto nerozumie, ako by táto účasť sama o sebe mohla podnecovať zamestnancov, aby riadili lodenice spôsobom, ktorým sa zachová alebo zvýši hodnota akcií, keďže táto účasť im nedávala žiadne nové akcie⁽¹⁰¹⁾. Komisia tiež nerozumie, ako by táto účasť mohla predstavovať „predaj“ HSY, keďže zamestnanci nedostali dodatočné akcie výmenou za svoje investície. Ako doplňujúcu skutočnosť Komisia pripomína, že celková suma investovaná zamestnancami pri príležitosti týchto troch navýšení kapitálu bola omnoho nižšia ako suma, ktorú by museli investovať, ak by sa podieľali na týchto navýšeniach kapitálu a zaplatili by kúpnu cenu podľa podmienok zmluvy zo septembra 1995. Je potrebné pripomenúť, že rozhodnutie C 10/94 a nariadenie (ES) č. 1013/97 vychádzali z hypotézy, že zmluva zo septembra 1995 sa bude vykonávať, t. j. že zamestnanci zaplatia kúpnu cenu a účasť na navýšeniach kapitálu. Keďže objem peňazí, ktorý zamestnanci museli investovať, bol oveľa nižší ako objem, ktorý Komisia oprávnené očakávala, keď prijímala rozhodnutie C 10/94 [a ktorý Rada očakávala, keď prijímala nariadenie Rady (ES) č. 1013/97], Komisia ho považuje za nedostatočný, aby ich podnecoval k prikladaniu dostatočnej dôležitosti hodnote akcií a obnoveniu konkurencieschopnosti HSY.

- (175) Pokiaľ ide o druhý dôvod predložený Gréckom (t. j. že platba kúpnej ceny nebola podmienkou stanovenou v rozhodnutí C 10/94, a aj keby bola, Komisia po preskúmaní zmluvy zo septembra 1995 dospela k záveru, že je už splnená), Komisia už skôr pripomenula, že predaj lodeníc bol podmienkou stanovenou v smernici 90/684/EHS, a vysvetlila dôvod tejto podmienky. Komisia už tiež vysvetlila, že prijala zamietavé rozhodnutie v júli 1995, keďže lodenice neboli predané. Bolo preto pre Grécko zrejmé, že Komisiu neuspokojí len samotný prevod vlastníctva na zamestnancov, a nakoniec prijala zmluvu zo septembra 1995 len preto, že šlo o skutočný predaj, t. j. zamestnanci zaplatia značnú kúpnu cenu, a budú mať preto

skutočný finančný záujem na obnovení konkurencieschopnosti. Komisia tiež pripomína, že nariadenie (ES) č. 1013/97 zmenilo a doplnilo smernicu 90/684/EHS len v súvislosti s výškou prevádzkovej pomoci na reštrukturalizáciu, ktorá môže byť poskytnutá HSY. Keďže zmluva zo septembra 1995 bola predložená Komisii a Rade už v čase prijatia nariadenia (ES) č. 1013/97 a rozhodnutia C 10/94, v týchto právnych aktoch nebolo potrebné opakovať podmienku predaja lodeníc. Jednoducho sa v nich uvádza, že akcie HSY boli „predané“. Na základe toho sa v rozhodnutí C 10/94 dospelo k záveru, že „podmienky stanovené v článku 10 smernice [...] boli splnené“. Inými slovami, v posúdení, ktoré Komisia vykonala pri rozhodnutí C 10/94 (a posúdení, ktoré Rada vykonala pri nariadení Rady (ES) č. 1013/97), sa zohľadňuje existencia zmluvy zo septembra 1995, ktorá bola prezentovaná Gréckom ako predaj HSY a ktorá predovšetkým zmluvne zaväzuje zamestnancov zaplatiť banke ETVA 24 miliónov EUR za získanie 49 % HSY, ako aj presne stanovuje, ako sa má táto kúpna cena od zamestnancov vyberať a vyplatiť banke ETVA. Keďže povinnosti a práva účastníkov boli presne určené v zmluve, keďže Grécko prezentovalo zmluvu ako predaj HSY a keďže samotná grécka vláda prijala zákon, ktorý zaväzuje zamestnancov zaplatiť ETVA kúpnu cenu (pozri poznámku pod čiarou č. 100), Komisia nemala dôvod pochybovať, že štát bude korektne realizovať zmluvu. Komisia nemohla najmä očakávať, že samotný štát sa úmyselne zriekne vyinkasovania kúpnej ceny od kupujúceho. Komisia bola oprávnená domnievať sa, že spoločnosť HSY bola predaná, a nemusela opakovať, že HSY musí byť predaná.

(176) Pokiaľ ide o tretí dôvod, ktorý Grécko uvádza na rozptýlenie pochybností Komisie (t. j. že zmluva zo septembra 1995 bola správne zrealizovaná), Komisia poznamenáva, že v zmluve zo septembra 1995 sa jasne uvádza, ako sa bude platiť kúpna cena. Ročné splátky sa budú platiť od roku 1998 a budú financované zadržaním časti vianočného a veľkonočného platu, ako aj časti mesačného platu. Keďže zamestnanci akceptovali zníženie svojich budúcich plátov a mimoriadnych plátov, ETVA nemusela inkasovať kúpnu cenu od každého zamestnanca: HSY bola schopná priamo zadržať časť ich mesačného platu. Za týchto okolností Komisia nerozumie, ako nezaplatenie ročných splátok možno odôvodniť faktom, že „pracovníci zistili, že je ťažké splniť ich záväzok zaplatiť cenu akcií“. ETVA mala jednoducho zabezpečiť, aby HSY zadržala príslušné sumy z mimoriadnych a mesačných plátov. ETVA ako väčšinový akcionár kontrolovala HSY. Okrem toho sa predpokladalo, že HSY bude zrážať tieto sumy za podmienok dohôd uzatvorených medzi ETVA, HSY, združením zamestnancov a každým jednotlivým zamestnancom. ETVA mohla preto priamo žalovať HSY, ak by nekonala podľa podmienok zmluvy⁽¹⁰²⁾. Komisia preto dospela k záveru, že ETVA, ktorá bola kontrolovaná štátom, sa nepokúsila zaistiť úhradu kúpnej ceny, ako sa od nej predpokladalo podľa ustanovení predajnej zmluvy zo septembra 1995. Ako sa už vysve-

tlilo, táto skutočnosť predstavuje zneužitie rozhodnutia C 10/94, keďže toto nariadenie oprávnené predpokladalo správne plnenie tejto zmluvy. Ako doplňujúci dôvod Komisia poznamenáva, že aj keby bolo pravdivé tvrdenie Grécka, že ETVA by nedokázala vyinkasovať kúpnu cenu od pracovníkov, tiež by sa vyžadovalo vrátenie pomoci povolenej rozhodnutím C 10/94. Ak by toto tvrdenie bolo pravdivé, v skutočnosti to znamená, že Grécko notifikovalo Komisii predajnú zmluvu, ktorá sa od začiatku nemohla splniť (t. j. štát nemohol vyinkasovať kúpnu cenu od kupujúceho)⁽¹⁰³⁾. Komisia by v tom prípade mala dospieť k záveru, že rozhodnutie C 10/94 vychádza zo zavádzajúcich informácií Grécka, a mala by ho preto zrušiť.

(177) V súvislosti s tretím dôvodom, ktorý uvádza Grécko, Komisia odmieta aj tvrdenie, že uplatnenie záložného práva na nezaplatené akcie a ich predaj v rámci privatizácie v rokoch 2001 – 2002 sú podobné získaniu platby splatnej podľa zmluvy zo septembra 1995 od zamestnancov. Po prvé, keďže sa ETVA nesnažila získať úhradu kúpnej ceny od zamestnancov, zamestnanci neočakávali, že musia skutočne investovať príslušný objem peňazí, a teda neriskovali stratu týchto peňazí, ak by sa hodnota akcií znížila. Ako sa už vysvetlilo, je to v rozpore s rozhodnutím C 10/94, v ktorom sa predpokladalo, že spoločnosť HSY bola „predaná“, t. j. že súkromný investor získaním akcií HSY vystavil presný a veľký objem vlastných peňazí riziku, a bude preto stimulovaný riadiť lodenice s cieľom maximalizovať hodnotu svojho podielu. Po druhé, hotovosť, ktorú dostala ETVA – a teda štát – je úplne iná. ETVA uplatnením záložného práva na akcie niesla 100 % rizika súvisiaceho s hodnotou HSY (tým zvrátila čiastočnú privatizáciu). Okrem toho ETVA dostala len 6,1 milióna EUR, keď predala 100 % akcií HSY v prospech HDW/Ferrostaal. To znamená, že ETVA dostala len 3 milióny EUR z predaja 49 % podielu. To je oveľa menej ako suma, ktorú mala ETVA dostať od zamestnancov za podmienok zmluvy zo septembra 1995, a to 24 miliónov EUR zaplatených v ročných splátkach od decembra 1998 do decembra 2010.

(178) Napokon, Komisia nepopiera tvrdenie, že prebehla skutočná privatizácia, keď HDW/Ferrostaal nadobudol 100 % HSY. Pripomína však, že v článku 10 smernice 90/684/EHS sa povolila pomoc len v súvislosti s predajom lodeníc. Podobne v nariadení (ES) č. 1013/97 a v rozhodnutí C 10/94 sa pomoc povolila, lebo lodenice už boli „predané“. Pomoc sa preto mala poskytnúť v súvislosti s predajom lodeníc. Nemohla byť poskytnutá na predaj, ktorý sa uskutoční o niekoľko rokov neskôr. Preto skutočnosť, že spoločnosť HSY bola skutočne sprivatizovaná predajom konzorciu HDW/Ferrostaal, nemení

záver, že rozhodnutie C 10/94 bolo zneužitie. Pripomína sa tiež, že v čase predaja konzorciu HDW/Ferrostaal uplynulo už niekoľko rokov od skončenia účinnosti smernice 90/684/EHS aj nariadenia (ES) č. 1013/97. Spoločnosť HSY by preto nemohla dostať pomoc schválenú rozhodnutím C 10/94 v rámci privatizácie v období rokov 2001 – 2002.

- (179) Komisia dospela k záveru, že žiadny z dôvodov, ktoré uviedlo Grécko, nemôže anulovať predchádzajúci záver, že štátom kontrolovaná ETVA tým, že nevykonalala úsilie na zaistenie úhrady kúpnej ceny od zamestnancov, zneužila rozhodnutie C 10/94. To predstavuje preto druhé zneužitie rozhodnutia C 10/94 – okrem neuskutočnenia investičného plánu – a druhý dôvod na vrátenie pomoci povolenej týmto rozhodnutím.

4.5.5.5. Odôvodnenie voľby Komisie v súvislosti s konaním

- (180) V rozhodnutí o rozšírení konania vyjadrila Komisia pochybnosti o tom, či zamestnanci zaplatili kúpnu cenu za svoj 49 % podiel v HSY. Tieto pochybnosti však boli vyslovené v rámci posúdenia opatrenia E10 (v rozhodnutí o rozšírení konania pomenované ako opatrenie 10). Tieto pochybnosti neboli vyslovené v posúdení opatrenia E7 (v rozhodnutí o rozšírení konania pomenované ako opatrenie 7). V rozhodnutí o rozšírení konania sa preto neuvádza, že nezaplatenie kúpnej ceny by mohlo predstavovať zneužitie rozhodnutia C 10/94. Mohla by sa preto nastoliť otázka, či by Komisia mala podľa článku 6 nariadenia (ES) č. 659/1999 prijať nové rozhodnutie, ktorým sa druhýkrát rozširuje konanie vo veci formálneho zisťovania, aby vyjadrila pochybnosti k tomuto bodu. Grécko tvrdí, že tu práve o to išlo⁽¹⁰⁴⁾.

- (181) Komisia si nemyslí, že v tomto konkrétnom prípade bola povinná rozšíriť druhýkrát konanie vo veci formálneho zisťovania. Po prvé, ako je uvedené, pochybnosti týkajúce sa konkrétnej skutočnosti (t. j. či zamestnanci splatili alebo nesplatili kúpnu cenu) boli uvedené v rozhodnutí o rozšírení konania, čo účastníkom umožnilo vyjadriť sa k nim. Po druhé, pokiaľ ide o právne argumenty, že táto skutočnosť mohla predstavovať zneužitie opatrenia E7,

Komisia dospela k tomuto záveru až v rámci hĺbkovej analýzy všetkých faktov a zákonov, ktorá sa uskutočnila v rámci konania vo veci formálneho zisťovania. V takomto veľkom a zložitom prípade, ktorý sa týka opatrení starých až desať rokov, konanie vo veci formálneho zisťovania takmer automaticky umožní Komisii spresniť jej analýzu, keďže poskytuje lepšiu znalosť faktov a právnych otázok. Po tretie, Grécko dlhý čas poskytovalo zavádzajúce informácie týkajúce sa zaplatenia kúpnej ceny zamestnancami. Grécko a HSY ešte v odpovedi na rozhodnutie o rozšírení konania tvrdili, že zamestnanci začali platiť kúpnu cenu v roku 1998, ako bolo plánované v zmluve zo septembra 1995⁽¹⁰⁵⁾. V rámci konania vo veci formálneho zisťovania však Komisia zhromaždila dôkazy, že to nebola pravda. Preto požiadala Grécko a HSY, aby predložili spoľahlivé dôkazy na podporu svojich tvrdení⁽¹⁰⁶⁾. Napokon HSY a Grécko uznali, že zamestnanci nezaplatili ročné splátky v súlade so zmluvou zo septembra 1995. Keď si Komisia nakoniec objasnila relevantné fakty prípadu, bola v tom momente schopná posúdiť, či došlo k zneužitiu predchádzajúcich rozhodnutí.

- (182) Komisia tiež zdôrazňuje, že s cieľom umožniť Grécku a HSY účinne sa zúčastňovať na konaní a s cieľom ubezpečiť sa, že boli dodržané práva na obhajobu, poskytla Grécku a HSY (t. j. len tým stranám, ktoré predložili pripomienky k opatreniu E10, okrem spoločnosti Elefsis, ktorá však už uviedla vo svojich pripomienkach, že zastáva názor, že keďže kúpna cena nebola zaplatená, Komisia by mala nariadiť vrátenie pomoci schválenej rozhodnutím C 10/94) možnosť vyjadriť sa k jej posúdeniu, že toto nezaplatenie by sa mohlo považovať za zneužitie rozhodnutia C 10/94⁽¹⁰⁷⁾. Grécko aj HSY predložili rozsiahle pripomienky⁽¹⁰⁸⁾.

4.6. Zneužitie pomoci pri ukončení činnosti vo výške 29,5 milióna EUR povolenej v roku 2002 (opatrenie E8)

4.6.1. Opis opatrenia

- (183) Dňa 5. júna 2002 bola rozhodnutím N 513/01 povolená pomoc vo výške 29,5 milióna EUR na stimuláciu časti zamestnancov HSY, aby dobrovoľne odišli z lodeníc. Komisia rozhodla, že pomoc vo výške 29,5 milióna EUR predstavuje zlučiteľnú pomoc pri ukončení činnosti v zmysle článku 4 nariadenia č. 1540/98 a ako platné zníženie kapacity schválila obmedzenie ročnej kapacity lodeníc na opravu lodí na 420 000 priamych osobohodín vrátane subdodávateľov.

4.6.2. Dôvody na začatie konania

- (184) Komisia v rozhodnutí o rozšírení konania vyjadrila pochybnosti, či bolo toto obmedzenie dodržané. Povinnosť predkladať polročné správy nebola dodržaná. Navyše grécke orgány predkladali zavádzajúce údaje, keď boli požiadané o predloženie príslušných informácií.

4.6.3. Pripomienky zainteresovaných strán

- (185) Podľa spoločnosti Elefsis sú tržby HSY a počet lodí ročne opravených v lodeniach také vysoké, že nie sú zlučiteľné s obmedzením 420 000 osobohodín.

4.6.4. Pripomienky Grécka

- (186) Podľa Grécka a HSY lodenice intenzívne využívajú služby subdodávateľov; týchto je potrebné rozdeliť do dvoch

kategórií. Po prvé, „subdodávateľa, ktorých najíma HSY“. Týchto vyberá a platí HSY. Po druhé, „dodávateľa tretích strán“. Týchto vyberá majiteľ lode. Majiteľ lode ich vyberie a dohodne cenu priamo s nimi. Dodávateľa tretích strán platia HSY poplatok za používanie zariadení lodeníc. Podľa Grécka len prvá kategória musí dodržiavať obmedzenie stanovené v rozhodnutí N 513/01. HSY však nevie, koľko hodín odpracujú títo „subdodávateľa, ktorých najíma HSY“, keďže sú platení na základe pevnej ceny. Grécko preto navrhuje metódu na aproximáciu počtu hodín, ktoré odpracovali: po prvé, súčet zmluvných cien, ktoré im boli zaplatené sa zníži o 15 % (zodpovedajúcim ziskovému rozpätiu) a o ďalších 20 %⁽¹⁰⁹⁾ (zodpovedajúcim nepriamo produktívnym osobohodinám). Získaná suma sa potom vydělí „ročným koeficientom nákladov na osobohodinu získanú z účtovných kníh HSY“⁽¹¹⁰⁾. Použitím tejto metódy Grécko získalo celkový počet osobohodín nižší ako 420 000 za každý rok v období od roku 2002 do roku 2006. Grécko preto dospelo k záveru, že toto obmedzenie bolo dodržané. Táto metóda je zhrnutá v tejto tabuľke.

	1.1.2002-31.12.2002	1.1.2003-30.9.2003	1.10.2003-30.9.2004	1.10.2004-30.9.2005	1.10.2005-31.8.2006
A. Priamo produktívne osobohodiny odpracované pracovníkmi HSY	51 995	42 155	[...] (*)	[...]	[...]
B. Cena zaplatená subdodávateľom, ktorých najíma HSY (v eurách)	3 798 728	16 471 322	[...]	[...]	[...] (do 30.6.2006)
C. = B po odpočítaní ziskového rozpätia (15 %) a nepriamej práce (20 %)	2 469 173	10 179 134	[...]	[...]	[...]
D. Cena za hodinu (v eurách) priamych pracovníkov HSY	25,97	27,49	[...]	[...]	[...]
E. Odhad priamo produktívnych osobohodín odpracovaných pracovníkmi subdodávateľov, ktorých najíma HSY (= C delené D)	95 077	370 284	[...]	[...]	[...]
F. Celkové priamo produktívne osobohodiny, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie N 513/01 (= A + E)	147 073	412 440	[...]	[...]	[...]

(*) Informácie, na ktoré sa vzťahuje povinnosť mlčanlivosti.

4.6.5. Posúdenie

4.6.5.1. Článok 296 zmluvy

- (187) Pokiaľ ide o potenciálne uplatňovanie článku 296 na toto opatrenie, Komisia pripomína, že vojenské činnosti a civilné činnosti už boli rozdelené v rozhodnutí

N 513/01, v ktorom sa zastával názor, že časť štátnej podpory, na ktorú sa vzťahujú pravidlá štátnej pomoci, predstavuje 25 %. Pomoc vo výške 29,5 milióna EUR preto v plnom rozsahu súvisela s civilnými činnosťami HSY a možno ju posudzovať podľa pravidiel štátnej pomoci.

4.6.5.2. Existencia zneužitia pomoci

- (188) Komisia dospela k záveru, že každá z nasledujúcich skutočností sama o sebe postačuje na vyvodenie záveru, že obmedzenie stanovené v rozhodnutí o povolení pomoci nebolo dodržané, a preto bola pomoc zneužitá.
- (189) Po prvé, keďže sa na spoločnosť HSY vzťahovalo obmedzenie počtu osobohodín, musela zaviesť mechanizmus na presný výpočet týchto hodín. Tým, že HSY nezaviedla mechanizmus na presný výpočet počtu osobohodín odpracovaných subdodávateľmi, a tým zabránila presnému výpočtu počtu osobohodín odpracovaných lodeniami, zneužila rozhodnutie N 513/01. Je tomu tak najmä preto, že práve Grécko navrhlo používať ukazovateľ „počet osobohodín“ na dôkaz, že HSY znižuje svoju výrobnú kapacitu.
- (190) Po druhé, Komisia namieta proti tvrdeniu Grécka, že na „dodávateľov tretích strán“ sa obmedzenie počtu hodín nevzťahuje. Grécko tvrdí, že s nimi nemá žiadny zmluvný vzťah, okrem prenájmu zariadení. Po prvé, Komisia zastáva názor, že prijatie tejto argumentácie by poskytlo jednoduchý spôsob, ako obísť toto obmedzenie: HSY by namiesto podpísania zmlúv so subdodávateľmi požiadala vlastníkov lodí, aby ich podpísali oni, aby neexistovala žiadna zmluva medzi HSY a subdodávateľmi. Po druhé, cieľom obmedzenia je zredukovať činnosť v lodeniach. Je preto logické, že keď sa v rozhodnutí N 513/01 uvádza, že „práca zabezpečovaná subdodávateľmi“ je do obmedzenia zahrnutá, zahrnutí sú subdodávatelia HSY, ako aj subdodávatelia majiteľa lode pracujúci v lodeniach. Po tretie, keď Komisia položila podrobné otázky⁽¹¹¹⁾, Grécko uznalo, že HSY riadi platby pre niektorých z týchto „dodávateľov tretích strán“ takto: dodávateľ tretej strany uzatvorí zmluvu s majiteľom lode o úlohách, ktoré sa majú vykonať, a o cene, ale potom majiteľ lode zaplatí spoločnosti HSY, ktorá zasa prevedie peniaze dodávateľom. V takýchto prípadoch existuje zmluvný vzťah medzi HSY a dodávateľmi a sumy zaplatené majiteľom lode za prácu dodávateľa sa objavia vo výkaze ziskov a strát HSY ako výnosy (t. j. sú zahrnuté do tržieb/obratu HSY). Je preto nepochybné, že aspoň tieto zmluvy s „dodávateľmi tretích strán“ patria do rámca obmedzenia. Grécko nevypočítalo ani neoznámilo Komisii počet osobohodín odpracovaných týmito „dodávateľmi tretích strán“. To predstavuje ďalšie porušenie rozhodnutia N 513/01. Navyše Komisia poznamenáva, že obrat HSY z činností opravy sa od roku 2002 rýchlo zvyšoval. Tento trend sa však vôbec neodrazil v celkovom počte osobohodín oznámených Gréckom. Je preto pravdepodobné, že počet osobohodín odpracovaných dodávateľmi tretích strán, ktoré HSY preplácala, sa výrazne zvýšil. Keďže podľa údajov predložených Gréckom bola HSY v roku 2003 tesne pod limitom 420 000 osobohodín, Komisia dospela k záveru, že v prípade, ak sa do celkového počtu osobohodín odpracovaných HSY zahrnú dodávatelia tretích strán, ktorým HSY zaplatila, je odôvodnené predpokladať, že v nasledujúcich rokoch bol tento limit porušený.
- (191) Po tretie, aj keby sa akceptovalo (čo sa však nestalo), že sa na „dodávateľov tretích strán“ nevzťahuje obmedzenie počtu hodín stanovené v rozhodnutí N 513/01 a že osobohodiny odpracované „subdodávateľmi, ktorých najíma HSY“ možno aproximovať vydelením súm zaplatených v ich prospech hodinovými nákladmi na pracovnú silu, toto obmedzenie nie je dodržané. „Ročný koeficient nákladov na osobohodinu získaný z účtovných kníh HSY“, ktorý používa Grécko, v skutočnosti predstavuje nevhodnú metódu na aproximáciu hodinových nákladov pracovníka pracujúceho pre subdodávateľa. Vysoké výkyvy v číselných údajoch (ktoré idú napríklad od 27 EUR po [...] EUR v nasledujúcom roku) v skutočnosti dokazujú, že ročný koeficient nákladov na osobohodinu získaný z účtovných kníh HSY nevyjadruje, aké sú náklady na pracovníka za hodinu⁽¹¹²⁾. Hodinová hrubá mzda v sektore sa v skutočnosti takto nikdy nevyvíja: zvyšuje sa rovnomerne v čase, nikdy sa však z roka na rok nezdvojnásobí. Navyše lodenice využívajú subdodávateľov práve preto, že je to lacnejšie, ako keby samotné najali viac pracovných síl. Využívanie ročného koeficientu nákladov na osobohodinu získaného z účtovných kníh HSY preto nadhodnocuje náklady na osobohodinu pracovníkov zamestnaných subdodávateľmi. Túto skutočnosť potvrdil poradca, ktorého najala Komisia. Keď sa vezmú do úvahy prímenejšie odhady nákladov na hodinu, výrazne to zvyšuje počet osobohodín odpracovaných subdodávateľmi⁽¹¹³⁾, takže obmedzenie 420 000 osobohodín je porušené v roku 2003 a 2005.
- (192) Po štvrté, v metóde navrhnutej Gréckom mal rok 2003 len deväť mesiacov, t. j. do septembra 2003. Grécko tvrdí, že od toho času začal účtovný rok plynúť od októbra do októbra. Nemožno akceptovať, že ročný limit sa aplikuje len na činnosť počas deviatich mesiacov. Komisia požiadala Grécko, aby poskytlo údaje o činnosti počas posledných troch mesiacov roka 2003, ale Grécko žiadané údaje neposkytlo⁽¹¹⁴⁾. Ak sa činnosť počas posledných troch mesiacov kalendárneho roka 2003 aproximuje ako štvrtrok činnosti finančného roka 2004, je zjavné, že došlo k porušeniu obmedzenia počtu osobohodín.

- (193) Keďže existujú viaceré nezávislé dôvody, z ktorých možno dospieť k záveru o zneužití, Komisia dospela k záveru, že pomoc sa musí vrátiť.

4.7. Kapitálová dotácia vo výške 8,72 miliardy GRD (25,6 milióna EUR) od gréckeho štátu alebo ETVA v období rokov 1996 – 1997 (opatrenie E9)

4.7.1. Opis opatrenia

- (194) ETVA poskytla v období rokov 1996 – 1997 spoločnosti HSY kapitálovú dotáciu vo výške 8,72 miliardy GRD (25,6 milióna EUR).

4.7.2. Dôvody na začatie konania

- (195) V rozhodnutí o rozšírení konania sa vyslovujú pochybnosti, či táto kapitálová dotácia zodpovedá správaniu investora v trhovom hospodárstve. Po prvé, Komisia poznamenáva, že Grécko predložilo protirečivé pripomienky, keď najprv uviedlo, že túto sumu poskytol štát na kompenzáciu nákladov na zníženie počtu pracovných síl o 1 000 zamestnancov, a potom v rozpore s týmto vysvetlením tvrdilo, že túto kapitálovú dotáciu poskytla ETVA. Po druhé, Komisia konštatuje, že zamestnanci, ktorí vlastnili 49 % akcií, sa na tomto navýšení kapitálu nepodielali. Navyše je prekvapujúce, že táto kapitálová dotácia zo strany ETVA nezvýšila jej majetkovú účasť v HSY.

- (196) Komisia tiež uviedla, že v prípade zistenia, že toto opatrenie predstavuje štátnu pomoc, je diskutabilné, či by mohlo predstavovať zlučiteľnú pomoc.

4.7.3. Pripomienky zainteresovaných strán

- (197) Spoločnosť Elefsis uvádza, že v roku 1996 patrilo 49 % akcií spoločnosti HSY jej zamestnancom. Ak ETVA poskytla kapitálovú dotáciu bez pomernej účasti zamestnancov, jej majetková účasť sa mala zvýšiť o viac než 51 %, čo bolo zakázané zákonom a v skutočnosti nenastalo. To znamená, že ETVA nedostala žiadne nové akcie náhradou za túto kapitálovú dotáciu. Takýto scenár by bol neprijateľný pre súkromného investora.

4.7.4. Pripomienky Grécka

- (198) Grécko potvrdzuje, že ETVA poskytla v rokoch 1996 – 1997 kapitálovú dotáciu vo výške 8,72 miliardy GRD (25,6 milióna EUR) a dostala rovnocennú sumu od štátu. Grécko tvrdí, že štát konal ako investor v trhovom hospodárstve, keďže zníženie stavu pracovníkov financované kapitálovou dotáciou výrazne zlepšilo efektívnosť lodeníc a ich budúcu ziskovosť. HSY vysvetľujú, že

vložené sumy nevedli k emisii nových akcií a formálne nepredstavovali kapitálovú dotáciu. To vysvetľuje, prečo sa štátna majetková účasť nezvýšila nad úroveň 51 %. Ak by sa Komisia napriek tomu domnievala, že toto opatrenie predstavuje štátnu pomoc, Grécko zastáva názor, že ide o zlučiteľnú pomoc na ukončenie činnosti podľa článku 7 smernice 90/684/EHS.

4.7.5. Posúdenie

4.7.5.1. Článok 296 zmluvy

- (199) Týmto opatrením sa financovala celá činnosť lodeníc a nebolo vyčlenené len na podporu civilných činností. Keďže podľa záveru, ku ktorému sa dospelo v oddiele 3.3. tohto rozhodnutia, 75 % činností lodeníc sa týka vojenských činností a Grécko sa odvoláva na článok 296 zmluvy, len 25 % opatrenia [2,18 miliardy GRD (6,4 milióna EUR)] možno posudzovať podľa pravidiel štátnej pomoci.

4.7.5.2. Existencia pomoci

- (200) Komisia uvádza, že štát prostredníctvom ETVA poskytol peniaze pre HSY bez získania nových akcií, aj keď vlastnil len 51 % podiel HSY. Investor v trhovom hospodárstve by neposkytol takýto dar ostatným akcionárom. Požiadaval by o nové akcie alebo o pomernú kapitálovú dotáciu (*pro rata*) od ostatných akcionárov. Súkromný investor by preto za podobných okolností neposkytol túto kapitálovú dotáciu.

- (201) Keďže štát poskytol spoločnosti HSY finančné zdroje, ktoré by nebola získala na trhu, toto opatrenie poskytlo HSY selektívnu výhodu. Opatrenie preto predstavuje pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy. Keďže v rozpore s požiadavkou stanovenou v článku 88 ods. 3 zmluvy bolo poskytnuté bez predchádzajúcej notifikácie, predstavuje neoprávnenú pomoc.

4.7.5.3. Zlučiteľnosť so spoločným trhom

- (202) Pokiaľ ide o zlučiteľnosť tejto pomoci, Komisia uvádza, že je nepopierateľné, že stav pracovníkov HSY sa znížil z 3 022 osôb v roku 1995 na 1 977 osôb v roku 1997. Toto zníženie stavu pracovníkov bolo oznámené

aj v dvoch rozhodnutiach prijatých 15. júla 1997 (rozhodnutie C 10/94 a rozhodnutie N 401/97), keďže predstavovalo jeden pilier plánu reštrukturalizácie. Rozhodnutím N 401/97 sa povoľuje investičná pomoc, ktorú možno podľa smernice 90/684/EHS považovať za zlučiteľnú, len ak je „spojená s plánom reštrukturalizácie, ktorý vedie k zníženiu celkovej kapacity opravy lodí“ a „ktorý nemá za následok zvýšenie kapacity v oblasti stavby lodí“. V rozhodnutí N 401/97 sa dospelo k záveru, že došlo k „zníženiu opravárenskej kapacity lodeníc rovnocennému zníženiu počtu zamestnancov, ktoré nebude možné kompenzovať plánovaným zvýšením produktivity, a k zníženiu kapacity pre dokonovanie komerčných plavidiel.“ V tomto rozhodnutí sa tiež uvádza, že došlo k miernemu zníženiu kapacity stavby lodí. Keďže Komisia v rozhodnutí N 401/97 sama uznala, že zníženie počtu pracovných síl v kombinácii s ďalšími opatreniami navrhnutými Gréckom bude viesť k zníženiu kapacity stavby a opravy lodí, Komisia zastáva názor, že došlo k zníženiu kapacity, ako sa to vyžaduje v článku 7 smernice 90/684/EHS. Pokiaľ ide o výšku a intenzitu pomoci, Komisia poznamenáva, že pomoc

dosiahla 25,6 milióna EUR na zníženie stavu pracovníkov o 1 000 osôb. V roku 2002, len o šesť rokov neskôr, považovala Komisia štyrikrát vyššiu sumu na zníženie počtu pracovných síl v menšom rozsahu za zlučiteľnú pomoc. Komisia preto zastáva názor, že výška a intenzita pomoci sú odôvodnené. Na záver, Komisia zastáva názor, že podmienky stanovené v článku 7 smernice 90/684/EHS boli splnené, a preto rozhodla, že táto pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom.

4.8. Navýšenie kapitálu v období rokov 1998 – 2000 na financovanie investičného plánu (opatrenie E10)

4.8.1. Opis opatrenia

- (203) V súlade s rozhodnutím N 401/97 došlo v rokoch 1998, 1999 a 2000 k trom navýšeniam kapitálu v celkovej výške 2,98 miliardy GRD (8,7 milióna EUR) s cieľom financovať časť investičného plánu HSY. Financovala ich banka ETVA a zamestnanci HSY v pomere k ich majetkovej účasti v HSY.

[v mil. GRD (v mil. EUR)]

	Spolu	Príspevok ETVA (51 %)	Príspevok zamestnancov (49 %)
20. mája 1998	1 569 (4,6)	800 (2,3)	769 (2,3)
24. júna 1999	630 (1,8)	321 (0,9)	309 (0,9)
22. mája 2000	780 (2,3)	397 (1,2)	382 (1,1)

- (204) Grécky štát zaplatil v roku 2001 zamestnancom sumu rovnajúcu sa ich príspevku k trom navýšeniam kapitálu (pozri odôvodnenie 33 tohto rozhodnutia, v ktorom sa opisuje zákon č. 2941/2001).

4.8.2. Dôvody na začatie konania

- (205) V rozhodnutí o rozšírení konania vyslovila Komisia pochybnosti, či účasť banky ETVA na navýšeníach kapitálu nepredstavuje nezlučiteľnú pomoc. Aj keď sa v rozhodnutí N 401/97 prijatom 15. júla 1997 dospelo k záveru, že budúcu účasť ETVA na navýšeníach kapitálu možno v rámci realizácie plánu reštrukturalizácie v zásade považovať za neobsahujúcu prvok pomoci, táto účasť však mohla predstavovať pomoc, keď sa uskutočnila v rokoch 1998, 1999 a 2000. Situácia spoločnosti HSY sa najmä medzi týmito dátumami zhoršila. V rozhodnutí o rozšírení konania sa ďalej uvádza, že skutočnosť, že zamestnanci sa podieľali na navýšení kapitálu v pomere zodpovedajúcom ich podielu na kapitáli HSY, nevylučuje pomoc: po prvé, nie je isté, že zaplatili

ETVA cenu za 49 % podiel v HSY v súlade s dohodou o čiastočnej privatizácii zo septembra 1995. Po druhé, nie je vylúčené, že štát sa tajne zaviazal nahradiť zamestnancom každú sumu, ktorú by vložili do kapitálu HSY. Takýto záväzok by znamenal, že zamestnanci neznášali žiadne riziko.

4.8.3. Pripomienky zainteresovaných strán

- (206) Spoločnosť Elefsis podporuje pochybnosti vyjadrené v rozhodnutí o začatí konania, pripomína judikát vo veci Alitalia⁽¹¹⁵⁾, týkajúci sa účasti zamestnancov na navýšení kapitálu ich vlastného podniku, a dospela k záveru, že účasť banky ETVA na navýšeníach kapitálu predstavuje nezlučiteľnú pomoc.

4.8.4. Pripomienky Grécka

- (207) Grécko pripomína, že účasť ETVA a zamestnancov na navýšení kapitálu bola zmluvne stanovená v dohode o čiastočnej privatizácii zo septembra 1995.

V rozhodnutí N 401/97 bolo tiež uvedené, že tieto navýšenia kapitálu sa uskutočnia s účasťou ETVA vo výške 51 % a zamestnancov HSY vo výške 49 %, pričom sa účasť ETVA nebude považovať za pomoc. Na záver, Grécko a HSY popierajú domnienku, že zamestnanci nezaplatili banke ETVA kúpnu cenu, ako aj existenciu tajnej dohody, ktorá zamestnancom sľubuje, že štát im preplatí akúkoľvek sumu zaplatenú na financovanie investičného plánu. HSY tvrdí, že v prípade, ak by Komisia považovala opatrenie za pomoc, predstavovalo by zlučiteľnú pomoc na reštrukturalizáciu.

4.8.5. Posúdenie

4.8.5.1. Článok 296 zmluvy

- (208) Pokiaľ ide o potenciálne uplatňovanie článku 296 zmluvy, Komisia uvádza, že cieľom navýšenia kapitálu bolo financovanie investičného plánu. Ako sa už dospelo k záveru v rámci posúdenia opatrení P1, P2, P3 a P4, tento investičný plán a štátnu podporu na jeho financovanie možno posudzovať podľa pravidiel štátnej pomoci.

4.8.5.2. Existencia pomoci

- (209) Komisia dospela k týmto záverom. Na základe dohody o čiastočnej privatizácii zo septembra 1995 bola ETVA zmluvne povinná podieľať sa vo výške 51 % na budúcom navýšení kapitálu HSY a zvyšných 49 % mali prispieť zamestnanci. Navýšenie kapitálu bolo potrebné na čiastočné financovanie investičného plánu. Komisia v rozhodnutí N 401/97 týkajúcom sa investičnej pomoci implicitne dospela k záveru, že táto účasť ETVA na budúcom navýšení kapitálu HSY nebude predstavovať štátnu pomoc. To bolo v súlade s rozhodnutím C 10/94 prijatým v ten istý deň, v ktorom Komisia dospela k záveru, že predaj 49 % akcií spoločnosti HSY jej zamestnancom predstavuje platnú čiastočnú privatizáciu a je možné očakávať návrat k ziskovosti.
- (210) Pokiaľ ide o účasť ETVA na navýšení kapitálu 20. mája 1998, Komisia zastáva názor, že neexistujú dostatočné dôvody odchyliť sa od implicitného posúdenia neexistence prvku pomoci, ktoré bolo vykonané v rozhodnutí N 401/97. Konkrétne, okolnosti v máji 1998 sa v dostatočnej miere neodchyľovali od podmienok predpokladaných v čase prijatia rozhodnutia. Komisia navyše nezistila žiadny dôkaz o (tajnom) záväzku štátu preplatiť zamestnancom akúkoľvek sumu, ktorú by zaplatili v rámci navýšenia kapitálu.

- (211) Na druhej strane, v čase navýšenia kapitálu 24. júna 1999 a 22. mája 2000 už neplatili základné prvky, o ktoré sa opieralo posúdenie neexistence prvku pomoci z 15. júla 1997:

— Po prvé, ako sa už vysvetlilo, obe rozhodnutia prijaté 15. júla 1997 vychádzali zo skutočnosti, že Grécko bude plniť dohodu o čiastočnej privatizácii zo septembra 1995, a najmä že zamestnanci zaplatia ETVA kúpnu cenu, ako je stanovené v zmluve, a tým preberú na seba finančné riziko, ktoré im poskytne stimuláciu na podporu opatrení potrebných na obnovenie konkurencieschopnosti. Keďže zamestnanci museli zaplatiť prvú splátku kúpnej ceny v prospech ETVA pred 31. decembrom 1998, žiadna platba sa neuskutočnila. Štát sa nesnažil získať platbu. Ako sa uvádza v posúdení opatrenia E7, to znamenalo, že zamestnanci neboli postavení do situácie investorov, ktorí musia zaplatiť spolu 8,17 miliardy GRD (24 miliónov EUR) v priebehu nasledujúcich dvanástich rokov, na rozdiel od toho, čo Komisia očakávala v júli 1997, keď boli prijaté tieto dve rozhodnutia. Toto nezaplatenie tiež znamenalo, že zamestnanci nedodrжали svoju povinnosť podľa zmluvy o čiastočnej privatizácii zo septembra 1995. ETVA už nebola zmluvne viazaná dohodou o čiastočnej privatizácii⁽¹¹⁶⁾, keďže zamestnanci ju porušili. Na záver, v protiklade s tým, čo by sa odôvodnene mohlo očakávať v čase rozhodnutia N 401/97 na základe existujúcich zmlúv, neuskutočnila sa skutočná čiastočná privatizácia a zmluva už nebola záväzná pre ETVA. Komisia zastáva názor, že to sú hlavné rozdiely v porovnaní s tým, čo Komisia očakávala v čase prijatia rozhodnutia N 401/97 na základe zmluvy zo septembra 1995. Táto skutočnosť je preto dostatočným dôvodom na revíziu posúdenia neexistence prvku pomoci vykonaného v tom čase.

— Po druhé, ako sa už podrobne analyzovalo v oddiele 3.1. tohto rozhodnutia, obchodný a finančný úspech plánovaný v čase rozhodnutia N 401/97 sa nedostavil. Spoločnosti sa nepodarilo získať v rokoch 1997 a 1998 veľké a ziskové objednávky. Preto od konca roku 1998 začalo byť postupne viac a viac isté, že lodenice budú v nasledujúcich rokoch stratové. Komisia stanovila dátum 30. júna 1999 ako dátum, po ktorom už nebolo možné očakávať návrat k ziskovosti. Je isté, že na začiatku júna 1999 bola väčšina zlých správ už známa a návrat k ziskovosti bol na základe existujúceho plánu reštrukturalizácie značne hypotetický.

(212) Komisia na základe uvedeného zastáva názor, že investor v trhovom hospodárstve v tej istej situácii ako ETVA by do HSY už neinvestoval⁽¹¹⁷⁾.

(213) Keďže takáto kapitálová dotácia poskytuje selektívnu výhodu pre HSY, Komisia dospela k záveru, že účasť ETVA v druhom a treťom navýšení kapitálu predstavuje štátnu pomoc v prospech HSY. Pokiaľ ide o dodržanie článku 88 ods. 3 zmluvy, Komisia uvádza, že nikdy neprijala žiadne rozhodnutie, ktorým by explicitne posúdila a schválila účasť ETVA na navýšení kapitálu HSY. Komisia preto zastáva názor, že pomoc bola uskutočnená v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy.

(214) Komisia uvádza, že aj keby sa dospelo k záveru, že toto opatrenie bolo povolené rozhodnutím N 401/97 (v rozhodnutí N 401/97 sa uvádza, že ETVA sa bude podieľať na navýšení kapitálu HSY, a nevyslovením pochybností o súlade s pravidlami štátnej pomoci sa v ňom zastáva názor, že táto účasť nebude predstavovať pomoc), nezmenilo by to perspektívu budúceho záveru, že pomoc sa musí vrátiť. V takom prípade by sa malo dospieť k záveru, že toto rozhodnutie bolo zneužitie štátom vlastnenou bankou ETVA, ktorá nevyinkasovala kúpnu cenu od zamestnancov v súlade so zmluvou zo septembra 1995. V skutočnosti účasť ETVA na budúcich navýšení kapitálu nepredstavovala pomoc, vychádzala z očakávania, že zamestnanci zaplatia kúpnu cenu v súlade so zmluvou zo septembra 1995. Je preto potrebné dospieť k záveru, že časť rozhodnutia N 401/97, ktorým bola účasť banky ETVA schválená, bolo zneužitá, a spoločnosť HSY by preto mala vrátiť výšku účasti banky ETVA.

4.8.5.3. Zlučiteľnosť so spoločným trhom

(215) Grécko tvrdí, že toto opatrenie by mohlo predstavovať zlučiteľnú pomoc na reštrukturalizáciu. Komisia pripomína, že cieľom navýšenia kapitálu bolo financovať investičný plán. Komisia v rámci posúdenia opatrenia P2 a opatrenia P3 už vysvetlila, prečo dodatočnú pomoc na reštrukturalizáciu v prospech investičného plánu nemožno považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom.

(216) Keďže tieto dve navýšenia kapitálu predstavujú nezlučiteľnú pomoc, HSY ich musí vrátiť.

4.9. Štátna protizáruka v súvislosti so zmluvami spoločnosti HSY s OSE a ISAP (opatrenie E12b)

4.9.1. Opis opatrenia

(217) V rámci zmlúv, ktoré spoločnosť HSY uzatvorila s Helénskou železničnou organizáciou (OSE) a Elektrickými dráhami Atény – Pireus (ISAP) o dodávke koľajových vozidiel, poskytla ETVA záruky na zálohové platby a správne plnenie (ďalej len „záruky na preddavky“ alebo „záruky na zálohové platby“). ETVA vydala záruky na zmluvu s ISAP vo februári 1998 a v januári 1999 a záruky na zmluvu s OSE v auguste 1999. ETVA zas získala zodpovedajúce protizáruky od štátu. Záruka v rámci zmluvy s OSE predstavovala 29,4 milióna EUR a záruka v rámci zmluvy s ISAP 9,4 milióna EUR.

4.9.2. Dôvody na začatie konania

(218) Komisia v rozhodnutí o rozšírení konania vyslovila pochybnosti, či by za tých istých podmienok tieto protizáruky poskytla súkromná banka. Z hľadiska ťažkostí, ktorým čelila HSY, by mohlo byť dokonca otázne, či by ich vôbec nejaká banka poskytla.

4.9.3. Pripomienky zainteresovaných strán

(219) Spoločnosť Elefsis podporuje pochybnosti vyslovené Komisiou. Konkrétne, štát nekonal ako trhový investor, lebo prevzal viacnásobné riziko, keď bol nielen väčšinový akcionár spoločnosti HSY, ale aj jej jediný veriteľ a ručiteľ, ktorý znášal takmer všetko riziko spojené s jej činnosťami.

4.9.4. Pripomienky Grécka

(220) Grécko a HSY tvrdia, že aj keď boli štátne protizáruky oficiálne vydané v decembri 1999, boli sľúbené banke ETVA už vtedy, keď vydala záruky na zálohové platby v súvislosti so zmluvou s ISAP vo februári 1998 a v januári 1999 a záruky v súvislosti so zmluvou s OSE v auguste 1999. Grécko tvrdí, že tieto protizáruky nepredstavovali selektívne opatrenia. V skutočnosti boli poskytnuté podľa zákona č. 2322/1995⁽¹¹⁸⁾ a na základe daného zákona dostali štátne záruky viaceré podniky. Grécko ďalej tvrdí, že ročný poplatok vo výške 0,05 % bol primeraný ako odmena za riziko. Správanie banky ETVA zodpovedalo správaniu súkromnej banky,

keďže dostala protizáruku od štátu a účtovala poplatok vo výške 0,4 %⁽¹¹⁹⁾. HSY predložila správu poradenskej spoločnosti – prvú správu Deloitte – podporujúcu toto tvrdenie. V tejto správe sa tiež tvrdí, že spoločnosť HSY by aj bez štátnej protizáruky mohla získať od súkromnej banky záruku podobnú záruke, ktorú poskytla ETVA, poskytnutím záložného práva na určité aktíva ako zabezpečenie. Napokon, Grécko tvrdí, že príjemcom pomoci zo štátnych protizáruk sú OSE a ISAP, a nie HSY.

4.9.5. Posúdenie

4.9.5.1. Článok 296 zmluvy

- (221) Toto opatrenie nepatrí do pôsobnosti článku 296 zmluvy, keďže priamo podporuje civilnú činnosť.

4.9.5.2. Existencia pomoci

- (222) Je potrebné najprv objasniť, ktoré z týchto dvoch druhov opatrení (záruky na preddavky poskytnuté zo strany ETVA a protizáruky poskytnuté štátom v prospech ETVA) by mohlo predstavovať opatrenie pomoci. Keďže Grécko tvrdí, že štátne protizáruky už boli ETVA pevne sľúbené, keď ETVA poskytla záruky na zálohové platby, musí sa prijať záver, že keď ETVA poskytla záruky, bola úplne chránená štátnymi protizárukami. Keďže ETVA nebola vystavená žiadnemu riziku (vdďaka štátnym protizárukám) a pritom dostávala poplatok vo výške 0,4 % štvrťročne, toto opatrenie by preto bolo za podobných okolností prijateľné pre investora v trhovom hospodárstve. Na druhej strane štát poskytol protizáruky, ktoré neboli zabezpečené žiadnym kolaterálom a za ktoré dostal poplatok za záruku len vo výške 0,05 %. Toto druhé opatrenie by zjavne nebolo prijateľné pre investora v trhovom hospodárstve. Štátnu pomoc preto predstavuje toto druhé opatrenie. Komisia však poznamenáva, že keďže ETVA bola v 100 % vlastníctve štátu a všetky opatrenia realizované touto bankou sú pripísateľné štátu, oddeľovanie týchto dvoch opatrení (t. j. záruky a protizáruky) je akosi umelé.

- (223) Keďže Grécko tvrdí, že príjemcami pomoci boli OSE a ISAP, je potrebné objasniť, kto je v skutočnosti príjemcom tohto opatrenia. Komisia poznamenáva, že v rámci zmlúv na dodávku materiálov pre koľajové vozidlá musí predávajúci zvyčajne poskytnúť kupujúcemu bankové záruky na jeho zálohové platby. Kupujúci chce mať ubezpečenie, že dostane späť tieto sumy, ak predávajúci nedodá materiál, napríklad z dôvodu, že zbankrotuje. Preto musí predávajúci získať tieto záruky od banky a niesť ich náklady. Inými slovami, sú to bežné náklady, ktoré musí znášať predávajúci materiálov pre koľajové vozidlá. Štátna protizáruka v tomto prípade umožnila HSY získať od ETVA záruky za cenu len 0,4 % štvrťročne. Ako sa preukáže ďalej v texte, bez štátnej protizáruky by súkromná banka účtovala za záruky poskytnuté pred 30. júnom 1999 aspoň 480 bázičkových bodov ročne. Po tomto dátume by takéto záruky neposkytla žiadna súkromná banka. Je preto jasné, že v období pred 30. júnom 1999 štátne protizáruky umožnili HSY získať záruky za nižšiu cenu. V období po 30. júni 1999 štátne protizáruky umožnili HSY získať záruky, ktoré by HSY vôbec nemohla získať na trhu. Záverom vyplýva, že príjemcom pomoci je spoločnosť HSY.

- (224) Pokiaľ ide o tvrdenie Grécka, že opatrenie nie je selektívne, Komisia pripomína, že na to, aby opatrenie bolo všeobecné, musí byť účinne prístupné pre všetky hospodárske subjekty pôsobiace v členskom štáte na základe rovného prístupu, a jeho rozsah pôsobnosti nesmie byť *de facto* znížený, napríklad prostredníctvom právomocí štátu poskytnúť ho podľa vlastného uváženia alebo prostredníctvom iných faktorov obmedzujúcich jeho praktický vplyv. Komisia zastáva názor, že zákon č. 2322/1995 zďaleka nespĺňa toto vymedzenie. Po prvé, v článku 1 zákona sa stanovuje, že záruku poskytuje minister hospodárstva po dohode s tromi ďalšími ministrami. Poskytnutie záruky preto závisí od právomoci orgánov konať podľa vlastného uváženia. Po druhé, štátna záruka môže byť poskytnutá súkromnému podniku, len ak je umiestnený v odľahlej oblasti a s cieľom zlepšiť hospodársky rozvoj oblasti, a nie konkrétneho podniku (článok 1b), alebo ak utrpel škodu v dôsledku prírodných činiteľov (článok 1c). Na druhej strane podnikom, ktoré sú v 100 % vlastníctve štátu alebo v ktorých štát vlastní väčšinu akcií, môže byť poskytnutá štátna pomoc na všeobecné účely, napríklad na úhradu niektorých ich záväzkov (článok 1b). Je preto jasné, že podniky vo vlastníctve štátu majú oveľa širší prístup k štátnym zárukám ako súkromné podniky. Tento záver je potvrdený analýzou zoznamu zaručených

úverov uvedeného v prvej správe Deloitte⁽¹²⁰⁾. Po tretie, záruky nie sú prístupné na základe rovného prístupu. V článku 1 ods. 4 zákona sa uvádza, že štát môže pri poskytnutí záruky vyžadovať určité zabezpečenie (t. j. záložné právo na fixné aktíva podniku). Rozhodnutie požadovať zabezpečenie je ponechané na vlastné uváženie ministra hospodárstva. V tomto prípade štát nepožiadala pri poskytnutí opatrenia E12b o zabezpečenie. Pokiaľ ide o chýbajúcu možnosť prístupu na rovnom základe, Komisia poznamenáva, že poplatky za záruku nie sú rovnaké pre všetky úvery. Poplatok za záruku predstavoval v tomto prípade napríklad len 0,05 %. V prípade opatrenia E14, ktoré bolo tiež poskytnuté na základe zákona č. 2322/1995, poplatok predstavoval 1 %. V zozname zaručených úverov uvedenom v prvej správe Deloitte mali niektoré úvery tiež poplatok vo výške 0,1 % a 0,5 %. Na záver, Komisia odmieta tvrdenie Grécka, že zákon č. 2322/1995 predstavuje všeobecné opatrenie.

- (225) Pokiaľ ide o tvrdenie v prvej správe Deloitte, že spoločnosť HSY mohla dostať tieto záruky na preddavky od súkromnej banky, ak by namiesto štátnej protizáruky poskytli tejto banke ako kolaterál záložné právo na určité aktíva, Komisia zastáva názor, že toto tvrdenie je pre analýzu opatrenia irelevantné. Komisia musí v skutočnosti analyzovať, či podmienky opatrení, ktoré v skutočnosti poskytol štát, predstavovali pomoc lodeniam. Komisia nemusí overovať, či by lodenice poskytnutím vyššieho zabezpečenia mohli dostať na trhu tú istú záruku. Ako sa uvádza v oddiele 2.1.1. oznámenia o záruke, jednou z potenciálnych výhod štátnej záruky je možnosť dlžníka „poskytnúť menšie zabezpečenie“. V tomto prípade nebola žiadna zo štátnych protizáruk zabezpečená záložným právom na niektoré aktíva lodeníc. Protizáruka s aktívom poskytnutým ako zabezpečenie preto predstavuje rozdielnu transakciu, ktorá sa nemusí posudzovať. Ako doplnujúci dôvod Komisia poznamenáva, že aj keby sa tvrdenie v prvej správe Deloitte muselo posudzovať, HSY by poskytnutím zabezpečenia nebola schopná presvedčiť súkromnú banku, aby poskytla takéto záruky na preddavky. Aktíva lodeníc už boli zaťažené a mali malú likvidačnú hodnotu (pozri druhý a tretí bod rozoberaný v poznámke pod čiarou č. 44). Preto by ani zabezpečenie vo forme záložného práva na určité aktíva HSY nebolo dostatočné, aby presvedčilo investora v trhovom hospodárstve poskytnúť úver pre HSY.

- (226) Komisia už v tomto rozhodnutí určila úrokovú sadzbu, ktorú by súkromná banka účtovala za poskytnutie úveru pre HSY. Vzhľadom na osobitné riziko spoločnosti HSY sa prijal záver, že počas obdobia do 30. júna 1999 bolo potrebné pripočítať rizikovú prémie aspoň 400 základných bodov nad úrokovú sadzbu, ktorá by sa účtovala za úvery v prípade zdravých podnikov. S cieľom uplatniť ten istý prístup na záruky na preddavky je potrebné určiť, aký poplatok by investor v trhovom hospodárstve účtoval za poskytnutie záruky na zálohové platby pre zdravý podnik. Žiadny účastník tohto konania neposkytol pre takéto záruky spoľahlivú trhovú cenu. Vo viacerých schémach štátnych záruk zameraných na sektor lodného staviteľstva a schválených Komisiou ako schémy bez prvkov pomoci⁽¹²¹⁾ bol ročný poplatok za záruku pre dlžníka s najnižším úverovým rizikom stanovený na 0,8 %, čiže 80 základných bodov. Ak neexistujú iné spoľahlivé ukazovatele, Komisia bude používať túto sadzbu ako odhad minimálneho ročného poplatku za záruku plateného zdravými spoločnosťami v sektore lodného staviteľstva v Grécku v danom čase. Aj keď sa zmluvy s OSE a ISAP netýkajú lodného staviteľstva, ale stavby koľajových vozidiel, Komisia bude ako referenčnú sadzbu používať 0,8 %, keďže stavba koľajových vozidiel zostala pre HSY okrajovou činnosťou, kým väčšina činností HSY, a preto väčšina rizika HSY, sa týkala stavby a opravy lodí. Pre záruky na zálohové platby poskytnuté HSY pred 30. júnom 1999 sa existencia a výška pomoci bude preto posudzovať porovnaním ročného poplatku, ktorý HSY skutočne zaplatila (vrátane poplatku za protizáruku zaplateného štátu), s poplatkom 480 základných bodov (t. j. 80 základných bodov zvýšených o 400 základných bodov). Pokiaľ ide o obdobie po 30. júni 1999, Komisia v tomto rozhodnutí už dospela k záveru, že lodenice už nemali prístup k finančnému trhu a že prvok pomoci, ktorý je potrebné vrátiť v každom úvere, bude predstavovať rozdiel medzi úrokovou sadzbou, ktorú HSY skutočne zaplatila, a referenčnou sadzbou zvýšenou o 600 základných bodov. V prípade záruk na preddavky sa pomoc, ktorá sa má vrátiť, preto vypočíta porovnaním skutočného poplatku zaplateného spoločnosťou HSY (vrátane poplatku za protizáruku zaplateného štátu) s poplatkom 680 základných bodov (t. j. 80 základných bodov zvýšených o 600 základných bodov).
- (227) Komisia poznamenáva, že Grécko tvrdí, že protizáruky už boli sľúbené, keď ETVA poskytovala záruky na zálohové platby. Protizáruky na zálohové platby ISAP boli preto poskytnuté pred koncom júna 1999. Celkové ročné náklady na tieto záruky (poplatky za záruku zaplatené banke ETVA plus poplatky za protizáruku zaplatené štátu) boli omnoho nižšie ako 480 základných bodov. Obsahujú preto štátnu pomoc, ktorá sa rovná rozdielu medzi uvedeným poplatkom a celkovými nákladmi

na záruky poskytnuté spoločnosti HSY (poplatok zaplatený banke ETVA ⁽¹²²⁾ a poplatok zaplatený štátu). Keďže v rozpore s požiadavkou stanovenou v článku 88 ods. 3 zmluvy bola táto pomoc poskytnutá bez predchádzajúcej notifikácie, predstavuje neoprávnenú pomoc.

- (228) Protizáruky týkajúce sa zálohových platieb od OSE boli poskytnuté po júni 1999, v čase, keď by už žiadna banka neposkytla záruku. Tieto protizáruky preto v celom rozsahu predstavujú pomoc. Keďže v rozpore s požiadavkou stanovenou v článku 88 ods. 3 zmluvy bola táto pomoc poskytnutá bez predchádzajúcej notifikácie, predstavuje neoprávnenú pomoc. Ak sa preukáže, že tieto opatrenia pomoci predstavujú nezlučiteľnú pomoc, a ak ich platnosť ešte neskončila, budú sa musieť okamžite zastaviť. To však nebude stačiť na obnovenie pôvodnej situácie, keďže HSY počas viacerých rokov profitovala zo záruky, ktorú by nebola získala na trhu. Za obdobie do skončenia záruky sa bude musieť vrátiť aj pomoc vo výške rozdielu medzi 680 bázickými bodmi a poplatkami, ktoré HSY skutočne zaplatila.

4.9.5.3. Zlučiteľnosť so spoločným trhom

- (229) Komisia poznamenáva, že táto pomoc predstavuje prevádzkovú pomoc, keďže znižuje náklady, ktoré by mala HSY bežne znášať v rámci obchodných zmlúv. Keďže prevádzková pomoc nebola povolená v sektore výroby materiálov pre koľajové vozidlá, túto pomoc nemožno považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom, a preto sa musí vrátiť.

4.10. Odklad/rozloženie záväzkov a odpustenie sankcií voči OSE a ISAP (opatrenie E12c)

4.10.1. Opis opatrenia

- (230) Spoločnosť HSY nebola schopná splniť svoje záväzky vyplývajúce zo zmlúv týkajúcich sa koľajových vozidiel uzatvorených s OSE a ISAP. Konkrétne, HSY sa nepodarilo vyrobiť koľajové vozidlá podľa dohodnutého harmonogramu. V rokoch 2002 – 2003 boli preto niektoré zmluvy novelizované a dohodol sa nový harmonogram dodávok. Okrem toho sa pravdepodobne upustilo od uplatňovania doložiek o sankciách a úrokoch z omeškania stanovených v pôvodných zmluvách, alebo sa ich uplatňovanie odložilo.

4.10.2. Dôvody na začatie konania

- (231) V rozhodnutí o rozšírení konania vyslovuje Komisia pochybnosti, či počas rokovaní, ktoré sa uskutočnili v rokoch 2002 – 2003, sa OSE a ISAP, ktoré vlastní štát, správali spôsobom prijateľným pre súkromný podnik za podobných okolností. Je možné, že uplatňovali a/alebo novelizovali zmluvy spôsobom priaznivým pre HSY, čím poskytli HSY štátnu pomoc.

4.10.3. Prípomienky zainteresovaných strán

- (232) Spoločnosť Elefsis tvrdí, že OSE a ISAP sa nesnažili získať úplnú úhradu zmluvných sankcií a úrokov z omeškania, ktoré vznikli v dôsledku oneskorenia dodávok, ani neuplatnili záruky poskytnuté spoločnosťou HSY na riadne plnenie jej zmluvných záväzkov.

4.10.4. Prípomienky Grécka

- (233) Grécke orgány tvrdia, že HSY zaplatila všetky sankcie a príslušné sumy úrokov v súlade so svojimi zmluvnými záväzkami, a každá novelizácia bola vykonaná v súlade s uznávanou obchodnou praxou. OSE a ISAP sa nikdy neodpísali zmluvné sankcie a úroky z omeškania.

- (234) Pokiaľ ide o zmluvy medzi OSE a HSY, na konci roku 1997 bolo uzatvorených nasledujúcich šesť programových dohôd (ďalej len „PD“): PD 33 SD 33, PD 33 SD 33a, PD 35 SD 35, PD 37 SD 37a, PD 39 SD 39 a PD 41 SD 41a. Programové dohody nadobudli účinnosť v auguste a septembri 1999 zaplatením zálohových platieb zo strany OSE, ktoré boli dohodnuté v zmluvách z roku 1997. OSE žiadala včasné plnenie dohôd od roku 2000 po prvých oneskoreniach dodávky materiálu v tom roku. Konzorcium, ktorého súčasťou bola spoločnosť HSY, navrhlo zmeny a doplnenia šiestich zmlúv s týmito podmienkami:

— konzorcium uhradí stanovené zmluvné sankcie a úroky z omeškania v peňažných alebo vecných dávkach podľa preferencií OSE,

— vzorec pre zvyšovanie cien sa bude vyvíjať na základe harmonogramov dodávok dohodnutých v stálych zmluvách, a nie na základe nových harmonogramov dodávok navrhnutých konzorciom, aby boli preňho tieto dátumy dodávok prijateľné,

— spoločnosti OSE sa bez žiadnych úvah dodajú rovnocenné koľajové vozidlá na jej použitie s cieľom na jednej strane dosiahnuť prijateľnosť navrhovaných nových harmonogramov a na druhej strane zastaviť ďalší vývoj objemu pokút a úrokov z omeškania. Programová dohoda PD 39 (elektrické lokomotívy) bola vyňatá z poskytnutia rovnocenných koľajových vozidiel, lebo OSE nedokončila elektrifikáciu na trati Patras – Atény – Solún, a PD 35 bola vyňatá, lebo konzorcium chcelo, aby vývoj sankcií a úrokov z omeškania pokračoval v súlade so zmluvou,

— ak by rovnocenné koľajové vozidlá neboli dodané, alebo ak by sa dodávka (materiálov ustanovených v zmluve) oneskorila, úprava sankcií a úrokov z omeškania sa bude ďalej vyvíjať na základe nového začiatku od bodu, v ktorom sa zastavili 31. decembra 2002.

- (235) Predstavenstvo OSE schválilo 7. januára 2003 navrhované zmeny a doplnenia. Tri programové dohody (33a, 35 a 39) boli zmenené a doplnené v prvých štyroch mesiacoch roku 2003 a príslušné novelizujúce zmluvy boli podpísané v zodpovedajúcom poradí 28. februára 2003, 17. apríla 2003 a 28. februára 2003 ⁽¹²³⁾.
- (236) OSE, ktorá stála pred dilemou vypovedania alebo zmeny a doplnenia programových dohôd, a z hľadiska jej požiadaviek na Olympijské hry v roku 2004 usúdila, že pre jej obchodné záujmy bude najprospešnejšie prijať návrh konzorcia na zmenu a doplnenie dohôd než na ich vypovedanie. Vypovedanie by spoločnosť OSE pripravilo o prijatie dodatočných nových koľajových vozidiel, keďže by trvalo aspoň tri alebo štyri roky, kým by priniesli výsledky akékoľvek nové konania na obstaranie koľajových vozidiel. Zmenené a doplnené zmluvy boli právoplatné a v súlade s pôvodnými.
- (237) Z uvedených informácií podľa názoru Grécka vyplýva, že konzorcium, a tým HSY, sa nikdy nedostalo priaznivejšieho zaobchádzania, ako sa dostalo ostatným dodávateľom OSE, a že sankčné a úrokové sumy boli v každom prípade nárokované a vyinkasované ⁽¹²⁴⁾. V zmluve neboli stanovené úroky z omeškania za oneskorené platby sankčných súm, ale OSE si tieto úroky nárokovala a podľa toho ich konzorcium účtovala.
- (238) To isté sa vzťahuje na sumy pre ISAP, ide o skutočné platby vykonané zo strany HSY, nie zabezpečenia. Zdôrazňuje sa ďalej, že v prípade programovej dohody 1/97 ⁽¹²⁵⁾ sa neuskutočnila žiadna novelizácia, ani zmena

a doplnenie. V tejto dohode bol upravený dizajn, konštrukcia, dodávka a uvedenie do prevádzky štyridsiatich viacvozových jednotiek, z ktorých každú tvoria tri vozidlá. Dodávka jednotiek sa oneskorila, preto sa uložili a zadržali sankcie a úroky stanovené v programovej dohode ⁽¹²⁶⁾.

4.10.5. Posúdenie

4.10.5.1. Článok 296 zmluvy

- (239) Toto opatrenie nepatrí do pôsobnosti článku 296 zmluvy, keďže sa výhradne týka civilných činností.

4.10.5.2. Existencia pomoci

- (240) Komisia uvádza, že grécke orgány poskytli podrobné informácie o dotknutých zmluvách, ako sa to vyžaduje v rozhodnutí o rozšírení konania. Na základe týchto informácií boli pochybnosti vyslovené Komisiou rozptýlené. Spoločnosť HSY skutočne zaplatila sankčné a príslušné úrokové sumy v súlade so svojimi zmluvnými záväzkami, a keď sa uskutočňovali novelizácie zmlúv, Komisia nenašla dôkaz, že novelizácie sa neuskutočnili v súlade s uznávanou obchodnou praxou. Ako uznala samotná spoločnosť Elefsis, oneskorenia vo vykonávaní zmlúv stáli spoločnosť HSY desiatky miliónov eur práve z dôvodu, že OSE a ISAP požiadali o zaplatenie sankcií a úrokov z omeškania, alebo alternatívne o dodanie zodpovedajúcich koľajových vozidiel. Pokiaľ ide o tvrdenie Elefsis, že keby OSE a ISAP boli súkromnými podnikmi, odmietli by všetky zmeny a doplnenia navrhnuté konzorciami, žiadali by preto celú platbu sankcií a úrokov z omeškania a rýchlu platbu v hotovosti namiesto rozloženia platieb na dlhšie obdobie, možno konštatovať, že to sa zdá veľmi nepravdepodobným. Ak by OSE a ISAP prijali takýto nepružný prístup pred ukončením predaja HSY, bolo by to pravdepodobne odradilo nového vlastníka od kúpy lodeníc. Bez tejto kúpy by sa lodenice, ako sa objasní v analýze opatrenia E18c, s najväčšou pravdepodobnosťou dostali do úpadku. Dokonca ani po kúpe zo strany HDW/Ferrosstaal sa finančná situácia lodeníc nezlepšila. Preto v prípade, že by OSE a ISAP prijali úplne nepružný prístup, existovalo reálne riziko, že sa HSY dostane do úpadku. To znamená, že by sa plnenie existujúcich zmlúv zastavilo. To znamená, že OSE a ISAP by museli vypísať novú verejnú súťaž, zmluva by sa musela udeliť novému dodávateľovi a dodávka by sa oneskorila o niekoľko rokov. Komisia zastáva za takýchto okolností názor, že kupujúci v trhovom hospodárstve môže pristúpiť k čiastočnej novelizácii, ktorá umožní dokončiť existujúcu zmluvu v primeranom časovom horizonte tak, aby kupujúci napokon dostal objednané koľajové vozidlá s obmedzeným oneskorením. V tejto súvislosti Komisia poznamenáva, že pravdepodobnosť, že zmluvy sa splnia v primeranom časovom horizonte, sa zvýšila, keď sa HSY sprivatizovala, keďže nový súkromný vlastník mal skúsenosti s riadením zložitých projektov a bol súkromným podnikom motivovaným ziskom, a preto ochotným obmedziť meškanie s cieľom obmedziť negatívne finančné dôsledky.

(241) Napokon Komisia zastáva názor, že neexistujú presvedčivé dôkazy, že správanie OSE a ISAP by nebolo prijateľné pre súkromný podnik za podobných okolností. Komisia preto dospela k záveru, že spôsob, akým boli zmluvy s OSE a ISAP plnené a akým boli obmedzené zmeny a doplnenia zmlúv prijaté zo strany OSE v rokoch 2002 – 2003, neobsahuje prvky pomoci.

4.11. Úver poskytnutý bankou ETVA na financovanie zmluvy so spoločnosťou Strintzis (opatrenie E13a)

4.11.1. Opis opatrenia

(242) ETVA poskytla 29. októbra 1999 spoločnosti HSY úver vo výške 16,9 miliardy GRD (49,7 milióna EUR) na financovanie stavby dvoch trajektov objednaných spoločnosťou Strintzis. Úroková sadzba bola LIBOR⁽¹²⁷⁾ plus 100 bazických bodov. V júni 2001 sa zriadilo prednostné záložné právo na dve stavané lode. Úver bol veriteľskej banke splatený v plnej výške 8. októbra 2004.

4.11.2. Dôvody na začatie konania

(243) V rozhodnutí o rozšírení konania boli vyslovené pochybnosti, či postúpenie záložného práva na lode a postúpenie poisťného predstavovali dostatočné zabezpečenie. Navyše sa zdalo, že úver bol vyplatený spoločnosťou HSY okamžite, zatiaľ čo mal byť vyplácaný súběžne so stavebnými nákladmi. Okrem toho úroková sadzba sa zdala byť nepostačujúcou vzhľadom na ťažkosti lodeníc. Kombinácia tohto úveru a nasledujúceho opatrenia (opatrenie E13b) ďalej naznačuje, že podstatnú časť financovania dvoch lodí objednaných spoločnosťou Strintzis podporovala ETVA.

4.11.3. Pripomienky zainteresovaných strán

(244) Spoločnosť Elefsis tvrdí, že žiadne súkromné banky by neposkytli tento úver. ETVA nemala spočiatku pri uzatvorení úveru žiadne zabezpečenie, keďže záložné právo na lode bolo zriadené oveľa neskôr. Elefsis navyše súhlasí, že trhová hodnota stavaných trupov je nízka.

4.11.4. Pripomienky Grécka

(245) Grécko a HSY zdôrazňujú, že podmienky úveru boli pre daný čas zvyčajné. V správe Deloitte sa potvrdzuje, že konkrétna banka (ETVA), ako aj grécke banky vo všeobecnosti poskytovali úvery podnikom za podobnú úrokovú sadzbu. Spoločnosť HSY uvádza podrobnosti o zabezpečeniach, ktoré boli poskytnuté banke ETVA v čase úverovej zmluvy (postúpenie ceny dvoch plavidiel,

poistných náhrad a všetkých nárokov voči tretej strane vyplývajúcich zo zmluvy o prenájme lode alebo vo všeobecnosti z používania lodí) a neskôr (záložné právo na lode), a dospeli k záveru, že boli primerané. Grécko predložilo aj kalendár, podľa ktorého ETVA vyplácala úver pre HSY a z ktorého vyplýva, že bol platený súběžne s tvorbou stavebných nákladov.

4.11.5. Posúdenie

4.11.5.1. Článok 296 zmluvy

(246) Toto opatrenie nepatrí do pôsobnosti článku 296 zmluvy, keďže priamo podporuje civilnú činnosť.

4.11.5.2. Existencia pomoci

(247) Komisia dospela k týmto záverom. Tento úver bol uzatvorený po júni 1999, v čase, keď by žiadna banka nepokračovala v poskytovaní úverov pre HSY. Grécko tvrdí, že zabezpečenie pripojené k úveru zmenšilo riziko natoľko, že poskytnutie úveru by bolo prijateľné pre súkromného investora. Toto tvrdenie nemožno prijať. Postúpenie ceny lodí predstavuje spoľahlivé zabezpečenie, len ak lodenice úspešne ukončia stavbu lode, čo nie je isté. Ak sa lodenice dostanú do úpadku počas stavby lode, toto zabezpečenie nemá žiadnu hodnotu, keďže nárok na kúpnu cenu si nemožno uplatňovať od spoločnosti Strintzis, keďže táto nedostala objednané plavidlá⁽¹²⁸⁾. To znamená, že zabezpečenie by bolo bezcenné práve v scenári, v ktorom by bolo potrebné. Pokiaľ ide o zriadenie záložného práva na každú zo stavaných lodí, bolo poskytnuté ETVA až v júni 2001, dlho po vyplatení úveru pre HSY. Komisia ďalej poznamenáva, že hodnota stavaných lodí je relatívne nízka a je ťažké predať ich. To dokazuje tento prípad. HSY sa v skutočnosti nepodarilo dokončiť stavbu týchto dvoch lodí, preto zmluva so Strintzis bola v júli 2002 zrušená. HSY potrebovala viac ako dva roky na predaj trupov vo výstavbe a dostala len 14 miliónov EUR, čo zodpovedá len tretine sumy vypožičanej od ETVA na financovanie stavby.

(248) Pokiaľ ide o tvrdenie Grécka, HSY a Deloitte, že úroková sadzba úveru poskytnutého HSY bola podobná úrokovej sadzbe mnohých ďalších úverov poskytnutých počas toho istého obdobia zo strany ETVA a gréckych bánk, nedokazuje to, že úver poskytnutý spoločnosti HSY nepredstavuje pomoc. Grécko, HSY a Deloitte v skutočnosti neanalyzovali ani nedokázali, že finančná situácia ostatných dlžníkov používaných ako porovnávacie kritérium bola porovnateľná so situáciou HSY, t.

j. že ich finančná situácia bola taká zlá ako situácia HSY. Preto nedokázali, že súkromné banky boli ochotné požičať podnikom v ťažkostiach za úrokovú sadzbu podobnú sadzbe predmetného úveru. Porovnanie úrokovej sadzby úverov poskytnutých rôznym podnikom bez overenia, že riziko, ktoré veriteľské banky nesú, je podobné, nemá zmysel. Komisia preto dospela k záveru, že žiadny investor v trhovom hospodárstve by za podobných okolností neposkytol tento úver spoločnosti HSY, ktorý preto predstavuje pomoc. Keďže v rozpore s požiadavkou stanovenou v článku 88 ods. 3 zmluvy bol tento úver poskytnutý bez predchádzajúcej notifikácie, predstavuje neoprávnenú pomoc.

4.11.5.3. Zlučiteľnosť so spoločným trhom

(249) Komisia uvádza, že pomoc predstavuje prevádzkovú pomoc, keďže znižuje náklady, ktoré by HSY štandardne znášala v rámci obchodných zmlúv. Ako sa už uviedlo, úver v skutočnosti umožnil HSY realizovať túto obchodnú zmluvu, ktorú by nemohla financovať získaním finančných prostriedkov na trhu. Komisia uvádza, že podľa článku 3 nariadenia (ES) č. 1540/98 bola zmluvne viazaná prevádzková pomoc povolená v prípade zmlúv na stavbu lodí, ktoré boli podpísané do 31. decembra 2000. Spoločnosť HSY však nebola oprávnená dostať pomoc pre zmluvu so Strintzis, keďže HSY nikdy nedokončila lode, tieto neboli nikdy dodané a zmluva so Strintzis bola zrušená⁽¹²⁹⁾. Okrem toho trupy sa predali novému kupujúcemu až v roku 2004, t. j. niekoľko rokov po 31. decembri 2000.

(250) Keďže pomoc je neoprávnená a nezlučiteľná, musí sa vrátiť. Keďže úver bol splatený, časť výhody, ktorú získala HSY, už bola odstránená. Vďaka tomuto úveru od ETVA však mala HSY pre seba k dispozícii počas viacerých rokov úver vo výške, ktorú by HSY inak nemohla mať k dispozícii počas daného obdobia. Túto výhodu je tiež potrebné vrátiť. Komisia preto zastáva názor, že sa musí vrátiť pomoc vo výške rozdielu medzi úrokovou sadzbou zaplatenou v prospech ETVA a referenčnou sadzbou pre Grécko⁽¹³⁰⁾ zvýšenou o 600 základných bodov za obdobie od vyplatenia úveru HSY po dátum, keď bol úver zabezpečený záložným právom na trupy. Za obdobie po tomto termíne do splatenia úveru predstavuje pomoc, ktorú je potrebné vrátiť, rozdiel medzi úrokovou sadzbou zaplatenou banke ETVA a referenčnou sadzbou pre Grécko zvýšenou o 400 základných bodov. Zníženie tejto rizikovej prémie o jednu tretinu odráža fakt, že záložné právo na trupy by čiastočne znížilo stratu veri-

teľa v prípade zlyhania HSY, a tým by znížilo riziko úveru pre ETVA. Konkrétne, ako už bolo uvedené, HSY sa podarilo predať trupy za cenu rovnajúcu sa približne jednej tretine peňazí požičaných od ETVA.

4.12. Záruka banky ETVA na zmluvu so spoločnosťou Strintzis (opatrenie E13b)

4.12.1. Opis opatrenia

(251) Na zabezpečenie zálohových platieb od Strintzis využila HSY v roku 1999 dve záruky banky ETVA vo výške 6,6 milióna EUR. Tieto záruky boli zrušené v júli 2002, keď bola zrušená zmluva na stavbu lodí so Strintzis.

4.12.2. Dôvody na začatie konania

(252) V rozhodnutí o rozšírení konania sa uvádza, že dve záruky, ktorých podmienky neboli známe v čase rozhodnutia, by mohli predstavovať pomoc.

4.12.3. Prípomienky zainteresovaných strán

(253) Spoločnosť Elefsis zdôrazňuje skutočnosť, že štát/ETVA prevzali súčasne úlohu ručiteľa, veriteľa, akcionára a najväčšieho zákazníka HSY. Štát sa tým dostal do situácie závažného finančného rizika. Štát prevzatím tejto viacnásobnej úlohy fakticky poskytoval finančné prostriedky bez zabezpečenia, keďže v prípade úpadku a/alebo platobnej neschopnosti spoločnosti by štát nemal oporu a utrpel by istú stratu, keďže hodnota aktív lodeníc sa považovala za nedostatočnú na splnenie všetkých záväzkov.

4.12.4. Prípomienky Grécka

(254) Grécko uvádza, že prvá záruka bola poskytnutá 4. marca 1999 a druhá 17. júna 1999. Podľa prvej správy Deloitte, ktorú predložila spoločnosť HSY, bola prvá záruka vo výške 3,26 milióna EUR a druhá vo výške 3,38 milióna EUR. Grécko pripomína, že ETVA po zrušení zmluvy so Strintzis v roku 2002 nezaplatila na základe záruk žiadne sumy. To dokazuje, že HSY nebola dlžníkom, ktorého riziko úpadku bolo vysoké. Grécko a HSY ďalej uvádzajú, že ETVA dostala ako zabezpečenie pre túto záruku vo výške 6,6 milióna EUR postúpenie príjmov HSY z dohody 39 s OSE, ktorých zmluvná cena predstavovala pre HSY 8,5 milióna EUR. Poradca potvrdzuje, že HSY mohla získať tieto dve záruky od súkromnej banky.

4.12.5. *Posúdenie*4.12.5.1. *Článok 296 zmluvy*

- (255) Toto opatrenie nepatrí do pôsobnosti článku 296 zmluvy, keďže priamo podporuje civilnú činnosť.

4.12.5.2. *Existencia pomoci*

- (256) Komisia poznamenáva, že obe záruky boli poskytnuté pred 30. júnom 1999. Ako sa už vysvetlilo, Komisia zastáva názor, že HSY ešte mala v tom čase prístup k finančnému trhu, ale za cenu, ktorá odzrkadľovala veľmi nestabilnú ekonomickú situáciu HSY.

- (257) Grécko a HSY tvrdia, že postúpenie príjmov z dohody 39 s OSE predstavovalo primerané zabezpečenie, na základe ktorého by poskytnutie záruky bolo prijateľné pre súkromného investora. Komisia poznamenáva, že v prípade, ak by sa HSY dostala do úpadku, by toto zabezpečenie neumožnilo banke získať peniaze späť. Ak by sa HSY dostala do úpadku, stavba koľajových vozidiel by sa skutočne zastavila, žiadna dodávka pre OSE by sa neuskutočnila a žiadna platba by sa nemohla žiadať od OSE na základe danej dohody⁽¹³¹⁾. Komisia preto nerozumie, ako by toto zabezpečenie výrazne znížilo riziko úveru poskytnutého spoločnosti HSY.

- (258) Spoločnosť HSY nebola schopná uviesť buď Komisii, alebo svojmu poradcovi (pozri prvú správu Deloitte, strana 4 – 9), či bola HSY zmluvne povinná zaplatiť banke ETVA poplatok za záruku a aká bola výška tohto poplatku. Ako sa vysvetlilo v posúdení opatrenia E12b, HSY by mala zaplatiť za takúto záruku ročný poplatok aspoň 480 základných bodov. Keď poznáme výšku ostatných poplatkov za záruky, ktoré HSY platila banke ETVA, je vysoko nepravdepodobné, aby poplatok za záruku, ktorý HSY skutočne zaplatila, predstavoval až 480 základných bodov. Komisia preto dospela k záveru, že záruka poskytnutá zo strany ETVA predstavuje štátnu pomoc, ktorej výška tvorí rozdiel medzi ročným poplatkom za záruku skutočne zaplateným banke ETVA a poplatkom za záruku vo výške 480 základných bodov. Keďže v rozpore s požiadavkou stanovenou v článku 88 ods. 3 zmluvy bola záruka poskytnutá bez predchádzajúcej notifikácie, predstavuje neoprávnenú pomoc.

4.12.5.3. *Zlučiteľnosť so spoločným trhom*

- (259) Ako sa uvádza v posúdení opatrenia E13a, Komisia zastáva názor, že pomoc tohto druhu predstavuje prevádzkovú pomoc, ktorú nemožno uznať za zlučiteľnú na

základe nariadenia (ES) č. 1540/98. Je preto neoprávnená a nezlučiteľná a musí sa vrátiť.

4.13. **Štátna záruka na zabezpečenie úveru vo výške 10 miliárd GRD (29,3 milióna EUR) (opatrenie E14)**4.13.1. *Opis opatrenia*

- (260) Po zemetrasení v septembri 1999 poskytla ETVA 13. januára 2000 spoločnosti HSY úver vo výške 10 miliárd GRD (29,3 milióna EUR), ktorý bol zabezpečený štátnou zárukou poskytnutou rozhodnutím ministra financií z 8. decembra 1999. ETVA účtovala úrokovú sadzbu EURIBOR plus 125 základných bodov⁽¹³²⁾ a štát účtoval poplatok za záruku vo výške 100 základných bodov.

4.13.2. *Dôvody na začatie konania*

- (261) Vzhľadom na finančnú situáciu HSY v tom čase možno pochybovať o tom, že by podmienky záruky boli prijateľné pre investora v trhovom hospodárstve. Pokiaľ ide o zlučiteľnosť na základe článku 87 ods. 2 písm. b), Grécko nepreukázalo, že veľkosť opatrenia bola úmerná k škode, ktorú HSY utrpela.

4.13.3. *Pripomienky zainteresovaných strán*

- (262) Spoločnosť Elefsis zastáva názor, že žiadna banka by v tom čase nepožičala peniaze HSY vzhľadom na jej finančnú situáciu. Záruka by sa mala považovať za zlučiteľnú pomoc, len ak je obmedzená na sumy, ktoré sú nutne potrebné na nápravu škôd spôsobených konkrétnou prírodnou katastrofou.

4.13.4. *Pripomienky Grécka*

- (263) Grécko a HSY popierajú, že opatrenie je selektívne, keďže záruka bola poskytnutá podľa ustanovení zákona č. 2322/1995, v ktorom sú stanovené podmienky poskytovania záruky v mene gréckeho štátu akejkoľvek spoločnosti, ktorá o ňu požiada. Okrem toho tvrdia, že poplatok za záruku vo výške 1 % by bol prijateľný pre súkromného investora. HSY si ďalej mohla vypožičať na trhu bez štátnej záruky použitím iných foriem zabezpečenia, akými je napríklad postúpenie pohľadávok vyplývajúcich z významných zmlúv a zriadenie záložného práva na jej aktíva. Aj keby opatrenie predstavovalo pomoc, je čiastočne zlučiteľné na základe článku 87 ods. 2 písm. b), keďže uvedený kapitál bol poskytnutý ako náhrada za škody, ktoré HSY utrpela zemetrasením, a čiastočne patrí do pôsobnosti článku 296 zmluvy, keďže sa priamo týka vojenských činností HSY.

4.13.5. Posúdenie

4.13.5.1. Článok 296 zmluvy

- (264) Pokiaľ ide o uplatniteľnosť článku 296, text rozhodnutia, ktorým sa ETVA rozhodla poskytnúť zaručený úver, dokazuje, že ETVA bola zainteresovaná okrem iného na pokračovaní vojenských činností HSY. Neexistuje však žiadne zmluvné ustanovenie, ktoré núti HSY použiť zaručený úver na financovanie vojenských činností. Inými slovami, ETVA chcela zachovať HSY s cieľom zabezpečiť pokračovanie vojenských činností, ale nepridelila zaručený úver na financovanie konkrétnej činnosti. HSY mohla použiť peniaze, ako chcela. Ako sa už vysvetlilo, v prípade opatrení, ktoré sú poskytnuté lodeniciam ako celku, Komisia zastáva názor, že 25 % zaručeného úveru sa použilo na civilné činnosti a 75 % na vojenské činnosti. Preto len 25 % štátnej záruky [t. j. pôvodná suma 2,5 miliardy GRD (7,34 milióna EUR)] sa musí posudzovať podľa pravidiel štátnej pomoci a mohlo by sa vymáhať jej vrátenie, ak predstavuje nezlučiteľnú pomoc. 75 % štátnej záruky patrí do pôsobnosti článku 296 zmluvy a nevzťahujú sa na ne pravidlá štátnej pomoci.

4.13.5.2. Existencia pomoci

- (265) Pokiaľ ide o selektívnosť opatrenia, Komisia už v posúdení opatrenia E12b preukázala, že zákon č. 2322/1995 nepredstavuje všeobecné opatrenie.

- (266) Pokiaľ ide o existenciu výhody, Komisia pripomína, že zaručený úver bol poskytnutý v januári 2000, v čase, keď by v súlade so záverom, ku ktorému sa už dospelo, žiadny investor v trhovom hospodárstve neposkytol spoločnosti HSY úver alebo záruku. Bez štátnej záruky by žiadna banka neposkytla spoločnosti HSY úver. Štátna záruka preto priniesla spoločnosti HSY zjavnú výhodu.

- (267) Napokon, časť štátnej záruky, na ktorú sa nevzťahuje článok 296 zmluvy, predstavuje pomoc. Keďže v rozpore s požiadavkou stanovenou v článku 88 ods. 3 zmluvy bola pomoc poskytnutá bez predchádzajúcej notifikácie, predstavuje neoprávnenú pomoc.

4.13.5.3. Zlučiteľnosť so spoločným trhom

- (268) Pokiaľ ide o zlučiteľnosť tejto pomoci na základe článku 87 ods. 2 písm. b) zmluvy, žiadny účastník nenamieta, že zemetrasenie zo septembra 1999 bolo „prírodnou katastrofou“. Zatiaľ čo úverová zmluva bola podpísaná až 13. januára 2000, HSY požiadala o toto financovanie od ETVA už v prvých týždňoch po zemetrasení. Podľa gréckych orgánov sa škoda pre lodenice rovnala, po prvé, nákladom na opravu fyzických inštalácií, a po druhé, nákladom z oneskorenia plnenia zmlúv. Grécko však nepredložilo žiadny odhad druhého druhu škody. Ak by Grécko chcelo nahradiť spoločnosti HSY tento druhý druh nákladov, malo by sa aspoň pokúsiť vypočítať ich a tento výpočet by sa mal uskutočniť na základe overiteľnej metódy. Keďže sa toto neuskutočnilo a keďže pomoc možno považovať za zlučiteľnú na základe článku 87 ods. 2 písm. b), len ak je presne obmedzená na náhradu utrpenej škody, Komisia zastáva názor, že tieto hypotetické náklady nepredstavujú platný dôvod na zlučiteľnosť pomoci⁽¹³³⁾. Pokiaľ ide o prvý druh nákladov (náprava fyzických škôd), Komisia poznamenáva, že sa neustanovil žiadny mechanizmus s cieľom zabezpečiť, aby sa veľkosť štátnej záruky znížila, keď sa presne určí veľkosť utrpenej škody a poisťovne vyplatia spoločnosti HSY náhradu škôd. Grécko v liste z 20. októbra 2004⁽¹³⁴⁾ odhadlo, že fyzické škody predstavovali približne 3 miliardy GRD (8,8 milióna EUR). Komisia preto zastáva názor, že suma presahujúca dané hodnoty, a to 20,5 milióna EUR, sa netýkala škôd spôsobených zemetrasením. Na druhej strane možno predpokladať, že 8,8 milióna EUR zodpovedá utrpeným škodám, ale len do prvého štvrťroka 2002, keď poisťovne zaplatili náhradu vo výške 3,52 milióna EUR⁽¹³⁵⁾. Od toho dátumu sa štátna záruka mala znížiť o túto sumu. Preto od toho dátumu možno len zostatok (8,8 milióna EUR – 3,5 milióna EUR = 5,3 milióna EUR) považovať za zodpovedajúci čistej utrpenej škode (t. j. utrpená škoda mínus náhrada, ktorú spoločnosti HSY vyplatili poisťovne).

- (269) Ako sa už uviedlo, keďže sa prijal záver, že 75 % zaručeného úveru je určený na financovanie vojenských činností, len 25 % záruky patrí do pôsobnosti kontroly štátnej pomoci a považuje sa za štátnu pomoc. Je však tiež primerané predpokladať, že len 25 % škôd, ktoré HSY utrpela, sa týkalo ich civilných činností, keďže zemetrasenie poškodilo zariadenia HSY bez rozdielu, či ide o vojenské zariadenia, civilné zariadenia, alebo zariadenia používané na obidva druhy činností. Inými slovami, neexistuje dôvod domnievať sa, že 100 % škody, ktorú utrpela spoločnosť HSY, by sa malo financovať

z 25 % štátnej záruky, ktoré predstavujú štátnu pomoc. Preto len 25 % škôd možno brať do úvahy pri posudzovaní, či štátna pomoc je úmerná utrpenej škode. Zlučiteľnú pomoc podľa článku 87 ods. 2 písm. b) preto z celkovej výšky poskytnutej štátnej pomoci predstavuje suma, ktorá sa rovná 25 % podielu štátnej záruky považovanému za úmerný utrpenej škodám (ako je vymedzené v predchádzajúcom odôvodnení). Inými slovami, z časti štátnej záruky, ktorá predstavuje pomoc, je 750 miliónov GRD (2,2 milióna EUR) – t. j. 25 % z 3 miliárd GRD (8,8 milióna EUR) – zlučiteľných, až do platby náhrady poisťovňami v prvom štvrtroku 2002. Po tomto dátume je zlučiteľných len 1,32 milióna EUR – t. j. 25 % z 3 miliárd GRD (8,8 milióna EUR) mínus 3,52 milióna EUR. Zvyšok pomoci nie je zlučiteľný so spoločným trhom.

- (270) Ak doba platnosti štátnej záruky ešte neskončila, časť tejto záruky, ktorá predstavuje nezlučiteľnú pomoc (t. j. 25 % záruky, ktorej doba platnosti ešte neskončila, mínus 1,32 milióna EUR, ktoré sú zlučiteľné) by sa mala okamžite zrušiť. Zrušenie nezlučiteľnej záruky nepostačuje na obnovenie pôvodnej situácie. Vďaka nezlučiteľnej štátnej záruke mala HSY vlastne k dispozícii niekoľko rokov úver, ktorý by inak nedostala. S cieľom vymôcť vrátenie tejto dodatočnej nezlučiteľnej pomoci Komisia zastáva názor, že od poskytnutia zaručeného úveru do konca nezlučiteľnej štátnej záruky sa musí vrátiť pomoc rovnajúca sa rozdielu medzi celkovými nákladmi zaručeného úveru (úroková sadzba plus poplatok za záruku, ktorý Helénske lodenice zaplatili) a referenčnou sadzbou pre Grécko zvýšenou o 600 základných bodov. Táto suma sa musí vypočítať vo vzťahu k časti štátnej záruky, ktorá predstavovala nezlučiteľnú pomoc.

4.14. Úvery, ktoré ETVA poskytla v rokoch 1997 a 1998 (opatrenie E16)

4.14.1. Opis opatrenia

- (271) Toto opatrenie tvoria tri úvery, ktoré ETVA poskytla HSY v rokoch 1997 a 1998.
- (272) Po prvé, ETVA poskytla 25. júla 1997 úverovú linku vo výške 1,99 miliardy GRD (5,9 milióna EUR) s dátumom ukončenia platnosti 31. októbra 1997. Jej úroková sadzba bola ATHIBOR plus 200 základných bodov a bola poskytnutá na krytie potrieb prevádzkového kapitálu HSY. Bola zabezpečená pohľadávkami voči gréckemu námorníctvu.
- (273) Po druhé, ETVA poskytla 15. októbra 1997 úverovú linku vo výške 10 miliónov USD, tiež na krytie potrieb prevádzkového kapitálu HSY⁽¹³⁶⁾. Úroková sadzba úveru

bola LIBOR plus 130 základných bodov a úver bol zabezpečený pohľadávkami vyplývajúcimi zo zmluvy s gréckym námorníctvom. ETVA dostala 19. mája 1999 dodatočné zabezpečenie na úver postúpením každého nároku vyplývajúceho z programovej dohody 1/97, ktorú HSY uzatvorila s ISAP na stavbu a dodávku 125 motorových železničných vagónov. Tento úver bol splatený v januári 2000.

- (274) Po tretie, ETVA poskytla 27. januára 1998 úverovú linku vo výške 5 miliónov USD, tiež s úrokovou sadzbou LIBOR plus 130 základných bodov. Účelom bolo tiež kryť potreby prevádzkového kapitálu HSY. Pre túto tretiu úverovú linku nebolo poskytnuté žiadne zabezpečenie.

4.14.2. Dôvody na začatie konania

- (275) V rozhodnutí o rozšírení konania sa uvádza, že tieto úvery pravdepodobne predstavujú pomoc, ktorej zlučiteľnosť je sporná. Navyše skutočnosť, že prvé dva úvery boli zabezpečené pohľadávkami voči helénskemu námorníctvu, neznamená automaticky, že tieto úvery patria do pôsobnosti článku 296 zmluvy.

4.14.3. Pripomienky zainteresovaných strán

- (276) Spoločnosť Elefsis tvrdí, že vzhľadom na finančnú situáciu lodeníc by v tom čase žiadna súkromná banka neposkytla HSY tieto úvery.

4.14.4. Pripomienky Grécka

- (277) Grécko a HSY tvrdia, že ETVA získala primerané zabezpečenie postúpením nárokov na pohľadávky voči helénskemu námorníctvu. Grécko uvádza, že tri úvery boli splatené v plnej výške veriteľskej banke, a tvrdí preto, že akákoľvek neoprávnená štátna pomoc, *quod non*, bola vrátená prostredníctvom splatenia úveru. Na záver, grécke orgány tvrdia, že z hľadiska druhu zabezpečení poskytnutých veriteľskej banke a skutočnosti, že spoločnosť HSY bola aktívna najmä v sektore obrany, Komisia nie je oprávnená analyzovať tieto opatrenia na základe článku 88 Zmluvy o ES, ale musí uplatniť postup podľa článku 298 zmluvy.

4.14.5. Posúdenie

4.14.5.1. Článok 296 zmluvy

- (278) Pokiaľ ide o uplatňovanie článkov 296 a 298 zmluvy, Komisia uvádza, že dve úverové linky poskytnuté v roku 1997 boli zabezpečené pohľadávkami vyplývajúcimi zo zmluvy, ktorej predmetom boli obranné zariadenia. Tento samotný fakt však nedokazuje, že umožnenie úveru bolo poskytnuté na financovanie plnenia týchto zmlúv v oblasti obrany. Grécko nepredložilo dôkazy, že existovala zmluvná povinnosť obmedzujúca

využívanie týchto finančných prostriedkov na financovanie plnenia zmlúv v oblasti obrany. Na druhej strane Grécko uvádza, že tieto dva úvery boli poskytnuté na krytie potrieb HSY týkajúcich sa prevádzkového kapitálu. V prvej správe Deloitte sa potvrdzuje, že boli poskytnuté na účely prevádzkového kapitálu, a neuvádza sa, že boli vyhradené na financovanie konkrétnej činnosti. To potvrdzuje fakt, že v súvislosti s úverovou linkou na 10 miliónov USD bolo poskytnuté dodatočné zabezpečenie týkajúce sa zmluvy s civilným zameraním (t. j. zmluvy s ISAP). Komisia preto zastáva názor, že tieto tri úvery financovali lodenice ako celok, a nielen vojenské činnosti. Ako sa uvádza v oddiele 3.3., Komisia preto zastáva názor, že na 25 % úverov, ktorými sa financovali civilné činnosti HSY, sa nevzťahuje článok 296 zmluvy, a môžu sa preto posudzovať podľa pravidiel štátnej pomoci.

4.14.5.2. Existencia pomoci

(279) Pokiaľ ide o poskytnuté zabezpečenia – postúpenie pohľadávok vyplývajúcich zo zmluvy s helénskym námorníctvom a s ISAP – Komisia zastáva názor, že neposkytovali spoľahlivú ochranu proti stratám v prípade úpadku HSY. Ak by HSY zastavila činnosť, plnenie pokračujúcich zmlúv s námorníctvom a s ISAP by sa zastavilo. Keďže žiadny výrobok by nebol dodaný námorníctvu ani ISAP, neboli by povinné zaplatiť kúpnu cenu⁽¹³⁷⁾. Pokiaľ ide o existenciu pohľadávok na výrobky už dodané námorníctvu a ISAP, Grécko nedokázalo, po prvé, že takéto nároky existovali, po druhé, že boli inkasovateľné, po tretie, že predstavovali – po celú dobu trvania úveru – dostatočne veľkú sumu na zmiernenie rizika strát v prípade, že by sa HSY dostala do úpadku.

(280) Podľa záveru, ktorý bol prijatý v oddiele 3.1., by súkromné banky účtovali v rokoch 1997 a 1998 úrokovú sadzbu vo výške referenčnej sadzby plus 400 bazických bodov, a to ATHIBOR plus 700 bazických bodov. Neexistovala referenčná sadzba v dolároch. Keďže však referenčná sadzba v silných menách bola určená navýšením medzibankovej sadzby o 75 bazických bodov⁽¹³⁸⁾ a keďže dva úvery v dolároch mali premenlivú úrokovú sadzbu indexovanú na LIBOR, Komisia to považuje za zlučiteľné s predchádzajúcim prístupom k výpočtu výšky pomoci na základe US LIBOR plus 475 bazických bodov (t. j. US LIBOR plus 75 bazických

bodov na získanie referenčnej sadzby, plus riziková prémie vo výške 400 bazických bodov na zohľadnenie osobitného rizika poskytnutia úveru pre HSY). Na základe uvedeného sa zdá, že poplatok účtovaný za tieto tri úvery je nižší ako sadzba, ktorú by účtoval investor v trhovom hospodárstve.

(281) Komisia dospela k záveru, že časť týchto troch úverov, ktorá nepatrí do pôsobnosti článku 296, a to 25 % týchto úverov, obsahuje štátnu pomoc. Pomoc sa rovná rozdielu medzi úrokovou sadzbou účtovanou zo strany ETVA a úrokovou sadzbou, ktorú by účtoval investor v trhovom hospodárstve, ako už bolo vymedzené. Keďže v rozpore s požiadavkou stanovenou v článku 88 ods. 3 zmluvy bola pomoc poskytnutá bez predchádzajúcej notifikácie, predstavuje neoprávnenú pomoc.

4.14.5.3. Zlučiteľnosť so spoločným trhom

(282) Tieto tri úvery boli poskytnuté na krytie potrieb HSY týkajúcich sa prevádzkového kapitálu. Predstavujú preto prevádzkovú pomoc, t. j. pomoc poskytnutú na financovanie všeobecnej činnosti lodeníc, a nie konkrétneho projektu. Boli poskytnuté v čase, keď pomoc odvetviu lodného staviteľstva bola ešte upravená smernicou 90/684/EHS. V článkoch 4 a 5 tejto smernice sa ustanovuje, že prevádzková pomoc sa môže poskytnúť na činnosti stavby a prestavby lodí, ktoré sú vymedzené v článku 1 smernice. V rokoch, počas ktorých boli tieto úvery poskytnuté, t. j. 1997 a 1998, však HSY takéto činnosti nevykonávala. Smernica 90/684/EHS zakazuje pomoc na opravu lodí, ktorá v rokoch 1997 a 1998 predstavovala hlavnú civilnú činnosť HSY. Túto pomoc nemožno preto považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom, a keďže bola poskytnutá neoprávnene, musí sa vrátiť.

(283) Ako zdôrazňuje Grécko, úvery boli splatené. Ako už bolo vymedzené, pomoc sa preto musí vrátiť za obdobie od vyplatenia úverov HSY do ich splatenia.

4.15. Krížové dotácie medzi vojenskými a civilnými činnosťami do roku 2001 (opatrenie E17)

4.15.1. Opis opatrenia

- (284) V rozhodnutí o rozšírení konania sa uvádza, že pravdepodobne došlo ku krížovým dotáciám medzi vojenskými a civilnými činnosťami. Konkrétne, uvádzajú sa v ňom dva prípady, v ktorých HSY dostala v rámci vojenských zmlúv veľké zálohové platby presahujúce krátkodobé potreby vyplývajúce z plnenia príslušnej zmluvy, takže HSY bola schopná použiť túto hotovosť na financovanie iných činností. Po prvé, v správe o činnosti HSY za rok 2001 sa uvádza, že „sumy do výšky 81,3 milióna EUR boli prijaté ako zálohové platby za vojenské činnosti, ale boli použité väčšinou na iné činnosti a na prevádzkové náklady spoločnosti.“ Po druhé, konzorcium HDW/Ferrostaal vo svojich pripomienkach predložených v rámci návrhu na začatie konania pred gréckym súdom uvádza, že aspoň časť finančných prostriedkov (predstavujúca podľa odhadu spoločnosti Elefsis viac ako 40 miliónov EUR) poskytnutých pre HSY na stavbu delových člnov (zmluva podpísaná 21. decembra 1999) bola použitá na iné účely.

4.15.2. Dôvody na začatie konania

- (285) V rozhodnutí o rozšírení konania sa tvrdí, že keď sa v dokumentoch explicitne hovorí o využívaní finančných prostriedkov poskytnutých v rámci vojenských zmlúv na „iné činnosti“, Komisia má právo pochybovať o tom, že tieto finančné prostriedky patria do pôsobnosti článku 296 a nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1. V rozhodnutí o rozšírení konania sa tiež odporúča zaviesť oddelené účtovníctvo pre civilné a vojenské činnosti s cieľom zabrániť, aby civilné činnosti boli financované zo štátnej podpory poskytnutej pre vojenské činnosti.

4.15.3. Pripomienky zainteresovaných strán

- (286) Spoločnosť Elefsis tvrdí, že je ťažké odhaliť krížové dotácie, keďže civilné a vojenské činnosti nie sú v účtovníctve HSY oddelené. Pri analýze činností vykonaných lodenicami v roku 2001 sa však zistilo, že vojenské činnosti boli obmedzené. Je preto jasné, že „inými činnosťami“, ktoré boli podľa správy o činnosti financované, budú najmä civilné činnosti.
- (287) TKMS/GNSH, ktoré predložili pripomienky len k tomuto opatreniu a nasledujúcemu opatreniu (opatrenie E18c), zastávajú názor, že článok 296 ods. 1 písm. a) zmluvy potvrdzuje, že niektoré obmedzenia týkajúce sa poskyto-

vania informácií možno uznať ako opodstatnené. Komisia preto nemôže vyžadovať, aby Grécko zverejnilo informácie, ktoré sa týkajú napríklad presných súm vynaložených na rôzne vojenské projekty. Po druhé, TKMS/GNSH tvrdia, že neexistuje právny základ na požiadavku týkajúcu sa vedenia oddeleného účtovníctva medzi civilnými a vojenskými činnosťami.

4.15.4. Pripomienky Grécka

- (288) Grécko tvrdí, že keďže sumy uvedené v sťažnosti boli spojené s činnosťami lodeníc v oblasti obrany, konanie začaté Komisiou podľa článku 88 ods. 2 zmluvy je chybné a presahujúce jej právomoci. Ak sa Komisia domnieva, že opatrenia narušili hospodársku súťaž, mala postupovať podľa článku 298 zmluvy. HSY dodáva, že nemá zákonnú povinnosť viesť oddelené účtovníctvo. Na požiadavku Komisie neexistuje právny základ.

4.15.5. Posúdenie

4.15.5.1. Článok 296 zmluvy

- (289) S cieľom určiť, či články 296 a 298 zmluvy sú uplatniteľné, je potrebné zistiť fakty. Podľa dokumentov citovaných v rozhodnutí o začatí konania počas najmenej niekoľkých štvrtrokov neboli tieto zálohové platby použité na účel plnenia príslušnej vojenskej zmluvy. Grécko ani HSY nepopreli citácie uvedené v rozhodnutí o začatí konania. Účtovná závierka HSY okrem toho potvrdzuje, že HSY dostala v rokoch 2000 a 2001 od námorníctva zálohové platby, ktoré vysoko presahovali finančné prostriedky potrebné na krátkodobé plnenie príslušných vojenských zmlúv. Zo súvahy k 31. decembru 2000 (¹³⁹) napríklad vyplýva, že zálohové platby, ktoré HSY dostala na zmluvu o delových člnoch, predstavovali 49,1 milióna EUR, a na zmluvu o ponorkách 33,1 milióna EUR. K tomu istému dátumu súčet zásob, rozpracovanej výroby, zálohových platieb na zásoby a obchodných dlžníkov (z účtovného hľadiska sa tieto položky označujú ako „krátkodobé aktíva“) týkajúcich sa zmlúv pre námorníctvo predstavovali 14,8 milióna EUR. Inými slovami, zálohové platby prevyšovali o 67,4 miliónov EUR krátkodobé aktíva, ktoré mali byť financované. Keďže sumy citované v úvodnom rozhodnutí o rozšírení konania neboli napadnuté a keďže iný zdroj dokazuje, že sa zdajú byť primeraným odhadom skutočnosti, Komisia dospela k záveru, že aspoň jeden rok neboli tieto zálohové platby použité na účel plnenia príslušných vojenských zmlúv.

(290) Pokiaľ ide o uplatňovanie článkov 296 a 298 Zmluvy o ES, Komisia zamietla argument Grécka, že zálohová platba zaplatená v rámci vojenskej zmluvy bude automaticky patriť do pôsobnosti článku 296. Konkrétne, v tomto prípade samotný manažment HSY uznal, že niektoré zálohové platby vysoko presahovali sumy potrebné na plnenie zmlúv v krátkodobom horizonte, a preto boli dočasne použité na iné účely. Opatrenie patrí do pôsobnosti článku 296, len ak ho Grécko považuje za „nevyhnutné na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov a týka sa výroby zbraní, munície a vojenského materiálu a obchodu s nimi“. Komisia poznamenáva, že Grécko nevysvetlilo, prečo by tá časť zálohových platieb, ktorá presahovala finančné prostriedky potrebné na realizáciu príslušných vojenských projektov, prispievala k „ochrane jej základných bezpečnostných záujmov“. Samotná Komisia nerozumie, prečo by tomu malo tak byť, keďže lodenice ich nepotrebovali na výrobu príslušného vojenského materiálu a nepoužili ich na tento účel. V prípade, ak fakty naznačujú, že článok 296 sa neuplatňuje, Grécko malo vysvetliť, prečo napriek tomu zastáva názor, že tieto nadmerné zálohové platby prispeli k jeho bezpečnosti. Keďže to nevysvetlilo, Komisia dospela k záveru, že tieto zálohové platby v období, počas ktorého neboli potrebné na plnenie príslušných vojenských zmlúv, nepatria do pôsobnosti článku 296 Zmluvy o ES.

(291) Keďže zálohové platby boli pôvodne použité na financovanie všetkých činností lodeníc, Komisia zastáva názor, že 75 % týchto zálohových platieb šlo na vojenské činnosti a 25 % na civilné činnosti. Inými slovami, počas aspoň jedného roka 25 % z 81,3 milióna EUR a 25 % zo 40 miliónov EUR patrí do pôsobnosti praviel štátnej pomoci.

4.15.5.2. Existencia pomoci

(292) Tieto nadmerné zálohové platby predstavujú bezúročné úvery poskytnuté štátom. Prinášajú preto selektívnu výhodu HSY. Možno tvrdiť, že ak štát kupuje výrobky spôsobom, ktorý by bol prijateľný pre súkromný podnik, kúpna zmluva – vrátane jej podmienok, akými sú zálohové platby – nemôže priniesť selektívnu výhodu výrobcovi. V rámci vojenských zmlúv udelených HSY sa však štát nikdy nesprával spôsobom prijateľným pre

súkromný podnik, ktorý chce kúpiť tovar. Konkrétne, súkromný podnik by sa snažil zaplatiť najnižšiu možnú cenu posúdením všetkých potenciálnych dodávateľov na svete. Na druhej strane, Grécko vždy obmedzovalo svoju voľbu na dodávateľov pôsobiacich v Grécku (alebo na konzorcia, z ktorých jeden člen pôsobí v Grécku) s cieľom podporovať zamestnanosť v Grécku a udržať výrobné kapacity na výrobu vojenských výrobkov v Grécku⁽¹⁴⁰⁾. Súkromný podnik by preto neuzatvoril tieto kúpne zmluvy. Navyše súkromný podnik by nesúhlasil s poskytnutím zálohových platieb, ktoré presahujú výšku potrebnú na realizáciu jeho objednávok, ale by sa snažil čo možno najviac obmedziť zálohové platby.

(293) Komisia za týchto okolností považuje tieto nadmerné zálohové platby za bezúročný úver. Z uvedených dokumentov vyplýva, že aspoň počas jedného roka boli tieto finančné prostriedky použité na iné činnosti ako plnenie príslušných zmlúv⁽¹⁴¹⁾. Komisia ich preto považuje za rovnocenné jednoročnému bezúročnému úveru. V súlade s analýzou úverovej schopnosti HSY uvedenou v oddiele 3.1. tohto rozhodnutia sa výška pomoci obsiahnutej v týchto úveroch poskytnutých po 30. júni 1999 rovná referenčnej sadzbe pre Grécko plus 600 základných bodov. Keďže v rozpore s požiadavkou stanovenou v článku 88 ods. 3 zmluvy bola pomoc poskytnutá bez predchádzajúcej notifikácie, predstavuje neoprávnenú pomoc.

4.15.5.3. Zlučiteľnosť so spoločným trhom

(294) Komisia nenašla základ, na ktorom by sa táto pomoc mohla považovať za zlučiteľnú. Keďže táto pomoc podporuje všeobecnú činnosť lodeníc, predstavuje pravdepodobne prevádzkovú pomoc, ale ako sa už vysvetlilo v posúdení predchádzajúcich opatrení, nemali lodenice v rokoch 1999, 2000 a 2001 nárok na prevádzkovú pomoc.

(295) Keďže pomoc je neoprávnená a nezlučiteľná, musí sa vrátiť.

(296) Pokiaľ ide o oddelenie účtovníctva, Komisia sa bude touto záležitosťou zaoberať na konci tohto rozhodnutia.

4.16. Doložka o poskytnutí náhrady v prospech HDW/Ferrostaal v prípade, že sa od HSY vymôže vrátenie pomoci (opatrenie E18c)

4.16.1. Opis opatrenia

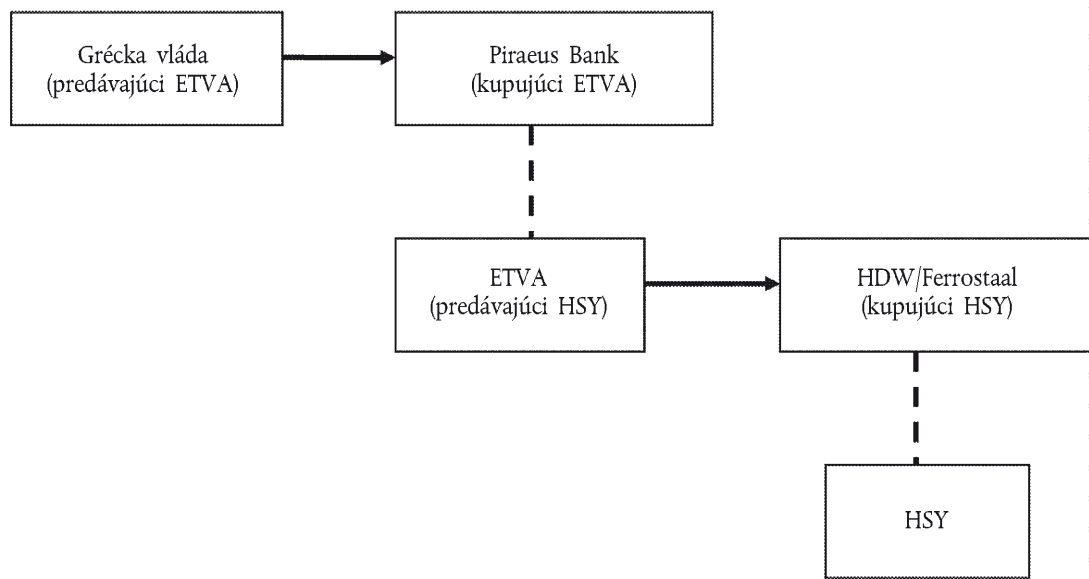
(297) V rozhodnutí o rozšírení konania sa uvádza, že grécky štát sľúbil poskytnúť náhradu kupujúcemu spoločnosť HSY (t. j. HDW/Ferrostaal) v prípade, že sa od HSY vymôže vrátenie nezlučiteľnej pomoci poskytnutej pred privatizáciou a v čase privatizácie. Z právneho hľadiska bola táto záruka poskytnutá prostredníctvom mechanizmu, ktorý pozostáva z dvoch krokov:

— Na jednej strane ETVA poskytla záruku kupujúcemu spoločnosť HSY (t. j. HDW/Ferrostaal). ETVA podľa tejto kompenzačnej záruky poskytne HDW/Ferrostaal náhradu za každú pomoc, ktorú HSY bude musieť vrátiť. V rozhodnutí o rozšírení konania sa zdôrazňuje, že už v dohode o predaji akcií v HSY (ďalej len „HSY SPA“), ktorú uzatvorili ETVA a HDW/Ferrostaal 11. októbra 2001, ETVA, ktorá bola v tom čase ešte

pod kontrolou štátu, sľúbila poskytnúť HDW/Ferrostaal túto záruku. Záruka, ktorú poskytla ETVA, je preto pravdepodobne pripísateľná štátu.

— Na druhej strane štát poskytol záruku kupujúcemu 57,7 % akcií ETVA (t. j. banke Piraeus Bank). Podľa tejto kompenzačnej záruky štát zaplatí Piraeus Bank 100 % sumy, ktorú ETVA zaplatí kupujúcemu spoločnosť HSY v dôsledku kompenzačnej záruky poskytnutej zo strany ETVA kupujúcemu spoločnosť HSY.

(298) V nasledujúcom grafe je znázornená štruktúra dvojkrokovej záruky, ktorá je uvedená v rozhodnutí o rozšírení konania (plnou čiarou sú znázornené toky odškodnenia v každom z dvoch krokov záruky, kým bodkovanou čiarou je znázornené vlastníctvo po uzatvorení predaja spoločnosti HSY a 57,7 % akcií banky ETVA).

4.16.2. Dôvody na začatie konania

(299) V rozhodnutí o rozšírení konania sa uvádza, že súkromný predávajúci by neposkytol takúto záruku, keďže nie je obmedzená časom ani výškou. Akcionár v trhovom hospodárstve by za týchto okolností navyše uprednostnil úpadok alebo likvidáciu HSY pred predajom. Predajná cena, ktorú získal štát, bola v skutočnosti len 6 miliónov EUR, a predpokladané platby náhrad, ktoré by mal štát uskutočniť na základe záruky, boli omnoho vyššie.

(300) Kým právnym príjmom dvojkrokovej záruky je HDW/Ferrostaal, podľa rozhodnutia o rozšírení je

skutočným príjmom celého mechanizmu spoločnosť HSY. Bez tohto ustanovenia o štátnej kompenzácii by žiadny investor nebol ochotný kúpiť HSY. Grécky štát explicitne uznal tento fakt. Preto je pravdepodobné, že bez takejto záruky by sa spoločnosť HSY nepredala, nebola by schopná vyrovnáť sa s finančnými ťažkosťami a dostala by sa do úpadku.

(301) V rozhodnutí o rozšírení konania sa tiež uvádza, že takáto záruka je pravdepodobne sama o sebe nezlučiteľná, keďže zhoršuje praktický účinok („*effet utile*“) akéhokoľvek rozhodnutia o vrátení.

4.16.3. Pripomienky zainteresovaných strán

- (302) Spoločnosť Elefsis v súlade s pôvodným posúdením Komisie tvrdí, že žiadny súkromný predávajúci by neposkytol takúto neobmedzenú záruku. Elefsis namieta proti tvrdeniu Komisie, že žiadny investor by nebol ochotný kúpiť lodenice bez takéhoto ustanovenia, keďže Elefsis, ktorá sa podieľala na výberovom konaní a chcela kúpiť HSY, neuložila túto podmienku v svojej ponuke pre HSY a bola ochotná kúpiť HSY bez takejto záruky. Podľa Elefsis bola záruka poskytnutá výhradne konzorciu HDW/Ferrostaal. HDW/Ferrostaal a HSY sú preto príjemcami pomoci vyplývajúcej zo záruky.
- (303) Piraeus Bank, ktorá sa vyjadrila len k tomuto opatreniu, lebo len toto opatrenie sa jej priamo týka, poskytla viaceré dokumenty, ktoré dokazujú, že ETVA privolila prijať doložku o poskytnutí náhrady pre HDW/Ferrostaal už v čase uzatvorenia HSY SPA v októbri 2001, v dobe, keď ETVA ešte bola kontrolovaná štátom. Piraeus Bank predložila zmluvy, dokumenty a tlačové články, ktoré dokazujú, že privatizačný proces spoločnosti HSY bol riadený štátom. V dohode medzi gréckou vládou a Piraeus Bank z 20. marca 2002 sa stanovuje, že aj keby sa stala Piraeus Bank väčšinovým akcionárom ETVA, proces privatizácie HSY bude naďalej riadiť štát. Na záver, Piraeus Bank dokazuje, že už vo výzve na predkladanie ponúk zaslanej potenciálnym uchádzačom v júli 2001 bolo výslovne stanovené, že v prípade, ak sa bude od HSY vymáhať vrátenie pomoci na základe potenciálneho porušenia právnych predpisov EÚ týkajúcich sa štátnej pomoci, uchádzač s najvyššou ponukou nebude zodpovedný za platbu tejto náhrady pomoci.
- (304) TKMS/GNSH uvádzajú, že počas rokovaní s bankou ETVA o kúpe spoločnosti HSY sa ukázalo, že HSY dostala určitú finančnú podporu od gréckeho štátu. Potenciálnym kupujúcim však nebol známy rozsah týchto opatrení ani presné okolnosti, za ktorých boli prijaté. Počas postupu predkladania ponúk dostali kupujúci veľmi málo informácií o rôznych opatreniach, ktoré sú teraz predmetom tohto konania. Inými slovami, kupujúci nemohli kvantifikovať dôsledky štátnej pomoci pre HSY. S cieľom zabrániť vystaveniu sa rizikám vyplývajúcim z minulej alebo súčasnej pomoci trvalo konzorcium HDW/Ferrostaal na tom, aby sa za minulé opatrenia pomoci získalo od Komisie povolenie alebo odporúčací list/negatívny atest. Ak by to nebolo možné, kupujúci navrhne predávajúcemu prijateľnú formu záruky. Po kontaktoch s Komisiou sa ukázalo, že nebude ochotná vystaviť takýto odporúčací list/negatívny atest. V rozhodnutí o koncentrácii, ktorým sa schválilo získanie spoločnosti HSY konzorciom HDW/Ferrostaal, Komisia sama potvrdzuje, že rozsah dotácií nie je známy. Za týchto okolností sa 31. mája 2002 dohodla doložka o poskytnutí náhrady ako dodatok k HSY SPA, v ktorom sa ETVA ako predávajúci spoločnosť HSY zaviazala nahradiť finančnú stratu, ktorú by kupujúci utrpel v prípade vymáhania pomoci od HSY. TKMS/GNSH dospeli k záveru, že žiadny investor by bez takejto záruky nesúhlasil s kúpou HSY. Toto tvrdenie bolo potvrdené aj v druhej správe Deloitte, ktorú predložili TKMS/GNSH v júni 2007.
- (305) TKMS/GNSH zastávajú názor, že opatrenie nie je pripísateľné štátu, keďže ho ETVA poskytla v čase, keď už nebola pod kontrolou štátu. Podľa HSY SPA uzatvorenej v októbri 2001 naozaj neexistovala zmluvná povinnosť ETVA odškodniť GNSH. ETVA sa rozhodla poskytnúť túto záruku až v máji 2002. TKMS/GNSH tiež tvrdia, že ETVA a štát konali ako súkromní predávajúci. Pravdepodobnosť, že záruka sa bude musieť vyplatiť, bola relatívne nízka. Na druhej strane, ak by sa lodenice likvidovali, straty z úverov a záruk poskytnutých pre HSY by predstavovali oveľa vyššie sumy (výpočet, ktorý dokazuje oprávnenosť tohto tvrdenia, bol uvedený v druhej správe Deloitte, ktorú predložili TKMS/GNSH). Navyše TKMS/GNSH zastávajú názor, že v záruke, ktorú štát poskytol pre Piraeus Bank 20. marca 2002, sa stanovuje, že štát zaplatí Piraeus Bank odškodnenie vo výške len 57,7 % akejkoľvek sumy zaplatenej zo strany ETVA kupujúcemu HSY (t. j. HDW/Ferrostaal). Na druhej strane, v záruke, ktorú poskytla ETVA pre HDW/Ferrostaal 31. mája 2002, sa stanovuje, že ETVA zaplatí konzorciu HDW/Ferrostaal odškodnenie vo výške 100 % akejkoľvek pomoci, ktorej vrátenie bude vymáhané od HSY. TKMS/GNSH dospeli k záveru, že záruka poskytnutá zo strany ETVA 31. mája 2002 je rozsiahlejšia ako záruka, ktorú dostala Piraeus Bank 20. marca 2002. Preto to nemôže predstavovať jeden záručný mechanizmus a skutočnosť, že ETVA poskytla rozsiahlejšiu záruku, dokazuje, že konala ako ktorýkoľvek súkromný predávajúci.
- (306) TKMS/GNSH nerozumejú, prečo by takáto doložka o poskytnutí náhrady mohla predstavovať obídienie vrátenia pomoci. Ak by sa pomoc vymáhala od HSY, štát by v skutočnosti neodškodnil HSY, ale kupujúceho HSY (t. j. TKMS/GNSH, ktoré sú následníkom HDW/Ferrostaal).
- (307) TKMS/GNSH⁽¹⁴²⁾ zastávajú tiež názor, že záruka poskytnutá štátom v prospech Piraeus Bank by mohla predstavovať pomoc pre Piraeus Bank a ETVA.

4.16.4. *Pripomienky Grécka*

- (308) Podľa Grécka a HSY doložka o poskytnutí náhrady nepredstavuje pomoc. Po prvé, nie je pripísateľná štátu, keďže ju poskytla banka ETVA v čase, keď už nebola pod kontrolou štátu. Po druhé, Grécko a HSY tvrdia, že grécky štát konal ako trhový investor, keď predal svoj podiel v HSY v postavení ako hlavný akcionár ETVA. Záruka, ktorú kupujúcemu poskytli predávajúci HSY, je formálnou a bežnou podmienkou v obchodných dohodách. Grécko pripomína, že neposkytlo záruku pre HSY v súvislosti s povinnosťou vrátiť neoprávnenú štátnu pomoc, ale kupujúcemu HSY. Takéto odškodnenie je pre kupujúceho záťaž bez ohľadu nato, či je zahrnuté ako doložka v obchodnej dohode. Vyjadrenie Komisie, že grécky štát vedel alebo mal vedieť o značnom množstve ďalších potenciálne neoprávnených a nezlučiteľných opatrení štátnej pomoci a že tieto sumy sa budú musieť aktivovaním doložky o poskytnutí náhrady vrátiť, nie je podložené. V období, v ktorom bola prijatá doložka o poskytnutí náhrady, neexistovalo žiadne rozhodnutie Komisie v tom zmysle, že HSY dostala neoprávnenú štátnu pomoc. Zatvorenie a likvidácia HSY by navyše boli pre štát nákladnejšie, ak sa zohľadnia spoločenské náklady.
- (309) Spoločnosť HSY okrem toho nechápe, ako by mohla získať finančný prospech zo záruky, ktorá bola dohodnutá medzi bankou ETVA Bank a konzorciom HDW/Ferrostaal, alebo zo záruky dohodnutej medzi gréckym štátom a Piraeus Bank. Aj keby konzorcium HDW/Ferrostaal malo dostať náhradu, nemá povinnosť vložiť túto sumu do HSY. Komisia preto tiež nepreukázala, prečo by doložka o poskytnutí náhrady neutralizovala rozhodnutie o vrátení. Prijemca pomoci splatením pomoci stráca podľa judikatúry súdov výhodu a situácia pred poskytnutím pomoci môže byť obnovená.
- (310) Napokon, ak by Komisia dospela k záveru, že doložka o poskytnutí náhrady predstavuje štátnu pomoc, Grécko tvrdí, že by boli uplatniteľné články 296 až 298 Zmluvy o ES. V súvislosti s tým HSY uvádza, že keďže grécke námorníctvo bolo vždy najdôležitejším zákazníkom lodeníc, postup a podmienky privatizácie, vrátane nadobudnutia účinnosti zákona č. 2941/2001, by sa mali skúmať z pohľadu štátu konajúceho ako zákazník, ktorý je z národno-bezpečnostných dôvodov zainteresovaný na udržaní činnosti a ziskovosti lodeníc. V tomto prípade prijal grécky štát opatrenia, ktoré by prijal každý

súkromný podnik, ktorého záujmy sú spojené so ziskovosťou iného podniku. Okrem toho má toto posúdenie ešte väčší význam, keď je štát nútený znášať záťaž a straty zo zrušenia a likvidácie podniku, čo by bolo nákladnejšie a neprineslo by žiaden zisk.

4.16.5. *Posúdenie*4.16.5.1. *Článok 296 zmluvy*

- (311) Komisia zastáva názor, že toto opatrenie nepatrí do pôsobnosti článku 296 zmluvy. Mechanizmus poskytnutia náhrady sa uplatňuje v prípade vymáhania vrátenia štátnej pomoci od HSY. Ako tvrdilo Grécko a zhodne akceptovala Komisia⁽¹⁴³⁾, vojenské činnosti HSY sú podstatné pre bezpečnosť Grécka a patria do pôsobnosti článku 296; pravidlá štátnej pomoci sa preto na ne neuplatňujú. Keďže všetka štátna podpora poskytnutá pre vojenské činnosti HSY je vyňatá z pravidiel štátnej pomoci, každé vrátenie štátnej pomoci môže predstavovať len vrátenie štátnej podpory poskytnutej civilným činnostiam HSY. Táto záruka sa preto priamo a výhradne týka civilných činností HSY.
- (312) Niektoré zainteresované strany tvrdia, že bez tejto záruky by žiadny investor nekúpil HSY a lodenice by sa pravdepodobne dostali do úpadku. Toto opatrenie, aj keď sa týka výhradne civilných činností HSY, bolo preto nevyhnutné na zabezpečenie prežitia vojenských činností HSY, a preto patrí do pôsobnosti článku 296. Komisia nemôže prijať tento argument. Grécko mohlo na základe článku 296 poskytnúť vojenským činnostiam finančnú podporu, ktorú potrebovali na zabezpečenie svojho pokračovania. Grécko by tým zabránilo zániku vojenských činností. Ako ďalšiu možnosť mohlo Grécko poskytnúť finančnú podporu potrebnú na to, aby sa vojenské činnosti stali zaujímavé pre potenciálneho investora, takže tieto vojenské činnosti by boli kúpené, a tým by bolo zabezpečené ich pokračovanie. Investor kupujúci vojenské činnosti by nepotreboval záruku, ako je táto, keďže, ako sa už vysvetlilo, z vojenských činností HSY by sa nemohlo vymáhať vrátenie žiadnej pomoci. Toto opatrenie bolo preto potrebné výlučne na nájdenie kupujúceho pre celé HSY, t. j. vrátane civilných činností. Zámerom tohto opatrenia bolo preto umožniť najsť kupujúceho pre civilné činnosti HSY, a tým zabezpečiť pokračovanie týchto činností. Nebolo potrebné na zabezpečenie pokračovania vojenských činností. Preto nepatrí do pôsobnosti článku 296 zmluvy.

4.16.5.2. Existencia pomoci

(313) Keďže niektoré zainteresované strany namietajú, že tieto dve záruky (t. j. záruka poskytnutá štátom pre Piraeus Bank a záruka poskytnutá bankou ETVA pre HDW/Ferrostaal) predstavujú jeden záručný mechanizmus a že HSY je príjemcom týchto dvoch záruk, Komisia najprv posúdi osobitne záruku, ktorú ETVA poskytla konzorciu HDW/Ferrostaal, a dokáže, že predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy.

(314) Aby opatrenie predstavovalo štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy, musí byť pripísateľné štátu. Niektoré zainteresované strany namietajú, že záruka, ktorú banka ETVA poskytla konzorciu HDW/Ferrostaal, je pripísateľná štátu. Tvrdia, že rozhodnutie poskytnúť túto záruku prijala ETVA nezávisle a slobodne. Tvrdia najmä, že záruka bola poskytnutá 31. mája 2002 prostredníctvom dodatku k HSY SPA, k dátumu, keď ETVA už nebola pod kontrolou štátu, ale pod kontrolou Piraeus Bank. Komisia odmieta toto tvrdenie a zastáva názor, že existuje dostatočné množstvo dôkazov, že opatrenie je pripísateľné štátu:

— Po prvé, počas procesu privatizácie HSY sa táto záruka uvádzala v dokumentoch predložených potenciálnym uchádzačom⁽¹⁴⁴⁾. Inými slovami, už počas procesu privatizácie bolo sľúbené, že kupujúci spoločnosť HSY dostane odškodnenie za štátnu pomoc vymoženú od HSY. ETVA sa okrem toho 14. septembra 2001 výslovne a jednoznačne zaviazala poskytnúť túto záruku v prospech HDW/Ferrostaal, ak by Európska únia vydala atest týkajúci sa minulej a súčasnej štátnej pomoci poskytnutej HSY⁽¹⁴⁵⁾. V odseku 1.2.3. HSY SPA podpísanej 11. októbra 2001 sa výslovne odkazuje na dokument podpísaný 14. septembra 2001. Diskusia o presnom znení záruky pokračovala v nasledujúcich mesiacoch⁽¹⁴⁶⁾. Keďže Komisia neposkytla odporúčací list/negatívny atest týkajúci sa minulých a súčasných opatrení pomoci v prospech HSY, ETVA musela 31. mája 2002 vydať záruku pre HDW/Ferrostaal, ako bolo dohodnuté zmluvnými stranami 14. septembra 2001 a v odseku 1.2.3. HSY SPA. Uvedené skutočnosti dokazujú, že aj keď bol dodatok obsahujúci záruku v prospech HDW/Ferrostaal podpísaný 31. mája 2002, ETVA sa zaviazala poskytnúť

túto záruku (ak by EÚ neposkytla atest na minulé a súčasné pomoci) v čase, keď ETVA ešte bola pod kontrolou štátu. Inými slovami, dodatok z 31. mája 2002 predstavuje plnenie zmluvy, ktorú ETVA uzatvorila, keď ešte bola pod kontrolou štátu. Ako vyplýva z oddielu 3.2. tohto rozhodnutia, keď ETVA bola pod kontrolou štátu, všetky kroky, ktoré prijímala voči HSY, možno považovať za pripísateľné štátu⁽¹⁴⁷⁾. Grécko všetky tieto skutočnosti potvrdilo listom z 23. mája 2005⁽¹⁴⁸⁾.

— Po druhé, aj keby sa dospelo k záveru, že na základe uvedených dokumentov, ktoré ETVA uzatvorila, keď bola pod kontrolou štátu (t. j. do konca marca 2002), neexistovala zmluvná povinnosť ETVA poskytnúť túto záruku v prospech HDW/Ferrostaal, opatrenie jednako bude pripísateľné štátu. Komisia uvádza, že Grécko pokračovalo v riadení predaja HSY aj po predaji ETVA v prospech Piraeus Bank. V článku 8.2.2. dohody z 20. marca 2002 medzi štátom a Piraeus Bank sa stanovuje, že ETVA nebude zodpovedná za proces predaja HSY, ktorý bude ďalej riadiť štát. V článku 8.2.2. písm. b) sa napríklad stanovuje, že štát „preberie kontrolu, starostlivosť a zodpovednosť nad činmi a rokovaniami s tretím kupujúcim podielu v Helénskech lodeniariach“. Piraeus Bank v súlade s článkom 8.2.2 dohody z 20. marca 2002 požiadala listom z 28. mája 2002 o súhlas štátu v súvislosti so zárukou, ktorú ETVA plánovala poskytnúť v prospech HDW/Ferrostaal. Štát vydal súhlasné stanovisko listom z 31. mája 2002. To všetko dokazuje, že poskytnutie záruky je pripísateľné štátu.

— Po tretie, aj keby sa zamietli predchádzajúce dva body, záruka by aj tak bola pripísateľná štátu. Komisia uvádza, že štát sa rozhodol sprivatizovať HSY⁽¹⁴⁹⁾. Keď Piraeus Bank prevzala kontrolu nad ETVA, bola preto zo zákona povinná privatizovať HSY. Ako uznali samotné TKMS/GNSH, konzorcium HDW/Ferrostaal by nekúpilo HSY, ak by nezískalo takúto záruku. Keďže štát rozhodol, že HSY sa musí predať, a keďže poskytnutie záruky bolo nevyhnutné pre predaj HSY, možno dospieť k záveru, že štát dostal ETVA do situácie, v ktorej bola nútená vydať záruku. Preto aj keby sa prijal záver, že sa ETVA rozhodla poskytnúť záruku v máji 2002 bez priameho zapojenia štátu, opatrenie zostane pripísateľné štátu.

- Po štvrté, aj keby boli všetky predchádzajúce body zamietnuté, mal by sa prijať záver, že ETVA pristúpila k poskytnutiu záruky 31. mája 2002 len z dôvodu, že jej vlastník kontrolného balíka akcií (t. j. Piraeus Bank) dostal od štátu záruku na ochranu proti akejkoľvek finančnej škode vyplývajúcej z tejto záruky. Ako sa ďalej uvádza, investor v trhovom hospodárstve by nikdy neposkytol takúto záruku bez toho, aby dostal protizáruku od štátu. Záruka bola poskytnutá len z dôvodu, že štát chránil hospodársky subjekt (t. j. skupinu) poskytujúcu záruku pred akýmkoľvek negatívnym dôsledkom (poskytnutím protizáruky). V takom prípade, keď podnik jednoducho prevedie pomoc na druhý podnik, je poskytnutie opatrenia pripísateľné štátu.
- (315) Na to, aby opatrenie predstavovalo štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy, musí byť financované zo štátnych zdrojov. V oznámení o zárukách sa uvádza, že „pomoc je poskytnutá v tom čase, keď sa záruka poskytne, nie v čase, keď sa záruka uplatní, ani v čase, keď sa realizujú platby na základe podmienok záruky. Posúdenie, či záruka predstavuje štátnu pomoc [...] sa musí vykonať v čase, keď je záruka poskytnutá.“ Ako sa už uviedlo, Komisia zastáva názor, že ETVA sa zmluvne zaviazala poskytnúť túto záruku v prospech HDW/Ferrostaal v čase, keď štát ešte vlastnil väčšinu akcií ETVA. Keďže v oznámení o zárukách sa uvádza, že existencia pomoci sa musí analyzovať v čase poskytnutia záruky, a nie neskôr, keď je záruka uplatnená, možno prijať záver, že štát prijatím záväzku poskytnúť záruku vystavil riziku štátne zdroje, a záruka sa preto týka použitia štátnych zdrojov. Skutočnosť, že ETVA bola predaná v prospech Piraeus bank krátko na to, nemá vplyv na tento záver. Ak štát správne informoval uchádzačov o zmluvných povinnostiach ETVA (vrátane tohto záväzku banky ETVA poskytnúť záruku pre HDW/Ferrostaal, ak Komisia nevydá odporúčací list), uchádzači museli prihliadať na tento záväzok ETVA. Museli preto revidovať cenu, ktorú boli ochotní zaplatiť za získanie ETVA, smerom dolu. To znamená, že štát predal ETVA za nižšiu cenu, a tým stratil zdroje. Ako sa už uviedlo, aj keby sa prijal záver, že v čase, keď ETVA bola ešte vo vlastníctve štátu, sa zmluvne nezaviazala vydať záruku, Komisia zastáva názor, že rozhodnutím o privatizácii HSY v januári 2001 (v čase, keď ETVA ešte bola vo vlastníctve štátu) štát dostal ETVA do situácie, v ktorej bola nútená vydať takúto záruku, keďže táto záruka bola nevyhnutná pre nájdenie kupujúceho HSY. To znamená, že keď uchádzači predkladali ponuky na kúpu ETVA, museli zohľadniť fakt, že ETVA bude musieť vydať túto záruku. Preto ponúkli nižšiu cenu za kúpu ETVA, čo tiež vedie k záveru, že došlo k strate štátnych zdrojov.
- (316) Aj keby sa prijal záver, že keď štát predal ETVA, neexistovala povinnosť (zmluvná ani *de facto*) vydať túto záruku, stále je možné dokázať, že zárukou poskytnutou zo strany ETVA došlo k použitiu štátnych zdrojov. Štát v skutočnosti poskytol kupujúcemu banku ETVA (t. j. Piraeus Bank) záruku, ktorou sľúbil vrátiť Piraeus Bank 100 % sumy, ktorú by ETVA musela zaplatiť na základe záruky, ktorú ETVA vydá v prospech HDW/Ferrostaal. Táto protizáruka bola poskytnutá v nasledujúcich zmluvách. V dohode z 18. decembra 2001 medzi štátom a Piraeus Bank o predaji 57,7 % ETVA sa štát zaviazal zaplatiť v prospech Piraeus Bank 57,7 % akejkoľvek sumy, ktorú by ETVA zaplatila kupujúcemu HSY. V dohode z 20. marca 2002 medzi tými istými stranami, ktorou bola zmenená a doplnená dohoda z 18. decembra 2001, sa štát zaviazal zaplatiť v prospech Piraeus Bank 100 % akejkoľvek sumy, ktorú by ETVA musela zaplatiť kupujúcemu HSY⁽¹⁵⁰⁾. V liste z 31. mája 2002 adresovanému pre Piraeus Bank štát potvrdil, že jej nahradí 100 % akejkoľvek sumy, ktorú by ETVA zaplatila kupujúcemu HSY⁽¹⁵¹⁾. Inými slovami, keď ETVA podpísala dodatok k HSY SPA 31. mája 2002, Piraeus Bank dostala záruku od štátu, v ktorej sa stanovuje, že dostane náhradu vo výške 100 % za akúkoľvek sumu, ktorú by ETVA musela zaplatiť ako dôsledok plánovaného poskytnutia záruky v prospech HDW/Ferrostaal⁽¹⁵²⁾. Z toho vyplýva, že akákoľvek suma zaplatená zo strany ETVA bude nakoniec financovaná zo štátneho rozpočtu a že záruka zahŕňa štátne zdroje.
- (317) Na účel preukázania existencie štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy je potrebné dokázať, že štát sa nesprával tak, ako by sa za podobných okolností správal investor v trhovom hospodárstve. V tejto súvislosti Grécko, HSY a TKMS/GNSH tvrdia, že investor v trhovom hospodárstve by za podobných okolností pristúpil k vydaniu tejto záruky v prospech HDW/Ferrostaal. Tvrdia, že zásada investora v trhovom hospodárstve by sa mala uplatniť na úrovni ETVA, ktorá bola právnickou osobou, ktorej bola spoločnosť HSY predaná, a na úrovni gréckej vlády, ktorá banku ETVA predávala.
- (318) Komisia pripomína, ako bolo uvedené v oddiele 3.2., že keď ETVA kúpila spoločnosť HSY a hneď nato vložila kapitál, aby ju udržala pri živote, nekonala ako investor v trhovom hospodárstve, ale ako verejný orgán, ktorý poskytuje pomoc na záchranu spoločnosti, ktorá sa považuje za dôležitú pre grécke hospodárstvo. Žiadny investor v trhovom hospodárstve by sa preto nebol ocitol

v postavení banky ETVA. Žiadny investor v trhovom hospodárstve by sa neocitol v takej situácii, aby predával tieto akcie HSY. Komisia preto zastáva názor, že zásadu investora v trhovom hospodárstve nie je možné v tomto prípade použiť na odôvodnenie faktu, že štát vystavil riziku dodatočné štátne zdroje (poskytnutím záruky).

(319) Aj keby sa napriek tomu prijal záver, že zásada investora v trhovom hospodárstve by sa mala uplatniť, Komisia zastáva názor, že v prípade, ak by bol štát súkromným podnikom, ktorý pôsobí za bežných trhových podmienok, nesúhlasil by s poskytnutím tejto záruky. Na dôkaz toho stačí pripustiť jeden z týchto argumentov.

(320) Po prvé, Komisia uvádza, že ETVA (a štát prostredníctvom ETVA), hoci mala len 51 % majetkovú účasť v HSY [zostávajúci 49 % vlastnili zamestnanci⁽¹⁵³⁾], sľúbila zaplatiť kupujúcemu spoločnosť HSY (t. j. HDW/Ferrosstaal) 100 % pomoci, ktorú by HSY musela vrátiť. Investor v trhovom hospodárstve by nepristúpil k plnému 100 % krytiu strát predávaného podniku. Investor v trhovom hospodárstve môže za určitých okolností pristúpiť k prevzatíu zodpovednosti za určité budúce záväzky predávaného podniku, ale len v pomere rovnajúcom sa jeho majetkovej účasti, ktorá predstavovala v tomto prípade 51 %. Investor v trhovom hospodárstve by požiadal, aby za zostávajúci 49 % príslušných záväzkov prevzali zodpovednosť ostatní akcionári. Keď ETVA pristúpila, že bude znášať 100 % potenciálne obrovských záväzkov predávaného podniku (je potrebné pripomenúť, že v zmluve nie je určená maximálna výška platieb náhrady), poskytla dar ostatným akcionárom HSY (t. j. zamestnancom). Investor v trhovom hospodárstve by nepristúpil k poskytnutiu takéhoto daru prevzatím potenciálne obrovských záväzkov predanej spoločnosti v pomere, ktorý vysoko presahuje jeho majetkovú účasť. Preto zo samotného faktu, že kompenzačná záruka, ktorú ETVA poskytla v prospech HDW/Ferrosstaal, predstavuje 100 % (t. j. namiesto 51 %) pomoci, ktorú by HSY musela vrátiť, možno dospieť k záveru, že žiadny investor v trhovom hospodárstve by takúto záruku neposkytol.

(321) Po druhé, Grécko, HSY a TKMS/GNSH tvrdia, že čisté príjmy (t. j. výnosy mínus náklady) boli vyššie v prípade predaja HSY – vrátane očakávaných platieb splatných na základe záruky – ako keby sa HSY zlikvidovala. TKMS/GNSH opierajú svoje tvrdenie o druhú správu Deloitte. V tejto správe sa porovnávajú čisté

náklady v dvoch scenároch. Táto analýza sa uskutočňuje na úrovni ETVA a potom na úrovni štátu. Komisia zastáva názor, že uplatnenie testu na úrovni ETVA predstavuje chybné použitie tohto testu. Ako sa uvádza v oddiele 3.2., o privatizácii rozhodla a finančne ju podporovala vláda – pozri napríklad štátnu pomoc zahrnutú v zákone č. 2941/2001⁽¹⁵⁴⁾ – a ETVA nikdy nebola v pozícii nezávislého hospodárskeho subjektu, ktorý by mohol organizovať predaj HSY spôsobom maximalizujúcim svoje tržby a minimalizujúcim svoje straty. Preskúmať sa preto musí zásah štátu ako celku, nie správanie jednej z jeho častí.

(322) Ak by sa test predsa len vykonal na úrovni ETVA, musia sa porovnať čisté príjmy (t. j. výnosy mínus náklady) banky ETVA v prípade likvidácie HSY a v prípade predaja HSY. V prípade likvidácie HSY je potrebné zistiť, aké náklady by vynaložila ETVA. TKMS/GNSH tvrdia, že strata by sa rovnala aspoň úverom a zárukám, ktoré ETVA poskytla v prospech HSY a na ktoré štát neposkytol protizáruky. Komisia však uvádza, že žiadny z týchto úverov a záruk nepredstavuje bežné náklady na likvidáciu podniku⁽¹⁵⁵⁾. Všetky tieto úvery a záruky poskytla ETVA ako verejný orgán, keďže predstavovali buď štátnu pomoc pre civilné činnosti alebo opatrenia na ochranu národnej bezpečnosti Grécka v súlade s článkom 296 zmluvy⁽¹⁵⁶⁾. Tieto úvery a záruky nie je možné preto zohľadňovať pri uplatnení testu predávajúceho v trhovom hospodárstve. Z toho preto vyplýva, že ETVA ako subjekt v trhovom hospodárstve by v prípade likvidácie HSY nemala znášať výrazné náklady. V prípade predaja HSY by ETVA dostala predajnú cenu vo výške 6 miliónov EUR. Pokiaľ ide o náklady vynaložené v prípade predaja HSY, ETVA musela vydať záruku, ktorá sa teraz analyzuje a ktorej veľkosť nebola obmedzená, a preto znamenala potenciálne platby desiatok až stoviek miliónov eur. Z porovnania oboch scenárov vyplýva, že investor v trhovom hospodárstve by uprednostnil likvidáciu lodeníc⁽¹⁵⁷⁾. ETVA sa preto nesprávala ako investor v trhovom hospodárstve. Ak sa porovnanie medzi predajom HSY a likvidáciou HSY vykoná na úrovni štátu, vedie k úplne rovnakým záverom. V prípade likvidácie HSY by štát nemal veľké náklady v postavení podnikateľa/vlastníka, keďže všetky úvery a záruky, ktoré štát poskytol (priamo alebo prostredníctvom ETVA) v prospech HSY, poskytol ako verejný orgán, keďže predstavovali buď štátnu pomoc pre civilné činnosti alebo opatrenia na ochranu národnej bezpečnosti Grécka v súlade s článkom 296 zmluvy. V prípade predaja HSY by štát dostal len niekoľko miliónov eur, zatiaľ čo by sa poskytnutím záruky vystavil riziku, že bude musieť zaplatiť desiatky alebo stovky miliónov eur. Štát preto nekonal spôsobom prijateľným pre súkromný podnik za podobných okolností.

- (323) Grécko, HSY a TKMS/GNSH tvrdia, že HSY sa vystavila len veľmi obmedzenému riziku, že bude musieť vrátiť štátnu pomoc, keďže Komisia v tom čase nezačala žiadne konanie vo veci formálneho zisťovania. Tvrdia preto, že riziko, že ETVA a štát budú musieť zaplatiť odškodnenie na základe záruky, bolo malé. Komisia nemôže takéto tvrdenie prijať. Je podobné tvrdeniu, že Grécko mohlo túto záruku poskytnúť, pretože sa mu počas predchádzajúcich rokov podarilo skrývať neoprávnenosť a nezlučiteľnosť štátnej pomoci v prospech HSY, ako aj zneužitie pomoci, ktorú Komisia už predtým schválila. Ako doplňujúci dôvod Komisia uvádza, že HDW/Ferrosstaal trvalo na získaní tejto záruky a nebolo ochotné podpísať uzatvorenie predaja HSY skôr, než získa záruku. Dôležitosť, ktorú konzorcium HDW/Ferrosstaal prikladalo záruke, dokazuje, že tento súkromný investor zastával názor, že pravdepodobnosť, že HSY bude musieť vrátiť štátnu pomoc, nebola malá. Skutočnosť, že Grécko sa od začiatku procesu privatizácie zaviazalo poskytnúť takúto záruku uchádzačovi s najvyššou ponukou, tiež dokazuje, že Grécko zastávalo názor, že súkromný investor bude považovať takúto záruku za veľmi dôležitú (podmienka *sine qua non* podľa listu Grécka z 23. mája 2005 citovaného v poznámke pod čiarou č. 148 tohto rozhodnutia a podľa druhej správy Deloitte). To nastane len vtedy, ak súkromný investor zastáva názor, že pravdepodobnosť vrátenia pomoci nie je veľmi obmedzená.
- (324) Komisia tiež uvádza, že v tejto situácii, keď bolo ťažké odhadnúť výšku pomoci, ktorá mohla byť spätne vymáhaná od HSY, predávajúci v trhovom hospodárstve, ktorý by predával HSY, by do predajnej zmluvy vložil aspoň maximálny limit potenciálnej platby v prospech kupujúceho. Predávajúci v trhovom hospodárstve by v žiadnom prípade nepristúpil na riziko povinnosti platby stoviek miliónov eur, aj keby sa uznávalo, že pravdepodobnosť takejto vysokej platby môže byť veľmi nízka. Preto skutočnosť, že do záruky nebol vložený maximálny limit, predstavuje ďalší dôkaz, že ETVA a štát sa nesprávili spôsobom prijateľným pre subjekt v trhovom hospodárstve.
- (325) Po tretie, pri posudzovaní, či štát konal ako investor v trhovom hospodárstve, je potrebné zohľadniť celý zásah štátu. V tomto prípade štát poskytol viaceré veľké sumy pomoci na uľahčenie privatizácie HSY [t. j. štátna pomoc zahrnutá v zákone č. 2941/2001⁽¹⁵⁸⁾]. Predovšetkým splatil pracovníkom HSY sumu 4,3 milióna EUR, ktorú investovali v rámci troch navýšení kapitálu HSY. Toto opatrenie, ktorého cieľom bolo zabezpečiť, aby zamestnanci nebránili predaju HSY, by nebolo prijateľné pre investora v trhovom hospodárstve, okrem iných dôvodov preto, že neexistovala zmluvná povinnosť urobiť tak, a keďže navyše zamestnanci dlhovali ETVA ešte 24 miliónov EUR, ktorá predstavovala kúpnu cenu za akcie. Na záver, štát požiadal uchádzačov, aby zaplatili časť kúpnej ceny HSY vo forme navýšenia kapitálu⁽¹⁵⁹⁾. Všetky tieto skutočnosti dokazujú, že počas predaja HSY sa štát nesprával s cieľom maximalizovať svoje tržby a minimalizovať náklady, ale s cieľom uľahčiť predaj HSY a zabezpečiť pokračovanie činnosti lodeníc. Grécky štát preto počas predaja HSY nekonal ako investor v trhovom hospodárstve.
- (326) Komisia dospela na základe každého z uvedených troch argumentov k záveru, že investor v trhovom hospodárstve by nebol poskytol túto záruku.
- (327) Pokiaľ ide o existenciu výhody a určenie príjemcu, Komisia zastáva názor, že žiadny investor by nekúpil celú spoločnosť HSY (t. j. vrátane civilných činností) bez záruky. Tento záver je potvrdený v druhej správe Deloitte: „Na základe našich skúseností a uvedenej analýzy máme sklon domnievať sa, že žiadny racionálny investor by nebol ochotný nadobudnúť HSY a súčasne prevziať dodatočné riziko spojené so štátnou pomocou (ktorá v tom čase nebola istá a Komisia ju ešte nekvantifikovala) pre podnik, ktorý a) bola viaceré roky vo vlastníctve a pod riadením štátom vlastnenej spoločnosti (ETVA Bank) a súčasne b) mal značnú zápornú pozíciu vlastného imania, spolu s ďalšími prevádzkovými problémami (t. j. nízka produktivita, vysoké prevádzkové náklady, nadbytok pracovníkov atď.).“ Tento záver potvrdzuje aj skutočnosť, že Grécko v očakávaní, že takáto záruka bude potrebná na pritiahnutie pozornosti súkromných investorov, prisľúbilo v dokumentácii verejnej súťaže, že uchádzač s najvyššou ponukou dostane takúto záruku⁽¹⁶⁰⁾. Tento záver, že takáto záruka je potrebná na získanie kupujúceho HSY, je logický, keďže investor, ktorý by vykonal povinnú previerku HSY, by zistil, že HSY využila výhody viacerých opatrení, ktoré mohli predstavovať pomoc, ktorú by Komisia mohla následne žiadať vrátiť⁽¹⁶¹⁾. V rozpore s týmto záverom spoločnosť Elefsis tvrdí, že táto záruka nebola potrebná, a najmä tvrdí, že bola ochotná kúpiť HSY bez tejto záruky, čo dokazuje fakt, že vo svojej ponuke na odkúpenie HSY nestanovila túto záruku ako podmienku pre kúpu HSY. Komisia zastáva názor, že tvrdenie Elefsis nie je vierohodné. Komisia najprv pripomína, že aj keby bola pravda, že Elefsis nepožiadala vo svojej ponuke o takúto záruku, nedokazuje to, že v prípade, ak by bola vybraná ako uprednostnený uchádzač, nepožiadala by o túto záruku v neskoršej etape rokovania

s predávajúcim⁽¹⁶²⁾. Je veľmi pravdepodobné, že Elefsis by o ňu požiadala. V skutočnosti hneď, ako bola spoločnosť HSY predaná v prospech HDW/Ferrostaal, Elefsis začala podávať sťažnosti Komisii, v ktorých tvrdila, že HSY využívala výhody viacerých opatrení pomoci, ktorých vrátenie by Komisia mala vymáhať. Investor, ktorý je presvedčený, že podnik dostal desiatky miliónov eur nezlučiteľnej pomoci, neprijme sám riziko kúpy takéhoto podniku, ak nedostane záruku. Komisia preto odmieta tvrdenie Elefsis a zastáva názor, že bez tejto záruky by žiadny investor v trhovom hospodárstve nebol kúpil HSY ako celok, t. j. HSY vrátane civilných činností. Ako sa už uviedlo, ak by sa HSY nebola predala, Grécko mohlo pokračovať v podpore vojenských činností na základe článku 296 zmluvy. Na druhej strane, podľa článku 87 zmluvy by Grécko nesmeli poskytovať finančnú podporu civilným činnostiam. Komisia poznamenáva, že finančná situácia HSY sa výrazne zhoršila v období od roku 1998 do roku 2002. Aj keď HSY nezverejňuje osobitné účtovné závierky za civilné činnosti, je odôvodnené predpokladať, že tieto činnosti boli počas týchto rokov hlboko stratové. Okrem činnosti týkajúcej sa opravy lodí boli troma hlavnými nevojenskými zmluvami realizovanými počas týchto rokov zmluvy so spoločnosťami ISAP, OSE a Strintzis. Ako sa už vysvetlilo v tomto rozhodnutí (pozri opis a posúdenie opatrenia E12c), zmluvy s ISAP a OSE boli realizované so značným oneskorením, čo nútilo HSY platiť vysoké sankcie a dodávať koľajové vozidlá bezplatne, čo pre HSY tiež znamenalo vysoké náklady. Je preto jasné, že tieto zmluvy boli vysoko stratové. Ako sa už tiež objasnilo v tomto rozhodnutí, zmluva uzatvorená so spoločnosťou Strintzis na začiatku roku 1999 predstavovala pre HSY veľký neúspech. Táto zmluva bola zrušená v roku 2002, HSY musela zaplatiť Strintzis zmluvné náhrady škody a trupy predala v roku 2004 za cenu, ktorá predstavovala len malý zlomok z nákladov vo výške desiatok miliónov eur, ktoré musela HSY vynaložiť na stavbu týchto trupov. Táto zmluva bola preto tiež vysoko stratová. Na koniec, poslednou civilnou činnosťou bola oprava lodí. Ide o činnosť s malým ziskovým rozpätím, keďže medzi lodenicami existuje ostrá hospodárska súťaž. Komisia preto pochybuje, že táto činnosť bola zisková, a v každom prípade určite nebola schopná kompenzovať veľké straty vyplývajúce zo zmlúv s ISAP, OSE a Strintzis. Je preto odôvodnené predpokladať, že civilné činnosti boli do roku 2002 vysoko stratové. Ako bolo preukázané v tomto rozhodnutí, tieto činnosti boli neustále podporované pomocou, ktorej časť sa teraz musí vrátiť. Predovšetkým neschopnosť riadneho plnenia zmlúv so spoločnosťami ISAP, OSE a Strintzis dokazuje, že civilné činnosti by zostali stratové, pokiaľ by nedošlo k ich odkúpeniu veľkým podnikom a pokiaľ by nemohli profitovať z technických skúseností tohto podniku a jeho skúseností s riadením projektov. Druhá správa Deloitte potvrdzuje, že HSY mala „prevádzkové problémy (t. j. nízku produktivitu, vysoké prevádzkové náklady, nadbytok pracovníkov atď.)“. Ak by preto civilné činnosti neboli predané, rýchlo by zanikli (iba ak by Grécko pokračovalo v poskytovaní neoprávnenej a nezlučiteľnej pomoci pre tieto činnosti). V zhrnutí možno povedať, že Komisia v tomto odseku dokázala, že bez záruky by žiadny investor nebol kúpil civilné činnosti HSY, a ak by tieto činnosti neboli kúpené, rýchlo by zanikli. Komisia dospela k záveru, že príjemcom záruky je HSY a výhodou je umožnenie pokračovania civilných činností.

(328) Spoločnosť Elefsis nesúhlasí s predchádzajúcim záverom týkajúcim sa určenia príjemcu. Elefsis tvrdí, že príjemcom záruky poskytnutej zo strany ETVA bolo okrem spoločnosti HSY aj konzorcium HDW/Ferrostaal. Komisia s týmto tvrdením nesúhlasí. Ako bolo preukázané, už v dokumentácii verejnej súťaže predloženej uchádzačom bolo uvedené, že dostanú náhradu, ak by HSY musela vrátiť štátnu pomoc. To znamená, že keď HDW/Ferrostaal vypracovalo svoju ponuku na odkúpenie HSY, predpokladalo, že v prípade, ak by HSY musela vrátiť akúkoľvek pomoc, dostane od ETVA zodpovedajúcu náhradu⁽¹⁶³⁾. Inými slovami, kúpna cena, ktorú navrhlo HDW/Ferrostaal, už zohľadňovala záruku na odškodnenie. Takže pre HDW/Ferrostaal neplynula zo záruky žiadna výhoda.

(329) Komisia dospela k záveru, že záruka, ktorú ETVA poskytla v prospech HDW/Ferrostaal, predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy a príjemcom tejto pomoci je HSY. Keďže pomoc bola v rozpore s požiadavkou stanovenou v článku 88 ods. 3 zmluvy poskytnutá bez predchádzajúcej notifikácie, predstavuje neoprávnenú pomoc.

(330) Pokiaľ ide o záruku, ktorú grécky štát poskytol Piraeus Bank, tiež predstavuje pomoc. Ide o selektívne opatrenie financované zo štátnych zdrojov. Investor v trhovom hospodárstve predávajúci ETVA by neposkytol takúto záruku. V skutočnosti, jediným dôvodom poskytnutia tejto záruky bola skutočnosť, že ETVA poskytla záruku konzorciu HDW/Ferrostaal. Ak by ETVA túto záruku konzorciu HDW/Ferrostaal neposkytla, nebolo by potrebné poskytnúť záruku v prospech Piraeus Bank. Keďže, ako sa už vysvetlilo, žiadny investor v trhovom hospodárstve by neposkytol záruku, akú poskytla banka ETVA a ktorá predstavuje štátnu pomoc, žiadny investor v trhovom hospodárstve by neposkytol záruku v prospech Piraeus Bank (keďže táto

záruka by nebola potrebná, t. j. bola by irelevantná). Pokiaľ ide o určenie príjemcu záruky poskytnutej štátom v prospech Piraeus Bank, Komisia pripomína, že toto konanie sa týka potenciálnej štátnej pomoci pre HSY. V rozhodnutí o rozšírení konania sa neuvádza žiadny ďalší potenciálny príjemca. V rámci tohto konania možno preto prešetrovať len pomoc pre HSY. Ak by záruka, ktorú štát poskytol Piraeus Bank, mala predstavovať pomoc pre HSY, nepredstavovala by dodatočnú štátnu pomoc navyše k štátnej pomoci obsiahnutej v záruke, ktorú ETVA poskytla konzorciu HDW/Ferrostaal. V skutočnosti vďaka tejto druhej záruke súkromný investor pristúpil ku kúpe HSY, a tým sa zachránili civilné činnosti HSY. Inými slovami záruka, ktorú štát poskytol pre Piraeus Bank, neposkytuje dodatočnú výhodu pre HSY, a preto nemôže predstavovať dodatočnú pomoc pre HSY – všetku výhodu pre HSY poskytuje záruka, ktorú ETVA poskytla konzorciu HDW/Ferrostaal. Komisia preto v tomto konaní, ktoré sa týka potenciálnej štátnej pomoci pre HSY, nemusí zaujať konečné stanovisko k totožnosti príjemcu záruky, ktorú grécky štát poskytol v prospech Piraeus Bank, a Komisia nemusí ďalej prešetrovať túto záruku. Stačí prešetriť prvú záruku – záruku ETVA konzorciu HDW/Ferrostaal – a zrušiť ju, ak predstavuje nezlučiteľnú pomoc pre HSY.

4.16.5.3. Zlučiteľnosť so spoločným trhom

- (331) Pokiaľ ide o záruku, ktorú ETVA poskytla v prospech HDW/Ferrostaal, Komisia nerozumie, ako by sa mohla táto pomoc považovať za zlučiteľnú podľa článku 87 ods. 2 a 3 zmluvy. Pokiaľ ide o článok 87 ods. 3 písm. c) zmluvy, Komisia poznamenáva, že HSY mala ťažkosti. Komisia už uviedla, že pomoc pre lodné staviateľstvo bola od 1. januára 1999 upravená nariadením Rady (ES) č. 1540/98. V článku 5 sa uvádza, že pomoc na reštrukturalizáciu „sa môže výnimočne považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom za predpokladu, že dosahuje súlad s usmerneniami Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach“. Usmerneniami uplatniteľnými v čase poskytnutia záruky boli usmernenia na záchranu a reštrukturalizáciu z roku 1999. Záruka zjavne nespĺňala všetky podmienky pre povolenie pomoci stanovené v oddiele 3.2.2. týchto usmernení. Napríklad podľa podmienky b) „Obnovenie ziskovosti“ musí byť poskytnutie pomoci „podmienené realizáciou plánu reštrukturalizácie, ktorý musí Komisia schváliť pri všetkých individuálnych opatreniach pomoci“. Komisia poznamenáva, že poskytnutie záruky nebolo podmienené realizáciou plánu reštrukturalizácie. Keďže navyše tento plán nebol predložený Komisii, nebol ňou schválený. V usmerneniach sa tiež uvádza, že „plán musí byť predložený Komisii so všetkými dôležitými podrobnosťami“. Táto predchádzajúca konzultácia s Komisiou bola v tomto prípade zvlášť potrebná, keďže Komisia už v roku 1997 schválila plán reštrukturalizácie, ktorým sa nepodarilo obnoviť ziskovosť HSY. Zárukou sa porušila aj zásada jednorazovej pomoci stanovená v oddiele 3.2.3. usmernení na záchranu a reštrukturalizáciu z roku 1999.

Rozhodnutím N 401/97 Komisia povolila investičnú pomoc podľa smernice Rady 90/684/EHS, ktorá predstavovala druh pomoci na reštrukturalizáciu⁽¹⁶⁴⁾. Ako sa uvádza v analýze opatrenia P1, štát poskytol túto pomoc v decembri 1997 (ale nevyplatil ju). Ako bolo preukázané v tomto rozhodnutí, spoločnosť dostala viaceré nenotifikované a nezlučiteľné pomoci aj v rokoch pred privatizáciou uskutočnenou v rokoch 2001 – 2002. Pomoc na reštrukturalizáciu povolená rozhodnutím C 10/94 bola lodeniciam poskytnutá, ale podmienky pripojené k jej schváleniu neboli dodržané.

- (332) Keďže záruka, ktorú ETVA poskytla v prospech HDW/Ferrostaal, predstavuje nezlučiteľnú pomoc pre HSY, Komisia dospela k záveru, že sa musí okamžite ukončiť.

4.16.5.4. Zákaz záruky ako takej (*per se*)

- (333) Ako sa uvádza v rozhodnutí o rozšírení konania, záruka poskytnutá v prospech HDW/Ferrostaal je nezlučiteľná so spoločným trhom z druhého dôvodu. Komisia zastáva názor, že je nezlučiteľná *per se*, keďže zabránením účinku („*effet utile*“) vrátenia pomoci od HSY zabráňuje uplatňovaniu pravidiel štátnej pomoci.
- (334) TKMS/GNSH a HSY namietajú proti tomuto stanovisku. Konkrétne pripomínajú, že HSY nie je príjemcom platby náhrady. Záruka vydaná bankou ETVA v skutočnosti zabezpečuje HDW/Ferrostaal a nie HSY. Preto v prípade, že by Komisia nariadila vrátenie pomoci, HSY by musela túto pomoc vrátiť, a tým by sa obnovila pôvodná situácia. TKMS/GNSH nerozumejú, prečo by poskytnutie náhrady v prospech TKMS/GNSH (ako následníkovi HDW/Ferrostaal) vyvracalo platnosť tohto záveru. V skutočnosti neexistuje povinnosť, aby TKMS/GNSH reinvestovali získanú náhradu do HSY.
- (335) Komisia uvádza, že 100 % akcií HSY kúpilo konzorcium HDW/Ferrostaal a v súčasnosti ich vlastní TKMS/GNSH. To znamená, že aj keď sú HSY a ich akcionár dve rôzne právnické osoby, tvoria jeden hospodársky subjekt. Vďaka tejto záruke dostane tento hospodársky subjekt 100 % náhradu za každú pomoc, ktorú by musel splatiť štátu. Komisia preto zastáva názor, že to predstavuje odstránenie účinku („*effet utile*“) akéhokoľvek rozhodnutia o vrátení.

- (336) Pokiaľ ide o absenciu právneho ustanovenia, ktoré by nútilo TKMS/GNSH opätovne vložiť prijatú náhradu do HSY, Komisia nerozumie, ako by to vyvracalo platnosť predchádzajúceho záveru. Komisia navyše uvádza, že pokiaľ neexistuje povinnosť tohto úkonu, nemôže existovať ani jeho zákaz. TKMS/GNSH by preto mohli vložiť prijatú náhradu do HSY. Navyše možno odôvodnene predpokladať, že keďže TKMS je úspešnou súkromnou skupinou podnikov, jej finančné zdroje sú optimálne rozdelené medzi rôzne právnické osoby tejto skupiny. Preto je odôvodnené predpokladať, že v prípade, ak jedna právnická osoba tejto skupiny musí zaplatiť pokutu a druhá právnická osoba dostane náhradu za túto pokutu, manažment skupiny rozhodne previesť túto sumu na prvú právnickú osobu, čím znovu zavedie optimálne rozdelenie zdrojov medzi rôzne právnické osoby skupiny. Inými slovami, aj keď TKMS/GNSH nemajú povinnosť opätovne vložiť finančné prostriedky do HSY, zdá sa pravdepodobné, že manažment sa tak rozhodne urobí.
- (337) Komisia dospela k záveru, že záruka, ktorú ETVA poskytla v prospech HDW/Ferrostaal, je *per se* nezlučiteľná s pravidlami štátnej pomoci.

5. ZÁVER

- (338) Komisia rozhodla, že zo šestnástich opatrení, ktoré boli predmetom konania vo veci formálneho zisťovania, niektoré nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1, niektoré predstavujú zlučiteľnú pomoc, viaceré predstavujú nezlučiteľnú pomoc a viaceré opatrenia pomoci schálené Komisiou v minulosti boli zneužitú. V prípadoch nezlučiteľnej pomoci poskytnutej v rozpore s ustanoveniami článku 88 ods. 3 zmluvy a v prípadoch zneužitia pomoci dospela Komisia k záveru, že pomoc sa musí vrátiť.
- (339) Komisia zastáva názor, že ďalej uvedený problém by mohol brániť účinnému vráteniu tejto pomoci a že je potrebné uložiť dodatočné podmienky, aby tomu zabránili. Vysvetlenie sa uvádza v nasledujúcom oddiele.

5.1. Potreba zabezpečiť, aby splatenie pomoci poskytujúcej výhody pre civilné činnosti HSY nebolo čiastočne financované vojenskými činnosťami

- (340) Ako bolo vysvetlené v oddiele 3.3. a uplatnené na príslušné opatrenia, Komisia akceptovala, že v prípade,

ak bola štátna podpora poskytnutá lodeniciam bez vyčlenenia na financovanie konkrétnej činnosti, možno usudzovať, že 75 % podpory poskytovalo výhody pre vojenské činnosti a 25 % pre civilné činnosti. Tento záver vyplýva zo skutočnosti, že HSY nemá oddelené účtovníctvo, a preto nie je možné jednoznačne stanoviť spôsob použitia finančných prostriedkov.

- (341) Ak však Komisia akceptuje, že 75 % prílevu štátnych peňazí bude financovať vojenské činnosti lodeníc, musí tiež prijať záver, že 75 % odlevu peňazí z lodeníc bude hrađených z vojenských činností HSY. Inými slovami, 75 eurocentov z každého eura, ktoré HSY vráti, je zaplatených z vojenských činností HSY. Žiadosť, aby HSY splatila pomoc, ktorú dostala na civilné činnosti, obnoví pôvodnú situáciu civilných činností lodeníc len vtedy, ak Grécko predloží Komisii spoľahlivé dôkazy, že toto splatenie sa financovalo výhradne z civilných činností lodeníc.

- (342) Inými slovami, keďže väčšina činností HSY sú vojenské činnosti a HSY nevedie oddelené účtovníctvo pre civilné činnosti, existuje zjavné riziko, že splatenie pomoci prijatej pre civilné činnosti bude financované najmä finančnými prostriedkami, ktorými by sa inak financovali vojenské činnosti. Vrátenie pomoci, ktoré by malo úplne zaťažiť civilné činnosti lodeníc, budú znášať najmä vojenské činnosti. Keďže štát poskytoval veľkú a opakovanú finančnú podporu a finančné zdroje pre vojenské činnosti HSY⁽¹⁶⁵⁾, používanie finančných prostriedkov, ktorými by sa inak financovali vojenské činnosti, v prospech civilných činností HSY, je podobné prevodu štátnej pomoci na civilné činnosti lodeníc. Inými slovami, časť finančnej podpory poskytnutej štátom na vojenské činnosti bude v skutočnosti podporovať civilné činnosti HSY (a preto nepatrí do rozsahu pôsobnosti článku 296 zmluvy. Tieto finančné prostriedky nemožno považovať za potrebné na financovanie vojenskej výroby, keďže sa nepoužívajú na tento účel). Pôvodná situácia na civilných trhoch sa preto neobnoví, a navyše bude pre civilné činnosti HSY automaticky poskytnutá dodatočná nezlučiteľná pomoc.

- (343) S cieľom znovu nastoliť situáciu, ktorá by existovala bez štátnej pomoci, a zabrániť poskytnutiu dodatočnej pomoci pre civilné činnosti bude preto Grécko musieť zabezpečiť, aby sa pomoc vrátila výhradne z časti týkajúcej sa civilných činností lodeníc⁽¹⁶⁶⁾,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pomoc v prospech investičných výdavkov, ktoré vynaložila HSY pred 31. decembrom 2001 a ktoré sa týkali investičného programu uvedeného v rozhodnutí Komisie z 15. júla 1997 vo veci N 401/97 (toto opatrenie bolo v preambule tohto rozhodnutia pomenované ako opatrenie P1), patrí do rozsahu pôsobnosti rozhodnutia Komisie z 15. júla 1997.

Žiadna pomoc v prospech ostatných investičných výdavkov, ktoré vynaložila HSY – a najmä investičných výdavkov vynaložených po 31. decembri 2001 – nepatrí do pôsobnosti rozhodnutia z 15. júla 1997 a nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

Článok 2

Záruka, ktorú Grécko poskytlo v prospech ETVA rozhodnutím z 8. decembra 1999 a ktorá sa vzťahuje na úver vo výške 4,67 miliardy GRD (13,72 miliónov EUR) poskytnutý bankou ETVA v prospech HSY (toto opatrenie bolo v preambule tohto rozhodnutia pomenované ako opatrenie P2), predstavuje pomoc, ktorá bola poskytnutá v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy a nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

Ak doba platnosti tejto záruky k dátumu tohto rozhodnutia ešte neskončila, štátna záruka sa okamžite ukončí. Navyše je potrebné vrátiť pomoc za obdobie od vyplatenia zaručeného úveru v prospech HSY do skončenia doby platnosti záruky.

Pomoc, ktorú je potrebné vrátiť, sa rovná rozdielu medzi referenčnou sadzbou Grécka zvýšenou o 600 základných bodov a celkovými nákladmi na zaručený úver (úroková sadzba plus prirážka za záruku, ktoré zaplatila HSY).

Článok 3

Úver vo výške 1,56 miliardy GRD (4,58 milióna EUR), ktorý ETVA poskytla v prospech HSY v júli 1999 a ktorý bol splatený v roku 2004 (toto opatrenie bolo v preambule tohto rozhodnutia pomenované ako opatrenie P3), predstavuje pomoc, ktorá bola poskytnutá v rozpore s článkom 88 ods. 3 Zmluvy o ES a nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

Za obdobie od vyplatenia úveru HSY do jeho splatenia sa pomoc, ktorú je potrebné vrátiť, rovná rozdielu medzi referenčnou sadzbou pre Grécko zvýšenou o 600 základných bodov a úrokovou sadzbou úveru.

Článok 4

Dvojročný úver vo výške 13,75 milióna EUR, ktorý bol uzatvorený 31. mája 2002 medzi ETVA a HSY a nikdy nebol vyplatený v prospech HSY (toto opatrenie bolo v preambule tohto rozhodnutia pomenované ako opatrenie P4), nepredstavuje pomoc.

Článok 5

Pomoc vo výške 54 miliárd GRD (160 miliónov EUR), ktorá bola povolená rozhodnutím Komisie z 15. júla 1997 o štátnej pomoci C 10/94 (toto opatrenie bolo v preambule tohto rozhodnutia pomenované ako opatrenie E7), bola zneužitá a musí sa vrátiť.

Článok 6

Pomoc vo výške 29,5 milióna EUR, ktorá bola povolená rozhodnutím Komisie z 5. júna 2002 vo veci N 513/01 (toto opatrenie bolo v preambule tohto rozhodnutia pomenované ako opatrenie E8), bola zneužitá a musí sa vrátiť.

Článok 7

Sedemdesiatpäť percent kapitálovej dotácie vo výške 8,72 miliardy GRD (25,6 milióna EUR), ktorú ETVA vložila do HSY počas rokov 1996 a 1997 (toto opatrenie bolo v preambule tohto rozhodnutia pomenované ako opatrenie E9), patrí do pôsobnosti článku 296 zmluvy. Zostávajúcich 25 % predstavuje pomoc, ktorá bola poskytnutá v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy a je zlučiteľná so spoločným trhom.

Článok 8

Kapitálová dotácia vo výške 800 miliónov GRD (2,3 milióna EUR), ktorú ETVA vložila do HSY 20. mája 1998 (toto navýšenie kapitálu, ako aj nasledujúce dve navýšenia boli v preambule tohto rozhodnutia pomenované ako opatrenie E10), nepredstavuje pomoc.

Kapitálové dotácie vo výške 321 miliónov GRD (0,9 milióna EUR) a 397 miliónov GRD (1,2 milióna EUR), ktoré ETVA vložila do HSY v uvedenom poradí 24. júna 1999 a 22. mája 2000, predstavujú pomoc, ktorá bola poskytnutá v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy a nie je zlučiteľná so spoločným trhom. Táto pomoc musí sa vrátiť.

Článok 9

Protizáruky poskytnuté štátom v prospech ETVA na zaručenie záruk, ktoré ETVA vydala v rámci zmlúv, ktoré HSY uzatvorila s Helénskou železničnou organizáciou (OSE) a Elektrickými dráhami Atény – Pireus (ISAP) (tieto opatrenia boli v preambule tohto rozhodnutia pomenované ako opatrenie E12b), predstavujú pomoc, ktorá bola poskytnutá v rozpore s článkom 88 ods. 3 Zmluvy o ES a nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

V prípade protizáruk týkajúcich sa zmlúv s ISAP sa pomoc rovná rozdielu medzi ročným poplatkom vo výške 480 základných bodov (t. j. 4,8 %) a poplatkami, ktoré HSY skutočne zaplatila (t. j. poplatkom za záruku, ktorú zaplatila banke ETVA, plus poplatkom za záruku, ktorú zaplatila štátu). Túto pomoc je potrebné vrátiť za obdobie do skončenia doby platnosti štátnych protizáruk.

Ak sa v prípade protizáruk týkajúcich sa zmlúv s OSE ich doba platnosti ešte neskončila, musia sa okamžite ukončiť. Navyše sa musí vrátiť pomoc za obdobie od začatia účinnosti protizáruk. Pomoc, ktorú je potrebné vrátiť, sa rovná rozdielu medzi ročným poplatkom vo výške 680 základných bodov (t. j. 6,8 %) a poplatkami, ktoré HSY skutočne zaplatila (t. j. poplatkom za záruku, ktorú zaplatila banke ETVA, plus poplatkom za záruku, ktorú zaplatila štátu).

Článok 10

Plnenie zmlúv existujúcich medzi HSY na jednej strane a OSE a ISAP na druhej strane, ako aj zmien a doplnení zmlúv, ktoré akceptovala OSE, v období rokov 2002 – 2003 (tieto opatrenia boli v preambule tohto rozhodnutia pomenované ako opatrenie E12c), nepredstavuje pomoc.

Článok 11

Úver vo výške 16,9 miliardy GRD (49,7 milióna EUR), ktorý ETVA poskytla v prospech HSY 29. októbra 1999 a ktorý bol splatený v roku 2004 (toto opatrenie bolo v preambule tohto rozhodnutia pomenované ako opatrenie E13a), predstavuje pomoc, ktorá bola poskytnutá v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy a nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

Pomoc, ktorú je potrebné vrátiť za obdobie do júna 2001, predstavuje rozdiel medzi referenčnou sadzbou pre Grécko zvýšenou o 600 základných bodov a úrokovou sadzbou, ktorú HSY skutočne zaplatila v prospech ETVA.

Za obdobie po tomto termíne až do splatenia úveru pomoc, ktorú je potrebné vrátiť, predstavuje rozdiel medzi referenčnou sadzbou pre Grécko zvýšenou o 400 základných bodov a úrokovou sadzbou, ktorú HSY skutočne zaplatila v prospech ETVA.

Článok 12

Záruky vo výške 3,26 milióna EUR a 3,38 milióna EUR, ktoré poskytla ETVA v uvedenom poradí 4. marca 1999 a 17. júna 1999 a ktoré boli zrušené v roku 2002 (tieto opatrenia boli v preambule tohto rozhodnutia pomenované ako opatrenie E13b), predstavujú pomoc, ktorá bola poskytnutá v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy a nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

Pomoc, ktorú je potrebné vrátiť za obdobie do zrušenia záruk, sa rovná rozdielu medzi ročným poplatkom za záruku vo výške 480 základných bodov (t. j. 4,8 %) a poplatkom za záruku, ktorú HSY skutočne zaplatila.

Článok 13

Sedemdesiatpäť percent štátnej záruky poskytnutej 8. decembra 1999 ako záruka na úver vo výške 10 miliárd GRD (29,3 milióna EUR), ktorý ETVA poskytla v prospech HSY (toto opatrenie bolo v preambule tohto rozhodnutia pomenované ako opatrenie E14), patrí do pôsobnosti článku 296 zmluvy.

Zvyšných 25 % štátnej záruky nepatrí do pôsobnosti článku 296 zmluvy a predstavuje pomoc, ktorá bola poskytnutá

v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy. Suma vo výške 750 miliónov GRD (2,20 milióna EUR) z tejto pomoci bola zlučiteľná so spoločným trhom do 31. marca 2002. Po tomto dátume bolo so spoločným trhom zlučiteľných len 1,32 milióna EUR. Zvyšok pomoci je nezlučiteľný.

Ak doba platnosti štátnej záruky ešte neskončila, časť tejto záruky, ktorá predstavuje nezlučiteľnú pomoc (t. j. 25 % záruky, ktorej doba platnosti ešte neskončila, mínus 1,32 milióna EUR, ktoré sú zlučiteľné), sa musí okamžite ukončiť.

Okrem toho za obdobie od vyplatenia zaručeného úveru HSY do skončenia nezlučiteľnej štátnej záruky je potrebné vrátiť pomoc vo výške rozdielu medzi referenčnou sadzbou pre Grécko zvýšenou o 600 základných bodov a celkovými nákladmi na zaručený úver (úroková sadzba plus poplatok za záruku, ktoré HSY zaplatila).

Táto pomoc sa počíta vo vzťahu k časti štátnej záruky, ktorá predstavovala nezlučiteľnú pomoc.

Článok 14

Sedemdesiatpäť percent úverov vo výške 1,99 miliardy GRD (5,9 milióna EUR), 10 miliónov USD a 5 miliónov USD, ktoré ETVA poskytla v prospech HSY v uvedenom poradí 25. júla 1997, 15. októbra 1997 a 27. januára 1998 (tieto opatrenia boli v preambule tohto rozhodnutia pomenované ako opatrenie E16), patrí do pôsobnosti článku 296 zmluvy.

Zostávajúcich 25 % úverov predstavuje pomoc.

Pomoc obsiahnutá v prvom úvere, ktorý bol denominovaný v drachmách, sa rovná rozdielu medzi referenčnou sadzbou pre Grécko zvýšenou o 400 základných bodov a úrokovou sadzbou, ktorú HSY zaplatila. Pomoc obsiahnutá v druhom a treťom úvere, ktoré boli denominované v amerických dolároch, sa rovná rozdielu medzi sadzbou US LIBOR zvýšenou o 475 základných bodov a úrokovou sadzbou, ktorú HSY zaplatila.

V týchto troch prípadoch bola pomoc poskytnutá v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy a nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

Túto pomoc je preto potrebné vrátiť.

Článok 15

Dvadsaťpäť percent z 81,3 milióna EUR a zo 40 miliónov EUR, ktoré predstavujú aproximáciu zálohových platieb uskutočnených gréckym námorníctvom v rokoch 2000 a 2001 nad rámec nákladov, ktoré HSY vynaložila pri plnení zodpovedajúcich zmlúv počas daného obdobia (tieto opatrenia boli v preambule tohto rozhodnutia pomenované ako opatrenie E17), predstavuje pomoc počas jedného roka.

Táto pomoc bola poskytnutá v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy a nie je zlučiteľná so spoločným trhom. Pomoc, ktorú je potrebné vrátiť, sa rovná referenčnej sadzbe pre Grécko zvýšenej o 600 základných bodov, ktorú je potrebné počítať počas jedného roka.

Článok 16

Kompenzačná záruka, ktorú ETVA poskytla v prospech HDW/Ferrostaal a v ktorej sa stanoví, že ETVA poskytne HDW/Ferrostaal náhradu za štátnu pomoc, ktorú HSY vráti (toto opatrenie bolo časťou opatrenia pomenovaného v preambule tohto rozhodnutia ako opatrenie E18c), predstavuje pomoc, ktorá bola poskytnutá v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy a nie je zlučiteľná so spoločným trhom. Táto záruka je okrem toho *per se* nezlučiteľná so spoločným trhom. Záruku je preto potrebné okamžite ukončiť.

Článok 17

Keďže pomoc, ktorú je potrebné vrátiť (vymedzená v článkoch 2, 3, 5, 6, 8, 9 a 11 – 15), poskytovala výhody výhradne pre civilné činnosti HSY, musí byť vrátená z civilných činností HSY. V tejto súvislosti musí Grécko poskytnúť podrobné dôkazy – vrátane potvrdenia nezávislej spoločnosti, ktorá vykonáva audit účtovníctva – o tom, že vrátenie bolo financované výhradne z civilných činností HSY.

Článok 18

1. Grécko vyžiada od HSY vrátenie pomoci, ktorú je potrebné vrátiť a ktorá je vymedzená v článkoch 2, 3, 5, 6, 8, 9 a 11 – 15.
2. Sumy, ktoré je potrebné vrátiť, zahŕňajú úroky od dátumu, ku ktorému boli dané HSY k dispozícii, po ich skutočné vrátenie.
3. Úroky sa počítajú na základe zloženého úročenia v súlade s kapitolou V nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 ⁽¹⁶⁷⁾.
4. Vrátenie pomoci sa požaduje okamžite a účinne.
5. Grécko vykoná toto rozhodnutie do štyroch mesiacov od dátumu oznámenia tohto rozhodnutia.

Článok 19

1. Grécko predloží Komisii do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia tieto informácie:
 - a) celkovú sumu (istinu a úroky), ktorú je príjemca povinný vrátiť;
 - b) presný opis opatrení, ktoré sa už prijali a ktoré sa plánujú prijať na dodržanie tohto rozhodnutia;
 - c) dokumenty, ktoré preukazujú, že príjemca dostal príkaz vrátiť pomoc.
2. Grécko bude informovať Komisiu o pokroku dosiahnutom v súvislosti s vnútroštátnymi opatreniami, ktoré sa prijali na vykonanie tohto rozhodnutia, kým sa nedokončí vrátenie pomoci. Grécko na požiadanie Komisie bezodkladne poskytne informácie o opatreniach, ktoré sa už prijali a ktoré sa plánujú prijať na dodržanie tohto rozhodnutia. Takisto poskytne podrobné informácie o sumách pomoci a úrokoch, ktoré príjemca už vrátil.

Článok 20

Toto rozhodnutie je určené Helénskej republike.

V Bruseli 2. júla 2008

Za Komisiu
Neelie KROES
členka Komisie

-
- (1) Začatie konania bolo oznámené v Ú. v. EÚ C 202, 10.8.2004, s. 3. Rozšírenie konania bolo oznámené v Ú. v. EÚ C 236, 30.9.2006, s. 40.
- (2) Ú. v. ES C 47, 12.2.1998, s. 3. Rozhodnutie bolo zaslané Grécku 1. augusta 1997 [list SG(97)D 6556].
- (3) Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1.
- (4) Ú. v. EÚ C 202, 10.8.2004, s. 3.
- (5) Pozri poznámku pod čiarou č. 1.
- (6) Pozri poznámku pod čiarou č. 1.
- (7) Pozri poznámku pod čiarou č. 1.
- (8) Je potrebné pripomenúť, že všetky pripomienky zainteresovanej strany sa musia zaslať Grécku na vyjadrenie. Grécko má jeden mesiac na odpoveď. Keďže niektoré pripomienky boli veľmi objemné, Grécko si mohlo vyžiadať viac času na odpoveď. Ak niektoré tvrdenia nie sú solídne podložené, Komisia si môže vyžiadať viac dokumentov na podporu týchto tvrdení. Komisia môže tiež položiť Grécku konkrétne otázky o nových skutočnostiach uvedených v pripomienkach zainteresovanej strany.
- (9) Tento list má 65 strán plus 290 strán príloh, list z 24. apríla má 35 strán plus 900 strán príloh a list z 2. júna má 63 strán plus 1 750 strán príloh.
- (10) Informácie uvedené v tomto oddiele pochádzajú vo veľkej miere z dokumentu „Hellenic Shipyards S.A. – Confidential Information Memorandum – Alpha Finance/Commercial Bank of Greece/KPMG/Elias SP. Paraskevas“ z marca 2001, ktorý bol zaslaný zainteresovaným uchádzačom. Kópiu tejto správy poskytli TKMS/GNSH v liste z 21. júna 2007.
- (11) Ú. v. ES L 380, 31.12.1990, s. 27. Osobitné ustanovenia týkajúce sa Grécka sú v článku 10.
- (12) Ú. v. ES C 88, 30.3.1993, s. 6.
- (13) Ú. v. ES C 138, 20.5.1994, s. 2.
- (14) PV(95) 1258, 26.7.1995, SEK(95) 1322/2, 24.7.1995.
- (15) Ú. v. ES C 68, 6.3.1996, s. 4.
- (16) Ú. v. ES C 80, 13.3.1997, s. 8.
- (17) Ú. v. ES L 148, 6.6.1997, s. 1.
- (18) Ú. v. ES C 306, 8.10.1997, s. 5.
- (19) Komisia povolila koncentráciu na základe rozhodnutia o koncentrácii M.2772 z 25.4.2002 (Ú. v. ES C 143, 15.6.2002, s. 7).
- (20) Komisia povolila koncentráciu na základe rozhodnutia o koncentrácii M.3596 z 10.12.2004 (Ú. v. EÚ C 103, 29.4.2006, s. 30).
- (21) Komisia povolila koncentráciu na základe rozhodnutia o koncentrácii M.3932 z 10.11.2005 (Ú. v. EÚ C 287, 18.11.2005, s. 5).
- (22) Ú. v. ES C 186, 6.8.2002, s. 5.
- (23) Ú. v. EÚ L 75, 22.3.2005, s. 44.
- (24) Grécke orgány potvrdili toto posúdenie listom z 20. októbra 2004.
- (25) Oddiel 2.1. listu z 20. októbra 2004.
- (26) Na hodnotenie vlastných zdrojov podniku je čisté vlastné imanie oveľa dôležitejšie ako akciový kapitál. Čisté vlastné imanie zohľadňuje nerozdelený zisk a straty z predchádzajúcich rokov, ktoré zvyšujú, respektíve znižujú vlastné zdroje podniku.
- (27) Ú. v. ES C 273, 9.9.1997, s. 3.

- (²⁸) Komisia poznamenáva, že spoločnosť HSY sa pokúšala získať úver na trhu za nižšiu sadzbu, ale bez úspechu. Táto skutočnosť vyplýva zo zápisníc z predstavenstva HSY z 1. decembra 1998 a 27. januára 1999, ktorých kópiu poskytli TKMS/GNSH v liste z 21. júna 2007. Pokus získať úver na trhu bol oznámený aj v tlači [„Hellenic Shipyards set first euromarket loan“ (Helénske lodenice uzatvárajú prvý úver na európskom trhu), Reuters News, 19. marca 1999].
- (²⁹) Vďaka odpisu dlhu štátom bola spoločnosť HSY takmer bez dlhov, takže výdavky na úroky (t. j. úroková sadzba platená banke poskytujúcej úver) boli v rokoch 1997 a 1998 mimoriadne nízke (výrazne sa zvýšili v nasledujúcich rokoch). Keby sa výška výdavkov na úroky v rokoch 1997 a 1998 pohybovala na bežnej úrovni, finančné výsledky by boli menej priaznivé a s najväčšou pravdepodobnosťou by sa v roku 1998 nezaznamenal žiadny zisk.
- (³⁰) V pláne reštrukturalizácie sa počítalo aj s výrazným zvýšením činností zameraných na prestavbu lodí po roku 1998. Spoločnosť HSY tento cieľ nedosiahla.
- (³¹) To bola v skutočnosti prvá zmluva na stavbu lodí uzatvorená so súkromným podnikom za takmer dve desaťročia.
- (³²) Od prvého roku obsahovalo účtovníctvo HSY opravnú položku na očakávané straty vyplývajúce z realizácie tejto zmluvy. V nasledujúcich rokoch objem týchto opravných položiek každý rok rástol. Okrem toho sa zdá, že tieto opravné položky neboli dostatočné, keďže TKMS/GNSH začali v tejto veci konanie proti predávajúcej HSY. Pokiaľ ide o dôvody uzatvorenia zmluvy, ktorá, ak sa berie osobitne, nie je zisková, Komisia poznamenáva, že manažment zrejme očakával, že uzatvorením tejto zmluvy pokryje časť fixných nákladov lodeníc (kniha zákaziek na stavbu lodí bola v tom čase prázdna), a tým zníži očakávanú stratu lodeníc.
- (³³) Táto zmluva bola oznámená v tlači. Pozri napríklad „Hellenic lands crucial submarine contract“ (Helénske lodenice získali rozhodujúcu zmluvu na ponorky), Lloyd's List International, 30. júla 1999.
- (³⁴) Podľa strany 5 – 12 správy spoločnosti Deloitte Financial Advisory Services (ďalej len „prvá správa Deloitte“), ktorú HSY predložila na podporu svojich pripomienok k rozhodnutiu o rozšírení konania, mala stavba ponoriek začať až v roku 2003.
- (³⁵) Podľa článkov v tlači manažment HSY upozorňoval akcionárov už v októbri 1998 na očakávané ťažkosti (pozri článok v tlači citovaný v poznámke pod čiarou č. 39). Podľa zápisnice predstavenstva HSY z 1. decembra 1998 sa na rok 1999 očakávali straty. Manažment HSY na začiatku decembra 1999 verejne uznal, že lodenice plánujú zaznamenať straty vo výške 10 miliárd GRD (29 miliónov EUR) za rok 1999 a 2000 [„Hellenic boss expects profit in 2001“ (Riaditeľ Helénskych lodeníc očakáva v roku 2001 zisk), Lloyd's List, 6. decembra 1999]. Možnosť takej veľkej straty za rok 1999 bola oznámená v tlači v novembri 1999 [„Brown & Root team ousted from Hellenic“ (Manažment Brown & Root vyhodnený z Helénskych lodeníc), Lloyd's List, 19. novembra 1999].
- (³⁶) Iba ak by štát poskytol dodatočnú (nezlučiteľnú) pomoc na podporu civilných činností lodeníc a veľkú podporu na vojenské činnosti.
- (³⁷) Lodnice preto riskovali, že nedostanú investičnú pomoc sľúbenú gréckymi orgánmi, ktoré pre dokončenie programu stanovili dátum 31. december 1999. Podľa gréckeho práva muselo byť na získanie predĺženia tejto lehoty vynaložených najmenej 50 % nákladov.
- (³⁸) V dokumente „Hellenic Shipyards S.A. – Confidential Information Memorandum – Alpha Finance/Commercial Bank of Greece/KPMG/Elias SP. Paraskevas“ z marca 2001, ktorý bol zaslaný zainteresovaným uchádzačom (vyhotovenie tejto správy poskytli TKMS/GNSH v liste z 21. júna 2007), sa uvádza tento opis: „V roku 1999 však finančné výsledky spoločnosti boli opäť záporné. Manažment Brown & Root trval na prikrčení k zmenám štruktúry zamestnancov. Tieto zmeny neboli prijaté akcionármi (bankou ETVA a zamestnancami) a zmluva s Brown & Root bola zrušená“ (strana 15). Články v tlači sú ešte explicitnejšie: „Myslíme si, že manažment informoval vlastníkov Helénskych lodeníc už v posledný deň októbra, že tento rok bude zlý, ak sa neprijmú kroky na racionalizáciu štruktúry zamestnancov, ktorí vlastnia lodenice spolu so štátnou bankou. Keď sa prvýkrát za roky vynaložili peniaze na modernizáciu Helénskych lodeníc, nové zariadenia vyostřili oznámený problém s nadbytočným počtom pracovníkov, akcionári však odmietali návrhy na zníženie počtu o minimálne 250 pracovných miest, najmä administratívnych pracovníkov. Manažment sa súčasne snažil zaviesť vyššiu pružnosť pracovných postupov v lodeniach. Zdá sa však, že hlavným výsledkom bolo znepriatenie si predákov odborov, ktorí sa snažili odstrániť osemčlenný manažment dočasne pridelený z britskej firmy Brown & Root pod vedením pána Grovesa.“

- (³⁹) Odôvodnenie 68 rozhodnutia Komisie zo 16. júna 2004 o opatreniach uplatnených Španielskom v prospech spoločnosti Siderúrgica Añón SA (Ú. v. EÚ L 311, 26.11.2005, s. 22); odôvodnenie 42 rozhodnutia Komisie z 11. decembra 2002 o štátnej pomoci uplatnenej Španielskom v prospech spoločnosti Sniace SA (Ú. v. EÚ L 108, 30.4.2003, s. 35).
- (⁴⁰) Pozri poznámku pod čiarou č. 34.
- (⁴¹) Strane 5 – 19 správy.
- (⁴²) Pozri poznámku pod čiarou č. 28.
- (⁴³) Komisia tu opisuje niektoré chyby, ktoré sa nachádzajú v kapitole 5.0 „Úverová schopnosť Helénskych lodení S.A.“ prvej správy Deloitte.
Po prvé, pokiaľ ide o „Realizáciu investičného plánu (stav a vývoj)“, v prvej správe Deloitte sa tvrdí na strane 5 – 4, že 30. júna 1999 „potvrdená suma je vyššia ako 50 % celkovej investície“. V skutočnosti však suma potvrdená 30. júna 1999 predstavovala 18 % celkového investičného programu. Z toho vyplýva, že realizácia investičného plánu bola pomalá. „Stav a vývoj“ plánu bol preto dosť „negatívnym“ faktorom v tabuľke na strane 5-2 správy. Po druhé, pokiaľ ide o kritérium „Dostupnosť majetku, ktorý možno zatažiť“ (strana 5 – 5 a 5 – 6), Komisia zastáva názor, že tento prvok je irelevantný pre posúdenie, či by súkromná banka bola poskytla úvery a záruky, ktoré poskytli ETVA a štát. Úvery a záruky, ktoré poskytli ETVA a štát, neboli v skutočnosti zabezpečené žiadnym záložným právom na majetok. Pri posudzovaní, či úver alebo záruka poskytnuté štátom predstavujú pomoc, sa musí posúdiť, či by presne tá istá transakcia bola akceptovateľná pre súkromného investora. Komisia nemusí posudzovať, či by HSY bola schopná získať úvery a záruky uzatvorením iného druhu zmluvy poskytujúcej viac práv veriteľovi. Komisia poznamenáva, že aj v prípade, ak by existencia majetku, ktorý možno zatažiť, bola relevantná, existujúci majetok bol zatažený sumou 199 miliónov EUR do roku 1998 a sumou 51 miliónov EUR do roku 2003. Potenciálny veriteľ by preto bol schopný dostať prvé záložné právo len na obmedzenú časť majetku. Hmotný investičný majetok HSY mal okrem toho malú likvidačnú hodnotu. To potvrdzuje samotná spoločnosť Deloitte Financial Advisory Services na stranách 8 – 8 a 8 – 9 svojej druhej správy z 18. júna 2007 (ďalej len „druhá správa Deloitte“), ktorú na podporu svojho listu z 21. júna 2007 predložili Komisii TKMS/GNSH. Komisia preto zastáva názor, že „Dostupnosť majetku, ktorý možno zatažiť“ je pri posudzovaní opatrení irelevantná, a aj keby bola relevantná, potenciálny veriteľ by neposúdil tento prvok tak pozitívne, ako Deloitte uvádza v prvej správe Deloitte. Po tretie, „Dostupnosť rozpracovaných stavových výrobkov, ktoré možno zatažiť“ (strana 5 – 7) neposkytuje veriteľovi solídnu ochranu, ak spoločnosť HSY zbankrotuje a skončí činnosť. Trhová hodnota rozpracovaných výrobkov je zvyčajne malá v porovnaní s finančnými prostriedkami vypožičanými na ich stavbu a v porovnaní so zmluvnou sumou. To dokazujú dva trupy trajektov objednaných spoločnosťou Strintzis lines, ktoré boli predané za malú cenu a až (t. j. nie skôr ako) dva roky po zrušení zmluvy na stavbu lodí. Pokiaľ ide o postúpenie pohľadávok HSY veriteľskej banke, nejde o solídnu ochranu buď preto, že v prípade, ak by lodenice skončili činnosť, kupujúci by nedostal objednaný výrobok a nemusel by preto zaplatiť kúpnu cenu. To znamená, že zabezpečenie by bolo bezcenné práve v scenári, v ktorom by bolo potrebné. Postúpenie pohľadávok týkajúcich sa zmlúv preto v prípade konkurzu HSY neumožňuje veriteľskej banke vymôcť veľa peňazí (pozri napríklad poznámky pod čiarou č. 129 a 132 tohto rozhodnutia). Potenciálny veriteľ by preto neposudzoval tento prvok tak pozitívne, ako uvádza Deloitte v prvej správe Deloitte.
Po štvrté, pokiaľ ide o „Pomer celkových bankových úverov k vlastnému imaniu a stav dlhových záväzkov v danom čase“, „Podpísané zmluvy s klientmi (kniha objednávok HSY)“, „Vývoj dosahovaných výnosov“ a „Vývoj ziskovosti“, Komisia odkazuje na svoje už uvedené pripomienky v tomto rozhodnutí. Komisia okrem iného pripomína, že už v poslednom štvrtroku 1998 bolo možné predpokladať, že spoločnosť HSY vykáže v roku 1999 stratu. V nasledujúcich mesiacoch sa ukázalo, že rozsah tejto straty bude veľký a že veľká strata by sa mala očakávať aj za rok 2000, pri ktorej sa čisté vlastné imanie HSY takmer stratí. Komisia celkovo zastáva názor, že prvá správa Deloitte nezohľadňuje skutočnosť, že negatívne finančné výsledky rokov 1999 a 2000 boli predvídateľné už pred začiatkom príslušného roka.
Po piate a ako posledné, ako sa už vysvetlilo, každý potenciálny veriteľ by okolnosti a dôvody, prečo bol existujúci manažment HSY odvolaný, považoval za negatívny faktor. Komisia preto nemôže prijať klasifikáciu „Nedefinovateľné“ na strane 5 – 2.

- (⁴⁴) Tento bod sa rozvádza v ďalšom oddiele (oddiel 3.2.), kde Komisia analyzuje pripísateľnosť správania banky ETVA štátu. Jediným mandátom ETVA v tom čase bolo správať sa ako rozvojová banka. Grécke orgány uvádzajú v poznámke pod čiarou č. 63 svoju reakciu na rozhodnutie o rozšírení konania: „ETVA bola jediná rozvojová banka v Grécku, preto nejestvuje spôsob, ako porovnávať jej rozvojovú činnosť s rozvojovou činnosťou iných úverových inštitúcií.“
- (⁴⁵) Pozri poznámku pod čiarou č. 52.
- (⁴⁶) Pokiaľ ide o obdobie po 30. júni 1999, Komisia tiež nepozná „hodnotu“ akcie HSY, a teda ani „hodnotu“, ktorú sa ETVA pokúšala zachovať. Finančná situácia bola dokonca taká zlá, že nie je jasné, ako mohli mať akcie vôbec nejakú významnú hodnotu.
- (⁴⁷) ESD, C-482/99 *Francúzsko/Komisia* („Stardust“), Zb. 2002, s. I-4397, bod 52.
- (⁴⁸) List z 5. októbra 2006, ods. 156.
- (⁴⁹) List z 5. októbra 2006, ods. 156.
- (⁵⁰) Dohoda o kúpe akcií bola podpísaná 18. decembra 2001 a zmenená a doplnená 20. marca 2002, keď sa uzatvoril predaj.
- (⁵¹) Existujú viaceré články v tlači, ktoré dokumentujú účasť vlády v tomto rozhodnutí. Pozri napríklad „Deadline for Greek shipyard/Government to decide on purchase of Hellenic Shipyards“ (Konečný termín pre grécke lodenice/ Vláda má rozhodnúť o kúpe Helénskych lodeníc), *Financial Times*, 19. apríla 1985; „According to the Greek minister of national economy and shipping, Mr G. Arsenis, government is under pressure to buy the Hellenic Shipyards because of the structure of Greek industry“ (Podľa pána G. Arsenisa, ministra hospodárstva a lodnej dopravy Grécka, je z dôvodu štruktúry gréckeho priemyslu na vládu kladený tlak, aby kúpila Helénske lodenice), *Lloyd's List International*, 29. júna 1985; „Government to buy ailing Greek shipyard“ (Vláda sa chystá kúpiť problémové grécke lodenice), *Financial Times*, 17. júla 1985; „Mr A Drossoyannis, the Greek Minister for National Defence, has announced that all future naval new building orders will be placed with Hellenic Shipyards“ (Pán A. Drossoyannis, minister národnej obrany Grécka, oznámil, že všetky budúce nové objednávky na stavbu lodí budú zadané Helénskym lodeniciam), *Lloyd's List International*, 26. júla 1985; „Jobless shipyard workers march in Athens“ (Nezamestnaní pracovníci lodeníc v uliciach Atén), *The Wall Street Journal*, 12. júla 1985.
- (⁵²) Listom z 25. novembra 1986 Grécko notifikovalo Komisii kapitálovú dotáciu vo výške 58,3 milióna USD, ktorú ETVA poskytla HSY. Táto vec bola zaevidovaná pod číslom N 230/86. Listom z 20. marca 1987 (referenčné číslo SG (87) D/3738) Komisia informovala Grécko o svojom rozhodnutí, že kapitálová dotácia banky ETVA predstavuje štátnu pomoc, ktorá je však zlučiteľná so spoločným trhom.
- (⁵³) Kapitola E (články 12 – 15) zákona č. 2367/1995.
- (⁵⁴) V článku 13 zákona č. 2367/1995 sa napríklad ukladá zníženie stavu zamestnancov o 600 a sú v ňom stanovené stimuly pre odchod zo zamestnania. Podľa článku 14 tohto zákona sa tiež odpíše 99 % v tom čase existujúcich dlhov HSY.
- (⁵⁵) Ako sa už uviedlo, štát začal poskytovať veľké pomoci spoločnosti HSY fakticky hneď, ako ju kúpil.
- (⁵⁶) Ako sa už preukázalo, HSY nemala prístup k bankám od 30. júna 1999. Keďže HSY nemohla získať úver na trhu a bola v chýlostivej finančnej situácii, v prípade, ak by jej banka ETVA odmietla poskytnúť úver alebo by vyžadovala vyššie úrokové sadzby, zhoršilo by to situáciu HSY (alebo dokonca spôsobilo úpadok), čo by bolo neprijateľné pre štát. ETVA preto nemala vzhľadom na vplyv štátu inú možnosť ako poskytnúť úver, ktorý HSY požadovala.
- (⁵⁷) Oznámenie Komisie podľa článku 93 ods. 2 Zmluvy o ES ostatným členským štátom a zainteresovaným stranám, týkajúce sa pomoci, ktorú sa Grécko rozhodlo poskytnúť Helénskym lodeniciam plc (Ú. v. ES C 80, 13.3.1997, s. 8).
- (⁵⁸) ESD, C-482/99 *Francúzsko/Komisia* („Stardust“), Zb. 2002, s. I-4397, bod 56.
- (⁵⁹) List gréckych orgánov z 18. septembra 2002 (zaevidovaný Komisiou 23. septembra 2002 pod číslom A/36895), zaslaný v rámci veci CP 101/02.
- (⁶⁰) ESD, C-482/99 *Francúzsko/Komisia* („Stardust“), Zb. 2002, s. I-4397, bod 56.

- (⁶¹) List gréckych orgánov z 20. novembra 2003, zaslaný v rámci veci CP 101/02.
- (⁶²) Dodatočne bolo poskytnuté ďalšie krytie nad rámec účasti ETVA v HSY, takže celková expozícia ETVA voči HSY bola značná. Dôkazom významnosti tejto expozície je, že vo výročnej správe ETVA za rok 2000 sú potvrdené škody, ktoré banke vznikli v dôsledku účasti v Helénskych lodeniach (s. 42 – 43).
- (⁶³) List Grécka z 15. júna 2006 (konanie vo veci vrátenia pomoci má číslo CR 40/02).
- (⁶⁴) V rozhodnutí C 10/94 Komisia neposudzuje odpis dlhov vyplývajúci zo „stavby vojenských plavidiel“, keďže ide o „činnosť, ktorá nepatrí do pôsobnosti Zmluvy o ES“. Podobne v rozhodnutí N 513/01 Komisia neposudzuje 75 % štátnej podpory vo výške 118 miliónov EUR, keďže sa týka stavby vojenských lodí.
- (⁶⁵) Je potrebné pripomenúť, že spoločnosť HSY nevedla počas príslušných rokov samostatné účtovníctvo pre vojenské a civilné činnosti. Opatrenie preto možno považovať za financujúce konkrétnu činnosť, len ak v rozhodnutí o poskytnutí pomoci je presne uvedené, ktorá činnosť je financovaná.
- (⁶⁶) Ú. v. ES C 288, 9.10.1999, s. 2.
- (⁶⁷) Počas toho istého roku odpis dlhov týkajúcich sa vojenských činností lodení Komisia neposudzovala podľa pravidiel štátnej pomoci.
- (⁶⁸) To je jasné aj zo znenia rozhodnutia C 10/94.
- (⁶⁹) To boli tiež informácie, ktoré boli poskytnuté zainteresovaným uchádzačom počas procesu privatizácie v roku 2001, k čomu možno dospieť zo správy z povinnej previerky („*due diligence*“) z 19. júna 2001, ktorú vypracovala spoločnosť Arthur Andersen pre HDW a Ferrostaal, s. 23 (poskytnutej ako príloha C správy, ktorú predložili TKMS a GNSH v liste z 21. júna 2007).
- (⁷⁰) Komisia pripomína, že nepožadovala privatizáciu v období rokov 2001 – 2002 a už vôbec nie zmrazenie investičného programu počas daného procesu.
- (⁷¹) Oddiel 1.3.b. listu z 20. októbra 2004.
- (⁷²) Suma uvedená gréckymi orgánmi v eurách.
- (⁷³) Tieto informácie sa nachádzajú v oddiele 1.3 a v prílohách 4, 5 a 6 listu Grécka z 20. októbra 2004.
- (⁷⁴) Ú. v. ES C 71, 11.3.2000, s. 14.
- (⁷⁵) Pozri poznámku pod čiarou č. 14 listu Grécka z 20. októbra 2004.
- (⁷⁶) V bode 2.1.2. oznámenia o zárukách sa uvádza, že „ak aj štát nevykoná žiadne platby na základe záruk, môže sa poskytnúť štátna pomoc na základe článku 87 ods. 1 Pomoc sa prideliť hneď po tom, ako sa poskytne záruka, a nie vtedy, keď sa o záruku žiada alebo vtedy, keď sa na základe záruk vykonávajú platby. To, či záruka predstavuje štátnu pomoc, alebo nie a ak áno, aká môže byť suma štátnej pomoci, sa musí stanoviť v tom istom čase, v akom sa poskytne záruka.“
- (⁷⁷) Napríklad spoločnosť „Portugal shipyards“ bola uvedená ako konkurent spoločnosti HSY na strane 10 dokumentu „Hellenic Shipyards S.A. – Confidential Information Memorandum – Alpha Finance/Commercial Bank of Greece/ KPMG/Elias SP. Paraskevas“ z marca 2001 dodaného zainteresovaným uchádzačom. Vyhodenie tejto správy predložili TKMS/GNSH v liste z 21. júna 2007.
Komisia tiež poznamenáva, že v rozhodnutí Komisie vo veci koncentrácie COMP/M.2772 – HDW/FERROSTAAL/HELÉNSKE LODENICE sa v nadpise „Určenie geografického trhu“ uvádza, že „účastníci tvrdia, že trh stavania, opráv a prestavby všetkých druhov komerčných plavidiel je z geografického hľadiska celosvetový, keďže dopravné náklady sú pre lode pomerne nízke a neexistujú výrazné prekážky obchodu.“
- (⁷⁸) Komisia tiež poznamenáva, že predchádzajúce rozhodnutia Komisie a Rady týkajúce sa štátnej pomoci poskytnutej HSY sa zakladali na existencii narušenia hospodárskej súťaže a vplyve na obchod. Tieto rozhodnutia neboli nikdy napadnuté. Preto pri posudzovaní opatrení realizovaných počas toho istého obdobia nie je nutné rozsiahle overovanie splnenia týchto dvoch kritérií.

- (⁷⁹) Ú. v. ES L 202, 18.7.1998, s. 1.
- (⁸⁰) Ú. v. ES C 288, 9.10.1999, s. 2.
- (⁸¹) Tieto informácie predložilo Grécko v oddiele 1.3.a, ako aj v prílohe 4 svojho listu z 20. októbra 2004.
- (⁸²) Ak by lodenice skončili činnosť, príslušné kontrolné orgány sa mohli rozhodnúť nevykonať kontroly realizácie plánu, a tým by nebola splnená podmienka pre zaplatenie prvej tranže.
- (⁸³) Grécke orgány v oddiele 1.2.2. „Prvá kontrola vykonaná príslušnými orgánmi“ (anglický preklad) listu z 20. októbra 2004 vysvetľujú, že ministerstvo hospodárstva neskoro vypísalo kontrolné tlačivo, takže sa zmeškal konečný termín 31. december 1999 stanovený v rozhodnutí gréckej vlády o schválení pomoci. V záujme zaplatenia pomoci po tomto dátume plánu museli grécke orgány povoliť predĺženie lehoty na realizáciu investičného plánu. Rozhodnutie o povolení predĺženia predpokladalo predĺženie samotného rozhodovacieho výboru, čo bolo sťažené zmenami v právnych predpisoch.
- (⁸⁴) Ú. v. ES C 368, 23.12.1994, s. 12.
- (⁸⁵) Rozdiel medzi týmito dvoma úrokovými sadzbami sa musí vynásobiť zostávajúcou istinou úveru (t. j. ešte nespлатenou) počas príslušného roka.
- (⁸⁶) Podobne sa v oznámení o zárukách uvádza, že pomoc je poskytnutá v dobe poskytnutia záruky, a nie neskôr (pozri poznámku pod čiarou č. 76).
- (⁸⁷) Trhová hodnota úveru závisí od súčasnej hodnoty budúcich peňažných tokov, ktoré sú diskontované použitím úrokovej sadzby odrážajúcej riziko úveru. Ak je úroková sadzba stanovená v úverovej zmluve nižšia ako úroková sadzba odrážajúca riziko úveru, trhová hodnota sa okamžite zníži pod nominálnu hodnotu úveru.
- (⁸⁸) Ak sa nový vlastník ETVA rozhodol po privatizácii predĺžiť pôvodnú lehotu splatnosti úveru, ktorý nebol zaručený gréckym štátom, neexistuje tu žiadna pomoc, keďže podľa práve vysvetlených argumentov nie sú použité štátne zdroje.
- (⁸⁹) Grécko predložilo tieto informácie v oddiele 1.3. a prílohe 6 svojho listu z 20. októbra 2004.
- (⁹⁰) Pozri poznámku pod čiarou č. 83.
- (⁹¹) Mohla by sa položiť otázka, prečo ETVA podpísala úverovú zmluvu 31. mája 2002, ak nemala zámer vyplatiť spoločnosti HSY zodpovedajúcu sumu. Komisia poznamenáva, že dátum zmluvy je presne ten istý ako dátum podpisu uzatvorenia predaja HSY. Je preto pravdepodobné, že kupujúci HSY vyvinuli na banku ETVA tlak, aby poskytla spoločnosti HSY viac finančných zdrojov, pod hrozbou, že neschvália uzatvorenie predaja. Za týchto okolností ETVA pravdepodobne pristúpila k uzatvoreniu tejto úverovej zmluvy, ale zahrnila do zmluvy ustanovenia, ktoré jej umožnia odmietnuť vyplatiť úver, keď HSY požiada o takúto platbu. Ako sa objasní v posúdení opatrenia E18c, podľa oddielu 8.2.2 zmluvy z 20. marca 2002 sa predpokladalo, že Piraeus Bank pomôže štátu dokončiť predaj HSY. Na základe toho zrejme aj štát vyvíjal na ETVA tlak, aby podpísala túto úverovú zmluvu, s cieľom uľahčiť uzatvorenie predaja HSY.
- (⁹²) Spoločnosť HSY predložila pripomienky k rozhodnutiu o rozšírení konania listom z 30. októbra 2006. V odseku 4 tohto listu sa uvádza, že „vzhľadom na skutočnosť, že HSY úzko spolupracovala s gréckym štátom v súvislosti so svojou odpoveďou pre Európsku komisiu, spoločnosť sa domnieva, že nie je potrebné opätovne predložiť informácie, ktoré už predložil grécky štát, ani uvádzať tie isté argumenty, s ktorých obsahom sa úplne stotožňuje, ale na zabezpečenie úplnosti odpovede a s cieľom pomáhať Komisii pri jej úlohe zhrnie argumenty, ktoré už boli predložené a predloží každý nový dôkaz, ktorý bol získaný počas obdobia, ktoré uplynulo medzi odpoveďou gréckeho štátu a súčasnou odpoveďou, a predloží akékoľvek nové alebo doplňujúce argumenty.“ V tomto rozhodnutí budú preto pripomienky HSY a Grécka k rozhodnutiu o rozšírení konania zlúčené, aby sa argumenty dvakrát neopakovali.
- (⁹³) Podľa smernice 90/684/EHS sa pomoc na reštrukturalizáciu (kapitola III) rozdeľuje na investičnú pomoc (článok 6), pomoc na ukončenie činnosti (článok 7), pomoc na výskum a vývoj (článok 8) a prevádzkovú pomoc na reštrukturalizáciu (články 9 a 10).
- (⁹⁴) List gréckych orgánov z 15. februára 2008, odsek 26.

- (⁹⁵) List gréckych orgánov z 19. marca 2007. To sa zopakovalo v liste z 29. júna 2007, odseky 62 a 63.
- (⁹⁶) Podrobnosti tejto účasti budú uvedené v analýze opatrenia E10.
- (⁹⁷) List gréckych orgánov z 31. marca 2003, výňatok z odpovede na otázku 5.
- (⁹⁸) List gréckych orgánov z 29. júna 2007, výňatok z odsekov 49, 50 a 51.
- (⁹⁹) Komisia nemohla ignorovať a neignorovala, že zamestnanci sledujú určité ciele, ako je napríklad udržanie zamestnania, a preto sa pokúšajú brániť tieto ciele pri riadení svojho podniku. Vysoká kúpna cena však znamenala, že dôležitým cieľom zamestnancov sa stane aj zachovanie a zvýšenie hodnoty akcií.
- (¹⁰⁰) Je potrebné pripomenúť, že platba kúpnej ceny zamestnancami prostredníctvom zrážky z ich mesačných a mimoriadnych plátov bola okrem zmluvy zo septembra 1995 stanovená aj v článku 12 zákona č. 2367/1995.
- (¹⁰¹) Je potrebné pripomenúť, že ETVA mohla uplatniť svoje záložné právo na akcie, ak by zamestnanci nezaplatili kúpnu cenu v súlade s ustanoveniami zmluvy zo septembra 1995.
- (¹⁰²) Je potrebné pripomenúť, že úhrada kúpnej ceny zamestnancami prostredníctvom zrážky z ich mesačných a mimoriadnych plátov bola okrem zmluvy zo septembra 1995 stanovená aj v článku 12 zákona č. 2367/1995.
- (¹⁰³) V zmluve zo septembra 1995 sa jasne uvádza, že zamestnanci budú musieť zaplatiť súčasne kúpnu cenu a podiel na navýšení kapitálu. Táto dvojitá platba preto neznamená niečo neočakávané. Tvorí podstatnú súčasť zmluvy zo septembra 1995. Grécko malo preveriť, či sú základné ustanovenia zmluvy uskutočniteľné, predtým, ako ju prezentovalo Komisii ako privatizáciu. Ak sa ukáže, že základné ustanovenia zmluvy, ktorú samotné Grécko predložilo Komisii, sú nevykonateľné, je treba dospieť k záveru, že rozhodnutie C 10/94 sa zakladalo na zavádzajúcich informáciách Grécka, a malo by sa preto zrušiť.
- (¹⁰⁴) Odseky 59 a 60 listu gréckych orgánov z 29. júna 2007.
- (¹⁰⁵) V odseku 191 listu Grécka z 5. októbra 2006 sa uvádza: „Od 31.12.1998 do času predaja akcií HSY konzorciu HDW/FS (11. 10. 2001) bola zrazená časť plátov zamestnaneckých akcionárov, ako sa už vysvetlilo, ako platba ceny za nákup 49 % akcií v prospech ETVA.“ Podobné vyjadrenie uviedla HSY v odsekoch 35 a 36 listu z 31. októbra 2006. Pred rozhodnutím o rozšírení konania vyslovili grécke orgány podobné tvrdenia v 8. kapitole svojho listu z 26. mája 2005. Okrem toho Grécko vo viacerých listoch uviedlo, že zamestnanci boli vlastníkmí 49 % akcií. Grécko tým budilo dojem, že zmluva zo septembra 1995 sa splnila. Komisia zistila až po začatí konania, že Grécko nedodržiavalo svoj vlastný zákon (t. j. zákon č. 2367/1995), keďže previedlo vlastníctvo 49 % akcií v HSY na zamestnancov, ale nesplnilo zvyšok zmluvy, t. j. nevyžiadalo zaplata kúpnej ceny od zamestnancov. Naopak, grécke orgány listom z 31. marca 2003 nepriamo potvrdili, že (časť) zamestnancov nezaplatila (časť) ročných splátok podľa plánu.
- (¹⁰⁶) List Komisie z 27. apríla 2007 zaslaný Grécku (otázka 3) a list Komisie z 23. augusta 2007 zaslaný HSY.
- (¹⁰⁷) List Komisie z 27. apríla 2007 zaslaný Grécku (otázka 4) a list Komisie z 23. augusta 2007 zaslaný HSY. Tento druhý list bol zaslaný Grécku na vyjadrenie 13. novembra 2007 a poskytol mu možnosť vyjadriť sa druhýkrát.
- (¹⁰⁸) Odseky 2.3.c a 2.4 listu Grécka z 29. júna 2007, list HSY z 9. októbra 2007 a listy Grécka zo 14. decembra 2007 a 15. februára 2008.
- (¹⁰⁹) V súvislosti s opravou lode KEYMAR v prvých mesiacoch roku 2003 Grécko tvrdí, že keďže oprava bola oveľa zložitejšia ako v iných prípadoch, je primerané predpokladať, že percento nepriamych hodín bolo 25 % namiesto 20 %.
- (¹¹⁰) Odsek 144 listu Grécka z 5. októbra 2006.
- (¹¹¹) List Komisie z 27. apríla 2004 (otázka 2.2), na ktorý Grécko odpovedalo listom z 29. júna 2007.

(¹¹²) Tento údaj s najväčšou pravdepodobnosťou vyjadruje, koľko stojí spoločnosť HSY produktívna hodina zamestnancov HSY v danom obchodnom roku. Počet produktívnych hodín odpracovaných pracovníkom je len zlomok počtu hodín, ktoré HSY zaplatila tomuto pracovníkovi. Tento počet závisí od mnohých faktorov, najmä od štruktúry a efektívnosti lodeníc. Na druhej strane medzi subdodávateľmi navzájom prebieha hospodárska súťaž. Preto musia byť konkurencieschopní a pružní. Majú obmedzené fixné náklady (t. j. stáli pracovníci) a ich náklady musia byť nízke. Lodenice používajú subdodávateľov práve preto, že je to lacnejšie, než by mali samy najímať väčší počet pracovných síl.

(¹¹³) Poradca uvádza:

„Počet osobohodín subdodávateľov možno odvodiť z nákladov použitím priemerných nákladov na osobohodinu, ktoré sú porovnateľné medzi subdodávateľmi toho istého odvetvia a krajiny.

Na základe správy „Vývoj plátov v roku 2006“ uverejnenej Európskou nadáciou pre zlepšenie životných a pracovných podmienok sa minimálny mesačný hrubý plat rovná 625,97 EUR v Grécku a 1 254,28 EUR vo Francúzsku.

Priemerná trhová cena na osobohodinu vo Francúzsku sa pri oprave lodí pohybuje od 40 EUR do 50 EUR; použitím pomeru vo výške 2, ktorý existuje medzi Francúzskom a Gréckom pri minimálnom pláte, by sa pre cenu osobohodiny pri oprave lodí v Grécku mohla očakávať cena od 20 EUR do 25 EUR.

Podľa vykonaného prieskumu sa zdá, že na začiatku roku 2007 sa táto sadzba pohybovala od 30 do 36 EUR. Ide o cenu, ktorá sa fakturuje za každú priamu osobohodinu a zahŕňa všetky súvisiace náklady: nepriame hodiny, hodiny na manažment, všeobecné a režijné náklady.

Keďže sme nezistili, aké sú priemerné mzdy v sektore opravy lodí v porovnaní s minimálnymi mzdami v obidvoch krajinách, uprednostňujeme konzervatívne údaje, naše odhady sa budú preto počítať s cenami za osobohodinu od 30 do 36 EUR za hodinu.

Sadzby subdodávateľov za osobohodinu uvedené v prílohe 6 pripomienok Grécka predložených Komisii sú tieto:

(v eurách)

Rok	Priame	Vrátane zisku (15 %) a nepriamych nákladov (20 %), na základe metodiky uvedenej v prílohe 6 pripomienok Grécka
2002	25,97	40
2003	27,49	42,3
2004	[...]	[...]
2005	[...]	[...]
2006	[...]	[...]

Ak počítame počet osobohodín zabezpečených od subdodávateľov na základe nákladov na osobohodinu pohybujúcich sa od 30 do 36 EUR za rok 2006 a získaných z týchto údajov za predchádzajúce roky s použitím eskalačných súčiniteľov uverejnených Eurostatom, dostaneme tieto čísla:

IDNEX: Im-Ici-tot	2002	2003 (9 mesiacov)	2004	2005	2006
Index EÚ-27	108,9	112,8	116,5	119,7	121,6
Index Grécka	113,5	116,6	127,0	127,7	133,9
Bilancia subdodávateľskej práce	3 804 891	16 471 323	[...]	[...]	[...]
Odhad poradcu					
Náklady na osobohodinu (min. hodnota)	25,4	26,1	28,5	28,6	30
Priame osobohodiny subdodávateľov (max. odhad)	149 598	630 388	[...]	[...]	[...]
Odhad poradcu					
Náklady na osobohodinu (max. hodnota)	30,5	31,4	34,2	34,3	36
Priame osobohodiny subdodávateľov (min. odhad)	124 665	525 324	[...]	[...]	[...]
Údaje Helénskych lodeníc					
Náklady na osobohodinu	25,97	27,49	[...]	[...]	[...]
Náklady na osobohodinu + nepriame náklady + zisk	40,0	44,5	[...]	[...]	[...]
Priame osobohodiny subdodávateľov	95 232	370 142	[...]	[...]	[...]"

- (¹¹⁴) List Komisie z 27. apríla 2004 (otázka 2.2.d), na ktorý Grécko odpovedalo listom z 29. júna 2007.
- (¹¹⁵) Vec T-296/97 *Alitalia/Komisia*, Zb. 2000, s. II-3871, body 82 a 84.
- (¹¹⁶) Konkrétne, ETVA nemôže na jednej strane nerealizovať časť zmluvy zo septembra 1995 týkajúcu sa platby kúpnej ceny (t. j. nesnažiť sa získať zodpovedajúce ročné platby) a na druhej strane tvrdiť, že na základe tej istej zmluvy bola povinná podieľať sa na navýšení kapitálu. Inými slovami, keďže ETVA a Grécko sa rozhodli, že nebudú správne vykonávať základné ustanovenia zmluvy, nemôžu sa súčasne selektívne odvolávať na ostatné ustanovenia tejto zmluvy a tvrdiť, že ETVA bola zmluvne viazaná k vykonávaniu určitých úloh (t. j. podieľať sa na navýšení kapitálu).
- (¹¹⁷) Zamestnanci HSY sa podieľali na navýšení kapitálu. Nenachádzali sa však v tej istej situácii ako ETVA. V skutočnosti už porušili zmluvu zo septembra 1995, keďže neplatili banke ETVA kúpnu cenu. Okrem toho boli v inej situácii ako ETVA a investor v trhovom hospodárstve. Boli zainteresovaní na udržaní svojich pracovných miest, čo ich stimulovalo investovať do HSY, aj keby očakávaná finančná návratnosť nestačila nato, aby presvedčila investora v trhovom hospodárstve k investovaniu.
- (¹¹⁸) Grécko poskytlo vyhotovenie tohto zákona ako prílohu 10 k svojmu listu z 5. októbra 2006.
- (¹¹⁹) Z pripomienok predložených Gréckom a HSY (vrátane správy Deloitte) nie je úplne jasné, či poplatok bol stanovený na 0,4 % ročne, ale vyplácaný štvrťročne, alebo na 0,4 % štvrťročne. Hoci je to dôležité v rámci konania vo veci vrátenia pomoci, nemení to nič na závere tohto rozhodnutia.
- (¹²⁰) Tento zoznam bol uvedený na stranách 3 – 11 a 3 – 12 správy, v rámci analýzy úveru vo výške 10 miliárd GRD, ktorý bol krytý štátnou zárukou poskytnutou na základe zákona č. 2322/1995 (opatrenie E14 tohto rozhodnutia).
- (¹²¹) Komisia povolila záručné schémy bez prvkov pomoci pre lodné staviteľstvo v Nemecku (Ú. v. EÚ C 62, 11.3.2004, s. 3), Holandsku (Ú. v. EÚ C 228, 17.9.2005, s. 10), Francúzsku (Ú. v. EÚ C 259, 27.10.2006, s. 14) a Fínsku (Ú. v. EÚ C 152, 6.7.2007, s. 6). Posledné dve schémy explicitne zahŕňajú záruky na zálohové platby.
- (¹²²) Keďže ETVA bola v 100 % vlastníctve štátu, keď poskytovala záruky na preddavky, poplatok za záruku, ktorú HSY zaplatila banke ETVA, vlastne prijímal štát.
- (¹²³) Zmeny a doplnenia boli tieto:
Programová dohoda 33a – SD 33a (dodanie 20 HA/A): sankcie boli vypočítané do 31.12.2002 a zaznamenané v zmenách a doplneniach ako pevne stanovené sumy. Dohodlo sa, že tieto sumy by sa mali zaplatiť v 10 splátkach, pričom prvá splátka je splatná, keď sa dodá prvé vozidlo, a ostatných deväť splátok je splatných, keď sa uskutoční každá zo zostávajúcich deviatich dodávok. Dohodlo sa, že sa vývoj sankcií zastaví od 1.10.2003 za predpokladu, že konzorcium (Siemens AG, Siemens SA a HSY) dodá OSE príslušné koľajové vozidlá. Konzorcium splnilo túto podmienku len čiastočne, preto OSE vypočítala a nárokovala si sankčné sumy za celé obdobie.
Programová dohoda 39 – SD 39 (dodávka 24 elektrických lokomotív): pokuty boli vypočítané do 31.12.2002 a zaznamenané v zmenách a doplneniach ako pevne stanovené sumy. Dohodlo sa, že tieto sumy by sa mali zaplatiť v 10 splátkach, pričom prvá splátka je splatná, keď sa dodá prvé vozidlo, a ostatných deväť splátok je splatných, keď sa uskutoční každá zo zostávajúcich deviatich dodávok. Poskytlo sa obdobie bez platenia pokuty ako predĺženie dodacej lehoty. V prípade PD 39 SD 39 sa neprijalo žiadne ustanovenie týkajúce sa rovnocenných koľajových vozidiel, ale zmenil sa harmonogram dodávok. OSE uplatnila nárok na sumy podľa doložky o sankciách, ktoré boli stanovené do 31.12.2002, a vyinkasovala ich od konzorcia (Siemens AG, Siemens SA a HSY).
Programová dohoda 35 – SD 35 (dodávka 29 koľajových autobusov): obdobie bez platenia sankcií nebolo poskytnuté, preto si OSE uplatnila nárok na sumy podľa doložky o sankciách a vyinkasovala ich. Za obdobie, kedy neboli platené sankčné sumy, boli náúctované a nárokované úroky z omeškania.
- (¹²⁴) Do dátumu listu Grécka z 5. októbra 2006 bola suma 9 932 511,99 EUR zadržaná a suma 826 556 EUR zostala určená na zadržanie.
- (¹²⁵) Konzorcium pre programovú dohodu tvorili HSY, Siemens AG a ABB Daimler-Benz Transportation (od 1. mája 2001 Bombardier Transportation). V rámci tejto dohody pripadlo 22,06 % z celkovej konečnej zaplatenej ceny pre HSY a 77,94 % pre ostatné spoločnosti.

- (¹²⁶) V tejto dohode je ustanovená aj konfigurácia a inštalácia automatického systému ochrany a identifikácie vlakov v päťdesiatich viacvozových jednotkách. V harmonograme bolo dokončenie práce stanovené na január 2004. Predstavenstvo v rozhodnutí č. 578/4/4-9-2002 jednomyseľne rozhodlo predĺžiť dodáciu lehotu do 19. mája 2004 vzhľadom na skutočnosť, že konzorcium nenieslo vinu za oneskorenie. Práca bola napokon dokončená 4. júna 2004. Podľa odseku 14 programovej dohody sankcie za nedodržanie dohodnutej dodacej lehoty mali začať štyridsať dní po zmluvnom dátume dodania, a len ak dodávateľ niesol vinu za nedodržanie. Preto neexistoval dôvod uložiť sankcie a úroky za toto meškanie.
- (¹²⁷) Z pripomienok predložených Gréckom a HSY (vrátane prvej správy Deloitte) nie je jasné, či úver bol pôvodne denominovaný v drachmách alebo v eurách. V odpovedi Grécka na rozhodnutie o začatí konania sa uvádzajú sumy len v eurách a úroková sadzba sa uvádza na základe trojmesačnej Euribor. Na druhej strane sa v prvej správe Deloitte uvádza, že úver predstavoval 16,92 miliardy GRD a úroková sadzba sa zakladala na Libor. Tento sporný bod možno spresniť v rámci konania týkajúceho sa vrátenia pomoci.
- (¹²⁸) TKMS a GNSH predložili v liste z 21. júna 2007 druhú správu Deloitte. Dodatok C tejto správy má názov „Správa z povinnej previerky Helénskych lodení S.A. - Kópia na uverejnenie a zhrnutie vypracované spoločnosťou Arthur Andersen z 19. júna 2001“. Na strane 7 tejto správy z povinnej previerky sa analyzujú pohľadávky HSY a uvádza sa, že obchodný dlh spoločnosti Strintzis Lines „možno zinkasovať až pri dodávke plavidiel v roku 2002“. To potvrdzuje, že okrem obmedzených zálohových platieb, ktoré boli v tom čase vlastne už zaplatené, a preto už nešli zinkasovať, zvyšok kúpnej ceny nebol disponibilný pred dodaním plavidiel.
- (¹²⁹) Grécke orgány listami z 21. októbra 2004 a 17. decembra 2004 vo veci CP 71/2002 potvrdili, že spoločnosť HSY požiadala o získanie prevádzkovej pomoci vo výške 9 % pre dve lode, ktorú príslušné ministerstvo schválilo. Grécke orgány však potvrdili, že napokon nebola vyplatená žiadna pomoc, keďže HSY nedokončila stavbu lodí. Rozhodnutia o poskytnutí pomoci boli nakoniec zrušené. Touto témou sa zaoberá opatrenie 13c rozhodnutia o rozšírení konania.
- (¹³⁰) Pozri poznámku pod čiarou č. 127.
- (¹³¹) Pokiaľ ide o možnosť vyinkasovania príjmov počas realizácie zmluvy (t. j. pred dodaním), Komisia opäť odkazuje na dokument citovaný v poznámke pod čiarou č. 132 tohto rozhodnutia, v ktorom sa uvádza, že 31. decembra 2000 obchodný dlh spojený so zmluvou s OSE predstavoval len 0,5 milióna EUR. V dokumente sa ďalej uvádza, že „tieto pohľadávky budú kompenzované s príslušnými prijatými zálohami“. To dokazuje, že v tom čase nebolo možné od OSE vyinkasovať žiadne peniaze.
- (¹³²) Pôvodné rozpätie je 25 bázičných bodov, ktoré sa od 1. apríla 2000 zvýšilo na 125 bázičných bodov. Komisia vychádza z prvej správy Deloitte.
- (¹³³) Nasledujúci článok v tlači potvrdzuje, že činnosť opravy lodí nebola výrazne narušená: „Contracts – Hellenic declares business as usual after Athens earthquake“ (Zmluvy – Helénske lodenice uvádzajú, že po zemetrasení v Aténach pracujú ako zvyčajne), Lloyd's List International, 14. septembra 1999.
- (¹³⁴) Ide o list, ktorým Grécko zaslalo pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania.
- (¹³⁵) Tento údaj sa uvádza v liste Grécka z 29. júna 2007.
- (¹³⁶) Táto úverová linka bola 19. mája 1999 prevedená z USD na EUR.
- (¹³⁷) Pokiaľ ide o možnosť vyinkasovania peňazí pred dodaním výrobkov, Komisia odkazuje na dokument citovaný v poznámke pod čiarou č. 132, na ktorý odkazuje aj poznámka pod čiarou č. 124. Táto správa z povinnej previerky sa týka obdobia po splatení úverov, ktoré sa práve posudzujú. Je však užitočné preukázať, že pred dodaním výrobku nie je možné vyinkasovať takmer žiadne peniaze. Z tejto správy z povinnej previerky predovšetkým vyplýva, že 31. decembra 2000 nebolo možné vyinkasovať takmer žiadne peniaze od spoločnosti Strintzis, gréckeho námorníctva, OSE ani ISAP.
- (¹³⁸) Pozri oznámenie Komisie o metóde určenia referenčnej sadzby a diskontnej sadzby (Ú. v. ES C 273, 9.9.1997, s. 3).
- (¹³⁹) Táto súvaha sa nachádza v dokumentoch, ktoré predložili TKMS a GNSH a ktoré sú opísané v poznámke pod čiarou č. 128 tohto rozhodnutia.
- (¹⁴⁰) V prípade ponoriek podmienky stanovené gréckym štátom vedú k výsledku, že prvá ponorka bude úplne dokončená v Kielí (Nemecko), kým nasledujúce dve budú zmontované v HSY (pozri odôvodnenie 44 tohto rozhodnutia). S najväčšou pravdepodobnosťou by bolo lacnejšie a efektívnejšie vyrobiť všetky tri ponorky v Nemecku. Bolo by tiež rozumnejšie nezahrnúť do konzorcia spoločnosť HSY, ktorá bola podnikom v ťažkostiach a okrem toho nemala skúsenosti s ponorkami.

- (¹⁴¹) Tieto finančné prostriedky sa v určitom čase museli stať potrebné na úhradu nákladov vyplývajúcich z plnenia príslušných vojenských zmlúv. Finančné prostriedky v tom čase už neboli k dispozícii na financovanie iných činností HSY. Inými slovami, v tom čase bola časť výhody poskytnutej štátom odstránená. Zostávajúcou výhodou bolo, že počas predchádzajúcich štvrtrokov mali lodenice bezplatne k dispozícii finančné prostriedky, keďže si nemuseli vypožičať tieto peniaze z banky.
- (¹⁴²) Strana 30 listu z 30. októbra 2006.
- (¹⁴³) Napríklad, veľmi rozsiahly odpis dlhov súvisiacich s vojenskými činnosťami bol uvedený v rozhodnutí C 10/94, neposudzoval sa však podľa pravidiel štátnej pomoci, výdavky spojené s ukončením vojenských činností boli uvedené v rozhodnutí N 513/01, neposudzovali sa však podľa pravidiel štátnej pomoci, a tak isto sa postupovalo s viacerými opatreniami v rozhodnutí o rozšírení konania.
- (¹⁴⁴) Vo výzve na predkladanie záväzných ponúk na získanie akcií Helénskych lodeníc S.A. z 2. júla 2001 sa napríklad uvádza, že „je stanovené, že v prípade uloženia pokuty na základe potenciálneho porušenia právnych predpisov ES týkajúcich sa štátnej pomoci nebude uchádzač s najvyššou ponukou zodpovedný za platbu takejto pokuty. Toto ubezpečenie bude mať prednosť pred prevodom akcií.“
- (¹⁴⁵) V zápisnici zo stretnutia uskutočneného 14. septembra 2001, ktorá bola podpísaná stranami, sa uvádza: „Dohodlo sa, že atest EÚ bude nutnou podmienkou na uzavretie zmluvy po jej podpise. Alternatívne v prípade, že EÚ posunie takéto rozhodnutie [...] alebo nebude uspokojivé, strany sa dohodli, že banka ETVA splní záväzok poskytnúť konzorcium HDW-Ferrostaal záruku v súvislosti s akýmikoľvek nedoriešenými bodmi týkajúcimi sa EÚ v súvislosti s minulými a súčasnými štátnymi dotáciami týkajúcimi sa HSY.“
- (¹⁴⁶) Napríklad v liste zo 6. decembra 2001, ktorý Alpha Finance, poradenská spoločnosť štátu a banky ETVA, adresovala spoločnosti HDW a ktorého kópiu zaslala spoločnosti Ferrostaal sa uvádza: „Dostali sme pokyny z Ministerstva pre rozvoj a banky ETVA, aby sme vám v prílohe poskytli znenie, ktoré navrhla banka ETVA pre [...] záručný list, ktorý ETVA poskytne konzorciu HDW/Ferrostaal v prípade, že nebude splnený odsek 12.3 dohody.“ HDW zaslala spoločnosti Alpha Finance pripomienky týkajúce sa presného znenia záruky vo faxových správach z 23. januára 2002, 31. januára 2002 a 8. marca 2002.
- (¹⁴⁷) Bank Piraeus predložila viaceré tlačové články týkajúce sa obdobia od októbra 2001 do mája 2002, ktoré dokazujú, že vláda bola priamo zapojená do procesu privatizácie HSY.

(¹⁴⁸) V liste z 23. mája 2005 sa uvádza:

„Predaj HSY bol vykonaný procesom odštátnenia (zákon č. 2001/1990). Proces vyhlásenia verejnej súťaže, ktorý predchádzal uzatvoreniu – pôvodne príslubovej zmluvy z 11.10.2001 a následne vykonávacej zmluvy (31.5.2002) – obsahoval všetky podstatné podmienky prevodu, a tiež dodanie analytickej správy finančného poradcu (z apríla 2001) a predloženie ponúk. Podmienka záruky bola stanovená počas všetkých týchto etáp, v ktorých mali k informáciám prístup všetky zainteresované strany (vrátane navrhovateľa).

Preto, ako sa zdôrazňuje aj v liste zo 17.12.2004, ide tu nielen o právne a finančne bežnú podmienku, ale aj o podmienku, ktorá je zahrnutá v rokovaniach o privatizácii lodeníc od začiatku, a najmä vo forme nevyhnutnej podmienky (sine qua non), bez ktorej by dokončenie predaja akcií HSY nebolo možné. Je charakteristické, ako sa už uviedlo, že táto podmienka, s rôznymi formuláciami, ale vždy s tým istým cieľom, t. j. primeraným uľahčením transakcie v rámci trhových pravidiel, sa nachádza od začiatku procesu privatizácie v týchto textoch:

- vyhlásenie poradcu,
- výzva na predkladanie záväzných ponúk,
- ponuka spoločného nákupného podniku (bez toho, aby bola osobitne zahrnutá vo vyhlásení o ukončení jej podmienky),
- V textoch rokovanií, a napokon
- v dohode o kúpe akcií z 11. októbra 2001.

Vyhlásenie o záruke, ktoré je zahrnuté v dodatku k záručnej zmluve z 31.5.2002, bolo teda adresované potenciálnemu uchádzačovi od začiatku, a preto nepredstavuje štátnu pomoc pre konečného kupujúceho. Tá istá podmienka by bola platná pre každého uchádzača, keďže, ako už bolo uvedené, bola zahrnutá v procese odštátnenia. Je tiež samozrejmé, že keďže proces odštátnenia začal vo februári 2001 (v čase, keď hlavným akcionárom banky ETVA, ktorá sa v tom čase predávala, bol grécky štát), štát, ako predávajúci banku ETVA v prospech Bank Piraeus, mal tiež poskytnúť, a skutočne poskytol, vlastnú záruku kupujúcemu svojich akcií v ETVA (Bank Piraeus) v súvislosti s majetkom, ktorý bol na predaj, t. j. lodenicami, pretože predávajúci musel poskytnúť takúto záruku. Tieto záruky, ktoré, ako bolo zdôraznené, sú zahrnuté s absolútnou transparentnosťou a jasnosťou vo všetkých zmluvných textoch týkajúcich sa odštátnenia, a najmä v príslubovej zmluve z 11.10.2001, sa týkajú charakteru transakcie (predaj určitého majetku), sú platné pre všetkých uchádzačov a neprinášajú nikomu žiadnu dodatočnú výhodu. Na základe uvedeného je dokázaná skutočná povaha tejto záruky (ako podmienka nutná pre transakciu a bežná podľa trhových pravidiel), ako aj jej záväzný charakter, na základe všetkých procesov predchádzajúcich privatizácii, ale aj na základe samotnej zmluvy o kúpe a predaji akcií HSY z 11.10.2001, za ktorou nasledovala zmluva o kúpe a predaji akcií ETVA z 18.10.2001 a prvý zákon o zmene a doplnení z 18.3.2002 medzi ETVA a gréckym štátom. Základným bodom však je – a to je osobitne zdôraznené – že podmienka záruky je zahrnutá v celom procese odštátnenia a neustanovuje sa prvý raz po uzatvorení zmluvy. Nepredstavuje preto, ako sa navrhovateľ snaží dokázať „nápad“ na poslednú chvíľu, ktorého cieľom je obísť predpisy Spoločenstva týkajúce sa oprávnenosti štátnej pomoci.

Grécky štát ako predávajúci akcie banky ETVA by mal, nielen v čase zmluvy z 18.10.2001, ale aj podľa zákona, previesť na Bank Piraeus svoje akcie v ETVA bez akejkoľvek záťaže alebo záväzku. Vzhľadom na to, že Piraeus Bank sa nepodieľala na procese odštátnenia HSY, mala by byť, podľa zákona a zvykov uplatňovaných pri transakciách, zabezpečená proti akémukoľvek záväzku vyplývajúcejmu zo zmluvy o prevode HSY, na ktorej sa nepodieľala. A práve toto zabezpečenie jej poskytuje záruka gréckeho štátu z 18.3.2002. Táto záruka bola samozrejme a právoplatná. Grécky štát ju poskytol v rámci zmluvného záväzku a vystupoval voči Piraeus Bank ako zmluvná strana, t. j. ako zástupca štátnej pokladnice, a nie ako zástupca verejnej moci.“

Komisia pripomína, že v čase daného listu Grécko, vyjadrujúce sa k tvrdeniu Elefsis, že záruka predstavovala pomoc pre HDW/Ferrostaal, chcelo dokázať, že táto záruka nepredstavovala výhodu selektívne poskytnutú v prospech HDW/Ferrostaal, ale že bola poskytnutá všetkým uchádzačom (vrátane spoločnosti Elefsis), ktorí sa zúčastnili v procese privatizácie HSY. Keď si Grécko uvedomilo, že Komisia by mohla túto záruku pokladať za pomoc pre HSY, v nasledujúcich pripomienkach predložených Komisii sa snažilo spochybniť pripísateľnosť opatrenia štátu tvrdením, že záruka bola uzatvorená až v máji 2002, čo je v úplnom rozpore s tvrdeniami uvedenými v liste z 23. mája 2005.

(¹⁴⁹) Ako sa uvádza v odôvodnení 59 tohto rozhodnutia, o privatizácii sa rozhodlo rozhodnutím č. 14/3-1-2001 príslušného medzirezortného privatizačného výboru.

- (¹⁵⁰) Komisia uznáva, že znenie a štruktúra dohody z 20. marca 2002 sú zavádzajúce. V článku 8.2.4. dohody z 20. marca 2002 sa stanovuje, že v súvislosti s pomocou ustanovenou v článkoch 3 až 6 zákona č. 2941/2001 (pre opis tohto zákona pozri odôvodnenie 33 tohto rozhodnutia) štát zaplatí Piraeus Bank 100 % sumy, ktorú by ETVA zaplatila konzorciu HDW/Ferrostaal. V prípade vrátenia pomoci, ktorá sa neustanovuje v článkoch 3 až 6 zákona č. 2941/2001, sa však článok 8.2.4. dohody z 20. marca 2002 neuplatňuje. Preto by bol uplatniteľný článok 8.2.1. V tomto článku sa stanovuje, že štát zaplatí v prospech Piraeus Bank len 57,7 % sumy, ktorú by ETVA zaplatila konzorciu HDW/Ferrostaal. Komisia však poznamenáva, že v článku 8.2.2. dohody sa uvádza, že napriek predaju väčšiny akcií ETVA v prospech Piraeus Bank má priebežný predaj HSY riadiť štát, a nie Piraeus Bank/ETVA. V tomto článku, a najmä v bode 8.2.2. písm. d) sa uvádza, že štát sa zaväzuje, že kupujúci (t. j. Piraeus Bank) neutrpí žiadnu škodu v súvislosti s privatizáciou Helénskych lodeníc. Keďže podľa článku 8.2.4. (a článku 7.4 dohody z 18. decembra 2001) dohoda vychádzala z predpokladu, že Piraeus Bank a ETVA sa čoskoro zlúčia, záväzok poskytnutý štátom v článku 8.2.2. by nebol dodržaný, ak by štát zaplatil v prospech Piraeus Bank len 57,7 % sumy, ktorú by ETVA zaplatila konzorciu HDW/Ferrostaal. Inými slovami, s cieľom splniť záväzok poskytnutý v odseku 8.2.2 – a to zabezpečiť, aby Piraeus Bank neutrpela škodu z predaja HSY – sa mechanizmus stanovený v článku 8.2.4. musí vzťahovať na všetky prípady vrátenia pomoci, nielen na prípady vrátenia pomoci vyplývajúce zo zákona č. 2941/2001.
- (¹⁵¹) Listom z 28. mája 2002 Piraeus Bank prekonzultovala s vládou znenie záruky, ktorú mala ETVA v úmysle poskytnúť v prospech HDW/Ferrostaal, a požiadala o potvrdenie, že v prípade uplatnenia tejto záruky sa bude uplatňovať to, čo je stanovené v článku 8.2.4. dohody z 20. marca 2002. Vláda listom z 31. mája 2002 poskytla súhlas, že ETVA vydá túto záruku, a potvrdila, že v prípade jej uplatnenia sa bude uplatňovať to, čo je stanovené v článku 8.2.4. To znamená, že aj keby, v rozpore s predchádzajúcim záverom, dohoda z 20. marca 2002 zaväzovala štát zaplatiť Piraeus Bank len 57,7 % sumy, ktorú by ETVA zaplatila v prospech HDW/Ferrostaal, toto bolo pozmenené listom vlády z 31. mája 2002, v ktorom sa jednoznačne stanovuje, že sa uplatňuje mechanizmus stanovený v článku 8.2.4. dohody z 20. marca 2002 (t. j. 100 % náhrada).
- (¹⁵²) V odpovedi na konkrétnu otázku Komisie zaslanú listom z 12. februára 2008 Grécko svojim listom z 3. marca 2008 potvrdilo, že by bolo povinné zaplatiť Piraeus Bank úplnú sumu (t. j. 100 % a nie 57,7 %), ktorú by ETVA zaplatila konzorciu HDW/Ferrostaal.
- (¹⁵³) Ako sa uvádza v posúdení opatrenia E7, zamestnanci boli vlastníkami týchto akcií, ale neuhradili kúpnu cenu, ktorú mali zaplatiť banke ETVA.
- (¹⁵⁴) Pre opis tohto zákona pozri odôvodnenie 33.
- (¹⁵⁵) Vec C-334/99 *Spolková republika Nemecko/Komisia*, body 133 – 141.
- (¹⁵⁶) Komisia okrem toho uvádza, že podľa jej informovanosti žiadny z úverov a záruk, ktoré patria do pôsobnosti článku 296, nespĺňa podmienky stanovené v odseku 3.1 tohto rozhodnutia. Pre investora v trhovom hospodárstve by preto neboli prijateľné.
- (¹⁵⁷) Keď prihliadneme na neochotu hospodárskych subjektov niesť riziko, predaj spoločnosti HSY by bol prijateľnejší než jej likvidácia, len ak by štatistická pravdepodobnosť platieb vyplývajúcich zo záruky bola výrazne nižšia ako 6 miliónov EUR.
- (¹⁵⁸) Pre opis daného zákona pozri odôvodnenie 33.
- (¹⁵⁹) Komisia to analyzovala už v rozhodnutí o rozšírení konania, najmä v opise a posúdení opatrenia 18a. Komisia tiež poznamenáva, že v druhej správe Deloitte sa uvádza: „Uvedená klauzula d) týkajúca sa rozdelenia protihodnoty medzi sumu určenú na navýšenie akciového kapitálu a cenu poskytnutú za získanie existujúcich akcií ako pevný pomer 2 : 1, nie je podľa našich skúseností s podobnými transakciami veľmi bežnou podmienkou. Keď však prihliadneme na značné prevádzkové problémy a zhoršujúcu sa finančnú pozíciu spoločnosti, domnievame sa, že rozhodnutie prijaté predávajúcimi (a ich poradcami) stanoviť takéto podmienky, bolo racionálne, ako aj primerané.“ (strana 9 – 2). Podľa výkladu Komisie sa týmto citátom potvrdzuje, že daný spôsob rozdelenia kúpnej ceny predstavoval racionálnu a primeranú požiadavku štátu, za predpokladu, že jeho cieľom bolo zabezpečiť pokračovanie činnosti HSY v dlhodobom horizonte (cieľ verejného orgánu), a nie maximalizovať tržby z predaja (cieľ investora v trhovom hospodárstve).
- (¹⁶⁰) Pozri poznámku pod čiarou č. 148.
- (¹⁶¹) Komisia netvrdí, že povinná previerka by umožnila zistiť všetky opatrenia pomoci, ktoré sa musia vrátiť podľa tohto rozhodnutia, ale umožnila by zistiť niektoré z nich. TKMS/GNSH listom z 21. júna 2007 predložili niektoré správy z povinnej previerky, ktoré vypracovala v roku 2001 spoločnosť Arthur Andersen v mene HDW/Ferrostaal. Arthur Andersen uvádza v týchto správach, že nie je vylúčené, že HSY dostala štátnu pomoc, ktorá sa v budúcnosti bude musieť vrátiť.

- (¹⁶²) Konkrétne, keďže ETVA a Grécko sľúbili poskytnúť túto záruku v dokumentácii verejnej súťaže predloženej uchádzačom, skutočnosť, že táto záruka nebola uvedená ako podmienka v ponukovej dokumentácii, ktorú predložila spoločnosť Elefsis, by jej nebránila vyžadovať ju neskôr v procese rokovania.
- (¹⁶³) Tento bod je zdôraznený v druhej správa Deloitte, v ktorej sa uvádza, že v prípade, ak by malo HDW/Ferrostaal znášať riziko povinnosti vrátiť štátnu pomoc, ktorú spoločnosť HSY dostala v predchádzajúcich rokoch, nebolo by kúpilo HSY.
- (¹⁶⁴) To je jasné z textu siedmej smernice o lodnom staviteľstve a z jej štruktúry, v ktorej je „investičná pomoc“ časťou „kapitoly III Pomoc na reštrukturalizáciu“.
- (¹⁶⁵) Pozri veľmi rozsiahly odpis dlhov uvedený v rozhodnutí C 10/94, krytie nákladov na ukončenie činnosti uvedené v rozhodnutí N 513/01 a všetky finančné podpory poskytnuté štátom a patriace do pôsobnosti článku 296, ktoré boli uvedené v rozhodnutí o rozšírení konania.
- (¹⁶⁶) Pokiaľ ide napríklad o štátnu finančnú podporu, ktorá bola poskytnutá v prospech HSY bez vyčlenenia na financovanie konkrétnej činnosti, Komisia dospela k záveru, že len 25 % štátnej podpory poskytovalo výhody pre civilné činnosti. Ak by však bolo vrátených len 25 % štátnej podpory, v skutočnosti by z civilných činností bolo vrátených len 6,25 % (t. j. 25 % z 25 %) štátnej podpory. To neobnoví pôvodnú situáciu civilných činností HSY, pretože dostali 25 % štátnej podpory a splatili by len 6,25 %.
- (¹⁶⁷) Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1.
-

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 8. júla 2008

o opatreniach C 58/02 (ex N 118/02), ktoré Francúzsko zaviedlo v prospech Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM)

[oznámené pod číslom K(2008) 3182]

(Iba francúzske znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(2009/611/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedenými článkami ⁽¹⁾ a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

1. POSTUP

- (1) Dňa 18. februára 2002 Francúzska republika oznámila Komisii plánovanú pomoc na reštrukturalizáciu v prospech Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (ďalej len „SNCM“) ⁽²⁾, doplnenú 3. júla 2002 ⁽³⁾. Oznámená pomoc na reštrukturalizáciu spočívala v rekapitalizácii SNCM prostredníctvom Compagnie Générale Maritime et Financière (ďalej len „CGMF“) ⁽⁴⁾ vo výške 76 miliónov EUR.
- (2) Listom z 19. augusta 2002 Komisia oznámila francúzskym orgánom rozhodnutie začať konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES, ktoré je ustanovené v článku 6 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES ⁽⁵⁾.
- (3) Francúzske orgány oznámili Komisii 8. októbra 2002 ⁽⁶⁾ svoje pripomienky k rozhodnutiu z 19. augusta 2002 ⁽⁷⁾.
- (4) Na žiadosť francúzskych orgánov sa 24. októbra 2002, 3. decembra 2002 a 25. februára 2003 uskutočnili pracovné stretnutia s útvarmi Komisie.
- (5) V rámci začatia konania Komisia dostala pripomienky od dvoch podnikov, a to od Corsica Ferries France (ďalej len „CFF“) 8. januára 2003 ⁽⁸⁾ a od skupiny Stef-TFE 7. januára 2003, ako aj od jednotlivých územných samospráv Francúzska 18. decembra 2002 a 9. a 10. januára

2003. Tieto pripomienky zaslala Francúzsku, listami z 13. a 16. januára 2003 a z 5. a 21. februára 2003, aby k nim predložilo vysvetlenia.

- (6) Francúzske orgány oznámili Komisii svoje vysvetlenia k pripomienkam CFF 13. februára 2003 ⁽⁹⁾ a k pripomienkam Stef-TFE 27. mája 2003 ⁽¹⁰⁾.
- (7) Dňa 16. januára 2003 útvary Komisie zaslali žiadosť o dodatočné informácie, na ktorú francúzske orgány odpovedali 21. februára 2003.
- (8) Listom z 10. februára 2003 ⁽¹¹⁾ francúzske orgány predložili argumenty na preukázanie toho, že navrhovaná pomoc je vo všetkých smeroch v súlade s usmerneniami Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach ⁽¹²⁾ (ďalej len „usmernenia z roku 1999“).
- (9) Dňa 25. februára 2003 ⁽¹³⁾ francúzske orgány predložili Komisii na jej požiadanie kópiu akcionárskej zmluvy záväznej pre SNMC a skupinu Stef-TFE.
- (10) Rozhodnutím 2004/166/ES z 9. júla 2003 (ďalej len „rozhodnutie z roku 2003“) ⁽¹⁴⁾ Komisia schválila za určitých podmienok poskytnutie pomoci na reštrukturalizáciu v prospech SNCM, splatnej v dvoch splátkach, prvej vo výške 66 miliónov EUR a druhej v maximálnej výške 10 miliónov EUR, ktorá sa určí podľa čistých výnosov z prevodov aktív uskutočnených po prijatí rozhodnutia z roku 2003.
- (11) Dňa 13. októbra CFF podal žalobu o neplatnosť rozhodnutia z roku 2003 na Súd prvého stupňa ES (ďalej len „súd“) (vec T-349/03).
- (12) Komisia rozhodla 8. septembra 2004 o tom, že zmeny a doplnenia, o ktoré požiadalo Francúzsko 23. júna 2004, a to nahradenie plavidla Aliso plavidlom Asco na zozname plavidiel, ktoré je SNCM oprávnená používať na základe rozhodnutia z roku 2003, a predaj plavidla Aliso namiesto plavidla Asco nemôžu spochybniť zlučiteľnosť pomoci na reštrukturalizáciu povolenú rozhodnutím z roku 2003 ⁽¹⁵⁾ so spoločným trhom.

- (13) Rozhodnutím zo 16. marca 2005 (ďalej len „rozhodnutie z roku 2005“) Komisia schválila úhradu druhej splátky pomoci na reštrukturalizáciu vo výške 3,3 milióna EUR, čím sa celková schválená výška pomoci na reštrukturalizáciu dostala na úroveň 69 292 400 EUR.
- (14) Dňa 15. júna 2005 zrušil Súd rozhodnutie z roku 2003 vo veci T-349/03 pre nesprávne posúdenie minimálneho charakteru pomoci. Tento rozsudok mal za následok návrat Komisie do štádia konania vo veci formálneho zisťovania, ktoré sa začalo na základe rozhodnutia z 19. augusta 2002, a stratu platnosti rozhodnutí z 8. septembra 2004 a 16. marca 2005, ktoré boli založené na zrušenom rozhodnutí z roku 2003.
- (15) Francúzske orgány poskytli Komisii 25. októbra 2005⁽¹⁶⁾ informácie o finančnej situácii spoločnosti od oznámenia navrhovanej pomoci na reštrukturalizáciu z 18. februára 2002.
- (16) Dňa 17. novembra 2005⁽¹⁷⁾ francúzske orgány poskytli informácie týkajúce sa aktualizácie plánu reštrukturalizácie z roku 2002 a obnovy vlastného imania SNCM⁽¹⁸⁾.
- (17) Dňa 15. marca 2006 francúzske orgány predložili súhrnné informácie o trhu, business plán (časť týkajúcu sa príjmov) a predbežnú výsledovku⁽¹⁹⁾. Ostatné dokumenty boli odovzdané útvarom Komisie 28. marca 2006 a 7. apríla 2006⁽²⁰⁾. V tomto poslednom liste francúzske orgány vyzvali Komisiu, aby rozhodla, že časť pomoci na reštrukturalizáciu z roku 2002, najmä suma 53,48 milióna EUR, sa vzhľadom na svoj charakter „náhrady za verejnú službu“ nebude kvalifikovať ako opatrenie prijaté v rámci plánu reštrukturalizácie, ale ako opatrenie, ktoré nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle judikátu vo veci *Altmark*⁽²¹⁾ alebo ako samostatné opatrenie nezávislé od plánu reštrukturalizácie v zmysle článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES.
- (18) Dňa 21. apríla 2006 sa Komisii podľa článku 4 nariadenia Rady (ES) č. 139/2004⁽²²⁾ oznámil návrh na koncentráciu, ktorým podniky Veolia Transport (ďalej len „VT“) (23) a Butler Capital Partners (ďalej len „BCP“) získavajú kontrolu nad SNMC⁽²⁴⁾. Rozhodnutie, ktorým sa táto operácia schvaľuje, prijala Komisia 29. mája 2006⁽²⁵⁾.
- (19) Francúzske orgány zaslali Komisii 21. júna 2006⁽²⁶⁾ vyhlášku ministerstva hospodárstva, financií a priemyslu z 26. mája 2006, ktorou sa schvaľujú finančné transakcie uskutočňované spoločnosťou CGMF, vyhlášku č. 2006-606 z 26. mája 2006 o prevode SNCM do súkromného vlastníctva a vyhláška z 26. mája 2006 schvaľovaní finančných transakcií uskutočňovaných SNCF.
- (20) Informácie týkajúce sa zverenia verejnej služby a pomoci sociálneho charakteru, ktoré sú spojené so zabezpečením dopravného spojenia s Korzikou, boli zaslané Komisii 7. júna 2006⁽²⁷⁾.
- (21) Dňa 13. septembra 2006 sa Komisia rozhodla začať nové konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES v súvislosti s novými opatreniami implementovanými v prospech SNCM vrátane plánu reštrukturalizácie oznámeného v roku 2002⁽²⁸⁾ (ďalej len „rozhodnutie 2006“).
- (22) Francúzsko zaslalo Komisii 16. novembra 2006 svoje pripomienky v súvislosti s rozhodnutím z roku 2006⁽²⁹⁾.
- (23) Komisia, ktorej niektoré zainteresované krajiny predložili žiadosť o predĺženie lehoty na predloženie pripomienok o jeden mesiac⁽³⁰⁾, sa rozhodla poskytnúť túto dodatočnú lehotu každej zainteresovanej strane⁽³¹⁾.
- (24) Komisia dostala od CFF⁽³²⁾ a STIM d'Orbigny (ďalej len „STIM“) (33) pripomienky, ktoré boli zaslané francúzskym orgánom listom z 20. februára 2007. Istá tretia strana tiež zaslala svoje vysvetlenia odovzdané aj francúzskym orgánom, ktoré 28. mája 2008 vzala späť.
- (25) Francúzske orgány predložili pripomienky k vysvetleniam tretích zainteresovaných strán 30. apríla 2007⁽³⁴⁾.
- (26) Dňa 20. decembra 2007 CFF podal sťažnosť na štátnu pomoc proti SNCM, ktorou sa dopĺňajú informácie z 15. júna 2007 a z 30. novembra 2007. Táto sťažnosť sa vzťahuje na článok 3 novej zmluvy o udelení oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby uzavretej v júni 2007 medzi územnou samosprávou Korziky a skupinou *Compagnie Méridionale de Navigation-SNCM* na obdobie rokov 2007 – 2013. Podľa CFF by sa vykonávaním tohto článku uvoľnili pre SNMC na rok 2007 nové finančné zdroje vo výške okolo 10 miliónov EUR. Okrem toho, náhrada vyplatená SNMC za záväzky verejnej služby predstavuje štátnu, a navyše neoprávnenú pomoc, pretože nebola oznámená Komisii.
- (27) Keďže určité informácie boli Komisii poskytnuté až po uplynutí počiatočnej lehoty stanovenej do 13. februára 2007⁽³⁵⁾, Komisia informovala zainteresované strany o svojom rozhodnutí predĺžiť lehotu na predloženie pripomienok tretích strán do 14. marca 2008.
- (28) Komisia zaslala Francúzsku 26. marca 2008 pripomienky tretích strán a Francúzsko oznámilo svoje vysvetlenia 28. marca 2008, 10. apríla 2008 a 28. apríla 2008.

2. IDENTIFIKÁCIA PRÍJEMCU OPATRENÍ, NA KTORÉ SA VZŤAHUJE TOTO ROZHODNUTIE

- (29) Príjemcom opatrení, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie, je *Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée* (SNCM), ktorá zoskupuje niekoľko dcérskych spoločností pôsobiacich v námornom odvetví a ktorá vykonáva námornú dopravu cestujúcich, automobilov a ťažkých nákladných vozidiel na spojeniach medzi kontinentálnym Francúzskom a Korzikou, Talianskom (Sardínia) a Magrebom (Alžírsko a Tunisko).
- (30) SNCM je akciová spoločnosť, ktorá vznikla v roku 1969 zlúčením *Compagnie générale transatlantique* a *Compagnie de navigation mixte*, ktoré boli zriadené v roku 1850. V tom čase niesla názov *Compagnie générale transméditerranéenne* a v roku 1976 bola premenovaná na *Société nationale maritime Corse-Méditerranée* po tom, čo v nej získala kapitálový podiel *Société nationale des chemins de fer* (SNCF). Túto spoločnosť si totiž vybrala francúzska vláda, aby uplatňovala zásadu územnej kontinuity s Korzikou, t. j. vyrovnanie cien cestovného v námornej doprave s cenami cestovného SNCF v železničnej doprave na základe zmluvy uzavretej 31. marca 1976 na dvadsaťpäť rokov. *Compagnie générale transatlantique* už bola poverená francúzskou vládou zabezpečovaním dopravného spojenia s Korzikou predchádzajúcou zmluvou uzavretou 23. decembra 1948.
- (31) V čase oznámenia rekapitalizácie v roku 2002 bola SNCM v 20 % vlastníctve SNCF a v 80 % vlastníctve CGMF. Po ukončení rekapitalizácie SNCM 30. mája 2006 (pozri bod 18 tohto rozhodnutia) BCP vlastní 38 % a VT 28 % kapitálu SNCM, pričom CGMF má naďalej kapitálový podiel vo výške 25 % (9 % kapitálu je vyhradených zamestnancom).
- (32) Hlavnými dcérskymi spoločnosťami SNCM sú *Compagnie Méridionale de Navigation* (ďalej len „CMN“) ⁽³⁶⁾, *Compagnie Générale de Tourisme et d'Hôtellerie* (CGTH) ⁽³⁷⁾, *Aliso Voyage* ⁽³⁸⁾, *Sud-Cargos* ⁽³⁹⁾, *Société Aubagnaise de Restauration et d'Approvisionnement* (SARA) ⁽⁴⁰⁾, *Ferrytour* ⁽⁴¹⁾ a *Les Comptoirs du Sud* ⁽⁴²⁾.
- (33) Po prevoze rýchlych plavidiel *Aliso* v septembri 2004 a *Asco* ⁽⁴³⁾ v máji 2005 pozostáva flotila SNCM z desiatich plavidiel (päť trajektov ⁽⁴⁴⁾), štyri plavidlá na prepravu osôb a nákladu ⁽⁴⁵⁾ a jedno rýchle plavidlo, ktoré zabezpečuje spojenie najmä z Nice ⁽⁴⁶⁾), z čoho je sedem plavidiel v úplnom vlastníctve SNCM ⁽⁴⁷⁾.
- (34) Pre úplnosť treba pripomenúť, že služby pravidelnej námornej dopravy medzi prístavmi kontinentálneho Francúzska a Korzikou sa od roku 1948 zabezpečovali v rámci verejnej služby, ktorej koncesionármi boli do roku 1976 do roku 2001 SNCM a CMN na základe rámcovej zmluvy uzatvorenej spočiatku na dvadsaťpäť rokov. Spoločnosti SNCM a CMN spoločne získali

podľa platných právnych predpisov Spoločenstva ⁽⁴⁸⁾ a na základe európskej verejnej súťaže ⁽⁴⁹⁾ vyhlásenej územnou samosprávou Korziky ⁽⁵⁰⁾ oprávnenie na prevádzkovanie verejnej služby (ďalej len „OPVS“) v oblasti zabezpečovania dopravného spojenia s Korzikou z Marseille za finančné náhrady počas obdobia počas rokov 2002 – 2006.

- (35) Keďže OPVS zaniklo koncom roka 2006, uvedená námorná verejná služba, na ktorú bola vyhlásená nová európska verejná súťaž ⁽⁵¹⁾, bola pridelená skupine SNCM – CMN na obdobie od 1. mája 2007 do 31. decembra 2013 na základe grantu okolo 100 miliónov EUR ročne.
- (36) Súčasne sa všetkým prevádzkovateľom, ktorí zabezpečujú dopravné spojenie s ostrovom Korzika z Toulonu a Nice, ukladajú povinnosti hustoty dopravných spojení. Na týchto linkách sa na osoby s bydliskom na Korzike a na ostatné kategórie cestujúcich vzťahuje od roku 2002 do roku 2013 pomoc sociálnej povahy zavedená v zmysle rozhodnutí Komisie z 2. júla 2002 ⁽⁵²⁾ a 24. apríla 2007 ⁽⁵³⁾.

3. KONTEXT HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

- (37) SNCM pôsobí hlavne na dvoch rôznych trhoch – na trhu dopravy osôb a na trhu nákladnej dopravy: na jednej strane zabezpečuje dopravné spojenie s Korzikou a Magrebom z Francúzska a na druhej strane, ako vedľajšiu činnosť, dopravné spojenie s Talianskom a Španielskom.

3.1. Dopravné spojenie s Korzikou

Doprava osôb

- (38) Zabezpečovanie dopravného spojenia s Korzikou v rámci dopravy osôb je trh, ktorý má výrazne sezónny charakter. Sú preň totiž charakteristické sezónne dopravné špičky, ktoré môžu dosiahnuť desaťnásobok hustoty dopravy v najslabšom mesiaci, čo od prevádzkovateľov vyžaduje, aby mali flotilu, ktorá je rozmerovo schopná zvládnuť tieto dopravné špičky. Polovica obratu sa dosahuje v júli a auguste. Okrem toho existuje nevyváženosť, pokiaľ ide o smer prepravy, dokonca aj v období dopravnej špičky: napríklad v júli sa naplno uskutočňuje preprava z pevniny, kým preprava späť je takmer naprázdno. Takto je priemerná ročná vyťaženosť plavidiel relatívne nízka.
- (39) SNCM je etablovaný prevádzkovateľ, ktorý zabezpečuje spojenie Korziky s francúzskym kontinentom. Celkovo sa dve tretiny jej činnosti uskutočňujú medzi Marseille a Korzikou v rámci udeleného oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby; zvyšnú tretinu jej činnosti tvoria spojenia z iných miest pôvodu do iných miest určenia (Nice – Korzika, Toulon – Korzika, medzinárodné spojenia na Sardíniu alebo do Magrebu).

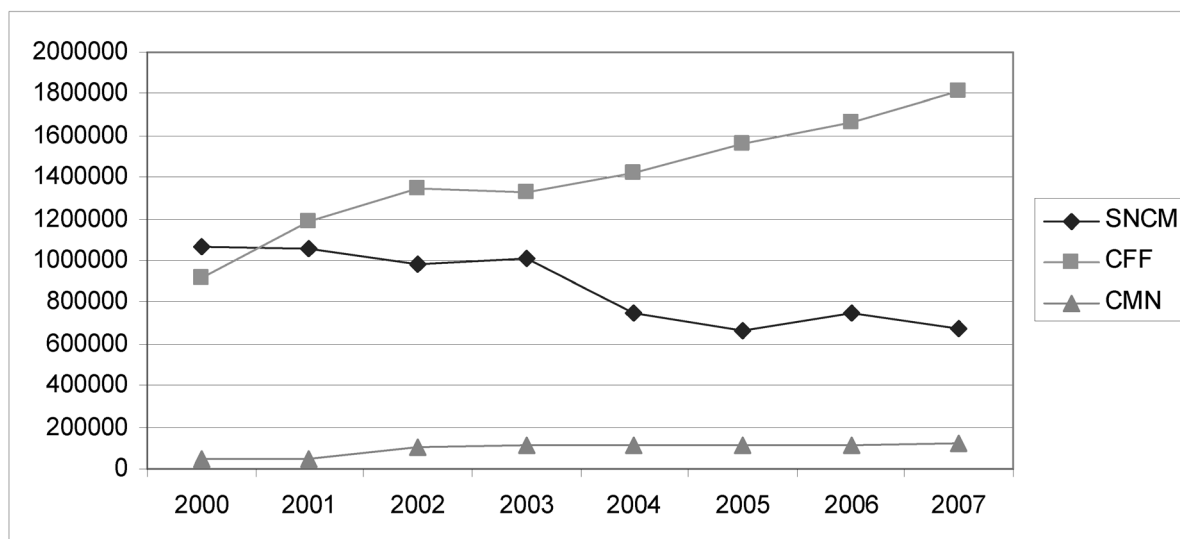
(40) Pokiaľ ide o jej hlavnú činnosť, SNCM mala dlho monopolné postavenie. Od roku 1996 však čelí konkurencii, ktorá sa veľmi rýchlo rozrástla. V súčasnosti je hlavným aktérom námorných spojení medzi kontinentom a Korzikou spoločnosť *Corsica Ferries France* (CFF), ktorej trhovú podiel sa neprestáva zväčšovať. Aj keď CFF pôsobí na tomto trhu len od roku 1996, v období od roku 2000 do roku 2005 zaznamenala medziročné zvýšenie prepravy „cestujúcich“ o [...] (*), pričom tento rast ďalej pokračuje. V súčasnosti takmer [...] cestujúcich po mori medzi kontinentom a Korzikou cestuje loďou CFF, kým

iba [...] použije plavidlo SNCM, pričom CMN prevezie zvyšnú časť cestujúcich, t. j. [...].

(41) Postavenie, ktoré CFF získalo na príslušnom trhu pred siedmimi rokmi, sa prejavuje aj v počte cestujúcich sezónne prepravených medzi Korzikou a kontinentálnym Francúzskom. Z nižšie uvedeného grafu vyplýva, že podiel CFF na trhu sa zvýšil zo 45 % v roku 2000 na [...] % v roku 2007 a podiel SNCM na trhu klesol za rovnaké obdobie z 53 % na [...] %, pričom rozdiel medzi nimi je väčší ako jeden milión prepravených cestujúcich.

Graf 1

Počet sezónne (máj – september) prepravených cestujúcich medzi kontinentálnym Francúzskom a Korzikou – sezóny 2000 až 2007

Zdroj: Regionálne stredisko pre monitorovanie dopravy na Korzike

(42) Ďalšími menšími konkurentmi SNCM na spojení s Korzikou sú *Compagnie Méridionale de Navigation* (CMN), Moby Lines, Happy Lines a TRIS.

slosti nárast obratu v roku 2007 zvyšuje dôveru v životaschopnosť podniku, aj keď prišiel o značné trhovú podiely v prospech svojho konkurenta, ktorého trhovú podiel je v súčasnosti oveľa vyšší.

(43) Pokiaľ ide o spojenia s Korzikou, v posledných dvoch rokoch sa ponuka SNCM a jej trhovú podiely zmenšili, pričom ponuka miest klesla o [...] % (-[...] % v prípade spojení z Nice a -[...] % v prípade spojení z Marseille).

(45) Trh námornej dopravy osôb medzi kontinentom a Korzikou vzrástol za posledných 15 rokov o 4 %; jeho rast by mal pokračovať, pričom za rok 2008 sa predpokladá zvýšenie o [...] % a v nasledujúcich rokoch pomalý rast. Na tomto trhu sa nesnažia etablovať noví aktéri. Do verejnej súťaže vyhlásenej Korzickým dopravným úradom na udelenie oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby v oblasti zabezpečovania námorného spojení s niektorými prístavmi Korziky na obdobie rokov 2007 – 2013, sa okrem CFF a SNMC – CMN neprihlásil žiadny ďalší záujemca, aj napriek možnosti čiastkových odpovedí na určitú linku.

(44) Ďalší pokles trhovú podielov však svedčí o tom, že dôvera cestujúcich, ktorá bola značne naštrená štrajkami a prerušeniami dopravy v dôsledku sociálnych konfliktov v rokoch 2004 a 2005, najmä kvôli privatizácii podniku, sa získava späť len veľmi pomaly. Opätovné získanie dôvery je však nevyhnutnou podmienkou na to, aby sa zastavilo zmenšovanie trhovú podielu SNCM, ktoré bolo zaznamenané v posledných rokoch. V tejto súvi

(46) Pokiaľ ide o CFF, hlavného konkurenta SNCM, od roku 1999 do roku 2007 výrazne zvýšila svoju ponuku miest z 500 000 na [...] miliónov (z čoho [...] % predstavuje zvýšenie od roku 2006 do roku 2007), čo jej umožnilo zvýšiť objem dopravy (z [...] miliónov v roku 2005 na [...] miliónov v roku 2007) a svoj trhovú podiel. Táto politika sa však prejavuje vo vyťaženi, ktorá je štruktúrne menšia u CFF než u SNCM, s rozdielom v roku 2007 okolo [...] percentuálnych bodov. V prípade SNCM predstavovala priemerná vyťaženosť za rok 2007 [...] %, čo je normálne so zreteľom na výrazne sezónny charakter trhu (pozri vyššie).

Nákladná doprava

(47) Pokiaľ ide o nákladnú dopravu s Korzikou, SNCM mala v roku 2005 trhovú podiel okolo [...] % na spojení z Marseille – Toulon na Korziku.

(48) V prípade dopravy bežného tovaru (bez sprievodu) majú SNCM a CMN v skutočnosti takmer monopol. Na základe zmluvy o udelení oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby obe spoločnosti zabezpečujú pravidelnú dopravu z Marseille do všetkých prístavov na Korzike.

(49) V prípade prepravy návesov nakladaných na trajekty, ktoré predstavujú celkovo 24 % objemu dopravy bežného tovaru meraného v bežných metroch, si konkurujú všetci prevádzkovatelia dopravy osôb. SNCM a CMN majú aj na tomto trhu dopravy so sprievodom polovičný podiel. Ostatní prevádzkovatelia, hlavne CFF, majú 10 % podiel na tomto trhu, čiže 2 % podiel na celkovom trhu.

(50) Pokiaľ ide o motorové lode⁽⁵⁴⁾ nakladané na trajekty (okolo 24 % objemu dopravy bežného tovaru v roku 2003), SNCM a CMN majú väčšinový podiel aj na tomto trhu. Od roku 2002 však zvýšila ponuku CFF, ktorej trhovú podiel predstavuje okolo [...] %.

3.2. Zabezpečovanie dopravného spojenia s Magrebom

(51) Tunisko a Alžírsko tvoria veľký trh s približne 5 miliónmi cestujúcich, na ktorom má dominantné postavenie letecká doprava. Z tohto hľadiska námorná doprava predstavuje okolo 15 % dopravných tokov. Kým Alžírsko predstavuje veľký námorný trh s takmer 560 000 cestujúcimi, Tunisko predstavuje menší trh s približne 250 000 cestujúcimi.

(52) Trh námornej dopravy z Francúzska do Magrebu zaznamenal v posledných rokoch sústavný rast, od roku 2001 do roku 2005 o približne 13 %. So zreteľom na výhľady rastu cestovného ruchu v tomto regióne by námorná doprava mala do roku 2010 zaznamenať medziročnú mieru rastu okolo 4 %.

(53) V Alžírsku má SNCM postavenie druhého najväčšieho aktéra na trhu hneď za *Entreprise Nationale de Transport Maritime de Voyageurs* (ENTMV) – alžírskym štátnym podnikom. Trhovú podiel SNCM sa zvýšil z 24 % v roku 2001 na [...] % v roku 2005.

(54) V Tunisku je SNCM druhým najväčším aktérom hneď za *Compagnie tunisienne de navigation* (CTN). Napriek tomu, že od roku 2001 SNCM prišla o trhovú podiely v prospech CTN, ktoré klesli zo 44 % na [...] % v roku 2004, pričom však v roku 2005 bolo zaznamenané zlepšenie ([...] %).

4. OPIS OPATRENÍ, NA KTORÉ SA VZŤAHUJE TOTO ROZHODNUTIE

4.1. Rekapitalizácia SNCM v roku 2002

4.1.1. Opis

(55) Na základe rozhodnutia Komisie zo 17. júla 2002 schváliť SNCM pomoc na záchranu⁽⁵⁵⁾ francúzske orgány oznámili Komisii 18. februára 2002 navrhovanú pomoc na reštrukturalizáciu v prospech SNCM. Toto opatrenie spočívalo v rekapitalizácii SNCM prostredníctvom jej materskej spoločnosti CGMF o 76 miliónov EUR, z čoho 46 miliónov EUR predstavovalo náklady na reštrukturalizáciu⁽⁵⁶⁾. Toto zvýšenie kapitálu malo za cieľ zvýšiť vlastné imanie SNCM z 30 miliónov EUR na 106 miliónov EUR.

(56) V súlade s usmerneniami z roku 1999 francúzske orgány predložili Komisii plán reštrukturalizácie⁽⁵⁷⁾ SNCM zameraný na týchto päť bodov:

i) zníženie počtu prepráv a prerozdelenie jej plavidiel medzi jednotlivé linky (zníženie počtu spojení na Korziku a posilnenie spojení s Magrebom)⁽⁵⁸⁾;

ii) zmenšenie jej flotily o štyri plavidlá, čo má priniesť 21 miliónov EUR hotovosti;

iii) prevod istých nehnuteľností;

iv) zníženie početného stavu zamestnancov⁽⁵⁹⁾ o asi 12 %, ktorým sa má spolu s primeranou mzdovou politikou zabezpečiť zníženie nákladov na posádky v priemere zo 61,8 milióna EUR v roku 2001 na [...] miliónov EUR od roku 2003 do roku 2006 a náklady na zamestnancov na pevnine z 50,3 milióna EUR v roku 2001 na [...] milióna EUR za rovnaké obdobie;

v) zrušenie dvoch jej dcérskych spoločností – *Compagnie Maritime Toulonnaise* a *Corsica Marittima*, ktorých ostatné činnosti by prevzala SNCM.

(57) Na základe pripomienok Komisie v rozhodnutí z 19. augusta 2002 francúzske orgány opisali vo svojom liste z 31. januára 2003 úpravy plánu reštrukturalizácie, ktoré boli vykonané v týchto bodoch:

- záväzky a presné údaje týkajúce sa mzdovej politiky,
- plán zníženia nákladov na nákup medzivstupov,
- záväzok, že SNCM nevyvolá cenovú vojnu so svojimi konkurentmi na Korzike.

(58) V tomto poslednom bode francúzske orgány spresňujú, že „SNCM prijala tento záväzok bezvýhradne, pretože sa

domnieva, že cenová vojna jej pričinením by nebola v súlade ani s jej strategickým postavením, ani s jej záujmom, pretože by viedla k poklesu jej príjmov, a nebola by v súlade ani s obvyklými postupmi a jej know-how“.

(59) Vo svojom pláne reštrukturalizácie francúzske orgány predložili Komisii podrobný finančný model na obdobie rokov 2002 – 2007 na základe mediánových predpokladov celého radu premenných⁽⁶⁰⁾. Predpokladané finančné údaje okrem iného naznačujú opätovné dosiahnutie kladných bežných výsledkov od roku 2003.

Tabuľka 1

Finančný model na obdobie rokov 2002 – 2007

(v miliónoch EUR)

	2000	2001	2002	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Realizovaný	Realizovaný	Plán	Realizovaný	Plán	Plán	Plán	Plán	Plán
Obrat	204,9	204,1	178	205,8	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Prevádzkové dotácie	85,4	86,7	74,5	77,7	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Bežný výsledok	- 14,7	- 5,1	1,2	- 5,8	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Čistý zisk	- 6,2	- 40,4	23	4,2	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Vlastné imanie	67,5	29,7	119	33,8	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Čisté finančné dlhy (okrem prenájomu)	135,8	134,5	67,7	144,8	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Finančné koeficienty					[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Bežný výsledok/Obrat + dotácie	- 5 %	- 2 %	0 %	- 2 %	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Vlastné imanie/zadlženosť vykázaná v súvahe	50 %	22 %	176 %	23 %	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Obrat v rokoch 2000, 2001 a 2002 podľa výročných správ SNCM za roky 2001 a 2002

(60) Kapitálový vklad 76 miliónov EUR a obnova prevádzkovej ziskovosti od roku 2003 mali podľa francúzskych orgánov zabezpečiť krátkodobé zvýšenie vlastného imania z úrovne okolo 30 miliónov EUR koncom roka 2001 na 120 miliónov EUR (2003), potom na [...] miliónov EUR na konci plánovaného obdobia (2006 – 2007). To by malo umožniť znížiť finančnú zadlženosť zo 145 miliónov EUR v roku 2002 na úroveň [...] až [...] miliónov EUR od roku 2003 do roku 2005. V posledných rokoch plánovaného obdobia sa počítalo so zvýšením zadlženosti spoločnosti kvôli obnove jedného alebo dvoch plavidiel v úplnom vlastníctve spoločnosti.

(61) Francúzske orgány zároveň predložili štúdiu citlivosti očakávaných výsledkov vo vzťahu k pracovným predpokladom týkajúcim sa dopravy na jednotlivých linkách. Jednotlivé simulácie dokazujú, že SNCM by sa podľa plánovaných scenárov mala opäť stať ziskovou.

4.1.2. *Určenie výšky rekapitalizácie*

- (62) Metóda určenia výšky rekapitalizácie, ktorú schválili francúzske orgány⁽⁶¹⁾, spočíva vo výpočte potreby financovania na základe priemerného pomeru celkových finančných dlhov a vlastného imania zisteného v roku 2000 u piatich európskych námorných spoločností. Napriek rozdielom v súvahách týchto spoločností priemer odsúhlasený francúzskymi orgánmi dosiahol 79 %. Francúzske orgány tvrdia, že finančné predpoklady na obdobie od roku 2002 do roku 2007 vedú k priemernému podielu finančných dlhov na vlastnom imaní 77 %, pričom vlastné imanie dosiahlo v roku 2007 sumu 169 miliónov EUR. Takáto výška vlastného imania sa mala dosiahnuť prostredníctvom rekapitalizácie v hodnote 76 miliónov EUR, ako aj úspech činností naplánovaných v pláne reštrukturalizácie.

4.2. **Opatrenia v čase po rekapitalizácii v roku 2002**4.2.1. *Úvodná poznámka*

- (63) Rekapitalizácia a plán reštrukturalizácie z roku 2002 nepriniesli očakávané výsledky a hospodárska a finančná situácia SNCM sa od roku 2004 výrazne zhoršila. K tomuto zhoršeniu prispeli tak vnútorné faktory (sociálne konflikty, nedostatočné a neskoré uskutočňovanie cieľov produktivity, pokles trhových podielov), ako aj vonkajšie faktory nezávislé od SNCM (malá príťažlivosť destinácie Korzika, nadobudnutie trhových podielov spoločnosťou CFF, chyby v riadení zo strany štátu⁽⁶²⁾, ako aj zvýšenie nákladov na palivá.
- (64) Bežný výsledok SNCM takto dosiahol – 32,6 milióna EUR v roku 2004 a – 25,8 milióna EUR v roku 2005. Samotný čistý výsledok predstavoval – 29,7 milióna EUR v roku 2004 a – 28,8 milióna EUR v roku 2005.
- (65) Zhoršenie hospodárskej a finančnej situácie SNCM primálo francúzske orgány k tomu, aby postúpili aktíva nad rámec toho, čo bolo stanovené v pláne reštrukturalizácie z roku 2002 a požadované rozhodnutím z roku 2003, a aby začali uplatňovať postup hľadania súkromných partnerov.

Tabuľka 2

Zoznam aktív, ktoré SNCM postúpila od roku 2002⁽⁶³⁾

	Čistý výnos z prevodov	Dátum
Prevody navrhované v oznámení z roku 2002 (v EUR)	25 165 000	
Aliso (ako náhrada za Asco v súlade s rozhodnutím Komisie z 8. septembra 2004)	[...]	30. 9. 2004
Napoléon	[...]	6. 5. 2002
Monte Rotondo	[...]	31. 7. 2002
Liberté	[...]	27. 1. 2003
Komplex nehnuteľností Schuman	[...]	20. 1. 2003
Dodatočné prevody uložené Komisiou v rozhodnutí z 9. júla 2003 (v EUR)	5 022 600	
SCI Espace Schuman	[...]	24. 6. 2003
Southern Trader	[...]	22. 7. 2003
Someca	[...]	30. 4. 2004
Amadeus	[...]	12. 10. 2004
CCM	[...] (!)	—

	Čistý výnos z prevodov	Dátum
Dodatočné prevody, ku ktorým došlo v čase po rozhodnutí prijatom v júli 2003 (v miliónoch EUR)	12,6	
Asco	[...]	24. 5. 2005
Sud Cargos	[...]	15. 9. 2005
Predaj bytov z bytového fondu SNCM (v ktorých predtým bývali zamestnanci SNCM)	[...]	september 2003 až 2006
Spolu (v miliónoch EUR)	42,385	
(1) [...]		

4.2.2. Opatrenia po rekapitalizácii z roku 2002

(66) Po skončení otvoreného, transparentného a nediskriminačného výberového konania⁽⁶⁴⁾ konečne došlo 13. októbra 2005 k dohode medzi štátom, BCP a VT vo veľmi zložitom sociálnom a finančnom kontexte. VT je tak priemyselným prevádzkovateľom SNCM (28 % podiel), kým BCP je referenčným akcionárom s 38 % podielom. Štát sa zaviazal najmä voči zamestnancom, že zostane 25 % akcionárom spoločnosti⁽⁶⁵⁾. BCP a VT zostavili pre SNCM obchodný plán, ktorý bol Komisii oznámený 7. apríla 2006.

Obsah Spoločného vyhlásenia o úmysle

(67) Spoločné vyhlásenie o úmysle, na základe ktorého sa 75 % imania SNCM postúpilo súkromným nadobúdateľom, bolo medzi stranami (BCP, VT a CGMF) podpísané 16. mája 2006.

(68) V oddiele II Spoločného vyhlásenia o úmysle sa ustanovuje, že CGMF sa zaväzuje schváliť, upísať a úplne zaplatiť zvýšenie kapitálu SNCM v celkovej výške 142,5 miliónoch EUR.

(69) Po zvýšení základného imania sa predpokladá, že základné imanie SNCM sa zníži prostredníctvom zrušenia akcií, aby sa dosiahla jeho minimálna výška, ktorú stanovuje zákon pre akciovú spoločnosť, ktorá nevyzýva k úsporám.

(70) CGMF sa zaväzuje, že na doplnenie zvýšenia základného imania poskytne SNCM sumu 38,5 milióna EUR vo forme kontokorentného úveru. Tento kontokorentný úver, ktorý sa SNCM vyplatí do rúk správcu majetku (banka CIC), je určený na financovanie časti tzv. nákladov na „dobrovoľné odstupné“, ktoré by mali doplniť príslušné čiastky v zmysle zákonných a zmluvných ustanovení v prípade, že nadobúdatelia⁽⁶⁶⁾ uskutočnia plán na zníženie počtu zamestnancov. Vyplatenie ďalších náhrad okrem náhrad, ktoré sa majú vyplatiť podľa zákonných a zmluvných ustanovení, sa uskutoční individuálne v konkrétnych prípadoch zamestnancov, ktorí

odišli z podniku a ktorých pracovná zmluva bola zrušená.

(71) V súvislosti s týmito operáciami je v oddiele III Spoločného vyhlásenia úmyslu ustanovené, že CGMF postúpi súkromným nadobúdateľom svoje akcie predstavujúce 75 % akcií tvoriacich základné imanie spoločnosti a [...] určený na financovanie časti sociálneho plánu, ktorý presahuje zmluvné a zákonné povinnosti.

(72) V oddiele III Spoločného vyhlásenia o úmysle sa predpokladá aj spoločné a súbežné upísanie nadobúdateľmi a CGMF nových akcií v celkovej výške 35 miliónov EUR a vkladu vo výške 8,75 milióna EUR na bežný účet zo strany BCP/VT poskytnutého SNCM so zreteľom na jeho potreby likvidity. V odseku III.2.7 Spoločného vyhlásenia o úmysle je ustanovené, že hodnota akcií CGMF sa v každom okamihu rovná súčtu ich počiatočnej menovitej hodnoty a [...] % splatenej menovitej hodnoty, ktorý sa vynásobí $J/365$, kde J je počet dní od dátumu realizácie, od čoho sa odpočíta akákoľvek prijatá suma (napríklad dividendy). Tieto pravidlá sa neuplatňujú v prípade súdnej likvidácie spoločnosti alebo súdneho vyrovnania.

(73) Spoločné vyhlásenie o úmysle (oddiel III.5) obsahuje doložku o zrušení prevodu SNCM, na ktorú si môžu súčasne uplatniť právo nadobúdatelia v prípade, že nastane niektorá z nasledujúcich udalostí, za predpokladu, že bude mať za následok ohrozenie dôveryhodnosti ich obchodného plánu a životaschopnosti spoločnosti:

— nepridelenie zmluvy o udelení oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby v oblasti zabezpečovania námorného spojenia s Korzikou na obdobie od 1. januára 2007 [...],

— akékoľvek zamietavé rozhodnutie Európskej Komisie alebo rozsudok Súdu alebo Súdneho dvora, ako sú zamietnutie operácie alebo uloženie podmienok majúciich podstatný vplyv na hodnotu spoločnosti, [...].

- (74) V oddiele VII Spoločného vyhlásenia o úmysle sa ustanovuje, že CGMF prevezme časť sociálnych záväzkov SNCM v oblasti nákladov na poisťovne jej dôchodcov vo výške vyčíslenej na približne 15,5 milióna EUR dňom prevodu vlastníctva spoločnosti.
- (75) Pravidlá riadenia spoločnosti sú presne určené v oddiele IV Spoločného vyhlásenia o úmysle. Dohodlo sa, že sa zmení spôsob riadenia SNCM, ktorá sa zmení na akciovú spoločnosť s predstavenstvom a dozornou radou. Dozornú radu bude tvoriť 10 a potom 14 členov. Funkcia predsedu sa na prechodnú dobu udelí zástupcovi štátu. V prípade, že sa oprávnenie na prevádzkovanie verejnej služby udelí SNCM, predsedu dozornej rady nahradí zástupca BCP. Úlohou predstavenstva je zasa zabezpečiť prevádzkové riadenie SNCM.
- (76) Dňa 26. mája 2006 francúzska vláda schválila prevod SNCM rovnako ako uvedené opatrenia.

Opatrenia

- (77) So zreteľom na uvedené Spoločné vyhlásenie o úmysle obsahuje tri druhy štátnych opatrení, ktoré odôvodňujú preskúmanie z hľadiska schémy štátnej pomoci Spoločenstva:
- prevod 100 % SNCM za zápornú cenu 158 miliónov EUR (kapitálový vklad 142,5 miliónov EUR a prevzatie nákladov na poisťovne vo výške 15,5 miliónov EUR),
 - kontokorentný úver poskytnutý spoločnosťou CGMF vo výške 38,5 milióna EUR v prospech prepustených zamestnancov SNCM,
 - zvýšenie základného imania o 8,75 milióna EUR upísané CGMF spoločne a súbežne s vkladom 26,25 milióna EUR zo strany VT a BCP.

5. DOSAH TOHTO ROZHODNUTIA

- (78) Toto konečné rozhodnutie sa vzťahuje na opatrenia implementované Francúzskom v prospech SNCM od 18. februára 2002, čiže na:
- kapitálový vklad CGMF do SNCM v roku 2002 vo výške 76 miliónov EUR (z čoho 53,48 miliónov EUR za záväzky verejnej služby a zostatok ako pomoc na reštrukturalizáciu),
 - záporná predajná cena SNCM pre CGMF vo výške 158 milióna EUR,
 - vklad 8,75 milióna EUR zo strany CGMF,

— prevzatie spoločnosťou CGMF niektorých dodatočných sociálnych opatrení vo výške 38,5 milióna EUR.

- (79) Toto rozhodnutie sa nevzťahuje na skúmanie finančných náhrad, ktoré prijala alebo má prijať SNCM za záväzky verejnej služby za obdobie 2007 – 2013, na ktoré sa vzťahuje odlišný postup.

6. DÔVODY, KTORÉ VIEDLI K PRIJATIU ROZHODNUTÍ KOMISIE Z ROKU 2002 A 2006

6.1. Začatie konania vo veci formálneho zisťovania v roku 2002

- (80) Vo svojom rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania z 19. augusta 2002 Komisia tým, že SNCM priznala charakter podniku v ťažkostiach, vyjadrila pochybnosti o zlučiteľnosti oznámeného opatrenia s kritériami uvedenými v bode 3.2.2 usmernení z roku 1999 platných v tom čase.
- (81) Komisia vyslovila určité pochybnosti o pláne reštrukturalizácie so zreteľom na chýbajúcu analýzu príčin strát podniku. Komisia predovšetkým položila otázky týkajúce súvislosti medzi stratami a záväzkami verejnej služby, vplyvu politiky nákupu plavidiel SNCM na jej výsledovky a zamýšľaných opatrení na zvýšenie produktivity podniku.
- (82) Komisia okrem toho zdôraznila niektoré nedostatky plánu reštrukturalizácie, najmä absenciu konkrétnych opatrení na zníženie sumy medzispotreby a chýbajúcu zmienku o budúcej cenovej politike SNCM.
- (83) Komisia si zároveň položila otázku, či je metóda výpočtu schválená francúzskymi orgánmi vhodná na určenie výšky rekapitalizácie a pozastavila sa nad niektorými schválenými predpokladmi na zostavenie finančných simulácií.

6.2. Rozšírenie konania vo veci formálneho zisťovania v roku 2006

- (84) Rozhodnutím z 13. septembra 2006 sa Komisia rozhodla rozšíriť konanie vo veci formálneho zisťovania z roku 2002 na opatrenia ustanovené v rámci prevodu SNCM do súkromného vlastníctva.
- (85) So zreteľom na výzvu zo 7. apríla 2006 (pozri bod 17 tohto rozhodnutia) určenú francúzskym orgánom, aby preskúmali časť sumy kapitálového vkladu z roku 2002 z hľadiska judikátu vo veci *Altmark*, Komisia v tejto súvislosti hneď na začiatku vyslovila pochybnosti, či boli dodržané podmienky (najmä druhá a štvrtá) stanovené sudcom Spoločenstva v uvedenom rozsudku⁽⁶⁷⁾.

- (86) Vo svojom rozhodnutí z roku 2006 Komisia usúdila, že pokiaľ by sa táto suma považovala za pomoc zlučiteľnú v zmysle článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES, nová výška pomoci, ktorú treba posudzovať podľa usmernení o štátnej pomoci na reštrukturalizáciu, by mala byť 15,81 milióna EUR. Keďže výška pomoci na reštrukturalizáciu je údajne oveľa nižšia ako výška oznámená v roku 2002 a schválená v roku 2003, Komisia vyjadrila pochybnosti, či je vhodné zachovať všetky finančné vyrovnania uložené SNCM rozhodnutím z roku 2003.
- (87) Komisia zároveň vyjadrila pochybnosti, či boli dodržané podmienky uložené rozhodnutím z roku 2003, čiže zásada *price leadership* a podmienka týkajúca sa počtu spiatocných ciest na Korziku.
- (88) Pokiaľ ide o zápornú predajnú cenu SNCM, Komisia vyslovila pochybnosti o zlučiteľnosti rekapitalizácie štátom v čase pred prevodom SNMC so zásadou súkromného investora v trhovom hospodárstve. Komisia predovšetkým vyjadrila pochybnosti o právnej platnosti výpočtu nákladov na likvidáciu, ktoré by štát, ktorý je akcionárom, bol povinný zaplatiť v prípade likvidácie SNCM.
- (89) Komisia spochybnila skutočnosť, že finančné opatrenia možno odôvodniť usmerneniami o pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu.
- (90) Ďalej vyjadrila pochybnosti, či pri druhej rekapitalizácii vo výške 8,75 milióna EUR boli dodržané zásady súbežnosti súkromného a verejného investovania a rovnaké upisovacie podmienky v zmysle judikátu.
- (91) Komisia nakoniec vyjadrila pochybnosti, či dodatočné sociálne opatrenia pomoci osobe vo výške 38,5 milióna EUR môžu predstavovať nepriame zvýhodnenie podniku. Zároveň poukázala na riziko rozporu so zohľadnením dodatočných náhrad za prepustenie zo zamestnania, ktoré považuje za súčasť rizík, ktoré znáša rozumný investor.
- (92) V liste zo 7. apríla 2006 a vo vysvetleniach predložených na základe rozhodnutia z roku 2006 francúzske orgány vyzývajú Komisiu, aby rozhodla, že časť sumy, o ktorú bolo zvýšené základné imanie v roku 2002, t. j. 53,48 milióna EUR, nepredstavuje vzhľadom na svoj charakter „náhrady za verejnú službu“ za obdobie rokov 1991 – 2001 štátnu pomoc z hľadiska judikátu vo veci *Altmark*, keďže v tomto prípade sú naozaj splnené všetky štyri podmienky stanovené v uvedenom judikáte.
- (93) Pokiaľ ide osobitne o druhú podmienku z rozsudku vo veci *Altmark*, francúzske orgány zdôrazňujú, že v zmysle rozsudku vo veci *Altmark* možno vopred objektívne a transparentne stanoviť iba parametre výpočtu. V súvislosti s týmto prípadom spresňujú, že suma 53,48 milióna EUR bola vyplatená v novembri 2003 na základe parametrov výpočtu stanovených v čase pred predmetným obdobím (1991 – 2001) ⁽⁶⁸⁾.
- (94) Preto podľa Francúzska skutočnosť, že k úhrade na základe prehodnotenia podhodnotenej náhrady došlo *a posteriori*, nespochybňuje jej záver, že parametre výpočtu, na základe ktorých sa vypočítala náhrada 53,48 milióna EUR, boli zreteľne stanovené objektívne a transparentne pred tým, ako sa splnili úlohy verejnej služby.
- (95) Pokiaľ ide o štvrtú podmienku v rozsudku *Altmark*, francúzske orgány sa domnievajú, že táto podmienka sa vzťahuje na spoločnosť poverenú úlohou verejnej služby, ktorá spĺňa kritériá dobrého priemerného manažéra, ale naopak neodkazuje na žiadnu požiadavku minimálnej alebo priemernej ziskovosti predmetnej spoločnosti.
- (96) V tejto súvislosti sa francúzske orgány nazdávajú, že v prípade SNCM môže existovať „domnienka dobrého riadenia“ v období od roku 1991 do roku 2001, a že žiadna „domnienka zlého riadenia“ nesmie byť voči nej použitá len kvôli tomu, že v období rokov 1991 – 2001 utrpela finančné straty. Podľa francúzskych orgánov by sa straty SNCM nemali považovať za dôsledok zlého riadenia, ale nepružnosti zmlúv uzavretých v rokoch 1991 a 1996 a náhleho rozvratu trhu, na ktorom sa táto spoločnosť etablovala a ktorý nastal v dôsledku jej prechodu z monopolného postavenia do vysoko konkurenčného prostredia. SNCM sa preto údajne správala ako priemerne dobre riadený podnik.
- (97) Francúzsko zdôrazňuje, že verejný prevádzkovateľ bol jedinou spoločnosťou, ktorá je schopná plniť tieto povinnosti z hľadiska ročnej pravidelnosti a frekvencie služby, a to i napriek nástupu v roku 1996 súkromného prevádzkovateľa, ktorý prevádzkoval iba určité linky počas vrcholovej sezóny. Vraj *stricto sensu* neexistuje žiadna spoločnosť, ktorej náklady môžu slúžiť ako základ pri zisťovaní, či výška náhrady poskytnutej SNCM presahuje alebo nepresahuje náklady, ktoré nevyhnutne vznikli v súvislosti s plnením záväzkov verejnej služby. Preto je podľa francúzskych orgánov mimoriadne ťažké uskutočniť porovnanie štruktúry nákladov SNCM so štruktúrou nákladov iných námorných spoločností vzhľadom na špecifiká činnosti SNCM a na trh, na ktorom pôsobí.

7. STANOVISKO FRANCÚZSKYCH ORGÁNOV

7.1. K rekapitalizácii z roku 2002

7.1.1. K sume 53,48 milióna EUR z hľadiska judikátu vo veci *Altmark*

7.1.1.1. Splnenie štyroch kritérií stanovených v rozsudku vo veci *Altmark*

- (92) V liste zo 7. apríla 2006 a vo vysvetleniach predložených na základe rozhodnutia z roku 2006 francúzske orgány vyzývajú Komisiu, aby rozhodla, že časť sumy, o ktorú bolo zvýšené základné imanie v roku 2002, t. j. 53,48 milióna EUR, nepredstavuje vzhľadom na svoj charakter

- (98) Napriek tomu, že prakticky nemožno nájsť spoločnosť, ktorá by mohla slúžiť ako referenčná hodnota, Francúzsko sa domnieva, že pri výmenách informácií s Komisiou, ktoré sa uskutočnili v roku 2005 a 2006, vyvinulo úsilie o poskytnutie objektívnych a preukázateľných informácií, ktoré umožňujú preukázať charakter „priemerného, dobre riadeného a primerane vybaveného podniku“ SNCM a potvrdiť, že štvrté kritérium stanovené v rozsudku vo veci *Altmark* je splnené⁽⁶⁹⁾.
- (99) Francúzsko sa ďalej domnieva, že porovnanie opierajúce sa o dostupné údaje o štruktúre nákladov CFF a štruktúre nákladov SNCM ani v najmenšom neodporuje domnienke dobrého riadenia, najmä preto, lebo tieto údaje vôbec neumožňujú zohľadniť nezanedbateľnú časť nákladov na činnosť verejnej služby v oblasti dopravy tovaru.
- (100) Francúzsko tvrdí, že v prípade, ako je tento, sa možno domnievať, že judikáturu, ktorá viedla k rozsudku vo veci *Altmark* (a najmä rozsudok bo veci *Ferring*), treba chápať ako overenie samotnej neexistencie nadmernej náhrady. V tomto ohľade francúzske orgány vysvetľujú, že poskytnuté dotácie nepresiahli skutočné náklady SNCM súvisiace so záväzkami verejnej služby, ktorými je poverená, ako Komisia uviedla vo svojom rozhodnutí z 30. októbra 2001⁽⁷⁰⁾.
- (101) Francúzske orgány napokon tvrdia, že skutočnosť, že judikát vo veci *Altmark* sa vzťahuje na zmluvu o udelení oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby na obdobie rokov 2002 – 2006, by mala prispieť k vyvráteniu pochybností o uplatniteľnosti tohto judikátu na náhrady nákladov na verejnú službu za obdobie od roku 1991 do roku 2001. Podľa Francúzska majú totiž náhrady priznané od roku 1991 do roku 2001 a od roku 2002 do roku 2006 rovnaký charakter, pretože parametre ich vymedzenia, t. j. náročné požiadavky verejnej služby, existencia jediného podniku, ktorý by bol schopný vziať ich na seba a schéma zohľadnenia prevádzkových nákladov sú rovnaké.
- (102) Francúzsko nakoniec dospelo k záveru, že existencia záväzkov verejnej služby je spolu s neexistenciou nadmernej náhrady za obdobie rokov 1991 – 2001 dôkazom toho, že boli splnené všetky štyri podmienky stanovené v rozsudku vo veci *Altmark*.

7.1.1.2. Zlučiteľnosť sumy 53,48 milióna EUR v zmysle článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES

- (103) Ak by Komisia dospela k záveru, že toto opatrenie predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, francúzske orgány sa domnievajú, že toto samostatné opatrenie nezávislé od plánu reštrukturalizácie z roku 2002 je zlučiteľné so spoločným trhom

v zmysle článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES, pretože tento základ zlučiteľnosti nebol Súdom prvého stupňa v jeho rozsudku z roku 2005 spochybnený.

- (104) Francúzske orgány tvrdia na tom, že v tomto prípade je predmetná suma opatrením, ktoré nemožno posudzovať v zmysle usmernení o pomoci na reštrukturalizáciu z roku 1999 alebo z roku 2004, a najmä by sa nemalo brať do úvahy práve pri posudzovaní podmienok stanovených v pláne z roku 2002. Podľa Francúzska totiž usmerneniami o pomoci na reštrukturalizáciu z roku 2004 (bod 68) nemožno odôvodniť zahrnutie 53,48 milióna EUR do pomoci na reštrukturalizáciu.
- (105) V tejto súvislosti Francúzsko tvrdí, že suma 53,48 milióna EUR predstavujúca náhrady za verejnú službu za obdobie rokov 1991 až 2001 nie je opatrením poskytnutým počas reštrukturalizácie, či už v spojitosti s plánom reštrukturalizácie oznámeným v roku 2002 alebo aktualizovaným plánom, ale opatrením, ktoré predchádzalo predmetným plánom reštrukturalizácie. Francúzske orgány okrem toho presadzujú názor, že opatrenie zamerané na náhradu spoločnostiam nákladov súvisiacich s ich záväzkami verejnej služby, nemá charakter pomoci na reštrukturalizáciu, ako je vymedzená v usmerneniach.
- (106) Francúzske orgány sa domnievajú, že aj keď táto suma bola oznámená v rámci celkovej finančnej injekcie, ktorá je súčasťou pomoci na reštrukturalizáciu, Komisia nie je viazaná kvalifikáciou opatrení zo strany členských štátov, ale naopak, v prípade potreby jej prislúcha povinnosť prekvalifikovať opatrenie tak, že nepredstavuje štátnu pomoc, alebo naopak prekvalifikovať ho na opatrenie štátnej pomoci, aj keď ho predmetný členský štát takto neprezentoval.

7.1.2. K oznámenému zostatku pomoci na reštrukturalizáciu

- (107) So zreteľom na uvedené sa Francúzsko nazdáva, že pokiaľ sa suma 53,48 milióna EUR posudzuje tak, že neobsahuje prvky pomoci alebo sa kvalifikuje ako pomoc zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES, výška pomoci, ktorú treba považovať za pomoc na reštrukturalizáciu v zmysle oznámenia z roku 2002, by mala byť nie 76 miliónov EUR, ale 15,81 milióna EUR.

7.2. K opatreniam z obdobia po rekapitalizácii v roku 2002

- (108) Na úvod Francúzsko pripomína, že závažnosť sociálnych nepokojov v roku 2004/2005 a zhoršenie hospodárskej a finančnej situácie SNCM primáli štát, ktorý je akcionárom, k tomu, aby v januári 2005 vyhlásil výberové konanie na súkromných investorov a vykonal naliehavé opatrenia (najmä prevod Asco a podiel v Sud Cargos⁽⁷¹⁾).

7.2.1. K zápornej predajnej cene SNCM

- (109) V súlade s judikatúrou Spoločenstva v tejto oblasti francúzske orgány vyzývajú Komisiu, aby rozhodla, že záporná predajná cena SNCM 158 milióna EUR neobsahuje žiadne opatrenie, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, pretože francúzsky štát sa vraj správal ako súkromný investor v trhovom hospodárstve.
- (110) Na úvod Francúzsko upozorňuje, že konečná cena 158 miliónov EUR, ktorá je nižšia ako záporná cena, ktorú spočiatku požadovali nadobúdatelia na základe svojho auditu SNCM, je výsledkom vyjednávania o prevode väčšinového podielu, ktoré sa uskutočnilo v rámci otvorenej, transparentnej a nediskriminačnej verejnej súťaže a z tohto pohľadu je naozaj trhovou cenou.
- (111) Francúzsko sa domnieva, že keďže sa hľadanie tohto súkromného partnera spoločnosťou SNCM uskutočnilo formou otvorenej, transparentnej a nediskriminačnej verejnej súťaže, na konci ktorej bola schválená najlepšia ponuka, predajná cena je trhovou cenou.
- (112) Podľa francúzskych orgánov sa prevod za zápornú cenu 158 miliónov EUR uskutočnil za podmienok, ktoré sú pre štát najvýhodnejšie, v súlade s judikatúrou Spoločenstva a rozhodovacími postupmi Komisie, a preto neobsahuje žiadny prvok pomoci. Francúzsko sa domnieva, že táto záporná cena je nižšia ako náklady na likvidáciu, ktoré by štát musel znášať v prípade likvidácie podniku.
- (113) Tento záver sa údajne vyskytuje tak pri uplatnení prístupu založenom na judikáte Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (ďalej len judikát vo veci Gröditzter⁽⁷³⁾), ako aj pri uplatnení prístupu spočívajúceho na analýze skutočných nákladov na likvidáciu SNCM (rozhodnutie ABX⁽⁷³⁾).
- (114) Pokiaľ ide o prvý spôsob založený na judikáte vo veci Gröditzter, Francúzsko vysvetľuje, že tento rozsudok vraj potvrdil posúdenie Komisie v rozhodnutí z 8. júla 1999, v ktorom sa uvádza, že „iba likvidačnú hodnotu [...] aktív, [...], treba zohľadniť ako náklad na likvidáciu“⁽⁷⁴⁾.
- (115) V tejto súvislosti správy od CGMF⁽⁷⁵⁾ a Oddo-Hastings⁽⁷⁶⁾ odhadujú likvidačnú hodnotu aktív k 30. septembru 2005⁽⁷⁷⁾ na najmenej [...] miliónov EUR.
- (116) Následkom toho, pokiaľ štát ako majiteľ a akcionár spoločnosti ručí za dlhy spoločnosti len do výšky likvidačnej hodnoty jej aktív (judikát vo veci Hytasa⁽⁷⁸⁾), Francúzsko tvrdí, že likvidačná hodnota aktív spoločnosti odhadovaná na najmenej [...] miliónov EUR je oveľa vyššia ako záporná predajná cena 158 miliónov EUR.
- (117) K druhej metóde Francúzsko uvádza, že z rozhodnutia Komisie o štátnej pomoci, ktorý zaviedlo Belgicko v prospech ABX Logistics, v ktorom Komisia preskúmala zápornú predajnú cenu, ktorá má v tomto prípade charakter trhovej ceny, tak, že porovnávala náklady, ktoré by štát, ktorý je akcionárom, skutočne znášal v prípade likvidácie po dohode alebo súdnej likvidácie, ako ich znalecky posúdil tretí nezávislý subjekt. Podľa Francúzska Komisia uznáva v tomto rozhodnutí predovšetkým platnosť určitých nákladov, ktoré môžu vyplývať zo žaloby o vyrovnanie pasív zo strany veriteľov alebo z likvidácie v ostatných odvetviach skupiny likvidujúcej svoju dcérsku spoločnosť.
- (118) Na základe uvedených správ CGMF a Oddo-Hastings sa francúzske orgány domnievajú, že všetky skutočné náklady, ktoré mala znášať Francúzska republika ako akcionár, by mali byť k 30. septembru 2005 [...] až [...] miliónov EUR.
- (119) Tento spôsob zohľadňuje najmä riziko, že francúzsky štát by bol vyzvaný, aby „vyrovnal pasíva“, keby ho súd mal považovať za riadiaci subjekt de facto SNCM. Francúzske orgány sa nazdávajú, že riziko žaloby o vyrovnanie pasív nemožno odstrániť predovšetkým z hľadiska precedensu, o ktorom rozhodol kasačný súd vo Francúzsku⁽⁷⁹⁾. Francúzske orgány vo viacerých listoch určených Komisii zastávali názor, že predpoklad odsúdenia štátu národným sudcom na uhradenie pasív spoločnosti, ktorú riadi, je viac ako pravdepodobný scenár, ktorý treba zohľadniť vo výpočte skutočných nákladov na prípadnú likvidáciu SNCM.
- (120) K 30. septembru 2005 je údajne zostatková hodnota aktív SNCM (t. j. [...] miliónov EUR) po splatení prednostných dlhov [...] miliónov EUR. Ostatné nákladové položky zohľadňované v súvislosti so žalobou o vyrovnanie pasív proti štátu zahŕňajú najmä náklady na vypovedanie hlavných zmlúv o prevádzkovaní, náklady spojené so zrušením podmienok prenájmu lodí a splatenie nezaistených dlhov, čo vraj vedie k nedostatku aktív vo výške [...] miliónov EUR. Francúzske orgány sa domnievajú, že štát by bol odsúdený na uhradenie od [...] do [...] % tejto sumy.
- (121) Okrem toho, francúzske orgány sa nazdávajú, že vzhľadom na vzťah závislosti medzi štátom a SNCM podľa iného francúzskeho judikátu⁽⁸⁰⁾ mohla likvidácia spoločnosti priviesť sudcu k tomu, aby nariadil vyplatenie náhrady škody zamestnancom. Vzhľadom na tento judikát sa francúzske orgány domnievajú, že je viac ako pravdepodobné, že sudca by stanovil výšku dodatočnej náhrady škody na základe náhrad vyplatených v rámci sociálneho plánu predloženého v čase pred likvidáciou.

(122) Francúzsko, uplatniac na tento prípad judikát vo veci *Aspocomp*, sa domnieva, že štát by bol nútený zaplatiť dodatočnú náhradu škody za prepustenie zo zamestnania v celkovej výške od [...] do [...] miliónov EUR, čo by nakoniec viedlo k celkovým nákladom na likvidáciu k úhrade štátu od [...] do [...] miliónov EUR.

(123) Podľa tohto prístupu, analýza skutočných nákladov, ktorých úhradou bol poverený štát, ktorý je akcionárom, svedčí o tom, že náklady štátu na predaj SNCM za zápornú cenu 158 miliónov EUR sú nižšie ako skutočné náklady, ktoré by musel znášať v prípade súdnej likvidácie spoločnosti.

(124) Na záver francúzske orgány usudzujú, že túto sumu nemožno kvalifikovať ako štátnu pomoc.

7.2.2. K spoločnému kapitálovému vkladu akcionárov

(125) Francúzsko sa domnieva, že uskutočnením tohto kapitálového vkladu sa správalo ako rozumný investor, pretože vklad sa uskutočnil súbežne s vkladmi BCP a VT a vo vzťahu k nim je menšinový, a okrem toho dosahuje výnos z fixného kapitálu [...] % ročne, čo štát nezbavuje rizika súvisiaceho s plnením obchodného plánu. Francúzsko v tejto súvislosti vysvetľuje, že tento výnos z kapitálu je pre súkromného investora veľmi uspokojivý⁽⁸¹⁾. Spresňuje však, že v prípade súdneho vyrovnania alebo likvidácie SNCM alebo uplatnenia nadobúdateľmi doložky o zrušení by tento výnos nebol dosiahnutý.

7.2.3. K dodatočným sociálnym opatreniam (pomoc osobe)

(126) Francúzsko sa domnieva s odvolaním na rozhodovaciu prax Komisie, najmä na spis týkajúci sa *Société française de production* (francúzska audiovizuálna spoločnosť)⁽⁸²⁾, že toto financovanie predstavuje pomoc osobe, ktorá neprihá zisk podniku. Implementácia vďaka štátnym prostriedkom dodatočných sociálnych opatrení v prospech osôb prepustených zo zamestnania, bez toho aby sa týmito opatreniami zamestnávateľovi znížili jeho obvyklé náklady, vraj patrí do oblasti sociálnej politiky členských štátov a nepredstavuje štátnu pomoc.

7.2.4. Záver

(127) Keby však Komisia mala kvalifikovať všetky nové opatrenia alebo ich časť ako štátnu pomoc, Francúzsko upozorňuje Komisiu na to, že nové opatrenia zabezpečujúce obnovu životaschopnosti SNCM by umožnili udržať hospodársku súťaž na predmetnom trhu, najmä na trhu zabezpečovania dopravného spojenia s Korzikou. Táto skutočnosť je podľa Francúzska jednou zo zásad usmernení týkajúcich sa záchrany podniku v ťažkostiach, ako ho v tomto spise pripomína Komisia (odsek 283 zrušeného rozhodnutia) a Súd prvého stupňa vo svojom rozsudku z 15. júna 2005. Tento súd

osobitne pripomína, že Komisia sa pri plnení svojej širokej posudzovacej právomoci mohla domnievať, že prítomnosť podniku je nevyhnutná na to, aby sa predišlo vzniku posilnenej oligopolnej štruktúry predmetných trhov.

(128) Pokiaľ ide o určenie prípadných vyrovnaní, ktoré sa majú uložiť SNCM, Francúzsko je toho názoru, že Komisia zohľadňuje štruktúru trhu. V tomto smere zníženie kapacít SNMC posilňuje postavenie CFF na trhu zabezpečovania dopravného spojenia s Korzikou⁽⁸³⁾, ktoré je už aj tak dominantné.

(129) Podľa francúzskych orgánov plán reštrukturalizácie v aktualizovanom znení spĺňa kritériá zlučiteľnosti, ktoré Komisia sformulovala v usmerneniach z roku 1999 a 2004. Všetky opatrenia vysvetlené v kontexte privatizácie SNCM vraj zároveň umožňujú obnoviť od roku 2009 dlhodobú životaschopnosť SNCM a obmedzujú sa minimum, ktoré je nevyhnuté na obnovu životaschopnosti.

7.3. K odstráneniu obmedzení uložených zrušeným rozhodnutím z roku 2003

(130) Francúzske orgány na jednej strane pripomínajú, že všetky podmienky uložené rozhodnutím z roku 2003 boli za obdobie rokov 2003 – 2006 splnené. Na druhej strane sa francúzske orgány domnievajú, že tieto opatrenia už nie sú potrebné na to, aby hospodárska súťaž nebola narušená a že ich zachovanie je v rozpore so zásadou proporcionality vo vzťahu k obmedzeniu výšky pomoci na reštrukturalizáciu, odteraz zníženej na 15,81 milióna EUR. Francúzske orgány sa predovšetkým nazdávajú, že treba zrušiť podmienky, ktoré by sa ešte mohli uplatniť, t. j. podmienky týkajúce sa zákazu modernizácie flotily SNCM, zásady *price leadership* v oblasti cien a zachovania určitého počtu frekvencií spojení.

8. PRIPOMIENKY ZAJINTERESOVANÝCH STRÁN

8.1. K rozhodnutiu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania z roku 2002

8.1.1. Pripomienky Corsica Ferries (CFF)

(131) CFF, ktorá najprv spochybňuje, že SNCM je podnik v ťažkostiach v zmysle usmernení⁽⁸⁴⁾, pochybuje o schopnosti SNCM stať sa ziskovou na nedotovaných linkách. CFF ďalej konštatuje, že na rozdiel od toho, čo sa uvádza v pláne reštrukturalizácie⁽⁸⁵⁾, spojenie s Livornom je stále zabezpečované.

(132) Pokiaľ ide o zníženie nákladov, CFF vyjadruje poľutovanie nad tým, že nemá prístup k istým údajom z plánu reštrukturalizácie, ku ktorému sa jej zástupcovia kriticky vyjadřili⁽⁸⁶⁾.

(133) CFF je toho názoru, že výpočet francúzskych orgánov, ktorý viedol k sume 76 miliónov EUR, je čisto fiktívny⁽⁸⁷⁾ a pomer celkových finančných dlhov a vlastného imania 79 % vyčíslený francúzskymi orgánmi jej pripadá nadsadený⁽⁸⁸⁾. Pokiaľ ide o podiely SNCM, CFF poznamenáva, že niektoré dcérske spoločnosti nie sú činnosťami námornej spoločnosti prospešné⁽⁸⁹⁾.

(134) Napokon podľa CFF má navrhovaná pomoc za cieľ obísť nariadenie o kabotáži a urobiť nezmyselnou verejnú súťaž vyhlásenú na zabezpečovanie dopravného spojenia s Korzikou z Marseille. CFF trvá na tom, že plánovaná pomoc nakoniec neumožní agresívnejšiu obchodnú ponuku zo strany SNCM. Navrhuje, aby sa pomoc na reštrukturalizáciu poskytla až v roku 2007 a iba v prípade, že SNCM neuspje v budúcej verejnej súťaži v roku 2006, čo je podľa nej jediný scenár, ktorý by naozaj dostal verejnú námornú spoločnosť do ťažkostí.

8.1.2. Pripomienky skupiny Stef-TFE⁽⁹⁰⁾

(135) Skupina Stef-TFE zdôrazňuje, že podiely SNCM v CMN treba posudzovať ako čisto finančné aktíva. Podľa skupiny Stef-TFE sú CMN a SNCM nezávislé a konkurujúci si v prípade iných liniek, ako sú linky z Marseille, aj keď sú obidve spoločne zmluvnými stranami zmluvy o udelení oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby.

(136) V liste sa uvádza, že skupina Stef-TFE by sa zaviazala „odkúpiť všetky alebo časť podielov SNCM v CMN, a najradšej všetky“, ktorých hodnotu odhaduje na 15 až 17 miliónov EUR, keby Komisia určila za podmienok, ktoré by mohla uložiť vo svojom konečnom rozhodnutí, že „takýto prevod je nevyhnutný pre skutočnú vyváženosť plánu reštrukturalizácie“.

8.1.3. Pripomienky zástupcov miestnych samospráv

(137) Starosta mesta Marseille, predseda generálnej rady v *Bouches-du-Rhône* a predseda regionálnej rady v *Provence-Alpes-Côte d'Azur* zdôrazňujú hospodársku dôležitosť SNCM v regionálnom hospodárstve.

(138) Predseda regionálnej rady z *Provence-Alpes-Côte d'Azur* dodáva, že podmienky potrebné na to, aby plán reštrukturalizácie SNCM zaručil životaschopnosť podniku, považuje za splnené.

(139) Predseda výkonnej rady Korzického zhromaždenia predložil uznesenie z uvedeného zhromaždenia zo dňa 18. decembra 2002, v priebehu ktorého Korzické zhromaždenie vydalo „kladné stanovisko“ k návrhu rekapitalizácie SNCM.

8.1.4. Pripomienky Dopravného úradu Korziky (*Office des Transports de Corse – OTC*)

(140) Dopravný úrad Korziky (OTC)⁽⁹¹⁾ zdôrazňuje, že vo verejnej súťaži na zmluvu o udelení oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby bola predložená iba jedna ponuka, t. j. ponuka skupiny CMN a SNCM. V záujme zachovania kvalitného a spoľahlivého dopravného spojenia územná samospráva Korziky zahrnila do svojej zmluvy vyrovnávacie alebo opravné finančné mechanizmy zohľadňujúce efektívnosť a spoľahlivosť služieb. Nakoniec pripomína, že územná samospráva Korziky zohľadnila vývoj ponuky na zabezpečovanie dopravného spojenia z prístavov kontinentálneho Francúzska od roku 1996 tak, aby záväzky verejnej služby obmedzila na samotné dopravné spojenia z Marseille.

(141) OTC tiež uvádza, že keďže SNCM je v súčasnosti jedinou spoločnosťou, ktorá je schopná splniť požiadavky zmluvy, pokiaľ ide o dopravu osôb, jej zánik „by mal ísť za následok výrazné zníženie objemu služieb“. Okrem toho pripomína význam SNCM pre hospodárstvo Korziky.

8.2. K rozhodnutiu o rozšírení konania z roku 2006

8.2.1. Pripomienky Corsica Ferries (CFF)

(142) CFF zdôrazňuje výšku predmetných finančných čiastok, ich neprimeranosť vo vzťahu k obratu SNCM a skutočnosť, že boli SNCM vyplatené skôr, ako sa Komisia vyjadrila k ich kvalifikácii v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(143) CFF upozorňuje Komisiu, že podpora francúzskeho štátu určená SNCM má z hľadiska rozvoja CFF strategický charakter. Tieto neschválené opatrenia údajne SNCM umožňujú uplatňovať veľmi agresívnu cenovú politiku na linkách, na ktorých má CFF svoje postavenie už 10 rokov a prvýkrát od svojho zriadenia prišla o trhové podiely.

(144) CFF sa domnieva, že existujú alternatívne možnosti k pôsobeniu SNCM na všetkých predmetných linkách v rámci udeleného oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby (OPVS) a mimo neho, ktoré by priniesli mnohé výhody tak SNCM, ako aj konkurencii vo všeobecnosti. Pokiaľ ide o OPVS⁽⁹²⁾, CFF sa nazdáva, že SNCM musí znížiť svoju ponuku dopravných spojení prevádzkovaných na základe udeleného OPVS, aby nedošlo k tomu, že bude zneužívať svoje dominantné postavenie na tomto trhu s cieľom uchrániť sa pred novými investormi a zaviesť nákladnejší sociálny plán obmedzený na 120 sezónnych pracovných miest bez toho, aby musela zrušiť pracovné zmluvy na dobu neurčitú. Pokiaľ ide o linky prevádzkované mimo udeleného OPVS, CFF navrhuje, aby SNCM stiahla jedno sezónne pravidlo.

8.2.1.1. K rekapitalizácii v roku 2002

- (145) Pokiaľ ide o sumu 53,48 milióna EUR, CFF sa pozastavuje nad otázkou jej prípadného dvojitého započítania pri výpočte náhrady 787 milióna EUR schválenej rozhodnutím Komisie z roku 2001.
- (146) CFF sa domnieva, že napriek tomu, že judikát *Altmark* bol vynesený v čase po podpise zmluvy o udelení OPVS, náhrady vyplatené v rámci tejto zmluvy sa musia preskúmať z hľadiska kritérií stanovených v uvedenom rozsudku. V tomto ohľade sa CFF nazdáva, že kritériá *Altmark* nie sú, až na jedno kritérium, splnené.
- (147) Pokiaľ ide o štvrté kritérium *Altmark*, CFF zdieľa pochybnosti Komisie, či SNCM možno považovať za dobre riadený a primerane vybavený podnik. V tejto súvislosti upozorňuje Komisiu, že takmer 50 % strát SNCM je údajne sústredených do obdobia od roku 2000 do roku 2001, čo vraj vyvoláva domnienku, že straty SNCM nesúvisia výlučne so záväzkami verejnej služby.
- (148) Pokiaľ ide o možnosť posúdiť túto sumu z hľadiska článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES, CFF sa domnieva, že Súd prvého stupňa vyzval Komisiu k posúdeniu, ktoré sa obmedzuje na kvalifikovanie tejto sumy ako pomoci a nie na jej odôvodnenie v zmysle uvedeného článku. Komisia je údajne povinná overiť, či táto suma nie je nadmerná vo vzťahu k nadmerným nákladom, ktoré vznikli v súvislosti s verejnou službou.

8.2.1.2. K opatreniam prijatým v čase po rekapitalizácii v roku 2002

- (149) Pokiaľ ide o proces verejného obstarávania na účely prevodu spoločnosti, CFF sa domnieva, že nebol úplne transparentný, pretože vybraný podnik, t. j. BCP, už nie je v prevádzkových objednávkach SNCM, ktorá svoje miesto uvoľnila skupine VT. Okrem toho, so zreteľom na vývoj finančných podmienok, ktoré sa stali pre nadobúdateľov výhodnejšími, CFF pochybuje, že bola dodržaná zásada rovnakého zaobchádzania s investormi, ktorou sa mala celá operácia riadiť.
- (150) Pokiaľ ide o zápornú predajnú cenu 158 miliónov EUR, CFF pochybuje o tom, že v tomto prípade sa uplatnilo kritérium rozumného investora v trhovom hospodárstve. CFF si na jednej strane kladie otázku, či možno vychádzať z toho, že štát uskutočnil predmetnú operáciu súběžne s významným a súběžným zásahom súkromných prevádzkovateľov za porovnateľných podmienok, hoci spoločnosť rekapitalizoval v čase pred spoločnou rekapitalizáciou akcionármi a novým plánom reštrukturalizácie. Na druhej strane sa CFF domnieva, že vzhľadom na ťažké finančné podmienky SNCM by rozumný investor zasiahol skôr, aby zabránil znehodnoteniu svojej investície⁽⁹³⁾.

- (151) CFF sa domnieva, že odkaz na vec „ABX Logistics“ nie je relevantný. Okrem skutočnosti, že okolnosti tejto veci nemožno preniesť do tohto prípadu, CFF zdôrazňuje významný podiel tohto príjemcu pomoci na tejto veci, čo vraj zjavne nie je prípad SNCM. Okrem toho, podľa CFF rozhodnutie Komisie z roku 2006 nezohľadnilo náklady spojené s rizikom súdnych žalôb v súvislosti s likvidáciou dotknutého podniku. V tomto ohľade sa CFF domnieva, že vnútroštátna judikatúra, na ktorú sa odvoláva Francúzsko, aby odôvodnilo svoje náklady súvisiace s likvidáciou SNCM, nie je v tomto prípade uplatniteľná⁽⁹⁴⁾.
- (152) CFF sa nazdáva, že uplatnenie judikátov Spoločenstva vo veciach „Gröditzler“ a „Hytasa“ na tento prípad, môže viesť k jedinému záveru, že štát sa nesprával ako súkromný investor, pretože v súlade s predmetnými judikátmi bol kapitálový vklad štátu spojený s predajom 75 % podielu v SNCM, čím sa znížili výhľady na obnovu ziskovosti.
- (153) CFF sa napokon domnieva, že pri porovnávaní nákladov na likvidáciu s nákladmi na rekapitalizáciu by sa malo prihliadať na hodnotu aktív, ktorá je v oboch prípadoch prevedená na nadobúdateľa. CFF sa nazdáva, že hodnota aktív postúpených nadobúdateľom sa pohybuje od 640 miliónov EUR do 755 miliónov EUR⁽⁹⁵⁾ vzhľadom na predajnú cenu flotily, ktorú používala SNCM a ktorú CFF odhaduje na 644 až 664 miliónov EUR v auguste 2006.
- (154) Pokiaľ ide o posúdenie opatrení z obdobia po rekapitalizácii v roku 2002 ako pomoci na reštrukturalizáciu, CFF sa domnieva, že ak SNCM spĺňa podmienky podniku v ťažkostiach podľa usmernení z roku 2004 v období pred prvou rekapitalizáciou vo výške 142,5 miliónov EUR, táto kvalifikácia sa stáva spornou v súvislosti s obdobím, ktoré predchádza druhému zvýšeniu základného imania o 8,75 milióna EUR, pretože vlastné imanie spoločnosti bolo obnovené.
- (155) Pokiaľ ide o životaschopnosť spoločnosti, CFF zdôrazňuje, že prevod SNCM je iba čiastočný a nie je neodvolateľný vzhľadom na doložky o zrušení uzavreté s nadobúdateľmi. Tieto skutočnosti sú dôležitými prvkami neistoty, pokiaľ ide o vôľu a schopnosť nadobúdateľov vyriešiť ťažkosti SNCM a na základe toho zaisťiť spoločnosti výhľady trvalo udržateľnej životaschopnosti. Okrem toho, CFF uvádza, že na rozdiel od toho, čo vyžadujú usmernenia z roku 2004, francúzske orgány nezamýšľali vzdať sa činností, ktoré sú vraj štrukturalne stratové aj po reštrukturalizácii⁽⁹⁶⁾. CFF sa navyše skepticky vyjadruje o pláne na zníženie nákladov, aj keby sa flotila SNCM rozšírila⁽⁹⁷⁾, a o pláne na zníženie početného stavu zamestnancov, najmä so zreteľom na neúspech sociálneho plánu z roku 2002.

- (156) CFF vyjadruje pochybnosti, či sa nová pomoc obmedzí na minimum, jednak kvôli tomu, že nie je jasné, čo pokrývajú sociálne náklady a jednak kvôli obsahu zápisnice z valného zhromaždenia SNCM z 28. apríla 2006, z ktorej vyplýva, že časť tejto pomoci slúžila na krytie prevádzkových strát spoločnosti v roku 2006 a v roku 2007. CFF sa tiež domnieva, že nadobúdatelia SNCM výrazne neprispievajú k reštrukturalizácii spoločnosti.
- (157) V záujme predchádzania neoprávnenému narušeniu hospodárskej súťaže CFF považuje za nutné obnoviť a presne stanoviť vyrovnanie uložené SNCM v roku 2003 a doplniť ich o ďalšie vyrovnanie vzhľadom na oslabenie postavenia SNCM na trhu⁽⁹⁸⁾. CFF sa okrem toho nazdáva, že časť opatrení uložených SNCM rozhodnutím z roku 2003 nebola dodržaná⁽⁹⁹⁾.
- (158) Pokiaľ ide o charakter druhej rekapitalizácie vo výške 8,75 milióna EUR, CFF sa domnieva, že okrem súbežnosti verejného a súkromného investovania musí byť súkromná pomoc nezanedbateľná a uskutočnená za porovnateľných podmienok tak, aby bol zásah štátu schválený. V tomto prípade neboli obe tieto podmienky splnené. Na jednej strane, podiel nadobúdateľov, ktorý je úzko spätý s prvým zvýšením základného imania o 142,5 miliónov EUR, vraj nie je nezanedbateľný. Na druhej strane sa pomoc nadobúdateľov neuskutočnila za podmienok porovnateľných s podmienkami štátu, najmä kvôli doložkám o zrušení a ziskovosti, ktorá sa očakáva od menšinovej účasti CGMF.
- (159) Pokiaľ ide o sociálne opatrenia vo výške 38,5 milióna EUR, CFF spochybňuje kvalifikáciu tejto sumy ako pomoci osobe. Pokiaľ sa totiž táto suma poskytuje priamo zamestnancom SNCM, CFF zdôrazňuje, že toto opatrenie môže mať nepriamy kladný vplyv na SNCM, najmä z hľadiska uvoľnenia sociálnej klímy.
- 8.2.2. *Pripomienky STIM d'Orbigny (Skupina Stef-TFE)*
- 8.2.2.1. *K rekapitalizácii v roku 2002*
- (160) STIM zdôrazňuje, že prostredníctvom vyplatenia sumy 53,48 milióna EUR ako náhrady za verejnú službu štát poskytol SNCM náhradu za záväzky verejnej služby dvakrát. Okrem toho, STIM sa domnieva, že táto platba nespĺňa kritériá stanovené v judikáte vo veci *Altmark*.
- (161) Pokiaľ ide osobitne o druhé a štvrté kritérium z judikátu vo veci *Altmark*, STIM spochybňuje na jednej strane, že boli objektívne a transparentne dopredu stanovené parametre, a na druhej strane spochybňuje porovnateľnosť koeficientov SNCM a CMN za obdobie rokov 1991 – 2001⁽¹⁰⁰⁾ a v tejto súvislosti tvrdí, že údaje poskytnuté Komisii boli zjavne skreslené⁽¹⁰¹⁾.
- 8.2.2.2. *K opatreniam prijatým po rekapitalizácii v roku 2002*
- (162) Pokiaľ ide o zápornú predajnú cenu 158 miliónov EUR, STIM sa domnieva, že táto cena nie je trhovou cenou stanovenou na základe otvorenej a nediskriminačnej verejnej súťaže, pretože rekapitalizácia sa uskutočnila v odlišných podmienkach, ako sú tie, ktoré musí obvykle splniť súkromný investor. STIM sa totiž nazdáva, že nanovo ocenené vykázané čisté aktíva umožňujú, za najhoršieho predpokladu, likvidáciu bez nákladov pre štát, ktorá môže dokonca priniesť likvidačný prebytok, že predajná cena je smiešne nízka oproti hodnote podniku (ktorú STIM odhaduje na 350 milióna EUR) a že pomoc je neprimeraná vo vzťahu k potrebám podniku.
- (163) STIM zároveň upozorňuje Komisiu na prehnanosť doložky o zrušení prevodu do súkromného vlastníctva.
- (164) STIM nakoniec spochybňuje opodstatnenosť predaja za zápornú cenu, ktorá vychádza z predpokladu likvidácie náročnej zo sociálneho hľadiska, ktorý je nerealistický.
- (165) Pokiaľ ide o druhú rekapitalizáciu vo výške 8,75 milióna, STIM sa domnieva, že tento kapitálový vklad nie je v súlade so zásadou rozumného investora v trhovom hospodárstve vzhľadom na nedostatočné záruky návratnosti investície. STIM spochybňuje argument súbežnosti súkromného a verejného investovania, pričom popiera charakter štátnej pomoci tohto vkladu. Takáto súbežnosť, aj keby sa preukázala, je iba indíciou a sama osebe nemôže byť kritériom právnej kvalifikácie⁽¹⁰²⁾. STIM nakoniec tvrdí, že tento vklad predstavuje záruku, ktorú poskytol nadobúdateľom francúzsky štát, že SNCM je naozaj subjektom, ktorému bolo udelené OPVS na zabezpečovanie dopravného spojenia s Korzikou.
- (166) Pokiaľ ide o 38,5 milióna EUR pomoci osobe, STIM sa nazdáva, že účelom tejto sumy je v skutočnosti poskytnúť SNCM prostriedky na splnenie určitých základných aspektov plánu ozdravenia predloženého Komisii, ktoré neboli uskutočnené, najmä zníženia početného stavu zamestnancov.
- 8.2.2.3. *K zlučiteľnosti s usmerneniami z roku 2004*
- (167) STIM je toho názoru, že pomoc, ktorú prijala SNCM, sa neobmedzuje na minimum. Príspevok SNCM a nadobúdateľov v pláne reštrukturalizácie je vraj nedostatočný z hľadiska podmienok v zmysle usmernení z roku 2004 a nepreukázalo sa, že by situácia SNCM bola mimoriadna, aby bol opodstatnený nižší vlastný príspevok. STIM okrem toho zdôrazňuje neprimeranosť pomoci poskytnutej v roku 2006, pretože SNCM umožnila vytvoriť rezervy na pokrytie budúcich strát. Napokon to, že SNCM neplánovala postúpiť aktíva, ktoré nie sú nevyhnutné na prežitie podniku, bolo v rozpore s požiadavkami ustanovenými usmerneniami z roku 2004.

(168) STIM sa domnieva, že sumy boli vyplatené v rozpore so zásadou jednorazovej platby v zmysle usmernení z roku 2004. Zhoršenie finančnej situácie spoločnosti a sociálne konflikty by sa nemali analyzovať ako mimoriadne a nepredvídateľné okolnosti, nevyvolané spoločnosťou.

(169) Na základe toho STIM požaduje dodatočné náhrady vo výške polovice poskytnutej pomoci, t. j. 98,25 milióna EUR prostredníctvom dodatočného predaja plavidla, ako aj svojich priamych a nepriamych podielov SNCM v CMN. V tejto súvislosti STIM tvrdí, že tieto podiely nie sú strategické v zmysle usmernení o štátnej pomoci na reštrukturalizáciu, pretože nie sú „nevyhnutné na prežitie podniku“ a nemajú ani charakter neprevoditeľných aktív.

(170) STIM zároveň zdôrazňuje, že údajné synergie medzi SNCM a CMN neexistujú, pretože SNCM neplní žiadnu skutočnú úlohu v riadení a rozvoji CMN. STIM nakoniec podčiarkuje, že akcionárska zmluva záväzná pre obe spoločnosti už neexistuje od 15. marca 2006, kedy ju CMN vypovedala, ako konštatoval Odvolací súd v Paríži.

8.2.3. Pripomienky SNCM

(171) SNCM predložila Komisii dokumentáciu objasňujúcu jej hospodársku a konkurenčnú situáciu, spolu s právnym posudkom, v ktorom sa v súvislosti s konaním vo veci likvidácie posudzuje riziko súdnej kvalifikácie zásahu štátu, ako riadiaceho subjektu de facto spoločnosti, za obdobie pred privatizáciou.

(172) Kancelária [...], s ktorou sa SNCM radila, dospela k záveru, že na základe dokumentov spoločnosti, doplnených korešpondenciou, intervenciami a zápisnicami kontrolných orgánov, francúzsky štát [...] ⁽¹⁰³⁾ ⁽¹⁰⁴⁾ ⁽¹⁰⁵⁾. V správe sa okrem toho zdôrazňuje, že [...] ⁽¹⁰⁶⁾. V tej istej správe sa nakoniec uvádza, že [...].

(173) Na tomto základe expert SNCM dospel k záveru, že je veľmi pravdepodobné, že Obchodný súd v Marseille by potvrdil postavenie francúzskeho štátu ako riadiaceho subjektu de facto.

(174) Zo skutočností, najmä z tých, ktoré sú uvedené v správach Dvora auditorov, vraj ďalej vyplýva, že chyby v riadení, ktorých sa dopustil francúzsky štát ⁽¹⁰⁷⁾, ktorý v skutočnosti riadil SNCM, prispeli k nedostatočnosti aktív, ktorú konštatovala SNCM. Škoda vyplývajúca z chýb v riadení predstavuje [...].

(175) V tejto súvislosti podľa experta SNCM nemožno o odsúdení francúzskeho štátu na úhradu celého alebo časti nedostatku aktív v konaní o vyrovnanie pasív

pochybovať vzhľadom na výrazné zapojenie štátu do riadenia SNCM, zjavné chyby v riadení, ktorých sa dopustil a veľkosť finančných zdrojov.

(176) Na základe relevantnej judikatúry expert SNCM dospel k záveru, že keby bola SNCM predmetom likvidácie, štát by bol takmer určite odsúdený na uhradenie celej výšky sociálnych dlhov SNCM. To by viedlo k tomu, že štát by ako akcionár musel zaplatiť sumu odhadovanú na [...] až [...] % zisteného nedostatku aktív (t. j. od [...] do [...] miliónov EUR). V dôsledku toho sa francúzsky štát svojím rozhodnutím sprivatizovať SNCM, pričom pred tým zvýšil jej vlastné imanie o sumu 158 miliónov EUR, správal ako rozumný investor.

9. VYSVETLENIA FRANCÚZSKA K PRIPOMIENKAM ZAJINTERESOVANÝCH STRÁN

9.1. Vysvetlenia Francúzska k pripomienkam zainteresovaných strán týkajúcim sa rozhodnutia o začatí konania vo veci formálneho zisťovania z roku 2002

9.1.1. K pripomienkam Corsica Ferries

(177) Francúzske orgány uviedli, že niektoré údaje, ktoré predložila CFF a ktoré sa týkajú ponuky SNCM, sú nepresné.

(178) Francúzsky štát je toho názoru, že na rozdiel od tvrdení CFF bol tento plán reštrukturalizácie postavený tak, aby čo najskôr umožnil obnoviť SNCM a vytvoril podmienky strednodobej a dlhodobej životaschopnosti. Francúzske orgány pripomínajú, že značná časť programu na zníženie nákladov sa už uskutočnila ⁽¹⁰⁸⁾. Okrem toho, SNCM uhradila v roku 2001 sumu 21,3 milióna EUR určených na financovanie opatrení na reštrukturalizáciu a osobitne na plán ochrany pracovných miest.

(179) Pokiaľ ide o určenie výšky pomoci, francúzske orgány potvrdzujú, že pomer celkových dlhov a vlastného imania 0,79 je skutočne príznačný pre vlastné imanie väčšiny námorných spoločností, s výnimkou mimoriadnej situácie ⁽¹⁰⁹⁾.

9.1.2. K pripomienkam Stef-TFE

(180) Francúzske orgány sa nazdávajú, že opis zo strany Stef-TFE vzťahov medzi SNCM a CMN v rámci plnenia zmluvy o verejnej službe nezodpovedá skutočnosti.

(181) Podľa francúzskych orgánov sa výber súčasného zoskupenia podnikov, v ktorom sú SNCM a CMN spoločnými a nie solidárne ručiacimi zmocnencami, v ničom „nestal záväzným vzhľadom na svoj poradenský charakter“ na rozdiel od pripomienok Stef-TFE. Voľba možnosti vytvoriť

skupinu SNCM – CMN je výsledkom analýzy, ktorú uskutočnili obe spoločnosti a podľa ktorej im pokračovanie v starom a prirodzenom partnerstve v tejto podobe prináša tie najväčšie výhody – najmä z hľadiska konkurencieschopnosti – v rámci verejnej súťaže. Vstup CMN do tejto skupiny bol teda výsledkom uváženej výberu z jej strany, založeného na posúdení jej vlastných záujmov a nie povinnosti, ktorá vyplývala z formy verejnej súťaže.

- (182) Francúzske orgány spresňujú, že na rozdiel od pripomienok *Stef-TFE*, obe spoločnosti SNCM a CMN nie sú ani nezávislé, ani si priamo nekonkurujú. Takáto situácia je vraj v rozpore so samotnou, jedinou zmluvou o udelení oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby, ktorej sú spolupodpisujúcimi stranami.
- (183) Francúzske orgány trvajú na tom, že kapitálový vklad SNCM v CMN nemožno analyzovať ako čisto finančné aktívum, ako to tvrdí *Stef-TFE*. Francúzsko obhajuje stanovisko, že podiely SNCM v CMN majú vysoko strategický charakter. Ich prevod by bol totiž podľa nej nielen priemyselným protisermom, ale aj veľkou strategickou chybou.

9.1.3. Vysvetlenia Francúzska k pripomienkam zástupcov miestnych samospráv

- (184) Francúzsko celkovo súhlasí s obsahom listu predsedu regiónu *Provence-Alpes-Côte d'Azur*, ale treba uviesť, že na rozdiel od toho, čo sa tvrdí v bode 2 uvedeného listu⁽¹¹⁰⁾, ponuka na zabezpečovanie dopravného spojenia medzi kontinentálnym Francúzskom a Korzikou „nepresahuje dopyt“ a cenová politika SNCM je v súlade so záväzkami nevyvolať cenovú vojnu a byť „*price leader*“, ktoré prijala.

9.2. Vysvetlenia Francúzska k pripomienkam zainteresovaných strán, ktoré sa týkajú rozhodnutia z roku 2006

- (185) Francúzsko vo všeobecnosti berie na vedomie, že pripomienky STIM a CFF sú totožné s vysvetleniami, ktoré tieto spoločnosti predložili Komisii v roku 2003. Predovšetkým zdôrazňujú, že vysvetlenia CFF boli predložené Súdu prvého stupňa v rámci žaloby o zrušenie rozhodnutia Komisie z 9. júla 2003 a väčšina z nich bola Komisiou aj Súdom prvého stupňa zamietnutá.
- (186) Pokiaľ ide o OPVS na spojeniach medzi Marseille a Korzikou, Francúzsko popiera akýkoľvek argument, že postup zadania zmluvy o udelení OPVS bol nesprávny. Okrem toho, podľa Francúzska existencia týchto vnútroštátnych postupov pred príslušnými národnými sudcami ako pred sudcom Spoločenstva podľa všeobecného práva znamená, že nebolo v záujme Spoločenstva, aby Komisia skúmala otázky týkajúce sa postupu udelenia zmluvy o udelení OPVS.

9.2.1. K predbežnému vykonávaniu opatrení stanovených v prvom pláne reštrukturalizácie a jeho zmenách a doplneniach

- (187) Na všeobecnú pripomienku, že Francúzsko predbežne implementovalo opatrenia, ktoré možno kvalifikovať ako štátnu pomoc, francúzske orgány odpovedali, že uvedenú implementáciu opatrení možno odôvodniť osobitným charakterom konania, teda zrušením v roku 2005 schvaľujúceho rozhodnutia Komisie z 9. júla 2003, a nie rozhodnutím francúzskych orgánov popierať povinnosti, ktoré jej vyplývajú zo Zmluvy o ES. Francúzsko okrem toho spresnilo, že Komisiu vždy informovala o súčasnom stave a o rôznych opatreniach prijatých od januára 2005 v zmysle zásady lojálnej spolupráce medzi členskými štátmi a Komisiou.
- (188) Pokiaľ ide o tieto posledné opatrenia, francúzske orgány sa domnievajú, že keďže žiadne z nich nepredstavuje štátnu pomoc, článok 88 ods. 3 Zmluvy o ES sa na ne *in fine* nevzťahuje, a preto nevzniká žiadna povinnosť zrušiť ich implementáciu.

9.2.2. K rekapitalizácii v roku 2002

- (189) Po prvé, francúzske orgány spresňujú, že nespochybnili uplatniteľnosť rozsudku vo veci *Altmark*, pričom naopak poukázali na určité problémy s vykonaním testu uloženého týmto rozsudkom, pretože predmetná suma bola vyplatená v čase pred rozsudkom a preto nemohla zohľadniť tieto nové kritériá.
- (190) Francúzsko spresňuje, že predmetná suma 53,48 milióna EUR je súčasťou sumy 69,3 milióna EUR, ktorú Komisia vyhlásila v roku 2003 za zlučiteľnú so spoločným trhom. Pochybnosti, ktoré vyjadrila Komisia v rozhodnutí o začatí konania z roku 2006, sa teda netýkajú zlučiteľnosti týchto opatrení so spoločným trhom, ktorá nie je spochybnená, ako to tvrdí STIM vo svojich pripomienkach, ale týkajú sa charakteru pomoci tejto sumy, ktorá bola poskytnutá ako náhrada nákladov na verejnú službu.

- (191) Podľa Francúzska pripomienky CFF a STIM nespochybnujú v tomto prípade prvú a druhú podmienku stanovenú v rozsudku vo veci *Altmark*.

- (192) Pokiaľ ide o tretie kritérium z rozsudku vo veci *Altmark*, francúzske orgány odmietajú argument CFF a STIM, že úhrada tejto sumy nevyhnutne vedie k nadmernej náhrade, pretože Komisia schválila rozhodnutím z 30. októbra 2001 vyplatenie 787 milióna EUR ako vyrovnanie nákladov na verejnú službu. V tejto súvislosti Francúzsko spresňuje, že Komisia vo svojom rozhodnutí z roku 2003 v skutočnosti konštatovala, že náhrada za tieto záväzky bola nedostatočná a že suma 53,48 milióna EUR je opodstatnená ako náhrada za verejnú službu.

- (193) K štvrtej podmienke z rozsudku vo veci *Altmark* francúzske orgány zdôraznili, že napriek neexistencii referenčného podniku a teda neexistencii možnosti celkového porovnania SNCM s inými podnikmi, ako konštatovala aj CFF, sa snažili poskytnúť údaje, ktoré by umožnili čo možno najpresnejšie porovnanie s podobnými podnikmi, t. j. najmä so CMN. Francúzsko popiera argument STIM a CFF, že štrukturálne náklady SNCM sú väčšie než štrukturálne náklady CMN. Aj keby to tak bolo, francúzske orgány sa domnievajú, že koeficienty produktivity SNCM sú veľmi blízke koeficientom CMN. Nakoniec SNCM bola rovnako dobre riadená ako CMN, ktorú STIM nikdy neoznačil za zle riadený podnik.
- (194) Francúzsko spresňuje, že straty, ktoré SNCM utrpela od roku 1991 do roku 2001, nesúviseli s udelením oprávnenia na výkon verejnej služby, ako tvrdí CFF, ale že záväzky verejnej služby nedovolili SNCM prispôbiť sa zmene konkurenčného prostredia. Francúzske orgány objasňujú, že tieto straty sa nesústredili do obdobia rokov 2000 – 2001, ale v tomto období rýchlejšie vznikali v dôsledku zvýšeného počtu spiatočných ciest, ktoré vykonávala CFF.
- (195) Pokiaľ ide o zlučiteľnosť sumy 53,48 milióna EUR vyplatené ako náhrada za verejnú službu s článkom 86 ods. 2 Zmluvy o ES, francúzske orgány pripomínajú, že jednak Komisia vo svojom rozhodnutí z roku 2003 vyhlásila, že táto suma je zlučiteľná s uvedeným článkom a jednak Súd prvého stupňa túto zlučiteľnosť vo svojom rozsudku z 15. júna 2005 nespochybnil.
- 9.2.3. *K opatreniam z obdobia po rekapitalizácii v roku 2002*
- (196) Pokiaľ ide o prevodný proces, Francúzsko spresňuje, že hneď na začiatku stanovilo klasické výberové kritériá na základe predovšetkým navrhovanej ceny za zhodnotenie cenných papierov SNCM a v druhom rade ostatných parametrov (priemyselný projekt, sociálny projekt atď.) vrátane sumy, ktorú boli záujemcovia ochotní investovať do spoločnosti v rámci rekapitalizácie. Francúzsko rozhodne popiera argument tretích strán, že proces predaja nebol transparentný a pripomína, že v tomto prípade štát dokonca prekročil svoje rozsiahle a záväzné zákonné a regulačné povinnosti, stanovené pre prípad prevodu majetkových účastí štátu. Francúzsko pripomína, že vývoj nadväzujúci na ponuku BCP prevziať 100 % cenných papierov SNCM prebiehal vo veľmi náročnom finančnom a sociálnom kontexte a že pripojenie sa VT k ponuke BCP nezmenilo obchodné a finančné podmienky operácie (okrem rozdelenia imania).
- (197) Pokiaľ ide o zápornú cenu 158 miliónov EUR, francúzske orgány pripomínajú, že vzhľadom na finančnú situáciu SNCM k 30. septembru 2005 sa podnik predal za trhovú cenu a že predaj bol ekonomicky výhodnejší ako likvidácia podniku. V tejto súvislosti francúzske orgány spresňujú, že uplatnenie kritéria súkromného investora na prípad prevodu podniku, ktorý má blízko k likvidácii, nemožno považovať za snahu o „návratnosť štátneho zásahu“, ale za predchádzanie väčším stratám, ktoré by mohol utrieť akcionár v dôsledku likvidácie, ktorá je nákladnejšia.
- (198) Pokiaľ ide o zaplatenú cenu, Francúzsko popiera argument, že SNCM bola postúpená za cenu, ktorá nezodpovedá jej skutočnej hodnote⁽¹¹⁾.
- (199) Francúzske orgány odmietajú aj argument CFF, že podhodnotili predajnú cenu flotily SNCM, ktorú CFF vyčíslila na 406,5 milióna EUR až 426,5 milióna EUR. Francúzske orgány vysvetľujú, že pravidlá zohľadnené vo výpočte CFF nezodpovedajú pravidlám vo vlastníctve SNCM k 30. septembru 2005. Neuplatnením diskontov na predajnú cenu plavidiel sa vraj nezohľadňuje kontext, v ktorom by sa uskutočnila prípadná súdna likvidácia týchto aktív a napokon schválený dátum na vypočítanie tejto predajnej ceny, t. j. august 2006, nie je potenciálnym dátumom likvidácie SNCM, na ktorý sa treba odvolávať, pretože týmto dátumom je 30. september 2005. Francúzsko okrem toho uvádza, že keby sa schválil výpočet, ktorý navrhuje CFF, záporná cena by bola trikrát nižšia ako likvidačná hodnota aktív, ktorú vyžaduje judikát vo veci *Gröditzer*, čo by bolo výhodnejšie ako predpoklady, ktoré Komisii predložili francúzske orgány.
- (200) V súvislosti s argumentom CFF, ktorým sa spochybňuje uplatnenie judikátu vo veci *Gröditzer* vzhľadom na skutočnosť, že kapitálový vklad štátu do SNCM bol spojený s predajom jej 75 % podielu, čím sa znížili výhľady návratnosti, francúzske orgány pripomínajú, že záporná predajná cena 158 miliónov EUR skutočne zodpovedá prevodu celého imania SNCM, po ktorom nasledovala nová investícia štátu vo výške 25 % prinášajúca návratnosť [...] % ročne. Francúzsko sa preto domnieva, že návratnosť investícií je stále zaručená vzhľadom na jej akciový podiel v spoločnosti vo výške 25 %, pretože na tento podiel sa vzťahuje veľmi vysoká záruka návratnosti.
- (201) Francúzsko zároveň popiera argument CFF, že v tomto prípade nemožno uplatniť prístup ABX, ktorý spočíva najmä na analýze skutočných nákladov na likvidáciu SNCM a na riziku, že štát by mohol byť považovaný za zodpovedného za pasíva podniku v prípade žaloby o vyrovnanie pasív, ako je stanovená francúzskymi kolektívnymi postupmi a ako ju potvrdila národná judikatúra (rozsudok Odvolacieho súdu v Rouen z 22. marca 2005). Napriek tomu, že sa francúzske orgány domnievajú, že

ich správanie ako riadiaceho subjektu SNCM nemožno na základe tejto žaloby označiť za „nesprávne“, nástoja na tom, že existuje veľmi veľké riziko odsúdenia štátu národným sudcom za nedostatok aktív SNCM, a to z dôvodu pružných kritérií kvalifikácie chyby v riadení v zmysle článku L.651-2 obchodného zákonníka a v zmysle uvedenej judikatúry, ktorá by v tomto prípade bola transponovateľná.

- (202) Pokiaľ ide o rekapitalizáciu 8,75 milióna EUR, Francúzsko pripomína, že na rozdiel od tvrdení CFF a STIM, tento kapitálový vklad nepredstavuje štátnu pomoc vzhľadom na súbežnosť tejto investície, podobnosť podmienok jej upisovania a výnosnosti vyššej ako priemer, ktorý štát dosiahol prostredníctvom CGMF.
- (203) Francúzske orgány osobitne spresňujú, že zásada rovnosti investorov vraj nie je spochybnená existenciou doložiek o zrušení, pretože boli ustanovené v rámci prevodu 100 % účasti v SNCM a nie v rámci rekapitalizácie 35 miliónov EUR, ktorá nasledovala po prevode.
- (204) Francúzsko okrem toho pripomína, že jeho investícia je oveľa nižšia ako investícia nadobúdateľov, pretože s investíciou, ktorú uskutočnili nadobúdatelia (26,25 milióna EUR), treba porovnať iba sumu 8,75 milióna EUR. Preskúmanie prvej rekapitalizácie vo výške 142,5 milióna EUR je totiž potrebné urobiť iba v rámci porovnania s likvidačnou cenou.
- (205) Francúzsko nakoniec popiera argument STIM, že tento vklad je zárukou danou súkromným nadobúdateľom, že SNCM je naozaj subjektom, ktorému sa udeľuje oprávnenie na prevádzkovanie verejnej služby na zabezpečovanie dopravného spojenia s Korzikou. Francúzske orgány zdôrazňujú, že toto zvýšenie základného imania je rozumné a nezávislé od výkonnosti podniku a že udelenie OPVS spoločnosti SNCM neumožňuje zvýšiť očakávaný výnos z tejto investície.
- (206) Pokiaľ ide o 38,5 milióna EUR na sociálne opatrenia, Francúzsko opakuje argument, že predstavujú pomoc osobe a že ich úhradu zo strany štátu nemožno považovať za nepriame zvýhodnenie podniku, pretože sú prídavkom na zákonné a zmluvné záväzky SNCM. Francúzsko okrem toho pripomína, že tieto opatrenia neumožňujú odchod zamestnancov, ktorí by bez nich zostali na starosti SNCM.
- (207) Na rozdiel od argumentu CFF francúzske orgány spresňujú, že suma 38,5 miliónov EUR nezodpovedá zníženiám početného stavu zamestnancov predpokladanému v sociálnom pláne z roku 2003, pretože tieto zníženia sa napriek omeškaniu už uskutočnili. Nový sociálny plán teda dopĺňa prvé sociálne opatrenia z roku 2003.

9.2.4. K zlučiteľnosti s usmerneniami

- (208) Francúzsko je toho názoru, že so zreteľom na uvedené, je výška pomoci, ktorú treba posúdiť z hľadiska usmernení, 15,81 milióna EUR.
- (209) Na rozdiel od tvrdení CFF sa francúzske orgány domnievajú, že so zreteľom na bod 11 usmernení z roku 2004, prvou rekapitalizácia, ktorá SNCM umožnila obnoviť vlastné imanie, sa nezmenil jej charakter podniku v ťažkostiach, pretože táto rekapitalizácia mala za cieľ zabezpečiť udržanie činnosti spoločnosti.
- (210) Francúzsko odmieta tvrdenia CFF, že nescelo uskutočniť ďalšie finančné injekcie do podniku, pretože SNCM mohla použiť bankový úver. V tejto súvislosti francúzske orgány pripomínajú, že 24. augusta 2005 banky odmietli poskytnúť SNCM ďalšie hotovostné čiastky a preto jedinou alternatívou pripadajúcou do úvahy bola privatizácia alebo likvidácia podniku.
- (211) Francúzsko popiera argumenty CFF a STIM poukazujúce na neúspech plánu reštrukturalizácie z roku 2002, ktorý sa napriek určitému omeškaniu uskutočnil a umožnil dosiahnuť ciele v roku 2005. Zhoršenie hospodárskej a finančnej situácie SNCM v dôsledku vonkajších faktorov nezávislých na podniku údajne dokonca neskôr vyvolal nutnosť predĺženia plánu oznámeného v roku 2002 a zavedenie nových opatrení.
- (212) Francúzsko sa domnieva, že SNCM má dobré vyhliadky na ozdravenie a že opatrenia zamýšľané novými akcionármi, najmä uskutočnenie sociálneho plánu, obnova dopravného spojenia a určitých pravidiel umožní obnoviť životaschopnosť podniku. V tejto súvislosti Francúzsko poznamenáva, že vzhľadom na príjmy získavané z oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby (okolo [...] obratu SNCM), ako aj na výšku fixných nákladov a ťažkosti s prestavbou pravidiel používaných na spojení Marseille – Korzika, oprávnenie na prevádzkovanie verejnej služby je hlavným strategickým prvkom podniku a jeho životaschopnosti.
- (213) K obmedzeniu pomoci na minimum, Francúzsko sa domnieva, že náklady na reštrukturalizáciu obmedzila na nevyhnutné minimum, aby sa mohla uskutočniť reštrukturalizácia. Na tento účel francúzske orgány pripomínajú, že ako to uznala Komisia vo svojom rozhodnutí z roku 2003, sám podnik sa dostatočne podieľal na pláne reštrukturalizácie svojimi vlastnými zdrojmi prostredníctvom prevodu aktív vo výške 30,2 milióna EUR. Okrem toho, so zreteľom na ďalšie prevody, ktoré uskutočnila SNCM vo výške 12,2 miliónov EUR, celková výška vlastných príspevkov podniku bola vyčíslená na 42,4 milióna EUR. Francúzsko sa nazdáva, že táto suma je oveľa vyššia ako suma vlastných príspevkov potrebná na schválenie pomoci na reštrukturalizáciu, ktoré napokon predstavujú 15,81 milióna EUR, pokiaľ ostatné opatrenia nepredstavujú štátnu pomoc.

9.2.5. K podmienkam uloženým rozhodnutím Komisie z roku 2003 k prípadným ďalším vyrovnaniam

- (214) Na rozdiel od tvrdení STIM a CFF, francúzske orgány tvrdia, že dodržali všetky podmienky uložené nariadením z roku 2003, ktorými boli viazané do konca roku 2006, osobitne udržanie flotily 11 plavidiel a uplatňovanie nižších cien, ako sú ceny konkurentov.
- (215) Francúzsko sa okrem toho domnieva, že v rámci nového konečného rozhodnutia, sa výška vyrovnaní, ktoré sa majú nariadiť SNCM, má upraviť, pokiaľ by výška pomoci na reštrukturalizáciu bola 15,81 milióna EUR namiesto 69,3 milióna EUR.
- (216) V tejto súvislosti Francúzsko popiera pripomienky STIM týkajúce sa možnosti, aby Komisia nariadila SNCM ako vyrovnanie prevod svojej účasti v CMN. Francúzsko popiera argument STIM, že vymedzenie strategických aktív bolo spochybnené v usmerneniach z roku 2004 vo vzťahu k usmerneniam z roku 1999.
- (217) Pokiaľ ide o opatrenia uvádzané CFF, ktorými sa má oslabiť postavenie SNCM na trhu, francúzske orgány pripomínajú, že ako už Komisia poukázala vo svojom rozhodnutí z roku 2003 (bod 87), na dotknutých trhoch dopravy (medzi Francúzskom a Korzikou a Magrebom) neexistuje nadmerná kapacita a prerozdelenie liniek zabezpečujúcich spojenie Korziky v rámci a mimo oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby by údajne ohrozili životaschopnosť podniku.
- (218) Pokiaľ ide o argument CFF, že implementácia v prospech SNCM vyššie opísaných opatrení prináša vážne riziko vytlačenia z trhu dopravy medzi kontinentálnym Francúzskom a Korzikou jej hlavného konkurenta, čiže CFF, francúzske orgány zdôrazňujú, že vzhľadom na súčasnú rozdelenie tohto trhu, na ktorom má CFF odteraz väčšinový podiel, závisí udržanie štruktúry hospodárskej súťaže od schválenia plánu na reštrukturalizáciu SNCM a od podielu SNCM na predmetnom trhu.
- (219) V článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES sa ustanovuje, že „*ak nie je touto zmluvou ustanovené inak, pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi*“.
- (220) Vnútroštátne opatrenie možno kvalifikovať ako štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES za predpokladu splnenia týchto štyroch súhrnných kritérií: 1) predmetným opatrením sa poskytuje selektívna hospodárska výhoda f; 2) táto výhoda je financovaná zo štátnych zdrojov; 3) táto výhoda narúša alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže a napokon 4) táto výhoda ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi ⁽¹¹²⁾.
- (221) Komisia konštatuje, že SNCM prijala štátne zdroje v celkovej sume 274,54 miliónov EUR prostredníctvom CGMF v 100 % vlastníctve francúzskeho štátu.
- (222) V prípade SNCM pôsobiacej v odvetví námornej dopravy, ktoré je otvorené hospodárskej súťaži v rámci Európy, hospodárska výhoda, ktorú získala, môže narušiť hospodársku súťaž a ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.
- (223) Okolnosť, že trh kabotáže s ostrovmi v Stredozemí bol do 1. januára 1999 dočasne oslobodený od uplatňovania nariadenia Rady (EHS) č. 3577/92 7 decembra 1992 ktorým sa uplatňuje zásada slobody poskytovania služieb na námornú dopravu v rámci členských štátov (námorná kabotáž) ⁽¹¹³⁾, neumožňuje apriórne vylúčiť, že dotácie vyplácané na zabezpečovanie kabotážnych spojení s ostrovmi v Stredozemí v rámci udeleného OPVS neovplyvnia obchod medzi členskými štátmi a nenarušia hospodársku súťaž.
- (224) V každom prípade, aj keď dotácie poskytnuté na zabezpečovanie kabotážnych spojení mohli do 1. januára 1999 neovplyvňovať obchod a nenarušovať hospodársku súťaž, od uvedeného dátumu sa situácia zmenila, pretože v súlade s nariadením č. 3577/92 sú činnosti kabotážnej dopravy odvtedy dostupné všetkým prevádzkovateľom Spoločenstva. Okrem toho treba zdôrazniť, že SNCM nevykonáva len kabotážnu dopravu, ale pôsobí aj na trhu medzinárodnej námornej dopravy, ktorého liberalizácia sa uskutočnila prostredníctvom nariadenia Rady (EHS) č. 4055/86 22 decembra 1986 z 22. septembra 1986, ktoré sa týka vykonávania zásady voľného poskytovania služieb námornej dopravy medzi členskými štátmi a medzi členskými štátmi a tretími krajinami ⁽¹¹⁴⁾.

10. POSÚDENIE OPATRENÍ

- (219) V článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES sa ustanovuje, že „*ak nie je touto zmluvou ustanovené inak, pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi*“.
- (225) Komisia sa preto domnieva, že v tomto prípade sú splnené všetky tri posledné kritériá z článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES citované v bode 220 tohto rozhodnutia. V nasledujúcich častiach sa postupne skúma pri každom opatrení existencia selektívnej hospodárskej výhody a v relevantných prípadoch zlučiteľnosť opatrení kvalifikovaných ako štátna pomoc so spoločným trhom.

10.1. Kapitálový vklad 53,48 miliónov EUR ako náhrada za verejnú službu

- (226) Napriek tomu, že Komisia vo svojom rozhodnutí z roku 2003 priznala charakter náhrady za verejnú službu časti tejto sumy 76 miliónov EUR, čiže 53,48 miliónom EUR na zabezpečovanie dopravného spojenia s Korzikou od roku 1991 do roku 2001, celú sumu kapitálového vkladu, t. j. 76 miliónov EUR, posúdila ako pomoc na reštrukturalizáciu, pretože francúzske orgány oznámili túto sumu ako uvedenú pomoc. Sudca Spoločenstva vyzval Komisiu v rozsudku z 15. júna 2005, ktorým zrušil rozhodnutie Komisie z roku 2003, aby preskúmala sumu 53,48 milióna EUR z hľadiska rozsudku Súdneho dvora z 24. júla 2003 vo veci *Altmark*.
- (227) Okrem toho, francúzske orgány požiadali Komisiu, aby uznala, že vzhľadom na jej charakter „náhrady za verejnú službu“ treba časť pomoci na reštrukturalizáciu z roku 2002 považovať za štátnu pomoc z hľadiska rozsudku vo veci *Altmark*.
- (228) Keďže francúzske orgány sa dovoľávali uplatnenia v tomto prípade judikátu vo veci *Altmark* a v prípade, že to bude potrebné, výnimky v zmysle článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES, Komisia je povinná vyjadriť sa v tejto veci, pričom tieto tvrdenia majú zásadný význam v argumentácii Francúzska ⁽¹¹⁵⁾.

10.1.1. Predbežné poznámky

O uplatniteľnosti judikátu vo veci *Altmark* na tento prípad

- (229) Na úvod Komisia pripomína, že napriek tomu, že k vyneseniu rozsudku vo veci *Altmark* došlo po tom, ako bolo vyššie uvedené opatrenie implementované, kritériá stanovené v tomto rozsudku sudcom Spoločenstva sú na tento prípad uplatniteľné.
- (230) Ako nedávno pripomenul Súd prvého stupňa ⁽¹¹⁶⁾, Súdny dvor časovo neobmedzil dosah vyhlásení uvedených v rozsudku vo veci *Altmark*. Keďže neexistuje takéto

časové obmedzenie, tieto vyhlásenia vyplývajúce z výkladu článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES sú plne uplatniteľné na faktický a právny stav tejto veci.

O určení výšky náhrady poskytnutej za verejnú službu

- (231) Najprv treba uviesť, že SNCM utrpela od roku 1991 do roku 2001 značné straty v prípade všetkých dopravných spojení s Korzikou, na ktoré sa vzťahuje záväzok verejnej služby, napriek štátnym dotáciám schváleným rozhodnutím Komisie z roku 2001 ⁽¹¹⁷⁾. Komisia totiž konštatovala v bode 105 tohto rozhodnutia, že strata akumulovaná pred zdanením za obdobie rokov 1991 – 1999 za zabezpečovanie dopravného spojenia s Korzikou ⁽¹¹⁸⁾, ako je vymedzené v správe experta povereného Komisiou, a vrátane prijatých dotácií, predstavuje 217 miliónov francúzskych frankov, t. j. 33,08 milióna EUR.
- (232) Pokiaľ ide o roky 2000 a 2001 ⁽¹¹⁹⁾, Komisia zaujala rovnaký prístup ako uvedená expertízna správa a na základe predložených analytických výsledkov prepočítala výsledok pred zdanením, pričom odpočítala rezervy na reštrukturalizáciu, ktoré už boli započítané do nákladov na reštrukturalizáciu tak, ako boli oznámené. Na druhej strane mohla Komisia na základe ročných účtovných závierok podniku overiť, že počas týchto dvoch rokov nedošlo k predaju lodných zariadení.
- (233) Komisia je toho názoru, že strata v roku 2002 na dopravnom spojení medzi Marseille a Korzikou, nemôže byť zohľadnená, vzhľadom na skutočnosť, že od 1. januára 2002 boli ceny za prevádzku na dopravnom spojení z Marseille na Korziku a výška finančných náhrad určené zmluvne medzi verejnými orgánmi a SNCM, čo je v rozpore s ustanoveniami zmlúv z rokov 1991 a 1996.
- (234) Vzhľadom na to, v súlade s prístupom a odôvodnením rozhodnutia z roku 2001, Komisia dospela k týmto záverom:

Tabuľka 3

Analytická výsledovka za obdobie rokov 1991 – 2001

Sieť Korzika	2001		2000		1991 – 1999 ⁽¹⁾		Spolu 1991 – 2001	
	v miliónoch FRF	v miliónoch EUR	v miliónoch FRF	v miliónoch EUR	v miliónoch FRF	v miliónoch EUR	v miliónoch FRF	v miliónoch EUR
Výsledok pred zdanením	- 302,575	- 46,127	- 40,256	- 6,137	- 216,98	- 33,078	- 559,811	- 85,343
Dotácie rezervy/odpis Liamone ⁽²⁾	96,895	14,771	0,000	0,000	0,000	0,000	96,895	14,771
Dotácie rezervy/Sociálny plán	112,110	17,091	0,000	0,000	0,000	0,000	112,110	17,091

Sieť Korzika	2001		2000		1991 – 1999 ⁽¹⁾		Spolu 1991 – 2001	
	v miliónoch FRF	v miliónoch EUR	v miliónoch FRF	v miliónoch EUR	v miliónoch FRF	v miliónoch EUR	v miliónoch FRF	v miliónoch EUR
Oprava výnosu (výnos) z plavidiel	0,000	0,000	0,000	0,000	182,100	27,761	182,100	27,761
Výsledok pred zdanením okrem výnosu a okrem reštrukturalizácie	- 93,571	- 14,265	- 40,256	- 6,137	- 216,980	- 33,078	- 350,807	- 53,480

⁽¹⁾ Údaje pochádzajúce z rozhodnutia 2002/149/ES.

⁽²⁾ V roku 2001 sa pre rýchloloď Liamone vytvorila rezerva 14,8 milióna EUR. Jej účelom bolo vyrovnáť ročnú vyťaženosť plavidla s vyťaženosťou plavidla, ktoré je prispôbené novým obmedzeniam uloženým na túto linku a je financované za rovnakých podmienok. Táto rezerva sa vytvorila podľa účtovných pravidiel, na základe ktorých podnik musí opraviť svoju súvahu tak, že zohľadní mimoriadne odpisy hneď, ako zistí, že niektoré z aktív má skutočnú alebo predajnú hodnotu nižšiu, ako je jeho účtovná hodnota.

(235) Celková strata, ktorú SNCM zaznamenala na dopravnom spojení medzi Marseille a Korzikou nehľadiac na dotácie schválené štátom rozhodnutím z roku 2001, opravená podľa ziskov z predaných plavidiel za toto obdobie a nákladov na reštrukturalizáciu, predstavuje 53,48 milióna EUR za celé obdobie rokov 1991 – 2001.

(236) So zreteľom na uvedené sa Komisia domnieva, že z kapitálového vkladu 76 miliónov EUR, ktorý bol oznámený v roku 2002 ⁽¹²⁰⁾, možno považovať za náhradu za verejnú službu 53,48 miliónov EUR.

10.1.2. Existencia hospodárskej výhody z hľadiska judikátu vo veci *Altmark*

(237) Podľa Súdneho dvora, pokiaľ sa má zásah štátu považovať za náhradu, ktorá predstavuje vyrovnanie za plnenia uskutočnené prijímajúcim podnikom na účely plnenia záväzkov verejnej služby, pričom sa tomuto podniku v skutočnosti neposkytuje finančná výhoda a uvedený zásah preto nemá za následok zvýhodnenie uvedeného podniku z hľadiska jeho konkurenčného postavenia voči konkurenčným podnikom, takýto zásah nespadá do pôsobnosti článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(238) Na to, aby sa takáto náhrada nemohla kvalifikovať ako štátna pomoc, musia byť splnené určité kumulatívne podmienky (pozri poznámku pod čiarou 68 tohto rozhodnutia).

(239) Pokiaľ ide osobitne o štvrté kritérium stanovené Súdny dvorom v rozsudku vo veci *Altmark*, treba konštatovať, že SNCM nebola vybraná v súlade s postupom verejného obstarávania, ktorý by umožnil výber záujemcu schopného poskytovať tieto služby pre verejnosť za najnižšiu cenu.

(240) Keďže sa neuskutočnil postup výberového konania, Komisia sa domnieva, že členský štát je povinný preukázať, že výška náhrady vyplatenej SNCM nepresahuje náklady, ktoré by vznikli priemernému a dobre fungujúcemu podniku, primerane vybavenému, pri zohľadnení príjmov a primeraného zisku z plnenia týchto záväzkov, v súlade s požiadavkami judikatúry Súdneho dvora.

(241) V tomto prípade francúzske orgány samy uznávajú vo svojich listoch zo 16. novembra 2006, že je prakticky nemožné nájsť podnik, ktorý by mohol slúžiť ako referenčná hodnota na toto obdobie rokov 1991 – 2001 v súvislosti so záväzkami verejnej služby uložených SNCM, pretože SNCM je jediný podnik schopný plniť tieto záväzky. Za týchto okolností sa francúzske orgány usilovali poskytnúť údaje, ktoré by umožnili čo možno najpresnejšie porovnanie s podobnými podnikmi, najmä s CMN, pričom však zdôraznili, že tieto podniky sa nenačítajú v rovnakých prevádzkových podmienkach, ako sú podmienky uložené SNCM zmluvami o záväzku verejnej služby z obdobia od roku 1991 do roku 2001.

(242) V tejto súvislosti sa Komisia domnieva, že so zreteľom na tvrdenia francúzskych orgánov, francúzske orgány nepreukázali, v čom predstavujú podniky, ktoré sa sami považujú za podobné, referenčnú hodnotu, ako ju vyžaduje judikatúra Spoločenstva. V tejto súvislosti Komisia uvádza, že údaje Francúzska o týchto podnikoch jej neumožňujú posúdiť uvádzaný stupeň podobnosti, ani vplyv uvádzaných rozdielných podmienok na porovnanie, ktoré treba urobiť na účely uplatnenia uvedeného štvrtého kritéria.

(243) Za týchto okolností sa Komisia nazdáva, že na základe informácií francúzskych orgánov v rámci tohto konania nemôžu tieto orgány dokázať, že je splnené štvrté kritérium z rozsudku vo veci *Altmark*.

(244) So zreteľom na uvedené sa Komisia domnieva, že predmetné opatrenie poskytlo SNCM hospodársku výhodu. Preto náhrada poskytnutá SNCM na základe zmlúv z rokov 1991 a 1996 vo výške 53,48 milióna EUR predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

10.1.3. Zlučiteľnosť predmetného opatrenia so spoločným trhom v zmysle článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES

(245) Keďže sa francúzske orgány domáhali výnimky v zmysle článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES, Komisia použije pri hodnotení predmetného opatrenia rovnaký prístup a rovnaké odôvodnenie ako tie, ktoré sú uvedené v rozhodnutí z roku 2001.

(246) Z hľadiska tohto článku sa na vyplatenie štátnej pomoci nemusia vzťahovať zákaz z článku 87 Zmluvy o ES za predpokladu, že predmetná pomoc má za cieľ vykompenzovať dodatočné náklady podniku povereného riadením služby všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré sú spojené s plnením osobitnej úlohy a poskytnutie pomoci je nevyhnutné, aby uvedený podnik mohol zabezpečovať svoje záväzky verejnej služby za podmienok hospodárskej rovnováhy.

(247) So zreteľom na právne predpisy uplatniteľné na obdobie rokov 1991 – 2001 (¹²¹), Komisia musí tak, ako to urobila vo svojom rozhodnutí z roku 2001:

— overiť, či služby, ktorých riadenie bolo zverené SNCM, patria pod označenie služby všeobecného hospodárskeho záujmu a

— preskúmať, či je výška dotácií, ktoré boli poskytnuté SNCM v súvislosti s jej záväzkami verejnej služby v oblasti zabezpečovania námorného spojenia s Korzikou, primeraná dodatočným nákladom SNCM na plnenie základných požiadaviek zmluvy o verejnej službe.

Zdôvodnenie verejnej služby

(248) V tomto prípade, pokiaľ ide o náhrady vyplatené za obdobie rokov 1991 – 2001, ako Komisia uznala vo svojom rozhodnutí z roku 2001, záväzky verejnej služby uložené SNCM a CMN vyplývajú z päťročných zmlúv, ktoré tieto spoločnosti uzavreli a Dopravným úradom Korziky (Office de transport de la Corse – OTC). Týmto zmluvami, ktorých právnym základom je rámcová

zmluva uzavretá na obdobie rokov 1976 – 2001, sa spresnili vykonávacie podmienky verejnej služby na obdobia rokov 1991 – 1996 a 1996 – 2001. Týmto zmluvami sa zároveň stanovili zásady vyplácania paušálnej dotácie poskytovanej vo forme dotácie na územnú kontinuitu ako vyrovnanie za uložené záväzky.

(249) Pokiaľ ide o otázku, či tieto záväzky zodpovedajú skutočnej potrebe verejnej služby, Komisia uznala v uvedenom rozhodnutí z roku 2001, že rámcová zmluva a päťročné zmluvy spĺňajú zásadu územnej kontinuity, ktorej cieľom je obmedziť nevýhody spojené s ostrovným charakterom a zabezpečiť dopravné spojenie s Korzikou podľa pravidiel, ktoré sa čo možno najviac zhodujú s pravidlami pre čisto kontinentálne spojenia. Komisia zároveň vzala na vedomie, že tento cieľ, ktorý spadá pod oprávnený verejný záujem, nebol v minulosti dosiahnutý jednoduchou hospodárskou súťažou (¹²²).

(250) Komisia sa preto domnieva, že systém zabezpečovania dopravného spojenia ustanovený v rámcovej zmluve a päťročných zmluvách, zodpovedajú skutočnej potrebe verejnej služby.

Nepaušálny charakter náhrady

(251) Ako Komisia konštatovala vo svojom rozhodnutí z roku 2001, SNCM dostala za obdobie rokov 1991 – 2001 v zmysle vyššie opísaného právneho rámca paušálnu ročnú dotáciu, ktorej výška bola stanovená na päť rokov a každoročne bola upravená podľa vývoja hrubého domáceho produktu, ako aj so zreteľom na informácie a zmluvné analytické účty, ktoré predložila SNCM.

(252) V bode 30 rozhodnutia z roku 2001 Komisia uvádza, že „podľa článku 4 zmluvy z roku 1976 (¹²³) sa ročná dotácia vypláca vo forme dvanástich rovnakých mesačných splátok. Na účely konečného zúčtovania dotácie je SNCM povinná predložiť najneskôr do 1. júla každého roka svoje výsledky za predchádzajúci finančný rok, ktoré potvrdil štátny kontrolór. Prípadné prevody, ktoré hradí SNCM, sa odpočítajú od splátky alebo splátok za bežné obdobie. V ustanovení o vyrovaní splátok sa stanovujú aj prípadné doplatky vyplácané štátom. Následne uzatvorené zmluvy ustanovujú aj penále, ak počas roka počet základných spojení, ktoré neuskutočnila SNCM, presahuje 2 % počtu základných spojení stanovených v zmluve. Orgán poskytujúci doplatky môže zároveň oznámiť SNCM zrážku z paušálnej dotácie na územnú kontinuitu z dôvodu závažnej udalosti, ktorá má za následok narušenie verejnej služby“.

(253) V bode 82 tohto istého rozhodnutia Komisia uvádza, že v druhej časti tohto bodu IV je stanovené, že „Za predpokladu, že sa hospodárske podmienky a osobitne prevádzkové náklady a objemy prepravy, ktoré slúžili ako základ pre výpočet dotácie, podstatne zhoršia, SNCM a OTC sa dohodnú na tom, že spoločne preskúmajú opatrenia, ktoré treba uskutočniť v oblasti zabezpečovania dopravného spojenia, cien alebo úpravy smerom hore výšky dotácie s cieľom obnoviť finančnú rovnováhu spoločnosti.“

(254) Na základe uvedeného a ako Komisia usúdila vo svojom rozhodnutí z roku 2001, náhrada 53,48 milióna EUR vyplatená štátom nie je paušálna vzhľadom na mechanizmus, ktorý umožňuje vyrovnáť finančnú nerovnováhu existujúcu v dôsledku nesúladu medzi skutočnými prevádzkovými nákladmi a nákladmi, ktoré slúžili ako základ na výpočet dotácie.

Primeranosť náhrad vo vzťahu k nákladom na verejnú službu

(255) Ako Komisia konštatovala vo svojom rozhodnutí z roku 2001⁽¹²⁴⁾, finančné náhrady prijaté svojho času podľa päťročných zmlúv z rokov 1991 a 1996 neumožnili SNCM úplne vyrovnáť straty spojené so záväzkami verejných služieb. Komisia odhadla, že toto podhodnotenie náhrad zodpovedá sume 53,48 milióna EUR.

(256) Komisia dospela k záveru, že suma 53,48 milióna EUR, ktorú vyplatil štát, zodpovedá podhodnotenej náhrade za obdobie rokov 1991 – 2001, a preto je primeraná vo vzťahu k čistým nákladom SNCM súvisiacim s úlohou verejnej služby.

10.1.4. Záver

(257) Na základe uvedeného sa Komisia domnieva, že predmetné opatrenie predstavuje štátnu pomoc zlučiteľnú so spoločným trhom podľa článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES. Keďže opatrenie sa implementovalo 14. novembra 2003, Komisia usúdila, že táto štátna pomoc je neoprávnená.

(258) V tejto súvislosti výška pomoci, ktorú treba považovať za pomoc na reštrukturalizáciu v zmysle oznámenia z roku 2002, predstavuje 22,52 milióna EUR⁽¹²⁵⁾. Táto suma sa pripočíta k opatreniam oznámeným v roku 2006, pokiaľ budú zahrňovať pomoc na reštrukturalizáciu (pozri časť 10.5 tohto rozhodnutia).

10.2. Predaj SNCM za zápornú predajnú cenu 158 miliónov EUR

(259) V tomto prípade musí Komisia preskúmať, či kapitálový vklad 158 miliónov EUR z obdobia pred prevodom SNCM na súkromných nadobúdateľov, t. j. *in fine*

záporná predajná cena podniku za ekvivalentnú sumu, neobsahuje prvky štátnej pomoci.

(260) Otvorené, transparentné a nediskriminačné verejné výberové konanie, na základe ktorého štát postúpi podnik po jeho predbežnej rekapitalizácii (za sumu vyššiu, ako je predajná cena), nevyhnutne nedovoľuje vylúčiť existenciu pomoci, ktorú môže získať sprivatizovaný podnik a súčasne jeho kupujúci⁽¹²⁶⁾.

10.2.1. Referenčný právny rámec

(261) Na účely overenia, či štát svojím kapitálovým vkladom poskytol podniku hospodársku výhodu, Komisia v zásade uplatňuje kritérium „súkromného investora v trhovom hospodárstve“ (ďalej len „kritérium súkromného investora“). Kritérium súkromného investora je vyjadrením zásady rovnosti verejného a súkromného sektora, ktorá vyplýva z článku 295 Zmluvy o ES. Podľa tejto zásady kapitál, ktorý priamo alebo nepriamo poskytol podniku štát za okolností, ktoré zodpovedajú obvyklým trhovým podmienkam, nemožno kvalifikovať ako štátnu pomoc⁽¹²⁷⁾.

(262) Na tieto účely môže Komisia predovšetkým posúdiť, či sa poskytovateľ finančných zdrojov správal ako súkromný investor postupujúci v súlade so štruktúrnou, globálnou alebo odvetvovou politikou, ktorá sa riadi výhľadmi dlhodobej návratnosti vloženého kapitálu. Platnosť tohto prístupu uznal sudca Spoločenstva v rámci viacerých súdnych sporov⁽¹²⁸⁾.

(263) Podľa ustálenej judikatúry kapitálový vklad verejného investora uskutočnený bez akéhokoľvek výhľadu zisku, a to aj dlhodobého, predstavuje štátnu pomoc⁽¹²⁹⁾.

(264) Sudca Spoločenstva zároveň stanovil, že súkromný investor postupujúci v súlade so štruktúrnou, globálnou alebo odvetvovou politikou, ktorá sa riadi výhľadmi dlhodobej návratnosti vloženého kapitálu, by si po rokoch nepretržitých strát nemohol dovoliť, ak by postupoval rozumne, uskutočniť kapitálový vklad, ktorý je z hospodárskeho hľadiska nielenže nákladnejší ako likvidácia aktív, ale navyše je spojený s predajom podniku, čo ho pripravuje o akýkoľvek výhľad zisku, a to aj časovo obmedzeného⁽¹³⁰⁾.

(265) Konkrétnejšie, Súdny dvor vo svojom rozsudku vo veci „Gröditzer“ rozhodol, že pri zisťovaní, či privatizácia podniku za zápornú cenu obsahuje prvky štátnej pomoci, „treba posúdiť, či by za podobných okolností súkromný investor, ktorého veľkosť je porovnateľná s veľkosťou subjektu riadiaceho verejný sektor, uskutočnil kapitálové vklady v tejto výške v rámci predaja uvedeného podniku alebo by si zvolil možnosť jeho likvidácie“⁽¹³¹⁾.

10.2.2. Uplatnenie na tento prípad

(266) Z hľadiska uvedeného musí Komisia na účely zistenia charakteru pomoci predmetného opatrenia „posúdiť, či riešenie, ktoré si vybral štát, je tým najmenej nákladným riešením v porovnaní s akýmkoľvek iným riešením vrátane neuskutočnenia zásahu, čo by v takomto prípade viedlo k záveru, že štát konal ako súkromný investor“⁽¹³²⁾.

10.2.2.1. O dodržaní zásady súkromného investora v trhovom hospodárstve

(267) V tejto súvislosti treba uviesť, že veľké skupiny podnikov sa v súčasnosti nemôžu, keď pristupujú k uzavretiu pracovísk alebo k likvidácii dcérskych spoločností, nezaujímať o sociálne dôsledky, ktoré takéto uzavretie alebo likvidácia so sebou priniesú.

(268) Najčastejšie uskutočňujú sociálne plány, ktoré môžu zahrnúť opatrenia na preškolenie zamestnancov, pomoc na hľadanie zamestnania, náhrady za prepustenie zamestnancov, dokonca opatrenia pôsobiace na miestnu hospodársku štruktúru, ktoré presahujú to, čo ukladá zákon a kolektívne zmluvy.

(269) V tomto prípade Komisia konštatuje, že SNCM je spoločnosť, ktorú riadi štát prostredníctvom skupiny CGMF (Compagnie Maritime Générale et Financière).

(270) Komisia sa domnieva, že za predpokladu likvidácie SNCM⁽¹³³⁾ by sa takéto opatrenia zaviedli nad rámec zákonných povinností s cieľom nepoškvrniť dobrú povesť holdingu, ktorého členom je spoločnosť, a jej posledného akcionára⁽¹³⁴⁾.

(271) Komisia pripomína, že spektrum likvidácie podniku v roku 2004 vyvolalo početné a rozsiahle sociálne nepokoje. Sociálny konflikt, ktorý sa vyostřil v septembri 2004, napríklad zablokoval flotilu SNCM na 16 dní. Komisia ďalej uvádza, že francúzske orgány preukázali prostredníctvom číselných údajov, že tieto sociálne hnutia v roku 2004 tým, že poškvrnili povesť holdingu, ktorého je spoločnosť členom, v očiach zákazníkov, značne poškodili množstvo cestujúcich prepravovaných SNCM, a tým aj obrat podniku. Komisia okrem toho zdôrazňuje, že v dôsledku zhubnej sociálnej klímy v lete 2004, ktorá poškodila finančnú situáciu SNCM, zaviedol akcionár podniku na jar 2005 sociálny plán prerušený v apríli 2005 po dohode s odbormi. Na základe uvedeného sa Komisia domnieva, že sa preukázalo, že za predpokladu likvidácie SNCM by neprevzatie skupinou CGMF nákladov na dodatočné náhrady za prepustenie zamestnancov istotne poškodilo dobrú povesť holdingu, ktorého je spoločnosť členom, a jeho posledného akcionára.

(272) Preto Komisia usúdila, že náklady spojené s týmito opatreniami musia byť zahrnuté do výpočtu nákladov na likvidáciu. Uvedené náklady by sa potom pripočítali k likvidačnej hodnote SNCM, pokiaľ by bola kladná a/alebo by ich priamo uhradila CGMF alebo by ich uhradil štát ako akcionár. Komisia sa domnieva, že akékoľvek iné riešenie by nezohľadnilo sociálnu realitu, ktorej v súčasnosti čelia veľké skupiny podnikov⁽¹³⁵⁾.

(273) Na účely vyčíslenia nákladov akcionára na likvidáciu si Komisia zvolila minimálny predpoklad zodpovedajúci samotným dodatočným nákladom na prepustenie zamestnancov.

(274) V tejto súvislosti sa francúzske orgány domnievajú, že na základe sociálneho plánu z roku 2005, ktorý je sám založený na sociálnom pláne z roku 2002, je rozpätie, ktoré by sa malo schváliť, od [...] do [...] EUR na zamestnanca, t. j. celková suma od [...] miliónov EUR do [...] miliónov EUR. Francúzske orgány spresňujú, že dolná hranica uvedeného rozpätia zohľadňuje skutočnosť, že náklady na referenčný sociálny plán sa zvýšia v dôsledku veľkého podielu zamestnancov, ktorý sa približujú k dôchodkovému veku a ktorých odchod do dôchodku sa uskutočňuje za osobitne výhodných podmienok. Okrem toho je zohľadnená aj skutočnosť, že kontext likvidácie spoločnosti a prepustenia všetkých zamestnancov nie je porovnateľný s kontextom úpravy početného stavu zamestnancov, ktorý by umožnil pokračovať v činnostiach, ako je to v prípade referenčného sociálneho plánu.

(275) Expert Komisie uskutočnil porovnávaciu analýzu číselných údajov poskytnutých francúzskymi orgánmi so sociálnymi plánmi, ktoré nedávno zaviedlo Francúzsko. Sociálny plán Hewlett Packard v roku 2003 stál 214 000 EUR na osobu a v roku 2005 od 50 000 do 400 000 EUR. V roku 2004 stál sociálny plán, ktorý zaviedla Péchiney po splynutí so spoločnosťou Alcan, 128 000 EUR na osobu. Počas sociálneho plánu Giat Industries v roku 2004 predstavovali sociálne náklady 162 000 EUR oproti 71 000 EUR pre Gemplus v roku 2002 a 69 000 EUR pre Danone (činnosti výroby sušienok) v roku 2001. V roku 2002 Yves Saint Laurent Haute Couture oznámil sociálny plán za 115 000 EUR na jedného zamestnanca. Plán Power 8, ktorý oznámila Airbus France vo februári 2007, predpokladal náklady na jedného zamestnanca 68 000 EUR⁽¹³⁶⁾. V roku 2008 predstavovali náklady na sociálny plán spoločnosti Michelin 157 400 EUR na jedného zamestnanca.

(276) Pokiaľ ide o prístavných robotníkov, Komisia spresňuje, že Dvor audítorov vo svojej špeciálnej správe z júla 2006 „Francúzske prístavy zoči-voči zmenám v námornej doprave: naliehavosť akcie“ uvádza celkové náklady na osobu v rámci sociálneho plánu 2004, a to 145 000 EUR na odchod jedného zamestnanca v prípade samostatných prístavov a 209 000 EUR na odchod jedného zamestnanca v prípade marseillského prístavu.

- (277) Komisia pripomína, že jej rozhodnutie zo 17. júla 2002 týkajúce sa Société Française de Production umožňuje objasniť náklady na dobrovoľné odstúpné v prípade privatizácie podniku v ťažkostiach. Dobrovoľné odstúpné by predstavovalo náklady pre štát 43,1 miliónov EUR (t. j. 151 000 EUR na jedného zamestnanca, pričom plán predpokladal odchod 285 zamestnancov), plus náklady 5,3 miliónov EUR na zákonné a zmluvné povinnosti (t. j. celkové náklady 169 000 EUR na jedného zamestnanca).
- (278) Na základe porovnávacej analýzy Komisia usúdila, že predpokladaná výplata [...] EUR každému zamestnancovi ako dodatočnej náhrady za prepustenie je v súlade s nákladmi na prepusteného zamestnanca predpokladaných v sociálnych plánoch uskutočňovaných súkromnými akcionármi v tom istom období.
- (279) Komisia sa nakoniec domnieva, že predpoklad prepustenia všetkých zamestnancov SNCM v rámci likvidácie podniku je najpravdepodobnejším predpokladom, najmä preto, lebo udelenie oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby na obdobie rokov 2007 – 2013 ešte nebolo predmetom verejnej súťaže a teda ani konečného rozhodnutia. Okrem toho, vzhľadom na znepokojivú finančnú situáciu SNCM je totiž nepravdepodobné, že plán pokračovania v činnosti bol vypracovaný tak, aby sa podnik dostal do súdneho vyrovnania a mohlo sa zamedziť prepusteniu zamestnancov.
- (280) Na základe uvedených skutočností Komisia uvádza celkovú sumu [...] miliónov EUR, ktorú by CGMF (štát) venoval na dodatočné náhrady za prepustenie.
- (281) V tomto štádiu analýzy musí Komisia určiť likvidačnú hodnotu SNCM okrem dodatočných náhrad za prepustenie. Rozdiel medzi touto likvidačnou hodnotou, pokiaľ je kladná, a dodatočnými náhradami za prepustenie, sa totiž musí porovnať so zápornou cenou vyplývajúcou z predaja, aby sa overilo, či sa štát správal ako súkromný investor v trhovom hospodárstve. Komisia sa pri tom opiera o výpočet precenených čistých aktív. Metódou výpočtu precenených aktív sa odhalí nedostatok aktív, ak hospodárska hodnota reálnych aktív (vo všeobecnosti vyššia ako čistá účtovná hodnota) nepokrýva hospodársku hodnotu reálnych dlhov.
- (282) Na účely zistenia nedostatku aktív v tomto prípade Komisia s pomocou svojho experta⁽¹³⁷⁾ overila, ako je

vysvetlené ďalej v texte, že 30. septembra 2005 nebola hodnota aktív SNCM dostatočná na odškodnenie prednostných a neprednostných veriteľov (vrátane zamestnancov v rámci klasických pohľadávok).

O výbere metodiky hodnotenia

- (283) Komisia sa domnieva, že ocenenie čistých aktív je metóda, ktorá sa bežne používa na ocenenie spoločností v odvetví námornej dopravy. Na druhej strane usudzuje, že táto metóda osobitne vyhovuje situácii SNCM, pretože jej referenčný akcionár má ako alternatívu k prevodu na výber iba ohlásenie konkurzu spoločnosti, ktorá by išla do likvidácie.
- (284) Pokiaľ ide o ďalšie metódy ocenenia, predovšetkým o metódu aktualizovaných voľných prevádzkových peňažných tokov, Komisia sa nazdáva, že so zreteľom na to, že predpokladá pokračovanie činnosti spoločnosti, čo nie je prípad SNCM, táto metóda nie je v tomto prípade relevantná.

O referenčnom dátume

- (285) Komisia schválila dátum 30. septembra 2005 ako referenčný dátum pre ocenenie SNCM, keďže ide o dátum, kedy skutočne došlo k výberu medzi prijatím ponuky na prevzatie a likvidáciou spoločnosti, pričom o výbere BCP sa rozhodlo 27. septembra 2005.

O hodnote aktív SNCM

- (286) Komisia predovšetkým poznamenáva, že akcionár SNCM vyčíslil v spolupráci s kanceláriou Ernst & Young likvidačné náklady podniku (vyššie uvedená správa CGMF) k 30. septembru 2005, ktorých kontrolnú expertízu uskutočnili Oddo Corporate Finance a kancelária Paul Hastings. Komisia pripomína, že v uvedenej správe Oddo-Hastings boli aktíva SNCM ocenené na [...] miliónov EUR.
- (287) Pokiaľ ide o ocenenie flotily v úplnom vlastníctve⁽¹³⁸⁾, keďže hrubú predajnú hodnotu plavidiel SNCM ocenil špecializovaný maklér BRS k 30. septembru 2005 na [...] miliónov EUR, flotila SNCM bola v správe Oddo ocenená po odpočítaní diskontu⁽¹³⁹⁾, maklérskej provízie⁽¹⁴⁰⁾ a rezervy na súdne účely⁽¹⁴¹⁾ na [...] miliónov EUR.

Tabuľka 4

Scenáre ocenenia aktív SNCM k 30. septembru 2005

(v miliónoch EUR)

	Hodnota aktív v správe Oddo	Hodnota aktív podľa experta Komisie
Nehmotné aktíva	—	—
Hmotné aktíva		
— Flotila v úplnom vlastníctve	[...]	[...]
— Budovy ⁽¹⁾	[...]	[...]
Finančné aktíva ⁽²⁾	[...]	[...]
<i>Investičný majetok</i>	[...]	[...]
Zásoby	—	—
Zálohy a splátky	—	—
Pohľadávky voči klientom	[...]	[...]
Iné pohľadávky ⁽³⁾	[...]	[...]
Čistá likvidita	[...]	—
Vyrovnávacie účty	—	—
Ostatné aktíva	[...]	[...]
Celkové aktíva	[...]	[...]

⁽¹⁾ Pokiaľ ide o budovy (vrátane sídla SNCM), francúzske orgány spresňujú, že schválená likvidačná hodnota vychádza z ocenenia realitným expertom z novembra 2003, ktoré sa pri aktualizácii zvýšilo o + [...] %, aby sa zohľadnilo zvýšenie cien.

⁽²⁾ Finančné aktíva zahŕňujú najmä akciové podiely SNCM v Sudcargos, Aliso, CGTH, CMN a Ferrytour.

⁽³⁾ Táto položka zahŕňa predovšetkým pohľadávky voči štátu, najmä náhrady za záväzky verejnej služby za mesiac september 2005 a preplatenie sociálnych odvodov zamestnávateľa zo strany Združenia pre zamestnanosť v priemysle a obchode (ASSEDIC) za finančný rok 2004.

Zdroj: správa Oddo-Hastings, správa experta Komisie

(288) Z uvedenej tabuľky Komisia vyvodzuje, že flotila plavidiel predstavuje hlavný prvok ocenenia aktív podniku. V tejto súvislosti expert Komisie usúdil po tom, čo v prípadoch, kedy to bolo možné, uskutočnil porovnávaciu analýzu, že diskont uplatnený na hrubú predajnú cenu plavidiel bol v súlade so súdnym rizikom. Na základe toho dospel k záveru, že nemá argumenty na zamietnutie ocenenia hodnoty flotily zo strany francúzskeho štátu.

(289) Pokiaľ ide o diskont, Komisia sa domnieva, že jeho výška je v súlade s diskontmi, ktoré sú bežné pri predaji plavidiel v prípade súdnej likvidácie. Podľa experta Komisie, Régie des Transports Maritimes, národná belgická spoločnosť prevádzkujúca linku Ostende – Ramsgate, napríklad predala v roku 1997 dva trajekty s diskontmi odhadovanými na 35 % a 45 %. Nedávno predala spoločnosť Festival Cruises tri plavidlá na okružné plavby s priemerným diskontom 20 %. Diskonty, ktoré sú bežné v podobných prípadoch sú teda na úrovni

diskontov, ktoré uplatňujú francúzske orgány v tomto prípade.

(290) So zreteľom na to, že pokiaľ ide o súdne riziko, na trhu sa neuskutočnila žiadna porovnateľná transakcia, Komisia sa domnieva, že argumenty zdôvodňujúce súdne riziko sú v súlade s obmedzenosťou trhu pre typizované plavidlá navrhnuté pre dosť špecifickú prevádzku.

(291) Komisia ďalej uvádza, že jej nezávislý expert upravil smerom hore ocenenie finančných aktív, predovšetkým ocenenie podielu SNCM v CMN (z [...] miliónov EUR na [...] miliónov EUR). Z tohto hľadiska, so zreteľom na ponuku *Stef-TFE* na odkúpenie tohto podielu za [...] miliónov EUR, ktorá bola Komisii predložená v rámci tohto zisťovania, sa Komisia domnieva, že ocenenie podielu SNCM v CMN na [...] miliónov EUR je rozumné vzhľadom na likvidáciu spoločnosti.

- (292) Pokiaľ ide o ocenenie ostatných položiek aktív, expert Komisie nemal osobitné námietky. Neschválil však položku „čistá likvidita“, ktorá vykázala schodok. Komisia sa nazdáva, že v skutočnosti treba túto položku preradiť do pasív SNCM.
- (293) So zreteľom na vykonané úpravy Komisia oceňuje aktíva SNCM k 30. septembru 2005 na [...] miliónov EUR.
- O ocenení pasív SNCM
- (294) Komisia konštatuje, že francúzske orgány vyčíslujú dlžnú sumu prednostných pohľadávok na [...] miliónov EUR a dlžnú sumu neprednostných pohľadávok na [...] miliónov EUR (okrem dodatočných náhrad na prepustenie zamestnancov).
- (295) Pokiaľ ide osobitne o pasíva sociálneho charakteru, francúzske orgány oceňujú náklady na zmluvný sociálny plán na [...] miliónov EUR. Náklady spojené so zmluvným sociálnym plánom sa stanovili v individuálne so zreteľom na typ zmluvy (zmluva na dobu neurčitú – ZDN a zmluva na dobu určitú – ZDU), stanovy a uplatniteľné kolektívne zmluvy (zamestnanci na palubách plavidiel, úradníci a vedenie), služobný vek, zarádenie a mzdu každého zamestnanca. Táto čiastka zahŕňa výpovedné náhrady ([...] miliónov EUR), náhrady za platené dovolenky v prípade výpovede ([...] miliónov EUR), zmluvné náhrady za prepustenie ([...] miliónov EUR) a príspevok Delalande ([...] miliónov EUR) ⁽¹⁴²⁾.
- (296) Náklady na mimozmluvný sociálny plán oceňujú francúzske orgány na [...] miliónov EUR. Tento sociálny plán zoskupuje sprievodné opatrenia spojené s právnymi a regulačnými povinnosťami SNCM v oblasti prepustenia ⁽¹⁴³⁾ a nepriame náklady spojené so zmluvným sociálnym plánom ⁽¹⁴⁴⁾.
- (297) Náklady na zrušenie hlavných prevádzkových zmlúv sa vzťahujú najmä na použitie bankovej záruky vo výške [...] miliónov EUR, ktorá bola poskytnutá ako záruka riadneho plnenia záväzkov verejnej služby zo strany SNCM, ku ktorým treba pripočítať penále stanovené v predmetnej zmluve, ktoré sa rovná [...] % referenčnej finančnej náhrady vo výške [...] miliónov EUR za rok 2005, t. j. okolo [...] miliónov EUR v prípade neplnenia povinností zo strany príjemcu.
- (298) Pokiaľ ide o čisté pasíva spojené s prevodom plavidiel v prenájme ⁽¹⁴⁵⁾, francúzske orgány zdôrazňujú, že na základe určitých predpokladov ⁽¹⁴⁶⁾ špecializovaný maklér BRS odhaduje čistý výnos z prevodu k 30. septembru 2005 na [...] miliónov EUR po odpočítaní diskontu, maklérskej provízie a preklenovacích finančných nákladov. Keďže úspory na daniach a bankové dlhy predstavujú [...] miliónov EUR, stále treba nahradiť zostatok bankových dlhov týkajúcich sa plavidiel v prenájme vo výške [...] miliónov EUR.

Tabuľka 5

Scénare ocenenia pasív SNCM k 30. septembru 2005

(v miliónoch EUR)

	Hodnota pasív v správe Oddo	Hodnota pasív podľa experta Komisie
Prednostné dlhy, z čoho:		
— Sociálne a daňové dlhy	[...]	[...]
— Finančné dlhy zaručené aktívmi ⁽¹⁾	[...]	[...]
Náklady na zmluvný sociálny plán	[...]	[...]
Náklady na poisťovne dôchodcov ⁽²⁾	[...]	[...]
Náklady na likvidačný proces	[...]	[...]
Prevádzkové medzistraty ⁽³⁾	[...]	[...]
Uspokojenie prednostných veriteľov	[...]	[...]
Nezaistené dlhy ⁽⁴⁾	[...]	[...]
Náklady na mimozmluvný sociálny plán	[...]	[...]
Náklady na rozviazanie hlavných prevádzkových zmlúv	[...]	[...]

(v miliónoch EUR)

	Hodnota pasív v správe Oddo	Hodnota pasív podľa experta Komisie
Dodatočné náklady spojené s prevodom plavidiel v prenájme	[...]	[...]
Uspokojenie neprednostných veriteľov	[...]	[...]

(1) Plavidlá Napoléon Bonaparte a Paglia Orba predstavujú záruku pri pôžičkách na lode, ktoré slúžili na ich financovanie.

(2) Táto položka súvisí so záväzkom SNCM uhradiť časť nákladov na doplnkové poistenie svojich dôchodcov.

(3) Do konca likvidácie. Medzistraty vychádzajú z vedľajšieho predpokladu výplaty miezd za jeden mesiac. Zahŕňajú aj náklady na vyradenie plavidiel v úplnom vlastníctve neodpočítané od hodnoty aktív. Tieto náklady zodpovedajú nákladom na odstavenie plavidiel v prístavisku pred ich prevodom.

(4) Nezarúčené dlhy sa delia takto: rezervy na nepredvídateľné straty ([...] miliónov EUR), súvisiace dlhy/podiely ([...] miliónov EUR), prevádzkoví dodávatelia ([...] miliónov EUR), generálne zastúpenie ([...] miliónov EUR), dlhy skupiny a spoločníci ([...] miliónov EUR), vyrovnávací účet pasív ([...] miliónov EUR).

Zdroj: správa Oddo-Hastings, správa experta Komisie

(299) Komisia poznamenáva, že pasíva sociálneho charakteru tvoria hlavný prvok pasív SNCM. Pokiaľ ide o prednostné pasíva sociálneho charakteru, t. j. o náklady na zmluvný sociálny plán, expert Komisie overil vzorce pre výpočet všetkých zložiek plánu na základe testov a nezistil ani nezrovnalostí, ani chybu. So zreteľom na toto overenie Komisia považuje za rozumnú sumu [...] miliónov EUR, ktorú uviedli francúzske orgány v spojitosti so zmluvným sociálnym plánom.

(300) Pokiaľ ide o prevádzkové medzistraty, Komisia sa domnieva, že odhad je rozumný z hľadiska právnych predpisov, najmä článkov L.622-10 obchodného zákonníka a 119-2 dekrétu č. 85-1388 z 27. decembra 1985, v zmysle ktorých môže byť SNCM donútená príslušným obchodným súdom pokračovať v prevádzke po dobu dvoch mesiacov, ktorú možno na požiadanie prokuratúry predĺžiť kvôli jej záväzkom verejnej služby.

(301) Pokiaľ ide o nezaistené dlhy, expert Komisie nemal žiadne osobitné námietky. Opravil však sumu [...] miliónov EUR o sumu [...] miliónov EUR pochádzajúcu z nového spracovania položky aktív „Čistá likvidita“. Komisia sa domnieva, že toto nové spracovanie je v súlade so zmenami, ku ktorým došlo v ocenení aktív SNCM.

(302) Pokiaľ ide o náklady na mimozmluvný sociálny plán (okrem dodatočných náhrad za prepustenie zamestnancov), expert Komisie sa domnieva, že náklady na právne spory treba vyčísliť na [...] miliónov EUR namiesto [...] miliónov EUR uvádzaných francúzskymi orgánmi. V tejto súvislosti sa Komisia nazdáva, že odborové organizácie istotne budú požadovať prekvalifikovanie zmlúv na dobu určitú (ZDU) na zmluvy na dobu

neurčitú (ZDN) ⁽¹⁴⁷⁾, a naopak sa domnieva, že vyčíslenie nákladov sa musí vzťahovať iba na zamestnancov v pracovnom pomere na dobu určitú, pre ktorých je toto riziko takmer isté (t. j. [...] ZDN). So zreteľom na hrubú mesačnú mzdu [...] EUR pri náhrade mzdy za 9 mesiacov pre [...] prvých ZDU a za 6 mesiacov pre [...] ďalších, predstavuje suma [...] miliónov EUR.

(303) Pokiaľ ide o čisté pasíva spojené s prevodom plavidiel v prenájme, Komisia sa domnieva, že predpoklady týkajúce sa výpočtu sú odôvodnené najmä zmluvným formalizmom GIE, ktorý obmedzuje akékoľvek nahradenie tretích osôb SNCM a podmieňuje daňové výhody na prevádzkovanie plavidiel plaviacich sa pod francúzskou vlajkou. Okrem toho je preukázané, že súdne riziko sa neuplatňuje v prípade prevádzkovaných plavidiel, ktoré sú v prenájme, pretože tieto plavidlá postúpili veriteľské banky GIE. V tejto súvislosti sa Komisia domnieva, že preklenovacie finančné náklady sú zohľadnené od 30. septembra 2005 do dátumu skutočného prevodu plavidla.

(304) So zreteľom na uvedené sa Komisia nazdáva, že do 30. septembra 2005 prednostné pasíva SNCM predstavujú [...] miliónov EUR a neprednostné pasíva SNCM predstavujú [...] miliónov EUR.

O zistení nedostatku aktív

(305) Na základe uvedeného sa Komisia domnieva, že k 30. septembru 2005 hodnota aktív SNCM (t. j. [...] miliónov EUR) nebola dostatočná na uspokojenie prednostných veriteľov (t. j. [...] miliónov EUR) a neprednostných veriteľov (t. j. [...] miliónov EUR).

Z á v e r

(306) V tejto súvislosti pri nepodaní žaloby o vyrovnanie pasív (pozri v *texte*) a so zreteľom na bod 273 tohto rozhodnutia a nedostatok aktív by sa náklady na likvidáciu SNCM spoločnosťou CGMF obmedzili na náklady na dodatočné náhrady na prepustenie, t. j. [...] miliónov EUR.

(307) Z toho vyplýva, že voľbu zo strany francúzskych orgánov postúpiť SNCM za zápornú cenu 158 miliónov EUR, nemožno so zreteľom na minimálne náklady na likvidáciu [...] miliónov EUR považovať za voľbu zodpovedajúcu voľbe súkromnej skupiny podnikov v trhovom hospodárstve.

10.2.2.2. Dôsledky súdnej likvidácie SNCM

(308) Komisia takisto preskúmala tvrdenie francúzskych orgánov, že štát ako väčšinový akcionár môže byť v prípade likvidácie podniku vyzvaný na vyrovnanie pasív (pozri v *texte*). V tomto prípade musí podľa francúzskych orgánov výpočet likvidačných nákladov pre štát, ktorý je akcionárom, zohľadniť vnútroštátne právo, ako to Komisia pripustila vo svojom rozhodnutí ABX Logistics⁽¹⁴⁸⁾, a musí sa posudzovať jednotlivo so zreteľom na osobitosti odvetvia⁽¹⁴⁹⁾ a okolnosti prípadu.

(309) V tomto prípade Komisia berie na vedomie, že francúzske orgány jej odovzdali 28. marca 2006 dokumenty potvrdzujúce, že akcionár SNCM pristúpil k hľadaniu riešenia, ktoré by bolo pre neho najmenej nákladné, pričom od začiatku súbežne skúmal dve alternatívy, t. j. likvidáciu podniku a predaj podniku za zápornú cenu.

(310) Na základe vyššie uvedených expertíz odovzdaných Komisii sa francúzske orgány domnievajú, že celkové skutočné náklady, ktoré ako akcionár musela znášať Francúzska republika prostredníctvom CGMF, predstavujú k 30. septembru 2005 [...] až [...] miliónov EUR. Tento odhad obvykle zohľadňuje riziko, že francúzsky štát by bol vyzvaný na „vyrovnanie pasív“, keby ho súd mal považovať za subjekt, ktorý v skutočnosti riadi SNCM, a riziko, že štát by bol odsúdený na zaplatenie

dodatočných náhrad za prepustenie prepusteným zamestnancom. Francúzske orgány usudzujú, že tieto riziká treba zohľadniť vo výpočte skutočných nákladov na prípadnú likvidáciu SNCM.

(311) Vyskytla sa teda otázka ocenenia celkových skutočných nákladov, ktoré by pravdepodobne muselo znášať Francúzsko ako akcionár v prípade súdnej likvidácie SNCM, aby sa určilo, či vzhľadom na možnosť byť odsúdený na znášanie týchto nákladov a vzhľadom na ich výšku⁽¹⁵⁰⁾, by rozumný súkromný akcionár uprednostnil okamžitý predaj svojej dcérskej spoločnosti za zápornú cenu 158 miliónov EUR, než aby podstúpil toto riziko.

a) O možnosti odsúdenia štátu na vyrovnanie pasív

(312) Vo francúzskom práve má likvidátor spoločnosti v súdnej likvidácii možnosť podať žalobu o zodpovednosť proti bývalým riadiacim subjektom spoločnosti, tzv. „žalobu o vyrovnanie pasív“, v prípade zrušenia plánu ochrany alebo súdneho vyrovnania, ako aj v prípade súdnej likvidácie⁽¹⁵¹⁾.

(313) Podanie žaloby o vyrovnanie pasív proti bývalým riadiacim subjektom spoločnosti v konkurze je odôvodnené nutnosťou znovu vytvoriť majetok spoločnosti, ktorý je jednou z úloh zverených likvidátorovi.

(314) Vo viacerých listoch Komisii francúzske orgány zdôraznili, že predpoklad odsúdenia štátu národným sudcom na vyrovnanie pasív podniku, ktorý riadi, je najpravdepodobnejším scenárom a že by sa mal zohľadniť pri výpočte skutočných nákladov na prípadnú likvidáciu SNCM.

(315) Vo svojich listoch z 28. februára 2008 SNCM poskytla správu expertov, v ktorej sa posudzujú právne dôsledky žaloby o vyrovnanie pasív uplatniteľnej voči francúzskemu štátu. V tejto správe sa dospelo k záveru, že obchodný súd, ktorému by táto vec bola postúpená, by veľmi pravdepodobne uznal zodpovednosť štátu v tomto prípade a odsúdil by ho na zaplatenie celkových sociálnych nákladov SNCM.

- (316) V tomto prípade je Komisia toho názoru, že vzhľadom na nedostatok aktív zistený v SNCM (pozri vyššie v texte) a na možné domáhanie sa zodpovednosti za škodu zo strany likvidátora v prípade nekonania v zmysle zákona z roku 1985 a žalobného práva pre veriteľov od roku 2005, a za predpokladu súdnej likvidácie SNCM by veľmi pravdepodobne bola proti francúzskemu štátu podaná žaloba o vyrovanie pasív ⁽¹⁵²⁾.
- (317) Príslušné právne predpisy ustanovujú, že sociálne dlhy spoločnosti v likvidácii môžu byť dané k úhrade jej bývalým riadiacim subjektom podľa práva alebo v skutočnosti, pokiaľ sú splnené štyri kumulatívne podmienky.
- i) *Uznanie štátu ako riadiaceho subjektu, podľa práva alebo v skutočnosti, podniku v súdnej likvidácii* ⁽¹⁵³⁾
- (318) V tomto prípade Komisia poznamenáva, že expert SNCM poskytol podrobnú analýzu, ktorá ju privedla k záveru, že francúzsky štát by bol pravdepodobne označený za riadiaci subjekt de facto SNCM. Uvedená expertízna správa v podstate preukázala v súlade s príslušnými právnymi predpismi ⁽¹⁵⁴⁾, že štát sa vykonával počas dlhého pozitívne činy riadenia a vedenia, ktoré zjavne nespádajú pod administratívne kontroly zavedené zákonom. Podľa správy experta SNCM štát predovšetkým prijal rozhodnutia v rámci kontrolných právomocí, ktoré sám zaviedol, čím zneužil svoje kontrolné právomoci na účely prijatia rozhodnutí pre podnik namiesto riadiacich subjektov, ktorí sú oprávnení prijímať uvedené rozhodnutia. Okrem toho, riadiace orgány SNCM neboli pri riadení podniku nezávislé od štátu. Štát nakoniec nahradil riadiace orgány SNCM tým, že sám prijal strategické rozhodnutia bez toho, aby o nich informoval uvedené riadiace subjekty.
- (319) Komisia konštatuje, že francúzske orgány vo svojich listoch z 28. marca 2008, nevyslovili výhrady k označeniu francúzskeho štátu za subjekt, ktorý v skutočnosti riadi SNCM. Vo svojom liste z 20. novembra 2006 francúzske orgány samy uvádzajú, že sudca označil štát ako akcionára SNCM za subjekt, ktorý v skutočnosti riadi podnik. Je však zrejme, že také vyhlásenie, vynesené v rámci konania vo veci štátnej pomoci, nemôže samo osebe stačiť na to, aby sa mohlo dostatočne určiť podľa práva, či sudca považoval vnútroštátne orgány za subjekty, ktoré v skutočnosti riadili podnik, ktorý bol príjemcom predmetných opatrení, a najmä, aby sa mohol určiť stupeň pravdepodobnosti takejto možnosti.
- (320) Za okolností tohto prípadu nie je potrebné, aby sa Komisia viac vyjadřila k posúdeniu skutočností uvádzaných francúzskymi orgánmi, vzhľadom na záver, ku ktorému Komisia dospela v oddiele 10.2.2.1.
- ii) *Existencia jednej alebo viacerých chýb v riadení zo strany francúzskeho štátu – subjektu, ktorý riadil v skutočnosti podnik v súdnej likvidácii*
- (321) V tomto prípade Komisia zdôrazňuje, že expert SNCM uviedol na základe zoznamu faktických údajov, ktorý nie je úplný, celý rad skutočností, aby preukázal, že štát, ktorý v skutočnosti riadil SNCM, sa dopustil chýb v riadení.
- (322) Predovšetkým uviedol, že francúzsky štát sa dopustil chýb v oblasti investícií [...]. Štát sa vraj dopustil aj mnohých chýb v riadení v oblasti [...].
- (323) V tejto súvislosti [...] ⁽¹⁵⁵⁾. V liste z 30. apríla 2007 francúzske orgány označili za veľmi vysoké riziko odsúdenia štátu vo veci zodpovednosti so zreteľom na kritériá [...] kvalifikácie chyby v riadení v zmysle článku L.651-2 obchodného zákonníka. Je však zrejme, že také vyhlásenie v rámci konania vo veci štátnej pomoci nemôže samo osebe stačiť na to, aby sa mohlo dostatočne podľa práva určiť, či by sudca rozhodol, že vnútroštátne orgány sa dopustili uvádzaných chýb a predovšetkým určiť stupeň pravdepodobnosti takej možnosti.
- iii) *Zistenie nedostatok aktív*
- (324) V tomto prípade Komisia konštatuje, že francúzske orgány v liste zo 16. novembra 2006 poskytli hodnotenie nedostatku aktív SNCM na základe vyššie uvedených správ expertov CGMF a Oddo-Hastings. Komisia berie na vedomie, že expertíza SNCM zameraná na žalobu o vyrovanie pasív, odovzdaná Komisii vo februári 2008, vychádza pri zisťovaní existencie nedostatku aktív v prípade súdnej likvidácie podniku z tých istých správ. V správe Oddo-Hastings sa predovšetkým zdôrazňuje nedostatok aktív k 30. septembru 2005 vo výške [...] miliónov EUR, vypočítaný ako rozdiel hodnoty aktív SNCM ([...] miliónov EUR) na jednej strane a hodnoty pasív podniku (prednostné dlhy ocenené na [...] miliónov EUR a neprednostné dlhy ocenené na [...] miliónov EUR) na strane druhej.

- (325) Komisia zdôrazňuje, že v zmysle vyššie uvedených francúzskych právnych predpisov sa nedostatok aktív zistil hneď, ako likvidátor spoločnosti nemal dostatočné aktíva na uspokojenie veriteľov nezávisle od toho, či boli prednostnými alebo neprednostnými veriteľmi. Pokiaľ ide osobitne o sociálne pohľadávky podniku, sociálne pasíva podniku sú *a minima* tvorené klasickými mzdovými pohľadávkami, t. j. pohľadávkami, ktoré majú svoj zdroj priamo v pracovnej zmluve, kolektívnej zmluve alebo zákone a ktoré likvidátor automaticky zapísal do pasív podniku ⁽¹⁵⁶⁾.
- (326) Komisia predtým odhadla nedostatok aktív SNCM k 30. septembru 2005 na [...] miliónov EUR.
- iv) *Existencia príčinného vzťahu medzi chybami a zisteným nedostatkom aktív*
- (327) Podľa francúzskych orgánov vo francúzskom práve nemusí žalobca vo veci vyrovnania pasív určiť sumu, o ktoré boli pasíva zvýšené v dôsledku chyby v riadení riadiaceho subjektu. Riadiaci subjekt právnickej osoby môže byť vyhlásený za zodpovedného na základe článku L. 624-3 obchodného zákonníka, aj keď chyba v riadení, ktorej sa dopustil, je iba jednou z príčin nedostatku aktív a môže byť odsúdený na úhradu všetkých alebo časti dlhov sociálneho charakteru, aj keď z jeho pochybenia pochádza iba časť týchto dlhov ⁽¹⁵⁷⁾.
- (328) V tomto prípade Komisia berie na vedomie, že expert označuje za zrejmy súvis medzi chybami v riadení a zisteným nedostatkom aktív. Na základe odhadov uvedeného experta predstavuje finančná ujma, ktorá vyplýva z neúplného zoznamu chýb v riadení zo strany štátu uvedených v bode 322 tohto rozhodnutia, [...] miliónov EUR ⁽¹⁵⁸⁾.
- (329) Francúzske orgány [...] ⁽¹⁵⁹⁾.
- (330) Komisia okrem toho konštatuje, že francúzske orgány vo svojich listoch zo 16. novembra 2006, 27. apríla 2007 a 28. marca 2008, [...] ⁽¹⁶⁰⁾. Francúzske orgány [...] ⁽¹⁶¹⁾. Francúzske orgány samy pripustili v liste zo 16. novembra 2005, že „je jasné, že štát, ktorý je akcionárom a ktorého sudca označil za subjekt, ktorý v skutočnosti riadi SNCM – spoločnosť s ručením obmedzeným, by pravdepodobne bol odsúdený v zmysle článku L651-2 obchodného zákona na zaplatenie celého nedostatku aktív SNCM“.
- (331) Za okolností tohto prípadu nie je potrebné, aby sa Komisia viac vyjadrila k posúdeniu skutočností uvedených francúzskymi orgánmi, vzhľadom na záver, ku ktorému dospela Komisia v oddiele 10.2.2.1.
- b) O odhade celkových nákladov na likvidáciu SNCM**
- Určenie podielu na nedostatku aktív, ktorý musí uhradiť riadiaci subjekt *de jure*
- (332) Na základe uvedeného, za súčasného stavu spisu Komisia nemusí stanoviť skutočné hospodárske náklady na uplatnenie zodpovednosti akcionára.
- (333) V tejto súvislosti Komisia zdôrazňuje, že na základe článku L624-3 obchodného zákonníka sa subjekt, ktorý podľa práva alebo v skutočnosti riadi spoločnosť v likvidácii, odsudzuje za takýchto okolností na zaplatenie celého alebo časti zisteného nedostatku aktív.
- (334) Komisia konštatuje, že vyššie uvedený článok ponecháva sudcom úplnú voľnosť pri posudzovaní, či riadiaci subjekt treba odsúdiť na zaplatenie všetkých alebo časti sociálnych dlhov. V zmysle príslušnej judikatúry sa ukazuje, že sudy sú citlivé na správanie žalovaného riadiaceho subjektu a upravujú odsúdenia podľa zistení, ktoré môžu dokázať.
- (335) Ako sa uvádza vyššie v texte, francúzske orgány sa domnievajú, že francúzsky štát by bol nútený uhradiť podiel na zistenom nedostatku aktív odhadovaný na [...] až [...] %, teda v rozpätí od [...] miliónov EUR do [...] miliónov EUR.
- (336) Komisia zdôrazňuje, že za podobných okolností, akými sú okolnosti prípadu SNCM, v prípade týkajúcom sa spoločnosti Les Mines de Salsignes – vedľajšej dcérskej spoločnosti BRGM (verejná inštitúcia priemyselného a obchodného charakteru) ⁽¹⁶²⁾ obchodný senát kasačného súdu odsúdil BRGM a jej dcérske spoločnosti ako riadiace subjekty *de facto*, spoločne a nerozdielne s ostatnými riadiacimi subjektmi spoločnosti Les Mines de Salsignes, na zaplatenie celého nedostatku aktív ⁽¹⁶³⁾. Podiel na sociálnych dlhoch, ktoré musí uhradiť spoločnosť Coframines a BRGM, a teda *in fine* štát, predstavuje 73,6 %. Na základe tohto rozhodnutia súd zdôraznil, že správna rada sa nachádza v stave závislosti voči dotknutým subjektom.
- (337) Komisia sa však domnieva, že francúzske orgány nepreukázali podľa pravidiel týkajúcich sa štátnej pomoci, čím sú vyššie uvedené chyby v riadení spôsobujúce ujmu podniku chybami, akých sa mohol dopustiť ktorýkoľvek iný súkromný akcionár v trhovom hospodárstve. V tejto súvislosti treba totiž zdôrazniť, že z takýchto chýb, iba tie, ktoré sú riadne dokázané, možno vziať do úvahy pri určovaní, či vzhľadom na riziko odsúdenia na zaplatenie týchto nákladov a na ich výšku (t. j. aktualizovaná čistá hodnota rizika budúceho odsúdenia) by rozumný súkromný investor radšej okamžite zaplatil zápornú cenu 158 miliónov EUR, než aby podstúpil toto riziko. Nemožno totiž vychádzať z úvahy, že súkromný investor by bol nútený dopustiť sa chýb z nepodnikateľských dôvodov, ktoré majú všeobecný charakter (napríklad na sociálne účely alebo na účely regionálneho rozvoja).

(338) Komisia nepopiera, že v niektorých výnimočných prípadoch isté vnútroštátne právne predpisy ustanovujú možnosť pre tretie strany obrátiť sa proti akcionárom likvidovanej spoločnosti, najmä ak týchto akcionárov možno považovať za riadiace subjekty de jure a de facto, ktoré sa dopustili chýb v riadení podniku. Ale napriek tomu, že vo francúzskom práve existuje takáto možnosť, Komisia sa domnieva, že francúzske orgány v tomto prípade dostatočne nevyvrátili pochybnosti Komisie o argumentoch týkajúcich sa rizika, že v prípade likvidácie SNCM by francúzsky štát bol odsúdený na vyrovnanie pasív tejto spoločnosti. Nie je však potrebné ďalej rozoberať tento aspekt v tomto rozhodnutí so zreteľom na záver, ku ktorému Komisia dospela v oddiele 10.2.2.1.

Určenie prípadnej úhrady dodatočných náhrad za prepustenie za predpokladu súdnej likvidácie SNCM

(339) Okrem nedostatku aktív by podľa francúzskych orgánov sudca so zreteľom na judikatúru v tejto oblasti⁽¹⁶⁴⁾ istotne odsúdil francúzsky štát na úhradu dodatočných náhrad na prepustenie (t. j. [...] až [...] miliónov EUR). Podľa francúzskych orgánov by sa všetky skutočné náklady, ktoré by musela znášať Francúzska republika ako akcionár, pohybovali v rozpätí od [...] miliónov EUR do [...] miliónov EUR.

(340) Francúzske orgány spresňujú, že v nedávnych rozsudkoch francúzske súdy odsúdili riadiaci subjekt de jure alebo de facto na úhradu okrem nedostatku aktív aj dodatočných náhrad za prepustenie, vypočítaných na základe sociálneho plánu zostaveného podnikom pred vyhlásením jeho konkurzu.

(341) Francúzske orgány predovšetkým uvádzajú, že vo veci *Aspocomp* francúzska spoločnosť *Aspocomp SAS*, 99 % dcérska spoločnosť fínskej spoločnosti *Aspocomp Group Oyj*, podpísala 18. januára 2002 podnikovú dohodu, v ktorej sú opísané podmienky odškodnenia v rámci sociálneho plánu, ktorý sa týka 210 zamestnancov z celkového počtu 550. V tejto dohode bola uvedená najmä výška vyrovnávacích a dodatočných náhrad, ako aj pomoc na podporu dobrovoľného odchodu. V dôsledku zmeny stratégie skupiny sa materská spoločnosť *Aspocomp Group Oyj* rozhodla 21. februára 2002, že už nebude financovať svoju dcérsku spoločnosť *Aspocomp SAS*, čo viedlo k vyhláseniu konkurzu na túto spoločnosť. Toto rozhodnutie v skutočnosti zabránilo dcérskej spoločnosti splniť si záväzky prijaté v rámci podnikovej dohody a priviedlo ju k prepusteniu všetkých ďalších zamestnancov.

(342) V tomto kontexte Odvolací súd v Rouen potvrdil rozsudok pracovného súdu znalcov v Evreux a tak odsúdil spoločnosť *Aspocomp Group Oyj*, ktorá mala 99 % kontrolu nad svojou dcérskou spoločnosťou, na

zaplatenie: i) dotknutým zamestnancom v zmysle podnikovej dohody celej sumy vyrovnávacích a dodatočných náhrad ustanovených v tejto jedinej podnikovej dohode, ako aj náhrady škody za prepustenie bez reálnej a vážnej príčiny a ii) zamestnancom prepusteným v dôsledku vyhlásenia konkurzu na *Aspocomp* rovnocenných náhrad so zreteľom na to, že správanie materskej spoločnosti, ktorá si nesplnila záväzky, ktoré prijala, bolo nepoctivé a zaslúži si pokarhanie.

(343) V tomto prípade Komisia poznamenáva, že z dokumentov v spise vyplýva, že dohodnutý sociálny plán založený na sociálnom pláne z roku 2002, ktorý bol zavedený na jar 2005, zrušil akcionár SNCM bez predbežnej dohody s vedením podniku. Komisia okrem toho konštatuje, že tento sociálny plán bol vypracovaný skôr, ako sa štát rozhodol predať SNCM.

(344) Komisia sa domnieva, že za predpokladu likvidácie SNCM by zamestnanci podniku neváhali súdne sa domáhať ustanovení tohto sociálneho plánu.

(345) Na to, aby takýto prístup mohol byť relevantný v prípade, ako je tento, Komisia by musela preskúmať, i) či by sudca odsúdil členský štát za to, že bez predbežnej dohody s vedením podniku zrušil predmetný sociálny plán, ii) sumu, na ktorej zaplatenie by členský štát mohol byť odsúdený pri tejto možnosti a iii) stupeň pravdepodobnosti takejto možnosti⁽¹⁶⁵⁾.

(346) Komisia poznamenáva, že rozsudok obchodného senátu kasačného súdu, v ktorom súd uvádza, že súd je pripravený prijať žalobu proti dominantnej spoločnosti, ktorej chybné správanie zapríčinilo úpadok dcérskej spoločnosti a následne hromadné prepúšťanie⁽¹⁶⁶⁾, je zhodný s judikátom vo veci *Aspocomp*.

(347) V tejto súvislosti však Komisia konštatuje, že zásada stanovená v rozsudku Odvolacieho súdu v Rouen nebola k dnešnému dňu potvrdená inými rozsudkami rovnakého druhu. Komisia sa preto domnieva, že francúzske orgány dostatočne nevyvrátili pochybnosti Komisie o tom, či by bol akcionár SNCM s dostatočnou mierou pravdepodobnosti vystavený domáhaniu sa zodpovednosti a zaplateniu dodatočných náhrad za prepustenie na základe tejto judikatúry. Nie je však potrebné ďalej rozoberať tento aspekt v tomto rozhodnutí so zreteľom na záver, ku ktorému Komisia dospela v oddiele 10.2.2.1.

10.2.2.3. Záver

(348) Na základe uvedeného sa Komisia domnieva, že voľba postúpiť SNCM za zápornú cenu 158 miliónov EUR je v súlade s voľbou, ktorú by uskutočnila súkromná skupina v trhovom hospodárstve so zreteľom na sociálne náklady, ktoré by priniesla likvidácia podniku.

- (349) Komisia založila predchádzajúcu analýzu jedine na predpokladoch, ktoré jej pripadali rozumné a dostatočne opodstatnené. Tieto odhady vedú k úvahe, že rozdiel medzi scenárom, ktorý si vybrali francúzske orgány a alternatívnym riešením, by bol najmenej [...] miliónov EUR, čo by v širokej miere mohlo pokryť prípadnú chybu v odhadoch schválených po analýze.
- (350) Komisia sa okrem toho domnieva, že záporná cena 158 miliónov EUR vyplýva z obchodného rokovania medzi štátom a súkromnými nadobúdateľmi po skončení otvoreného, transparentného, nediskriminačného a nepodmieneného verejného výberového konania. V tejto súvislosti sa Komisia nazdáva, že táto cena, ktorá je čo možno najmenej záporná, je trhovou cenou.
- (351) Napriek obmedzeniam uvedeným v bode 284 tohto rozhodnutia Komisia uvádza, že expert Komisie overil scenáre ocenenia SNCM uskutočneného metódou aktualizovaných voľných prevádzkových peňažných tokov uvedených v správe banky HSBC, ktorú si objednali francúzske orgány. Expert Komisie sa domnieva, že výpočty HSBC boli uskutočnené správne. Na základe výsledkov týchto simulácií možno dospieť k záveru, že cena zaplatená za SNCM je v súlade s hodnotou podniku, ktorá bola odhadnutá metódou voľných prevádzkových peňažných tokov aktualizovaných v čase operácie.
- (352) Z oddielu 10.2.2.1 vyplýva, pričom nie je potrebné prijať záver k skutočnostiam uvedeným v oddiele 10.2.2.2, že predmetné opatrenie neposkytuje hospodársku výhodu ani, SNCM, ani súkromným nadobúdateľom. Preto kapitálový vklad štátu 158 miliónov EUR, ktorý sa uskutočnil pred prevodom podniku na súkromných nadobúdateľov, t. j. záporná predajná cena 158 miliónov EUR, nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

10.3. Kapitálový vklad CGMF vo výške 8,75 miliónov EUR

10.3.1. Referenčný právny rámec

- (353) Ak sa predmetný zásah orgánov verejnej moci uskutočnil súčasne s výrazným zásahom súkromných nadobúdateľov, ktorý sa uskutočnil za porovnateľných podmienok, existenciu hospodárskej výhody možno hneď na začiatku vylúčiť⁽¹⁶⁷⁾.
- (354) Rozhodovacia prax Komisie potvrdená sudcom Spoločenstva hneď na začiatku vylučuje charakter pomoci kapitálového vkladu štátu za takýchto okolností, pokiaľ sú splnené všetky tri podmienky:

— súkromný zásah musí pochádzať od hospodárskych subjektov. To nie je napríklad prípad majetkovej účasti zamestnancov v dotknutom podniku⁽¹⁶⁸⁾,

— súkromný zásah musí byť výrazný. To nie je napríklad prípad súkromného zásahu, ktorý sa vzťahuje iba na 3,3 % predmetnej celkovej sumy⁽¹⁶⁹⁾,

— súkromný zásah musí byť súbežný s verejným zásahom. Súdny dvor takto potvrdil analýzu Komisie, podľa ktorej verejné vklady môžu predstavovať štátnu pomoc v prípade, že súkromné investície do toho istého podniku sa uskutočnia až v čase po pridelení verejných vkladov⁽¹⁷⁰⁾. Komisia však súhlasí s tým, že niekedy sa môže brať do úvahy súkromný zásah, ktorý sa uskutočnil krátko po verejnom zásahu, najmä keď súkromný investor už podpísal list o zámere v čase verejného zásahu⁽¹⁷¹⁾.

10.3.2. Uplatnenie na tento prípad

- (355) Komisia najprv konštatuje, že akcie SNCM boli postúpené hospodárskym subjektom BCP a VT. Po skončení operácie prevodu mal štát súčasne vložiť do spoločnosti sumu 8,75 milióna EUR tak, aby sa jeho 25 % účasť v SNCM zachovala v súlade s jeho záväzkom najmä voči zamestnancom.
- (356) Potom treba vklad francúzskeho štátu vo výške 8,75 milióna EUR porovnať s vkladom súkromných nadobúdateľov, t. j. so sumou 26,25 milióna EUR. Toto rozvrhnutie vyplýva, ako je uvedené vyššie v texte, zo záväzku francúzskych spoločností udržať si 25 % podiel v dotknutom podniku. Keďže súkromný zásah sa týka 75 % celkovej sumy, Komisia sa domnieva, že je výrazný. Komisia okrem toho zdôrazňuje, že súkromní partneri majú pevnú finančnú štruktúru, že nadobudnutie SNCM dokonale zapadá do ich podnikateľskej stratégie a že obchodný plán uvedených nadobúdateľov ustanovuje obnovenie ziskovosti do konca roku 2009.
- (357) Pokiaľ ide nakoniec o súbežnosť oboch operácií kapitálových vkladov, expert Komisie overil, že uvedený kapitál zaplatili všetci akcionári SNCM vrátane CGMF.
- (358) Potvrdilo sa totiž, že 31. mája 2006 správna rada SNCM zistila, že sa uskutočnili všetky uvedené operácie. Predovšetkým sa 31. mája 2006 uskutočnilo spoločné a súbežné zvýšenie základného imania všetkými akcionármi o 35 miliónov EUR. Prebehlo v dvoch súbežných etapách: i) prvé zvýšenie základného imania o [...] akcií bolo upísané nadobúdateľmi v hotovosti a v nominálnej hodnote ([...] EUR), a ii) druhé zvýšenie základného imania o [...] akcií (splatených v rozsahu jednej štvrtiny) bolo upísané časťou nadobúdateľov ([...] akcií, čo predstavuje sumu 26,25 milióna EUR) a francúzskym štátom prostredníctvom CGMF ([...] akcií, čo predstavuje sumu 8,75 milióna EUR) za rovnakých podmienok, teda upísanie v hotovosti a v menovitej sume [...] EUR.

- (359) Verejné a súkromné kapitálové vklady sú teda výlučne súbežné.
- (360) Na základe uvedeného sa Komisia domnieva, že kritériá stanovené judikatúrou na vylúčenie hneď na začiatku charakteru pomoci predmetného opatrenia sú splnené. Komisia sa preto domnieva, že kapitálovým vkladom francúzskeho štátu vo výške 8,75 miliónov EUR sa SNCM neposkytuje hospodárska výhoda, a že tento vklad sa uskutočnil súbežne so súkromným kapitálovým vkladom za porovnateľných podmienok v zmysle judikatúry Spoločenstva.
- (361) V každom prípade je Komisia toho názoru, že výnosová sadzba vkladu, a to [...] % ročne, predstavuje primeranú dlhodobú návratnosť vloženého kapitálu pre súkromného investora.
- (362) V tejto súvislosti Komisia totiž konštatuje, že pevný výnos z kapitálových investícií štátu do SNCM oslobodzuje štát od akéhokoľvek rizika plnenia obchodného plánu, pretože tento výnos nie je vôbec viazaný na výkonnosť (smerom hore alebo dole) podniku. Takto udelenie oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby SNCM neumožní štátu zlepšiť očakávanú výnosnosť svojho vkladu.
- (363) Expert Komisie z toho usúdil, že z hľadiska rizika sa kapitálový vklad štátu viac podobá na obligáciu s pevným úrokom, alebo dokonca na vklad vo forme akcií. Z toho vyplýva, že výnosovú sadzbu [...] % treba porovnať so sadzbou obligácií francúzskeho súkromného sektora v čase operácie. Podľa experta Komisie táto sadzba predstavovala 4,15 % koncom mája 2006.
- (364) Komisia nakoniec uznáva, že existencia doložky o zrušení prevodu SNCM nemôže viesť k spochybneniu zásady rovnakého zaobchádzania s investormi. Táto doložka sa totiž vzťahuje na úplný prevod SNCM na súkromných nadobúdateľov a nie na investície (35 miliónov EUR) súbežne vykonané súkromnými nadobúdateľmi (26,25 miliónov EUR) a štátom (8,75 miliónov EUR) do sprivatizovanej SNCM.
- (365) Na základe uvedeného Komisia konštatuje, že predmetné opatrenie nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.
- 10.4. Opatrenia pomoci osobe (38,5 miliónov EUR)**
- 10.4.1. Referenčný právny rámec**
- (366) Na účely posúdenia, či sa opatrením poskytuje podniku hospodárska výhoda, „treba [...] určiť, či sa podniku, ktorý je príjemcom, poskytla hospodárska výhoda, ktorú by za obvyklých trhových podmienok nebol získal“⁽¹⁷²⁾ alebo naopak, či sa podnik vyhýba „znášaniu nákladov, ktoré by obvykle museli zaťažiť vlastné finančné zdroje podniku a tak sa zabránilo obvyklým dôsledkom pôsobenia trhových síl“⁽¹⁷³⁾.
- (367) Podľa ustálenej judikatúry je obvyklé zaťaženie také zaťaženie, ktoré musí podnik obvykle znášať v rámci svojho bežného riadenia alebo svojich obvyklých činností⁽¹⁷⁴⁾. Presnejšie povedané, Súdny dvor uviedol, že zníženie sociálnych nákladov je štátnou pomocou, pokiaľ je toto opatrenie „určené na oslobodenie podnikov v priemyselnom odvetví od peňažných sociálnych nákladov vyplývajúcich z obvyklého uplatňovania všeobecného systému sociálneho zabezpečenia bez toho, aby sa toto oslobodenie odôvodnilo charakterom alebo hospodárskou štruktúrou tohto systému“⁽¹⁷⁵⁾. Týmto rozsudkom Súdny dvor zreteľne poukazuje na to, že existenciu hospodárskej výhody treba zistiť vo vzťahu k všeobecnému systému sociálneho zabezpečenia pri uplatnení podobného uvažovania, aké sa používa pri daňových záležitostiach.
- (368) Dňa 20. septembra 2001 Súdny dvor potvrdil tento prístup: „pomoc spočíva v znížení nákladov, ktoré bežne zaťažujú rozpočet podnikov vzhľadom na charakter alebo hospodársku štruktúru uvedeného systému nákladov, kým osobitné náklady sú naopak náklady navyše v porovnaní s bežnými nákladmi“⁽¹⁷⁶⁾.
- (369) Preto na účely určenia, čo predstavuje výhodu v zmysle judikatúry týkajúcej sa pojmu štátna pomoc, je nutné určiť referenčné pravidlo alebo uplatniteľné spoločné podmienky v rámci daného právneho systému, na základe ktorých sa táto výhoda porovná⁽¹⁷⁷⁾. V tejto súvislosti Súdny dvor usúdil, že určenie referenčného rámca má zvýšený význam v prípade daňových opatrení, pretože samotná existencia výhody nemôže byť stanovená vo vzťahu k tzv. „obvyklému“ zdaneniu, t. j. daňovej sadzbe v referenčnej zemepisnej oblasti⁽¹⁷⁸⁾.
- (370) Okrem toho, podľa ustálenej judikatúry „Na účely uplatnenia článku 92 zmluvy nezáleží na tom, či sa situácia domnelého príjemcu zlepšila alebo zhoršila oproti predchádzajúcemu právnenému stavu, alebo naopak, či nezaznamenala žiadny vývoj v čase [...]. Treba jedine určiť, či v rámci daného právneho systému môže štátne opatrenie zvýhodniť „určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru“ v zmysle článku 92 ods. 1 zmluvy oproti iným podnikateľom, ktorí sa nachádzajú vo faktickej a právnej situácii, porovnateľnej z hľadiska cieľa dotknutého opatrenia“⁽¹⁷⁹⁾.

10.4.2. Uplatnenie na tento prípad

- (371) Z judikatúry a z rozhodovacej praxe Komisie⁽¹⁸⁰⁾ vyplýva, že na to, aby Komisia mohla vylúčiť charakter pomoci predmetného opatrenia, musí overiť, či opatrenie neznižuje SNCM náklady spojené s bežným riadením, t. j. v tomto prípade náklady vyplývajúce z obvyklého uplatňovania právnych predpisov v sociálnej oblasti, uplatniteľných na dané odvetvie v prípade zrušenia pracovnej zmluvy.
- (372) V tejto súvislosti Komisia konštatuje, že v súlade so Spoločným vyhlásením úmyslu uzavretým medzi stranami, účet obstavený správcom majetku sa môže odblokovat iba na účely financovania náhrad vyplatených jednotlivcom, ktorých pracovná zmluva so SNCM sa pravdepodobne zruší. Predmetom ani účinkom týchto opatrení nie je ani umožnenie odchodu zamestnancov, ktorí by mohli zostať na fárchu SNCM, keby neexistovali tieto opatrenia.
- (373) Komisia zároveň podotýka, že poskytnutie týchto náhrad zamestnancom prepusteným po prevode SNCM bolo povolené štátnou zvrchovanou mocou a nie podnikom.
- (374) Komisia okrem toho uvádza, že tieto dodatočné sociálne opatrenia presahujú náhrady ustanovené právnymi predpismi v sociálnej oblasti a uplatniteľnými kolektívnymi zmluvami. Náklady na uplatnenie kolektívnych zmlúv má v plnom rozsahu znášať SNCM.
- (375) Komisia napokon poznamenáva, že tieto dodatočné sociálne opatrenia sa vykonávajú v prípade plánu zníženia stavu zamestnancov, ktorý uskutočnia nadobúdatelia hneď, ako bude SNCM predaná. Inými slovami, tieto náhrady nezodpovedajú plneniu plánov na zníženie stavu zamestnancov ustanovených v kontexte plánu reštrukturalizácie z roku 2002.
- (376) Komisia preto uznáva, že náklady na dodatočné sociálne náhrady sa časovo nezodpovedajú ani s nákladmi na sociálne plány z čias pred prevodom, ktoré vzal na seba štát, ani so sociálnymi nákladmi ocenenými vyššie v texte v rámci súdnej likvidácie SNCM.
- (377) Z toho vyplýva, že dodatočné sociálne opatrenia nepredstavujú náklady, ktoré by vyplývali z obvyklého uplatňovania právnych predpisov zo sociálnej oblasti uplatniteľných v prípade zrušenia pracovnej zmluvy.
- (378) Okrem toho Komisia konštatuje, že aj po pripočítaní sumy 38,5 milióna EUR ku kapitálovému vkladu štátu vo výške 142,5 milióna EUR, je upravená záporná predajná cena, čiže 196,50 milióna EUR, oveľa nižšia ako náklady na súdnu likvidáciu SNCM (pozri bod 3 tohto rozhodnutia).

- (379) Na základe uvedeného a v súlade s rozhodovacou praxou⁽¹⁸¹⁾ sa Komisia domnieva, že vykonávanie vďaka štátnym prostriedkom dodatočných sociálnych opatrení v prospech prepustených osôb bez toho, aby tieto opatrenia znížili zamestnávateľovi jeho obvyklé náklady, spadá pod sociálnu politiku členských štátov a nie je priamou pomocou v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. Komisia sa nazdáva, že nie je ani nepriamou pomocou, pretože sa poskytuje zamestnancom iba v prípade, že sú prepustení.

10.5. Zostatok 22,52 milióna EUR oznámený ako pomoc na reštrukturalizáciu

- (380) Na základe uvedeného a v súlade s bodom 258 tohto rozhodnutia je suma dotácie, ktorú treba hodnotiť ako štátnu pomoc okrem náhrady za verejnú službu a ktorá predstavuje časť kapitálovej injekcie, ktorú francúzske orgány oznámili v roku 2002, 22,52 milióna EUR⁽¹⁸²⁾.
- (381) Komisia sa domnieva, že touto sumou sa SNCM poskytuje selektívna hospodárska výhoda, a preto je táto dotácia predstavuje štátnu pomoc podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.
- 10.5.1. *Zlučiteľnosť opatrenia podľa usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu*
- (382) Predmetné opatrenie oznámili v roku 2002 francúzske orgány podľa usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu z roku 1999⁽¹⁸³⁾.
- (383) Usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci námornej doprave⁽¹⁸⁴⁾ odkazujú na účely posúdenia pomoci na reštrukturalizáciu námorných spoločností na vyššie uvedené usmernenia. Podľa bodu 19 uvedených usmernení „jediným základom zlučiteľnosti pre pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach je článok 87 ods. 3 písm. c)“.
- (384) Pokiaľ ide o zlučiteľnosť štátnej pomoci na reštrukturalizáciu s článkom 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES, z judikatúry vyplýva, že v rozhodnutí Komisie musia byť uvedené dôvody, pre ktoré sa domnieva, že pomoc je opodstatnená z hľadiska podmienok ustanovených v usmerneniach, najmä existencia plánu reštrukturalizácie, dostatočné preukázanie dlhodobej životaschopnosti a primeranosť pomoci z hľadiska príspevku jej príjemcu.

Záchrana podniku v ťažkostiach

- (385) Na to, aby pomoc na reštrukturalizáciu bola oprávnená, podnik musí byť kvalifikovaný ako podnik v ťažkostiach v zmysle usmernení z roku 1999⁽¹⁸⁵⁾.

- (386) V tomto prípade Komisia pripomína, že toto kritérium bolo splnené tak v rozhodnutí Komisie zo 17. júla 2002 o pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu v prospech SNCM⁽¹⁸⁶⁾, ako aj v rozhodnutí z 19. augusta 2002 o začatí konania vo veci formálneho zisťovania proti návrhu rekapitalizácie na základe ročnej účtovnej závierky SNCM za rok 2001.
- (387) Na účely tohto rozhodnutia Komisia overila, že SNCM spĺňa túto podmienku, na základe ročnej účtovnej závierky podniku za rok 2002. Vlastné imanie okrem predpísaných rezerv⁽¹⁸⁷⁾ takto zostáva stále záporné vo výške – 26,5 milióna EUR v roku 2002 oproti – 30,7 milióna EUR v roku 2001. Do tejto sumy sa premietol zánik viac ako polovice základného imania podniku, ktorého viac ako jedna štvrtina zanikla v priebehu posledných 12 mesiacov nasledujúcich po oznámení, čím sa overila dostatočná a nie nevyhnutná podmienka opísaná v bode 5 a) usmernení.
- (388) Okrem vývoja základného imania Komisia okrem iného konštatuje, že:
- od roku 2001 do roku 2002 sa bežný výsledok pred zdanením dostal z – 5,1 milióna EUR v roku 2001 na – 5,8 milióna EUR v roku 2002, pričom čisté straty v roku 2002 sa mohli znížiť iba vďaka predaju niektorých plavidiel,
 - schopnosť samofinancovania SNCM, ktorá dosahovala 39,2 milióna EUR koncom roka 2001, klesla na 35,7 milióna EUR koncom roka 2002,
 - čisté finančné dlhy okrem lízingov sa od roku 2000 do roku 2002 zvýšili zo 135,8 milióna EUR na 144,8 milióna EUR 2,
 - finančné náklady (úroky a rovnocenné náklady) sa zvýšili zo 7,0 milióna EUR v roku 2000 na 9,503 milióna EUR v roku 2002.
- (389) Francúzske orgány okrem toho potvrdili Komisii, že banky odmietajú požičať SNCM peniaze z dôvodu jej zadlženosti napriek tomu, že SNCM navrhla poskytnúť ako záruku svoje posledné plavidlá nezaťažené hypotékami alebo inými podobnými ťarchami.
- (390) Napokon zmluva o udelení OPVS na tejto analýze nič nemení. Ak by zmluva naozaj umožnila SNCM spoločne s úspešným plánom reštrukturalizácie dosiahnuť v termíne kladné prevádzkové výsledky, nič to nemení na skutočnosti, že výrazný nedostatok vlastného imania, jej zvyšujúca sa zadlženosť a náklady na prevádzkové opatrenia plánu reštrukturalizácie by mohli spoločnosť donútiť za určitý čas zastaviť platby.
- (391) V tomto prípade Komisia usúdila, že SNCM spĺňa súčasne podmienku upravenú bodom 5 písm. a) a bodom 6 usmernení. Preto konštatuje, že v roku 2002 bola SNCM podnikom v ťažkostiach v zmysle uvedených usmernení.
- Obnovenie životaschopnosti (body 31 až 34 usmernení)
- (392) V súlade s usmerneniami z roku 1999 poskytnutie pomoci je podmienené implementáciou plánu reštrukturalizácie, ktorý bude schválený Komisiou. Ako sa uvádza v bode 79 rozhodnutia o rozšírení konania vo veci formálneho zisťovania z roku 2006 a keďže Komisia usúdila, že opatrenia z čias po oznámení v roku 2002 nie sú štátnou pomocou, Komisia sa domnieva, že zlučiteľnosť kapitálového vkladu vo výške 22,52 milióna EUR s usmerneniami z roku 1999 treba preskúmať z hľadiska plánu reštrukturalizácie z roku 2002. „Treba sa totiž preniesť z kontextu doby, počas ktorej boli opatrenia finančnej podpory prijaté s cieľom [...] zdržať sa akéhokoľvek posúdenia založeného na neskoršej situácii“⁽¹⁸⁸⁾.
- (393) Na základe informácií, ktoré poskytli francúzske orgány, Komisia konštatuje, že napriek tomu, že plán reštrukturalizácie z roku 2002 ustanovuje obnovenie ziskovosti od roku 2003 vďaka akciám, ktoré sú rozložené hlavne do rokov 2002 a 2003, nič to nemení na skutočnosti, že SNCM má vlastné imanie v „dostatočnej“ výške iba okolo roku 2005 – 2006. Komisia pri tom stanovuje koniec obdobia reštrukturalizácie na 31. december 2006.
- (394) Predpokladá sa skoré obnovenie ziskovosti dopravného spojenia medzi Marseille a Korzikou a dopravné spojenie s Magrebom je už ziskovou činnosťou. Iba činnosť spojenia z Nice je stále neistá, ale jej význam klesá a predčasné odpísanie Liamone v roku 2001 uľahčí opätovné dosiahnutie kladných výsledkov na tejto linke. Komisia však súhlasí s tvrdením, že prítomnosť spoločnosti na trhu spojenia s Nice, hoci aj v menšom rozsahu, je stále nevyhnutná pre postavenie spoločnosti na celom trhu. Rozšírenie činnosti smerom do Magrebu prispieje k zníženiu závislosti spoločnosti od etablovaného dopravného spojenia a malo by prispieť aj k obnoveniu životaschopnosti so zreteľom na [...].
- (395) Pokiaľ ide o dlhodobú životaschopnosť, t. j. o životaschopnosť presahujúcu lehotu stanovenú v súčasnej zmluve o udelení OPVS, Komisia sa domnieva, že vykonávanie plánu by podniku malo umožniť efektívne čeliť konkurencii pri predĺžení zmlúv. Napokon sa uvádza, že aj pri scenári čiastočnej straty, t. j. straty jedného trajektu, by si spoločnosť mala vďaka tejto zmluve udržať kladné výsledky. Keby strata tejto zmluvy vyvolala pokles príjmu spoločnosti na trhu, na ktorom je etablovaná, o 40 alebo viac percent, ako sa to zároveň

plánuje v druhom scenári, Komisia sa domnieva, že v takýchto prípadoch by sa mohlo uplatniť len málo reštrukturalizačných plánov s verejnou podporou alebo bez nej, a že v tomto štádiu je predčasné o tom hovoriť.

- (396) Pokiaľ ide o „realistické predpoklady týkajúce sa podmienok budúceho prevádzkovania“, Komisia považuje prieskum trhu za seriózny a domnieva sa, že je dobrým základom na určenie scenárov vývoja podniku.
- (397) Komisia konštatuje, že v záujme zabezpečenia obnovenia životaschopnosti podniku plán reštrukturalizácie stanovuje, že zlepšenie životaschopnosti vyplýva hlavne z vnútorných opatrení, akými sú lepšia kontrola svojich výrobných nákladov a vyššia produktivita. Okrem toho, hoci zlepšenie finančnej situácie SNCM nastane prostredníctvom rozšírenia jej činností na dopravné spojenie s Magrebom vzhľadom na výhľady rastu tohto trhu, plán reštrukturalizácie z roku 2002 obsahuje aj opatrenia určené na zanechanie istých činností, osobitne činnosti jej talianskej dcérskej spoločnosti Corsica Marittima.
- (398) Komisia usudzuje, že vplyv opatrení obsiahnutých v oznámenom pláne a jeho úspešnosť nie sú závislé od vývoja trhu, s výnimkou rozšírenia činnosti smerom do Magrebu, ktoré je dôležité najmä pre obnovenie postavenia, ktoré mala SNCM do polovice 90. rokov.
- (399) Okrem toho, Komisia berie na vedomie, že plán reštrukturalizácie zohľadňuje situáciu a predvídateľný vývoj ponuky a dopytu na trhu dotknutých výrobkov, v rámci scenárov založených na optimistických, pesimistických a mediánových predpokladoch, ako aj osobitné silné a slabé stránky SNCM.
- (400) Komisia sa napokon domnieva, že plán reštrukturalizácie navrhuje obrat v situácii SNCM, ktorý SNCM umožní po ukončení reštrukturalizácie uhrádzať všetky svoje náklady vrátane nákladov na odpisy a finančných nákladov.
- (401) So zreteľom na uvedené Komisia konštatuje, že na základe informácií dostupných v čase, kedy boli prijaté opatrenia finančnej pomoci, kritérium týkajúce sa životaschopnosti podniku je splnené.

Predchádzanie nenáležitému narušeniu hospodárskej súťaže (body 35 až 39 usmernení)

- (402) Podľa bodu 35 uvedených usmernení treba prijať usmernenia, aby sa čo najviac zmiernili nepriaznivé dôsledky pomoci na konkurentov. V opačnom prípade treba pomoc považovať za v rozpore so spoločným záujmom a teda za nezlučiteľnú so spoločným trhom.
- (403) V tomto prípade sa táto podmienka musí premietnuť do obmedzenia prítomnosti podniku na trhu, na ktorom je

etablovaný, teda na trhu dopravného spojenia s Korzikou, ktorý je takisto trhom, na ktorom čelí konkurencii spoločností so sídlom v Spoločenstve, čo nie je prípad dopravného spojenia s Magrebom.

- (404) Komisia je toho názoru, že na trhu námorného spojenia s Korzikou neexistuje nadmerná kapacita vzhľadom na jeho výrazne sezónny charakter a značný rast dopravy. Komisia takisto poznamenáva, že priemerná vyťaženosť plavidiel hlavného konkurenta SNCM je menšia ako vyťaženosť verejnej spoločnosti. Keďže na trhu neexistuje nadmerná kapacita v zmysle usmernení, netreba prispieť k jeho ozdraveniu. Predaj plavidiel – skôr ako ich zničenie – predstavuje teda prijateľné zníženie kapacity v zmysle usmernení.
- (405) Obmedzenie alebo nútené zníženie prítomnosti na predmetnom trhu alebo predmetných trhoch, na ktorých podnik pôsobí, predstavuje totiž pre konkurentov kompenzačné opatrenie, ktorého rozsah by mal zodpovedať účinkom narušenia trhu, ktoré spôsobí alebo bude môcť spôsobiť pomoc na reštrukturalizáciu.
- (406) Plán reštrukturalizácie výrazne prispieva k zníženiu prítomnosti podniku na jeho trhu priamo ku prospechu jeho konkurentov vďaka tomu, že došlo k týmto skutočnostiam:
- zatvorenie dcérskej spoločnosti Corsica Marittima (82 000 cestujúcich v roku 2000), ktorá prevádzkovala spojenia medzi Talianskom a Korzikou, a teda stiahnutie skupiny SNCM z trhu týkajúceho sa dopravných spojení medzi Talianskom a Korzikou,
 - takmer úplné stiahnutie SNCM zo spojení medzi Toulonom a Korzikou, čo je trh, ktorý predstavoval v roku 2002 nie menej ako 460 000 cestujúcich,
 - obmedzenie celkového počtu ponúkaných miest a počtu spätných ciest, ktoré od roku 2003 každý rok vykonáva SNCM, najmä na spojení medzi Nice a Korzikou,
 - predaj štyroch plavidiel.
- (407) V celom Janovskom a Toulonskom zálive SNCM znížila svoju ponuku o viac ako jeden milión miest ročne v porovnaní s rokom 2001, čiže o viac ako dvojnásobok v prospech svojich konkurentov, aj keď práve tieto spojenia zaznamenali najvýraznejší rast.
- (408) Tieto opatrenia boli napriek veľkému rozsahu doplnené uložením povinnosti SNCM, aby počas obdobia reštrukturalizácie nefinancovala nové investície, iné ako náklady na rozšírenie činnosti do Magrebu, začlenené do plánu reštrukturalizácie.

- (409) So zreteľom na uvedené sa Komisia domnieva, že kritérium týkajúce sa predchádzania nenáležitému narušeniu hospodárskej súťaže je splnené.
- Pomoc obmedzená na minimum (body 40 až 41 usmernení)
- (410) Výška pomoci sa musí obmedziť na striktné minimum nevyhnutné na reštrukturalizáciu podľa finančných zdrojov podniku, jeho akcionárov alebo obchodnej skupiny, ku ktorej patrí, avšak bez toho, aby sa narušili jeho šance na obnovenie životaschopnosti.
- (411) Vo svojom rozhodnutí z 19. augusta 2002 Komisia vyslovila pochybnosti, pokiaľ ide o metódu výpočtu, ktorú prezentovali francúzske orgány na účely určenia výšky pomoci. Napriek dodatočným vysvetleniam Francúzska Komisia uskutočnila svoje vlastné hodnotenie.
- (412) Pokiaľ ide totiž o prístup, ktorý si vybrali francúzske orgány, totiž o prístup založený na pomere celkových dlhov a vlastného imania, Komisia sa domnieva, že:
- vzorka piatich podnikov, ktorý si vybrali francúzske orgány, nie je dostatočne reprezentatívnou vzorkou z odvetvia kobotážnej námornej dopravy,
 - sadzba 79 % stanovená na základe tejto vzorky podnikov na účely zistenia pomeru celkových finančných dlhov a vlastného imania, nie je okrem toho v žiadnom prípade spoľahlivým ukazovateľom dobrého zdravia podniku,
 - francúzske orgány nevysvetlili, čo presne zahŕňa suma finančných dlhov týchto piatich spoločností a nemohli preto zaručiť, že tieto údaje zodpovedajú výške zadlženosti SNCM, ako je uvedená v pláne reštrukturalizácie,
 - francúzske orgány nepreukázali, že sadzba 79 % stanovená na základe tejto vzorky podnikov na účely zistenia pomeru celkových finančných dlhov a vlastného imania, bola za obdobie rokov 2002 – 2007 skutočne dodržaná vo finančnom prehľade, ktorý je súčasťou plánu reštrukturalizácie.
- (413) Pokiaľ ide o ďalšie prístupy, ktoré Francúzsko navrhlo, aby preukázalo, že kapitálový vklad sa obmedzuje na minimum, Komisia kritizuje ich relevantnosť⁽¹⁸⁹⁾.
- (414) Komisia je totiž toho názoru, že prvoradým cieľom kapitálového vkladu by nemalo byť zvýšiť vlastné imanie podniku (jednoduchá finančná reštrukturalizácia), ale pomôcť podniku prejsť z monopolného postavenia upraveného zmluvou z roku 1976 do konkurenčného postavenia. Práve preto sa Komisia zdržiava určenia výšky pomoci metódou, ktorú si vybrali francúzske orgány, vzhľadom na to, že je ťažké určiť SNCM vhodnú výšku vlastného imania. Komisia totiž upozorňuje, že pridaním alebo odobratím istých podnikov zo vzorky, ktorú vybrali francúzske orgány, sa priemerný podiel celkových dlhov k vlastnému imaniu môže výrazne meniť.
- (415) Komisia sa domnieva, že pomoc na reštrukturalizáciu môže pokryť rôzne opatrenia naplánované v pláne reštrukturalizácie (prevádzková reštrukturalizácia), ktoré vyžaduje zmena právneho a konkurenčného kontextu spoločnosti. Pokiaľ ide o náklady spojené s prevádzkovými opatreniami, Komisia berie do úvahy číselný údaj 46 miliónov EUR (pozri bod 55 tohto rozhodnutia)⁽¹⁹⁰⁾.
- (416) Pokiaľ ide o výpočet potreby pomoci SNCM, Komisia pripomína, že „treba sa preniesť z kontextu doby, počas ktorej boli opatrenia finančnej podpory prijaté s cieľom [...] zdržať sa akéhokoľvek posúdenia založeného na neskoršej situácii“⁽¹⁹¹⁾.
- (417) V tomto prípade Komisia berie do úvahy, že z hľadiska bodu 40 usmernení sa podstatný predaj aktív, a predovšetkým plavidiel, vo výške 26,25 milióna EUR čistého výnosu zo súvisiacich finančných dlhov⁽¹⁹²⁾, uskutočnil od 18. februára 2002, kedy francúzske orgány oznámili pomoc na reštrukturalizáciu, do 9. júla 2003, kedy Komisia vyniesla rozhodnutie o povolení pomoci na reštrukturalizáciu.
- (418) Tento predaj však nestačí na obnovenie životaschopnosti SNCM, ktorej finančná situácia je stále poznamenaná značnými pasívami (19,75 milióna EUR) po skončení tejto operácie. Keďže SNCM si nemôže vziať bankovú pôžičku, aj keď navrhuje hypotekárnu záruku v podobe plavidiel, ktoré nie sú zaťažené žiadnymi hypotékami alebo inými ťarchami, Komisia sa domnieva, že podnik nie je schopný získať ďalšie zdroje na financovanie svojej reštrukturalizácie.
- (419) So zreteľom na uvedené preto Komisia dospela k záveru, že suma 19,75 milióna EUR je odôvodnená potrebou obnovy v krátkom čade životaschopnosti podniku.
- (420) Komisia sa preto domnieva, že zo zostatku, ktorý bol pôvodne oznámený v rámci pomoci na reštrukturalizáciu, čiže 22,52 milióna EUR, sa iba 19,75 milióna EUR môže odôvodniť potrebou likvidity SNCM a predajom aktív, ktorý sa uskutočnil do 9. júla 2003, s výhradou zohľadnenia výnosu z prevodov (pozri v texte), ktoré uložila Komisia vo svojom rozhodnutí z roku 2003 a ktoré boli doplnené prevodmi naplánovanými v pláne reštrukturalizácie.

„Dodržiavanie zásady „jedenkrát a naposledy““

- (421) Usmernenia⁽¹⁹³⁾ ustanovujú, že spoločnosť, ktorá v minulosti už získala pomoc na reštrukturalizáciu, nemôže obvykle získať ďalšiu pomoc, ak uplynulo menej ako desať rokov od ukončenia reštrukturalizácie. V zozname pomoci, ktoré SNCM už získala, nie je uvedená žiadna pomoc na reštrukturalizáciu. Reštrukturalizácia SNCM je totiž jej prvou reštrukturalizáciou od jej vzniku v roku 1976.

10.5.2. O zachovaní kompenzačných opatrení

- (422) Ako uviedol Súd prvého stupňa vo svojom rozsudku z roku 2005 a v bode 137 rozhodnutia o rozšírení konania z roku 2006, v súvislosti s úpravou pomoci smerom dole schválenou podľa usmernení z roku 1999, sa natíska otázka zachovania kompenzačných opatrení, ktoré Komisia uložila vo svojom rozhodnutí z roku 2003.

- (423) Treba pripomenúť, že svojím rozhodnutím z roku 2003 Komisia schválila kapitálovú injekciu vo výške 76 miliónov EUR podľa usmernení z roku 1999, pričom uložila tieto podmienky⁽¹⁹⁴⁾:

- i) zdržanie sa nadobudnutia nových plavidiel a zákaz podpisovania zmlúv o stavbe, objednávkach alebo prenájme nových plavidiel alebo plavidiel po generálnej oprave do 31. decembra 2006;
- ii) výlučné používanie jedenástich plavidiel, ktoré podnik SNCM už vlastnil k 31. decembru 2006;

- iii) prevod všetkých priamych a nepriamych podielov v Amadeus France, Compagnie Corse Méditerranée, realitná spoločnosť podľa občianskeho práva Schuman, Société méditerranéenne d'investissements et de participations, Someca;

- iv) zdržanie sa akejkoľvek cenovej politiky v súvislosti s uverejnenými cenami s cieľom ponúkať nižšie ceny ako všetci jej konkurenti pre rovnaké destinácie a služby a pre rovnaké termíny do 31. decembra 2006;

- v) obmedzenie do 31. decembra 2006 ročného počtu spiatocných ciest plavidiel na jednotlivých námorných spojeniach s Korzikou.

- (424) Expert Komisie overil splnenie všetkých podmienok uložených rozhodnutím Komisie z roku 2003.

- (425) Potvrdil dodržanie podmienok týkajúcich sa zdržania sa nadobudnutia plavidiel (podmienka i vyššie v texte).

V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že plavidlo Superfast premenované na *Jean Nicoli* nadobudla spoločnosť VT a toto plavidlo bolo dané do prenájmu SNCM od mesiaca február 2007, v danom prípade po skončení obdobia stanoveného v rozhodnutí z roku 2003⁽¹⁹⁵⁾.

- (426) Pokiaľ ide o používanie existujúcej flotily SNCM [podmienka ii) vyššie v texte], expert Komisie potvrdil, že SNCM zachovala svoju flotilu na úrovni 10 plavidiel, čo je nižšie ako limit 11 plavidiel uložený rozhodnutím z roku 2003 v nadväznosti na nahradenie plavidla Aliso plavidlom Asco v roku 2004⁽¹⁹⁶⁾ a na prevod Asca 24. mája 2005.

- (427) Pokiaľ ide o nahradenie Alisa Ascom, Komisia najskôr poznamenáva, že plavidlá Asco a Aliso sú dve „sister-ships“, čo znamená dve sesterské plavidlá postavené podľa rovnakých výkresov a v rovnakej lodnici. Majú úplne rovnaké rozmery, rovnaký tvar a rovnakú kapacitu. Komisia sa domnieva, že účelom vzájomnej výmeny oboch plavidiel nebolo zvýšiť kapacitu SNCM. Komisia okrem toho pripomína, že k možnosti zmeniť zloženie schválenej flotily SNCM môže dôjsť iba z dôvodov nezávislých od vôle SNCM. V tomto prípade je Komisia toho názoru, že problémy, s ktorými sa SNCM stretla pri prevode plavidla Asco, nezáviseli od vôle spoločnosti. Komisia sa rovnako nazdáva, že ak by SNCM našla klienta na kúpu Aliso namiesto Asco, predaj Aliso by bol v dôsledkoch kapacity SNCM ekvivalentný s predajom Asca a záväzky francúzskych úradov v súlade s reštrukturalizačným plánom by teda boli splnené, pokiaľ ide o predaj štyroch plavidiel prevádzkovej flotily SNCM.

- (428) Komisia ďalej konštatovala na základe účtovných dokladov, že sa uskutočnili všetky prevody aktív uložené rozhodnutím z roku 2003 (podmienka iii) vyššie v texte). Čisté výnosy z prevodov predstavujú 5,02 milióna EUR⁽¹⁹⁷⁾. Komisia zdôrazňuje, že okrem prevodov naplánovaných v pláne reštrukturalizácie z roku 2002 alebo uložených rozhodnutím z roku 2003 SNCM uskutočnila prevody aktív⁽¹⁹⁸⁾, ktorých záznamy overil expert Komisie, pri ktorých čistý výnos z prevodov predstavoval 12,6 miliónov EUR.

- (429) Pokiaľ ide o podmienku neexistencie „price leadership“⁽¹⁹⁹⁾, expert Komisie overil na jednej strane existenciu v rámci SNCM postupu určeného na overovanie dodržiavania tejto podmienky. Na druhej strane preskúmal uplatnenie tejto podmienky spoločnosťou SNCM na jednotlivé spojenia za obdobie od 16. Marca 2005 do 31. decembra 2006⁽²⁰⁰⁾. Na základe tohto overenia expert Komisie dospel k záveru, že v [...] % prípadov lístky vydané SNCM splnili podmienku iv. Komisia poznamenáva, že na základe informácií od francúzskych orgánov SNCM dodnes uplatňuje podmienku iv. a v., aj keď rozhodnutie z roku 2003 ich zrušilo k 31. decembru 2006.

(430) Pokiaľ ide o podmienku v., expert konštatoval, že SNCM dodržala počet ciest za finančné roky 2005 a 2006. Naopak prekročila normy týkajúce sa maximálneho počtu miest ponúkaných na cesty z Marseille v roku 2005 a 2006 a vo veľmi obmedzenej miere normy týkajúce sa maximálneho počtu ponúkaných bežných metrov pre cesty z Toulonu v roku 2005 a 2006 d Marseille v roku 2006.

(431) K tomuto bodu Komisia poznamenáva, že v súvislosti s miestami pojem výlučnosti kabín iba pre jednu rodinu sťažuje presný odhad prekročenia normy. Na základe tejto jedinej okolnosti nemožno usudzovať, že sa SNCM nepodarilo splniť podmienky, ktoré jej boli uložené rozhodnutím z roku 2003

(432) So zreteľom na uvedené Komisia dospela k záveru, že SNCM vykonala kompenzačné opatrenia uložené rozhodnutím z roku 2003.

10.5.3. Záver

(433) Komisia berie do úvahy, že kompenzačné opatrenia z rozhodnutia 2003 boli dodržané takmer v plnom rozsahu. So zreteľom na výrazné zníženie výšky pomoci schválenej podľa usmernení z roku 1999 oproti výške schválenej v roku 2003, ktorá Komisiu viedla k tomu, aby uložila uvedené podmienky, Komisia nepovažuje za nevyhnutné uložiť dodatočné podmienky a povinnosti, aby hospodárska súťaž nebola narušená v rozsahu, ktorý je v rozpore so spoločným záujmom.

(434) Na základe uvedeného a so zreteľom na presnú výšku čistého výnosu z prevodov určenú v čase prijatia rozhodnutia z roku 2005, sa Komisia domnieva, že štátna pomoc vo forme kapitálového vkladu 15,81 milióna EUR⁽²⁰¹⁾ je zlučiteľná podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES.

11. ZÁVER

(435) Na záver sa Komisia nazdáva, že opatrenia, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie, nepredstavuje pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, alebo sú pomocou zlučiteľnou so spoločným trhom.

(436) Komisia vyzýva Francúzsko, aby:

— spresnilo Komisii v čo najkratšom čase a najneskôr do 15 pracovných dní odo dňa prijatia tohto rozhodnutia, ktoré informácie by podľa jej úvahy mali byť predmetom služobného tajomstva podľa článku 25 nariadenia (ES) č. 659/1999,

— informovalo príjemcu pomoci tohto rozhodnutia v čo najkratšom možnom čase a aby v prípade potreby považovala niektoré zložky za predmet služobného tajomstva, ktorých oznámenie príjemcovi pomoci by mohlo spôsobiť škodu niektorým zúčastneným stranám a aby označila v postúpenej verzii ďalšie informácie, ktoré považuje za predmet služobného tajomstva a nekryla ich.

(437) Komisia pripomína Francúzsku, že v zmysle usmernení ďalšiu pomoc na reštrukturalizáciu nebude obvykle možné poskytnúť, okrem výnimočných a nepredvídateľných okolností, ktoré neboli zavinené spoločnosťou, pokiaľ uplynulo menej ako desať rokov od ukončenia doby reštrukturalizácie, t. j. v tomto prípade do 31. decembra 2006,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Náhrada vo výške 53,48 milióna EUR, ktorú francúzsky štát zaplatil SNCM za záväzky verejnej služby za obdobie rokov 1991 – 2001, je neoprávnenou štátnou pomocou v zmysle článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES, ale zlučiteľnou so spoločným trhom v zmysle článku 86 ods. 2 uvedenej zmluvy.

Záporná predajná cena SNCM 158 miliónov EUR, úhrada spoločnosťou CGMF sociálnych opatrení voči zamestnancom vo výške 38,5 milióna EUR a spoločná a súbežná rekapitalizácia SNCM spoločnosťou CGMF vo výške 8,75 milióna EUR nie sú štátnou pomocou v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

Pomoc na reštrukturalizáciu sumy 15,81 milióna EUR, ktorú Francúzsko zaviedlo v prospech Sociétés Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM), je neoprávnenou štátnou pomocou v zmysle článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES, ale zlučiteľnou so spoločným trhom v zmysle článku 86 ods. 2 uvedenej zmluvy.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Francúzskej republike.

V Bruseli 8. júla 2008

Za Komisiu
Antonio TAJANI
podpredseda

- (¹) Ú. v. ES C 308, 11.12.2002, s. 29.
- (²) Tento plán reštrukturalizácie, ktorý nadväzuje na oznámenie francúzskymi orgánmi 20. decembra 2001 zálohovej platby na podporu likvidity, ktorú Compagnie Générale Maritime et Financière poskytla SNCM vo výške 22,5 milióna EUR v rámci pomoci na záchranu. Rozhodnutím zo 17. júla 2002 (Ú. v. EÚ C 148, 25.6.2003, s. 7), ďalej len „rozhodnutie z roku 2002“, Komisia schválila pomoc na záchranu v prospech SNCM v rámci predbežného preskúmania pomoci podľa článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES. Francúzske orgány odovzdali 19. novembra 2002 Komisii kópie dohôd o zálohovej platbe na podporu likvidity medzi SNCM a CGMF, ako aj dôkazy o úhrade zálohovej platby CGMF spoločnosti SNCM dvoma prevodmi z 13. mája a 14. júna 2002.
- (³) Zaevidovaná pod referenčným číslom TREN A/61846.
- (⁴) CGMF je finančná holdingová spoločnosť v 100 % vlastníctve francúzskeho štátu, ktorá mu slúži ako zabezpečujúci tretí subjekt pri všetkých transakciách týkajúcich sa námornej dopravy, vybavenia a prenájomu plavidiel v Stredozemí.
- (⁵) Keďže francúzske orgány požiadali 11. septembra 2002 o opravu niektorých faktických chýb v rozhodnutí z 19. augusta 2002 (Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1), Komisia prijala 27. novembra 2002 rozhodnutie, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie z 19. augusta 2002 (uverejnené v Ú. v. ES C 308, 11.12.2002, s. 29). Zainteresované strany boli vyzvané, aby po tomto termíne predložili pripomienky k navrhovanej pomoci.
- (⁶) Dňa 11. septembra 2002 francúzske orgány požiadali o dodatočnú lehotu na predloženie pripomienok k rozhodnutiu z 19. augusta 2002, ktorú útvary Komisie schválili 17. septembra 2002.
- (⁷) Zaevidované pod referenčným číslom SG(2002) A/10050.
- (⁸) Zaevidované 15. januára 2003 pod referenčným číslom GR TREN A/10962.
- (⁹) Zaevidované pod referenčným číslom SG(2003) A/1691.
- (¹⁰) Zaevidované pod referenčným číslom TREN A/21531.
- (¹¹) Zaevidované pod referenčným číslom SG(2003) A/1546.
- (¹²) Ú. v. ES C 288, 9.10.1999, s. 2.
- (¹³) Zaevidované pod referenčným číslom TREN A/21701.
- (¹⁴) Ú. v. EÚ L 61, 27.2.2004, s. 13. Rozhodnutím z 8. septembra 2004 (ďalej len „rozhodnutie z roku 2004“) Komisia okrajovo zmenila a doplnila rozhodnutie z roku 2003 tak, aby SNCM mohla v prípade potreby nahradiť plavidlo Aliso plavidlom Asco, prostredníctvom zmeny a doplnenia článku 2 rozhodnutia z roku 2003.
- (¹⁵) Ú. v. EÚ L 19, 21.1.2005, s. 70.
- (¹⁶) Zaevidované pod referenčným číslom TREN A/27546.
- (¹⁷) Zaevidované pod referenčným číslom TREN A/30842.
- (¹⁸) Listami z 30. novembra 2005 [SG(2005) A/10782], zo 14. decembra 2005 [SG(2005)A/11122] a z 30. decembra 2005 (TREN/10016) boli zaslané doplňujúce informácie.
- (¹⁹) Zaevidovaná pod referenčným číslom TREN A/16904.
- (²⁰) Zaevidované pod referenčným číslom TREN A/19105.
- (²¹) Rozsudok Súdneho dvora z 24. júla 2003, Altmark Trans GmbH/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, (280/00, Zb. s. 7747).
- (²²) Veolia Transport je 100 % dcérska spoločnosť Veolia Environnement. Pod názvom Connex prevádzkuje služby osobnej dopravy pre orgány verejnej moci (mestskú a predmestskú hromadnú dopravu, medzimestskú a regionálnu hromadnú dopravu) a z tohto dôvodu riadi cestné a železničné siete a v menšej miere služby námornej dopravy.
- (²³) Ú. v. EÚ C 103, 29.4.2006, s. 28.

- (²⁴) Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1.
- (²⁵) Ú. v. EÚ C 148, 24.6.2006, s. 42.
- (²⁶) Zaevidovaný pod referenčným číslom TREN A/25295.
- (²⁷) Zaevidovaný pod referenčným číslom TREN/A/24111.
- (²⁸) Ú. v. EÚ C 303, 13.12.2006, s. 53.
- (²⁹) Zaevidovaný pod referenčným číslom TREN/A/37907.
- (³⁰) Skupina *Stef-TFE* 28. decembra 2007 (A/20313) a skupina *Corsica Ferries* 27. decembra 2006 (A/20056).
- (³¹) Listy zo 4. januára 2007 (D 2007 300067) adresované skupine *Stef-TFE* a (D 2007 300068) skupine *Corsica Ferries*.
- (³²) Zaevidované 11. januára 2007 pod referenčným číslom TREN/A/21142, 16. januára 2007 pod referenčným číslom A/21669 a 9. februára 2007 pod referenčným číslom A/23798.
- (³³) Dňa 13. februára zaevidované pod referenčnými číslami TREN/A/24473 a TREN/A/23981.
- (³⁴) Zaevidované útvarmi Komisie pod číslom TREN/A/30979. Francúzske orgány požiadali a získali dve dodatočné mesačné lehoty na predloženie vysvetlení listami z 15. marca 2007 a z 19. apríla 2007, ktoré boli zaevidované pod referenčným číslom TREN/A/27002 a A/29928.
- (³⁵) Tieto informácie Komisii oznámili CFF 15. 3. 2007 (TREN/A/27058), 27. 9. 2007 (TREN/A/43510 z 1. 10. 2007), 30. 11. 2007 (TREN/A/49918 zo 6. 12. 2007), 20. 12. 2007 (TREN/A/51600 z 26. 12. 2007), 14. marca 2008 (TREN/A/87084), Stim 20. 12. 2007 (TREN/A/51391) a SNCM 28. februára 2008 (TREN/A/85681). Francúzsko zároveň zaslalo informácie 21. 12. 2007 (TREN/A/51441), 7. 1. 2008 (TREN/A/86344) a 8. 2. 2008 (TREN/A/83661). Ďalšie dokumenty predložili francúzske orgány na pracovnom stretnutí 29. februára 2008.
- (³⁶) SNCM má priamy menšinový podiel v CMN vo výške 45 % a nepriamy menšinový podiel prostredníctvom *Compagnie Générale de Tourisme et d'Hôtellerie* (CGTH) vo výške 24,1 %. Skutočná kontrola spoločnosti bola od roku 1992 zverená skupine *Stef-TFE* prostredníctvom podielu v *Compagnie Méridionale de Participations* (CMP) vo výške 49 %. SNCM a CMN boli partnermi na základe udeleného oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby na obdobie rokov 2001 – 2006 a spoločne získali novú zmluvu o udelení oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby na obdobie rokov 2007 – 2012/2013.
- (³⁷) CGTH je holdingová spoločnosť v 100 % vlastníctve SNCM.
- (³⁸) *Aliso Voyage* tvorí distribučný kanál v úplnom vlastníctve SNCM. Túto spoločnosť, ktorá pozostáva zo 17 agentúr rozmiestnených po celej Európe, zabezpečuje predaj lodných cestovných lístkov, z čoho 49,9 % sú cestovné lístky SNCM.
- (³⁹) V čase prijatia rozhodnutia z roku 2003 SNCM mala rovnakým dielom s dopravnou skupinou *Delmas* podiel vo francúzskej námornej spoločnosti na dopravu tovaru *Sud-Cargos*, ktorá sa špecializuje na zabezpečovanie dopravného spojenia s Marokom. Tento podiel bol neskôr, koncom roka 2005, postúpený za [...] miliónov EUR (na informáciu sa vzťahuje služobné tajomstvo), ako to vyplýva z investičného plánu na rok 2005, ktorý francúzske orgány predložili 28. marca 2006.
- (⁴⁰) SNCM je 100 % vlastníkom tejto spoločnosti, ktorá zabezpečuje zásobovanie plavidiel SNCM.
- (⁴¹) *Ferrytour*, verejná obchodná spoločnosť v 100 % vlastníctve SNCM, vykonáva živnosť organizátora ciest. Ponúka cesty po mori na Korziku, Sardíniu a do Tuniska, ale aj lety do mnohých destinácií. Ako vedľajšie služby ponúka malé okružné plavby a služby obchodnej turistiky.
- (⁴²) *Comptoirs du Sud*, dcérska spoločnosť, ktorá bola vytvorená v roku 1996 a je v 100 % vlastníctve SNCM, riadi všetky butíky na palubách plavidiel.
- (⁴³) Pozri poznámku pod čiarou č. 12.

- (44) *Napoléon Bonaparte* (kapacita 2 150 cestujúcich a 708 automobilov, výkon 43 MW, rýchlosť 23,8 uzlov), veľký luxusný trajekt; nové plavidlo *Danielle Casanova* dodané v máji 2002 (kapacita 2 204 cestujúcich a 700 automobilov, výkon 37,8 MW, rýchlosť 23,8 uzlov), takisto veľký luxusný trajekt; *l'Île de Beauté* (kapacita 1 554 cestujúcich a 520 automobilov, výkon 37,8 MW, rýchlosť 21,5 uzlov), uvedené do prevádzky v roku 1979 a zrekonštruované v období rokov 1989/1990; *Méditerranée* (kapacita 2 254 cestujúcich a 800 automobilov, výkon 35,8 MW, rýchlosť 24 uzlov) a *Corse* (kapacita 2 150 cestujúcich a 600 automobilov, výkon 27,56 MW, rýchlosť 23,5 uzlov).
- (45) *Paglia Orba* (kapacita 500 cestujúcich, 2 000 bežných metrov pre náklad a 120 automobilov, výkon 19,7 MW, rýchlosť 19 uzlov); *Monte d'Oro* (kapacita 508 cestujúcich, 1 615 metrov pre náklad a 130 automobilov, výkon 14,8 MW, rýchlosť 19,5 uzlov); *Monte Cinto* (kapacita 111 cestujúcich, 1 200 metrov pre náklad, výkon 8,8 MW, rýchlosť 18 uzlov); od mája 2003 *Pascal Paoli* (kapacita 594 cestujúcich, 2 300 metrov pre náklad a 130 automobilov, výkon 37,8 MW, rýchlosť 23 uzlov).
- (46) Rýchle plavidlo *Liamone* (kapacita 1 116 cestujúcich a 250 automobilov, výkon 65 MW, rýchlosť 42 uzlov), ktoré zabezpečuje aj plavby do Toulonu.
- (47) Všetky okrem *Danielle Casanova*, *Pascal Paoli*, *Liamone* sú v prenájme.
- (48) Nariadenie Rady (EHS) č. 3577/92 zo 7. decembra 1992, ktorým sa uplatňuje zásada slobody poskytovania služieb na námornú dopravu v rámci členských štátov (nariadenie o námornej kabotáži) (Ú. v. ES L 364, 12.12.1992, s. 7).
- (49) Ú. v. ES S 2001/10 – 007-005.
- (50) Orgán udeľujúci povolenie v súvislosti so záväzkami verejnej služby od roku 1991 v zmysle uvedeného francúzskeho zákona č. 91-428 z 13. mája 1991.
- (51) Ú. v. EÚ 2006/S 100-107350.
- (52) Štátna pomoc N 781/2001 schválená rozhodnutím Komisie z 2. 7. 2002, Ú. v. ES C 186, 6.8.2002, s. 3.
- (53) Štátna pomoc N 13/2007 schválená rozhodnutím Komisie z 24. apríla 2007, uverejneným na internetovej stránke Komisie http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/index.htm
- (*) Na informáciu sa vzťahuje služobné tajomstvo.
- (54) Počas plavby sprevádza cestnú súpravu vodič. V niektorých prípadoch jeden vodič naloží vozidlo pri odjazde a druhý vodič ho vyloží pri príjazde. Toto sa považuje za prepravu so sprievodom na rozdiel od trajektovej prepravy, pri ktorej je lodný náves prepravovaný bez vlečného plavidla.
- (55) Ú. v. EÚ C 148, 25.6.2003, s. 7.
- (56) Táto suma je špecifikovaná takto: 20,4 milióna EUR, tzv. plán reštrukturalizácie, 1,8 milióna EUR náklady na vybavenie plavidiel, ktoré sú predmetom prevodu, 14,8 milióna EUR odpisy *Liamone* a 9 miliónov EUR náklady na presmerovanie činnosti do Magrebu.
- (57) Tento plán bol prijatý 17. decembra 2001 správnou radou SNCM.
- (58) Plán reštrukturalizácie predpokladal zníženie počtu preprav po mori zo 4 138 (3 835 v prípade SNCM a 303 v prípade dcérskej spoločnosti Corsica Marittima) na 3 410 v roku 2003 s týmito zmenami v dopravných spojeniach:
- zmena spojení medzi Marseille a Korzikou v súlade so špecifikáciami zmluvy o verejnej službe 2001 – 2006,
 - takmer úplné zrušenie spojení medzi Toulonom a Korzikou,
 - zníženie počtu spojení medzi Nice a Korzikou,
 - uzavretie linky Livorno – Bastia s príslušným vybavením, ku ktorému skutočne došlo v roku 2003,
 - posilnenie dopravného spojenia s Alžírskom a Tuniskom prostredníctvom plavidiel *Méditerranée*, *Ile de Beauté* a *Corse* a zrušenie dopravného spojenia medzi Janovom a Tunisom.
- (59) K zníženiu početného stavu zamestnancov malo dôjsť následkom prirodzeného alebo predčasného odchodu zamestnancov do dôchodku na základe vekových kritérií (predčasné ukončenie zamestnania), výpovedí v rámci mobility a nenahradenia zmlúv na dobu určitú zmluvami na dobu neurčitú. Pre SNCM malo celkovo predstavovať náklady odhadované na 20,4 milióna EUR.
- (60) Akými sú objem dopravy, odhadovaný rast hrubého domáceho produktu (1,5 %), sadzba pôžičiek (5,5 %), výnosové percento finančných nástrojov (4,5 %) a sadzba krátkodobých dlhov (5 %).

- (61) Francúzske orgány uviedli dve alternatívne metódy, ktoré vylúčili, pretože sú príliš nákladné.
- Prvá metóda vyčíslenia* spočívala v súčte nákladov na všetky reštrukturalizačné opatrenia. Dospelo sa ňou k potrebe financovania 90,9 milióna EUR, pričom sa vzali do úvahy:
- straty naakumulované od roku 1991 do roku 2001, t. j. 41,7 milióna EUR (t. j. 29 miliónov EUR – suma potvrdená rozhodnutím 2002/149/ES z 30. októbra 2001 (Ú. v. ES L 50, 21.2.2002, s. 66), 6,1 milióna EUR za rok 2000 a 6,6 milióna EUR pred započítaním nákladov na reštrukturalizáciu za rok 2001),
 - pokles zdroja tvoreného mimoriadnymi odpismi medzi týmito termínmi, t. j. 24 miliónov EUR (položka sa v súvahe znížila z 86 na 62 miliónov EUR za obdobie, čo sa premietlo do predĺženia doby odpisovania z dvanástich na dvadsať rokov, menšieho používania tohto zdroja a využitia „lízingu“ v prípade posledných dodaných jednotiek,
 - výnosy z prevodu vytvorený počas tejto reštrukturalizácie, t. j. 21 miliónov EUR, ktoré znížili potrebu financovania a
 - kumulovaný účinok nákladov na reštrukturalizáciu, ktoré predstavujú 46,2 miliónov EUR (pozri poznámku pod čiarou č. 56).
- Druhá metóda vyčíslenia* spočívala v určení, aká by bola výška vlastného imania, ktorú by požadovali bankové inštitúcie pre celú flotilu, keďže na financovanie kúpy plavidiel vo všeobecnosti požadujú vlastné imanie zodpovedajúce 20 až 25 % ceny plavidiel. Výpočet, ktorý urobili francúzske orgány na základe minulých nákladov na obstaranie flotily vo výške 843 miliónov EUR, viedol k vyčísleniu potreby vlastného imania na 157 až 196 miliónov EUR. Po odpočítaní vlastného imania existujúceho na konci roka 2001 sa týmto prístupom dospelo k potrebe rekapitalizácie vo výške 101 až 140 miliónov EUR.
- (62) Pozri v texte.
- (63) Vo svojom pláne reštrukturalizácie z roku 2002 la SNCM plánovala vyradiť a predat štyri svoje plavidlá Napoléon, Liberté, Monte Rotondo a rýchloľoď Asco, keďže Asco nahradila svoje sesterské plavidlo Aliso. Všetky tieto plavidlá sú v súčasnosti predané. Čistý výnos z predaja predstavuje 25 165 000 EUR.
- V súlade s rozhodnutím z roku 2003 SNCM postúpila svoje podiely v SCI Espace Shuman, Southerna Trader, Someca, Amadeus a CCM, z čoho mala čistý výnos z predaja 5,02 milióna EUR.
- V čase po rozhodnutí z roku 2003 SNCM predala svoj podiel v Sud Cargos, plavidlo Asco a byty z bytového fondu SNCM za 12,2 milióna EUR.
- (64) Proces výberu súkromných partnerov sa konal od 26. januára 2005 do konca septembra 2005.
- V dňoch 26. januára a 17. februára 2005 francúzska vláda oznámila, že bude hľadať súkromného partnera, ktorý kapitálovo vstúpi do SNCM, s cieľom posilniť jej finančnú štruktúru a usmerňovať ju vo vývoji nevyhnutnom na jej rozvoj.
- Po vymenovaní nezávislej osoby na dohľad nad procesom hľadania Agence des Participation de l'Etat („APE“) udelila poverenie poradenskej banke („HSBC“), aby kontaktovala potenciálnych nadobúdateľov.
- Za týchto okolností bolo kontaktovaných sedemdesiatdva finančných a priemyselných investorov s cieľom vymedziť finančné podmienky ponuky zameranej na posilnenie priemyselného projektu spoločnosti a na ochranu zamestnanosti a riadne vykonávanie verejnej služby. [...] z nich vyjadrili záujem, podpísalo sa [...] dohôd o dôvernosti informácií a zaslalo sa [...] informačných vyhlásení. V prvom kole 5. apríla 2005 predložilo ponuky [...] podnikov a v druhom kole 17. júna 2005 boli prijaté tri ponuky ([...], [...] a [...]), ako aj vyjadrenie záujmu o menšinovú účasť ([...]). Do tretieho kola 28. júla 2005 boli prijaté tri ponuky.
- Dňa 14. septembra 2005 bol každý podnik vyzvaný, aby zaslal svoju pevnú a konečnú ponuku do 15. septembra 2005. Keďže do tohto termínu spoločnosť [...] odstúpila, štátne orgány prijali dve pevné ponuky kapitálového prínosu a prevzatia celého kapitálu od francúzskych skupín Butler Capital Partners (BCP) a [...].
- Dňa 27. septembra 2005 Francúzsko uverejnilo tlačové oznámenie, v ktorom sa uvádzalo, že po dôkladnom preskúmaní oboch ponúk bola vybraná ponuka od skupiny BCP, pretože okrem toho, že je najpriateľnejšia z finančného hľadiska, najlepšie zodpovedá záujmom spoločnosti, verejnej služby a zamestnanosti. V počiatočnej ponuke BCP bola navrhnutá záporná suma [...] miliónov EUR, ktorá predstavovala najnižší odhad zápornej ceny. V tejto pôvodnej ponuke potenciálnych nadobúdateľov sa výslovne predpokladala možnosť úpravy počiatočnej ponuky na základe uskutočnených auditov. Francúzske orgány uviedli, že počiatočná cena bol upravená smerom hore na základe výsledkov auditov odovzdaných 16. decembra 2005 z dôvodu objektívnych skutočností ovplyvňujúcich regulačný a hospodársky kontext, v ktorom pôsobí SNCM a ktorý sa vytvoril v čase po predložení ponuky 15. septembra 2005. Záporná cena bola preto upravená na [...] miliónov EUR.
- Rokovania medzi francúzskymi orgánmi a budúcimi nadobúdateľmi viedli k úprave tohto číselného údaju na 142,5 milióna EUR plus suma prevzatých nákladov na časť výdavkov na poisťovne dôchodcov SNCM (t. j. 15,5 milióna EUR).
- (65) Vnútro podnikový proces SNCM zameraný na uskutočnenie operácií rekapitalizácie a privatizácie sa formálne začal 12. apríla 2006 a skončil 31. mája 2006. Treba zdôrazniť, že do 27. novembra 2007 nedošlo k prevzatiu kapitálovej účasti zamestnancami.

- (66) Tento mechanizmus je ustanovený v článku II.2 protokolu o prevode zo 16. mája 2006, ktorým sa stanovuje, že tento úver je určený „na financovanie časti nákladov na prípadný dobrovoľný odchod do dôchodku alebo zrušenie pracovnej zmluvy [...], ktoré doplnia sumy akéhokoľvek charakteru, ktoré musí zaplatiť zamestnávateľ podľa zákonných a zmluvných ustanovení“. Správca majetku má „za úlohu postupne uvoľňovať finančné prostriedky podľa toho, ako budú dotknutí zamestnanci, na ktorých sa nevzťahuje preradenie v rámci skupiny SNCM, skutočne odchádzať zo spoločnosti a po skončení svojej úlohy správcu uvoľniť zostatok viazanej sumy“ [...].
- (67) Štyri kritériá stanovené rozsudkom vo veci *Altmark* sú:
- prijímajúci podnik musí byť skutočne poverený plnením záväzkov verejnej služby a tieto záväzky musia byť jasne vymedzené;
 - parametre, na základe ktorých sa náhrada vypočíta, musia byť stanovené vopred objektívnym a transparentným spôsobom, aby touto náhradou nebola poskytnutá hospodárska výhoda, ktorá by mohla zvýhodniť prijímajúci podnik pred konkurenčnými podnikmi;
 - náhrada nemôže presiahnuť sumu nevyhnutnú na pokrytie všetkých alebo časti nákladov vzniknutých pri plnení záväzkov verejnej služby, pri zohľadnení príjmov a primeraného zisku z plnenia týchto záväzkov;
 - ak podnik, ktorý má plniť záväzky verejnej služby, nebol v konkrétnom prípade vybraný v súlade s postupom verejného obstarávania, ktorý by umožnil výber záujemcu schopného poskytovať tieto služby pre verejnosť za najnižšiu cenu, výška potrebnej náhrady sa musí stanoviť na základe analýzy nákladov, ktoré by pri plnení týchto záväzkov vznikli priemernému a dobre fungujúcemu podniku, primerane vybavenému dopravnými prostriedkami, aby mohol plniť predpísané požiadavky služby verejného záujmu, pri zohľadnení príjmov a primeraného zisku z plnenia týchto záväzkov.
- (68) V tejto súvislosti francúzske orgány tiež pripomínajú, že náhrady sa vypočítali na základe presných záväzkov (počet ciest, ponúkané miesta, náhradný prostriedok, stanovenie maximálnych cien atď.), teda parametrov, ktoré sú uvedené v päťročných zmluvách o verejnej službe uzavretých v rokoch 1991 a 1996 medzi SNCM a príslušnou územnou samosprávou, a že uvedenými zmluvami je stanovená aj úprava náhrady podľa dosiahnutých príjmov.
- (69) Francúzske orgány predovšetkým poskytli vo svojom liste z 8. októbra 2002 (TREN/A/10050) údaje, ktoré údajne môžu preukázať, že štruktúra prevádzkových nákladov SNCM za obdobie od roku 1991 do roku 2001 bola porovnateľná so štruktúrou prevádzkových nákladov podobných spoločností námornej dopravy osôb, akými sú Brittany Ferries, Seafrance a CMN. Pokiaľ ide o CMN, francúzske orgány posúdili efektívnosť CMN s efektívnosťou SNCM na základe porovnania činnosti, pri ktorej sa využívajú lode na dopravu osôb a nákladu. Tieto dve spoločnosti údajne vykonávajú činnosti v podobných podmienkach, s takmer rovnocennými pravidlami (3 lode na dopravu osôb a nákladu v prípade CMN 4 lode na dopravu osôb a nákladu v prípade SNCM) a so zameraním na rovnaké destinácie. Na základe údajov zozbieraných za obdobie rokov 1991 – 2001 sa vraj zistilo, že koeficienty produktivity (vzťahy medzi mzdovými nákladmi na jednej strane a obratom, prepravami po mori a pravidlami na druhej strane) v rámci činnosti dopravy osôb a nákladnej dopravy, ktoré sa v súvislosti s rokom 1993 navzájom líšia, sú za skúmané obdobie zreteľne porovnateľné. Tieto údaje dokazujú, že koeficienty produktivity SNCM za toto obdobie sa približujú koeficientom produktivity priemernej spoločnosti z daného odvetvia.
- (70) Ú. v. ES L 50, 21.2.2002, s. 66. Francúzske orgány totiž pripomínajú, že na základe správy experta určeného Komisiou zameranej na účtovné a manažérske údaje od francúzskych orgánov Komisia dospela v odseku 98 rozhodnutia z 30. októbra 2001 k záveru, že „dotácie na verejnú službu neslúžili ako náhrada nákladov na konkurenčné činnosti SNCM. Oddelené účtovníctvo týkajúce sa poskytovania uvedenej služby a audity, ktoré vykonali vnútroštátne a regionálne kontrolné orgány, zároveň zaručujú, že ročné účtovné závierky, v ktorých je vykázané použitie dotácie na územnú kontinuitu, poskytujú verný obraz nákladov na poskytovanie verejnej služby“.
- (71) Francúzske orgány obhájili v roku 2002 strategický charakter účasti SNCM v Sud-Cargos. Vývoj nákladnej dopravy (rozvoj kontajnerovej dopravy na úkor kombinovanej dopravy), odkúpenie Delmasu – druhého akcionára Sud-Cargos, skupinou CMA – CGM a hospodárske ťažkosti Sud-Cargos sú faktory, ktorými možno vysvetliť, prečo táto kapitálová účasť prestala byť považovaná za strategickú a prečo ju SNCM mohla v roku 2005 postúpiť.
- (73) Rozsudok súdu z 28. januára 2003, Spolková republika Nemecko/Komisia (334/99, Zb., s. I-1139).
- (73) Rozhodnutie Komisie zo 7. decembra 2005 o programe pomoci, ktorý zaviedlo Belgicko v prospech ABX Logistics C 53/03 (ex NN 62/03) – Ú. v. EÚ L 383, 28.12.2006, s. 21.

- (74) Rozhodnutie Komisie z 8. júla 1999 o štátnej pomoci, ktorú zaviedlo Nemecko v prospech Gröditzer Stahlwerke GmbH a jej dcérskej spoločnosti Walzwerk Burg GmbH, Ú. v. ES L 292, 13.11.1999.
- (75) Táto správa bola Komisii odovzdaná v marci 2006 a vypracovala ju CGMF v spolupráci s Ernst & Young, právnym audítorm SNCM (ďalej len „správa CGMF“).
- (76) Správa, ktorú zostavili 29. marca 2006 Oddo Corporate Finance a kancelária Paul Hastings (správa Oddo), bola odovzdaná Komisii 7. apríla 2006. Spočíva v kritickom preskúmaní podľa požiadaviek Agence des Participations de l'Etat (APE) správ CGMF a v prehľade nákladov na likvidáciu považovaných za prijateľné na úrovni Spoločenstva.
- (77) So zreteľom na hmotné aktíva ([...] miliónov EUR) a finančné aktíva ([...] miliónov EUR), pohľadávky voči klientom ([...] miliónov EUR), ostatné pohľadávky ([...] miliónov EUR) a na schodok likvidity vo výške – [...] miliónov EUR. Francúzsko spresnilo, že pri realistickejšom odhade, zohľadňujúcim neskoršie finančné údaje, táto hodnota predstavuje [...] miliónov EUR.
- (78) Rozsudok Súdneho dvora zo 14. septembra 1994, Španielsko/Komisnia, (278/92, 279/92 a 280/92, Zb. s. I-4103).
- (79) Rozsudok kasačného súdu č. 98-15129 zo 6. februára 2001. Táto vec sa vzťahuje na verejnú inštitúciu Bureau de Recherches Géologiques et Minières – BRGM (Úrad pre geologický a banský výskum), odsúdenú na zaplatenie celej výšky chýbajúcich aktív svojej dcérskej spoločnosti Mines de Salsignes (Bane v Salsignes), pretože BRMG, riadiaci subjekt de facto, sa napriek svojim vedomostiam o podmienkach poškodzujúcich činnosť a varovaniám, dopustil nesprávneho konania tým, že umožnil pokračovanie činnosti.
- (80) Vec Aspocomp Group Oyj; rozsudok Odvolacieho súdu v Rouen z 22. marca 2005.
- (81) Na porovnanie, výnosová sadzba obligácie štátnej pokladnice (OAT) – obligácie vydané francúzskym štátom so splatnosťou 30 rokov, 10 rokov, 5 rokov a 2 roky je k 31. októbru 2006 v jednotlivých prípadoch v uvedenom poradí 3,95 %, 3,82 %, 3,75 % a 3,72 %.
- (82) Rozhodnutie Komisie zo 17. júla 2002, Société Française de Production, K(2002) 2593 v konečnom znení – Ú. v. EÚ C 71, 25.3.2003, s. 3.
- (83) Podľa nezávislej štúdie trhu, ktorú v tejto súvislosti poskytlo Francúzsko, CFF totiž v súčasnosti vlastní takmer [...] % podiel na trhu dopravy osôb, kým SNCM sa dostalo z úrovne 82 % v roku 2000 na úroveň [...] % v roku 2005 a zaznamenala veľmi výrazný rast na trhu nákladnej dopravy, kde je SNCM ešte stále hlavným dopravcom vďaka svojej účasti v CMN.
- (84) CFF pripomína, že zmluva o udelení oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby zabezpečuje spoločnosti verejnú dotáciu v priemere vo výške 64,3 milióna EUR ročne, t. j. celkovo vo výške 321,5 milióna EUR na 5 rokov. Podľa CFF článok 5 zmluvy o udelení oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby zaručuje SNCM hotovostné prostriedky 72,8 milióna EUR. *Corsica Ferries* zasa zdôrazňuje, že zo straty vo výške 40,6 milióna EUR, ktorú SNCM vykázala v roku 2001, pochádza 15 miliónov EUR z odpisov plavidla uplatnených na rýchloľoď *Liamone*.
- (85) Rozhodnutie o začatí konania naznačilo, že v pláne reštrukturalizácie sa okrem iného predpokladá „uzavretie linky medzi Bastiou a Livornom s príslušnými zariadeniami“.
- (86) Kritiky zo strany CFF sa týkajú týchto bodov: nedošlo k skutočnému zníženiu početného stavu zamestnancov, neboli uvoľnené podiely SNCM na reštrukturalizačné úsilie, nezohľadnili sa výnosy z plavidiel.
- (87) Suma 76 miliónov EUR zodpovedala podľa CFF 500 miliónom francúzskych frankov (FRF), o ktoré by sa spoločnosť mala znížiť dotácia na územnú kontinuitu na ďalšie obdobie rokov 2002 – 2006.
- (88) Vo vzťahu ku koeficientom, ku ktorým sama dospela na základe vzorky desiatich námorných spoločností. Tieto koeficienty sa pohybujú od 23,69 % (v prípade *Moby Lines*) do 55,09 % (v prípade *Grimaldi*), pričom v prípade CMN predstavujú 49,7 %.
- (89) CFF spomína svoj 50 % podiel v námornej spoločnosti Sud-Cargos, 13 % podiel v spoločnosti Amadeus, ktorá sa špecializuje na rezervačné systémy v leteckej doprave, podiel v CMN a vlastníctvo nehnuteľností CGTH.

- (⁹⁰) Referenčný akcionár CMN.
- (⁹¹) Treba pripomenúť, že OTC je orgán, ktorý spoločne s územnou samosprávou Korziky prideluje zmluvu o udelení oprávnenia na prevádzkovanie verejnej služby.
- (⁹²) Pokiaľ ide o udelené OPVS na spojeniach medzi Marseille a Korzikou, väčšina pripomienok CFF sa týka udelenia nového OPVS na obdobie rokov 2007 – 2012/2013 a opravných prostriedkov, ktoré CFF podala na národné súdy a ktoré boli neskôr národnými súdmi zamietnuté.
- (⁹³) V tejto súvislosti CFF pripomína, že v druhom polroku 2005 sa začalo konanie vo veci výstrahy na Obchodnom súde v Marseille a od jesene 2005 sa mohlo plánovať ohlásenie konkurzu kvôli stratám odhadovaným v roku 2005 na 30 miliónov EUR.
- (⁹⁴) Podľa CFF totiž kasačný súd vo veci Mines et produits chimiques zo Salsignes vôbec nespomína priamu zodpovednosť štátu v prípade likvidácie podniku, ktorého je akcionárom, ale skôr možnosť viesť žalobu o splatenie sociálnych dlhov proti verejnej inštitúcii priemyselného a obchodného charakteru a neexistenciu možnosti pre jej riadiace subjekty zbaviť sa svojich povinností tým, že sa budú odvolávať na zásah orgánov verejnej moci. Pokiaľ ide o uplatniteľnosť v tomto prípade judikátu Odvolacieho súdu v Rouen vo veci *Aspocomp*, CFF zdôrazňuje, že okolnosti prípadu, na ktorý sa vzťahuje tento judikát, ktorý sa týka odsúdenia materskej spoločnosti na zaplatenie zamestnancom dcérskej spoločnosti sociálnych náhrad za „nedodržanie dohody“, ktorú materská spoločnosť potvrdila, sú úplne iné ako okolnosti v spise SNCM. Preto neexistuje riziko, že v prípade súdnej likvidácie bude CGMF alebo štát odsúdený na zaplatenie náhrad za prepustenie zamestnancov. Okrem toho, CFF spochybuje číselný odhad sociálnych nákladov, pretože podľa expertov prizvaných na ich stanovenie, sa údaje o týchto nákladoch rozchádzajú.
- (⁹⁵) Preto sa CFF domnieva, že skutočná hodnota plavidiel, ako ju uviedla SNCM pri predložení svojej ponuky v rámci udeleného OPVS, sa mala zohľadniť pri odhade aktív SNCM, ktorý sa uskutočnil prostredníctvom správ Oddo a CGMF.
- (⁹⁶) Podľa CFF Francúzsko nástojí na dôležitosti celistvosti dopravného spojenia s Nice, na udržaní flotily na súčasnej úrovni a na predpokladanom strategickom význame účasti SNCM v skupine CMN.
- (⁹⁷) K 1. januáru 2007 s príchodom Superfast X.
- (⁹⁸) CFF navrhuje obmedziť kapacity ponúkané na všetkých konkurenčných trhoch (Nice, Tunisko a Alžírsko) na úroveň z roku 2005, zdržať sa otvorenia akejkoľvek novej linky a pretvoriť dopravné spojenie Marseille – Korzika tak, aby bolo v záujme zníženia nákladov zabezpečované loďami na dopravu osôb a nákladu.
- (⁹⁹) SNCM vraj nadobudla nové plavidlá v rozpore s článkom 2 rozhodnutia Komisie z roku 2003. Okrem toho, SNCM údajne nepostúpila svoj podiel v CCM v rozpore s článkom 3 rozhodnutia Komisie. Nakoniec, SNCM uplatňuje od roku 2003 agresívnu cenovú politiku prostredníctvom cien, ktoré sú nižšie ako ceny, ktoré uplatňuje CFF, a to v rozpore s článkom 4 uvedeného rozhodnutia (až o 30 % lacnejšie lístky za rovnaké alebo porovnateľné služby).
- (¹⁰⁰) Jednak pre chýbajúce vedomosti o účtovných metódach a chýbajúcej účtovnej analýze oboch spoločností, a jednak kvôli neúčasti CMN na takejto štúdiu.
- (¹⁰¹) Podľa STIM spoločnosť SNCM vedome podhodnotila finančné výsledky. Podľa auditu nezávislého experta vykonaného pre Dopravný úrad Korziky predstavuje akumulovaný schodok korzickej siete SNCM 125 miliónov francúzskych frankov (okolo 19 miliónov EUR) za roky 1996 – 2001, pri vylúčení mimoriadnych položiek z roku 2001.
- (¹⁰²) Rozsudok Súdneho dvora z 8. mája 2003, Taliansko a SIM 2 Multimedia/Komisia (328/99 a 399/00, Zb., s. I – 4035).
- (¹⁰³) Zo skutočností, na ktoré sa odvoláva táto správa, vyplýva, že [...].
- (¹⁰⁴) Na podporu správy Dvora auditorov sa v správe uvádza napríklad, že [...].

- (¹⁰⁵) Zo skutočností uvedených v tejto správe vyplýva, že [...].
- (¹⁰⁶) Štát napríklad [...].
- (¹⁰⁷) Správa zdôrazňuje okrem iného tieto chyby v riadení: [...].
- (¹⁰⁸) Prostriedky v podobe lodí sa zredukovali a program prevodu aktív prebieha podľa priemyselného projektu. Dopravné spojenia sa prerozdelili a akčný plán na zníženie medzispotreby prináša prvé výsledky. Nakoniec sa postupne uskutočňuje časť priemyselného projektu, ktorá sa týka zamestnanosti.
- (¹⁰⁹) Pokiaľ ide o koeficient 0,497, ktorý *Corsica Ferries* oznámila pre CMN v roku 2001, je nepresný, pretože nezohľadnil likvidné prostriedky v aktívach súvahy. Po ich zohľadnení je koeficient CMN 0,557. Podľa francúzskych orgánov je táto výška v každom prípade pre CMN stále nedostatočná, o čom svedčí stav likvidity CMN v roku 2002. CMN si totiž musela požičať až 8 miliónov EUR od *Stef-TFE*, aby mohla financovať schodok likvidity nekrytý bankami.
- (¹¹⁰) Vo svojom liste z 9. januára 2003 regionálna rada *Provence-Alpes-Côte d'Azur* totiž citovala štúdiu, ktorá bola predložená Komisii v rámci oznámenia a ktorej kópiu zjavne má, pričom zdôraznila toto zistenie: „Ponuka [na zabezpečovanie dopravného spojenia medzi Korzikou a kontinentom] presahuje dopyt. Stupeň vyťaženia plavidiel sa v priemere pohybuje od 20 % v zime do 50 % v lete.“
- (¹¹¹) Predovšetkým odmieta odhad hodnoty podniku na takmer 350 miliónov EUR, ktorý uskutočnil STIM a ktorý neprihliada na to, že prvky súvahy, ktoré zlepšujú ocenenie na základe vykázaného vlastného imania (mimoriadne odpisy, zostatkové výnosy z plavidiel atď.) bez zohľadnenia položiek pasív, ktoré ho znižujú. Tento spôsob výpočtu, ktorý má čisto účtovný charakter, údajne nezodpovedá hospodárskej realite námorného podniku, akým je SNCM, ktorý má aktíva vo forme cenných papierov vykázané v súvahe, ale má obmedzenú ziskovosť a veľké podsúvahové pasíva.
- (¹¹²) Pozri napríklad rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, *Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze* (222/04, Zb., s I-289, bod 129).
- (¹¹³) Ú. v. ES L 364, 12.12.1992, s. 7.
- (¹¹⁴) Ú. v. ES L 378, 31.12.1986, s. 1.
- (¹¹⁵) Komisia nie je povinná zaujať stanovisko ku všetkým tvrdeniam, ktoré pred ňou uvádzajú dotknuté osoby, ale stačí, aby vyložila skutočnosti a právne úvahy, ktoré majú v štruktúre rozhodnutia zásadný význam [rozsudky Súdu prvého stupňa z 8. júna 1995, *Siemens/Komisia* (459/93, Zb. s. II-1675, bod 31) a z 13. júna 2000, *EPAC/Komisia* (204/97 a 270/97, Zb. s. II-2267, bod 35)].
- (¹¹⁶) Rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. februára 2008, *BUPA a ďalší/Komisia* (289/03).
- (¹¹⁷) V tejto súvislosti pozri rozhodnutie Komisie z 30. októbra 2001 o štátnej pomoci, ktorú Francúzsko vyplatilo SNCM – Ú. v. ES L 50, 21.2.2002, s. 66.
- (¹¹⁸) Výsledok znížený o výnosy z predaja plavidiel.
- (¹¹⁹) Za tieto dva roky, ktoré zodpovedajú prvým dvom rokom uplatňovania zmluvy z roku 1996, nemohla expertízna správa z tých čias obsahovať výsledok vypočítaný v rámci analytického účtovníctva, pokiaľ ide o dopravné spojenia s Korzikou, kvôli nedostupnosti údajov.
- (¹²⁰) V súlade s rozhodovacou praxou Komisiou nezáleží na prostriedku náhrady, ktorý použil členský štát, pokiaľ si môže overiť, že nebola poskytnutá krížová dotácia v prospech konkurenčných činností. Pozri najmä rozhodnutie Komisie z 12. marca 2002 o štátnej pomoci poskytnutej v prospech Poste Italiane SpA (Ú. v. ES L 282, 19.10.2002, s. 29) a rozhodnutie Komisie z 23. júla 2003 o zvýšení základného imania o 297,5 milióna EUR v prospech La Poste Belge/De Post (Ú. v. EÚ C 241, 8.10.2003, s. 13).
- (¹²¹) Na druhej strane treba pripomenúť, že Komisia stanovila v roku 1997 usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci pre námornú dopravu, pričom spresnila podmienky, za akých sa štátna pomoc poskytnutá ako vyrovnanie za záväzky verejnej služby bude považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom (Ú. v. ES C 205, 5.7.1997, s. 5).
- (¹²²) Pozri rozhodnutie Komisie 2002/149/ES (Ú. v. ES L 50, 21.2.2002, s. 66).

- (123) Podmienky úhrady finančného príspevku štátu uvedené v bode IV päťročnej zmluvy medzi SNCM a OTC na obdobie rokov 1996 – 2001.
- (124) Komisia predovšetkým, ako uviedla v poznámke pod čiarou 71 tohto rozhodnutia, overila existenciu oddeleného účtovníctva týkajúceho sa poskytovania uvedených služieb za skúmané obdobie.
- (125) Táto suma vyplýva z rozdielu medzi sumou, ktorá bola oznámená na začiatku (76 miliónov EUR) a sumou vyplatenou za záväzky verejnej služby (53,48 milióna EUR).
- (126) Rozsudok Súdneho dvora z 28. januára 2003, Nemecko/Komisia (334/99, Zb., s. I-1139, odsek 142).
- (127) Oznamenie Komisie členským štátom: Uplatňovanie článku 92 a 93 Zmluvy o ES a článku 5 smernice Komisie 80/723/EHS o verejných podnikoch v spracovateľskom priemysle, Ú. v. ES C 307, 13.11.1993, s. 3, pozri bod 11 Toto oznamenie sa týka spracovateľského priemyslu, ale sa obdobne vzťahuje na všetky odvetvia hospodárstva.
- (128) Pozri najmä rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. marca 2003, Westdeutsche Landesbank Girozentrale/Komisia (233/99, Zb., s. II-435).
- (129) Rozsudok Súdu prvého stupňa z 21. januára 1999, Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH et Lech-Stahlwerke GmbH/Komisia Európskych spoločností (2/96 a 129/95, Zb., s. II-17, odsek 116).
- (130) Rozsudok Súdneho dvora zo 14. septembra 1994, Španielsko/Komisia, (278/92, 279/92 a 280/92, Zb., s. I-4103).
- (131) Rozsudok Súdneho dvora z 28. januára 2003, Nemecko/Komisia (334/99, Zb. 2003, s. I-1139).
- (132) Rozhodnutie Komisie 98/204/ES z 30. júla 1997 o podmienčnom chválení pomoci, ktorú Francúzsko poskytlo skupine GAN (Ú. v. ES L 78, 16.3.1998, s. 1).
- (133) Pozri v tejto súvislosti rozhodnutie 2006/947/ES zo 7. decembra 2005 o programe pomoci, ktorý zaviedlo Belgicko v prospech ABX Logistics (Ú. v. EÚ L 383, 28.12.2006, s. 21).
- (134) Pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 21. marca 1991, Taliansko/Komisia (Zb. 1991, s. I-1433).
- (135) Pozri napríklad rozhodnutie Komisie 92/266/EHS z 27. novembra 1991 o konverzných činnostiach vo francúzskych priemyselných skupinách mimo oceľarskeho a uhoľného priemyslu s vylúčením Compagnie Generale Maritime podľa článkov 92 až 94 Zmluvy o EHS (Ú. v. ES L 138, 21.5.1992, s. 24). Pozri sociálne plány, na ktoré sa odkazuje ďalej v texte.
- (136) Treba však poznamenať, že polovicu dotknutých zamestnancov tvorili dočasní zamestnanci alebo subdodávatelia in situ. Preto možno predpokladať, že náklady na jedného zamestnanca boli v ohľadom na 5 000 pracovných miest pre stálych zamestnancov Airbusu oveľa vyššie.
- (137) Po skončení verejnej súťaže Komisia splnomocnila nezávislého experta Moore Stephens, Chartered Accountants, ktorého konečná správa bola odovzdaná 25. januára 2008.
- (138) Ide o týchto 7 plavidiel: Corse, Ile de Beauté, Méditerranée, Napoléon Bonaparte, Paglia Orba, Monte d'Oro, Monte Cino.
- (139) Tento diskont, ktorý predstavuje [...] miliónov EUR (t. j. v priemere [...] až [...] % hrubej predajnej hodnoty), je okrem iného odôvodnený špecifickosťou plavidiel SNCM, ktoré sú prispôbené dopravnému spojeniu, ktoré zabezpečuje podnik, stavu plavidiel a kontextu uvedenia na trh celej flotily (najmä slabé postavenie predajcu). Ocenenie BRS vychádza najmä z predpokladu predaja plavidiel, ktoré sú úplne v poriadku a obnovené, dobre udržiavané a v dobrom prevádzkovom stave, za obvyklých obchodných podmienok.
- (140) Odhadované na [...] miliónov EUR.
- (141) Súdne riziko sa zdôvodňuje pravdepodobnosťou, že likvidátor bude nútený veľmi rýchlo uskutočniť prevod plavidiel v dôsledku presýtenia trhu vzhľadom na jeho obmedzenú absorpčnú kapacitu.
- (142) Ide o finančnú povinnosť zavedenú článkom L.321-13 zákonníka práce, ktorý zamestnávateľovi ukladá povinnosť vyplatenia náhrady pri prepustení zamestnanca mladšieho ako 50 rokov.

- (¹⁴³) Náklady na obnovu pracovných príležitostí ([...] miliónov EUR), náklady na zmluvy o preradení ([...] miliónov EUR), náklady na tzv. jednotku mobility na podporu a pomoc pri preraďovaní ([...] miliónov EUR).
- (¹⁴⁴) Náklady na prepustenie zmluvných zamestnancov SNCM vyslaných do pridružených spoločností a na zamestnancov zlikvidovaných dcérskych spoločností ([...] milióna EUR) a náklady na súdne spory súvisiace so zrušením pracovných zmlúv a so žiadosťami o prekvalifikovanie pracovnej zmluvy ([...] miliónov EUR).
- (¹⁴⁵) K 30. septembru 2005 SNCM prevádzkuje tri plavidlá, ktoré má v prenájme: rýchloľoď *Liamone* (vo vlastníctve GIE Véronique Bail), *Danielle Casanova* (GIE Joliette Bail) a *Pascal Paoli* (GIE Castellane Bail).
- (¹⁴⁶) Toto ocenenie je založené na týchto predpokladoch:
- SNCM zruší svoje lízingové zmluvy k 30. septembru 2005, čo znamená, že plavidlá sa vrátia príslušným vlastníkom (GIE) a nebude sa platiť žiadne nájomné,
 - kúpne opcie sa nemôžu uskutočniť,
 - plavidlá postúpia veriteľskej banke GIE k 30. septembru 2005; čistý výnos z predaja plavidiel sa prednostne použije na úhradu bankových a daňových dlhov.
- (¹⁴⁷) So zreteľom na intenzívne využívanie spoločnosťou SNCM opakovaných ZDU.
- (¹⁴⁸) Vo svojom rozhodnutí 2006/947/ES zo 7. decembra 2005 o programe pomoci, ktorý Belgicko zaviedlo v prospech spoločnosti ABX Logistics (Ú. v. EÚ L 383, 28.12.2006, s. 21), Komisia uviedla: „Komisia nepopiera, že v istých výnimočných prípadoch niektoré národné legislatívy ustanovujú možnosť pre tretie strany obrátiť sa proti akcionárom likvidovanej spoločnosti, najmä ak akcionári môžu byť pokladaní za [...] a/alebo za osoby, ktoré urobili chyby v riadení. Predsa však v tomto osobitnom prípade, aj keď takáto možnosť jestvuje vo francúzskom práve a belgické orgány poskytli isté údaje, pokiaľ ide o takéto riziko, tieto orgány dostatočne neodstránili pochybnosti vyslovené v tomto osobitnom prípade pri rozšírení konania v apríli 2005 týkajúceho sa tohto spisu. Komisia z toho vyvodzuje záver, že nie je legitímne v tomto prípade prihliadať pri nákladoch na tento scenár na 58 miliónov EUR spojených podľa belgických orgánov s rizikom [...].“
- (¹⁴⁹) Oznámenie Komisie o pomoci, ktorú sa Francúzsko rozhodlo poskytnúť Sociétés Marseillaise de crédit (Ú. v. ES C 49, 19.2.1997, s. 2).
- (¹⁵⁰) T. j. aktualizovaná čistá hodnota rizika budúceho odsúdenia so zreteľom na skutočnosť, že osoby obvinené zo zodpovednosti za pasíva sa budú brániť takýmto tvrdeniam.
- (¹⁵¹) Zákon č. 85-98 z 25. januára 1985 o vyrovnaní a súdnej likvidácii podnikov kodifikovaný v Obchodnom zákonníku v článkoch L-620-1 a nasl., zákon č. 2005-845 z 26. júla 2005 o ochrane, vyrovnaní a likvidácii podnikov, kodifikovaný v článkoch 620-1 až 670-8 obchodného zákonníka.
- (¹⁵²) Scenár zrušenia so spätnou účinnosťou ochranného plánu nie je v tomto prípade uplatniteľný v tom, že uvedený zákon z roku 2005 nadobudol účinnosť neskôr, a teda na základe údajov, ktoré má Komisia, nič neumožňuje dospieť k záveru, že by sa nepodarilo prípadné súdne vyrovnanie SNCM.
- (¹⁵³) Podľa príslušných zákonov štátne podniky, ktoré majú štatút podľa súkromného práva, spadajú pod pôsobnosť vyššie uvedených zákonov upravujúcich súdnu likvidáciu. Okrem toho, právne predpisy umožňujú domáhať sa zodpovednosti právnických osôb podľa verejného práva prostredníctvom žaloby o vyrovnanie pasív.
- (¹⁵⁴) Francúzska judikatúra vyžaduje od riadiaceho subjektu de facto, aby opakovane vykonal pozitívne činy riadenia alebo vedenia.
- (¹⁵⁵) Reakcia francúzskych orgánov na niektoré pripomienky SNCM (pozri bod 172 tohto rozhodnutia).
- (¹⁵⁶) Treba poznamenať, že okrem klasických mzdových pohľadávok existujú súdne mzdové pohľadávky, ktoré vyplývajú z rozhodnutia vyneseného pracovnými súdmi. V tomto prípade sa zamestnanec obráti na pracovný súd, aby rozhodol o oprávnenosti jeho žaloby a v prípade, že je žaloba prijatá, zapíše sa jeho pohľadávka do zoznamu pohľadávok spoločnosti.
- (¹⁵⁷) Rozsudok kasačného súdu, 30. november 1993, č. 91-20554, Zb. IV, č. 440, s. 319.

- (¹⁵⁸) Toto ocenenie vykonal Sorgem Evaluation Conseiller en investissements financiers. Autor ocenenia Maurice Nussenbaum je finančný expert pri Odvolacom súde v Paríži a je schválený kasačným súdom.
- (¹⁵⁹) Reakcia francúzskych orgánov na isté pripomienky SNCM (pozri bod 174 tohto rozhodnutia).
- (¹⁶⁰) Reakcia francúzskych orgánov na isté pripomienky SNCM (pozri body 175 a 176 tohto rozhodnutia).
- (¹⁶¹) Reakcia francúzskych orgánov na isté pripomienky SNCM (pozri body 175 a 176 tohto rozhodnutia).
- (¹⁶²) Bureau de Recherches Géologiques et Minières (Úrad geologického a banského výskumu) – BRGM.
- (¹⁶³) Pozri napríklad rozsudok kasačného súdu zo 6. februára 2001 č. 98-15129.
- (¹⁶⁴) Pozri najmä oba rozsudky vynesené Odvolacím súdom v Rouen 22. marca 2005 – rozsudok č. RG 04/02549 Aspocomp Group Oyj a rozsudok č. RG 01/02667 – 04/02675.
- (¹⁶⁵) So zreteľom na to, že osoby obvinené z toho, že sa dopustili chyby zrušenia tohto plánu, by sa pravdepodobne tvrdo obhajovali, aby nedošlo k domáhaniu sa ich vlastnej zodpovednosti.
- (¹⁶⁶) Vysvetlenia kasačného súdu, 19. apríl 2005, Métaleurop.
- (¹⁶⁷) Uplatnenie článkov 92 a 93 Zmluvy o ES na majetkovú účasť verejných orgánov, Ú. v. ES 9/1984, bod 3.2., zarážka iii.
- (¹⁶⁸) Rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. decembra 2000, Alitalia/Komisia (296/97, Zb. s. II-3871).
- (¹⁶⁹) Pozri napríklad rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. decembra 1996, Air France/Komisia (358/94, Zb., s. II-2109, bod 70).
- (¹⁷⁰) Pozri rozsudok Súdneho dvora zo 14. februára 1990, Francúzsko/Komisia (301/87, Zb. s. I-307, bod 40).
- (¹⁷¹) Pozri oznámenie o prípadnej pomoci obsiahnutej v návrhu verejných kapitálových vkladov do kapitálu Klöckner Stahl (Ú. v. ES C 390, 31.12.1994, s. 1).
- (¹⁷²) Rozsudok Súdneho dvora z 11. júla 1996, SFEI/La Poste (39/94, Zb., s. I-3547, odsek 60).
- (¹⁷³) Rozsudok Súdneho dvora zo 14. februára 1990, Francúzsko/Komisia (301/87, Zb. s. I-307, odsek 41).
- (¹⁷⁴) Rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. septembra 2000, Confederación Española de Transporte de Mercancías (CETM)/Komisia (55/99, Zb., s. II-03207, odsek 82).
- (¹⁷⁵) Rozsudok Súdneho dvora z 2. júla 1974, Taliansko/Komisia (173/73, Zb., 709, odsek 33).
- (¹⁷⁶) Rozsudok Súdneho dvora z 20. septembra 2001, HJ Banks (390/98, Zb., s. I-6117, odsek 33).
- (¹⁷⁷) Rozsudok Súdu prvého stupňa z 1. júla 2004, Salzgitter/Komisia (308/00, Zb. s. II-1933, odsek 79). Pozri oznámenie Komisii o uplatnení pravidiel týkajúcich sa štátnej pomoci na opatrenia patriace do priameho zdanenia podnikov (Ú. v. ES C 384, 10.12.1998, s. 3).
- (¹⁷⁸) Rozsudok Súdneho dvora zo 6. septembra 2006, Portugalsko/Komisia (88/03, Zb., s. I-7115, odsek 56).
- (¹⁷⁹) Rozsudok Súdneho dvora z 8. novembra 2001, Adria-Wien Pipeline GmbH (143/99, Zb., s. I-8365, odsek 41).

- (¹⁸⁰) Pozri napríklad rozhodnutie Komisie z 10. októbra 2007 o reforme financovania dôchodkov v bankovom odvetví v Grécku (Ú. v. EÚ C 308, 19.12.2007, s. 9) a rozhodnutie Komisie z 10. októbra 2007 o štátnej pomoci poskytnutej Francúzskom, pokiaľ ide o reformu spôsobu financovania dôchodkov štátnych zamestnancov spoločnosti La Poste (Ú. v. EÚ L 63, 7.3.2008, s. 16).
- (¹⁸¹) Pozri rozhodnutie Komisie zo 17. júla 2002 o Sociétés française de production (Ú. v. EÚ C 71, 25.3.2003, s. 3). „Financovanie štátom plánu zníženia stavu zamestnancov, ktorý by podniku umožnil zbaviť sa časti svojich zamestnancov bez toho, aby musel v plnom rozsahu znášať náklady, je selektívnou výhodou, na ktorú sa môže vzťahovať zákaz štátnej pomoci. Naopak implementácia vďaka štátnym prostriedkom dodatočných sociálnych opatrení v prospech prepustených osôb bez toho, aby tieto opatrenia znížili zamestnávateľovi jeho obvyklé náklady, spadá pod sociálnu politiku členských štátov a nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 (1) Zmluvy o ES. [...] Tieto náklady prevezme v plnom rozsahu SFP. Dodatočné sociálne opatrenia v prospech osôb prepustených z SFP, ktoré sa vykonávajú hneď, ako títo zamestnanci odídu z podniku, preto nijako neoslobodia podnik od jeho povinností a neobsahujú štátnu pomoc v prospech SFP.“
- (¹⁸²) Táto suma vyplýva z rozdielu medzi skutočne oznámenou sumou (76 miliónov EUR) a sumou schválenou ako náhradu za verejnú službu (53,48 milióna EUR).
- (¹⁸³) Ú. v. ES C 288, 9.10.1999, s. 2.
- (¹⁸⁴) Ú. v. ES C 205, 5.7.1997, s. 5.
- (¹⁸⁵) Pozri bod 30 usmernení z roku 2002.
- (¹⁸⁶) Vyššie uvedené rozhodnutie.
- (¹⁸⁷) Predpísané rezervy sú náklady zaúčtované podľa daňových pravidiel.
- (¹⁸⁸) Rozsudok Súdneho dvora zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia (482/99, Zb. 2002, s. I-4397, odsek 71).
- (¹⁸⁹) Prvá alternatívna metóda založená na vlastnom imaní, ktoré je nevyhnutné na zabezpečenie financovania existujúcej flotily, je nevhodná, pretože francúzske orgány použili pri tomto výpočte nadobúdajúcu hodnotu flotily a nie predajnú cenu z roku 2002. Keby sa totiž nová spoločnosť vytvorila na základe rovnakej flotily, akou je v súčasnosti flotila SNCM, musela by mať vlastné imanie zodpovedajúce kúpnej cene všetkých plavidiel a nie cene stavby. Okrem toho takýto prístup nezohľadnil ostatné veľké aktíva, akými sú elektronický rezervačný systém alebo budovy sídla.
Druhá alternatívna metóda založená na výdavkoch, ktoré znáša SNCM, pripadá Komisii vhodnejšia. Komisia si však želá upraviť číselný údaj 41,7 milióna EUR týkajúci sa predošlých strát, najmä na účely zohľadnenia výsledku z roku 2002 a iba tých strát, ktoré súvisia so zabezpečením dopravného spojenia s Korzikou do roku 1999.
- (¹⁹⁰) Treba poznamenať, že nezávislý expert Komisie vyčíslil skutočné náklady na reštrukturalizáciu v roku 2002 na [...] milióna EUR na základe účtovníctva SNCM.
- (¹⁹¹) Rozsudok Súdneho dvora zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia (482/99, Zb. 2002, s. I-4397, odsek 71).
- (¹⁹²) Pozri tabuľku 2 tohto rozhodnutia. Táto suma zahŕňa prevody aktív uskutočnené v čase, kedy bolo prijaté rozhodnutie z roku 2003, t. j. predaj plavidiel Napoléon, Monte Rotondo a Liberté a prevody nehnuteľností (blok budov Schuman a SCI Espace Schuman).
- (¹⁹³) Pozri bod 48 usmernení.
- (¹⁹⁴) Pozri prílohu 1.
- (¹⁹⁵) Treba poznamenať, že 11. decembra 2007 bola podpísaná zmluva o predaji Jean Nicolí medzi VT a tretím kupujúcim na účely prevodu vlastníctva, ktoré sa uskutočnilo v apríli 2008.
- (¹⁹⁶) Oznámené Komisii listom z 23. júna 2004.
- (¹⁹⁷) Táto suma zohľadňuje predaj SCI Espace Schuman ([...] milióna EUR), ktorý sa uskutočnil 24. júna 2003, ale nezohľadňuje čistý výnos zo záporného prevodu spojený s predajom plavidla Aliso ([...] milióna EUR), ktorý sa uskutočnil 30. septembra 2004.
- (¹⁹⁸) Plavidlo Asco, podiel v Sudcargos a nehnuteľnosti.

- (¹⁹⁹) Komisia sa domnieva, že pri posudzovaní, či bol dodržaný článok 4 rozhodnutia z roku 2003, treba prihliadať na uverejnené ceny, t. j. na ceny uvedené na reklamnom nosiči alebo v ktoromkoľvek oznámení verejnom oznámení, ktoré by SNCM mohla rozširovať. Táto podmienka sa nevzťahuje na ceny týkajúce sa elektronického rezervačného systému SNCM, pretože tieto ceny sú tak u SNCM, ako aj u jej konkurentov, dynamicky upravované prostredníctvom „yield management“. Nastavenie parametrov systémov neumožňuje zohľadniť dostupnosť osobitných cien pre konkurentov SNCM a na základe toho overiť existenciu *price leadership* v prípade SNCM.
- (²⁰⁰) Podľa informácií francúzskych orgánov SNCM nikdy nezverejnila v období od 9. júla 2003 do 16. marca 2005 prostredníctvom svojho podnikového oznámenia, žiadne svoje reklamné kampane alebo akýkoľvek propagačný materiál o cenách nižších, ako sú ceny uverejnené jej konkurentmi.
- (²⁰¹) Táto suma predstavuje rozdiel medzi čistou potrebou likvidity SNCM (t. j. 19,75 milióna EUR) a čistým výnosom z prevodov aktív v zmysle rozhodnutia z roku 2003 (t. j. suma [...] milióna EUR, ktorá zodpovedá predaju plavidla Aliso a podielov v Southern Trader, Someca a Amadeus). Touto sumou sa celkový kapitálový vklad, ktorý štát poskytol SNCM, dostal na úroveň 69,29 milióna EUR.
-

PRÍLOHA I

VÝROKOVÁ ČASŤ ROZHODNUTIA Z ROKU 2003

Článok 1

Pomoc na reštrukturalizáciu, ktorú Francúzsko zamýšľa zaviesť v prospech Sociétés Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM), je zlučiteľná so spoločným trhom za podmienok ustanovených v článkoch 2 až 5.

Článok 2

SNCM sa v čase od oznámenia tohto rozhodnutia do 31. decembra 2006 zdrží obstarávania nových plavidiel a podpisovania zmlúv o stavbe, objednávkach alebo prenájme nových plavidiel alebo plavidiel po generálnej oprave.

SNCM môže v čase od oznámenia tohto rozhodnutia do 31. decembra 2006 prevádzkovať len 11 plavidiel, ktoré podnik SNCM už vlastní, teda: *Napoléon Bonaparte*, *Danielle Casanova*, *Île de Beauté*, *Corse*, *Liamone*, *Aliso*, *Méditerranée*, *Pascal Paoli*, *Paglia Orba*, *Monte Cinto* a *Monte d'Oro*.

Ak by SNCM musela z dôvodu udalostí nezávislých na jej vôli vymeniť niektoré z plavidiel pred 31. decembrom 2006, Komisia môže povoliť takúto výmenu na základe riadne zdôvodneného oznámenia Francúzska.

Článok 3

Skupina SNCM prevedie všetky svoje priame alebo nepriame podiely v týchto spoločnostiach:

- *Amadeus France*,
- *Compagnie Corse Méditerranée*,
- realitná spoločnosť podľa občianskeho práva *Schuman*,
- *Société Méditerranéenne d'Investissements et de Participations*,
- *Someca*.

Namiesto prevodu svojich podielov v *Société Méditerranéenne d'Investissements et de Participations* môže SNCM predať jediný majetok tejto spoločnosti – *Southern Trader* a zrušiť túto dcérsku spoločnosť.

Prevody sa môžu uskutočniť podľa výberu francúzskych úradov buď na základe verejnej ponuky na predaj, alebo výzvy na vyjadrenie záujmu, vopred uverejnených a s minimálne dvojmesačnou lehotou na odpoveď.

Francúzsko poskytne Komisii dôkazy o všetkých týchto prevodoch. Nevyhovujúce ponuky, ktoré SNCM dostane, nemôžu byť uvádzané ako dôvod nevykonania prevodov. V prípade, že neexistuje ponuka a Francúzsko môže dokázať, že boli uskutočnené všetky potrebné opatrenia na uverejnenie, považuje sa podmienka uvedená v prvom odseku za splnenú.

Článok 4

Na všetkých spojeniach na Korziku sa SNCM zdrží od oznámenia tohto rozhodnutia do 31. decembra 2006 akejkol'vek cenovej politiky v súvislosti s ponúkanými cenami s cieľom ponúkať nižšie ceny ako všetci jej konkurenti pre rovnaké ciele a služby a v rovnakých dátumoch.

Komisia si vyhradzuje právo začať vyšetrowanie akéhokoľvek zisteného nesplnenia podmienok ustanovených týmto rozhodnutím a predovšetkým podmienky uvedenej v prvom odseku.

Podmienka uvedená v prvom odseku je splnená, ak sú zverejnené najnižšie ceny SNCM na každý deň vyššie ako najnižšie akciové ceny ponúkané každým z jej konkurentov pre rovnaké ciele a služby.

Podmienka uvedená v prvom odseku sa neuplatní vtedy, ak o infláciu znížené ceny týchto konkurentov budú vyššie ako ceny SNCM platné v priebehu referenčného roka 1996.

Francúzsko do 30. júna každého roka oznámi Komisii všetky skutočnosti potrebné na preukázanie toho, že táto podmienka bola v predchádzajúcom kalendárnom roku splnená na všetkých spojeniach na Korziku alebo z Korziky.

Článok 5

V súlade so záväzkami, ktoré francúzske orgány prijali v pláne reštrukturalizácie, je ročný počet spiatocných ciest plavidiel na jednotlivých námorných spojeniach s Korzikou až do 31. decembra 2006 obmedzený na dolnú hranicu stanovenú v tabuľke 3 tohto rozhodnutia ⁽¹⁾, pokiaľ nenastanú výnimočné okolnosti nevyvolané SNCM, ktoré by ju donútili preniesť niektoré spojenia do iných prístavov, a pokiaľ nedôjde k zmenám záväzkov verejnej služby uložených tomuto podniku.

Článok 6

Francúzsko je po oznámení tohto rozhodnutia oprávnené rekapitalizovať SNCM vyplatením sumy 66 miliónov EUR.

Až do konca obdobia reštrukturalizácie, teda až do 31. decembra 2006 môže Komisia na návrh francúzskych orgánov povoliť neskôr druhú platbu pre SNCM, ktorej výška bude zodpovedať rozdielu medzi zostávajúcimi 10 miliónmi EUR a výnosom z prevodov vyžadovaných v článku 3 za podmienok stanovených uvedeným článkom.

Takéto rozhodnutie možno prijať len vtedy, ak boli vykonané opatrenia vyžadované v článku 3, ak výnos z prevodov neprevyšuje 10 miliónov EUR a pokiaľ boli splnené podmienky stanovené v článkoch 2, 4 a 5 bez toho, aby bola dotknutá právomoc Komisie začať v prípade potreby konanie vo veci formálneho zisťovania pre nesplnenie niektorej z nich. V prípade porušenia nebude druhá časť pomoci vyplatená.

Článok 7

Francúzsko bude v lehote šiestich mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia informovať Komisiu o opatreniach prijatých na dosiahnutie súladu s rozhodnutím.

Článok 8

Toto rozhodnutie je určené Francúzskej republike.

⁽¹⁾ Pozri prílohu II tohto rozhodnutia.

PRÍLOHA II

TABUĽKA 3 ROZHODNUTIA Z ROKU 2003

Vývoj ponuky SNCM

	Počet ciest		Počet ponúkaných miest		Počet ponúkaných bežných metrov	
	2001	> 2003	2001	> 2003	2001	> 2003
Marseille – Korzika	1 881	[...]	1 723 050	[...]	1 469 000	[...]
Toulon – Korzika	187	[...]	303 650	[...]	0	[...]
Janovský záliv	1 768	[...]	1 708 700	[...]	0	[...]
Medzisúčet Európa	3 836	3 067	3 735 400	2 357 500	1 469 000	[...]
Magreb	302	372	444 000	635 000	0	0
Spolu	4 138	3 439	4 179 400	2 992 500	1 469 000	[...]

Predplatné na rok 2009 (bez DPH, vrátane poštovného)

Úradný vestník EÚ, séria L + C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	1 000 EUR ročne (*)
Úradný vestník EÚ, séria L + C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	100 EUR mesačne (*)
Úradný vestník EÚ, séria L + C, tlačené vydanie + ročný CD-ROM	22 úradných jazykov EÚ	1 200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	700 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	70 EUR mesačne
Úradný vestník EÚ, séria C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	400 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	40 EUR mesačne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, mesačný (súhrnný) CD-ROM	22 úradných jazykov EÚ	500 EUR ročne
Dodatok k úradnému vestníku (séria S), Verejné obstarávanie a výberové konania, CD-ROM, dve vydania za týždeň	viacjazyčné: 23 úradných jazykov EÚ	360 EUR ročne (= 30 EUR mesačne)
Úradný vestník EÚ, séria C – konkurzy	jazyk(-y), v ktorom(-ých) sa konajú konkurzy	50 EUR ročne

(*) Predaj jednotlivých čísel:
do 32 strán: 6 EUR
od 33 do 64 strán: 12 EUR
nad 64 strán: cena určená individuálne

Úradný vestník Európskej únie, ktorý vychádza vo všetkých úradných jazykoch Európskej únie, si možno predplatiť v ktoromkoľvek z 22 jazykových znení. Zahŕňa sériu L (Právne predpisy) a C (Informácie a oznámenia).

Každé jazykové znenie má samostatné predplatné.

V súlade s nariadením Rady (ES) č. 920/2005 uverejneným v úradnom vestníku L 156 z 18. júna 2005 a ustanovujúcim, že inštitúcie Európskej únie nie sú viazané povinnosťou vyhotovovať všetky právne akty v írskom jazyku a uverejňovať ich v tomto jazyku, sa úradné vestníky uverejnené v írskom jazyku predávajú osobitne.

Predplatné na dodatok k úradnému vestníku (séria S – Verejné obstarávanie a výberové konania) zahŕňa všetkých 23 úradných jazykových znení na jednom viacjazyčnom CD-ROM-e.

Predplatitelia Úradného vestníka Európskej únie môžu získať rôzne prílohy k úradnému vestníku, ktoré sa budú zasielať na základe jednoduchej žiadosti. O vydaní týchto príloh budú informovaní prostredníctvom oznámení pre čitateľov, ktoré sa vkladajú do Úradného vestníka Európskej únie.

Predaj a predplatné

Platené publikácie, ktoré vydáva Úrad pre publikácie, sú k dispozícii u komerčných distribútorov. Zoznam komerčných distribútorov možno nájsť na tejto internetovej adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sk.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) poskytuje priamy a bezplatný prístup k právu Európskej únie. Na stránke si možno prehliadať Úradný vestník Európskej únie, ako aj zmluvy, právne predpisy, judikatúru a návrhy právnych aktov.

Viac sa dozviete na stránke: <http://europa.eu>